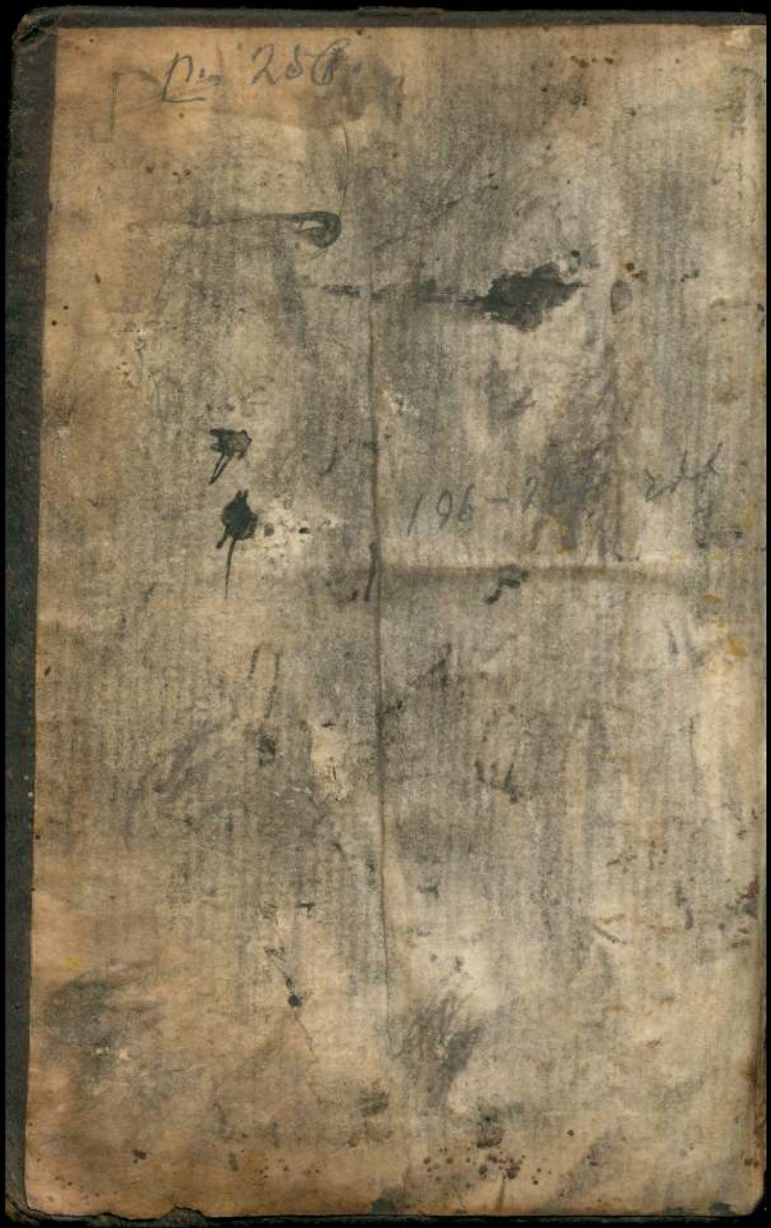
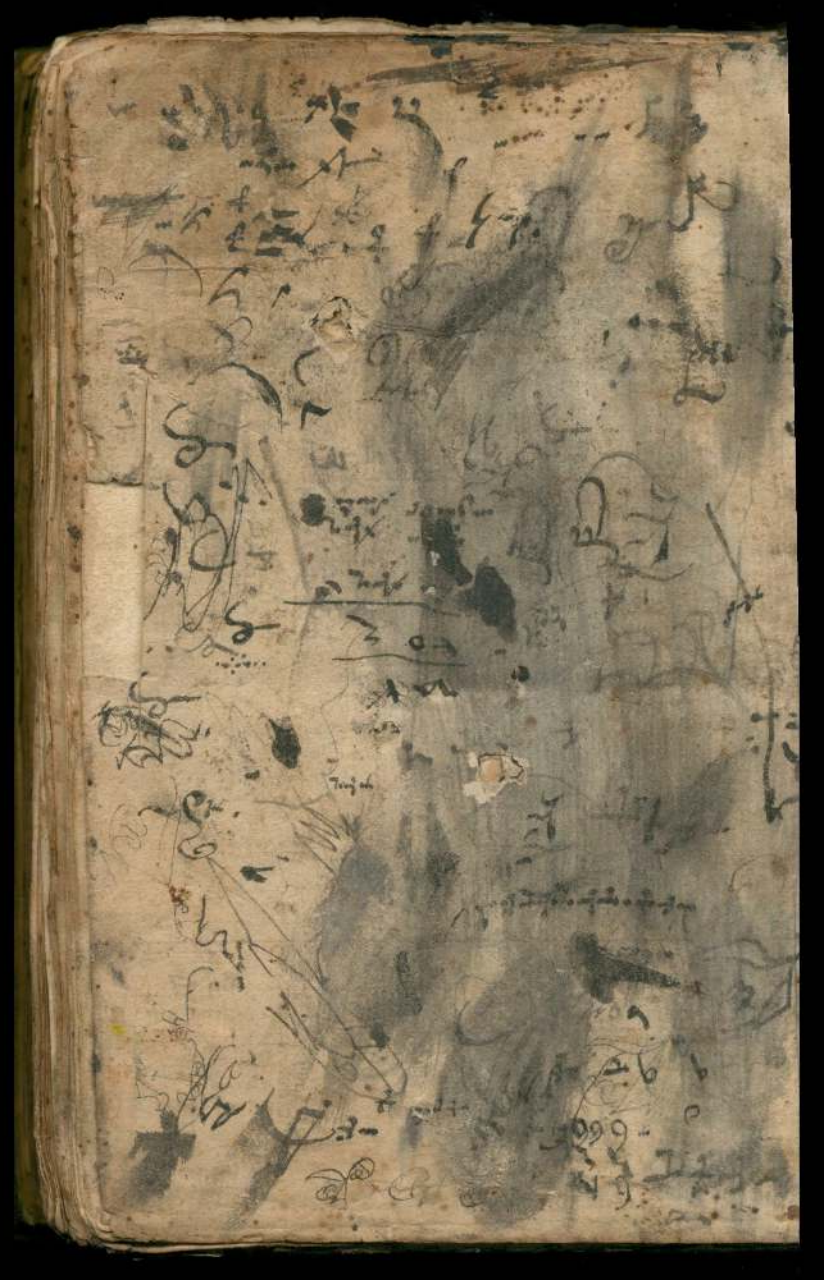
196

Հ





Լուր ես աղօթից լսող, և հայեաս
ինձ յաղօթս իմ։

(Սաղմոս ։ 60։)

ԿՈՐՈՆԱ ՎԱՐՈՒՆԱՑ

Գրված Աշակերտների

Պատմէ Սբ. Գրիգոր Աշխատասիրէն Կոստանդնուպոլսոյ

ԲՈՒՆԱՆ ՎԱՐՈՒ

Ի ՀԻՆՕՆՈՑ ՎԱՐՈՒՆ

իբրև առաց՝ միտս դարձոյց հայեին նոքա
վերացաւ։ և ամպն կալաւ զնա յա-
10 ջաց նոցա։ * Եւ մինչդեռ պղուցեալ
էին ընդ երկինս երթալոյն նր, ահաւա-
սիկ արք երկու երևեցան նոյն ի հանդ
11 դերձս սպիտակս։ * Որք և ասացին
արք գալիլեացիք՝ ընդի կայք հայեցեալ
ընդ երկինս։ այս յի՝ որ վերացաւ ի
ձեզնէ յերկինս, այնպէս եկեսցէ զոր
օրինակ տեսիք զդա երթալ երկինս։
12 * Յայնժամ ապա դարձան յԵրու-
սաղէմ յանբ
սանեալ լերանէն Ձիթենեաց, որ է
մերձ յԵրուսաղէմ ընդ շաբաթու ճանապարհ
13 հին։ * Եւ իբրև մտին՝ ի վերնատունն,
ելին ուր վանքն էին կալեալ, պետրոս՝ և
յովհաննէս, յակոբոս՝ և անդրէաս,
փիլիպպոս՝ և թովմաս, բարթուղիմ
և մատթէոս, յակոբոս աղփեան՝
և շմաւոն նախանձաւորն, և յուդա
14 յակոբեան։ * Որք ամենեքեան էին
հանապազորդեալք միաբան յաղօթս
15 հանդերձ կանանբք, և մարիամ։
մարգն յի և եղբարբք նր։ * Եւ յա-

ՅՔՄԷՋ եղբարցն՝ ասէ. և էր անդ բազ
մութիւն անուանից իբրև հարիւր և քսա
նից։ * 16 Արք եղբարք՝ պարտ է կա-
տարել գրոյն ՝ || զոր յառաջագոյն
40. 10։ ասաց Հոգին սո՛ւրբ ի բերանոյ դաւթի՝
Յովհան. վասն յուդայի՝ որ եղև առաջնորդ ունե-
13. 18։ լոցն՝ որ կալան զՅիսուս։ * 17 Զի ի թիւս մեր էր՝ ընդ
մեզ. և հասեալ էր նմա վիճակ պաշտօ
Ա՛տա. մանն այսորիկ։ * || 18 Սա ստացաւ դաշտ
27. 7. ի վարձուց անիրաւութեանն. և ուռուց
Սաղմ. ցեալ հերձաւ ընդ միջ՝ և հեղաւ ամ
68. 26։ փոր նր։ * 19 Եւ յայտնի եղև ամենեցուն
ցուն՝ որք բնակեալ են յԵրուսաղէմ. մինչև
կոչել գեղջն այնմիկ բարբառով նոցա՝
բռնացոյ ակեղդամա. այսինքն՝ դաշտ
արեան։ * 20 Զի գրեալ է ի գիրս սաղ
մոսաց. || եղիցի բնակութիւն նց աւեր
րակ. և մի՛ ոք լիցի՝ որ բնակիցի ի
Սաղմ. նմա։ || և զնկարգ նորա առցէ այլ.
108. 8։ 21 Արդ՝ պարտ է յարանցս յայսցանէ՝
ընկերացս ընդ մեզ յամ ժամանակի՝ յո
րում ելաւ առ մեզ տէր յի-
սուս։ * 22 Սկսեալ ի մկրտութենէն յովհաննու
մինչև յօրն՝ յորում վերացաւ ի մէնջ.
վկայ

1 վկայ յարուԹենէն Ես մեռչիլին միւսմ
23 ի սոցանէ։ * Եւ կացուցին երկուսն
զՅովսէփ՝ որում բուրսաբայն կոչէին
որ անուանեցաւն յառաքելոց • և զմա-
24 տաԹիայ։ * Եւ կացեալ յաղօԹս՝
ասեն • դու տէր սրտագէտ ամենի, յայտ
նեա զմի ոք՝ զոր ընտրեցեր ի ԹողուԹեան
25 յերկոցունցն։ * Ընդունել զվիճակ պաշ
տամանս այսորիկ՝ և զառաքելուԹիւն,
յորմէ անկաւ յուդաս՝ գնալ ի տեղի
26 իւր։ * Եւ ետուն վիճակս նոցա՝ և եհար
վիճակն մատաԹիայ • և համարեցաւ
ընդ մեռեալսան առաքեալսն։

ԳԼ. Բ.

1 Պետրոսն, և յեղուկ Հոգւով Սրբով, 3
Աստին ղշնոտչան լինելոս • 13 Համարեալ լինին
որբեալսն։ 15 Արձիկս այս ախոյեանին փարելոս
Ընծայիլ Աբգար Վեռոսին։ 34 Ասացանէ Ա՛Ն
սիս գալ Ա՛Ն • 37 զղջացօղսն ինդրելոց Վա՛
ռնէն ապաշխարել և մկրտիլ յանուն Ա՛Ի Վա՛Ի
41 Հաւատ ընդ հոգւոյ առնելոց։ 44 Վա՛Ր
նոցա ապրուստ հաճապատճառելոց։ Ինչ և հաստատեցաւ

Ե՛ւ ի կատարիլ աւուրցն սկզն-
ան տէ կոատեւոյ՝ էին ամենեքեան

յաւիտեան։

Եւ ի դամիրս՝ ի պանտոս՝ և
բնակեալք են ի Միջագետս՝ ի Տրէ-
թիք՝ և ամարք՝ և իլամացիք՝ և որք
մեր՝ յորում ծնեալ եմք։ Վասն
ամենայնի ամենեքեան՝ և
զամենայնին ամենեքեան՝ և
զարմանային՝ և սահմանն ըստ միմեանս։
Ոչ սահմանք ամենեքին սոքա որք խօ-
սին՝ զի ոչ ճանաչեն զմեզ։ Ո՞չ զիարդ
լսեմք մեք յիւրաքանչիւր բարբառս
մերս՝ յորում ծնեալ եմք։ Վասն
Թէպէ՝ և մարք՝ և իլամացիք՝ և որք
Միջագետս՝ ի Հրէաստան՝ և ի Կապադովկիա՝ ի Պոնտոս՝ և ի Ասիա՝ ի Փռիգիա՝ և ի Պամփիլիա՝ ի Եգիպտոս՝ և ի կողմանս Լիբիոյ՝ որ է առ Կիւրենէ՝ և հիւրք հռոմայեցիք՝ հրեայք՝ և նորադարձք՝ կրետացիք՝ և արաբացիք՝ լսեմք զնոսա խօսեալ մեծագործութիւնս Աստուծոյ մերոյ յիւրաքանչիւր բարբառս մեր։

Եւ զարհուրեալ ամենեքեան՝ և զարհուրեալ ամենեքեան՝ ասէին ցմիմեանս՝ թէ զի՞նչ կամիցի լինել այս։ Եւ այլք ծաղր առեալ՝ ասէին

10 յասիայ ։* Ա. փոխադիայ , եւ ի պատ
փիլիպոս յերուսաղէմ՝ եւ կոչմանս լե-
բեալոց , որք ի կիւրենացիս , եւ որք
11 եւք հռոմայեցիք ։ * Երեայք՝ եւ եւք
նոցուն . կրետացիք՝ եւ արաբացիք՝
լսեմք խօսիցին ի մեր լեզուս զմե-ծա-
12 մեծս այս ։ * Ա. քանզի այսպէս ամենեւ-
քեան զարմացեալք , եւ ասէին ցմի-
13 մեանս , զինչ կամիցի այս լինիլ ։ * Ա.
կիսացն ի խաղ արկեալ՝ ասէին , թէ
14 քաղցեալ լինիք ։ * Ա. յարուցեալ
պետրոս հնդերձ մեռաւանութեան՝ ամ
բարձ զձայն իւր՝ եւ խօսեցաւ ցնոս
այրք հրեաստանեայք՝ եւ որք բնակ
կեալք էք յերուսաղէմ , այս ձեզ
յայտնի լիցի՝ եւ ուշադիր բանիցդ
15 իմոյ։ * Ա. զի ոչ դուք կարծէք՝ զի
սորա արբեալք իցեն , զի դեռ երեք
16 ժամք են աւուրս ։ * Ա. այլ այս է՝ որ
աւուցաւ՝ ի ձեռն մարգարէին յոելի
17 ասէ ։ * Ա. եւ եղիցի յետ այսորիկ յա-
ւուրս յետինս՝ ասէ Տէր , եղիցի

ձեր. և երիտասարդք ձեր տեսիլս
տեսցեն, և ծերք ձեր երազովք երա
զեսցին: *Եւ ի վեր ծառայից իմոց՝ 18
և ի վեր աղախնայից իմոց՝ յաւուրս
յայնոսիկ հեղից յոգւոյ իմմէ, և մար
գարէասցին: *Եւ տաց նշանս յերկ 19
կինս ի վեր՝ և նշանս յերկիր ի խո
նարհ. արիւն, և հուր, և մրրիկ
ծխոյ: *Արեգակն դարձցի ի խա 20
ւար, և լուսին յարիւն՝ մինչեւ եկեալ
իցէ օրն մեծ և երեւելի: *Եւ ե 21
ղիցի ամ որ կարդասցէ զանուն տն՝
կեցցէ:

*Ա՛ռ իբրեւ ի քէզ ի ձեզ զօրութիւն, և 22
զայսոսիկ. զյն նազովեցի, զայր յու
ցեալ յայ ի ձէ զ զօրութիւն, և նշա
նօք, և արուեստիւք, զորս արար նո
վաւ ած ի միջի ձերում, ոպ և դուք
իսկ դիտէք: *Նա նկատեալ խոր 23
հրդով և կանխատեսութեամբ աստ
ծոյ՝ մատնեալ ի ձեռս անօրինաց՝ բևե
ռեալ ի փայտի սպանիք: *Որ ած 24
յարոյց՝ լուծեալ զերկունս մահու.
քանզի ոչ էր հնար ըմբռնիլ նմա ի
նմանէ:

2. 32.
Հռոմ. 10. 13.

Նանանէ։ * Պաւղոս իսկ ասէ զնմա
նէ։ ‖ յառաջագոյն տեսանիցէ զտէր ‖ Սաղմ.
առաջի իմ յաւէտ ժամ, զի ընդդէմ 15. 8.
իմում է, զի մի սասանեցայց։ * Վասն
այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ, և
ցնծացաւ լեզու իմ. ևս և մարմին իմ
բնակեսցի յուսով։ * Զի ոչ թողցես 27
զանձն իմ ի դժոխս՝ և ոչ տացես սբ[ա]
քում տեսանել զապականութիւն։
Ծանուցեր ինձ զճանապարհս կեաց * 28
նացես զիս ուրախութեամբ երես
քո։ * Արք եղբարք՝ պարտ է 29
համարձակութեամբ ասել ձեզ վասն նահա
պետին դաւթի։ ‖ զի մեռաւ՝ և թաղե[ա]ցաւ ‖ Թագ. Բ.
եղեցաւ։ և գերեզման նո[ր]ա կայ ի մեզ 2. 10.
ձերում մինչև ցայսօր։ * Զի մարգ 30
գարեկ էր։ և գիտեր, եթէ երդմամբ
երդուաւ նմա Ած՝ ի պտղոյ որովայ ‖ Սաղմ.
նի նո[ր] նստուցանել յաթոռ նո[ր]ա։ * Ձա 131. 11.
ռաջագոյն ծանուցեալ խօսեցաւ վա
յարութեա՛ն քրիստոսի։ ‖ զի ոչ թողաւ զհոգի նո[ր] ‖ Սաղմ.
ի դժոխս՝ և ոչ մարմին նո[ր]ա տեսաւ 15. 10.
ապականութի՛ւն։ * այս յի՛ս յարոյց Վ[եր]ա[ց]ուցիչ
ամենեցուն մեք վկայեմք։ * Զաջ 33
կողմամբ ամենակալին մեր վիւայեմք։

խոստովանեալ յայսմանէ։ * Ամանք յո-
և ասէր։ ապրեցարուք յազգէ սուսի
վկայութիւն դներ, և մխիթարեր զնո-
մեր։ * Եւ այլովք բազումք բազմեալ
շեմ հրաշափառից զորս կոչեցաք այր ա-
են աւետիքս, և օրդուացն Հերոց։ և
պատեհս Հոգւոյն սրբոյ։ * Ո՛ի Հեղ
քի, ի Թադուհիի մեղաց։ և ընկալչիք
իւրաքանչիւրոք ի Հենէ յանուն սո՛ն յի
պետարան։ ապաշաւեցէք, եւ դարձուա
գործեացուք սուրբ եղբարք։ * Որ ցնո
ղիջացան ի սիրտս իւրեանց, և աստե
ցեալ առաքեալն։ զինչ
դուքն խաչեցիք։ * Եւ լուեալ զայս,
տիր գիտասցէ՝ ամ առնդիլ։ զի այր
ոչ անդաման ասից զոց։ * Ա՛ստ՝ ձշմա
Ա՛ինչև եդից զթշնամիս քո պատ
սուր ցիսր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ։
Ամ։ եւ յերկիրն։ ասէ Հոգի ինքն՝ ասաց
Հնէք, և լսեք։ * Ո՛ի ոչ երեք դաւիթ
սիրեաց զայս, զոր դուք խակ տեսա
Հոգւոյն սրբոյ ընկալեալ ի Հօրէ,
ա՛ռաքեալ։ * Ջամէն այ բարձրացեալ։ զաւետիս

ժառանգք ընկալեալք զբան նո՛ր միով
տեցան . և յաւելան յաւուր յայնմիկ
հոգիք իբրև երեք հազարք .

Ի.Գ. 2 Էին հանապազորդեալք վարդա-
պետութեանն առաքելոցն . և հաղորդու-
թիւն և բեկանելոյ հացին , և աղո-
թից . 3 Լինէր ամ անձին՝ ահ և
երկիւղ բազում նշանք և սքանչեացք
ի՛ձեռս առաքելոցն գործեին . 4 Ի՛մն
նայն հաւատացեալքն էին ի միասին , և
ունէին զամ ինչ հասարակաց . 5 Եւ
զստացուածս և զինչս վաճառէին , և
բաշխէին զայն ամենեցուն որպ զի
արդ պիտոյ ինչ լինէր . 6 Հանապատ
զօր կանխեալ միաբանութիւն ի տա-
ճարն , և առ տունն բեկանէին զհացն ,
և առնուին զկերակուր ուրախու-
թեամբ , 7 և սրտից . Օրհնէին
զամ ժողովն , և ունէին շնորհս առ ամ ժողո-
վուրդն : և ամ յաւելոյր ի միմեանս

Հանապատ ի նոյն

Գլ. Ա.

1 Զամէն յառաջին բո-ժի հրաշա-
12 նէր։ Ելից
13 ի Սիբէ։ Պետրոսէ
19 յուդայէ
61 ի դէպ բերեալ,

1 Զամէն յառաջին բանի մ՚ արարի, ով Թէոփիլոս,
զամէն որ սկսաւ Յիսուս ա-
2 նել եւ ուսուցանել, մինչեւ յաւուրն յորում
պատուիրեաց առաքելոցն նորա զոր ընտրեաց
Հոգւովն Սրբով՝ որ համբարձաւ։ * Եւ նոցա
եւս ցուցանէր զանձն իւր կենդանի յետ չարչա-
3 րանաց իւրոց՝ ապացուցանելով զնոսա յորս
երեւեցաւ աւուրս քառասուն, եւ խօսելով
զարքայութենէն Աստուծոյ։ * Եւ ժողովեալ
4 զնոսա պատուիրեաց նոցա՝ ոչ հեռանալ ի
Երուսաղեմէ, այլ սպասել զխոստումն Հօր,
զոր լուարուք, ասէ, ի բերանոյ իմմէ։
5 Զի Յովհաննէս ջրով մկրտեաց, դուք
ապա մկրտեսջիք զՀոգին Սուրբ ոչ յետ
6 բազում աւուրց այսոցիկ։ * Եւ նոքա
ժողովեալք հարցանէին զնա՝ եւ ասէին,
Տէր, յայսմ ժամանակի վերստին հաստատե-
ցուցանես զարքայութիւն Իսրայէլի։
7 Եւ ասէ ցնոսա, Ոչ է ձեր իմանալ զժամս
կամ զաւուրս զորս Հայր եդ ի սահմանի
8 իւրում իշխանութեան։ Այլ առնուցուք
զզօրութիւն Հոգւոյն Սրբոյ՝ որ գայ ի վերայ
ձեր, եւ իցէք ինձ վկայք ի Երուսաղեմ եւ
յամենայն Հրէաստան եւ մինչեւ ի Սամա-
րիա, եւ մինչեւ յածս երկրի։
9 Եւ զայս ասացեալ՝ ի տես նոցա համբարձաւ,
եւ ամպ ընկալաւ զնա յաչաց նոցա։
10 Եւ որպէս նոքա հայէին յերկինս յերթալն
նորա, ահա երկու արք կային առ նոսա
11 հագեալք սպիտակազգեստիւք, որք եւ ասեն,
Արք Գալիլեացի, ընդէ՞ր կայք հայեցեալ
յերկինս։ Զայս Յիսուս որ համբարձաւ
յերկինս ի ձէնջ, այսպէս եկեսցէ որպէս
տեսէք զնա երթեալ յերկինս։
12 Ապա դարձան յԵրուսաղէմ յլերինէ որ
կոչի Ձիթենեաց, որ է մերձ յԵրուսաղէմ
13 ճանապարհ աւուր շաբաթու։ Եւ մտեալ
յետս՝ յարկս ելին ուր էին կայեալ, Պետրոս
եւ Յովհաննէս եւ Յակոբոս եւ Անդրէաս,
Փիլիպպոս եւ Թովմաս, Բարթողիմէոս եւ
Մատթէոս, Յակոբոս Ալփեայ եւ Սիմոն
Կանանացի եւ Յուդա Յակոբայ։
14 Եւ սոքա ամենեքեան էին հաստատակամ
աղօթիւք եւ պաղատանաւք ընդ կանայս եւ
ընդ Մարիամ մայր Յիսուսի եւ ընդ եղբարս
15 նորա։ Եւ յաւուրսդոսկէ յարուցեալ Պետրոս
յանդամանց եղբարցն՝ ասէ (էր ամբոխ
անուանց մարդկան ի միասին իբրեւ հարիւր
եւ քսան)։
16 Արք եղբարք, պարտ էր լնուլ զգրոցն զայն
զոր ասաց Հոգին Սուրբ առաջի Դաւթի
զՅուդայի մասին որ եղեւ առաջնորդ
17 ընդ որս ունէին զմեզ եւ ընկալաւ զբաժին
18 սպասաւորութեանս։ Եւ նա ի վարձս
անիրաւութեան ձեռնտուութեանն ստացաւ
ագարակ մի, եւ անկեալ ի գլուխ՝ պատառեցաւ
ի մէջ, եւ թափեցան ամենայն ընդերք նորա։
19 Եւ գիտելի եղեւ ամենեցուն որ բնակեալ
էին յԵրուսաղէմ, մինչեւ կոչեցաւ ագարակն
յազգի իւրեանց՝ Աքէլդամա, այսինքն
20 Ագարակ արեան։ Զի գրեալ է ի գրքի
Սաղմոսաց, Եղիցի բնակութիւն նոցա
անապատ, եւ մի եղիցի որ բնակեսցէ ի նմա։
21 Եւ զպաշտօնն նորա առցէ այլ։
22 Արդ պարտ է ի մարդկանէ որ ընդ մեզ
եղեալ են ամենայն ժամանակս յորում
մտանէր եւ ելանէր ի մէնջ Տէր Յիսուս,
23 սկսեալ ի մկրտութենէն Յովհաննու մինչեւ
ի աւուրն յորում համբարձաւ ի մէնջ, վկայ
24 մի ի սոցանէ լինել հարուցմանն նորա։
Եւ կացուցին զերկուս, զՅովսէփ որ կոչեցաւ
Բարսաբաս, որ էր մականուն նորա Արդար,
եւ զՄատաթիա։
25 Եւ աղաչեցին եւ ասացին, Դու Տէր
Աստուած որ գիտես զսիրտս ամենայնի,
ցո զոր ընտրեցեր ի սոցանէ երկոցունց զմի
26 զայն, առնուլ զբաժին սպասաւորութեանս
եւ առաքելութեանս, յորմէ անկաւ Յուդա
երթալ յիւր տեղի։ Եւ ետուն վիճակս
նոցա, եւ ելանէ վիճակ Մատաթիայի, եւ
ընդ առաքելոցն հաշուեցաւ։

Գլ. Բ.

1 Եւ լնուլ աւուրցն Պենտեկոստէի՝ էին
2 ամենեքեան միաբան ի միասին։ Եւ եղեւ
յանկարծ ձայն յերկնից իբրեւ զհասանել
հողմոյ սաստկագունի, եւ լցոյց զամենայն
3 տունն ուր նստէին։ Եւ երեւեցան նոցա
բաժանեալ լեզուք իբրեւ զհուր, եւ նստաւ
4 ի վերայ իւրաքանչիւր ոք նոցա։ Եւ լցան
ամենեքեան Հոգւոյն Սրբոյ, եւ սկսան
խօսել այլազան լեզուաւք, որպէս Հոգին
5 Սուրբ տայր նոցա խօսել։ Եւ էին յԵրուսաղէմ
հրեայք, արք երկիւղածք յամենայն ազգաց
6 որ ընդ երկինս։ Եւ յորում ձայնն այն
եղեւ՝ ժողովեցաւ բազմութիւն, եւ խռովեցաւ
միտք նոցա, զի լսէր իւրաքանչիւր ոք զխօսել
7 նոցա զլեզուաւ իւրեանց։ Եւ զարհուրեալ
եւ զարմացեալ ասէին ցմիմեանս, Ահա ոչ
ամենեքեան սոքա որ խօսին՝ Գալիլեացիք
8 են։ Եւ զիա՞րդ մեք լսեմք զլեզուս մեր
9 յորում ծնաւ ի նոսա։ Պարթեւք եւ Մարք
եւ Ելամիտք, եւ որ բնակեալ էին զմիջագետս
եւ զՅուդէա եւ զԿապադովկիա, զՊոնտոս
10 եւ զԱսիա, զՓռւգիա եւ զՊամփիլիա, զԵգիպտոս
եւ զկողմանս Լիբիոյ որ ընդ Կիւրենէ, եւ
որ եկեալ էին ի Հռոմայ հրեայք եւ նորա-
11 հաւատք, Կրետացիք եւ Արաբացիք, լսեմք
զխօսել նոցա զմեծս Աստուծոյ ի լեզուս
12 մեր։ Եւ զարհուրեալ ամենեցուն եւ
յուսահատեալ ասէին ցմիմեանս, Զի՞նչ
13 կամիցի լինել այս։ Եւ այլք ծաղր առնէին
եւ ասէին, Թէ քաղցրեալ գինւոյ են։
14 Եւ կայեալ Պետրոս ընդ տասնեւմեսան
առաքեալսն՝ վերացոյց զձայնն իւր եւ
խօսեցաւ ցնոսա, Արք հրեայք եւ ամենեքեան
որ բնակեալ էք յԵրուսաղէմ, զայս ձեզ
15 յայտնի լիցի, եւ ականջ դիցէք բանից
իմոց։ Զի ոչ իբրեւ զոմանս կարծէք
16 սոքա արբեալ են, զի ժամ երրորդ է աւուր։
17 Այլ այս է զոր ասացաւ մարգարէին Յովելի,
18 Եւ եղիցի յաւուրս յետինս, ասէ Աստուած,
եւ հեղից յոգւոյ իմմէ ի վերայ ամենայն
մարմնոյ, եւ մարգարէասցեն որդիք ձեր եւ
դստերք ձեր, եւ երիտասարդք ձեր տեսիլս
տեսցեն, եւ ծերք ձեր երազս երազեսցեն։
19 Եւ ի ծառայս իմ եւ ի սպասաւորս իմ յաւուրս
20 յայսոսիկ հեղից յոգւոյ իմմէ, եւ մարգարէասցեն։
Եւ տացեմ հրաշս ի վերայ երկնից եւ
նշանս ի վերայ երկրի, արիւն եւ հուր եւ
21 գոլ ծխոյ։ Արեգակն խաւարեսցի եւ լուսին
արիւն, մինչեւ եկեսցէ աւուրն Տեառն մեծ
22 եւ յայտնի։ Եւ եղիցի ամենայն որ
կոչեսցէ զանուն Տեառն՝ կեցցէ։
23 Արք Իսրայէլացիք, լուարուք զբանս
զայսոսիկ։ Զի Յիսուս Նազովրեցի, արի
մի յայր ի ձէնջ ի գործս զօրութեանց եւ
հրաշից եւ նշանաց զոր արար Աստուած
ընդ նմա ի մէջ ձեր, որպէս եւ դուք գիտէք,
24 զայս ձեռնտուութեամբ մատնեալ ըստ
կանխագիտութեան եւ ըստ նախախորհրդի
Աստուծոյ, զոր յարոյց Աստուած զրկեալ
զցաւս մահուան, որպէս ոչ հնարաւոր էր
25 պահել նմա զնա։ Զի Դաւիթ ասէ զնմանէ,
Տեսանէի զՏէր առաջի իմ միշտ, զի ընդ
աջմէ կայր՝ զի մի սասանեցայց։
26 Վասն այսորիկ ուրախացաւ սիրտ իմ եւ
ցնծացին շրթունք իմ, եւ ոչ միայն այլ եւ
մարմին իմ հանգուսցէ ի յուսոյ։
27 Զի ոչ թողուս զանձն իմ յադեան, եւ ոչ
տաս զսուրբ քո տեսանել զսրտմտութիւն։
28 Ծանուցեր ինձ զճանապարհս կենաց, լցուս
զիս ուրախութեամբ զերեսաց քոց։
29 Արք եղբարք, թոյլ տուք ասել ձեզ
յայտնապէս զհարցն Դաւթի, զի մեռաւ եւ
թաղեցաւ, եւ գերեզման նորա է մեզ մինչեւ
30 ցայսօր։ Մարգարէ ոմն էր նա եւ գիտէր
զի երդմամբ երդուաւ Աստուած նմա զի
ի պտղոյ մարմնոյ նորա յարուսցէ զՔրիստոս
31 նստուցանել ի գահ իւրում։ Եւ տեսեալ
յառաջագոյն՝ խօսեցաւ զհարութենէն
Քրիստոսի, զի ոչ թողաւ զանձն նորա
32 յադեան, եւ ոչ մարմին նորա ետես զսրտմտութիւն։
Զայս Յիսուս յարոյց Աստուած,
33 որոյ ամենեքեան մեք վկայք եմք։ Եւ
աջոյ Աստուծոյ բարձեալ եւ զաւետիս
Հոգւոյն Սրբոյ առեալ ի Հօրէ, հեղոյց
զայս զոր դուք տեսանէք եւ լսէք։
34 Զի ոչ Դաւիթ ելանէ յերկինս, ասէ
35 բայց ինքն, Ասաց Տէր Տեառն իմում,
նստիր ընդ աջմէ կողմանց իմոց, մինչեւ
36 դիցեմ զթշնամիս քո սաստ ոտից քոց։
Արդ հաստատեալ ամենայն տունն Իսրայէլի
գիտասցէ զի եւ Տէր եւ Քրիստոս արար
զնա Աստուած զայս Յիսուս զոր դուք
խաչեցէք։
37 Եւ լուեալ զայս՝ սրտիւք խոցեցան, եւ
ասեն ցՊետրոս եւ ցառաքեալսն, Զի՞նչ
38 արասցուք, արք եղբարք։ Պետրոս ասէ
ցնոսա, Ապաշխարեցէք եւ մկրտեսցի
իւրաքանչիւր ոք ի ձէնջ յանուն Յիսուսի
Քրիստոսի ի թողութիւն մեղաց ձերոց, եւ
առնուցուք զպարգեւս Հոգւոյն Սրբոյ։
39 Զի ձեզ է խոստումն եւ որդւոցդ ձերոց եւ
ամենայն հեռաւորաց, զորս կոչեսցէ Տէր
40 Աստուած մեր։ Եւ այլովք բազմաւք
բանիւք վկայէր եւ յորդորէր նոցա՝ ասելով,
Կացէք ի նմանէ ազգէ ի ձերոյ ազգէ։
41 Եւ որ ընկալան զբանն նորա՝ մկրտեցան,
եւ եղեն յաւուրն յայնմիկ հոգիք որպէս
42 երիս հազարս։ Եւ էին կայեալ ի վարդապետութեան
առաքելոցն եւ ի հաղորդութեան
եւ ի կոտորածին հացի եւ ի յաղօթսն։
43 Եւ էր ամենայն հոգւոյ երկիւղ, եւ բազում
44 սքանչելիք եւ նշանք առ առաքեալսն եղեն։
Եւ ամենեքեան որ հաւատացեալ էին՝ էին
45 միաբան, եւ ունէին զամենայն ինչս ընդ
միմեանս, եւ զկալուածս եւ զգոյս ծախէին,
եւ բաժանէին զամենեսեան որպէս ոք
46 պիտոյ էր նոցա։ Եւ ամենայն աւուր
հաստատակամ էին միաբանութեամբ ի
տաճարին, եւ կոտրածին հացի ընդ տունս
47 զկերակուր առնուին ուրախութեամբ եւ
պարզութեամբ սրտի, օրհնելով զԱստուած
եւ ունելով շնորհս առ ամենայն ժողովրդեամբ։
Եւ Տէր յաւելուր զեկեղեցին զամենայն
որ կենդանանային։

Գլ. Գ.

1 Եւ Պետրոս եւ Յովհաննէս ելանէին ի
տաճար անդր ի հինգերորդ ժամ
2 մատուցի աղօթից։ * Եւ էր այր մի կաղ
յորովայնէ մօր իւրոյ՝ զոր բարձեալ
դնէին հանապազ առ դրան տաճարին
որ կոչի գեղեցիկ, խնդրել զողորմութիւն
3 ողորմութեի յայնցանէ՝ որք մտանէին
ի տաճարն։ * Որոյ տեսեալ զպետրոս
եւ զՅովհաննէս՝ զի մտանէին ի
տաճարն, աղաչէր զողորմութիւն առնուլ։
4 Հայեցաւ՝ինն պետրոս յովհ
հանեալ հանդերձ եւ ասէ, Հայեաց
5 ի մեզ։ * Նա դարձաւ՝ինն, եւ ակն
6 ունէր առնուլ ինչ՝ինոցանէ։ Եւ
ասէ պետրոս, զարծաթ եւ զոսկի ոչ
ունիմ. բայց զոր ունիմս, զայս տամ
քեզ։ յանուն յի քի նազովրեցւոյ ա
րի՛, եւ գնա։ * Եւ կալեալ զաջոյ ձեռն
ոտանէ նորա յարոյց զնա։ Եւ անդէն հաս

ասասեցան բարձք նոր և սրունք։ *Եւ
վեր վազեաց՝ և սկսաւ գնալ. և եղ
մատուցին նմա ի տաճարն. գնայր, և
վաղվաղեր՝ և օրհներ զԱստուած։* Եւ եղ
տեսանէին զնա. զի գնայր,
և օրհներ զԱստուած։* Եւ գիտէին զնա
զի սա էր, որ նստեր վասն ողորմութե-
առ գեղեցիկ դրան տաճարին. և լցան
զարմանալեօք՝ ի վերայ նշանին, որ եղեւ
Եւ մինչ նա ուներ զպետրոս և զյով-* 11
հաննէս, ընթացաւ ամ ժողովուրդն
առ նոսա՝ ի սրահն՝ որ կոչիւր սաղոմոնի՝
զարմացեալք։* Իբրև եւտես պետ- 12
րոս, պատասխանի ետ ժողովրդեանն.
Արք Իսրայէլացիք՝ զի՞ զարմանայք ի
վերայ այսորիկ, կամ ընդ մեզ զի՞ հայիք
աչօք ինչ՝ կամ քաջութեամբ արարեալ էից
զգնալն դմա։* Ի՞ն աբրահամու՝ 13
և ածն իսահակայ՝ և ածն յակոբայ,
դի խոր զյն. զոր դուքն մատնեցիք՝
և ուրացայք առաջի պիղատոսի, ի
դատել նորա արձակել։* Եւ դուք 14

Ասէ։ զնա՛ն և զարդարն ուրացայ՛ք. և խնդ-
15. 11. րեցի՛ք զայր մի մահապարտ չնորհել
16 Ձեզ։ *Այլ զառաջնորդ կենացն սպա-
23. 18. նի՛ք զոր Աստ յարոյց ի մեռելոց. որում
31 Յօհան. մե՛ք իսկ վկայ՛ք եմք։ *Այս հաւատով
18. 40. անուա՛ն նո՛ր զսա՝ զոր տեսանէ՛ք և դի-
տէ՛ք՝ հաստատեաց անուն նո՛ր։ և հա
ւատքն՝ որ նովա՛ւ եւտուն դմա զա
ւողջութի՛ւնս զայս՝ յանդիմա՛ն Ձեր ե
16 մենեցո՛ւն։ *Այս արդ եղբարք՝ դի-
տեմ՝ զի անգիտութի՛ւն արարի՛ք՝ ոպ
18 և իշխանքն Ձեր։ *Այլ Աստ՝ ոպ յա՛
ռաջագոյն պատմեաց ի բերանոյ ամ
մարդարէից զչարչարի՛ն քո՛ւ իւրոյ՝
61 նոյնպէս և կատարեաց։ *Ա՛ռ-
պաշտեցէ՛ք և դարձարո՛ւք ի ջնջել
20 զմեղս Ձեր։ *Այլ զի եկիցեն ժամա
նակք հանգստեան յերեսաց տեն. և
առաքեսցէ զյառաջադոյնն նկատեալն
22 Ձեզ զՅ՛ս քո՛ւ։ *Որ պարտ է երկնից
ընդունի՛լ մինչեւ ի ժամանակս ամե
ցաւ աՅ՛ի բերանոյ սրբոց իւրոց մար
գարէից։

ՀԱՒ. Ամենեւն ասաց ցհարսն մեր, Թէ Ա*
մարգարէ յարուսցէ Տէր ի մէնջ մեր
յերեքտասն Տէրոց իբրեւ զիս, նմա լուր
ջիք՝ ընդ ամէն, որ զինչ եւ խօսեսցի առ
Տէր։ * Եւ եղիցի ամ անձն, որ ոչ
լուիցէ մարգարէին այնմիկ, ասաւ
կեսցի ի ժողովրդենէն։ * Եւ ամ
մարգարէք՝ որք ի սամուէլէ եւ այսր
խօսեցան, եւ պատմեցին զաւուրս զայ
սոսիկ։ * Դուք էք որդիք մարգա
րէիցն, եւ ուխտին, զոր ուխտեաց Աս
տուած հարս մեր, եւ ասէ ցաբրահամ։
Իզաւակիդ քումմ օրհնեսցին ամ ազգք
երկրի։ * Ձեզ նախ յարոյց Աս զորդի
իւր, եւ առաքեաց զնա օրհնել զձեզ՝
ի դառնալ ձեզ իւրաքանչիւր ի չա
րութեան ձերոյ։

գամ էին յազգէ քահանայութենէն։

7 *Եւ կացուցեալ զնոսա ի միջի հարցանէին՝ որով զօրութեամբ, կամ որով անուամբ արարիք դուք զայս։

8 *Յայնժամ պետրոս լցեալ Հոգւովն սուրբ ասէ ցնոսա՝ իշխանք ժողովրդեան ։Աւգ.

9 եւ երիցունք իսրայէլի։ *Եթէ արդ ։117.22.

մեք այսօր վասն բարեգործութեան ։Ասոյ.

երախտեաց առն միոյ տկարի, որով 23. 16.

10 սա բժշկեցաւ։ *Յայտնի լիցի ամենայն ։Ասո.

եւ ամենայն ազգի իսրայէլի։ 21. 42.

11 զի յանուն յիսուսի քրիստոսի նազովրեցւոյ՝ զոր ։Ասէ.

դուք խաչեցիք՝ զոր յարոյց ի մեռելոց 12. 10.

ոչ ոք։ նովաւ սա կայ առաջի առողջ ։Ա.

12 զի չեր ողջացեալ։ *։։Եւ ահա ի վեր ամ 20. 17.

նարգեալ ի չէնջ շինողաց։ որ եղեւ ։Ասո.

13 գլուխ անկեան։ *Եւ չիք այլով 9. 33.

իւիք փրկութիւն։ զի եւ ոչ անուն այլ ։Պետ.

գոյ ի ներքոյ երկնից տուեալ ի մարդ 2. 7.

ոիկ՝ որով արժան իցէ կեալ մեզ։

ԻԱ

1 *Հայեցեալ ի համարձակութիւն պետ

րոսի եւ յովհաննու, եւ ի մի հասեալ

թէ արք տգէտք եւ առանց դպրու

թեան են, զարմանային, զի ճանաչէին

զնա թէ ընդ յիսուսի էին։ (*Եւ զայրն եւս

աւետանեին զբաժակեալսն զի կայր ընդ-
նմա . և ոչինչ կարէին տալ պատաս-
խանի : *Եւ հրամայեաց նոցա արտաքս 15
քան զառեանն երանելի . խորհեցաւ ըզ-
միմեանս : * Եւ ասէն , զի՛նչ արար 16
ցուք այնոցիկ՝ զի ելիցէ՞ն ի-
ելն՝ի ձեռն սուրբ : Եւ իսկ բնաւիկեաց
ենէմի յայտ է , և ոչ կարեմք ուրանալ :
*Եւ զի մի առաւել ծաղակեսցի՛ն 17
ժողովուրդն՝ սպառնասցուք նոցա , մի
եւս խօսիլ յանուն յայն մի՛ ումեք՛ ի
մարդկանէ : *Եւ կոչեալ զնոսա պատ- 18
ուիրեցին ամենևին մի՛ խօսիլ՝ և մի
ուսուցանել յանուն յի՛ն : *Իսկ պետ՛ 19
րոս և յովհաննէս պատասխանի՛ ե-
տուն և ասեն ցնո՛ս՝ եթէ արժան իցէ
առաջի ու՛յ՝ ձեզ լսել առաւել քան ու՛յ
ընտրեցէք : *Եւ մեք ոչ կարեմք, 20
զոր տեսաքն և լուաք՝ չխօսիլ : *Եւ դեռս 21
սպառնացեալ արձակեցի՛ն զնոս՝ և ոչ
ինչ գտեալ թէ ոնա պատուհասեսցեն
զնոս վա՛ժ ժողովրդե՛նն՝ զի ամենեքե՛ն
փառաւոր առնէին զԱստ՛ւած ի՛ երից՝ և
ղէլոց : *Ի ամաց էր այրն՝ առեալ 22
քան

քան զբառաւոնն յորոյ վը եղեւ նշանա-
գործ ։ 23 այս բժշկութիւնե ։ * Այր անտի արձա-
կեալք եկին առ իւրեանցն ։ և պատ-
ՄՁԵՑԻՆ , որչափ ինչ ասացին ցնա քա-
24 հանապատեառքն և երիցունքն ։ * Այր
նց լուեալ՝ ամբարձին զձայնս իւ-
րեանց առ Ա՛ստուած՝ և ասեն ։ դու տէր ա՛ծ
որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ զծով՝
25 և զամ , որ ի նմա ։ * Այր ի բերանոյ
հօր մերոյ դաւթի ծառայի քոյ՝ ի
ձեռն հոգւոյն սրբոյ ասացեր , զի՞ Ազգք
խռովեցան հեթանոսք՝ և ժողովուրդք
26 խորհեցան ի տունսին ։ * Յանդիմանե-
ցան ի միասին , մա տա՛ն և մա
ժողովեցան ի միասին , մա տա՛ն և մա
ղեղն թագաւորք երկրի , և իշխանք
27 ժողովեցան ի միասին , մա տա՛ն և մա
ծածելոյ նր ։ * Ժողովեցան արդարև
ի քաղաքի նս յայսմիկ , ի վերայ սրբո-
ցդ քոց յիսուսի , զոր օծեր . հերոդէ
28 և պոնտոս պիղատոս՝ ազգօք և
ժողովրդօք իլի՛ոնեցւոցն 23 * Այր
մեծ , որչափ ինչ ասացին ցնա քա-
հանապատեառքն և երիցունքն ։ * Այր
նց լուեալ՝ ամբարձին զձայնս իւ-
րեանց առ Ա՛ստուած՝ և ասեն ։ դու տէր ա՛ծ
որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ զծով՝
25 և զամ , որ ի նմա ։ * Այր ի բերանոյ
հօր մերոյ դաւթի ծառայի քոյ՝ ի
ձեռն հոգւոյն սրբոյ ասացեր , զի՞ Ազգք
խռովեցան հեթանոսք՝ և ժողովուրդք
26 խորհեցան ի տունսին ։ * Յանդիմանե-
ցան ի միասին , մա տա՛ն և մա
ժողովեցան ի միասին , մա տա՛ն և մա
ղեղն թագաւորք երկրի , և իշխանք
27 ժողովեցան ի միասին , մա տա՛ն և մա
ծածելոյ նր ։ * Ժողովեցան արդարև
ի քաղաքի նս յայսմիկ , ի վերայ սրբո-
ցդ քոց յիսուսի , զոր օծեր . հերոդէ
28 և պոնտոս պիղատոս՝ ազգօք և

զգինան՝ և եդ առ ոտս առաքելոցն։
37 Եւ նոր գիւղ վաճառեաց, և եբեր
զդինին՝ և եդ առ ոտս առաքելոցն։
Գլ. Ե.
Եւ բայց մի ոմն Անանիա անուն
հանդերձ Սափիրա կնոջիւ իւրով
վաճառեաց տեղի մի,
2 Եւ իբրեւ գիտացաւ կինն նորա,
եբեր մասն ինչ գնոյն, և եդ առ ոտս
առաքելոցն։
3 Եւ ասէ Պետրոս. Անանիա, ընդէ՞ր
լցաւ սատանայ զսիրտ քո, սուտ
խօսել առ Հոգին սուրբ, և պահել
ի գնոյ տեղւոյն։
4 Ոչ ահա մնացեալ քեզ մնայր, և
վաճառեալ՝ ի քում կամաց էր։ Ընդէ՞ր
եդեր ի սիրտ քում զբանդ այդ։ Ոչ
մարդկան սուտ խօսեցար, այլ Աստուծոյ։
5 Եւ լուեալ Անանիայի զբանդ
այդ՝ անկեալ մեռաւ։ Եւ եղեւ երկիւղ
մեծ ի վերայ ամենայն լսողացն։
6 Եւ յարուցեալ երիտասարդքն
թաղեցին զնա։
7 Եւ եղեւ իբրեւ երիս ժամս ետ,
եկն կին նորա՝ որ ոչ գիտէր զբանն
եղեալ։
8 Եւ ասէ ցնա Պետրոս. Ասա ինձ,
եթէ այսչափ գնով վաճառեցէք զտեղին։
Եւ նա ասէ. Այո, այսչափ։
9 Եւ ասէ ցնա Պետրոս. Ընդէ՞ր
համաձայնեցարուք դուք փորձել
զՀոգին Տեառն։ Ահա ոտք նոցա
որ թաղեցին զայր քո՝ առ դրանն,
և հանեն զքեզ։
10 Եւ անկաւ յոտս նորա յանդիման,
և մեռաւ։ Եւ մտեալ երիտասարդքն
գտին զնա մեռեալ, և հանեալ թաղեցին
առ այր նորա։
11 Եւ եղեւ երկիւղ մեծ յամենայն
եկեղեցին, և ի վերայ ամենայն
լսողացն։
12 Եւ նշանք և սքանչելիք բազումք
եղեն ի ժողովրդեանն ձեռամբ
առաքելոցն։ Եւ էին ամենեքեան
միաբանութեամբ ի սրահին Սողոմոնի։
13 Եւ ոչ ոք ի նոցանէ համարձակեցաւ
միանալ նոցա, այլ ժողովուրդն
մեծարէր զնոսա։
14 Եւ աւելի հաւատացեալքն էր
առ Տէր, բազմութիւնք արանց և
կանանց։
15 Մինչեւ հանեալ հիւանդս ի
հրապարակս, և եդեալ ի մահիճս և
ի մանկասս, զի գայեալ Պետրոսի
գոնէ ստուերն ծածկեսցէ զոմանս
ի նոցանէ։
16 Եւ ժողովեցաւ և բազմութիւն
քաղաքացն շրջակայից Երուսաղէմի,
հանդերձ հիւանդս և տանջեալս
յանմաքրութեանց հոգւոց, որ
բժշկեցան ամենեքեան։
17 Եւ յարուցեալ քահանայապետն,
և ամենեքին որ ընդ նմա էին,
որ կոչեցեալն էր աղանդ Սադուկեցւոց,
լցան նախանձու,
18 Եւ ձգեցին զձեռսն ի վերայ
առաքելոցն, և արկին զնոսա ի
բանտ հասարակաց։
19 Եւ հրեշտակ Տեառն գիշերի
բացեալ զդրունս բանտին, և հանեալ
զնոսա, ասէ.
20 Երթայք, և կացէք ի տաճարի,
և խօսեցարուք ցժողովուրդն զամենայն
բանս կենացս յայսմիկ։
21 Եւ լուեալ մտին առ լուսաբաց
ի տաճարն, և ուսուցանէին։ Եւ
եկեալ քահանայապետն և որ ընդ նմա
էին, ժողովեցին զխորհուրդն, և
զամենայն երէցս որդւոցն Իսրայելի,
և առաքեցին ի բանտն՝ տանել զնոսա։
22 Եւ գնացեալ սպասաւորքն՝ ոչ
գտին զնոսա ի բանտին, դարձան և
պատմեցին,
23 Եթէ զբանտն գտաք կղպեալ
ամենայն անվրիպելի կարգաւ, և
զկանգունսն կայսեալ առ դրունսն,
և բացեալ ոչ գտաք ոք ի ներքս։
24 Եւ իբրեւ լուան զայս բանս
քահանայապետն և զօրավարն տաճարին
և երէցքն՝ տարակուսէին վասն
նոցա, թէ զի՞նչ լիցի այս։
25 Եւ եկեալ մի ոմն պատմեաց
նոցա, եթէ ահա այրքն զորս եդէք
ի բանտին՝ կան ի տաճարի, և
ուսուցանեն զժողովուրդն։
26 Յայնժամ գնացեալ զօրավարն
հանդերձ սպասաւորաւքն՝ ածին
զնոսա առանց բռնութեան, զի
երկնչէին ի ժողովրդենէն, զի մի
քարկոծեսցեն զնոսա։
27 Եւ ածեալ կացուցին զնոսա
յատեանն։ Եւ հարցանէ զնոսա
քահանայապետն,
28 Եւ ասէ. Ոչ հրամայեցաք
հրամանաւ ձերով ոչ ուսուցանել
յանուն այդորիկ։ Եւ ահա լցէք
զերուսաղէմ ուսմամբ ձերով, և
կամիք արիւն մարդոյդ այդորիկ
մեզ ի վերայ բերել։
29 Եւ պատասխանի ետ Պետրոս և
առաքեալքն, և ասեն. Աստուծոյ
հնազանդել պարտ է մեզ, քան
մարդկան։
30 Աստուած հարցն մերոց յարոյց
զՅիսուս, զոր դուք սպանէք՝ կախեալ
ի փայտի։
31 Զայդ Աստուած իշխան և
փրկիչ բարձրացոյց աջով իւրով,
տալ ապաշխարութիւն Իսրայելի և
թողութիւն մեղաց։
32 Եւ մեք վկայք եմք նմա
բանիցս այսոցիկ, և Հոգին սուրբ,
զոր ետ Աստուած հնազանդողացն
նմա։
33 Եւ նոքա լուեալ՝ խոցեցան
սրտիւք, և խորհէին սպանանել
զնոսա։
34 Եւ յարուցեալ ոմն ի ներքինոցն
ի խորհրդեանն՝ Գամաղիէլ անուն
օրինուցիչ, պատուական ամենայն
ժողովրդեանն, հրամայեաց հանել
զառաքեալսն փոքր մի,
35 Եւ ասէ ցնոսա. Արք Իսրայելացիք,
զգուշացարուք ձեզ ի մարդկանցդ
այսոցիկ զինչ ինչ գործել պատրաստ
էք։
36 Զի յառաջ քան զայսոսիկ յարոյց
Թեւդաս զանձն՝ ասելով թէ ինքն
ոք է, որում միացաւ թուով արանց
մօտ չորից հարիւրից, որ սպանաւ,
և ամենեքին որ հնազանդեցան նմա,
ցրուեցան և եղեն ի ոչինչ։
37 Յետ սորա յարոյց Յուդաս
Գաղիլեացի զամենայն ժողովուրդն
յաւուրս հարկին, և նա կորեաւ,
և ամենեքին որ հնազանդեցան նմա,
ցրուեցան։
38 Եւ արդ ասեմ ձեզ, զգուշացարուք
ի մարդկանցդ այսոցիկ, և թողէք
զնոսա. զի եթէ ի մարդկանէ է
խորհուրդ այս կամ գործ, ապականեսցի։
39 Եւ եթէ յԱստուծոյ է, ոչ կարէք
ապականել զնոսա, զի մի և գտանիցիք
պատերազմակից Աստուծոյ։
40 Եւ հաճեցան նմա։ Եւ կոչեցեալ
զառաքեալսն՝ հարին, և պատուիրեցին
մի խօսել յանուն Յիսուսի, և
արձակեցին զնոսա։
41 Եւ նոքա գնացին ուրախ յերեսաց
ժողովոյն, զի արժան արարան
նոքա պատուհասի վասն անուանն
Յիսուսի։
42 Եւ ամենայն աւուր ոչ դադարէին
ի տաճարի և ի տանս՝ ուսուցանել
և աւետարանել զՅիսուս զՔրիստոս։

Գլ. Ե.

21 Լինելիս և սափրեալ պատճին զնա առաջի քոնոյ։ 12 Հրաշք ի ձեռն առաքելոյն։ 15 Ի վեր վանէ Սբնոյն Պետրոսի բժշկէ։ 18 Լսեալ առիւծն Պետրոսի ի բանտ։ 16 զբռն ապտակ հրեշտակին ազատանի ի բանտ։ 34 Խորհուրդն առնի։ 27 Ածեալ առաջի հրէից։ 40 Գանեցեալ Գամաղիէլի նահանջի ընդունէն։ 40 Գանեցեալ փառաւորեն զԱ՛ստ։

1 Իսկ այր ոմն անանիա անուն, հան դերձ կնաւ իւրով սափիրա վաճառեաց զագարակ։* 2 Եւ խորհեցաւ ի գնոյ անտի՝ գիտեալով և կնոջն, և եբեր մասն ինչ եդ առ ոտս առաքելոցն։ 3 Ասէ պետրոս. անանիա ընդէ՞ր լցաւ սատանայ զսիրտ քո՝ սուտ խօսել քեզ Հոգւոյն սրբոյ, և խորհել ի գնոյ 4 գեղջին։* Ոչ ապաքէն մինչ կայրն՝ քո էր. և ի վաճառելն ըստ քո իշխանութե՞ն էր. ընդէ՞ր ընդ եդեր ի սրտի քումմէ զբան զայս. ոչ ստեցեր մարդկան, այլ Աստուծոյ։ 5 Լուեալ անանիա զբանս զայս՝ անկաւ, և էհան զոգի, և եղև երկիւղ մեծ ի վերայ ամենեցուն, որք լուան զայն։

զայն։ *Յոտն կացին երիտասարդքն 6
և ամփափեցին զնա՝ և տարեալ թա
ղեցին։ *Լր ելեալ իբրև ժամք երեք 7
անցին, և կին նորա ոչ գիտեր զինչ
եղեն եր՝ եմուտ ինքերքա։ *Պատաս 8
խանի ետ նմա պետրոս՝ և ասէ. ասա
դու ինձ՝ թէ այնչափ գնով զգեօղն
վաճառեցիք. և նա ասէ՝ այո՛ այնչ
չափ։ *Լր ասէ ցնա պետրոս, զիա՞ր 9
զի միաբանեցայք դուք փորձել զՀո
գին տեառն. ահա ոտքն, որք թաղեցին
զայրն քո՛ի դրան, հանցեն և զքեզ։
*Լր անկաւ անդէն առ ոտս նորա 10
ի հոգին զոդի. մտին երիտասարդքն՝
գտին զնա մեռեալ, և հանին, և թա
ղեցին առ առն իւրում։ *Լր եղև եր 11
կիւղ մեծ ի վերայ ամենայն եկեղեցւոյն, և
ի վերայ ամենեցուն, որք լսէին զայն։

Ե. *Լր ի ձեռս առաքելոցն լինէին 12
նշանք և արուեստ բազում ի ժո
ղովրդեանն. և էին միաբան ամենեք
քեան ի սրահին սողոմանի։ *Լր այլ 13
ոք անտի ոչ ոք էին համարձակեալ առ
նա. այլ ժողովուրդն մեծաւ փառաւորէին

14 * Եւ առաւել ևս յաւերժանային հաս-
տատեալքն ի նմա , բազմութիւն ա-
15 րանց և կանանց : * Ի հինգ ի հրաշ-
պարակն հանել զհիւանդս , և դնել
պատգարակաց և մահճաց իւրեանց .
վասն նորա հասցի ուժեք ի նոցանէ :
16 * Եւ ժողովէր բազմութի շուրջ ի
քաղաքաց անտի յԵրկ , բերելին զհի-
ւանդս և զնեղեալս յապտոց պղծոց .
17 որք և բժշկէին ամենեքեան : * Յա-
րուցեալ քահանայապետն , և ամե-
նեքին որք ընդ նմա . և աղանդն սա-
դուկեցւոց լցան նախանձու : * Եւ
18 արկին զձեռս յառաքեալսն , և եդին
19 զնոսա հրապարակաւ ի բանտի : * Զգա-
լարեալ ասէ
20 բանտիւնս և հանեալ զնոսա ասէ . Երթա-
ցէք , կացէք ի տաճարին , և խօսեցա-
ջիք ի տաճարին զբանս ապա-
21 գենութեանդ յայսմանէ : * Եւ լուեալ
գան կէսարիա ի լուսանալ , և ուսու-
ցանէին : Իսկ քահանայապետն եկեալ
և որ ընդ նմա , հրաւիրեցին ժո-
ղով և զամենայն ծերակոյտ որդ-
ւոց Իսրայելի , և առաքեցին ի բան-
22 տին զնոսա հանել : Եւ մատեալ սպա-
սաւորքն , և չգտին զնոսա ի բանտին ,
դարձան և պատմեցին

բան պատեհանն, և զամ ծերակոյտ
որդւոցն Իսրայէլի, և առաքեցին ի բանտն
ածել զինս։ *Եւ երբեմն եկեալն սպասաւոր22
տարաւն՝ ոչ գտին զնոսա ի բանտին. դար
ձեալ անդրէն պատմեցին։ *Եւ ասեն23
թէ զբանտն գտաք փակեալ ամ
ենայն ուժգնութեամբ, և պահապանսն զի
կային առ դրանն, բացաք՝ և ի ներքս
ոչ գտաք ոք։ *Իբրև լուան զբանս24
զայս իշխանքն տաճարին՝ և քահա
նայապետն՝ հիացան վասն նոցա, թէ
զի՞նչ արդեօք լինիցի այն։ *Եւ եկն25
ոմն պատմեաց նոցա՝ թէ ահա արքն՝
զորս եդիք ի բանտի՝ կան ի տաճա
րին, և ուսուցանեն զժողովուրդն։
*Յայնժամ երթեալ իշխանն սպա26
սաւորացն հանդերձ՝ էած զնոսա ոչ
բռնութեամբ. քանզի երկնչէին ի ժո
ղովրդենէն՝ զի մի քարկոծեսցին։ Եւ27
ածեալ զնոսա կացուցին յատենի. և
հարց զնոսա քահանայապետն։ *Եւ28

ասէ. ոչ պատուիրեալ պատուիրե
ցաք ձեզ, մի ուսուցանել յանուն
յայն. և արդ ահաւասիկ լցեալ զեր

ուամամբ ձերով. և կամիք ած՚ել՚ի վը
29 մեր զարիւն առն այնորիկ։ Պա՞
տասխանի ետ պետրոս և այլ առա՞
քելքն և ասեն. Հնազանդել պարտ է
30 մեզ առաւել քան մարդկան։ Ի՚ն Հարցն
մերոց յարոյց զՅն՚ զոր դուք սպանէք
31 կախեալ զփայտէ։ Զնա ած առաջ
նորդ և փրկիչ բարձրացոյց աջովն իւ
րով տալ զապաշխարութի՚ւն իլի՚ւ և զԹո
32 ղութի՚ւն մեղաց։ Եւ մեք եմք վկայք
բանից այսոցիկ. և Հոգին սո՚ւրբ զոր ետ
33 աստ Հնազանդելոց իւրոց։ Եւ նոքա
իբրև լուան, առաստանային. և խոր
հէին սպանանել զնա։
34 Յարուցեալ ոմն՚ի մէջ աւետնին փա
րիսեցի՚ որում անուն էր գամաղիէլ
օրէնուսուցչ՝ պատուական ամ՚ ժողո
վրդեանն. Հրամայեաց առաքիկ մի
35 զարան արտաքս տանիլ։ Եւ ասէ ցնո՚
ա՚րք Իսրայէլ. Հայեցարուք՚ի ձեզ վը
րանգս այսոցիկ զինչ արժան իցէ դոր
36 ծել։ Յառաջ քան զաւուրս գայոց
սիկ յարեաւ Թեւդաս ասել զանձնէ,
թէ իցէ ոմն. յոր անկան արք Թուով

Ա

երբեք չտրեք հարիւր. որ ապրանաւ՝ և
ամենեքեան, որք մկրտանիլ էին ե-
նա, քակուեցաւ և ելանն ի նշոյ[ն]ե[ա]ւ
նր յորեաւ յուդա գալիլեացի յաւուրս
աշխարհագրին . և ապստամբեցոյց
զժողովուրդ բազում զնովի իւր։ և նա
կորեաւ՝ և ամենեքեան որք նմա հնա-
ւանեալք էին, ցրուեցան։* Ա՚ւ զայր
դիս առեմ ձեզ . ի բաց կացէք յա՛
ղանցդ յայդցանէ . և թոյլ տուք զո
ցա . զի թէ ի մարդկանէ խոհ խոր
հուրդ այդ՝ կամ գործ, քակուեսցի։
զդուսա . գուցէ և աստուածամարտք գտա
նիցիք։ հաւանեցան նմա։* Ա՚ւ կո
չեալ զառաքեալսն՝ զանհարին . և
տալով իրեցին մի՛ և ևս խօսիլ յանուն
յի։ և արձակեցին զնա։* Ա՚ւ նոքա
գնացին խնդալով երեսաց ատենին.
զի վասն անուանն նո՛ն արժանի եղեն տ
նարգելոյ։* Ա՚ւ զամ օր՛ի ուսուցանէր
և աւետարանել զյն քն։

Գլ. Ը.

1 Ա Խտրեցեալ եօթնոցս առիւծագոյց ։ 8 Աբեթ
անթափանցս չինծուին հրոյ գործէ ։ 13 Ոչ
բաստանի ապտիբ ։

1 Եւ յաւուրսն յայնմիկ՝ ի բազմա-
նալ աշակերտացն, եղեւ տրտունջ
յունաց առ հեբրայեցիսն ։ զի արհա-
մարհեալ լինէին՝ ի պաշտամանն հա-
2 նապազորդ այրիք նոցա * ։ Ոչ եցին ետ-
կուտասանքն զբազմուն աշակերտացն՝
և ասեն ։ ոչ է հաճոյ մեզ թողուլ զմեր
3 բանն այլ՝ և պաշտել զսեղանս * ։ Ընտ-
րեցէք եղբարք, վկայեալ՝ ի ձէնջ՝ արս
եօթն՝ լիս Հոգւով սրբով և իմաստու-
թեամբ. զորս կացուսցուք՝ ի վերայ պիտոյիցս
4 այսոցիկ ։ * Իսկ մեք աղօթից՝ և պաշ-
տաման՝ և բանին Հպատակ լեցուք ։
5 * Եւ հաճոյ թուեցաւ բանն առաջի
ամենայն բազմութեանն ։ և ընտրեցին զստե-
փաննոս՝ այր լի հաւատով և Հոգւով
սրբով ։ և զփիլիպպոս ։ և զպրոքորոս ։
և Նիկանորա ։ և զտիմոնա ։ և զպարմ-
նաս ։ և զնիկողայոս նորադարձ ։

մեծ։ և զնիկողայոս զհին անուն
քացի։ *Զի որս կացուցին առաջի ա- 6
ռաքելոցն. և աղօթեալ արարեալ՝ եդին
ի վերայնոցա զձեռս։ *Եւ բանն Աս- 7
ուածոյ զհետս։ և բազմանայր թիւ աշակերտ
ացն յոյժ յերկիր. և բազում ժողովք
ի քահանայիցն անսային հաւատոցն։
*Ստեփաննոս՝ այր լի շնորհօք և զօ- 8 Ը.Ի
րութիւն առնէր արուեստս՝ և նշանս
մեծամեծս ի ժողովրդեանն։ *Յա- 9
րեան ոմանք ի ժողովրդենէն, որ կո
չիւր լիբերտացւոց՝ և կիւրենացւոց՝ և
աղէքսանդրացւոց՝ և որ ի կիւղիկեց
ւոց՝ և յասիայ, վիճել ընդ ստեփաննո
սի։ *Եւ ոչ կարէին զդէմ ունել իմաս 10
տութեան և հոգւոյն, որով խօսէր։
*Յայնժամ հրապուրեցին արս ոմանս 11
ասել. լուաք զդորա խօսիլ բանս հայ
հոյութեան ի մովսէս և յաստ։ *Եւ 12
խռովեցին զժողովուրդն, և զերէց
ս՝ և զդպիրս. և հասեալ ի
վր՝ յափշտակեցին զնա՝ և ածին յա
ռաջեանն։ *Եւ կացուցին վկայս ստուռ 13
ս՝ որք ասէին, այրս այս ոչ դադարի խօ
սիլ

սիւ քանս հայհոյութիւնք զտեղւոյն սըբ-
14 և զօրինացն։ * Ա՛ ոչ՝ աք ի դամանէ, զի
աեր՝ թէ յիս նազովրեցի՝ նա քակտե-
ցէ զտեղիս զայս՝ և փոխեսցէ զօրէնս՝
15 զոր ետ մեզ Մովսէս։ * Ա՛ ու հայեցեալ
ընդ՝ինս ամենեցունն, որք նստէին յաժո-
ղովին՝ տեսին զերեսս նորա իբրև զերեսս
հրեշտակի։

Գլ. Է.

Ա՛ ետ քահանայապետն՝ թէ արդա
2 րև այդ այդպէս իցէ։ * Ա՛ ու նա
ասէ՝ արք եղբարք և հարք՝ լուարուք
ինձ։ Աստ փառաց երևեցաւ Հօր մե-
ծոյ մերոյ աբրահամու մինչդեռ ի Միջա-
գետս էր՝ մինչչեւ բնակեցոյցեալ էր
3 զնա՝ի խառան։ և ասէ ցնա։ * Ա՛ ելի՛ ‖ Ա՛ ծ. ԺԲ. ա.
յերկրէ քումմէ և յազգէ քումմէ և
4 երկիրն՝ զոր ցուցից քեզ։ * Ա՛ յն
ժամ ելեալ յերկրէն քաղդեացւոց՝
բնա

բնակեցաւ ի խառան . և անտի յետ
մեռանելոյ հօր նորա՝ փոխեաց . և
պատուիրեցոյց զնա յերկիրս յայսմիկ,
յորում դուք այժմ բնակեալ եք։
5 Եւ ոչ ետ նմա ժառանգութիւն ի
նմա , և ոչ քայլ մի ոտին։ և խոստա
ցաւ տալ նմա զսա ի բնակութիւն . և
զաւակի նորա յետ նորա . մինչ ոչ դուստր
Ընդդ. որդի։ *Խօսեցաւ ած այսպէս , թէ
6 եղիցի զաւակ նոր պանդուխտ յօտար
15. 13. երկրի։ և ծառայեցուսցեն զնա . և
չարչարեսցեն զնա ամս չորեք հարիւր
7 *Եւ զազգն՝ որում ծառայեսցեն ,
դատեցայց ես ած ։ և յետ այսր
ելիցեն՝ և պաշտեսցեն զիս ի տեղի
Ընդդ. տեղս յայսմիկ։ * Եւ ետ նմա ուխտ
3 17. 10. թլփատութեան . և ապա ծնաւ զնա
Ընդդ. հակ . և թլփատեաց զնա յաւուր ո՛ը
21. 24. թերորդի։ և խոհակ զյակոբ .
Ընդդ. յակոբ զերկոտասան նահապետսն։
25. 24. *Եւ նահապետքն նախանձեալ ընդ
6 և 25. Յովսէփ՝ վաճառեցին յեդիպտոս.
Ընդդ. և էր ած ընդ նմա ։ *Եւ փրկեաց զնա
10 29. 32. յամ ներողութեան նորա . և ետ
և 35. 22. շնորհ

շնորհս և իմաստութիւն առաջի փարա ‖ Ոնոփ.
ւօնի արքային եգիպտացւոց. և կա 37. 23.
ցոյց զնա իշխան եգիպտացւոցն, և ամ ‖ Ոնոփ.
1 տան նոր։ *‖ Եւ եկն առ յայտ երկիրն 41. 37.
եգիպտոսի, և ի քանան նեղութիւն 41.
մեծ, և ոչ գտանէին զկերակուր
2 հարքն մեր։ *‖ Եւ լուեալ յակոբայ ‖ Ոնոփ.
թէ գտանի կերակուր յեգիպտոս՝ ա 42. 2.
ռաքեաց զհարսն մեր յառաջագոյն։
3 *‖ Եւ երկրորդումն եւս ծանօթացաւ ‖ Ոնոփ.
սէփ եղբարց իւրոց. և յայտնի եղև 45. 3.
4 փարաւոնի ազգն նո։ *‖ Առաքեաց յակ
սէփ, և կոչեաց զյակոբ զհայր իւր.
և զամ ազգատոհմն. ոգիս եօթանասն
5 սուն և հինգ։ *‖ Եւ էջ յակոբ յիւ ‖ Ոնոփ.
գիպտոս՝ և ‖ վախճանեցաւ ինքն և 46. 5.
6 հարքն մեր։ * Եւ փոխեցան ի սիւ ‖ Ոնոփ.
քեմ, և եդան յայրին, ‖ զոր ետաւ 49. 32.
ցաւ աբրահամ գնոց արծաթոյ յորդ ‖ Ոնոփ.
7 տոյն եմորայ՝ որդւոյ սիւքեմայ։ *‖ Եւ 23. 16.
րև մերձեցաւ ժամանակ աւետեացն, ի 50. 5.
զոր խոստացաւ ած աբրահամու, ‖ ազ և 13.
ձեաց ժողովուրդն և բազմացաւ յեգ ‖ Ոնոփ.
գիպտոս։ *‖ Մինչև յարեաւ այլ թա 24. 32.

գա

Ածէք։ գաւառ յեգիպտոս՝ որ ոչ ճանաչէր զ
Ա։ 7։ յովսէփ։* Եւ հնարեցաւ ազգին մե
Ածէք։ բռամ, և չարչարեաց զհարան մեր առ
2։ 2։ նել ընկեցիկ զմանկունս նոց՝ զի մի
Ածէք։ ապրեսցին։ *Յորում ժամանակի
11։ 23։ ծնաւ և մովսէս՝ և էր կատար առաջ
Ջի այ. որ և անաւ՛ի տան հօր իւրոյ
ամիսս երիս։* Եւ յընկեցիկ առնել
զնա՝ եբարց զնա դուստր փարաւոնի.
և անոյց զնա իւր յորդեգիր։* Եւ
վարժեցաւ մովսէս ամ իմաստութ
եգիպտացւոց. և էր զօրաւոր բանիւք
և գործովք իւրովք։* Իբրև լցանի
քառասնամեայ ժամանակ, անկաւ՛ի
սիրտ նորա չնչել զեղբարսն իւրովք
Ածէք։ զորդւովքն իսրայէլի։* Եւ տեսեալ
2։ 12։ զոմն զնկեալ՝ զչարեցաւ, և խնդրեց
զվրէժ զնկելոյն, տպանեալ զեգիպ
տացին։* Ո՛չ մտաւ ածէր թէ իմաս
ցին եղբարքն նր, զի աստ՛ի ձեռն նորա
տալոց էր փրկութիւն նց. և նոքա ոչ
Ածէք։ իմացան։* Եւ՛ի վաղիւ անդր երևեա
2։ 13։ ցաւ նց մինչդեռ մարտնչէին՝ և վա
րեաց զնս՛ի խաղաղութիւն. ասէ, տղք

եղբարք եք, ընդեր զրկեք զմիմեանս։
27 Եւ որ զրկեր զընկերն, մերժեաց
զնա՝ եւ ասէ. ո՞վ կացոյց զքեզ իշխան
28 եւ դատաւոր ի վերայ մեր։ Սպրդե-
ա՛ սպանանել կամիցիս զիս՝ զոր օրինակ
29 սպաներ երէկ զեգիպտացին։ Եւ
փախեաւ Մովսէս ի բանիցս յայսցա-
նէ, եւ եղեւ պանդուխտ յերկրին մա-
դիամու. ուր ծնաւ երկուս որդիս։
30 Եւ՝ի կատարել ամացն քառասանից,
երեւեցաւ նմա յանապատի լերինն
սինայ հրեշտակ տեառն ի բոց մորենւոյն։
31 Եւ մովսէս տեսեալ՝ զարմացաւ ընդ
տեսիլն, եւ ի մատչիլն նմա նշմարել
32 եղեւ ձայնն տեառն։ Ես եմ Աստուած
քո. Աստուած աբրահամու. Աստուած իսահա-
կայ. եւ Աստուած յակոբայ. եւ զահի հա-
րեալ մովսէս՝ ոչ իշխեր հայիլ։ Եւ
33 ասէ ցնա տէր. լո՛ւծ զկօշիկս յոտից քոց.
զի տեղի՝ յորում դու կայես՝ երկիր
34 սբ է։ Տեսանելով տեսի զչարչարա-
նս ժողովրդեան իմոյ որ յեգիպտոս. եւ
լուայ հեծծուեցից նոցա եւ իջի փրկել զնա. եւ

ոչ 39 * Ո՛յն մովսէս՝ զոր ուրացան՝ և
ասեին. ո՞վ կացոյց զքեզ իշխան և դա
տաւոր՝ ի վերմէր, զնա աճ իշխան և
փրկիչ առաքեաց՝ ի ձեռն հրեշտա
կին, որ երևեցաւ նմա՝ ի մորենւոջն
Ելից 40 * Ա՛յս եհան զնա՝ արարեալ նշանս և
7. 8. 9. արուեստս յերկրին եգիպտացւոց՝ և
10. 11. ի կարմիր ծովուն, և յանապատին ամ
և 14. քառասուն։ * Ա՛յս մովսէս է, որ ա 37
Բ(Օրէն. ասաց որդւոցն իսրայէլ. Մարգարէ յարուսա
38. 15. ցէ ձեզ ա՛ռ աճ ձերոց եղբարց ձերոց իբ
Ելից. րև զնա՝ նման ինձ։ * Այն՝ որ եղև 38
39. 3. յեկեղեցւոջն յանապատի ընդ հրեշտա
կին, որ խօսեցաւ ընդ նմա՝ ի լերինն սի
նայ՝ և ընդ հարսն մեր. որ ընկալաւ զպատ
գամս կենդանիս՝ տալ մեզ։ * Որում 39
ոչ կամեցան հնազանդիլ հարքն մեր.
այլ մերժեցին, և դարձան սրտիւք
իւրեանց յեգիպտոս։ * Ա՛սեն ցա 40
Ելից. հարօն. Ա՛րա՛ մեզ աճս, որք երթայ
32. 1. ցեն առաջի մեր. զի մովսէսն այն՝ որ
եհան զմեզ յերկրէն եգիպտացւոց՝ ո՛չ
գիտեմք զի՛ եղև նմա։ * Եւ արարին 41
յաւուրսն յայնոսիկ զորթ. և մատուս
ցին

ցին զտէր կոտոր . և ուրախ լինէին՝ ի
42 գործս ձեռաց իւրեանց ։* Գործոց
թէ երկնից . ոչ և դրեալ է ի գիրս
մարգարէից . Միթէ զոհս և պատա
բազա մատուցիք ինձ զամս քառա
43 սուն յանապատին տուն Մոլոքայ ։* Եւ
առիք զվրանն մոլոքայ . և զաստղն
աստուածոյն հռեմփայ . զպատկերսն
զորս արարիք երկիրպագանել ընդ
44 նոցա ։* Խորանն վկայութեան էր ընդ
հարան մեր յանապատին . ոպէս հրամայեաց
45 ետ ։ որ խօսեցաւ ընդ մովսէս , առնել
զայն ըստ օրինակին՝ զոր ետես ։* Զոր և
ընկալեալ բերին հարքն մեր հան
դերձ յեհոսուա՛ ի վիճակ ազգացն՝ զորս
մերժեց աստ յերեսաց հարցն մերոց .
մինչև յաւուրսն դաւթի ։* Որ եգիտ
ընդ տեառն՝ և խնդրեաց գտուն
ի տեսանել զյարկս յակոբայ . ։* Եւ
նել զայրկս այլ յակոբայ ։ * Եւ
ասաւածոյն շինեաց նմա տուն ։* Այլ
ոչ երկնից բարձրեցոյ ի ձեռագործ ուս
տեան ։ որպէս մարգարէն ա

Ա Մեռաւ. * Արկինք աթոռ իմ ևն, և եղեր 49
37. 12. կերոս պատուհանդան ուսից իմոց. զոր
Ա Ասաց. պիսի տուն շինեցիք ինձ ասէ Տէր. կամ 50
66. 1. զինչ տեղի հանգստեան իմոյ. * Ձէ
Ա Այր. ձեռն իմ արար զայս ամ. * Ստեփա- 51
37. 24. պարանոց և անթլփատք սրտիւք և
ականջօք. դուք հանապազ հոգւոյն
սրբոյ հակառակ կայք. ոպէս հարքն ձեր՝
և դուք. * Ո՞ի մարգարէից ոչ հա 52
լածեցին հարքն ձեր. և սպանին զայ
նոսիկ՝ որք յառաջագոյն պատմեցին
վասն գալստեան արդարոյն, որոյ դուք
այժմ մատնիչք և սպանօղք եղէք.
Այք առին զօրէնս ի հրամանս հրեշ 53
տակաց. և ոչ պահեցիք. * Եւ լուեալ 54
զայս՝ զայրանային ի սիրտս իւրեանց,
և կրճտէին զատամունս ի վերայ նորա.
Եւ նա եր լի հոգւով սրբով. հայեր 55
ցաւ յերկինս, և տեսու զփառս Աստ. և
զյն զի կայր ընդ աջմէ Այ. և ասէ՝ ահա
տեսանեմ զերկինս բացեալ և զորդի
մարդոյ զի կայ ընդ աջմէ Այ. * Եւ 57
զականջս իւր ձայն մեծ՝ խցին զականջս
իւրեանց, և դիմեցին առ հասարակ

գլուխ

յերկիր. և ամենեքեան ցրուեցան ի
ծուռն մեծ ի վր երկնեցաւն
Ա և երգ յաւուր յայնմիկ հարա
փիլիպպէ.

92 Այրեալն ոն ելիսեղէեցւոյ ոչխար յոտատեցոյն
խոնարհին. 20 Բոցք Պետրոս զնա անիծանէ
Հոգին սբ. 18 Սիմոն կոչի փեթր ըհոգեառ իւ
պես տարակ ի առաքեալս: 6 Սիմոն մոգն դրամ
Ա Մօտս հալածէ զեկեղեցին: 5 Սքան փիլիպ

ԳԼՈՒԽ Ը.

կիսոց ապաննանեալ։

ասաց՝ ննջեցաւ. և ասղոս էր կամ
բիւր դոցա զայս մեղս. և զայս իբրև
կիւտց ի ձայն բարձր. ասէ, մի համ
զդէմ իմ։ 63 Ա Դէմ ծուռնր՝ և աղաղա
որ կարդայր և ասէր. ասէ յն ընկալ
տատարդի միոջ՝ որ կոչիւր սաւուղ
դնէին զձորձա իւրեանց առ ոտս երի
քաղաքին՝ քարկոծէին. և վկայքն 58 Ա և քարկոծ առնէին զստեփաննոս
ի վերնատա։ 57 Ա և հանեալ արտաքոյ

գեօղս հրեաստանեաց՝ և ի սամարիայ
քաց յառաքելոցն։ * Եւ բարձին զը 2
ստեփանոս արք երկիւղածք և առին
րեն կոծ մեծ ի վերայ։

ԼՂ. * Սայլ սօղոս վնասակարէր եկեղեց 3
ւոյն՝ ի տունս տունս մտանէր քարշէր
զարս և զկանայս՝ մատնէր ի բանտ։
* Եւ սփռեալքն շրջէին, և աւետա 4
րանէին զբանն։ * Իսկ փիլիպպոս
ջնջեալ ի քաղաքն սամարացւոց՝ քա
րոզէր նոցա զքն։ * Եւնկն դնէին ժողո 6
վուրդքն բանիցն փիլիպպոսի միաբան
ի լսելիսն՝ և ի տեսանելն զնշանսն,
զորս առնէր։ * Քանզի բազումք ոգի 7
ունէին պիղծս՝ աղաղակէին ի
ձայն մեծ, և ելանէին։ * Եւ բազ 8
մաց անդամոց ծածկ և կաղք բժշկե
ցին։ * Եւ եղև ուրախութիւն մեծ ի
քաղաքին յայնմիկ։ այր ոմն անուն
սիմոն՝ յառաջագոյն էր ի քաղաքին
մոգ էր, և ապշեցուցանէր զազգն սա
մարացւոց։ ասէր զանձնէ թէ իւր
մեծ ումն։ * Որոյ հնչէին ամենեքեան
ի փոքունէ մինչև ի մեծամեծս։ և

ասէ

զեղ
6 մատոյցն ինչ՝ և ասէ։ Ցուք և ինչ
առաքելոցն առեալ լինի հոգին սբ,
սեր սիմոնի, թէ զձեռն՝ի վերադնելով
7 ՚ի վերնոջ՝ և առնուին զհոգի սբ։ Ցե
նուն տուն յիւ։ Այնժամ եդին զձեռս
8 ՚ի վերինոջ՝ և առնուին զհոգի սբ։ Ցե
ժամ չեւս էր և ոչ՝ ի վեր միոյնոյ հո
գեառ. բայց միայն մկրտեալք էին յա
9 նուն տն յիւ։ Եւ զի առցեն զհոգին սբ։ Ցե
հրեալ՝ կացին յաղօթս ի վերնոջ, ուր
15 էին զպետրոս և զյօհաննէս։ Ուր
ընկալան զբանն ՚ի, առաքեցին առ
ասքեալքն էին, թէ և՝ ի սամարիա
14 նայր։ Իբրև լուան։ ուրք յերե՛մ
մեծ զօրութիւն, որք լինէին զարմա
լիսպաս։ տեսեալ զնշանսն և զմեծա
տաց։ և մկրտեալ կանխեր առ փի
նայք։ Ի՛լ և ինքն սիմոն հաւա
վն արքայութեան ՚ի, և անուանն յի
քի, մկրտէին ամենեքեան՝ արք և կա
տացին փիլիպպոսի, որ աւետարանէր
ձանելոյ զնա։ Այլ յորժամ հաւա
ժամանակաց մոգութիւքն ապշեցու
11 մեծ։ Էին ՚ինա վա բազում
ասէին՝ սա է զօրութիւն ՚ի, որ կոչի

զիշխանութիւն զայս։ զի չոյր վըր դնիցեմ
զձեռս՝ առցէ զՀոգի սբ. և պետրոս
ասէ ցնա։ Ա*Ըստ թո ըլ քեզ լինի 20
ի կորուստ, զի զպարգեւան այ համա
րեցար ընչիւք ստանալ։ Ա*Էգոյ քեզ 21
ման և վիճակ ի բանիդ յայդմիկ։
քանզի սիրտ քո ոչ է ուղիղ առաջի
այ։ Ա*Դարձարեա դու ի չարութենդ 22
քումմէ յայդցանէ. և աղաչեա զնո. թե
րեւս թողուիցէ լինի քեզ ի մեղմէիս
խորհրդոց սրտի քոյ։ Ա*Վանդի ի 23
դառնութիւն մաղձի, և ի կնճիռն ա
նիրաւութեան տեսանեմ զքեզ։ Ա*Պաս 24
տասխանի ետ սիմոն, և ասէ. ազա
չեցէք դուք վըր իմ զնոր, զի մի ինչ ե
կեսցէ ի վըր իմ, յորոց դուք ասա
ցիք։ Ա*Նոյնց եդեալ զվկայութիւն սո 25
սեցան զբանն այ, և դարձան յերե
ւսաղէմ, և ի բազում գեօղս սամարացւոցն
աւետարանէին։

Ա*Հրեշտակ տեառն խօսեցաւ առ փիլիպ 26
պոս՝ և ասէ. արի և գնա դու ի կողմն
հարաւոյ՝ ընդ ճանապարհն որ իջանէ
յերուսաղէմ ի գազայ. այն է անապատ։

Ա*

27 * Եւ յարեաւ գնաց. և ահա՛ասիկ
այր մի Եթովպացի, ներքինի,
հզօր
կանդակայ թագուհւոջ Եթովպացւոց.
որ էր ի վերայ գանձուց նորա. որ և
28 կեալ էր երկիրպագանել յԵրուսաղէմ։ * Եւ
էր անդրէն դարձեալ, և նստեալ
ի
կառս իւրում. ընթեռնոյր զմարգա
29 րէն զեսայի։ * Ասէ Հոգին ցփիլիպպոս
պաս. մատիր, և յարեաց ի կառսդ
30 յայդոսիկ։ * Եւ ընթացաւ փիլիպպոս
պաս. լսէր, զի ընթեռնոյր զեսայի
31 մարգարէ, և ասէ. գիտիցեն ար
դեօք, զոր ընթեռնուս։ * Եւ
նա ասէ՝ զիա՞րդ կարիցեմ գիտել՝ թէ
ոչ առաջնորդեսցէ ինձ. և աղա
չէաց զփիլիպպոս ելանել նստիլ ընդ
32 նմա։ * Եւ գլուխ գրոյն՝ զոր ընդ
թեռնոյր՝ էր այս. ‖ Իբրև զոչխար ի՝ Ա տես։
ատեան վարեցաւ. և իբրև զառն ա
նաչող առաջի կտրչի իւրոյ անմռունչ. այն
33 պէս ոչ բանայ զբերան իւր։ * Ի խո
նարհութեան նո՛ր դատաստանն նո՛ր բար
ձաւ. և զազգատոհմն նո՛ր պատմեսջ
ցէ. զի բառնին յերկրէ կեանք նո՛ր։

*Պատասխանի եւս նեռքրինին փիլիպ 34
պոսի , եւասե . աղաչեմ զքեզ , վասն
ոյր ասե մարգարէն զայս . վ՚ւ ինւր ,
եթե վ՚ւ այլոյ ուրուք* : Նբեաց փիլ 35
լիպոս զբերան իւր . եւ սկսեալ ՚ի
գրոցս յայսցանէ՝ աւետարանեաց նմա
զյն* : Իբրեւ երթային զճանապարհ 36
հայն , եկին ՚ի ջուր մինչ . եւ ասե նեռ
քինին , ահաւասիկ ջուր՝ զի՞նչ արգե
լու զիս ՚ի մկրտելոյ* : Նբե ասե ցնա 37
փիլիպոս՝ եթե հաւատաս բովանդակ
սրտիւբ քով , մկրթի ես . պատասխանի
եւ ասե . հաւատամ եթե զյս քն
որդի ա՚ւ* : Նբե հրամայեաց կացու 38
ցանել զկառն . եւ իջին երկոքեան՚ի
ջուրն , փիլիպոս եւ նեռքրինին՚ եւ մկր
տեաց զնա* : Նբե իբրեւ ելին ՚ի ջրոյ 39
անտի՝ հոգին սբ եկն ՚ի վր՚ նեռքրին
ոյն . եւ հրեշտակ տն յաւիշտակեաց
զնոյն փիլիպոս . եւ ո՚չ ևս ետես զնա նեռ
քինին . եւ գնայր զճանապարհ իւր
ուրախութ* : Նայց փիլիպոս գտաւ 40
յազովտոս . եւ շրջեալ աւետարանէր
ամ քաղաքացն մինչեւ ՚ի գալ նորա ՚ի
կեսարիա :

Գլ. Լ.

1 Ասղան ձրիւել՝ ի գոմսակոս, 4 հօրճանէ՝ ի
ատեն յերէկէ. 10 Ընդ ոտանիս, 18 ի ջուռ ձիոյ՝
պեսցէ. 20 Հարցուէ՝ ի գոմսակոս. 23 խոյս
տայ՝ ի գոբանոիսլ հրեից. 26 գնայ յերկիր. 30՝ի
պարսոն. 33 Հանէս անդամոյցծն բոսիէ. 36 ըմի
տեսլ տաբիթայն, 40 յարուցանէ.

Գլ. Լ.

1 Խօսք ‖ ասղան տանկաւորին լըսեալ սպառ
նալեաց եւ սպանանելոյ աշակերտ
տացն տեն, մատուցեալ առ քահա‖նայապետն. 2 Եւ խնդրեաց ի նմանէ
թուղթս ի դամասկոս առ ժողո
վուրդսն. որպէս թէ զոք գտցէ զայնոսիկ ա
նապարհի արս կամ կանայս, կապեալս
տանիցէ յԵրուսաղէմ. ‖ Եւ երթալոյն՝ եղեւ
մերձենալ ի դամասկոս. յանկարծ ա
կն շուրջ զնոսա փայլատակեցաւ լոյս
յերկնից. 4 Եւ անկեալ յերկիր՝ լուաւ
զբարբառ՝ որ ասէր ցնա. սաւուղ սաւ
ուղ զիա՞ հալածես զիս. 5 Եւ ասէ՝
ով ես տէր. եւ նա ասէ. ես եմ յի, զոր
դու հալածես. խիստ քեզ ընդդէմ
լինել

խոթանի աքացել։* Եւ զարհուրեալ 6
և անշշունչ լեալ՝ ասաց. տէր, զիա՞ս
զի՞նչ կամիս առնել։* Եւ առէ ցնա 7
տէր. այլ յոտն կաց՝ և մի՛ւտ ի քա՛
ղաքդ. և պատմեացի քեզ՝ զինչ քեզ
պարտ իցէ առնել։ իսկ արքն, որք ընդ
նմայն երթային, կային անշշունչ.
ղձայինն միայն լսէին՝ բայց տեսանէին 8
և զոչինչ։* Յարեաւ սօղոս յերկրէ
անտի, և աչօք բացօք ոչ զրաք տեսա՛
նէր. զձեռանէ առեալ նո՛ր մուծին ի
դամասկոս։* Եւ էր անդ աւուրս է 9
րիս՝ և ո՛չ տեսանէր. և ո՛չ եկեր և ո՛չ
խարբ։* Եւ էր ումն աշակերտ ի դա 10
մասկոս՝ անանիա անուն։ և ասէ ցնա
տէր ի տեսլեան, անանիա։ Եւ նա ա
սէ՝ առասիկ եմ՛ տէր։* Եւ ասէ ցնա 11
տէր. յոտն կաց՝ և գնա՛ ընդ փողոցն, ո՛ր
կոչի ուղիղ. և խնդրեացես յտա՛ն
ղոսանն յուդայ սօղոս անուն տարսո՛
ցի՝ զի կայ դեռ յաղօթս։* Եւ է 12
տես ի տեսլեան զայր մի անանիա ան
ուն՝ մտեալ և եդեալ ի վերայ նորա
ձեռս. զի դարձեալ տեսցէ։* Պատասխանի 13

էին

1 Թէ սա է որդին այ։* արմացեալ
կի՛ւ ի ժողովուրդան քարոզեաց ղյն։
ինչ ը աշակերտան։* Եւ վաղվաղա
բացաւ. և եղև՛ ի դամասկոս աւուրս
տեցաւ։* Եւ առեալ զկերակուր՛ զօ
խբրև կեղևանք. եւտես՛ և յորեաւ մկր
ուն զի տեսցես՝ և լցցիս հոգւով սբ՛վ։
քեզ՛ ի ձանապարհին՝ յորում դայիր.
աւր առաքեաց զիս. յն, որ երևեցաւն
ակ. սաւուղ եղբայր՛ի վեր հայեաց՝
րանան, և եդեալ՛ ի վը նր ձեռս, ա
ից նմա ջրշարիլ վը անուանն իմոյ։
17 * Եւ դնաց անանիա՝ և եմուտ յտպա
ղի ես իսկ ցուցից նմա որչափ պարտ
զանուն իմ առաջի հեթանոսաց՝ և
16 թագաւորաց՝ և որդւոցն իլի։* Ման
ղի անօթ ընտրուԹե է նա ինձ, կրել
15 նուն քո։* Ասէ ցնա աւր. երԹ դու՝
պել զամենեսեան, որք կարդան զա
խանուԹի՛ ի քահանայապետէն կա
14 բաց քաց լնէմ։* Եւ ասա ունի զիշ
առն այնորիկ՝ որչափ արար չարիս սր
եւս անանիա՝ աւր՝ լսեայ՛ ի բազմաց վը

էին առնեքեան, որք լսէին, և ա-
ւէին. ոչ սա է՝ որ աւար հարկանէր
յԵրեմ զայնոսիկ, որք կարդային զա-
նուն յի. և այսր նմին էրի եկեալ է.
զի կապեալս զսոսա տարցի առ քահա-
նայապետսն։* 22 Ել յոտն առեալ
ամ զօրանայր՝ և յաղթահարէր զհրէ-
այն՝ որք գնակեալ էին՝ ի դամաս-
կոս. և խնդրեալ ետուն թէ սակ
քանն։* 23 Երբեմն կատարեցին աւուրք բա-
զումք, խորհեցան հրեայքն սպանա-
նել զնա։* 24 Յայտնեցաւ ասորոյն նենգ-
12. Արդ. գուբիննց. քանզի պահէին զդրունս
31. 32 ի տուէ և ի գիշերի՝ ոմն զի սպանցէն
զնա։* 25 Եւ առեալ զնա աշակերտացն
ի գիշերի՝ եբեխան պարիսպն կախեալ իջու-
ցին վանդակաւ։* 26 Երբեմն եկն ասորոյն
յԵրեմ, ընդ ելանել յարիւ յաշակերտսն.
և ամենեքեան երկնչէին՝ ի նմանէ.
չհաւատային եթէ իցէ աշակերտ։
27 Այլ բառնաբաս առեալ զնա՝ եած
առ առաքեալսն. և պատմեաց նոցա՝ ոնց
ի ճանապարհին ետես զտէր. և զի խօ
սեցաւ ընդ նմա. և զի՝ ի դամասկոս հա
մարձ

մարձակեցաւ յանուն յի։* Եւ երբ ել
նէ՛ի մտանել և յելանել յերկիր, հա
մարձակեալ յանուն տեառն։* Խօսեր, և
վիճէր ընդ յոյնսն. և նոքա խոկային
սպանանել զնա։* Եւ իմացեալ եղ
բարեգ՛իմացեին զնա՛ի կեսարիա. և
առաքեցին զնա՛ի տարսոն։* Խայց
եկեղեցին ըն ամ հրէաստան և՛ի սա
մարիա, և՛ի գալիլեա ունէր զխա
ղաղութի՛ն. շինեալ և երթեալ զկեր
երկիւղն տեն. և սիրթարութբ հոգ
ւոյն սրբ բազմանայր։

ԻԱ

* Եւ եղև՛ի շրջիլն պետրոսի առ ամե
նեքսումբք, իջանել նմա և առ սբեան,
որք բնակեալ էին՛ի լիւդդեայ։* Եւ
եգիտ անդ զայր մի, որում անուն էր
ենեա, ութամեան դնիւր՛ի մահիճս
անդամալոյծ։* Եւ ասէ ցնա պետ
րոս. ենեա՛ բժշկէ զքեզ յիսուս քս.
յի, և քեզէն թօթափեա զանկողինս
քո, և վաղվաղակի յարեաւ։* Եւ տե
սին զնա ամենեքեան, որք բնակեալ
էին՛ի լիւդդեայ և՛ի սարօնայ, որք և
դարձան առ՛ի տէր։* Եւ՛ի յոպպէ
էր

եր կին ոմն աշակերտուհեալ անուն տաբ
բիթա , որ թարգմանեալ կոչի այ
ծ եւնիկ . սա եր լիեգործ ողբ բարեաբ
եւ ողորմութիւնք զորս առնէր . * Լե 37
եղև յաւուրսն յայնոսիկ հիւանդա
նալ նմա եւ մեռանիլ . լուացին զնա՝
եւ եդին ի տաւիղխանի ձնդ . * Լե մերձ 38
եր լիդդեա՝ի յոպպէ . աշակերտացն
լուեալ եթէ պետրոս անդ է , առա
քեցին երկուս արս առնա՝ աղաչել
զի մի դանդաղեսցի գալ առնն . * Լե 39
յարուցեալ պետրոս՝ եկն առնոսա .
որ երբեւ եկն՝ հանին ի վերնատունն .
եւ կացին շուրջ զնովաւ այրիքն ամ .
լային եւ ցուցանէին զձորձս եւ զշմն
դերձս , որչափ առնէր նոքա այծ եւնիկն .
* Լե 40
հանեալ արտաքս ամենեսեան՝
պետրոս , եդ ծունր , եւկաց յաղօթս .
եւ դարձաւ՝ի մարմինն եւ ասէ . տա՛
բիթա՝ արի , կաց յանուն տեն յի քի .
եւնա եբաց զաչս իւր . եւ տեսեալ զպ
պետրոս նստաւ կինգումն . * Ձեռն եւ 41
նա՝ եյարոյց զնա . եւ կոչեաց զորբան ,
եւ զայրիս , առաջի կացոյց զնա կենդ

պէ. և հաւատացին բազումք ի նմա։
42 զանի։ * Եւ յայնմհետէ եղեւ ըստ սմ յոտ
43 * Եւ եղեւ աւուրս բազումս լինելոյ նմա
ի յոտպէն, առ ուսմունս սիմոնի խաղաղ

խորդի։

Գլ. ԺԱ.

Եւ ի ժամանակին յայնմիկ եղեւ ի քաղաքն
Տիրան ոմն ի մեծատանց, որ կոչէր Ստեփանոս
անուն կուռ ի կռապաշտութեան, որ ունէր
ի տանի իւրում զկուռս ոսկի և արծաթի և
զանազան ազգս պղնձեղինաց, և զամենայն
զարդս կանանց և զգեստս ոսկեհիւս և մարգա-
րտահիւս։ Եւ ի ժամանակին յայնմիկ ոչ
ոք կարէր ի տանի նորա մտանել կուռ
ոսկի և արծաթի, և ոչ ոք կարէր ի տանի
նորա հագանել զգեստ ոսկեհիւս և մարգա-
րտահիւս, զի ոչ ոք կարէր ի կեսարիա անուն կուռ

Գլ. ԺԱ.

առ։ 47 ոտ։ դիմեն։ ուր
Վերն։ 44 Ստեփն Ա. հանէէր ի վերն հեղինակա-
լինել փոխանակ չկռոնէլիոս և տարակի նմա զգեստ
ման հեղինակաց։ 9 Տեսէն պետրոս։ 21 ա. էր
չ Երեսակ ոմն երեխ կռոնէլիոս, անկեալ կոչ

և ասէ՝ զի՞ ես ար։ ասէ ցնա, աղօթք
քո՝ և ողորմութիք ելին յիշատակ
առաջի ՚ի։ *։ Եւ արդ յղեա արս ՚ի 5
Յոպպէ՝ և կոչեա զսիմոն զոմն՝ որ կոչի
պետրոս։ *՝Նա մնաեալ է առ սիմոնի 6
ումեմն խաղախորդի, որոյ է տունն
մերձ ՚ի ծով։ *։ Եւ իբրև գնաց հրեշ 7
տանին, որ խօսեր ընդ նմա՝ կոչեաց եր
կուս ՚ի ծառայից իւրոց, և զինուոր
մի բարեպաշտոն ՚ի սպասաւորացն իւ
րոց։ *։ Եւ պատմեալ նոցա զամ՝ առաք 8
քեաց զնա ՚ի յոպպէ։ *։ Եւ ՚ի վաղիւ 9
անդր ՚ի ճանապարհ անկանիլ նոցա՝ և
մօտ ՚ի քաղաքն լինիլ՝ ել պետրոս ՚ի
տանիւն կալ յաղօթս զվեցերորդ ժա
մուն։ *՝Քաղցեաւ, և կամէր ճաշ 10
չակել. և ՚ի պատրաստելն նոցա եղև ՚ի
վերն նմա զարմացումն։ *։ Եւ տեսանէր 11
զերկինսն բացեալ, և զամանդեցուածոյ տրտ
նոց կապեալ անօթ ինչ իբրև զկուռ
ոյ մեծ ՚ի, իջեալ և նստեալ ՚ի վերայ
երկրի։ *՝Որում էին ամ չորքոտա 12
նիք և սողունք երկրի, և թռչունք
երկնից։ *։ Եւ եղև ձայն առ նա, արի՛ 13

պետ

մանն

վկայեալ յամենայն հրէից, զհրաշ
պետ այր արդար եւ երկիւղած յայ
նոքա առնեն, կուռնեն լինոս հարիւրա
զինչ իրք են՝ վա՛ որոյ եկիցէ՛։ Եւ
ահաւասիկ ես եմ, զոր խնդրէքդ
իրիք խոշեալոյ, դի ես առաքեցի զնա
ասիկ արք ոմանք խնդրեն զքեզ
վ տեսլեանն՝ ասէ հոգին ցնա. ահա
որ կոչի պետրոս՝ ասա մտեալ ինչ
ցինդ զոմն՝ եւ հարցանէին, եթէ սիմոն
կուռնեալոյ՝ հարցին զապարանիցն
զոր ետես. ահա արքն առաքեալք ի
միտս պետրոս՝ եթէ զինչ լեցէ տես
երիցս՝ եւ վերացաւ անօթն յերկինս։
ղեւս կրկին անգամ առնա. զոր աճ
նորա ասեն, կուռնեն լինոս հարիւրա
ղինչ իրք են՝ վա՛ որոյ եկիցէ՛։ Եւ
ահաւասիկ ես եմ, զոր խնդրէքդ
իրիք խոշեալոյ, դի ես առաքեցի զնա
ասիկ արք ոմանք խնդրեն զքեզ
վ տեսլեանն՝ ասէ հոգին ցնա. ահա
որ կոչի պետրոս՝ ասա մտեալ ինչ
ցինդ զոմն՝ եւ հարցանէին, եթէ սիմոն
կուռնեալոյ՝ հարցին զապարանիցն
զոր ետես. ահա արքն առաքեալք ի
միտս պետրոս՝ եթէ զինչ լեցէ տես
երիցս՝ եւ վերացաւ անօթն յերկինս։
ղեւս կրկին անգամ առնա. զոր աճ

ամենայն տուր ի հրեշտակէ սրբոյ կոչել
զքեզ ի տուն իւր՝ եւ լսել բանս ի քէն։
*Առէաց զինս ի նոցանէ, եւ տուր իւր ա 23
գոյց. եւ ի վաղիւն անդր յարուցեալ
պետրոս՝ գնաց ընդ նոսա. եւ ոմանք յեղ-
բարց անտի՝ որք ի յոպպէ էին՝ եկին
ընդ նմա։ *Եւ ի վաղիւն անդր մտին ի 24
կեսարիա. եւ կուտանէլիոս սպասէր նոց.
կոչել զազգատոհմն իւր՝ եւ զնուարեալս
բարեկամանն։
*Եւ եղեւ ի մտանելն պետրոսի՝ ընդ- 25
առաջ եղեւ նմա կուտանէլիոս. անկեալ
առ ոտանս՝ երկրպագանէր։ *Եւ պետ 26
րոս կանգնեաց զնա՝ եւ ասէ. յոտն կաց՝
եւ ես ինքն մարդ եմ։ *Եւ խօսեալով 27
ընդ նմա եմուտ ի ներքս. եւ գտանէր
անդր ժողովեալ բազումս։ *Եւ ասէ 28
ցնոսա. դուք ինքնին գիտէք՝ ոյն ան-
մարելի է առն հրէի հպիլ կամ մերձե-
նալ առ այլազգիս. եւ ինձ աստ եցոյց
աստ զոք խառնակ կամ անսուրբ առել ի
մարդկանէ։ *Ի 29 այսմհետէ եւ առանց
ընդ բանս ինչ առ ի լոյն եկի կոչեցեալ.

30 չեցիք գնալ։ *Եւ կուռանէլիոս ասէ
յառաջ քան զչորս աւուրս մինչ ցայս
ժամ, կայր յաղօթս յինն ժամուն։ Եւ տեսի
խմամ. և ահա այր մի եկն՝ և եկաց
առաջի իմ՝ի հանդերձս սպիտակս։
31 և ասէ։ *Կուռանէլիոս, լսեցաւ ելեալն
աղօթիդ քո. և ողորմութիւնք քո յի-
32 շեցան առաջի Աստուծոյ։ *Եւ արդ՝ յղեա՛ի
Յոպպէ՝ և կոչեսցես զսիմոն, որ կոչի
ցեալն է պետրոս. սա մտեալ է՛ի
տուն սիմոնի ուրուսն խաղախորդի
մերձ՛ի ծով. որ եկեսցէ, և խօսեսցի
33 ընդ քեզ։ *Եւ ես իսկ և իսկ յղեցի առ
քեզ. և դու բարւոք արարեր՝ զի եղ
կիր. արդ՝ ամենեքեան մեք առաջի
քո կայմք լսել զամ, որ հրամայեալ է
34 քեզ՝ի տէրէ։ *Բացաւ պետրոս զբերան
իւր՝ և ասէ. Ճշմարտութիւք հասեալ
եմ. ‖ զի ոչ գոյ ակնառութիւն առ աստ ‖ 2 Օրէն
35 *Այլ յամ ազգ՝ որ երկնչին՝ի նմա 10. 17.
նե, և գործեն զարդարութիւն ընդու- 2. Կոռ.
36 նելի է նմա։ * Զբանն առաքեաց 19. 7.
որդւոցն իւրոց, աւետարանել զխաղաղ Ծ.ԺԳ.
ութիւն՝ զիսուսէ քրիստոսէ. սա է տէր 19. 17.
ամենայնի։ Դուք

Ամաս. * Գուք ինքնին գիտէք զբանն, որ 37
6. 3։ եղև ընդ ամ հրեաստան ։ սկսեալ ի
Սկսա. գալիլեէ յետ մկրտութենն, զոր քարո
35. 15։ զէաց յօհաննէս։ ։*։ Զոր ի նազա 38
Հմա. րեթէ, զոր եօթ ած հոգւով սրբով և
2. 11։ զօրութիբ. որ շրջեցաւ բարի առնել
Գաղա. և բժշկել զամ ըմբռնեալս ի սատ
2. 6։ զի ած էր ընդ նմա։ * Եւ մեք վկայ 39
Ակէս. եմք ամի՝ զոր արար յերկրին հրէաս
6. 9։ ոսանի՝ և յեհէմ. զոր և սպանին կա
Ասղա. խեալ զփայտե։ ։*։ Զնա ած յարոյց 40
3. 25։ յերրորդ աւուր. և ետս նմա յայտ
1. Պետ. նի լինել։ * Ոչ ամենայն ժողովր 41
1. 17։ դեանն՝ այլ մեզ վկայիցս յառաջա
Ոգւո. գոյն ընտրեալոց յոյ. ոլք և կերաք
4. 14։ և արբաք ընդ նմա յետ յարուԹե
նորա ի մեռելոց։ * Եւ պատուիր 42
բեաց մեզ քարոզել ժողովրդեանն և
վկայութիւն դնել՝ Թէ նա է սահմա
նեալն յոյ դատաւոր կենդանեաց և
Ադրե. մեռելոց։ ։*։ Զնմա ամ մարգարէք 43
31. 34։ վկայեն, զԹողութիւն մեզ առնուլ
Ա Էփե. անուամբ նր, ամ հաւատացելոց ի
7. 18։ նա։ * Եւ մինչդեռ խօսէր պետրոս 44

զբանս

զբանս զայս, Հանգեաւ Հոգին սբ՛ի
վերայ ամենեցուն՝ որք լսէին զբանն։
45 *Ո՛ր արմացան, որք՝ ի թլփատութենէ
անտի հաւատացեալք եկեալէին ընդ
պետրոսի, զի և՝ ի հեթանոսս պար-
46 զեալ Հոգւոյն սբ՛յ զեղանին։ *Զանն
պետրոս՝ ասէ՝ Միթէ ոք կարէ արգել-
տել ջուր՝ որք արգելուլ կարիցեն զսոսա
պատասխանի ետ պետրոս, միթէ ոք
47 կարէ զսոսա՝ որք և զՀոգին սբ՛ընկալ-
ան՝ ունի և մեք։ *Եւ հրամայեաց
48 նոցա մկրտիլ յանուն տն յի՛ք՛։ յայն-
ժամ աղաչեցին զնա լինիլ անդ ոմանս
ս ս ս
ս ս ս
ս ս

ԳԼ. ԺԱ.

1 Պետրոս սկսեալ ի վեր ի դրութենէ ցհետ
նոսա 5 Տեսիլ ի տանիքն ի ցուցանէ 19 Հաւատացեալ
ցրուեալն ցրուեցուցէ՝ տարածեն հրկիզեալ եւ ոտն հիւանդ
նոսա։ 22 Առաքեն առ Պետրոս զանձինս ցանկալով։ 26 ի
աշակերտն անուանին ի քրիստոնեայս։ 28 Ագաբոս
բան սեն գուշակէ անապատիս զքաղցրութիւն ասէ։
29 Առաքեալքն ըստ իւրաքանչիւր հրէ ապատանին
ցեալ

1 Լուան առաքեալքն՝ եւ եղբարքն ՝ որք
էին ի կուղմանս հրէաստան
2 ընդ , զի եւ՝ ի հեթանոսս ընկալան զբա
3 նումն Աստուծոյ * : Ելանէր յորժամ ել պետ
րոս յերկրէ , խոշտէին ՝ ընդ նմանէ՝ որք
4 ի թլփատութենէ հաւատացեալքն։ * Եւ
սկսեալ՝ եւ կերպ ըստ ընդ նոսա՝ ասէր
5 ։ Ես էի՝ ի քաղաքին յոպպէ յաղօթս՝
ի տեսի՝ ի զարմացման տեսիլ ։ իջա
նէր անօթ մի՝ նման խոշոր մեծ ի ըն
դ երկինս՝ եւ գայր մինչեւ առ իս ։ * Ուր ակն
6 արծարծ ընդ նայեցայ՝ եւ տեսի՝ զչորքոտանիսն
երկրի՝ եւ գազանս՝ եւ սողունս՝ եւ թռչունս
երկնից։
7 Լուայ եւ ձայնի՝ ասելոյ ցիս՝ Յարո
8 ղեաց Պետրոս՝ սպան եւ կեր։ Ես ասացի՝
Ոչ այդպէս Տէր՝ զի ոչ երբէք մտին

ցեալ Հայէին. և տեսին զկորնթոսանիս
երկրի. և զդաշտանն և զսողունս. և
զթռչունս երկնից։* Եւ լուեալ բար
բառս, որ ասեր ցնս. արի պետրոս,
զնն, և կեր։* Եւ ասեմ. քա՛ւ լեզի
ար. զի խառնակ ինչ՝ և անսուր ոչ եր
բեք եմուա՛ի բերան իմ։* Պատաս
խանի եւս բարբառն երկիցս անդամ
յերկինից. զոր ած արբեաց՝ դու մի
խառնակ համարիր։* Եւ այս եղև ե
րիցս. և վերացաւ դարձեալ ամենն
կինս։* Եւ ահա անդրէն երեք արդ
եկին՝ կացին առ տապարանիցն՝ ուր եմն
էի՝ առաքեալք՝ ի կեսարիայ առ իս։
Եւ ասե ցիս հոգին՝ երթալ ընդ նս
և մի ինչ խղճել։ եկին ընդ իս և տղա
վեցեքին եղբարքս. և մտաք՝ի տուն
առնն այնորիկ։* Եւ պատմեաց մեզ
ոսկ ետես զհրեշտակին՝ի տան իւրում,
զի կայր, և ասեր ցնս. առաքեա՛ զ
յոպպէ. և կոչեա զսիմոն զկոչեցեալն
պետրոս։* Ով խօսեսցի բանս ընդ քեզ.

որով կեցցես դու՝ և ամ տունդ քո։*
Եւ իբրև սկսայ խօսիլ՝ եկն հոգին

Մատ. 16 սբ՛ի վերնայ.ոյն և՛ի վերս՛ի սկզբանն.
1. 8. 16 *Ընդունիցի զբանն ա՛ն՝ զոր ասէրն. ||յա
Ղուկ. 17 հանեսցես սկրտեաց՛ի ջուր. բայց դուք
3. 16. 17 սկրտիցիք՛ի հոգին սբ. * Եւակ արդ՝
Յովհան. 18 եթէ զհասարակաց պարգևն ետ ա՛ծ
1. 26. 18 ևնդ՝ ոյն և մեզ՝ ի հաւատսն՝ ի տէր
Ա՛ր. 18 յն քն, ես զինչ կարօղէի արգելուլ
1. 5. 18 զա՛ծ: *Եւ լուծեալ զայս՝ լռեցին, և 18
Ա՛ստ. 18 փառաւորս առնէին զա՛ծ՝ և ասէին.
19. 4. 18 ուրեմն և՛ի հեթանոսս ետ ա՛ծ զա-
պաշխարութի՛ կեանց: ○

Գ.Գ. 19 *Իւ ցրուեալքն՝ի նեղութէն որ ե՛
ղե՛ի վե՛ր ստեփաննոսի՝ հասին մինչև
՝ի փիւնիկէ, և՛ի կիպրոս և յանտիո
քիա. ոչ ումեք խօսէին զբանն՝ բայց
միայն հրեից: * Եւ էին ոմանք՝ ի նո 20
ցանէ արք կիպրացիք՝ և կիւրենացիք՝
որք մտեալք յանտիոք՝ խօսէին ընդ
յոյնան աւետարանեալ զտէր յի՛ս: * Եւ 21
էր ձեռն տէն ընդ նս, և բազմութի՛ հա
ւատացելոց դարձա՛ւ՝ի տէր: * Լուր 22
եղև բանս այս յականջս եկեղեցւոյն՝
որ էր յերուսաղէմ, վասն նոյ. և առաքեցին
զբառնաբաս մինչև յանտիոք: * Որ 23

էրբև եկն՝ և ետես զշնորհսն ՚ի՝ ու-
բախ եղև. և ամենեքեան զաճեն-
սին՝ յօժարութեբ սրտի կալ նոցա ՚ի
24 տէր։ *Ո՛ ի էր այր զանարհամիտ՝ և
լի հոգւով սրբով և հաւատովք. և
յաւելաւ ժողովուրդ բազում տէն.
25 *Եւ եել ՚ի տարսոն խնդրել զսօղոս.
26 և գտեալ զնա՝ եաձ յանտիոք։ *Եղ
եղև նոցա զամն ողջոյն ժողովել ՚ի
կեղեցին՝ և ուսուցանել զժողովուրդ
բազում, և անուանել նախ յանտիոք
27 զաշակերտսն՝ քրիստոնեայս։ *Ի՛նդ
աւուրսն ել այնոսիկ ՚ի յերուսաղէմ մար
28 գարէք յանտիոք։ *Եարուցեալ ՚ի մի ոմն
՚ի նոցանէ անուն ագաբոս՝ նշանա-
կեաց հոգւովն, սով մեծ լինել ընդ-
ամ աշխարհ՝ որ եղև առ կղովդեաս։
29 *Նայց յաշակերտաց անուի, որպես
զիարդ կարօղ ոք էր՝ ի բաքանչիւրոք
՚ինոցանէ որոշեցին առաքել ՚ի հպես
եղբարցն, որք բնակեալք էին ՚ի
30 հրեաստանի։ *Ո՛ որ և արարին ինչ
առաքեալ առ երիցունսն ՚ի ձեռն
բառնաբայ՝ և սօղոսի։

Գլ.

ԳԻ. ԺԱՄ։

1 Ի ժամանակն էր աշնոսիկ ելարկ
հերովդէս արքայ զձեռն ընդ
2 ոմանս եկեղեցւոյն զի չարչարեսցէ
զնոսա։ Եւ սպան
3 զՅակովբոս զեղբայրն յովհաննու սրով։
Եւ տեսեալ եթէ հաճոյ է հրեից, յա-
4 ւել ևս ունել զպետրոս. և էին ա-
ւուրքն բաղարջակերաց։ Որ ի-
5 րև կալաւ նմա, եդ ի բանտի. և մատնեաց
չորից չորեքոտասաց զինուորաց պահել
զնա. և կամէր յետ զատկին ածել
զնա ժողովրդեանն։ Եւ պետրոս ի
պահեստի էր ի բանտին. և աղօթք
եղեալ էր ի բանտին առ Աստուած
6 վասն նորա։ Եւ երբոլ կամեցաւ ածել զնա հե-
րովդէս, ի գիշերին յայնմիկ էր պետ-
րոս

րոս՝ի քոնն՝ի միջ երկուց զինուորաց.
կապեալ երկին շղթայիւք. և պա-
հապանքն առաջի դրանն պահէին
7 զբանտն։ *Եւ ահա հրեշտակ տե-
ւեան եկաց՝ի վր՝ և լոյս ծագեաց՝ի
տանն. և խթեաց զկողն պետրոսի՝
յարոյց զնա՝ և ասէ. արի վաղվաղա,
կի. և անկան շղթայքն՝ի ձեռաց նր։
8 *Եւ ասէ հրեշտակն ցնա. ածծ զգօտի
քո. և արկ զհողնաթափս քո. և
արար այնպէս. և ասէ ցնա՝ արկ զըզ
9 ձորձս քո, և ե՛կ զկնի իմ։*Եւ ելեալ
երթայր զկնի՝ և ոչ գիտեր եթէ
ճշմարիտ լիցի՝ որինչ եղեւն՝ի հրեշտա
կէն. զի համարեր երազ տեսանել։
10 *Եւ իբրեւ անցին նոքա՝ ընդ մի պահ ևս
ընդ երկուս, եկին մինչեւ՝ի դուռն երկ
կաթի՝ որ հանէր՝ի քաղաքն. որ ինք
նին բացաւ նց։ և մտեալ անցին ընդ-
11 մէջ մի. և վաղվաղակի՝ի բաց ե-
կաց՝ի նմանէ հրեշտակն։*Եւ պետ
րոս իբրեւ՝ի միտս եղեւ, ասէ. արդ
գիտեմ ճշմարտիւ թէ առաքեաց տէր

ազա

ասաց Հերովդէս, և յայմ ակնկալութեանն
12 Ժողովուրդեանն հրեից։* Եւ լուաւ ի
միտս՝ եկն ի տունն Մարիամու մօր Յո-
հաննու, որ կոչեցաւն Մարկոս, ուր
էին բազումք ժողովեալք և աղօթս
13 առնէին։ * Եւ ի բախելն զդուռնն
դրանն, մատեաւ աղախին մի ունկնդիր
գնել, որում անուն էր Հռոդէ։
14 * Եւ ծանուցեալ զձայնն պետրոսի՝
ի խնդալոյն ոչ երաց զդուռնն. ի
ներքս ընթացեալ պատմեաց՝ թէ
15 պետրոս առ դրանն կայ։ * Ետուք
ասեն ցնա՝ մոլիս. և նա ևս պնդէր՝
թէ այսպէս է. և նոքա ասէին՝ հրեշ-
16 տակ նոր իցէ։ * Եւ պետրոս առէպ
բախէր. իբրև բացին՝ տեսին զնա՝
17 և զարմացան։ * Եւ նա ձեռամբ ցու-
ցանէր լռել. և պատմեաց՝ ում տէր
եհան զնա ի բանտէն. և ասէ՝ պատ-
մեցէք յակովբայ, և եղբարցն զայս։
18 Եւ ել գնաց յայլ տեղի։ * Եւ իբրև
այդ եղև՝ էր խռովութիւն մեծ ի մէջ
զինուորացն զի՞ արդեօք պետրոսն ե-

զնա՝ եւ ոչ եդիտ, հարցեալ զպահապանսն՝ հրամայեաց սպանանել։ եւ իջեալ ի հրէաստանէ ի կեսարիա՝ եւ անդ լինէր։* Այս էր հերովդէս զայս մամբ ըստ բազում, եւ ըստ հոգոնացիս եւ նոքա առ հասարակ եկին առնա. եւ ի բանի արարեալ զբազատուս սենեկապետ արքային, խնդրէին զնաւակս զուարթի՝ կերակրելոյ երկրինն զոյս յարքունուստ։* Յաւուր միում յիջ բեւեալ հերովդէս զգեցեալ զգեստս ընդհանդերձ թագաւորութե՝ եւ նստեր յատենի, եւ խօսեր ընդ նոսա հրապարակ։ Այս ամբոխն աղաղակէր՝ թէ այ բարբառ է, եւ ոչ մարդոյ։* Այս անդէն եհար զնա հրեշտակ տէն փոխանակ զի ոչ ետ փառս այ. եւ եղեալ որդնալից՝ աւտակեցաւ։* Այս բանն այ աճէր եւ բազմանայր։

*Առաքեաւս եւ օծղոս դարձան յիե գ.օ.
րուսաղէմ՝ ‖ իբրև կատարեցին զ ‖ ա էր.
պաշտօնն. առեալ էր ընդ իւրեանս ‖ ա
եւ զյովհաննէս՝ որ կոչեցեալն էր ‖ 29։ II.
մարկոս։

գ.ի։

ԳԼ. ԺԳ.

1 Պօղոս և Բառնաբաս առաքեա՛լ ի հրեշտա՛ո՛ն
հոգւոյն սրբոյ։ 9 Սիմէն մոգն առաքեալ-ութ-
նաց՝ ի յեան առաքելոյն։ 12 Պաղատուն իշխանին
հաւատոյ։ 13 Յոհաննէս սրբոյն պօղատի՛ն յոռ-
նոյ պիղիդեայ։ 44 Ճրէից ուռն յուռնաեալք,

ի հրեշտա՛ո՛ն փուն՛ի հաւատս։

Եւ ա՛յն ամենք յանտիոք լա՛ւ եկեղեց-
ւոյն մարգարէքն, և վարդա-
պետքն. բառնաբաս՝ և շմաւո՛ն կոչե-
ցեալն նիւգեր. և ղուկիոս կիւրե-
նացի. և մանայէն դայեակորդի հե-
րովդէս չորրորդապետին, և սօղոս։
Մինչդեռ՝ ի պաշտամանն ա՛ն կայ-
ին, և պահէին, ասե՛ հոգին սո՛ւրբ.
զբաշխեցէ՛ք ինձ զբառնաբաս և զսօղոս
՝ի գործ՝ յոր կոչեա՛լ է իմ զնոսա։
Այնժամ պահեա՛լ, և աղօթս ա-
րարեա՛լ՝ եդին զձեռն՝ի վերայ նո՛ց և ար
ձակեցին։ Եւ նոքա առաքեա՛լք
՝ի հոգւոյն սրբէ՝ իջին՝ի սելեւկիա. և ան
տի նաւեցին՝ ի կիպրոս։ Եւ հա-

ասել՝ ի սաղմինա՝ պատուիրեն զբանն
այն ի ժողովուրդս հրեից։ ունելին և
զյօհաննես պաշտօնեայ։* Ընդեալ
ընդ սամ կղզին մինչև՝ ի պափոս, գտին
անդ զայր ոմն մոգ ստուտ մարգարէ
հրեայ։ որում անուն էր բարեյի-
սուս։* Որ էր ընդ փոխանակի բդեշխին
աերգեայ պօղոսի՝ առն իմաստնոյ։ նը-
աղաչեաց զբառնաբաս, և զսօղոս,
խնդրեր լսել զբանն այլ։* Ընդդեմ
եկաց նոցա եղիմաս մոգ։ քանզի այն
պես թարգմանի անուն նր։ խնդրեր
շրջել զփոխանակ բդեշխին ի հաւա-
տոց։ * Իսկ սօղոս, որ և պօղոսն
լցեալ հոգւով սրբով՝ հայեցաւ ի նա։
* Ով լի ամենայն նենգութիւք և
խորամանկութիւք, որդի սատանայի
թշնամի ամենայն արդարութեանց, ոչ լռես
ի թիւրեցուցանելոյ զճանապարհս տն զուղ
ղելոց։* Եւ արդ՝ ահա ձեռն տն ի վերայ
քո. և դուն եղիցիս կոյր չտեսանել
զարև մինչև ի ժամանակ մի։ և անդ
դէն անկաւ ի վերայ նր մէգ և խաւար
եաւ. և շրջէր խնդրեր առաջնորդս։

*Յայնժամ տեսանէ լիսնանակի բզեզ 12
խին զևրան՝ որք եղեն, հաւատաց զար
մացեալ ընդ վարդապետութիւնն նո
*Նա ամբարձեալ՝ ի պատեայ պօղո 13
սեանց՝ եկին՝ ի պերդեն պամխիւլեայ,
յօհաննէս մեկնեալ՝ ի նոցանէ դար
ձաւ յեր՛ս։ *Նա նորա գնացեալ՝ ի 14
պերդեայ՝ եկին յանտիոք պիսիդեայ.
և մտեալ՝ ի ժողովուրդն յաւուր շա
բաթուց՝ նստան։ *Նա յետ ընթեռ 15
նլոյ զօրէնսն և զմարգարէս, առաքե
ցին առնն ժողովրդապետքն՝ և ասեն.
արք եղբարք՝ եթէ իցէն՝ ի ձեզ բանք
մխիթարութեան առ ժողովուրդդ՝ խօս
ասեցարուք։ *

Գործ Ա. *Յոան եկաց պօղոս՝ շարժեց զձեռն 16
և ասէ. արք Իսրայելացիք՝ և որք երկնչիք
յա՛յ՝ լուարուք։ *Աբրահամու ժողովրդեանս 17
այսորիկ ելի, ընտրեց զհարսն մեր. և
զժողովուրդն բարձրացոյց՝ ի պանդխ
տութեանն ՚ յերկրին եգիպտացւոց. ՚ և
Ելք. ի բազուկ բարձր եհան զնա անտի։
Ելք. *՚ Նա իբրև քառասնամեայ ժամն 18
Գաղ. նակ կեցարկրեաց զնոսա յանապատի։
և 22.

*Նա

19 *Եւ քակեալ զազգս եօթն յերկրին
քանանու՝ ժառանգեցոյց նոցա զերկիրն ||Եւ էր։
20 նոցա ։* Իբրև ամս չորեք հարիւր և յիս- 16. 3։
սուն ։ || և յետ այսորիկ եառ նոցա դատա- ||Յեսու։
ւորս մինչեւ ՚ի սամուէլ մարգարէ ։ 14. 2։
21 *Եւ անտի խնդրեցին զթա- ||Ռութ։
գաւոր ։ և ետ նոցա ած զսաւուղ որդի 3. 9։
կիսեայ ։ այր յազգէ բենիամինի՛ ամս ||1Թես.
22 քառասուն ։* Եւ իբրև փոխեց զնա, 8. 5. և
||յարոյց նոցա զդաւիթ թագաւոր՝ որում 9. 16. և
և ասաց վկայութիւն ։ գտի զդաւիթ 10. 1։
որդի յեսսեայ այր ըստ սրտի իմում. որ ||1Թես.
23 արասցէ զամենայն կամս իմ ։ * ||Ի սորա 13. 14. և
զաւակէ ած ըստ աւետեացն յարոյց Տէր 16. 13։
24 զփրկիչն յիս ։* Ի սա յառաջադոյն ||քա- ||Մատ.
րոզեաց յօհաննու ։ առաջի երեսաց 88. 21։
մտին նոր մկրտութիւն ապաշխարու- ||Ղուկ.
25 ած ։* Եւ իբրև 11. 1։
||կատարէր յօհաննէս զընթացսն, ասէր. զի ||Ղուկ.
ոք կարծէք զինէն թէ իցեմ, ||չեմ ես 3. 1։
այլ ահա գայ զկնի իմ, որում ||Ղուկ.
չեմ արժան զկօշիկս ոտից լուծանել։ 1. 4։
26 *Արք եղբարք՝ որդիք աբրահամեան ||Գործ.
ասոյին, և որք ՚ի ձեզ երկիւղած իցեն 3. 3։

յայ,

Մատ. յայ. ձեզ բանս այս փրկութեի առա-
3. 11։ քեցաւ։ * Նայց որք քնակեալք են 27
Մարկ. յերեմ, և իշխանք նոյ անծանօթք ե-
1. 7։ զեն՝ի սմանէ՝ և ըս բարբառոյ մարը-
Յօհան. գարեհեցն. որք զայմ շաբաթան ըն-
1. 27։ թերցեալ լինէին՝ դատեալ կատարե-
ցին։ * Նա ոչ մի ինչ պատճառս մա- 28
Մատ. հու գտեալ՝ ինդրեցին՝ի պիղատոսէ
27. 20. սպանանել զնա։ * Նա իբրև կատա- 29
Ե 23։ րեցին զամ, որ վ՚ն՚ր գրե՛ր, իջու-
Մարկ. ցեալ՝ի փայտէն, եդին՝ի գերեզմա
15. 13։ նի։ * ՚Ի յայ՚ծ յարոյց զնա՝ի մեռե- 30
Գործ. լոց. որ երևեցաւ ասուրբք բազմօք
23. 21. ա՚նոցիկ։ * Որք եղեալ էին ընդ նմա՝ի 31
Ե 23։ գալիլեէ յերէմ, որք և արդ իսկ վկայք
Յօհան. են նորա առ ժողովուրդն։ * Նա մեք 32
19. 15։ ձեզ աւետարանեմք վասն առաջինն՝ որ
Մատ. առ հարան եղեալ էր։ * Ո՚ի զնոյն 33
28։ ա՚ծ կատարեաց առ մեզ որդիս նոցա
Մարկ. յարուցեալ զյ՚ս։ ոպ և՚ի սաղմոսին
16։ գրեալ է երկրորդում. ‖ որդի իմ ես
Գործ. դու. և ես այսօր ծնայ զքեզ։ * Նա 34
24։ զի յարոյց զնա՚ի մեռելոց. և ո՚չ ևս
Յօհան. դառնալոց է յապականութի։ * Ո՚ւյս 35
20։

պես

պէս առ ‖ եթէ տայց ձեզ զսրբուհի ‖ Սոփ.
թիւն դաւթի զհաւատարիմս. քան 2. 7.
զի և՛ի միւսում առն. ‖ ոչ տացես ‖ Հեսա.
սրբոյ քում տեսանել զապականու 55. 3.
թիւն: * Ո.յր դաւթի յազգի անդ ‖ Սոփ. 36
խրոմ պաշտեաց. և՛ի կամս այ 15. 10.
ննջեաց. և յաւելաւ առ հարս իւր՝ ‖ Յով.
և ետես զապականութիւն: * Որոյ զոր 2. 10. 37
ացն յարոյց՝ ոչ ետես զապականուի:
Այսանի լիցի ձեզ արք եղբարք. զի 38 *
սուաւ ձեզ թողուի մեղաց աւետա
րանի. և յամենայն յորմէ ոչ կարացիք օրի
նօքն Մովսեսի արդարանալ: Որով 39
ամ, որ հաւատայ, արդարանայ:
զգոյշ կացէք գուցէ եկեսցի ի վր 40 *
եր ասացեալն ի մարգարէս: * Տե՛ս ‖ Աչէս. 41
ածք արհամարհողք՝ և զարմացարուք՝ 5. 1.
և եղծարուք զի գործ մի գործեմ ես
յաւուրս ձեր. գործ, որում ոչ հա
ւատայցէք՝ թէպէտ ոք պատմեսցէ ձեզ. 42
Եւ երբեմն ելին անտի՝ աղաչէին ի 43 *
միւսում շաբաթու խօսիլ նոցա զնոյն

հրեից անտի՝ և՝ ի պաշտօնէից եկամ
տից պօղոսի և բառնաբայ, որք խօ
սէին ընդ նոսա. և հաւանեցուցանէին
զնա կալ՝ միաւ՝ ի հնարհան այլ։

Գլ ԻԱ *Ա՛ր՝ ի գալ միւսոյ շաբաթուն, գրէ
թէ ամբոխն ժողովեցաւ լսել զբ
բանն այլ։ * Իսկ տեսին հրեայքն
զամբոխն՝ լցան նախանձու. և ընդ
դէմ դարձեալ առացեալոցն՝ ի պօղոսէ
հայհոյէին։ * Համարձակեալ պօղոսի
և բառնաբայ՝ ասէին. առ ձեզ նախ
պարտ էր խօսիլ զբանն այլ։ և քանզ
զի դուք մերժէք զնա, և ոչ արժանի
համարիք զձեզ կենացն յաւիտենա
կանաց, ահաւասիկ դառնամք՝ ի հե
թանոսս։ * Զի այսպէս պատուիր
Գործ ԺԳ. 47. եցաց մեզ տէր. ‖ Եդի զքեզ՝ ի լոյս հե
թանոսաց՝ լինիլ քեզ՝ ի փրկու թիւն
մինչև՝ ի ծագս երկրի։ * Այս լուեալ
հեթանոսացն՝ ուրախ լինէին, և փա
ռաւորէին զբանն տեն։ և հաւա
տացին՝ որք էին կարգեալ՝ ի կեանսն
յաւիտենականս։ * Եւ շրջէր բանն
այլ ընդ ամ գաւառն։ * Նայց հրեայքն

գր

ոչ ամենակալ շրջեին համարձակեալք ընդ
մանակս շրջեին համարձակեալք ընդ
3 նոսուցն ի վը երբայրս։ Աշակերտ ժո-
ցին՝ և չարացուցին զանձինս հեթա-
2 նոսաց ։ Բայց անհաւատն հրեայքն յարու-
ցին՝ և չարացուցին զանձինս հեթա-
հրեից , և յուսնաց բարեաց յոյժ ։
և խօսիլ նոյնպէս ։ մինչեւ հաւատալ
նել նոյ ի ժողովուրդ հրեից ,
1 Եւ եղեւ յիկոնիոն ի միասին մտա-

գրէ ի յոհ ներկալութիւնն հրեից
18 Աչքն պօղոս փոխջէ
զեայ երբեմն ասասցուց ։ ոգի և պատիւ պատրաստին ասա-
ծայնէ ։ 10 ոգի և պատիւ պատրաստին ասա-
եայ ։ փոխասացոյին ։ 7 Աստուծոյ կոչի յուղ
1 Քրիստոսափրօնելիւ աչքն պօղոսի և բառնա-

գլ. ժդ.

նեին խնդութիւնք և հոգեսով սրբուով ։ 9 ։ 11 ։ 0
յիկոնիոն ։ Աւր աշակերտքն էին Մտթ.
փեաւ զիւրեանց յոտից ի վը նոց , եկին 10 ։ 14 ։
նայն իւրեանց ։ * Աւր նոց թօթա Մտթ.
և բառնալայ հանին զնա ի սահմա
յարուցեալ հալածանաւ ի վը պօղոսի
պատսպ ։ և զդևսաւորս քաղաքին ։ և
դրդուեցին զպատշաճեալ կռնայս ըղ

վիայութիւք, բանիւ շնորհացն իւրոց,
և տալ նշանս և արուեստս լինել ի
ձեռս նոցա։ * 4 Եւ եղեն երկպառակ ի
բազմութիւն քաղաքին. ոմանք էին ի
հրեայսն, և ոմանք յառաքեալսն. *
5 Եւ երբ եղեւ դիմել հեթանոսացն և
հրեից իշխանացն իւրեանց՝ ի թշնա-
մանել և՝ ի քարկոծել զնոսա։ * 6 Ոչ-
եղեալ նոցա՝ փախեան ի քաղաքս լի-
կայոնացւոց՝ ի լիւստրա՝ և ի դեր-
բէ. և շուրջ զգաւառսն. և անդ
աւետարանէին։

ԺԴ. * 7 Եւ այր ոմն լիւստրացի տկար յո-
տից՝ նստէր՝ կաղ յորովայնէ մօր իւ-
րոյ. որոյ երբեք չէր գնացեալ։ * 8 Սա
լուաւ զԱւետեան պօղոսի. որոյ հայե-
ցեալ՝ ինա, և տեսեալ թէ ունի հա-
ւատս փրկութիւն։ * 9 Ասէ մեծաձայն.
քեզ ասեմ, յանուն Տն մերոյ Յի քրի
Յոնն կաց՝ ի վե՛ր ոտից քոց ուղիղ. և
վազվազեր՝ և գնայր։ * 10 Եւ ժողովուրդ
դոցն տեսեալ՝ զոր արար պօղոս, բար
ձին զձայնս իւրեանց լիկայոնարէն և
ասեն, Աստուածք նմանեալք մարդկան իջին

առ

11 առ մեզ։ * Եւ կոչէին զբառնաբաս
պիտոս. և զպօղոս Հերմէս. քանզի նա
12 էր առաջնորդ բանին։ * Իսկ քուրմն
դիայ՝ որ կայր առաջի քաղաքին,
ցուլս՝ և պսակս հասուցեալ ի դուռն,
հանդերձ բազմութեամբն կամէր զո-
13 հել։ * Եւ լուեալ առաքելոցն բառ-
նաբայ և պօղոսի՝ պատառեալ զհան
զերձս իւրեանց արտաքս վազեցին
14 յամբոխն, աղաղակելին։ * Եւ ա-
սէին. արք՝ զինչ գործէք զայդ. մեք
ձեզ նմանօղք կարեօք մարդիկք եմք.
աւետարանել ձեզ յայդպիսի ունայ
նութենց դառնալ յած կենդանի. ‖ որ Ծննդ.
արար զերկինս և զերկիր՝ և զծով՝ և 1. 1։
15 զամ որ ինն։ * Որ յանցեալ ազգսն, Սաղմ.
թոյլ եհտ ամ հեթանոսաց գնալ ի 145. 6.
16 ճանապարհս իւրեանց։ * Եւ սակայն Յոան.
ոչ եթէ առանց վկայութե զինքն է 14. 7։
թող բարերարութեն տալ երկնից Ա Յովհ.
17 ձեզ զանձրեւս, և ժամանակս պտղա 17. 24.
բերս. լնուլ կերակրօք և ուրախու
17 թե զսիրտս ձեր։ * Եւ զայս ասա
ցեալ՝ հազիւ լռեցուցանէին զժողո
վուրդն

վուրդն՝ի զահելոյ նոցա։ այլ գնալ չիւ
թաքանչիւր տեղիս։* Եւ՝ի շրջելն նոցա 18
և յաւուրսն յանէ՝ի եկին հասին յանտիո
քէ, և յիկոնիոնէ հրէայք. և՝ի վե
ճերն նոցա համարձակութեամբ պատրե
ցին զժողովուրդսն՝ի բաց կալ՝ի նո
ցանէ. և առեին թէ ոչինչ ճշմարտու
թիւ առեն, այլ զամ ստեն. և քար
կոծեալ զպօղոս՝ քարշեցին արտաքս
քան զքաղաքն՝ և համարեին վնա
ռեալ։* Եւ՝ի պատել զնովաւ աշ 19
շակերտացն՝ յարեաւ և եմուտ՝ի քա
ղաքն. և՝ի վաղիւ անդր եել բառնա
բաս հանդերձ՝ի դերբէ։* Եւ՝ետես 20
րանեալ՝ի քաղաքին յայնմիկ՝ և ա
շակերտեալ ղբազումս, դարձան՝ի
լիւստրա՝ և յիկոնիոն՝ և յանտիոքիա։
Հաստատել զանձինս աշակերտե 21
ցոց՝ և մխիթարել կալ հաստատուն՝ի
հաւատսն. և թէ բազում նեղու
թիւք պարտ է մեզ մտանել յարքայու
թիւն աց։* Ձեռնադրեցին նոցա ըստ 22
եկեղեցւոյ երիցսն. աղօթս արա
րեալ հանդերձ պահօք, յանձն արա

ոչ

ուսուցանէին զերեսարս ։ ԵՒ ելին
1 ԳԼՒԽ Ե Ա ոմանք ի Հրէաստանէ եւ
բան ուսին՝ի գիւղից ։
Ա մոնք անօրէնացաց ընտրեն ընդ իմովրինացն
պատճառանքել զհամբարտաւանելոյն 9 Ժողովեալ
ձեռն առաքելոցն ցեր՛ծ 18 Աստուածն յանձնառու
լինի վճռատոհմութեանն իսրայէլի 22 Ցոպէ՝ի
քաղաքին առ երկերեսս հրեշտակաց 32 Պետրոս ու բառնոս
քան ու զիաղ մտիմարդիւ ։ Պօղոս ու բառնաս
բան ունին՝ի գիւղից ։

1 Ե ւ ոմանք ի Հրէաստանէ՝ ուսուցանէին զեղբարս ։ Եթէ

մանակս ոչ սակաւս եւ աշակերտսն ։
27 զդուռն հաւատոյ ։* Ը րջկին ժա՞
ամ ընդ նմա ։ եւ զի եբաց հեթանոսաց
28 տարեցին ։* Նկեալ եւ ժողովեալ
զեկեղեցին պատմեցին՝ որչափ արար
29 թեալ Աստուածն ա՛յ՝ի գործսն զոր կա՞
30 յանտիոք ։ ուստի էին յանձնարա՞ Ժ. Ա
31 ։* ԵՒ անուն նահապետիւք գնացին ԱԼ. ՀԴ.
գե զբանն տեառն ՝ իջին յաստալիա ։
24 պամփիլիա ։* Եւ խօսեցեալ՝ի պեր
23 ։* Եւ շրջեալ եւ պիսիդեայ՝ եկին՝ի
զին զնա տան ։ յոր հաւատացեալն էին

1 Պաւղ. ոչ թլփատիք ըստ օրինացն Մովսէսի՝ ոչ
5. 20 կարէք ապրիլ։ * Եւ՝ի լինել ոչ սա-
կաւ հակառակութիւն և խնդրոյ՝ պօ-
ղոսի և բառնաբայ ընդ նմա, եդին զե-
նել պօղոսի և բառնաբայ, և ումանց
ի նոցանէ առ առաքեալսն և երիցունս
յերկիր վասն խնդրոյնն այնորիկ։ * Եւ
քա-
յուղարկեցեալքն յեկեղեցւոյն, շրջեցան
ընդ փիւնիկէ, և ընդ սամարիայ պատ-
մէին զդարձն հեթանոսաց. և առ-
նէին ուրախութիւն մեծ ամենեցուն։ *
Եւ հասեալք յերկս. ընկալեալքն յե-
կեղեցւոյն՝ և յառաքելոցն՝ և յերէց-
ոցանէն, պատմեցին որչափ ինչ արարն ընդ
նա՛ա։ * Յարեան ոմանք՝ի հերձուա-
ծոյն փարիսեցւոց հաւատացեալք. և
ասեն, թէ պարտ է թլփատել զա-
սա. և պատուիրել պահել զօրէնսն
Մովսէսի։ * Եւ ժողովեցան առա-
քեալքն և երիցունքն տեսանել վասն բանիս
այսորիկ։ * Եւ յետ բազում խնդրոյ
լինելոյ՝ յոտն եկաց պետրոս՝ և ասէ
ցնա. Արք եղբարք՝ դուք ինքնին գի-
տէք՝ զի յաւուրցն առաջնոց՝ ի միջի
10. 20։ 15։ 1։ 2։ 3։ 4։ 5։ 6։ 7։

ձերում ընտրեաց աՀ բերանով իմով
լսել հեթանոսաց բանին աւետարա-
նի , և հաւատալ։ * Եւ սրտագէտն
Աստուած վկայեաց նոցա ։ տալով նոյն Հոգին ինչ եւ
սե՛ր՝ ոչ ևս մեզ ։ * Եւ ոչինչ ընտրու-
թիւն արար ՚ի մէջ նոցա և մեր՝ հաւա-
տով սրբեալ զսիրտս նոցա ։ * Արդ ըն
դէր փորձէք զԱստ ։ դնել լուծ ՚ի վի-
պարանոցի աշակերտացն , զոր ո՛չ
հարքն մեր՝ և ո՛չ մեք կարացաք բառ-
նալ ։ * Այլ հնարհօք ան յի՛ քի հաւա
տամբ ապրիլ , զորօրինակ և նոքա ։
ունեաց ամ ժողովուրդն , և լսէին
բառնաբայ և պօղոսի պատմէլոյն ։ որ
չափ արար Աստ նշանս և արուեստս ՚ի
հեթանոս , ՚ի ձեռն նոցա ։ * Եւ յետ
լռեցոյց պատասխանի եղեալ յակոբոս ,
և ասէ ։ ա՛րք եղբարք՝ լուարուք ինձ ։
Սիմաւոն պատմեաց՝ ունի յառաջ-
գոյն Աստ այց արար առնուլ ՚ի ժո-
ւովրդ ՚ի հեթանոսաց անուանն իւրոյ ։
Եւ ընդ այնմ միաբանին բանք մարգա-
րէիցն ։ ունի և գրեալ է ։ * Յետ այ
դարձայց՝ և շինեցից զխարիսն
սուրիկ դարձայց՝ և շինեցից զխարիսն

դաւթի զանկեալսն և զկործանեալսն
նը վերստին շինեցից՝ և կանգնեցից
զնա։* ‖ 17 զի խնդրեսցեն մնացորդք
մարդկան զտէր . և ամ՛ հեթանոսք՝ յո
րոց վը կոչեցեալ է անուն իմ , ասէ
տէր , որ առնէ զայս ամ՛։* 18 Յայտնի ՚ի
յաւիտենից է ան գործ իւր։* ‖ 19 Ո
որոյ և ես իրաւունս համարիմ՝ մի նե
ղել զայնոսիկ՝ որք ՚ի հեթանոսացն
դառնան առ Աստ։* ‖ 20 այլ տալ թուղթ
առնուլ . խորշիլ ՚ի կերակրոց կուոց՝ և
՚ի պոռնկութենէ և ՚ի մեռեալոտւոյ՝ և
յարեանէ։* 21 ՚ի մովսէս յաղագս ա
ռաջնոց ել քաղաքաց զքարոզիչսն ի ր
ունի՝ ՚ի ժողովան ել ամ՛ շաբաթուց ըն
թերցեալ։* 22 Յայնժամ հաճոյ թուե
ցաւ առաքելոցն և երիցանցն ամ՛ ե
կեղեցեաւն՝ արս ընտրեալս ՚ի նո
ցանէ առաքել յանտիոք զպօղոսի և
զբառնաբայ , զյուդա զկոչեցեալն
զբառսաբա՝ և զշիղա՝ արս գլխաւորս։
զայսոսիկ գրեալ առ եղբարս՝ ձեռնով զայս
քան . առաքեալք և երիցունք և եղ
բարք՝ յանտիոք՝ և ՚ի սիւրիա՝ և ՚ի կի

լինիցիս եղբարցդ՝ որք ի հեթանոսաց
4 եկք՝ ողջոյն։ * Վասն զի լուաք՝ թէ ո՞
մանք ելեալ ի մէնջ խռովեցուցին զը
ձեզ բանիւք խախտել զանձինս ձեր՝
ասելն թլփատիլ և պահել զօրէնսն՝
5 որոց ոչ հրամայեցաք։ * Հաճեալ Թուե
ցաւ մեզ միաբան ժողովեալոցս՝ արա
ջնորհեալս ելեալ առ ձեզ ընդ սիրելիս
մեր՝ ընդ բառնաբայ և ընդ պօղոսի՝
6 * Այրս՝ որք մատնեցին զանձինս իւ
րեանց վասն անուան տեառն մերոյ յիսուսի՝
7 * Ընդ առաքեցաք զյուդա և զսիղա՝
8 և նոքա ի բանից զնոյն պատմել։ * Ո՛վ
հաճեալ Թուեցաւ հոգւոյն սրբոյ և մեզ՝
9 մի ինչ աւելի բեռն դնել ձեզ։ * Այլ
միայն ի կարևորացս յայտցանէք ի բաց
կալ՝ ի պղծելոյ կուռց՝ և յարբենից՝ և ի
հեղձուցելոյ՝ և ի պոռնկութենէ. յորոց
պահեալ զանձինս բարւոք գործէք։
10 ողջ լերուք։ * Նա նոքա արձակեալք
ի մէնջ յանտիոք՝ և ժողովեալ զժողո
վուրդն՝ ետուն զթուղթն։ * Եւ ընթեր
11 ցեալ՝ եւրդան՝ և տուն զմխիթարն։ * Եւ
թերցեալ սուրբ եղեն ի վերայ միխթա
12 րութեան։ * Յուդա և սիղա՝ զի և նո

յանձն արարեալ շնորհացն ՚ի յեղ-
ՂՂ զմարկոս՝ նաեւեալ ՚ի կիպրոս։

ՂՃ ՚ի պօղոսի ընտրեալ զինուց՝ եւ ՚ի
նոյ ՚ի միմեանց ։ բառնալեալ առնուլ
նե՝ ՚ի գործն սի՛ առնուլ զ՚ինքեանս ։
ցանէ ՚ի պամփիլեայ ։ եւ զչեկաւան զ-
պօղոս աղաչէր՝ թէ զմեկնեալն ՚ի նո-
հաննէս զկոչեցեալն մարկոս ։ ՚Ի այլ
զերծալ զբանն ան՝ թէ ոմն ուսիցին ։
բարէբ՝ լը սա՛ քաղաքաց՝ յորս քարո-
բաս ։ դարձցուք՝ եւ շրջեսցուք զեղ-
յետ աւուրց ինչ ասէ պօղոս ցբառնա-
եւ այլումք բազմօք՝ զբանն ան ։ ՚Ի այլ
սիրոք ՝ ուսուցանել հաւատարանել ՚ի
պօղոս ։ եւ բառնալեալ շրջէին յան-
յուդաս միայն գնաց յեր՛մ ։ ՚Ի այլ
Թուղեցաւ շիղայի մնալ անդէն ։ իսկ
բարց առ առաքեալն ։ ՚Ի հաճոյ
ինչ՝ արձակեցան խաղաղութ՛ յեղ-
միխթարեցին զեղբարս՝ եւ հաստատե
ցին ։ ՚Ի եղեալ անդ ժամանակս
քա մարգարէք էին՝ բանիւք բազմօք

զպատուիրանս առաքելոցն, և երկի
ցանգին։

ԳԼ. ԺԱ.

1 Պօղոս ելիտոէ զխմօվնիօս. 4 գնան՝ի տես-
չութիւն ժողովոցն։ 6 Ալ՝ և Քոռղոսայ Հոգին սբ.
զի տարօնէացին՝ ի յասիոյ և՝ ի բիւթանիայ։ 9 Ո-
թեալ առաջի՝ ի յեան տեսլեան անցանէ՝ ի
Մակեդոնիա։ 13 Ղորիքոսի ելիտա կնոջ՝ ի հո-
գաս։ 19 Ղաղխին ոմն զերծանի՝ ի հոգւոյ դեւէ։
21 Պօղոս և ղիղա գոնոյծ եղեալք՝ տիմո-
նի՝ ի բոնու։ 24 Հրամէ՛ն զբոնատեսան դնել
ի բանտ։

Եւ եկին եհաս՝ ի դերբէ և՝ ի լիւստ-
րա. և ահա աշակերտ ումն էր
անդ՝ անուն տիմոթէոս՝ որդի կնոջ
հրեի հաւատացելոյ, և հօր հեթա-
նոսի։ Որ վկայեալ էր ի լիւստրա
և յիկոնացւոց եղբարցն։ Եւ
կամեցաւ պօղոս զնա ընդ ինքն ել-
ցուց և չիլիոնացւոց եղբարցն։ Ա-
ռեալ

ա եւ ոչ Թլփատեաց զնա վէս հրեից ,
որք էին ի տեղւոյն յայնմիկ . քանզի
գիտէին ամենեքեան զհայր նորա թէ հե
թանոս էր : * Իբրեւ անցանէին ընդ 4
քաղաքն՝ աւանդէին նոցա պահել
զհրամանան պատուիրեալս յառաքե
լոցն և յերիցանցն՝ որք յԵրուսաղէմ : * Եւ 5
հաստատէին հաւատովն ի հաւատս , և
յաւելանային ի թիւն հանապազօր :
Գլուխ Ժ. * Եւ շնչեցան զՓռիւգիա . և զնդ 6
հոմանն գաղատացւոց . արգելեալ
ի հոգւոյն սրբոյ խօսիլ զբանն յասիա :
ի հոգւոյն սրբոյ խօսիլ զբանն յասիա : 7
* Եկեալ առ միւսիա՝ փորձէին
երթալ ի բիւթանիա՝ և ոչ հա 8
մարձակեաց նոցա հոգին յի : * Եւ անց
եալ ըստ միւսիա՝ իջին ի տրովադա : 9
* Եւ տեսիլ երեւեցաւ ի գիշերի պօ
ղոսի . այր ոմն մակեդոնացի կայր ,
աղաչէր զնա՝ և ասէր . անցեալ ի մա 10
կեդոնիա օգնեա մեզ : * Եւ իբրեւ
տեսին զտեսիլն եւեթ , վասնզի պատ
ցաք ելանել ի մակեդոնիա . տեղե
կացեալ ի հրաւիրեաց զմեզ տէր
աւետարանել նոցա : * Եւ ելեալ ի 11

աղօթեալ՝ զի ոչ եկեսցէ ի նոսա
զոք ի սոցանէ. այլ մկրտեալ միայն
էին յանուն Տեր Յիսուսի։ Յայնժամ
դնէին զձեռս ի վերայ նոցա, եւ
առնուին Հոգի Սուրբ։ Եւ տեսեալ
Սիմոն՝ զի Հոգի Սուրբ տրի
ի դնելն զձեռս առաքելոցն՝ մատոյց
նոցա զարծաթս՝ եւ ասէ. Տուք
եւ ինձ զիշխանութիւնդ այդ՝ զի
զոր եթէ դնիցեմ զձեռս, առցէ
Հոգի Սուրբ։ Պետրոս ասէ ցնա.
Արծաթդ քո հասցէ ընդ քեզ
ի կորուստ, զի զպարգեւ Աստուծոյ
կարծեցեր ստանալ դրամովք։
Ոչ է քեզ բաժին եւ վիճակ ի
բանիդ այսմիկ, զի ոչ է ուղիղ
սիրտ քո առաջի Աստուծոյ։
Ապաշխարեա ի չարութենէ քումմէ
այսմիկ, եւ աղաչեա զՏէր, եթէ
գուցէ թողցէ քեզ զմտածումն
սրտի քո։ Զի ի լեղութիւն դառն
եւ ի կապանս անիրաւութեան
տեսանեմ զքեզ։ Պատասխանի
ետ Սիմոն, եւ ասէ. Դուք
աղաչեցէք վասն իմ առ Տէր,
զի մի զոր ասացէք՝ եկեսցէ
ինձ ոչինչ։ Եւ նոքա վկայեալ
եւ խօսեալ զբան Տեառն՝ դար-
ձան յԵրուսաղէմ, եւ բազում
աւետարանս արարին յերկիրն
Սամարացւոց։ Եւ Տեառն խօսեցաւ
Փիլիպպոսի, ասելով. Յարի եւ
երթ ընդ հարաւակողմն ընդ
ճանապարհն որ իջանէ յԵրու-
սաղէմէ ի Գազա, որ է անա-
պատ։ Եւ յարեաւ գնաց։ Եւ
ահա այր Եթովպացի, ներքինի
զօրաւոր Կանդակեայ թագաւորի
Եթովպացւոց, որ էր վերակացու
ամենայն գանձուց նորա, եկեալ
էր երկրպագանել Երուսաղէմ։
Եւ դառնայր նստեալ ի կառս
իւրում, եւ ընթեռնոյր զմարգա-
րէն Եսայի։ Ասէ Հոգին Սուրբ
ցՓիլիպպոս. Մերձեցիր եւ հասո
կառացդ զայդ։ Մերձեցաւ Փի-
լիպպոս, եւ լուաւ զի ընթեռնոյր
զմարգարէն Եսայի, եւ ասէ.
Միթէ գիտես զոր ինչ ընթեռնուս։
Եւ նա ասէ. Զիա՞րդ կարասցից,
եթէ ոչ ոք ցուցցէ ինձ։ Եւ
աղաչեաց զՓիլիպպոս, որ ելեալ
նստցի ընդ նմա։ Եւ տեղի
ընթերցուածոյ զոր ընթեռնոյր
էր այս. Իբրեւ ոչխար առ
սպանդ տարաւ, եւ իբրեւ գառն
անբան առաջի կտրչին իւրոյ՝
նոյնպէս ոչ բանայ զբերան
իւր։ Ի խոնարհութեան իւրում
դատաստան նորա վերացաւ։
Եւ զազգ նորա ո՞վ պատմեսցէ,
զի վերացաւ ի երկրէ կեանք
նորա։ Եւ պատասխանի ետ
ներքինին Փիլիպպոսի, եւ ասէ.
Աղաչեմ զքեզ, զի զոմանէ՞ ասէ
մարգարէն զայս, զանձինն իւր
թէ զայլոյ ոմանէ։ Եւ բացեալ
Փիլիպպոս զբերան իւր, եւ
սկսեալ ի գրոցդ սորին՝ աւե-
տարանեաց նմա զՅիսուս։ Եւ
մինչդեռ երթային ճանապարհ
մի՝ եկին ի տեղի ուր էր ջուր,
եւ ասէ ներքինին. Ահա ջուր,
զի՞ արգելու է ինձ մկրտիլ։
Եւ ասէ Փիլիպպոս. Եթէ հաւա-
տայ ամենայն սրտիւ, արժան է։
Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ.
Հաւատամ զի Որդի Աստուծոյ է
Յիսուս Քրիստոս։ Եւ հրամայեաց
կառապետին կալ։ Եւ իջին
երկոքեան ի ջուրն, Փիլիպպոս
եւ ներքինին, եւ մկրտեաց զնա։
Եւ իբրեւ ելին ի ջուրցն, Հոգի
Տեառն առ զՓիլիպպոս, եւ ոչ
ետես զնա ներքինին։ Եւ գնայր
ճանապարհ իւր ուրախ։ Եւ
Փիլիպպոս գտաւ ի Ազովտոս,
եւ անցեալ աւետարանէր ամ-
ենայն քաղաքաց, մինչեւ եկն
ի Կեսարիա։

արքս այսոքիկ՝ ծառայք ի բարձրեալ
ըստ են . որք պատմեն ձեզ զճանա-
18 պարհս փրկութեան։* Եւ զայս առնէր
՚ի բազում աւուրս . զայրացեալ ար-
զոն դարձաւ և ասէ ցայն . պատուիր
բռմբեզ յանունն քրիստոսի՚ ի դա-
19 նէ , և ել՚ինձմէն ժամու ։* Իբրև
տեսին տէարք նր՝ եթէ հատաւ յոյս
շահին նց , առեալ զպօղոս և զչիղա՚
ձգեցին՚ի հրապարակս առ իշխանան։
20* Եւ ածեալ զնս առ զօրագլուխան՝
ասէին . արքս այսոքիկ խառնեցուցա
21 նեն զքաղաքս մեր . հնդեացիք հրէայք
են ։* Եւ պատուիրեն մեզ օրէնս , զոր
չէ արժան մեզ ընդունել և ոչ առ-
22 նել . զի հռոմայեցիք եմք ։* Եւ ըն-
թացաւ ժողովուրդն ընդդէմ նոցա
և զօրագլուխքն պատառեցին զհան-
§23. Այրն դերբան իւրեանց . ‖ հրամայեցին գան
11. 25. հարկանել ։* Եւ յաջորդ վերայ եղ
Փիլիպ. դեալ՚ի վէր նց՝ արկին՚ի բանտ . պատ
1. 13. ուիքրեցին բանտապետին զգուշու-
1. Թես. պահել զնս ։* Որոյ առեալ զայսպիսի
2. 2. սի պատուէր՝ հարկ զնոսա՚ի ներքինն
բանտն

բանտն. և զոտս նոցա պնդեաց ի կո-
25 ճեղս։ * Իսկ ի մէջ գիշերոյն պօղոս
և շիղա կային յաղօթս՝ և օրհնէին
զԱստուած, և ունկն դնէին նոցա կալանա-
26 տուքն։ * Եղեւ յանկարծակի շարժ
մեծ՝ մինչեւ ի շարժիլ հիմանց
բանտին. և բացան անդէն դրունքն
ամենեցուն, և ամենեցուն կապանք լուծան։
27 * Իսկ զարթեալ բանտապետն՝ և
տեսեալ զդրունս բանտին բացեալ,
գեղեց զսուսեր՝ և կամէր երթալ զինս
քովքին. կարծեր փախուցեալ զկա-
28 պեալսն։ * Իսկ գոչեաց ի ձայն մեծ
պօղոս՝ և ասէ. մի ինչ գործեր ընդ
անձն քո չար. քանզի ամենեքեան աստ
29 եմք։ * Խնդրեաց զլոյս՝ և դիմեաց
ի ներքս. և զահի հարեալ անկաւ ա-
30 ռաջի պօղոսի և շիղայի։ * Իսկ ածեալ
զնոսա արտաքս՝ ասէ. տեարք՝ զի՞նչ
պարտ է ինձ առնել՝ զի ապրեցայց։
31 * Իսկ նոքա ասեն, հաւատա՛ ի Տէր Յի-
սուս, և ապրեսցիս դու՝ և ամենայն տուն քո։
32 * Իսկ խօսեցան նմա զբանն Տեառն՝ և ա-
§3 մենեցուն որք էին ի տան նորա։ * Իսկ

առ

առեալ զնա՝ ինձմէն ժամու գիշերոյն
լուսոյ՝ ի վերայ անտի . և ամբարեցաւ
ինքն՝ և իւրքն ամենեքեան անդէն
ի ծովակալէն : * Եւ ածեալ զնոսա՝ ի 34
տուն իւր , եդ առաջի սեղան . և ու-
րախ եղև համ տամբն հաւատացեալ
յԱստ : * Եւ երբոր այդ եղև՝ առաքե 35
ցին զօրադլուխքն զնուճիրականն . և
ասեն . արձակեա զարսդ զայդոսիկ :
* Եւ պատմեաց բանտապետն ըզ- 36
բանս՝ պօղոսի . եթէ առաքեցին զօ-
րադլուխքն զի արձակիցիք . արդ ե-
լէք՝ և երթայք խաղաղութիւ : * Իսկ 37
պօղոս ասէ ցնոսա՝ զանհարեալ զմեզ
հրապարակաւ՝ արս անմեղս հռոմայե-
ցիս՝ արկին՝ ի բանտ . և արդ լռե-
լեաւն հանեն զմեզ . ոչ այդպէս . այլ
եկեսցեն՝ * Ինքեանք իսկ հանցին ըզ 38
մեզ : և պատմեցին զօրադլխացնոսի
բանքն զբանան . զահի հարան՝ երբոր
լուան թէ հռոմայեցիք են . և եկեալ
աղաչեցին զնա : * Եւ երբոր հանին , 39
աղաչէին զնալ՝ ի քաղաքէն : * Եւ 40
ելեալ՝ ի բանտէն՝ մտին առ լիդիա

և սեռեալ ղեղջերաց՝ մխիթարեցիցին
ընծ և գնացիցին։

ԿԻ. ԺԱ.

Ա Ղաղատ՝ ի ներաղնիկեցոց հաւատոն ի
Քր՝ ի չեռն պօղոսէ. 9 զորն հրաշագոյ ցոյց
ցանէն հրէից՝ և տրէնէ ղ յաշտն և զայլս ասա-
զաւտելոսն։ 10 Պօղոս և ղեղջ զերծանին ի
բերիա. 11 ասլյոգոնէ ի հրէից ընդունին զղ
բանն ճշմարիտ գերց։ 15 Պօղոս ածէ ի յոյնինաս
18 Ընդդէմ գոռնոն եպիկուրեանցն և ստոյ-
չեռնն։ 22 Ի Կորնտոս՝ ասատելոյն ասա տ
պափոսին։

Ե՛ ղեղջեալ էր ամենիսաւրիս, և էր Ա.Ա.Ա.
ամաղանիս, երկին ի թեռատոնիկ
հկ, ուր էր ժողովուրդ հրէից։ 2
* Ե՛ ղեղ ասելորուե պօղոս եռնուտ առ
նն. ե՛ի շաբաթս երիս խօսեցաւ էր
նն ի գրոց։ * Խառնայր, և դնէր ա՞
ոաջի. երէք պարտէր զի էարտարիլ
և յատնել ի մեռելոց։ Եռնս ե քրիս
տոս։ * Ե՛ ղեղ ասելորուե պօղոս եռնուտ առ
նն. ե՛ի շաբաթս երիս խօսեցաւ էր
նն ի գրոց։ * Խառնայր, և դնէր ա՞
ոաջի. երէք պարտէր զի էարտարիլ
և յատնել ի մեռելոց։ Եռնս ե քրիս

մանք ի նոցանէ հաւանեցան. և վի-
ճակեցան պօղոսի և շիղայի. բայց
պաշտօնէին հեթանոսաց էր բազ-
մութիւն յոյժ. և ի կանանց գլխաւո-
րաց ոչ սակաւք: * Եւ նախանձեցան
հրեայքն, և առեալ արս ոմանս գռեհ
հիկս՝ անօրէնս՝ ամբոխ արարեալ
խռովեցին զքաղաքն. և կուտեալ յա
պարանս յասօնի, խնդրեցին զնոսա
ածել ի հրապարակ: * Եւ իբրև ոչ
գտին զնոս՝ քարշեցին զյասօն և զոմանս
եղբարս առ քաղաքապետսն. բողոք
բարձեալ՝ եթէ որք զաշխարհս խռո-
վեցին՝ սոքա և այսր հասին: * Զոր
ընկալեալ է յասոնի, և սոքա ամե-
նեքեան հակառակ հրամանաց կայ-
սեր գործեն. թագաւոր զուն ասեն
զյս: * Եւ խռովեցուցին զժողո-
վուրդն և զքաղաքապետսն, որք
լսեին զայս: * Եւ առեալ զերաշխա
ւորութիւն առ ի յասոնայ և յայլոցն՝
արձակեցին զնոս: * Նայց եղբարքն
վաղվաղակի դիշերայն յուղարկեցին
զպօղոս և զշիղա ի բերիա. որք իբրև

հա

եանէր ի կատարածն զբանդաքն։
զայրանային հոգւովն ներ ի նմա · զի տե-
ղի ոչ ետուն նոցա պօղոսի ,
ՊԻԴ 18 * Եւ յաջորդն ի մեծ նոցա պօղոս ,
առնա · և գնացին։
մոթեոս , զի վաղվաղակի երկուցեալ
պատուէր էր ի նմանէ առ չիլա և տի-
ածին գնա մինչև յաթենս · և առեալ
19 անդէն։ * Եւ որք տանէին զպօղոս
վերը · և մնացին չիղա և տիմոթէոս
ռաբեցին եղբարքն գնալ մինչև ի ծո-
20 * Յայնժամ վաղվաղակի զպօղոս ա-
և խոստովեցուցանել զժողովուրդսն։
զոսկ բանն այ , երկին և անդր շարժել
երթ և ի բերիայ պատմեցաւ ի ծո-
21 որք ի թեսաղոնիկէ հրեայքն էին
, ձայն սակաւ։ * Եւայց երբեմն գիտացին
յումնաց կանանց զդաստից և յարանց
զումբ ի նոցանէ հաւատացին։ և ի
22 երթ էին այս այսպէս։ * Եւ բա-
թուքեր · հանապազ քննէին զգիրս ,
23 էին · որք ընկալան զբանն ամ յօժա-
կանագոյն քան որք ի թեսաղոնիկէն
գնացին։ * Ո ի ոռքա էին աղնուա-
հասին անդր և ի ժողովուրդն հրե-

ի մարդկանէ զայս ամենայն ։ Եւ ոչ ոք ի մեզ
գիտէ զգերեզմանն նորա մինչեւ ցայսօր ։
Եւ ես ասեմ ձեզ ի ճշմարտութեան Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, զի ոչ ոք գիտէ
զգերեզմանն նորա մինչեւ ցայսօր ։ Եւ
ասեն ցնա առաքեալքն ։ Ո՞ր է ուրեմն
գերեզմանն նորա ։ Եւ նա ասէ ցնոսա ։
Ես ինքս ի ժողովրդեանն էի երբ
եկն հրեշտակն առ Մարիամ, եւ ասաց
նմա զի պատրաստեալ է ընդունել զնա
ի յերկինս ։ Եւ ես ինքս ի հրաշալի
գերեզմանէն էի, եւ ի տապանէն
վերին ։ Եւ ես ինքս ի ժողովրդեանն
էի երբ եկն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս
եւ կոչեաց զՄարիամ ։ Եւ ես ինքս
ի ժողովրդեանն էի երբ եկն Տէր մեր
Յիսուս Քրիստոս եւ ասաց ցՄարիամ
զի ոչ ոք գիտէ զգերեզմանն նորա
մինչեւ ցայսօր ։ Եւ ես ինքս ի
ժողովրդեանն էի երբ եկն Տէր մեր
Յիսուս Քրիստոս եւ ասաց ցՄարիամ
զի ոչ ոք գիտէ զգերեզմանն նորա
մինչեւ ցայսօր ։ Եւ ես ինքս ի
ժողովրդեանն էի երբ եկն Տէր մեր
Յիսուս Քրիստոս եւ ասաց ցՄարիամ
զի ոչ ոք գիտէ զգերեզմանն նորա
մինչեւ ցայսօր ։ Եւ ես ինքս ի

Թե ոչ՝ զոր դուք յանծանօթս սիրէք
Եւ ինձն պատուիրէ՝ ձեզ։ ։ * ։ Ես եմ որդի մարդոյ։ ։ 24
որ արար զերկինս եւ զերկիր եւ զծով, որ է 1 1
Նա, նա երկնից եւ երկրի է տէր։ ։ 1 1
Ի ձեռս մարդկան պաշտի իբրեւ 14 14 25
կարօտ իմիք. նա ոտ տայ ամէն կեանս եւ 48 7
Եւ զամենայն մարդկան ի միոջէ 26
արիւնէ զամ ազգս մարդկան բնա-
կեալ ի վերայ եր երեսաց երկրի. հաս
տատեաց կարգեալ ժամանակս եւ
սահմանադրութիւն բնակութեան նոցա 27
խնդրել զնա։ * ։ Թերեւս գիւտ իցէ
ոչ հեռի ինչ ի մէնջ ի նմա։ զի նովաւ կեանք
ենք շնչեմք, եւ գոյանիցեմք, ոսկւոյ 28
ոչ իսկ ի յիւրաքանչիւր ոմանէ ի
մեզ ի նովաւ կեամբ՝ եւ շարժիմք եւ եմք. ոյր եւ ոմանք ի ձերոց
ժխմբ՝ եւ եմք։ ոյր եւ ոմանք ի ձերոց 28
Զարուստարուց ասացին։ * ։ Ունիմք նորա զի 29
Ուստի ոչ կարեմք կարծել զաստուածութիւն
նման ոսկւոյ եւ արծաթոյ՝ կամ արձանի
քրիստոսի՝ կամ արուեստի եւ խոհեմու-
թեան մարդկան զաստուածութիւն
նմա։ ։ Զի զամենայն ազգս մարդկան 30
Զի ձեռնադրեաց աստաղիս բնակիլ։ ։ 14 14 31
Զի ոչ ի ձեռս մարդկան պաշտի իբրեւ 14 14
կարօտ իմիք. նա ոտ տայ ամէն կեանս եւ 48 7
Եւ զամենայն մարդկան ի միոջէ 26
արիւնէ զամ ազգս մարդկան բնա-
կեալ ի վերայ եր երեսաց երկրի. հաս
տատեաց կարգեալ ժամանակս եւ
սահմանադրութիւն բնակութեան նոցա 27
խնդրել զնա։ * ։ Թերեւս գիւտ իցէ
ոչ հեռի ինչ ի մէնջ ի նմա։ զի նովաւ կեանք
ենք շնչեմք, եւ գոյանիցեմք, ոսկւոյ 28
ոչ իսկ ի յիւրաքանչիւր ոմանէ ի
մեզ ի նովաւ կեամբ՝ եւ շարժիմք եւ եմք. ոյր եւ ոմանք ի ձերոց
ժխմբ՝ եւ եմք։ ոյր եւ ոմանք ի ձերոց 28
Զարուստարուց ասացին։ * ։ Ունիմք նորա զի 29
Ուստի ոչ կարեմք կարծել զաստուածութիւն
նման ոսկւոյ եւ արծաթոյ՝ կամ արձանի

անգիտութեանէ անտես արարեալ էր ։
արդ զայս պատուիրեմ մարդկան՝ ամ
ուաքս ապաշխարել ։ * Վասնզի հաս 31
տատեաց զօր՝ յորում պարտ է դատել
զաշխարհս արդարութեամբ՝ ի ձեռն առն՝
որով սահմանեաց տալ հաւատս ամե
նեցուն՝ յարուցեալ զնա՝ ի մեռելոց։
*Երբեմն լուան զյարութիւն մեռելոց, 32
ամանք ծաղր առնէին զնա . կէսքն
ասէին՝ լուիցուք ի քէն վա՛յ այդմիկ
միւսանգամ։ * Նա ապա պօղոս ել ի 33
գնաց ի միջոյ նոց։ * Նա ամանք արք 34
անկեալք ի նմա , հաւատացին . ընդ
որս էր և դիոնէսիոս արիսպագացի,
և կին մի անուն դամարիս՝ և այլք
ընդ նոսա։

ԳԼ. ԺԵ.

1 Պօղոս գնացեալ՝ ի Դերբէ եւ ի Լիստրա. եւ ահա
աշակերտ մի էր անդ՝ անուն Տիմոթէոս որդի
կնոջ հաւատացելոյ հրեայի՝ եւ հօր յունա-
կանի. 2 որ լաւ վկայէր նմա ի եղբարսն՝ որ
ի Լիստրա եւ յԻկոնիա. 3 կամեցաւ Պօղոս
զնա հանել ընդ իւր՝ եւ առեալ թլփատեաց
զնա վասն հրեայսն որ էին յայնկոյս. զի
ամենեքեան գիտէին զհայրն նորա՝ թէ յու-
նական է. 4 եւ մինչ երթային ընդ քաղաքս՝
աւանդէին նոցա պահել զկանոնս որ էին
որոշեալ ի սուրբ առաքելոցն եւ յերէցանց
որ էին յԵրուսաղէմ. 5 եւ եկեղեցիքն հաս-
տատէին ի հաւատս՝ եւ աճէին թուով ամ-
ենայն աւուր։

6 Եւ անցին զՓռւգիա եւ զաշխարհն Գաղատացւոց՝
վասն զի արգելին զնոսա սուրբ հոգին խօսել
զբան յԱսիա. 7 եւ եկեալ ի սահմանս Միսիոյ՝
փորձէին երթալ յԲիւթանիա. եւ ոչ եթող
զնոսա հոգին Յիսուսի. 8 եւ անցեալ ընդ Միսիա՝
իջին յԱլեքսանդրիա տրովադացւոց. 9 եւ տե-
սիլ երեւեցաւ Պօղոսի գիշերի՝ այր մակե-
դոնացի կայր եւ աղաչէր զնա՝ եւ ասէր. Ե-
լեալ յՄակեդոնիա՝ օգնեա մեզ։ 10 Իբրեւ տես-
տեսիլն՝ անդէն ելաք խնդրել զելս ի Մակե-
դոնիա՝ հասեալ մեզ թէ կոչեաց զմեզ Տէր
աւետարանել նոցա։

11 Նաւեցաք ուրեմն ի Տրովադայ՝ եւ ուղղեցաք
ընդ Սամոթրակիա՝ եւ յաջորդումն ի Նեապո-
լիս. 12 եւ անտի ի Փիլիպպէ՝ որ է առաջին
քաղաք մասին Մակեդոնացւոց՝ գաղութ։ Եւ
էաք յայնմ քաղաքի աւուրս ինչ. 13 եւ յաւուր
շաբաթուն ելաք արտաքս ի դրանէ առ գե-
տեզերս՝ ուր կարծէաք աղօթս լինել. եւ նս-
տեալ՝ խօսեցաք ընդ կանայս որ ժողովեալ
էին։ 14 Եւ կին մի՝ անուն Լիդիա՝ ծախող
ծիրանեաց քաղաքի Թիւատիրացւոց՝ երկրպա-
գու Աստուծոյ՝ լուեալ՝ Տէր բացաւ սիրտ
նորա՝ առնել զի հաւատասցէ բանիցն որ
ասէին Պօղոսի։ 15 Եւ մկրտեցաւ՝ եւ տունն
նորա. եւ աղաչեաց զմեզ՝ եւ ասէ. Եթէ հա-
ւատարիմ Տեառն զիս համարիք լինել՝ մտա-
նելով յտունս իմ՝ բնակեցարուք։ Եւ ստի-
պեաց զմեզ։

16 Եւ եղեւ երթալ մեզ յաղօթս՝ աղախին մի
կայր՝ որ ունէր հոգի վհուկ՝ եւ շահ բազում
բերէր տերանց իւրոց՝ գուշակելով. 17 որ
հետեւեալ Պօղոսի եւ մեզ՝ գոչէր եւ ասէր.
Այս մարդիկ ծառայք են Աստուծոյ բարձրե-
լոյ՝ որ քարոզեն մեզ զճանապարհ փրկու-
թեան։ 18 Եւ այս արարեալ բազում աւուրս՝
տրտմեցաւ Պօղոս՝ եւ դարձեալ ասէ ցհոգին.
Պատուիրեմ քեզ յանուն Յիսուսի Քրիստոսի՝
ելանել յնմանէ։ Եւ ել նոյն ժամուն։

19 Իբրեւ տեսին տէրքն նորա՝ թէ ելանէ յոյս
շահուն նոցա՝ կալան զՊօղոս եւ զՍիղաս՝ եւ
քարշեալ տարան յաշխարհակալսն ի հրապա-
րակն. 20 եւ մատուցեալ առաջի հրամանա-
տարացն՝ ասեն. Այս մարդիկ խռովեցուցա-
նեն զքաղաքս մեր՝ եւ հրեայք են. 21 եւ
քարոզեն սովորութիւնս՝ զոր ոչ է մեզ առ-
նուլ եւ գործել՝ որ հռոմայեցիք եմք։ 22 Եւ
յարուցին ամբոխ ընդդէմ նոցա. եւ հրամա-
նատարքն պատառեալ զհանդերձս նոցա՝ հրա-
մայեցին գաւազանահարել զնոսա։ 23 Եւ
բազում հարուածս տուեալ նոցա՝ արկին ի
բանտ՝ պատուիրեալ բանտապետին զգուշա-
նալ ի նոսա։ 24 Որ ընկալեալ զպատուէրն՝
արկ զնոսա ի ներքինագոյն բանտն՝ եւ զոտս
նոցա ամրացոյց ի գերանդի։

25 Իսկ կէս գիշերի՝ Պօղոս եւ Սիղաս աղօթս
առեալ՝ օրհնէին զԱստուած. եւ էին ընդ
նոսա գերիքն՝ եւ լսէին նոցա։ 26 Եւ յանկարծ
շարժումն մեծ եղեւ՝ եւ սասանեցան հիմունք
բանտին. եւ անդէն բացան զդրունսն ամե-
նայն՝ եւ ամենեցուն կապանքն թուլացան։
27 Եւ զարթեալ բանտապետն՝ եւ տեսեալ զդրունս
բանտին բացեալս՝ հանեալ զսուր իւր՝ կամէր
սպանանել զանձն իւր՝ համարելով թէ փա-
խեան գերիքն։ 28 Եւ կոչեաց Պօղոս մեծաձայն
եւ ասէ. Մի՛ արասցես զանձին քո չարիս՝
զի ամենեքեան աստ եմք։ 29 Եւ խնդրեալ լոյս՝
մտանէ ի ներս՝ եւ դողալով անկանի առ
Պօղոս եւ առ Սիղաս. 30 եւ հանեալ զնոսա
արտաքս՝ ասէ. Տեարք, զի՞նչ արարից՝ զի
կեցից։ 31 Եւ նոքա ասեն. Հաւատա՛ Տեառն
Յիսուսի Քրիստոսի՝ եւ կեցցես դու եւ տունդ
քո։ 32 Եւ խօսեցան նմա զբան Տեառն՝ եւ
ամենեցուն որ էին ի տանն նորա։ 33 Եւ առեալ
զնոսա ի նմին ժամու գիշերի՝ լուաց զհար-
կանսն նոցա. եւ մկրտեցաւ ինքն եւ ամենայն
որ ընդ նմա՝ անդէն։ 34 Եւ տարեալ զնոսա
ի տուն իւր՝ սեղան եդ առաջի նոցա. եւ
ուրախացաւ ամենայն տունն նորա՝ հաւատա-
ցեալ Աստուծոյ։

35 Եւ ցառաւօտն առաքեցին հրամանատարքն
զհարկանսն՝ ասելով. Արձակեցէ՛ք զմարդ-
կանսն զայնոսիկ։ 36 Եւ պատմեաց բանտա-
պետն զբանս զայս Պօղոսի. եթէ առաքեցին
հրամանատարքն զհարկանսն՝ զի արձակեսցին.
արդ ելէ՛ք՝ երթա՛ք խաղաղութեամբ։ 37 Պօ-
ղոս ասէ ցնոսա. Զմեզ հռոմայեցիս էութեամբ
առանց դատաստանի հարեալ՝ արկին ի բան-
տի՝ եւ արդ ծածուկ հանեն զմեզ. ոչ այդպէս՝
այլ եկեսցեն իւրեանք եւ հանցեն զմեզ։ 38 Եւ
պատմեցին հրամանատարքն զբանս զայս հար-
կանսն. եւ երկեան՝ լուեալ թէ հռոմայեցիք
են նոքա։ 39 Եւ եկեալ աղաչեցին զնոսա՝ եւ
հանեալ՝ խնդրէին երթալ ի քաղաքէ։ 40 Եւ
ելեալ ի բանտէն՝ մտին առ Լիդիա. եւ տե-
սեալ զեղբարսն՝ մխիթարեցին զնոսա՝ եւ
գնացին։

ի՞ Տէր հրէից՝ Թէ չէ՞ քանզի* Աւելի՛ ք
գէմ դատանալ նոցա՝ ուր ի հայհոյել Թշ
նամեաց ղէտրձա՛ և առաջ գնա՛. արիաս
ձեր՝ ի գլուխս ձեր՝ քաջեալ եմ ես,
մայամ հետ՝ ի հեթանոսս երթամ։
Եւ գնացեալ անտի եմուտ ի տուն* ք
ուրումն, որոյ անուն էր տիտոս յուս
տոս՝ պաշտօնեայ աստ. որոյ ապարանքն
էին մերձ՝ ի ժողովեստին։ Արիսպատոս
ժողովրդապետս հաւատացի՛ ի տէր ամ
ոմեքեան իւրով. և բազմաց կորնթա
ցոց լուեալ՝ հաւատային՝ ի տէր՝ և մկր
տեին։ Եւ ասէ տէր՝ ի գիշերին տես
լեամբ ցպօղոս. մի երկնչեր՝ այլ խո
սեաց՝ և մի լռեր։* Քանզի ես ընդ
քեզ եմ. և ոչՙք ընդդէմ դարձցի
քեզ, ՚ի չարչարել զքեզ. քանզի
ժողովուրդ է իմ բազում՝ ի քաղաք
քիս այսմիկ։* Եւ նստաւ անդ տա
րի մի՝ և ամիսս վեց՝ ուսուցանելՙ նոցա
զբանն աստ։

Եւ* ՚ի դատիոնաւ փոխանակաւ բդեշ
խին աքայեցւոց յարեան միաբան հր
ճեայքն ՚ի վերՙ պօղոսի. և ածին զնա
յառ

յաւուրեան։ * Այս ասէին, եթէ արդ
տաքոյ օրինաց պատուիրե սա զմարդիկ
պահուել զայծ։ * Այս իբրև մերձ եր
պօղոս բանալ զբերան իւր, ասէ դա-
ղիանոսի հրէայն. եթէ եր ինչ անիրա-
ճառելի կամ խարդախուի չարեաց՝ ըն-
հրէայք՝ ի դէպ եր ինձ անսալ ձեզ։
եանօ՛անց՝ և օրինաց ձերոց՝ տեսէք
ձեզէն. քանզի դատաւոր այդպիսի
իրաց չկամիմ լինիլ։ * Այս մերժեաց
զնոսա յատենէ անտի։ * Այս առեալ
ամենեցուն յունաց զտոմեթենէս ժո-
ղովրդապետ՝ հարկանէին առաջի ա-
տենին. և ոչինչ զգալոնի միոյն լի-
նէր։ * Այայց պօղոսի տակաւին մնա-
ցեալ առաւել քաղաքացի՝ ընդ ազգի հրա
ժարեալ՝ նաեւ եր յատուրս։ և յետ նոմա
պրիսկիղդա և ակիւղաս, ի վերբերեալ
ղզեղմա՝ ի կենդրեայ. քանզի ուխտ
դիր եր։ * Այս հասեալ յեփեսոս՝ զնոս
եհեղ անդ. և ինքն մտեալ ատ ժո-
ղովուրդն՝ խօսեր ընդ հրէայսն։ * Այս
աղաչեցին զնա բազում ժամանակս

լինիլ անդ. և ոչ էառ յանձն։ * Ի յայ
հրաժարեաց՝ ինոցանէ. և ասէ՝ զար
ձել չըլնեցայց առ ձեզ՝ այ կամօք՝ ամ
բարձաւ յերիեսայ։ * Ի ջեալ՝ ինկէ 2
սարիա, ել և եւտողոյն եկեղեցւոյն
կ՚ յանուիոք։ * Ւ՚ եղեալ անդ ժա 2
մանակս բնչ. և չըլնել կարգաւ ընդ
գաղատացւոց աշխարհն. և ընդ
մուխգիա, հաստատել զամ աշա
կերտեալսն։ * Երկայ ոմն ապօղաս 2
անուն, աղէքսանդրացի յազգէ. այր
ճարտասրաբան, եկն եհաս յեփեսոս.
զօրաւոր էր գրովք։ * Այս էր սեղէ 2
կացեալ ճանապարհին տէն, և հոսայր
հոգւով. խօսէր, և ուսուցանէր ճշ
մարտութիւն վասն յի. գիտէր միայն
զմկրտութիւն յօհաննու։ * Այս սկսաւ 2
համարձակիլ՝ ի ժողովրդեանն. և
լուեալ՝ ինմանէ ակիւղաս և պրիսկիլ
զայ, առին զնա առ իւրեանս. և
ձշմարտագոյնս պատմեցին նմա զճա
նապարհն այ։ * Ւ՚ երբ կամեցաւ նա 2

գնալ յաքայիա, յօժարեալ եղբարք
գրեցին առ աշակերտսն ընդունիլ

զնա

ՀԱՏ

Եւ երդուա միմեանս առաջնոյն՝ ի կորն
Թոռա էր, պատուոյ չորքեակ զվեր
գործն յոտս-ցանէ զնոսա-ի վեր պատուի։
գոհան գերեաւ ոչխին։ 24 Վերափոխ ապա-
ծեցոյէ հրեայ։ փառաւոր լինին։ 19 Ախտ-
կոա ասա։ 11 գործէ զնեցուէ հրաշս։ 13 Հայր
ընդ- ա մարգարէս։ 8 տարաշէ յերեսաս զեզ
ասաւ է զոր երկոտասանից՝ որպէ զնորին խօսելոյ ըզ
եին զիպրոպելին յօհաննու։ 9 Ի դնել յերեսին պո
1 Պօղոս ինդրէ զաշակերտս, որ հոգին ընկալեալ

ԳԼՈՒԽ Ժ.

յա։

կաւ. ցուցանել դերովք երեք քոյն ե
հրեայսն յանդիմաներ հրատարա-
չնորհացն։* Քանզի սկզբնապետն ըզ- 28
նպատաս լինէր հաւատացելոցն ի ձեռն
գիա. որ իբրև եհաս անդր՝ բազում

*Աւա տաւ իսկ յինչ մկրտեցայք։ Ոմ
քա տանն ի յօհաննու մկրտութիւնն։
Ա Կոր. *Աւա տաւ պօղոս՝ յօհաննէս մկրտեց
3. 11։ մկրտութիւն ապաշխարութեան ամ ժողո
Ա Տիմ. վրդեանն ։ և ասէր՝ զի որ գալոցն է
1. 3։ յետ նր , ի նմա հաւատասցեն ։ այս
Գործ. ինքն է՝ յիս քան ։ *Աւա իբրև լուան ,
3. 16։ մկրտեցան յանուն տն յի ։ *Աւա ի
Յովհան. դնել ի վերնոյ պօղոսի զձեռն , եկն
1. 26։ հոգին սբ ի վերնոյ ։ խօսէին լեզուս՝
Ա Կոր. և մարգարէանային ։ *Աւա երկն ամե
2. 5. 6։ նեքեան արք իբրև երկուտասան ։ *Աւա
Գործ. մտեալ ի ժողովուրդն՝ համարձակէր
19. 16։ ամիսս երիս ։ խօսէր , և հաւանեցու
ցանէր վա արքայու[թ]են աւ ։ *Իբրև
տանէր խաւսանային՝ և բնդդեմ դա
նային բամբասել զճանապարհն ա
ռաջի բազմու[թ]են , մեկնեալ ի նո
ցանէ՝ որոշեաց զաշակերտսն ։ հան
պաղօր խօսէր ի դպրանին տիրա
նեայ ուրումն ։ *Աւա այս եղև զե
կեսամ մի , մինչև ամ բնակչացն ա
սիացւոց լսել զբանն տն , հրեից և
հեթանոսաց ։ *Աւա զօրութիւն ոչ ա

ձեռս այծ առնէր ի ձեռն պօղոսի ։
32 * Ա՛յնչ զի և ի հիւանդութեան տանել ի
քրտանէ նորա թաշկինակս և կամ
վարշամակս ։ և մերժել ի նոցանէ
ախտիցն ։ և այսոց չարաց երանել ։
33 * Եղանգնեցան ոմանք և ի շրջել
հրէից , զոր երդումնեցուցիչքն էին
անուշանալոք ի վէր այնոցիկ՝ զոր ոչ
նէին այսու չարս , զանուն Տեառն ի՛ր , և
առէին երդումնեցուցանելոյ զնէ ի յի-
34 զոր պօղոսն քարոզէ ։ * Ո՛վ ինն ուրուք
սկսեալ հրէի քահանայապետէ եօթնե-
րորդի , որ զայս առնէին ։ * Ա՛մ-
35 որդիք , որք զայս առնէին ։ * Ա՛մ-
տասնամի և ամ այսն չար , և առէ զնո՛ս ,
զյո՛ դիտեմ , և զպօղոս ճանաչեմ ,
36 բայց զո՛ր ոչ իմ եք * Եւ վազեցաւ այրն
յորում էր այսն չար՝ ընդ նոսա և զեր-
կուսեանն՝ յաղթահարեաց զնոսա , մին-
չեւ մերկս և վիրաւորս փախչել ի տա-
17 նէ անտի ։ * Եւ այս յայտնի եղեալ ամ-
էին և հինգհարիւրից՝ որք բնակեալ
էին յեփեսոս . և անկաւ երկիւղ յոյ
մեծեսեան՝ ի նա . և մեծանային անուն
ձեռն ի՛ր ։ * Եւ թագուհիք ի հաւատա-

ցեղացն գալին, և խոստովանէին զինէ-
և պատմէին զգործս իւրեանց։ * Եւ 19
քազումք ի կախարդասարացն բե-
րէին զգիրսն, և այրէին առաջի ա-
մենեցուն։ Համարեցին զգինսն ոգա,
և գտանէին արծաթոյ դահեկանի՝
բիւրս հինգ։ * Եւ այսպէս բանն աճ 20
էր՝ և զօրանայր։

Ա'Կ'։ * Եւ իբրև կատարեցաւ այս, եդ պէ 21
տրոս՝ ի մտի շրջիլ ընդ մակեդոնիա՝ և ընդ
աքայիա՝ և դնալ յԵրուսաղէմ. ասէր, եթէ
յետ երթալոյն իմոյ անդր, պարտ է
ինձ և զՀռովմ տեսանել։ * Եւ առաքեաց 22
ի մակեդոնիա՝ երկուս ի պաշտօնէից
իւրոց զտիմոթէոս՝ և զերաստոս. և
ինքն մնաց ի ժամանակս ինչ յասիա։
* Եւ եղև ի ժամանակին յայնմիկ 23
խռովութիւն ոչ սակաւ վասն ճանապարհի
հին նոցա։ * Զի դեմետրիոս ոմն ա- 24
նուն՝ արծաթագործ, գործէր մե-
հեանս արծաթեայս արտեմի դից. և
տայր շարտարացն լինել ոչ սակաւ
շահ։ * Զոր ժողովեաց նոքա զգործա- 25

զանձն՝ի թէ աստրոնն։ * Յուր զայլ
յոչ ինչ առնու՝ եւ ազատէին, մի տալ
սխալեսցայն, որք էինն բարեկամք,
ելն զնա աշակերտքն։ * Ամէն եւ յա՞
համեցաւ մտանել յամբարն, ոչ թո՞
կին պօղոսի։ * Այլ պօղոս խբրե
եւ զարհուրեցոյց մեկեդոնացի զուղե
Թէսաւրոնն, յարիշտակելով զգայիոս
վութ՝ եւ դիմեցին առ հաստարակ՝ ի
զաղակէին եւ ասէին. մեծ է արտեմիս
խբրեւ լուան, լի եղեն բարկութ՝ եւ
ասիա՝ եւ տիեզերք պաշտեն։ * Եւ զայս
հեռանայ յոչինչ համարիլ, նաեւ քակէ
լոց եւ իցէ վեճ ուրեք. զոր պա՞մ
ժողովս՝ առ՝ երթէ ոչ էնն ածք ձեռա
գործք։ * Եւ ոչ միայն զայս ձգնի ըզ
մեր կողմնս գալ՝ ի յանդիմանութ՝,
այլ եւ վեճ ինչ այլ արտեմեայ վե
սխալեսցայն, որք էինն բարեկամք,
ելն զնա աշակերտքն։ * Ամէն եւ յա՞
համեցաւ մտանել յամբարն, ոչ թո՞
կին պօղոսի։ * Այլ պօղոս խբրե
եւ զարհուրեցոյց մեկեդոնացի զուղե
Թէսաւրոնն, յարիշտակելով զգայիոս
վութ՝ եւ դիմեցին առ հաստարակ՝ ի
զաղակէին եւ ասէին. մեծ է արտեմիս
խբրեւ լուան, լի եղեն բարկութ՝ եւ
ասիա՝ եւ տիեզերք պաշտեն։ * Եւ զայս
հեռանայ յոչինչ համարիլ, նաեւ քակէ
լոց եւ իցէ վեճ ուրեք. զոր պա՞մ
ժողովս՝ առ՝ երթէ ոչ էնն ածք ձեռա
գործք։ * Եւ ոչ միայն զայս ձգնի ըզ
մեր կողմնս գալ՝ ի յանդիմանութ՝,
այլ եւ վեճ ինչ այլ արտեմեայ վե
երթէ ոչ միայն զերփեսացւոց, այլ
գրեթէ զամ իսկ ասիացւոց՝ պօղոս
այս՝ հաւանեցուցեալ շրջեաց բազում
ժողովս՝ առ՝ երթէ ոչ էնն ածք ձեռա
գործք։ * Եւ ոչ միայն զայս ձգնի ըզ
մեր կողմնս գալ՝ ի յանդիմանութ՝,
այլ եւ վեճ ինչ այլ արտեմեայ վե
Հեռանայ յոչինչ համարիլ, նաեւ քակէ
լոց եւ իցէ վեճ ուրեք. զոր պա՞մ
ասիա՝ եւ տիեզերք պաշտեն։ * Եւ զայս
խբրեւ լուան, լի եղեն բարկութ՝ եւ
զաղակէին եւ ասէին. մեծ է արտեմիս
եւ դիմեցին առ հաստարակ՝ ի
վութ՝ եւ դիմեցին առ հաստարակ՝ ի
Թէսաւրոնն, յարիշտակելով զգայիոս
եւ զարհուրեցոյց մեկեդոնացի զուղե
կին պօղոսի։ * Այլ պօղոս խբրե
կամեցաւ մտանել յամբարն, ոչ թո՞
ելն զնա աշակերտքն։ * Ամէն եւ յա՞
սխալեսցայն, որք էինն բարեկամք,
յոչինչ առնու՝ եւ ազատէին, մի տալ
զանձն՝ի թէսաւրոնն։ * Յուր զայլ

Ձեռքին իսկ դիտէք, զի յայսմ գործով
26 ե շահ մեր լ*ա՞ւ ուսանիք, եւ լսէք՝
երթէ ոչ միայն զերփեսացւոց, այլ
գրեթէ զամ իսկ ասիացւոց՝ պօղոս
այս՝ հաւանեցուցեալ շրջեաց բազում
ժողովս՝ առ՝ երթէ ոչ էնն ածք ձեռա
27 գործք։ * Եւ ոչ միայն զայս ձգնի ըզ
մեր կողմնս գալ՝ ի յանդիմանութ՝,
այլ եւ վեճ ինչ այլ արտեմեայ վե
Հեռանայ յոչինչ համարիլ, նաեւ քակէ
լոց եւ իցէ վեճ ուրեք. զոր պա՞մ
28 ասիա՝ եւ տիեզերք պաշտեն։ * Եւ զայս
խբրեւ լուան, լի եղեն բարկութ՝ եւ
զաղակէին եւ ասէին. մեծ է արտեմիս
29 եւ դիմեցին առ հաստարակ՝ ի
վութ՝ եւ դիմեցին առ հաստարակ՝ ի
Թէսաւրոնն, յարիշտակելով զգայիոս
եւ զարհուրեցոյց մեկեդոնացի զուղե
30 կին պօղոսի։ * Այլ պօղոս խբրե
կամեցաւ մտանել յամբարն, ոչ թո՞
31 ելն զնա աշակերտքն։ * Ամէն եւ յա՞
սխալեսցայն, որք էինն բարեկամք,
յոչինչ առնու՝ եւ ազատէին, մի տալ
32 զանձն՝ի թէսաւրոնն։ * Յուր զայլ

զանն՝ յաւուրն երկրորդի. և զաւուրն
երրորդի՝ յարեաւ ըստ գրոց։ և երե-
ցաւ Կեփայի, ապա երկոտասանից։
ետես զնա ապա հինգհարիւր եղբարք
միանգամ, յորոց մեծագունքն մինչև
ցայսօր կան, և ոմանք ննջեցին։ ետես
զնա Յակոբոս, ապա ամենայն առա-
քեալք։ և յետ ամենեցունց՝ իբրև
ի վիժուածոյ երևեցաւ ինձ։ զի ես
եմ կրտսերագոյն առաքելոց, որ ոչ
եմ արժան կոչեցեալ առաքեալ, վա-
սն զի հալածեցի զեկեղեցի Աստու-
ծոյ։ այլ շնորհիւ Աստուծոյ եմ զինչ
եմ, և շնորհք նորա՝ որ ինձ եղև, ոչ
ունայն եղև, այլ առաւել քան զամե-
նեսեան վաստակեցի. ոչ ես, այլ շնոր-
հք Աստուծոյ՝ որ ընդ իս։ արդ թէ
ես և թէ նոքա՝ նոյնպէս քարոզեմք,
և նոյնպէս հաւատացարուք։ իսկ
եթէ Քրիստոս քարոզի, զի յարեաւ
ի մեռելոց, զիարդ ասեն ոմանք ի
ձեզանէ, թէ չիք յարութիւն մեռե-
լոց։ եթէ չիք յարութիւն մեռելոց,
ոչ և Քրիստոս յարեաւ։ և եթէ Քրիս-
տոս ոչ յարեաւ, սնոտի է քարոզու-
թիւն մեր, սնոտի և հաւատք ձեր։
և գտանիմք և սուտ վկայք Աստու-
ծոյ, զի վկայեցաք զԱստուծոյ, զի
յարոյց զՔրիստոս, զոր ոչ յարոյց,
եթէ իսկ մեռեալք ոչ յարիցեն։ զի
եթէ մեռեալք ոչ յարիցեն, ոչ և Քրիս-
տոս յարեաւ։ և եթէ Քրիստոս ոչ յա-
րեաւ, սնոտի է հաւատք ձեր, և դեռ
էք յմեղս ձեր։ ապա և որ անկան
ի Քրիստոս, կորեան։ եթէ միայն
յայսմ կենդանութեան յուսացեալ
եմք ի Քրիստոս, ողորմելագոյնք եմք
քան զամենայն մարդիկ։ այլ արդ
յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց, պտուղ
հանգչելոցն եղև։ զի որպէս ընդ մարդոյ
մահ, նոյնպէս և յարութիւն մեռելոց։
զի որպէս յԱդամ ամենեքեան մեռա-
նին, նոյնպէս և յՔրիստոս ամենեքեան
կեցուցանիցին։ այլ իւրաքանչիւր
յիւրում կարգի։ Քրիստոս՝ պտուղ,
ապա որ Քրիստոսինն են՝ յգալստեան
նորա։ ապա կատարած, յորժամ
տացէ զթագաւորութիւնն Աստուծոյ
և Հաւր, յորժամ ունիցի զամենայն
իշխանութիւն և զամենայն զօրու-
թիւն և զպետութիւն։ զի պարտ է
նմա թագաւորել, մինչև դիցէ զա-
մենայն թշնամիս նորա ընդ ոտս
նորա։ վերջին թշնամին որ ոչնչա-
նայ՝ մահ է։ զի զամենայն հնազան-
դեցոյց ընդ ոտս նորա։ իսկ յորժամ
ասիցէ, թէ ամենայն հնազանդեցոյց
նմա, յայտնի է, զի բացեալ է նա
զամենայնսն հնազանդեցուցեալ
նմա։ և յորժամ հնազանդեցուցցէ
նմա զամենայնսն, յայնժամ և ինքն
որդին հնազանդեսցի նմին, որ հնա-
զանդեցոյց նմա զամենայնսն, զի
լիցի Աստուած ամենայն յամենայնի։
զի եթէ ոչ մեռեալք յարիցեն, զի՞նչ
առնեն որ մկրտին վասն մեռելոց։
եթէ ամենևին մեռեալք ոչ յարիցեն,
զի՞ և մկրտին վասն նոցա։ և մեք
զի՞ վտանգիմք ամենայն ժամ։ զի
երդնում եմ ձեզ պարծանաւք ձե-
րովք, եղբարք, զոր ունիմ ի Քրիս-
տոս Յիսուս Տէր մեր, զի ամենայն
աւուր մեռանիմ։ զի եթէ ըստ մարդ-
կայնի ասացից, զինչ օգուտ ինձ,
եթէ մարդիկ ոչ յարիցեն։ եկայք
և արբուսցուք և ուտեսցուք, զի
վաղիւ մեռանիմք։ մի՛ խաբիք։ ապա
չարք բարս ոչ սիրեն։ արթնացարո
արդարութեան և մի՛ մեղանչէք։
զի ոմանք զանգիտութիւն Աստուծոյ
ունին։ ասեմ ի ձեր ամաւթ։ զի
խոստովեալ. և բազումք՝ ինոցանէ ոչ
գիտեին, եթէ վասն այր ժողովեալ
իցեն։ * Այլ յամբարխին բազմութիւն
յառաջ կալան զաղէքսանդրոս, և
իբրև ածին յառաջ զնա հրէայքն,
աղէքսանդրոս շարժեց զձեռն՝ և կա-
մէր պատասխանի առնել ամբոխին։
* Իբրև գիտացին եթէ այրն հրէայ
է, մի բարբառ եղեալ յամենեցունց՝
իբրև ժամ երկուս աղաղակէր, եթէ
մեծ է արտեմիս եփեսացւոց։ * Ընդ
ցայգ դպրապետն զամբոխն, և ասէ.
այրք եփեսացիք, ինակ ո՞վ է ի մարդկա
նէ՝ որ ոչ գիտէ զեփեսացւոց քաղաք
մեհենազարդ՝ մեծին արտեմեայ դիցն.
և դիոսիմեայ։ * Այլ զի այդ այդպէս
է անշուշտ՝ ձեզ պարտ է հանդարտիլ
և ամի ինչ յանդգնութեամբ գործել։
* Այլ եթէ զարտ զայդոսիկ այար. ոչ
մեհենապատուող և հայհոյիչ այ մեր
դատ։ * Ո՛վ եթէ դեմարտիսին՝ ունի
գործ և արդք ընդ միմեանս, ատեան
գան՝ յատեան երիթիցեն. և զատուց

ՀԱՏ

ՀԱՏ

ՀԱՏ

գաւ՝ի հրեից, մինչդեռ կամէր ելա
նել յաստուրիս. խորհուրդ կալաւ գաւ
նալ ընդ մակեդոնիայ։ * Եւ երթայր
4 ընդ նմա մինչև յասիա, առնիպատրոս
պիւռա բերիացի. և՝ի թեսաղոնիկեից
աւց արիստարքոս՝ և սեկունդոս՝ և
գայիոս դերբացի՝ և տիմոթէոս՝ և
ասիացիք. տուքիկոս՝ և տրոփիմոս։
5 * Սոքա յառաջ երթեալ մնային մեզ
6 ի տրոադայ։ * Եւ մեք նաւեցաք յետ
աւուրցն բաղարջակերաց՝ ի փիլիպ
պէայ՝ և եկաք առ նոսա ի տրոադայ՝
մինչև յաւուրս հինգ. անդ դադա
7 րեցաք աւուրս եօթն։ * Եւ յաւուրն
շաբաթուց՝ մինչդեռ ժողովեալ էաք
բեկանել զհացն, ատոդս խօսէր ընդ
նոս. զի դնալոց էր ի վաղիւանդր. և
երկայնեաց զբանն մինչև ի մէջ գի
9 շերին։ * Եւ էին լապտերք բազումք
ի վերնատունն՝ ուր էաքն ժողովեալք։
* Եւ նստեր ումն երիտասարդ՝ անուն
Եւտիքոս՝ ի վերայ պատուհանին, ընդ
մէ

ասի՝ անկաւ յերկրորդ դատիկոնէն՝ ի
10 վայր, և բարձաւ մեռեալ։ * Եւ ի
ջեալ պօղոսի՝ անկաներ զնովաս. առ
նոյր զնա՝ ի գիրկն՝ և ասեր. մի խռո
վիք. քանզի հոգի սորա՝ ի սմին է։
11 * Եւ երթեալ զհացն՝ և ճաշակեաց.
և բազում ևս խօսեցաւ մինչև լուսա
12 ւօտ. և ապա ել և գնաց։ * Եւ ա
ծին զպատանին կենդանի. և մխի
13 թարեցան ոչ սակաւ։ * Եւ մեք մըտ
եալ՝ ի նաւ՝ ամբարձաք յասոն. անտի
ակնունէաք միաանդամանուլ զպօ
ղոս. զի այնպէս պատուիրեալ էր՝ մի
14 ինքն զցամաքաւն երթալոց էր։ * Ի
խթրև դիպեցաւ մեզ յասոն՝ առնուն հօ
15 գնա եկաք՝ ի միտիլենէ. * Եւ անտ ա
նաւարկեալ՝ և՝ ի վաղիւ անդր
հանդիպ քիոյ. և՝ ի միւս աս
աք՝ ի սամոս. և՝ ի վաղիւ
16 կաք՝ ի միլէտոն։ * Զի՝ ի
էր պօղոսի նաւել առ
զի մի ի
զի մի լինի նմա ժամանակք
յասիա. քանզի փութայր
նոր ինչ լինի նմա՝ զօրն
առնել յերեսա

Եղ

[illegible]
[illegible]
[illegible]

կարօղն ես շինել՝ ու տալ ձեզ զժուռն
նեմ զձեզ ըզայդ, ու բոլոր շնորհացն
ըռնաքանչիւր։ * Եւ արդ յանձն առ
ընեցի արտասուօք խոստանալ զնմի մի իւ
ասեմ մի զցայգ ու զցերեկ՝ զայդ դատա
արիմուն կացեր. ու յիշեցեր, զի ղե
սրն զինի ի * Եւ այնուհետև
ասէր ինձ՝ Ելի՛ ի ձենջ յարեցեն տուք
կօղք՝ի ձեզ. որք ոչ իմանայիցեն հո
անկոեալ՝ զայցեն գալիք յափշտա
ասէ՝ Բանակի դիտեմ զաւերիչ կոտրմա
ան տեսուչ՝ հոմարեալ զծովազօտեալ
ւաստ հօսիդ յորում եղ ձենջ հոգին
կասեալ ոչ՝ զերկիր անձանց
ոչ խորհիցեայ՝ ի պատմելոյ ձեզ զայս
Թէ դնեմ ձեզ յաւուր յայգիկն զի ա
զատեալ ի պատերազմէ ձեզ զայս
աւետարանեցաւն։ * Բանակի
զաւերիչ զայցէ ի վերայ ամենայն
ամենեցուն, յորս շրջեցայ քարոզե
Թէ ոչնչա տեսանէք զերեսաց իմ դա
ասէ՝ Ահաւասիկ դիտեմ զաւեր
վերկոյս ընկղմել տեսանելոյ չնորհացն

գութ ընդ սքան ամ: * Ապծաթոյ 3
կամ ոսկւոյ՝ կամ հանդերձից՝ ոչ ու-
բուք ՚ի ձէնջ ցանկացայ: * Ողու- 3
Ա.Ա.Ա. ինքնին դիտէք՝ ոչ զպետս իմ և
4. 12. որոց ընդ ձեռն էին՝ պաշտեցին ձեռս
1. Թես. այս: * Ան զամ ինչ ցուցի ձեզ. զի 3
2. 9. այսպէս պարտ է վաստակել. և զաջ
2. Թես. մանել զհիւանդս. և յիշել զբանն
3. 8. Տեն յի. զոր ինքն իսկ ասաց՝ երանելի
է մանաւանդ տալն քան զառնուլն:
*Ան զայս իբրև ասաց՝ եդեալ ծունր 3
ամենեքումբք եկաց յաղօթս: * Ան 3
զամ լալեան եղև ամենեցուն. և ան
կեալ զպարանոցսն պօղոսի՝ համ-
բուրէին զնա: * Ապրմոքէին մանալ 3
ւանդ ՚ի վեր քանին՝ զոր ասէր. թէ
ոչ ևս տեսանելոց են զերեսս նորա. և
յուղարկեցին զնա ՚ի նաւ անդր:

ԳԼ. ԻԱ.

1 Պօղոս ընդ բազում տեղիս անցեալ 3 գայ տա
փելիպպոս աւետարանիչն, ունի չորս սուրբ կուսա
գոյս։ 6 որոյ չորեքին նոյն գտաբէր մարգարէին
10 Ագաբոս գուշակէ զհոպոնս պօղոսի։ 12 ոմա
նք աղաչեն զնա ոչ երթալ։ 17 Մտանէ յոյսօ
ք ընդ պօղոս զի ապբեցէ՛ի փառ
քին։ 27 Ձերբակալի հրէից կանոն սպանանել զնա։
33 հրամայէ կապել զնա։ ի չեռամէ նոցին։

Եւ իբրև եղեւ ելանել մեզ և մեկ
նել՝ի նոցանէ. հանդիպ դնաց
ք եւեալ եկաք՝ի կոս. և՝ի վաղիւն անդր
՝ի հռոդոն. և անտի՝ ի պատարա։
Եւ գտեալ ընդա՛ մի, զի երթայր
՝ի փիւնիկէ. և ելեալ՝ինն դնացաք։
Եւ յայտ եղեալ կիպրեայ՝թողաք
զնա՝ի ձախակողմն, նաւեցաք յսուր
իա, և՝ի՛ջաք՝ի տիւրոս, քանզի անդ
էր նաւն թափելոց զբեռ ինան։ Եւ
գտեալ զաշակերտսն կացաք անդ ա
ւուրս եօթն, որք ասէին ցպօղոս
՝ի՛ ոչ ելանել յերկիր։ Եւ
եղեն հնգետասան՝ մեք եւ ամենեքին
ընդ կանայս և որդիս՝ մինչև ի դուրս
քաղաքին. և դիզեալ ծունր ի ծովեզերս
աղաւթս արարաք։ Եւ ողջունեալ
զմիմեանս՝ ելաք ի նաւ, և նոքա դար
ձան յիւրեանց։ Եւ մեք լրացեալ
զնաւագնացութիւնն՝ եկաք ի տղոմա
իս, և ողջունեալ զեղբարսն՝ մնացաք
մի աւուր ընդ նոսա։ Եւ ելեալ
յաւուրն վաղիւն՝ եկաք ի կեսարիա,
և մտեալ ի տուն փիլիպպոսի աւե
տարանչին՝ որ էր՝ի թուոյ եւթնից՝
կացաք ընդ նմա։ Եւ նմա էին չորք
դստերք կոյսք՝ որ մարգարէանային։
Եւ մնացելոց մեզ աւուրս բազումս՝
իջանէ յուդէայէ մարգարէ մի՝ որում
անուն էր ագաբոս։ Եւ եկեալ առ մեզ
առ նա զգօտին պօղոսի՝ և կապեալ
զձեռս և զոտս իւր՝ ասէ. Զայս ասէ
հոգին սուրբ՝ զայրն որոյ է գօտին
այս՝ այսպէս կապեսցեն հրեայքն
յերուսաղէմ, և մատնեսցեն ի ձեռս
հեթանոսաց։ Եւ յորժամ լուաք
զայս՝ աղաչէաք մեք և տեղացիքն
զնա՝ մի՛ երթալ յերուսաղէմ։ Եւ
պատասխանի ետ պօղոս և ասէ. Զի՞
լայք և խոցանէք զսիրտ իմ. զի ես
ոչ միայն կապիլ՝ այլ և մեռանել
պատրաստ եմ յերուսաղէմ վասն
անուան տեառն յիսուսի։ Եւ ոչ
կարացաք համոզել զնա՝ այլ դադա
րեցաք՝ ասելով. Կատարեսցի կամք
տեառն։ Եւ յետ աւուրցն այնոցիկ
պատրաստեալ՝ ելանէաք յերուսաղէմ։

ՀԱՐԵԱՅ՝ ե՛ւ մատնեցոցն՝ի չեռս հե-
ա՛ռս այս է՝ այսպէս կոպեցոյն յի՛ն մ
պէս առ հոգին սէր։ զայրն, որոյ գ
պետ զոսս և զձեռս իւր՝ և առե՛ւայ
առ մեզ։ առեալ զգօսին պօղոսի՛ կա
պարի՛ անուն ապաբոս։* Եւ եկեալ
զարմ, էջ ունի՛ յհրէաստանէ մար
եւ՛ յլինելն մեր անդ առուրս բա
երին դառնալոյ ջորւոյ կոյսիք մարդարէիք։
թանց անուն՝ ապաք առ նմա։* Եւ՛ այ
լինգեսի աւետարանչի, ‖ որ էր յեր
ասելիս։ և մեռեալ յառաքեանսն փի
վաղիւն անդր երթեալ անտի՛ եկաք՝ի կե
եղբարց՝ եղեալք օր միոյ առնն։* Եւ՛ ի
ի պատուէ մայիսի։ և զոզջոյն տուեալ
նաւն առաքեալ՝ի տիւրոսէ՝ հասաք
ձան յիւրեանց տեղիս։* Եւ մեր ըզ
զայրն՝ եհարեալ՝ի տիւրոսէ՝ հասաք
պետ՝ և մատնեցոցն՝ի չեռս հե-

12 Ծանուսցաց. * Ի՛ւր իմարս լսել ձայն
ասեղծեալ մեր՝ և ոչ ի տեղւոջն երկն
13 երանեալ ընտ յեկեմ. * Ցայնժամ պատ
առասխանի հատ պօղոս. զինչ գործեք
զի լայք և չխզեցուցանեք զսիրտ
իմ. քանզի ես ոչ միայն կապելոյ այլև
մեռանելոյ յերկիր պատրաստ եմ, վա
4 առնան ինն քի զի. * Ի՛ւ ի ջանասէրն
նոր լուացեալ. առեալ, տեն կամբ լեցին
5 * Ի՛ւ յետ առաւրեայ այնոցիկ հանդեր
6 ձեռամ երանեալ յեկեմ. * Ի՛կինն ըմ
եւ յաշակերտսա անտի կենսարարեաց.
եւ տանէ ինն զմեզ առ որում վանս ունեք
լոց երաք՝ սնասունի ուսմանն կիպրացւոյ՝
7 առաջնոյ աշակերտի. * Ի՛ւ ի մտաց
նեղն մեր յեկեմ, խնդրուածք ընկալան
8 զմեզ հոգեառքն. * Ի՛ւ վասին անդ
մեռ պօղոս ըմ մեզ առ յակոբոս. և
9 ուկինն ամ երիցունքն. * Ի՛ւ զոզջոյն
առեալ ընդ ասիրեցուն զնոյն զոր
ասէր ցնոսա՝ պատմէր մի ըստ միոջէ զոր
ասաքեաց ինչ ի հեթանոսս ի ձեռն պաշ
առաքելոյ ընդ ամենայն ազգս. * Ի՛ւ
ասէին նմա. զիարդ ասեցեր զայս ամե
նայն ազգաց. զի ոչ ասեցեր զայս ամե
նայն ազգաց. զի ոչ ասեցեր զայս ամե
նայն ազգաց. զի ոչ ասեցեր զայս ամե

Տէրն. յաւո առնել զկատարումն տ
անդր ըն նոսա սրբեալ երմուտ ի տա
ժամ պօղոսի առել զարան ի վաղիւ
ձուցեալ՝ և ի պռոնկոսէ։ * Եայն 2
կուռ զնհելոյ. և յարեալ և ի հեղ
հել նոցա. բայց միայն զգուշանալ ի
ոյլ ընտրեցաք, մի ինչ այնպիսի պա
լոյն հեթանոսաց, ‖ մեք առաքեցաք՝ 15. 20. 62
հել զօրէնս։ * Այլք վա՜ հաւատացէք 2 ‖ Դ. 11
ոչինչ է. այլ միաբանիս և դու պա 18. 18. 81
քինութեամ զորոց իրաւէնին եղեն զքէն՝ ‖ Դ. 11
ցեն զգլուխս. և գիտասցեն ամենե 6. 18. 9
մեծացան։ և ծախեա ինչ ինն՝ ‖ զի գերծ
րեանց։ * Ո՞ նա առեալ՝ սրբեսցիս ըզ 2
արգ չորք ուխտադիրք յանձինս իւ
պարքին լսիցեն թէ եկեալ ես։ * Դաւ 2
պետն լսիցեն թէ եկեալ ես։ * Դաւիթ 2
ին գնալ։ * Դաւիթ զինչ լինիցի, ա
մի թլփասուել զորդիս նոց՝ և մի լա կրօ
ի հեթանոսս ամ հրեայք են. ասես
բան թէ ուսուցանես՝ ի մովսիսէ՝ որոց
իրաւեկ եղեն վա՜ քո՝ թէ զապստամ
նախանձաւորք օրինացն են։ * Այլք 2
ւսուցելոցն հրէից. և ամենեքեան

ՆԵ

ա Եւ ասաց Տէր Մովսէսի՝ եւ Ահարոնի՝ ասելով՝ 1
Ա Ա՚ռէք զգաւազանն, եւ ժողովեցէք զժողովն զամենայն, դուք եւ Ահարոն եղբայր ձեր առաջի քարին, եւ խօսեցարուք ցքարն առաջի նոցա, եւ տացէ զջուրս իւր. եւ հանիցես նոցա ջուր ի քարէն, եւ արբուսցես զժողովն եւ զանասունս նոցա։ 2
Բ Եւ առ Մովսէս զգաւազանն որ առաջի Տեառն, որպէս պատուիրեաց նմա։ 3
Գ Եւ ժողովեցին Մովսէս եւ Ահարոն զժողովն առաջի քարին, եւ ասէ ցնոսա Մովսէս՝ լուարուք ամբարիշտք, միթէ ի քարէդ յայսմիկ հանիցեմք ձեզ ջուր։ 4
Դ Եւ համբարձեալ Մովսէս զձեռն իւր՝ եւ զգաւազանն զոր հարին զքարն երկիցս, եհան ջուր բազում, եւ արբին ժողովուրդն եւ անասունք նոցա։ 5
Ե Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս եւ ցԱհարոն՝ վասն զի ոչ հաւատացէք ինձ, սրբել զիս առաջի որդւոցն Իսրայէլի, վասն այնորիկ ոչ մտանիցէք դուք ի զաւակն զայն որ տացեն ձեզ։ 6
Զ Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ ելցես ի լեառն զայս, եւ տեսցես զերկիրն զոր տացեն որդւոցն Իսրայէլի, եւ ապա ժողովեսցիս ընդ ազգս քո, որպէս ժողովեցաւ Ահարոն եղբայր քո ի լերինն Որ։ 7
Է Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս եւ ցԱհարոն՝ ի լերինն Որ առաջի դրանց վկայութեան ժողովրդեանն՝ եւ օրհնեցէք զնոսա։ 8
Ը Եւ արար Մովսէս որպէս պատուիրեաց նմա Տէր, եւ ելին ի լերինն Որ առաջի դրանց վկայութեան ժողովրդեանն։ 9
Թ Եւ ասէ Մովսէս ցԱհարոն՝ մերկեա զՀեղինէ զհանդերձս քո, եւ զգեցո զորդին զԵղիազար, եւ Ահարոն ժողովեսցի եւ մեռանիցի անդ։ 10
Ժ Եւ արար Մովսէս որպէս պատուիրեաց նմա Տէր, եւ ելին ի լերինն Որ առաջի դրանց վկայութեան ժողովրդեանն։ 11
ԺԱ Եւ տեսին ամենայն ժողովուրդն զի ժողովեցաւ Ահարոն, եւ լացին զնա ամենայն տունն Իսրայէլի աւուրս երեսուն։ 12
ԺԲ Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ երթ առ ժողովուրդն, եւ սրբեսցես զնոսա այսաւր եւ վաղիւ, եւ լուասցին զհանդերձս իւրեանց, եւ լիցին պատրաստ յաւուրն երրորդի։ 13
ԺԳ Զի յաւուր երրորդի իջցէ Տէր առաջի ամենայն ժողովրդեանն Սինա լերինն։ 14
ԺԴ Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ երթ առ ժողովուրդն, եւ սրբեսցես զնոսա այսաւր եւ վաղիւ, եւ լուասցին զհանդերձս իւրեանց, եւ լիցին պատրաստ յաւուրն երրորդի։ 15
ԺԵ Զի յաւուր երրորդի իջցէ Տէր առաջի ամենայն ժողովրդեանն Սինա լերինն։ 16

թականս և հարեալ թագաւոր դիմեաց
ի վերայ, և նոցա տեսանել զհզաւորա-
պեան և զզօրականան, զսարսափելին
ի հարկանելոյ զպօղոս։ Այնժամ
մատուցեալ հազարապետն կալաւ զ
նա, և հրամայեաց կապել կրկին
շղթայիւք՝ և հարցանէր թէ ո՛վ է
և զինչ ինչ արարեալ։ Այլք զայլ
ինչ ազաղակէին ընդմանէ յամբոխին
իբրև ոչ կարաց գիտել զստոյգն վա-
մբոխին, հրամայեաց ածել զնա ի
բանակն։ Եւ իբրև եհաս յաստի-
ճանն, դէպ եղև բառնալ և բե-
րել զնա ի զօրականացն վասն բռնու-
թեան ամբոխին։ Կանգուն զհետ եր-
թայր բազմութիւն ժողովրդեանն, և
աւելին՝ բարձ զղա։ Ընդհարեալ մնա
նելոց էր պօղոս ի բանակին, ասէ ցհա
զարապետն՝ եթէ արժան ինձ ինչ
խօսիլ ընդ քեզ։ ԵՒ նա ասէ. յունա-
րէն գիտես։ Ասէ ցնա. ոչ։ Ասէ. ես
եղիպտացին, որ յառաջագոյն զայս
ամս աւուրս սպանումբեցուցեր՝ և հա
ներ յանապատ չորս հազարս արս սր

կար

ՀԱՒԱՏԱՑԱՐ

Թիւն ։ * Եւ ասէ՝ Եւ եմ այր հրեայ
հնդիկ ազգաւ, ես ի Տարսոնէ կիլիկեցւոց,
ոչ անծանօթ քաղաքի քաղաքացւոյ, աղա
չեմ զքեզ հրամայեա ինձ խօսիլ առ
ժողովուրդդ։ * Եւ՝ ի հրամայելն նմա
պօղոս կացեալ՝ ի վերայ աստիճանացն
շարժեաց զձեռն ժողովրդեանն ։ և
իբրև բազում լռութիւն լինէր առակաւ
բարբառել հնբայեցւոց բարբա-
ռով՝ ասէ ։

ԳԼ. ԻՒՆ.

Ղուկաս պրեպն պօղոսի առ հրէայս 9 ընդ որոց
ի չեռան հրաւէր կոչէցաւ յառաջելոցն հրեշտ-
նոսաց։ 22 Ի ժողովրդենէն հրէից ընդդէմ նորա
24 Ի ծեծ և ի փակիլ հրամայեցաւ։ 25 Ո՞չ
խոստովանի զոմ հռոմայեցի, որոյ ինդ չէրն
ի վերայ 27 Ի հարցանել հրամանատարին հրեշտ-
նոսաց։ 30 Կանչէ զքահանայապետն և զամենայն
ժողովուրդն։

Եւ ասէ՝ Եւ եմ այր հրեայ
հնդիկ ազգաւ, ես ի Տարսոնէ կիլիկեցւոց, ոչ
անծանօթ քաղաքի քաղաքացւոյ, աղա-
չեմ զքեզ հրամայեա ինձ խօսիլ առ
ժողովուրդդ։ * Եւ՝ ի հրամայելն նմա
պօղոս կացեալ՝ ի վերայ աստիճանացն
շարժեաց զձեռն ժողովրդեանն ։ և
իբրև բազում լռութիւն լինէր առակաւ
բարբառել հնբայեցւոց բարբա-
ռով՝ ասէ ։

ծնել ի տարտանի կիլիկեցւոց՝ անել
ի քաղաքին յայսմիկ առ ոտս գամա-
զիելեայ, խրատեալ ըստ ճշմարտութե-
հայրենի օրինացս. նախանձայոյզ եւ
այ՛ սպ ամենեքեան դուք եք այսօր.
ՈՎ ԻԲ. * Եւ զոմն Ճանապարհ վարեցի
մինչեւ ի մահ. կապել եւ մատնել ի
բանտս արս եւ կանայս: * Այլ եւ քա-
հանայապետդ վկայէ ինձ. եւ ամ-
ՈՎ ԻԲ. րակոյտդ. ‖ յորոց եւ թուղթս առեալ
9. 2. առ եղբարս ի դամասկոս երթայի,
ածել եւ անտի կապեալս տանիմ. զն
պատժեացին:
ՅՕՒ * Այս եղեւ ինձ, ի գնալն եւ ի մերձե
նալ ի դամասկոս. զկիջաւորբն յան
կարծակի յերկնից փայլատակեալ
լոյս սաստիկ զինեւ: * Այս անկայ յեր
կիր. եւ լուայ բարբառ՝ որ ասէր ցիս.
սաւուղ, սաւուղ, զիմ հալածես զիս:
* Այս ես ետուս պատասխանի՝ Թէ ով
ես տէր. եւ ասէ ցիս. ես եմ յն նազով
րացի, զոր դու հալածես: * Այլ
որ ընդ իս էին՝ զլոյսն տեսանէին,
այլ զձայնն ոչ լսէին՝ որ խօսէր ընդ
Այս

10 * Այս ասեմ, զի ինչ արարից՝ տո՛ւր. և ա-
ահ ցիս տո՛ւր. յարուցեալ երթիցես ի
դամասկոս. և անդ պատմեացի քեզ
վասն ամի՝ որ հրամանեք քեզ առնել։
11 * Եւ էր ուշ տեսանելն ի փառաց նո-
ցին մանն այնորիկ՝ զձեռանէ ձգեալ ինո
ցանէ՝ որք էին ի նմա երկիւղած
12 կուռ։ * Ընդանիա ոմն, այր երկիւղած
ըստ օրինացն, վկայեալ յամենայն
ժաղովրդենէ հրեայ քան էին։
13 * Այնո եկաց առիս և ասէ. սա՛ուղ
եղբայր՝ ի վե՛ր հայեաց։ * Եւ ես անդին
14 ի վե՛ր հայեցայ ի նա. և նա
ասէ ցիս. աճ հարցն մերոց յատաջա
գոյն ընտրեաց զքեզ ճանաչել զկամս
նորա և տեսանել զարդարն, և լսել
15 զբարբառ ի բերանոյ նր։ * ի՝ եղիր
ցիս վկայ նորա առ ամ մարդիկ՝ որոց
տեսեր և լուար։ * Եւ արդ՝ զի՞ հեզ
16 դաս, արի՛, մկրտեա՛ց և լո՛ւա զմե-
ղս քո՝ ի կարդալն զանուն նորա։
17 * Եղե ինձ՝ ի դառնալն յեր՛ս, և կալ
ի պաշտելն զանուն նորա։ * Եւ
18 մացման։ * Եւ տեսանել զնա՝ զի ա-
յաղօթս ի տաճարին, լինիլ ի զար
մանս։ * Եւ ասեն ցիս՝ փո՛յթ արա
19 եւ ել ի վաղի ի շուտ յերուսաղէմ.

ՀԱՐ

պրկեցին զնա փոկովք , առ պօղոս
25 առաքեալն զնմանէ * Եւ ելոյր
առաջի նոցա ի վայրկեան զկնի
ոտից ժողովոյն զհաւատացեալ՝ի
քեզ * Եւ յորժամ հեղանիւր արիւն
28 ստեփանոսի վկային քոյ , ‖ ես ինքն
7. 57. եմ՝ որ՝ի վերայ էի . և կամակից լինէի
սպանանելոյ նմա , և պահէի զհանդերձս
սպանողացն նորա * Եւ ասէ ցնա .
22 գնա . զի ես՝ի հեթանոսս հեռաւորս
առաքեցից զքեզ * Եւ լուանկն մինչեւ
ցայս բան , ապա բարձին
զձայնս իւրեանց և ասեն . բարձ յերե
կրէ զայդպիսիդ՝ զի չէ պարտ այդ
23 պիտոյդ կեալ * Եւ յայդպակելընդ ,
և ընկենուլ զհանդերձս , և զփոշին
24 ցանել յօդս * Հրամայեաց հազարա
պետն մտանել զնա՝ի բանակն .
ասէր գանիւք հարցանել զնա . զի գի
տացից վասն որոյ յանցման այնպէս
ոռնային վասն նորա . զի զի
քեզ՝ որ՝ի բանս տային , և գան հարկանիցէ
25. 3. զմեզ՝ ի քարոզել անուն յիսուսի ‖ զի հասի
լիցուք՝ի վերայ * Եւ ահա ասեմ .
զկամս ինչ ընդունելոյ զքո
ասեր ցիս . փութա՝ի դուրս ելանել վաղվա

զնա առաւօտն · և ինքն ելեալ գնաց
ընդ առաջ նոցա ընդ ճանապարհն և
ասէր ցնոսա · Տէր իմ ողորմեսցի
զձմարմնոյն ինչ ձեզ չարախօսեալ
30 իցէ · Եւ նոքա՝ ելեալ անդր կամէր զնալ
գնա ։

Հռոմայեցի է · զի կապեալ ոչ էր
պատուիրեալ նմա ինչ զոր
Հարկանեցեն զնա · և հարցեալ
զնա ի նոցանէ ի բեռ կացին ի նմանէ
29 ոչ ծանեալ թէ ի դմին իցէ * Եւ վաղ
ելեալ զայն առացեալ · տան զօրսն
պետն · ոչ բաւեալ զվնասն զոր
28 այր * Վասնզի խանդիր ոչ հաղար
դու ցինն Հռոմայեցի է · և ասաց տէր
ցնա · առաւ
27 այրս այս Հռոմայեցի է * Եւ մատուս
եւ ասէ · զինչ կամիս առնել քանզի
ցեղ աս հազարապետն պատուեցաք
բերեալ լուսաւ Հարկանել * Եւ
26 պարտ էիցէ ձեզ դատ Հարկանել * Եւ
եկեալ ասէ հազարապետն տեսանել
ցհարկանապետն , ասելով ի վերայ կայսր

Գլուխ ԻԶ

1 Պօղոս անուանեալ զՀոմանոսեան որ բոլոր
ապիոմիոցեալ : 7 Այսմիկ ասպատիչեցոյց եւ փո-
խեցոյց պատուի չէիսու : 11 Եւ երեսեալ
Պօղոսի տալոյնէն չինա : 12 Ձերգմոյնէ ուխտեն
հրեայք՝ լուծանել սէնի տան պատասխան , ապա-
նանել զպօղոս : 16 զոր խոցեալ հոգւոյ գուշակութեան՝
ասասէ փեղերոյն պատուէրն հանդերձ զօրա-
ւիչ եղեալ զՊօղոս տա փեղիս գատաստանն
Հռոմայեցւոց : 27 Եւ ասա զբանն տեառն
առ ժողովուրդն :

1 Եւ հայեցեալ պօղոսի յատեանն՝ ասէ . արք եղբարք՝ ես ամ ո-
2 զիղձ մտօք գնացեալ եմ առաքինայ մին-
չեւ ցայսօր : * Եւ քահանայապետն
3 անանիա հրամայեաց սպասաւորացն
հարկանել զբերանն իւր : * Յայնժամ
պօղոս ասէ ցնա . հարկանելոցէ զքեզ
աստ՝ որմ բեռեալ . եւ դու նստիս դա-
տել զիս ըստ օրինացդ . եւ առանց օրի-
նաց հրամայես զիս հարկանել : * Եւ
4 ոմանք կայինն՝ ասեն . զքահա-
5 պետ աստուծոյ հայհոյես : * Եւ ասէ
պօղոս՝ չէ գիտէի եղբարք եթէ նոյ
ինքն է քահանայապետ . զի գրեալ է
թէ իշխանի ազգի քումմէ մի չար խօսիր :

զօրականին ի Յորդանան յայիշտակել զնա
քեզի պօղոս ի նոցանէ, հրամայեաց
ցեղ հաղարապետն Թէ զուցէ ձեղ
զի ի բառնանալ ամբոխին, երկու
պ զի խօսեցաւ ի դմա, կամ հրեշտակ
նեմք յառնս յայսմիկ. բայց Թէ հո
կէ ին և սահ ին. ոչինչ չարութիւն գտա
յ, ի կողմանէ փարիսեցւոց, հակառա
յոսն կացին ոմանք ի դպրաց անտի
կոսեանն։ * Եւ եղեւ աղաղակ մեծ.
բայց փարիսեցիքն խոստովանին զերա
յարութիւն, ոչ հրեշտակ, և ոչ հոգի։
Պաւղոս ասէ։ * Քանզի ադաւակեցիքն ասեն չիք
ուշադիր փարիսեցւոցն և ադաւակեց
տէրն. և պատասխանեաւ բազմութիւնն
թուեցի մեռելոց, ես աւասիկ դատիմ
որդի փարիսեցւոյ. մէն յոտաոյ և յա
նէն. այլք եղբարք։ և խիւրիսեցի եմ,
բիսեցւոց. աղաղակէր ի միջ առաջ
կողմն ադաւակեցւոց է և միւսան փա
ցեա։ * Իբրև գիտաց պօղոս եթէ մի
խանա ժողովրդեան գոյ ոչ հայհոյես
քահանայապետ։ գրեալ խակէ՝ զեղ ։ Ա՛ւել

ցանկ
կրեշտաւոր ծաղկամբ տարբեր գոյն ի հարիւր
ԼՀ։* պատառիկ ծաղկոյս անդր, պատառիկ տերևոյ
տասանիկ ընդ միմեանս, երկու եռատուր ի տեղի
ՂԱ։* շուրթ ելլոյ ծաղկոյն ծալեալ ի ներքս, ունի
պատառուածս երկու ի վարուընդ, ի ներքս ունի
ծոպս երեք շրթաձև ծալեալ ի ներքս, ունի ի մէջ
իւրում զգեղձ մի ի ներքս ծալեալ, ունի ի մէջ
գեղձոյն զսիւնս չորս, որոց երկուքն երկայնք
քան զերկուսն, ունին ի գլուխս իւրեանց զգլխիկս
ՂԳ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՂԴ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՂԵ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՂԶ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՂԷ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՂԸ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՂԹ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
Ճ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԱ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԲ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԳ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԴ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԵ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԶ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԷ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԸ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։
ՃԹ։* ունի զսերմունս չորս ի ներքս ծալեալս։

զամենայն ազգս մարդկան, որ բնակեալ են
ամենայն երեսս երկրի, զժամանակս որոշեալ
եւ զսահմանս բնակութեան նոցա. 27 զի
խնդրել զԱստուած, եթէ գուցէ շօշափեսցեն
զնա եւ գտցեն, թէպէտ եւ ոչ հեռի է ի մէնջ
իւրաքանչիւր. 28 զի նովաւ կեցուցանեմք
եւ շարժիմք եւ եմք, որպէս եւ ոմանք ի
ձերոց քերթողացն ասացին. զի եւ նորա
ազգ եմք. 29 զի եթէ ազգ եմք Աստուծոյ,
չպարտիմք կարծել, թէ նման է ոսկւոյ
կամ արծաթոյ կամ քարանց, կերպարանաց
արուեստիւ եւ խորհրդոյ մարդկան զոր-
ծեալ զաստուածութիւնն. 30 զոր ժամա-
նակս տգիտութեան անտես արարեալ
Աստուած, այժմ պատուիրէ մարդկան
ամենայն ամենեցունց ուրեք ապաշխա-
րել, 31 վասն զի եդ աւր մի, յորում
դատիցէ զտիեզերս արդարութեամբ
առն միոջ, զոր կացոյց, հաւատս ամե-
նեցուն ետ՝ յարուցեալ զնա ի մեռելոց.
32 լուեալ զայս զարհուրեցուցանելն
զնոսա՝ ոմանք ծաղր առնէին, եւ ոմանք
ասէին. լուիցուք զայդ քեզանէ եւս.
33 եւ այսպէս Պաւղոս ել ի մէջ նոցա.
34 եւ ոմանք արք միացեալ նմա հաւա-
տացին, յորոց եւ Դիոնէսիոս Արիոպա-
գացի, եւ կին մի անուն Դամարիս, եւ
այլ ընդ նոսա բազումք.

ԺԷ. 1 Եւ անցեալ նոցա զԱմփիպողիս
եւ զԱպողոնիա՝ եկին ի Թեսաղոնիկէ,
ուր էր ժողովարան հրեայից. 2 եւ
որպէս սովորութիւն էր Պաւղոսի՝ մտ-
եալ առ նոսա, եւ երիս շաբաթս խօսե-
ցաւ ընդ նոսա ի գրոց, 3 բանայ եւ
դնէ, եթէ զՔրիստոս պարտ էր չարչա-
րել եւ յարիլ ի մեռելոց, եւ եթէ Յիսուս
Քրիստոս, զոր ես քարոզեմ ձեզ, նա է
Քրիստոս. 4 եւ ոմանք ի նոսա հաւա-
տացին եւ միացան Պաւղոսի եւ Սեղա-
նոսի, ի յոյնացելոցն բազում բազմու-
թիւն, եւ կանայք ազնուականք ոչ սակաւ-
քն. 5 եւ հրեայքն նախանձեցեալ, եւ
առեալ ընդ իւրեանս ոմանս ի չարագործ
մարդկանէ, եւ ժողովեալ ամբոխ՝ խռո-
վեցուցանէին զքաղաքն, եւ եկեալ ի տուն
Յասոնի՝ խնդրէին զնոսա ածել ի մէջ
ժողովրդեանն. 6 եւ զի ոչ գտին զնոսա,
քարշեցուցանէին զՅասոն եւ զեղբարսն
առ իշխանսն քաղաքին, գոչելով եւ ասե-
լով. զայրեալքն զաշխարհս զայսոսիկ
եկին եւ աստ, 7 զորս ընկալաւ Յասոն.
եւ սոքա ամենեքին հակառակ հրամանաց
կայսերն գործեն, ասելով զթագաւոր
մի ուրիշ՝ զՅիսուս. 8 եւ խռովեցուցին
զժողովուրդն եւ զիշխանսն քաղաքին,
որ լուեալ զայս. 9 եւ առեալ գրաւ ի
Յասոնէ եւ ի մնացելոցն՝ արձակեցին
զնոսա. 10 եղբարքն ի գիշերի զՊաւղոս
եւ զՍեղանոս առաքեցին ի Բերիա. որ
եկեալ անդ՝ մտին ի ժողովարանն հրեից.
11 եւ էին սոքա ազնուագոյնք քան զնո-
սա, որ էին ի Թեսաղոնիկէ, որ ընկալան
զբանն ամենայն սիրով, ամեն աւր քննե-
լով զգրսն, եթէ այսպէս էր. 12 եւ
բազումք ի նոսա հաւատացին, եւ ոչ սա-
կաւք ի պատուականաց կանանց հելլենա-
ցեաց եւ արանց. 13 եւ որ ի Թեսաղո-
նիկէ հրեայքն գիտացին, եթէ եւ ի Բերիա
քարոզեցաւ Պաւղոս զբանն Աստուծոյ,
եկին եւ անդ՝ խռովեցուցանելով զամ-
բոխն. 14 եւ յայնժամ զՊաւղոս ան-
մեղուցին եղբարքն՝ երթալ մինչեւ ի ծով.
եւ Սեղանոս եւ Տիմոթէոս մնացին անդ.
15 եւ որ զՊաւղոս առնէին՝ հասուցին
մինչեւ ի Աթենս, եւ առեալ պատուէր
առ Սեղանոս եւ առ Տիմոթէոս, զի
հասցեն առ նա շուտ, դարձան գնացին.
16 եւ մինչ Պաւղոս ակնկալէր զնոսա
յԱթենս, տրտմեցաւ հոգւովն իւրում՝
տեսեալ զքաղաքն լի կռամբք. 17 ուս-
տի եւ խօսէր ընդ հրեայսն եւ ընդ երկ-
րապագուսն, եւ յամենայն աւր ընդ
հանդիպելոսն ի հրապարակի. 18 եւ
ոմանք ի փիլիսոփայից Եպիկուրեայից եւ
Ստոյիկեանց խօսէին ընդ նմա. եւ ոմանք
ասէին. զի՞ կամիցի բամբասող սա ասել.
եւ ոմանք. թուի թէ օտարաց աստուածոց
քարոզիչ իցէ. զի զՅիսուս եւ զյարու-
թիւնն աւետարանէր նոցա. 19 եւ առեալ
զնա՝ տարան ի Մարսի բլուրն, ասելով.
կարեմք գիտել, թէ զի՞նչ է այս նոր
վարդապետութիւն, զոր դու խօսիս.
20 զի զանծանօթս ինչ ածես ի մեր
ականջս. կամիմք գիտել, թէ զի՞նչ կա-
մին այս լինել. 21 զի Աթենացիքն
ամենայն եւ օտարականքն, որ ի նոսա
բնակեալ էին, ոչ ինչ ժամանէին այլ
եթէ խօսել կամ լսել նորանորոգ ինչ.
22 եւ կայեալ Պաւղոս ի մէջ Մարսի
բլրոյն՝ ասէ. արք Աթենացիք, ամենայն
կերպիւ զձեզ տեսանեմ իբրեւ զաստուա-
ծապաշտս. 23 զի անցեալ եւ տեսի զպա-
տուականս ձեր, եգիտ եւ զսեղան, յորում
գրեալ էր. անծանօթ Աստուծոյ. զոր
ուրեմն անգիտանալով երկրապագէք՝ զնա
ես քարոզեմ ձեզ. 24 Աստուածն, որ
արար զաշխարհս եւ զամենայն որ ինչ
ի նմա է, նա որ է Տէր երկնի եւ երկրի,
ոչ ի տաճարս ձեռնագործս բնակէ. 25
եւ ոչ ի ձեռաց մարդկան պաշտի՝ իբրեւ
զինչ ումեք պիտանի լինել, նա որ տայ
ամենեցուն կեանս եւ շունչ եւ զամենայն.
26 եւ արար յարենէ մի ամենայն ազգս
մարդկան բնակել զերեսս ամենայն երկ-
րի, եւ սահմանեաց զժամանակս կեցու-
թեանց նոցա եւ զսահմանս բնակութեան
նոցա. 27 որ խնդրել զԱստուած, եթէ
գուցէ շօշափեսցեն զնա եւ գտցեն, թէ-
պէտ եւ ոչ հեռի է ի մէնջ իւրաքանչիւր.
28 զի նովաւ կեցուցանեմք եւ շարժիմք
եւ եմք, որպէս եւ ոմանք ի ձերոց քեր-
թողացն ասացին. զի եւ նորա ազգ եմք.
29 զի եթէ ազգ եմք Աստուծոյ, չպար-
տիմք կարծել, թէ նման է ոսկւոյ կամ
արծաթոյ կամ քարանց, կերպարանաց
արուեստիւ եւ խորհրդոյ մարդկան զոր-
ծեալ զաստուածութիւնն. 30 զոր ժամա-
նակս տգիտութեան անտես արարեալ
Աստուած, այժմ պատուիրէ մարդկան
ամենայն ամենեցունց ուրեք ապաշխա-
րել, 31 վասն զի եդ աւր մի, յորում
դատիցէ զտիեզերս արդարութեամբ
առն միոջ, զոր կացոյց, հաւատս ամե-
նեցուն ետ՝ յարուցեալ զնա ի մեռելոց.
32 լուեալ զայս զարհուրեցուցանելն
զնոսա՝ ոմանք ծաղր առնէին, եւ ոմանք
ասէին. լուիցուք զայդ քեզանէ եւս.
33 եւ այսպէս Պաւղոս ել ի մէջ նոցա.
34 եւ ոմանք արք միացեալ նմա հաւա-
տացին, յորոց եւ Դիոնէսիոս Արիոպա-
գացի, եւ կին մի անուն Դամարիս, եւ
այլ ընդ նոսա բազումք.

ԺԷ. 1 Եւ անցեալ նոցա զԱմփիպողիս
եւ զԱպողոնիա՝ եկին ի Թեսաղոնիկէ,
ուր էր ժողովարան հրեայից. 2 եւ
որպէս սովորութիւն էր Պաւղոսի՝ մտ-
եալ առ նոսա, եւ երիս շաբաթս խօսե-
ցաւ ընդ նոսա ի գրոց, 3 բանայ եւ
դնէ, եթէ զՔրիստոս պարտ էր չարչա-
րել եւ յարիլ ի մեռելոց, եւ եթէ Յիսուս
Քրիստոս, զոր ես քարոզեմ ձեզ, նա է
Քրիստոս. 4 եւ ոմանք ի նոսա հաւա-
տացին եւ միացան Պաւղոսի եւ Սեղա-
նոսի, ի յոյնացելոցն բազում բազմու-
թիւն, եւ կանայք ազնուականք ոչ սակաւ-
քն. 5 եւ հրեայքն նախանձեցեալ, եւ
առեալ ընդ իւրեանս ոմանս ի չարագործ
մարդկանէ, եւ ժողովեալ ամբոխ՝ խռո-
վեցուցանէին զքաղաքն, եւ եկեալ ի տուն
Յասոնի՝ խնդրէին զնոսա ածել ի մէջ
ժողովրդեանն. 6 եւ զի ոչ գտին զնո-
սա, քարշեցուցանէին զՅասոն եւ զեղ-
բարսն առ իշխանսն քաղաքին, գոչելով
եւ ասելով. զայրեալքն զաշխարհս զայ-
սոսիկ եկին եւ աստ, 7 զորս ընկալաւ
Յասոն. եւ սոքա ամենեքին հակառակ
հրամանաց կայսերն գործեն, ասելով
զթագաւոր մի ուրիշ՝ զՅիսուս. 8 եւ
խռովեցուցին զժողովուրդն եւ զիշխանսն
քաղաքին, որ լուեալ զայս. 9 եւ առեալ
գրաւ ի Յասոնէ եւ ի մնացելոցն՝ արձա-
կեցին զնոսա. 10 եղբարքն ի գիշերի
զՊաւղոս եւ զՍեղանոս առաքեցին ի Բե-
րիա. որ եկեալ անդ՝ մտին ի ժողովա-
րանն հրեից. 11 եւ էին սոքա ազնուա-
գոյնք քան զնոսա, որ էին ի Թեսաղո-
նիկէ, որ ընկալան զբանն ամենայն սի-
րով, ամեն աւր քննելով զգրսն, եթէ այս-
պէս էր. 12 եւ բազումք ի նոսա հաւա-
տացին, եւ ոչ սակաւք ի պատուական-
աց կանանց հելլենացեաց եւ արանց.
13 եւ որ ի Թեսաղոնիկէ հրեայքն գի-
տացին, եթէ եւ ի Բերիա քարոզեցաւ
Պաւղոս զբանն Աստուծոյ, եկին եւ անդ՝
խռովեցուցանելով զամբոխն. 14 եւ յայ-
նժամ զՊաւղոս անմեղուցին եղբարքն՝
երթալ մինչեւ ի ծով. եւ Սեղանոս եւ
Տիմոթէոս մնացին անդ. 15 եւ որ զՊաւ-
ղոս առնէին՝ հասուցին մինչեւ ի Աթենս,
եւ առեալ պատուէր առ Սեղանոս եւ առ
Տիմոթէոս, զի հասցեն առ նա շուտ,
դարձան գնացին. 16 եւ մինչ Պաւղոս
ակնկալէր զնոսա յԱթենս, տրտմեցաւ
հոգւովն իւրում՝ տեսեալ զքաղաքն լի
կռամբք. 17 ուստի եւ խօսէր ընդ հրե-
այսն եւ ընդ երկրապագուսն, եւ յամե-
նայն աւր ընդ հանդիպելոսն ի հրապա-
րակի. 18 եւ ոմանք ի փիլիսոփայից
Եպիկուրեայից եւ Ստոյիկեանց խօսէին
ընդ նմա. եւ ոմանք ասէին. զի՞ կամիցի
բամբասող սա ասել. եւ ոմանք. թուի
թէ օտարաց աստուածոց քարոզիչ իցէ.
զի զՅիսուս եւ զյարութիւնն աւետարա-
նէր նոցա. 19 եւ առեալ զնա՝ տարան
ի Մարսի բլուրն, ասելով. կարեմք գի-
տել, թէ զի՞նչ է այս նոր վարդապետու-
թիւն, զոր դու խօսիս. 20 զի զանծա-
նօթս ինչ ածես ի մեր ականջս. կամիմք
գիտել, թէ զի՞նչ կամին այս լինել.
21 զի Աթենացիքն ամենայն եւ օտա-
րականքն, որ ի նոսա բնակեալ էին, ոչ
ինչ ժամանէին այլ եթէ խօսել կամ լսել
նորանորոգ ինչ. 22 եւ կայեալ Պաւղոս
ի մէջ Մարսի բլրոյն՝ ասէ. արք Աթենա-
ցիք, ամենայն կերպիւ զձեզ տեսանեմ
իբրեւ զաստուածապաշտս. 23 զի անց-
եալ եւ տեսի զպատուականս ձեր, եգիտ
եւ զսեղան, յորում գրեալ էր. անծանօթ
Աստուծոյ. զոր ուրեմն անգիտանալով
երկրապագէք՝ զնա ես քարոզեմ ձեզ.
24 Աստուածն, որ արար զաշխարհս եւ
զամենայն որ ինչ ի նմա է, նա որ է Տէր
երկնի եւ երկրի, ոչ ի տաճարս ձեռնա-
գործս բնակէ. 25 եւ ոչ ի ձեռաց մարդ-
կան պաշտի՝ իբրեւ զինչ ումեք պիտանի
լինել, նա որ տայ ամենեցուն կեանս եւ
շունչ եւ զամենայն. 26 եւ արար յարենէ
մի ամենայն ազգս մարդկան բնակել զե-
րեսս ամենայն երկրի, եւ սահմանեաց
զժամանակս կեցութեանց նոցա եւ զսահ-
մանս բնակութեան նոցա. 27 զի խնդրել
զԱստուած, եթէ գուցէ շօշափեսցեն

եւ սակ. պատրաստեցէք զօրականս եր-
կերիւրս, ոչ զի երթիցեն մինչեւ ի կռ
սալիայ. եւ հնձ եալս եօթանասուն եւ
տիգաւորս երկերիւրս յերից ժամուց
գիշերոյն։ * Եւ գրասոյց պատրաստա 24
կան՝ ոչ զի իջուցեալ զզօրսն սպրճ
ցուսցեն։ (Երկեւաւ՝ զի գուցէ յարիշ 25
ուակեսցեն ընդ հրեայքն, եւ սպան
ցեն. եւ ինքն յետոյ զզրպարտուԹի
կրեսցէ. իբրու Թէ առնլոց էին ըղ
գանձս.) եւ առաքեալքն գառաւար գր
րեալ ԹուղԹ։ * Կլաւնդիոս զօրինակ 26
զայս. կղօդիոս լիսիաս առ քաջ դա
ռաւարչ փելիքս՝ ողջոյն։ * Զայրս 27
զայս կալեալ ի հրէից՝ եւ մերձ ի սպա
նանել ի նոցանէ. հասեալ ի վերայ ղօ
րականաւք ապրեցուցի, իմացեալ Թէ
Թէ հռովմայեցի է։ * Ուաժեցայ գիտել 28
զվնասն, վասն որոյ ամբաստանէին ինն
զնմանէ. իջուցի զզա յատեան նոց։
* Որգտի ամբաստանել վէճ հնդրոյ 29
երիք օրինաց իւրեանց. եւ ոչ ինչ ար
ժանի մահու, կամ կապանաց ուներ
զվնասու։ * Իբրև ազդ եղեւ ինձ սակս 30

Ենէն

ՊԱՀԵԼՔՆԱ։

Հրամայեաց յատպարանն Հերովդէ
ժամ և չարախօսքն քո եկեսցեն · և
կիլկիկիե՛ս։ Ոչ այց առե՛ք քեզ՝ յոր-
նահանգէ լիցե · և առուգեալ երթի՛ն
րև ընթերցաւ՝ եհարց , թէ յորմէ
առաջի կացուցին նո՛ր և զպօղոս։ Իբ
և տուեալ ցդատաւորն զԹուղէն,
բանակին։ * Նոքա մոին՝ ի կեսարիա,
Թեսալոն ընդ նմա երթալ՝ դարձան՝ ի
ի վաղիւ անդր արձակեաց զհե-
րան՝ ի գիշերի առ անտիպատրոսն ·
լը հրամանի նո՛ր առեալ զպօղոս՝ տա-
և չարախօսացն խօսիլ զդէմանէ առա
յղեցի առ քեզ · զհրամանն տուեալ
ներն՝ ի վերայ լինելոյ՝ ի նոցանէ՝

ՊՍԻ. ԼԻՊ.

ԱՊօղջ ակնարկեցաւ ի հրէից հանդերձ փոս
առեալն սերոբէշս, 10 զինչն արբասցուցեալ
եղէ։ 22 Վերկեաց ինձ՝ ի գերեզմանէ կեանս հո
գւոյ սրտապետին, յերկնից. 23 պահէ ընդ ոսկի զա
ատեալն. 26 յոտից տանողաց ջիղաստաս. 27 ի
ձիւնեանէ փոսափորական գործոյն նորոյ ներողա

ղաղոս հոգեաւոր

ՃՀ. Ե՛ր յետ հինգ աւուրց եկ քահանայ
նոյնպէսեան անանիա հանդերձ
ծերոք ոմանիք. և Ճարտասանութեամբ
տեղեկացուցին մեզ պօղոսի։ Ո՛ր ի
գիտէրն զնա՝ ակաա տեղեկութեան առ
ջինն զատաւորին վէր պօղոսի։ Ո՛ր ի
գիտէրն վնա՝ ակաա տեղեկութեան առ
քաստան լինիլ և առել. զբազում խոս
զաղութի գտեալ է ի քէն՝ և իրաց
ուղղութի ազգիս այսորիկ քոյ կենա
մով։ Ո՛ղջունելիւ և ամ ուրեք շնոր
հակալ եմք՝ քաղդ. միշտ՝ ամ գոր
ծով և ամ տեղեաւ ընդունիմք զայն
փառս զի ի քէն արարեալ լինի մեզ
ի կարգս՝ քոյին հեղուս
քիւդ.

ցեղ։

Ձարմ անդ զանդն զեռ շատ ասէք խօսել
Հիւսպատանել յերէց։ Աշխոյժ ի տալ
ասեն երկասանն յորմէ հետէ եղեր
առ։ զի ոչինչ աւելի ի քան զատ
ընդ առնեմ։ Քանզի կատող ոչ զի
ժարտեցէք մի խոց հրոյ պատասխան
տար ազգիս այսորիկ զիտեմ. Ո՞
ասել, ի բազում ասաց լինիլ զեզ զա
յաչնարկելն նոյն զասատարին ով
պես է։ Պատասխանի ետ պօղոս,
ներցան Հրէայքն, եւ ասեն. այդ այդ
ամբաստանեմք զմեզանէ։ Ա Խաչ
ասեցեալ Հաստ լինիլ զորոց միտ
բաւական լինիցիս վերստին զատել
առցեն նէ զալ ասէք. յորմէ զոմ խոկ
զոյց եհան։ Հրամայեաց եւ չտարան
պետ՝ միշտ բռնութիւն ի ձեռաց մե
միցաք։ Աչխոյժ լինել ասիա հաղարտ
լաթ. եւ ըստ միտոյ օրինաց զատել կամ
զարմ խոկ կամեցաւ պղծել, զոր ոչ ա
ծաւալ հերձուածոյն։ Ոչ եւ չ
ընդ առնելոյ զատաստանաւ
ատեանին եւ խոստովէց ամ հրեից ոչ
ցիք։ * Քանզի զատաք զայսու զմեզ

ցեւալ. եւ կամ ժողով արարեալ բազ-
մաց. ոչ՛ի ժողովուրդս։ * Եւ ոչ՛ի
քաղաքի. եւ ոչ յանդիմման առնել կա-
րեն քեզ վասն այժմ չարխօսելոյն
զինէն։ * Ոչ՛ի զայս խոստանամ քեզ՝ ֆոստոս
եթէ ըստ ձանապարհին, զոր ասեն զանիմ
հերձուած, այնպէս պաշտեմ զհայ-
րենի աստծն, հաւատացեալ ամենայն
յօրէնսն եւ՛ի մարգարէս գրեալ է։
* Ունիմ զյոյս առ աստ. որում եւ դոքա
քա իսկ ակնուանին՝ թէ յարութիւն
լինելոց է արդարոց եւ մեղաւորաց։
* Վասն եւս իսկ ձգնիմ. անխիղճ
միտս ունիլ առ աստ, եւ առ մարդիկ
յամենայն ժամ։ * Ի բազում ամաց ողոր-
մութիւս եկի առնել յազգդիմ. եւ
եւտու պատարագիս։ * Որով գտին զիս սրբեալ՝ի տաճարին. ոչ բազմաք՝ գործ ՚ի
եւ ոչ ամբոխիւ։ * Մանք յասիացւոց զիս սրբեալ՝ի տաճարին. ոչ բազմաք՝ գործ ՚ի
անտի հրեայք՝ որոց պարտ էր գալ
առաջի քո՝ և ամբաստան լինել՝ եթէ
ունիցին ինչ զինէն։ * Եւ կամ ինչ
քեանք ասասցեն զինչ գտին յիս
անիրաւութիւն, միայն զեռ կայի յատե-

21 Ընդէ՞ն * Ասացի միայն վասն միոյ բարեաց
ոգւոյ այսորիկ, զոր աղաղակեցի մինչ
22 ես ի մէջ նոցա. Երեք վասն յարուցեալ
կայի ի մէջ նոցա. Եւ ես ոչ յանդիմանեցի
զնոսա։ Ուստի զիա՞րդ ես այսօր ի չէնջ
23 առեալ զամենեսեան * Ոչ յապուհասց զինս փրկիչս զի առնու
զաղտոնս դիտեր վասն Ճանապարհին,
ասէ, յորժամ լիներս հոգալարատեւ
իջցե այսր, տեղեկացայց վասն ձերոյ։
24 * Ձրամայեաց հարիւրապետին պահ
25 մի զոք յիւրոց անտի արձակել ի պահ
պանել զինս։ Եւ ունել յընդարձակի.
26 * Եւ յետ աւուրց ինչ
եկն փրկիչս հանդերձ դրուսիզաս
կինաւ իւրով, որ էր հրեայ, կոչեաց
զպօղոս՝ եւ լուաւ ինմանէ վասն որ ի քրիս
27 յն հաւատոցն։ * Եւ ի խօսիլն նմա վասն
արդարութեան եւ ժուժկալութեան եւ հան
դերձեալ դատաստանին. զահի հա
րեալ փիլիքս, եւս պատասխանի դու
առայժմ երթ, եւ յորժամ ժամ լիցի,
կոչեցից զքեզ։ * Ընդէ՞ն եւ այնմ
ունէր յոյս թէ տացի ինչ նմա ի պօղոսէ
ընդ նմա։

ՃՀ

*Ընդ ի կատարել երկուց ամաց՝ եկին 2
մոխանակ փեղկիքսի, փեսատոս պոր-
կիոս։ Իբրև կամեցաւ Հնդիկս առնել
հրեղէն փեղկիքս, եթող զպօղոս կա-
պեալ։

Գլ. Իե։

Փեսատոս իբրև եհաս յիշխանութի-
ւն. յետ երից աւուրց ել յԵրէմ՝ ի կե- 1
սարիայ։ *Եւ զգացուցին նմա քա- 2
հանայապետքն, և գլխաւորք հրեից զան
զպօղոսէ։ *Եւ աղաչէին խնդրել 3
շնորհս՝ ի նմանէ. զի կոչեցուսցէ զնա
յԵրէմ. դարան գործեալ սպանանել
զնա՝ ի ճանապարհին։ *Ասէ փեսատոս 4
ցնոսա՝ թէ պահեալ է պօղոս յԵրէմ,
գոյ՝ ի շնորհաւորել զինեսոս։ 22 յանիւս ասէ
ցնոսա. 5 որ՝ ի հարցականքն երանելոյ յԵրէմ,
ցօացանէ. 9 որ՝ ի հարցականէն երանելոյ յԵրէմ,
էրէց շնորհ ինեսոս։ 8 պօղոս անարդ լինելն իւր
շի սպանցին՝ ի ճանապարհի։ 7 Ոմանք ի հրեից
ինայէլ՝ ի հրէից կուշէ զպօղոս՝ ի ներսիսէ յԵրէմ
զի եսատոս գտատուրն յոլովդէ վէլիւսէ։ Քա-

Գլ. Իե։

Հրեից փեղկիքս, եթող զպօղոս կա-
պեալ։

*Եւ յետ աւուրց տասնեւ 24
մոխանակ փեղկիքսի, փեսատոս պոր-
կիոս։ Իբրև կամեցաւ Հնդիկս առնել
հրեղէն փեղկիքս, եթող զպօղոս կա-
պեալ։

*Եւ յետ աւուրց տասնեւ 25

ա։ Ոչ

կար ։ ոչ ես դու իսկ քոյդ գիտես ։
ինչ դատիլ ։ հրեից ինչ չեմ վնաս
նի կայսեր հասեալ կամ, ուր պարտ
առաջի իմ։ * Եւ ասէ պօղոս՝ յատե
նել՝ և անդ վճռ դատին իւրոց դատիլ
ես պօղոսի և ասէ ։ կամիս յԵրէմ ել
հրեից՝ զնորս առնել՝ պատասխանի
ոսկար եմ։ * Այլ փեստոս կամեցեր
ն՝ չ՝ ի տաճարն, և ոչ՝ ի կայսր ինչ վնա
նի պօղոս, եթէ ոչ յօրէնս հրեից՝ և
վնասս դնեին՝ զոր ոչ կարեին ցուցա
նել ։ * Հանդէս առնէր պատասխա
իշխել երին հրեայքն քաղցր և ծանր
եկն՝ կացին շուրջ զնովաւ՝ որք յԵրէմ
մայեաց ածել զպօղոս ։ * Եւ իբրև
վաղիւ անդր նստեաւ յատեանի ։ հրամ
պօղոսն, եկն, էջ՝ ի կեսարիա, և՝ ի
անդ աւուրս՝ ոչ աւելի քան զուրթ կամ
տան լինիցին ընդանէ ։ * Եւ լեալ
եթէ ինչ յառնն վնաս՝ ամբաստ
կարօղ էցեն՝ ասե ։ ընդիս իշ ցեն և
անդր երթալոց է ։ * Եւ որք ի չէնչ
կեսարիա ։ թէ ինքն իսկ ընդ հուպ
առաքեսցի պատասխանի պահել զնա՝ ի

11 *Այս թէ վհատակար իցեմ, եւ արդ
ժանկի մահու՝ ինչ գործեցի, ոչ զանց
գիտեմ՝ ի մեռանելոյ. իսկ եթէ ոչ
ինչ՝ զորոց սոքա ամբաստանեն զինեն
զենուն, այլ կարէ զիս դատել շնոր-
հել՝ ի կայսր զտղերեմ։ *Յայնժամ
12 միաբան խօսեցեալ ընդ խորհրդակցին
արար զպատասխանի. ի կայսր զտղ-
զերեցեր՝ առ կայսր երթիցիս։
13 *Իբրեւ անցին աւուրք ինչ ագրիպպաս
պատ արքայ՝ եւ բերենիկէ եկին ի կե-
14 սարիա՝ յողջոյն միաստուածս։ *Եւ իբրեւ
աւուրս բազումս հանդերձին անդ՝ փիլե-
տոս զԵղկեայ արքայի զպօզասն՝ եւ ասէ.
այր մի է առաւ մնացեալ կապեալ ի փիլ-
15 ղիպոսէ. *Առ որոյ իբրեւ ջորայ կացի՝
զգուացուցին ինձ քահանայապետքն եւ
գէլեաւորքն հրեից՝ խնդրեին կինել
16 առնել նմա պատուհաս։ *Որոց ես
առի պատասխանի. եթէ չէ օրէն հռո-
մայեցւոց շնորհել ումեք զոք, մինչեւ
ամբաստանեալն յանդիման ունիցի
զդատաւորսն, եւ տեղի պատասխա-
17 նոյ առնուցու վն ամբաստանութեան։ *Եւ

Ա.Ի.

ՀՈԳԵ

ՀԱՏ

ՀԱՏ

ՀԱՏ

ասէ փիլոստոս՝ ածին զպօղոս. *Եւ 24
ասէ փիլոստոս, ա՛րբայ պաղրիպպա՝ և
այմ արբ, որք ընդ մեզ եք. տեսանէք
զսա՝ վա՛ս սուրա այմ ժողովք հրէից մ
բաստան եղեն ինձ կեծմ և ասա. ա
զաղաւէին թէ չէ պարտ դմա կեալ.
*Բայց ես՝ ի վա՛ հասի թէ ոչինչ է դո 25
բա արժանի մահու գործեալ. և դո
բա ինքնին բռնեալ կալեալ առ քեզ ա
բանցն, խորհեցայ յղել* ի ձեր սրբո 26
ստուգութիւն ինչ գրել տեառն իմում
ծչ ունիմ. վա՛ այնորիկ ածի զդա ա
ռաջի ձեր՝ և մանաւանդ առաջի քո
ա՛րբայ պաղրիպպա. ոպ զի վերատին
քննուլ մարթացիդ ինչ գրել։* Քան 27

Ա.Ի.

ԳԼ ԻՕ

1 Ցօրսն պատե՛ն ԷՒ վերդ նոխտանիուսը վեռչ
էդե՛ Իմանիուեն Հետե հայրենի իրծէդ • 6 հա
ռածելդ վերեդսկե՛ Ռի • 12 վիդե գրաչն իւ
Ա՛ն 28 • մոլե գնեու նուրծե • 24 Ցօրսն հրաչէդ
էդեան հրաչէդ • 30 Ցօրսն հոմոլեու վինե անգրա մահա ե
կոգոնոդ •

1 Ե՛ս ապրիպպա ասե ցպօղոս • հրա
մայեալ է քեզ՝ վասն զո խօսիլ
յայնժամ պօղոսի ձգեալ զձեռն՝ ա՛
2 նը զպատասխանի։ Ի* ւ ամ ամբաս
ռանուիմ Ձէ հրէից զինէն՝ այլ
3 մանաւանդ զի դիտակ ես ամենայն
ուսմանց եւ խնդրոց հրէից։ Ա*նա
չանդ զի դիտակ
4 ես ինձ ամ կրօնից եւ խնդրոց հրէից։
Ա՛ր որոյ աղաչեմ երկայնմտուիւն լսել
5 ինձ։ *Բանդի զիւնաց իմոյ՝ որ ի
մանկուիմէ՝ ի սկզբանէ լեալ յազգի
6 մերում՝ որ ի երուսաղէմ գիտեն զիս
7 ամենայն հրեայք։ Զի եթէ կամին
վկայել՝ թէ յառաջագոյն գիտեն՝ ի վա
զուց

ի. ՝ի. ՝ի. խոնարհիցէ՛ եւ հպարտանիցի՛ քան հպարտանալ ՝ի
ՃԼ ՝ի. ՝ի. բազմի աչիւնդ ՝ի դասս տկարս։ ‖* Քան զբաժանել
զաւար ընդ հպարտս ։ քան զհաստատել ՝ի վէրնոցա հաս
տատել ուս մոլեալ ՝ի վերնոցա ։ քան
զհաստատել ՝ի վերնոցա հաստատուն
ամբարտաւանութեան քաղաքս անդր
ձոյս ։ ՝ի. ՝ի. ՝ի.

ՀՈՎՀ. ՈՐՈՑ ՍՏԵՂԾԵԱՆ։ * ՍՏԵՂԾԵԱՆ ՈՐՈՑ
քան զամենայն տեսութիւնս անհասու երկ
նից և երկրի։ * Եւ ոչ ունէր ուր հանգուցէ
զգլուխ իւր, այլ ոչ ունէր ուր հանգուցէ
զգլուխ իւր, այլ ոչ ունէր ուր հանգուցէ
զգլուխ իւր։ * Եւ

ի գամանակս և յեղեմ երկին. և շնամ
գաւառս հրեաստանի, և ի հեթա-
նոսս՝ ողջանալ և դառնալ պատմեցի
յայծ կենդանին, արժանի ապաշխա-
րութեան գործս գործել։* Ի 26 այսորիկ
հրեից ի կալեալ զիս ի տաճարին, կա-
մէին սպանանել։ * Գնուելիւ հա- 23 32
ւեալ առ յայն՝ մինչև ցայսօր կացի
վկայեմ փոքուս և մեծի. ոչինչ արտա-
քոյ ասեմ՝ քան զոր մարգարէքն և մով-
սէս խօսեցան գՀանդերձելոց լինելոյ
Քրիստոսի, 23 եթէ* Հոգեր չարչարելոց է քրիս-
տոս, եթէ ա-
ռաջին ի յարուցեանէ մեռելոց՝ լոյս
պատմելոց է ժողովրդեանն՝ և հե-
թանոսաց։
Ի ոմն 24 Եւ* նա զայս պատասխանի տուեալ՝
ասէ. մոլիս պօ-
ղոս. բազում դպրութիւնդ զքեզ ի
մոլորութիւն դարձուցանէ։* Ոչ պօ- 25
ղոսի մոլորութիւն դարձուցանէ
զոս ասէ՝ այլ մոլիմ, քանզի փեստոս.
այլ զցածուխն եւ զչմարտուխն բանս
բարբառիմ։* Գիտակ իսկ է այսո- 26
ցիկ արքայ. ըստ որում և համարձա-
կեալ խօսիմ քանզի ծածկել ի քէն
խիղ

ոչ եթէ ոչ էր բողոքեալ ի կայսր։
ած։ արձակել մարթէր զայրս զայս։
ա՞ * Ասէ ապրիպպաս ցփեստոս ա
մայս։ մահու կամ կապանաց գործէ այրս
մեանս և ասէին։ Թէ ոչինչ արժանի
ա * Եւ երբեմն գնացին, խօսէին ընդ մի
նիկէ։ և որք ընդ նոսայն նստէին։
կաց արքայն՝ և դատաւորն՝ և բերի
բաց ի կապանաց աստի։ * Ցոան եւ
այսօր լինիլ այսպիսի՝ ոչ եւս եմ,
զքեզ՝ այլ զամենեսեան՝ այլ լսեն ինձ
րէի յիմ՝ և փոքու՝ և մեծաւ՝ ոչ միայն
քրիստոնեայ։ * Եւ պօղոս ասէ՝ կամ
քու ինն հաւանեցուցանես զիս լինիլ
ա՞ * Եւ ասէ ապրիպպաս ցպօղոս՝ փո
մարգարէից։ գիտեմ զի հաւատաս։
ա * Հաւատաս արքայ ապրիպպա
մայս։

ԳԼՈՒԽ Ի.

Զամենայն ինչս զոր սկսաւ Յիսուս առնել եւ
ուսուցանել, մինչեւ յաւուրն յորում պատուիրան
զկնի Հոգւոյն Սրբոյ առաքելոցն զորս ընտրեաց
համբարձաւ ի վեր։ Եւ նոցա ցուցեալ զանձն
իւր կենդանի յետ չարչարանացն իւրոց ի բազում
հաստատութիւնս, երեւեալ նոցա աւուրս քառասուն
եւ խօսեալ ընդ նոսա զարքունեան Աստուծոյ։
Եւ ժողովեալ ընդ նոսա պատուիրեաց նոցա ի
Երուսաղէմէ մի՛ մեկնել, այլ սպասել զխոստումն
Հաւրն զոր լուարուք, ասէ, ի բերանոյ իմմէ։
Զի Յովհաննէս իսկ զմկրտեաց զջրով, դուք
ապա ոչ յետ բազում աւուրց մկրտեսջիք զՀոգւով
Սրբով։ Իսկ նոքա ժողովեալ հարցանէին զնա
եւ ասէին. Տէր, միթէ յայսմ ժամանակի
դարձուցանես զարքայութիւնդ Իսրայէլի։ Եւ
նա ասէ ցնոսա. Ոչ է ձեր զիտել զժամանակս
կամ զաւրութիւնս զոր Հայր եդ ի սահմանի
իւրում իշխանութեան։ Այլ առնուցուք զաւրութիւն
Հոգւոյն Սրբոյ իջանելոյ ի վերայ ձեր, եւ
եղիջիք ինձ վկայք ի Երուսաղէմ եւ յամենայն
Հրէաստան եւ Սամարիա եւ մինչեւ յերկրորդ
ծագս երկրի։ Եւ զայս ասացեալ՝ ի տեսանել
նոցա համբարձաւ, եւ ամպ ընկալաւ զնա ի
բաց յաչաց նոցա։ Եւ մինչդեռ նայէին յերկինս
ընդ երթալն նորա, ահա երկու այր կային առ
նոսա հագեալ սպիտակազգեստիւք, որ եւ ասացին.
Արք Գալիլեացիք, զի՞ կայք նայեալ յերկինս։
Այս Յիսուս որ համբարձաւ ի ձէնջ յերկինս,
այնպէս եկեսցէ որպէս տեսէք զնա երթեալ
յերկինս։ Յայնժամ դարձան առ նա յԵրուսաղէմ
յլերինէ որ կոչի Ձիթենեաց, որ է մերձ յԵրուսաղէմ
ի հեռաւորութեան ճանապարհի շաբաթու։ Եւ
մտեալ ի քաղաքն՝ ելին յվերնատունն ուր
կային, որ էր Պետրոս եւ Յակոբոս եւ Յովհաննէս
եւ Անդրէաս, Փիլիպպոս եւ Թովմաս, Բարթողիմէոս
եւ Մատթէոս, Յակոբոս Ալփեայ եւ Սիմոն
Նախանձաւոր եւ Յուդա Յակոբայ։ Եւ սոքա
էին միաբանեալ ամենեքեան հանապազ աղաւթիւք
եւ պաղատանաւք ընդ կանայսն եւ ընդ Մարիամ
մաւրն Յիսուսի եւ ընդ եղբարսն նորա։ Եւ
յաւուրսդ յայսոսիկ յարեաւ Պետրոս ի մէջ
եղբարցն եւ ասէ (էր ամբոխ անձանց մի հարիւր
քսան հոգի)։ Արք եղբարք, պարտ էր լնուլ
զգրոցն զայն զոր ասաց Հոգին Սուրբ առաջի
Դաւթի զՅուդայի մասին որ եղեւ առաջնորդ
ընդ այնոսիկ որ բռնեցին զՅիսուս։ Զի
համարեալ էր ընդ մեզ եւ ունէր զբաժին
պաշտաման սորա։ Եւ նա ստացաւ ագարակ
մի յանիրաւութեան վարձուց, եւ անկեալ
ընդ երես՝ պայթեցաւ մէջտեղ եւ հեղին
զամենայն ընդերք նորա։ Եւ գիտացին զայն
ամենայն բնակիչք Երուսաղէմի, մինչեւ
կոչեցաւ ագարակն այն յանուն նոցա
Ակեղդամա, այսինքն՝ Արիւնագործ։ Զի
գրեալ է ի գրքի Սաղմոսաց. Եղիցի
բնակութիւն նոցա անապատ, եւ մի
եղիցի որ բնակեսցէ ի նոսա։ Եւ զպաշտաման
նորա առցէ ուրեք։ Արդ պարտ է
յայսոսիկ որ ընդ մեզ ժողովեցան
ամենայն ժամանակի յորում մտանէր եւ
ելանէր ընդ մեզ Տէր Յիսուս, սկսեալ
յամենայն մկրտութենէ Յովհաննու մինչեւ
յաւուրն յորում համբարձաւ ի մէնջ յերկինս,
մի ոք ի սոցանէ վկայ յարութեան նորա
եղիցի ընդ մեզ։ Եւ կացուցին զերկուս,
զՅովսէփ որ կոչեցաւ Բարսաբաս եւ
մականուն Արդար, եւ զՄատաթիա։ Եւ
աղաւթեցին եւ ասացին. Դու Տէր
ամենայն սրտից, ցուցո զոր ընտրեցեր
յայսոսիկ երկուց զմի, առնուլ զբաժին
պաշտաման սորա եւ առաքելութեան, յորմէ
անկաւ Յուդա երթալ յտեղի իւր։ Եւ
արկին վիճակս նոցա, եւ ելանէ վիճակ
Մատաթիայ, եւ ընդ առաքելոցն հաշուեցաւ։

ջեայ հոսեւեալ ՚ի քէջաք ՚ի սիրտս իմ լինիցի
9 ւոց։ *Եւ անդ զտեալ հարիւրապետն
տին զնաւ ՚ի աղէքսանդրացին , որ էր
Թայլ մինուալիա՝ եւմոյծ զմեզ անդր։
7 *Եւ ՚ի բազում աւուրս դանդաղեալ
եհալք՝ հազիւ հասաք առ գնիդաւ.
և ՚ի չթողացուցանել մեզ հողմոյն ,
նաւեցաք խոնարհագոյն ՚ի կրետէ
8 առ սաղմոնաւ ։ *Հազիւ անցեալ
առ նովաւ՝ եկաք ՚ի տեղի մինչ՝որ կոչ-
իւր գեղեցիկ նաւահանգիստ . յոր
6 հուպ էր քաղաքն լասեայ։ *Եւ իբ-
րև բազում ժամանակք անցանէին .
և սխալ եւս լինէր նաւելոյն. և վասն
այնր մինչ եւս պահոցն անցանելոյ՝ տայր
10 խրատ ոչոքս ։ *Եւ ասէր ցնոս. ա՛րդ
տեսանեմ զի թշնամանօք և բազում
վնասուց՝ ոչ միայն բեռոյն և նաւուն,
այլ և անձանց մերոց լինելոց է նա-
12 տարիւթիոս ։ *Եւ ակ հարիւրապետն
նաւապետին և նաւավարին առաւել
13 անսայր՝ քան բանիցն պօղոսի ։ *Եւ
րև դժպատեհ հիւն թուէր նաւահան-
գիստն

ցան

ցան գնալ անտի. Թէ բնաւ կարասցեն
հասանել ի փիւնիկէ՝ ձմերել ի նաւա
հանգստին Կրետացւոց, որ հայէր ընդ
հարաւակողմն, և ընդ արեւմտեան: * Ոչ
ի ընդդէմ հարաւոյն, համարեցան ուր
պիմեաւն ելին հասանել. և եկեալ մօտ
անցանէին զկրետեաւս: * Ոչ ոչ յետ
քազոն ամանց՝ անկաւ զնոսա հողմ
ուռուցիկ՝ որ կոչի եւրակիկղոն: * Ընդ
յափշտակել նաւին, և ի չհանդուր
ժել ընդդէմ հողմոյն, թողլուծեալ
երթայաք և գայաք: * Ի կղզի մինչ
պիմեաւ՝ որ կոչիւր կղօդա, հազիւ կա
րացաք բմբռնել զմակոյկն: * Զոր
առեալ՝ յօգնականութիւն կապէին ընդ
նաւն. երկուցեալք եթէ գուցէ ի յոր
ձանուտն անկանիցին. և իջուցեալ
զտաւազաստն, այնպէս երթային և
գային: * Եւ ի սաստկագոյն վշտա
նալոյն մերոյ՝ ի վաղիւ անդր զկարա
սին ընկեցին: * Եւ յերրորդ օ
ւուր ընդ իւրեանց ձեռն՝ զգործի նա
ւին ընկեցին: * Եւ ոչ արեւ՝ և ոչ
աստեղք երեւէին ի բազում աւուրս,

և

և ձմեռն ոչ սակաւ կայր ի վերայ. ապա
բառնային ամ յոյս փրկութեան մերոյ.
21 * Եւ զի ի բազում աւուրս նօթից
էին. յայնժամ պողոս կացեալ ի մէջ
նոցա՝ ասէ. այո՛ւր էր ձեզ ով արք՝ անս
տալ ինձ, և ոչ ելանել ի կրետեայ՝ և
22 շահել զվնաս զայս և զվնաս. * Եւ
արդ՝ խրատեմ զձեզ քաջալերիլ՝ զի
վնաս անձին ևս ոչ ինչ ի ձէնջ լի
23 նիցի, բայց ի նաւէդ. * Հանդերձ եղ
բեւեցաւ ինձ յայսմ գիշերի հրեշտակ
ա՛յ՝ որոյ եմ եմ, և պաշտեմ զնա.
24 * Եւ ասէ՝ մի երկնչիր պօղո՛ս. կայ
սեր ևս պարտ է քեզ յանդիման լի
նել. և ահա շնորհեալ է քեզ ա՛յ զա
մենեսեան, որք ընդ քեզ ի նաւիդ.
25 * Վասն այսորիկ քաջալերացարուք
արք. զի հաւատամ յԱստ, թէ այսպէս
լինի՝ զոր օրինակ խօսեցաւ ընդ ի
26 * Այլ ի կղզի ինչ հասանի մեզ ան
կանիլ.

27 * Իբրեւ չորեքտասաներորդ գիշեր լի
նէր՝ մինչդեռ ծփէաք ի Հանդրկին ան
դաւնդս, ի մէջ գիշերին կարծէին

Նաս

հնազանդեցուցանել զհեթանոսսն յամենայն
խարհս ուրեք։ * Որ ընկեցեալ էր ի
գունան զհին գիրկս քանան. և ասէ
կատ ինչ դադարեալ դարձել ընկե-
ցին և զհին գիրկս հնազանդասան։ *
ահի հարել թե գուցէ ի խիստ
ինչ սեղմ անկանիցին. յետուստ կոչ-
ման ընկեցին խարխափս չորս. ըղձա-
նային այգուն լինել։ * Կայր հա-
ւատքն ինդրելին փախչել ի նոսա
անտի. և ի ջուցեալ զկուրն ի ծով
անդր՝ պատճառանաք՝ ոչ թե յատա-
ջոյ կողմանէ խարխափս ձգելոց ի ցեղս
ի՞նչ պօղոս ցհարուածապետն և ցղօ
րականսն. եթե ոչ դուքա մնան ի նա
ւին։ * Յայն
ժամ զօրականքն հատին զպարս կրին՝
և՛ի քաց ընկեցին։ * Որ մինչդեռ
այգն կամէր լինել՝ աղաչէր պօղոս
զամենեսեան առնուլ զկերակուր. ա
նե՛այս չորեքտասաներորդ օր է. ո
րում ակն ունիք նօթի կատարել. և
չեմ ինչ ձաշակեալ։ * Ա՛ր օրոյ աղա-
չեմ զձեզ՝ ձաշակել զկերակուր՝ զի

այն իսկ վասն ձերոյ փրկութեանն է.
զի ոչ ուրուք ի ձենջ մազ մի ի գլխոյ
35 կորիցէ։ * Եւ ըստ սմա զայս , ա-
ռեալ զհաց գոհացաւ զնոյ առաջի ա-
մենեցուն . եբեկ , և սկսաւ ուտել ։
36 * Եւ քաջալերեցան ամենեքին , և
37 նոքա առին զկերակուր ։ * Եւ էաք
ամ հոգիք ի նաւին երկերիւր եօթա-
38 նասուն և վեց։ * Եւ յորժամ յագեցան կե-
րակրով , թեթեւացուցին զնաւն՝ թա-
39 փեալ զցորեանն ի ծով։ * Եւ իբրև
այգ եղև՝ զերկիրն ոչ ճանաչէին .
բայց զգոգ մի նշմարէին , ի՛ե առ
աին ծովուն էգէ. յոր խորհէին եթէ
հնար լինի զերծուցանել զնաւն։
40 * Եւ զհարիսխան հատեալ ընկէցին
՚ի ծով ։ , թուլացուցին զկապանեալսն
բևեռն , և ՚ի քայ առին զառա-
ջասան . և եւսուն հողմոյն յափնկոյս
41 ծովուն։ * Ընկեալ ՚ի տեղի մի երկ-
ծով՝ թիւրեցին զնաւն . և առաջինն
կոխմն նաւին խրեալ՝ անշարժ մնայր .
և յետինն կոխմն քակիւր ՚ի բռնու-
42 թենէ։ * Եւ զօրականացն խորհուրդ

արարեա՛ զի զկապեալսն ազատցին։
և մի՛ ոք լուղիցէ, և փախիցէ։ * Եւ 43
հարիւրապետան քանզի կամեցաւ ապ-
րեցուցանել զպօղոս՝ արգել զնոսա՛ի
խորհրդոյն. հրամայեաց զի որք կա-
րօղք էցեն լուղել՝ անկանիցին նախ,
և՛ ի ցամաք ելանիցեն. և զայլսն
զորս՛ի տախտակս։ * Եւ զորս յայլ 44
ինչ կահ՛ի նաւէ անտի. և այսպէս
եղև ամենեցուն փրծանիլ յերկիրս։

Գլ. ԻԸ։

1 Պօղոս մարգասիրեալ՛ի ծովինէ, ի
յիւթէ. 6 խոշձէ ձեռանիլ անտի. 8 բուժէ ըշ
հայրն պողիոսի և զայլ ախտաժէտս. 14 ի վէր
ջոյ գնայ՛ի հռոմ. 23 տարեալ հրէից ընդ-
30 լինի անդ ընթացս առնելով ի խրատ։

1 Եւ ապրեալք՝ յայնժամ գիտա-
ցաք թէ մեղիտինէ էր անուն
կղզւոյն. բայց բարբարոսքն շնոր-
հեցին ոչ սակաւ մարդասիրութիւն
մեզ։ * Հանդիպ լուացին զհարսին՝ և 2
ընկալան զամենեսեան զմեզ վասն
ձրևին

Diese Seite existiert nicht (mehr) im physischen Buch.

This page does not exist [anymore] in the physical book.

Diese Seite existiert nicht (mehr) im physischen Buch.

This page does not exist [anymore] in the physical book.

17 պանաւ իւրով։* Այս եղև յետ երից
աւուրց՝ կոչել նմա զՀրեիցն գլխա-
ւորս. և խրատև եկին. ասէ ցնոսա.
եւս՝ արք եղբարք՝ ոչինչ հակառակ
գործեալ ժողովրդեանն՝ կամ կրօ-
նիցն հայրենեացդ, կապեալ յԵ-
մաւոնեցւոյ՝ ի ձեռս հռոմայեցւոց։
18 * Արք իբրև զատեցին զիս՝ կամեցան
արձակել. վասն և ոչ զմի ինչ վնաս
19 մահու գտանելոյ յիս։ * Ի հակա-
ռակիլ Հրեիցն, հարկ եղև բռնա-
գնել ի կայսր. իբր ոչ եթէ զազ-
գէն իմմէ ունիմ ինչ ջարախօսել։
20 * Վասն այսր պատճառանաց աղա-
չեցի զձեզ տեսանել և խօսիլ. քանզի
զի վն յոյսոյն ինչ կամ՝ ի շղթայիս
21 յայսոսիկ։ * Այլ նոքա ասեն ցնա.
մեք ոչ թուղթս ինչ վասն քո ընկա-
կալաք ի հրեաստանէ. և ոչ եկեալ
ոք յեղբարց պատմեաց՝ կամ խօսե-
22 ցաւ ինչ վն քո զչարութիւն։ * Լսել
ասացեալ

ուրեք զհակառակուսի կրեսջ։ * Ծառայ 23
եղեալ նման օր մի, եկինի վանան առ
նա բազում՝ որոց պատուիր վկայու
թիւն զաւրքայութեանն այլ. և հաւանե
ցուցանէր զնոսա վասն չի. յօրինացն
մովսէսի՝ և ի մարգարէից՝ յայդուէ
մինչև ցերեկոյ։ * ԵՒ ոմանք հաւա 24
նեին բանիցն, և ոչ
* ԵՒ առնիաբանք լեալք միմեանց՝ 25
ապձակէին, յասելն պօղոսի բան մի.
Լաւ բարւոք խօսեցաւ Հոգին սուրբ՝ ի
ձեռն եսայեայ մարգարէի առ հարան
Ասացեալ էր։ * Եւ ասէ՝ երթ առ ժողով 26
վուրդն, և ասասցես, լսելով լսիցես
Սուրբ. ջինք՝ և մի՛ իմանացիք. և տեսանելով
Ես. 6. 9. տեսցիք՝ և մի՛ տեսցիք։ * Զի խեան 27
Մատթ. ձրացաւ սիրտ ժողովրդեանն այսո
Ես. 44. 18. րիկ՝ և ականջօք խուլ առնեցին. և
Ղուկ. լուան. և զաչս խուփ առնեցին.
Ես. 6. 10. զի մի՛ երբեք տեսցեն աչօք, և ա
Յովհան. կանջօք լսիցեն. և սրտիւք իմաս
Ես. 42. 40. ցին, և դարձցին, և բժշկեցից զնո
Գործ. * Եւ այդ՝ յայտնի լիցի ձեզ՝ զի հե 28
Ես. 8. թանոսաց առաքեցաւ փրկութիւն այ

Եւս

29 Ընդ ինքն և լուծիցեն։* Այս իբրև զայս
ասաց՝ արտաքս գնացին ի նմանէ
հրեայքն, որք ունէին ի միջի ինքե-
30 ան զբաղում խնդիրս։* Այս եղև
զերկեամ մի՛ բովինդակ խօսով վար-
31 ձու։* Այս ընդունէր զամենեսեան։
32 որք մտանէին առ նա։* Քարոզէր
զարքայութիւնն աց, և ուսուցանէր վա-
ռն յի քէ, անխափան՝ ամ համար-
ձակութեբ։



Ես այլ հնձ քան լեցի պարծիլ.
բայց միայն ի խաչն Տեր մերոյ
Յիսուսի Գաղ. 6. 14.

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՒՈՅՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՌ ԱՔԱՅԵԼՈՑ
ԱՌ ՀՈՎՄԱՆՅՈՅՍ՝
Վերադիր Յառաջնեերորդ։

1 Յիշեաց աբեղ պօղոս յառաւելս։ 11 իբրև փեսա
ձեալց չհօժարեցաւ։ 16 Յաղթութեան հաճատուիճն
ի ալեաց՝ մինչ ի ծովն փրկեցաւ։ 18 Յանդիմանէ ս
ոմիսդեսն զեղեսփացիս։ 19 Ցչէ՛ սեռանելն ի
ի բերկրութեն Տեառ։ 24 Ձերց ի խոյտառակ փնոյս
և յապահանել նոսս, 32 պատահի ծովն ոնգրամբ։

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒԱՐ
ՈՒԸՑ ՅԵՐԿՐԻ, ԿԱՈ
ՀԵՑԵԼԱՐ ԱՌԱՔԵԼԱՐ։ ՈՐ ՎԱԽՃԻ։

շնորհս քոյնչ հոգեւորս, առ ի հաստատ
տեսանել զձեզ. զի միտեցից ի ձեզ
առ ձեզ։ * Վասնզի անձկացեալ եմ
քեզ յաղօթիցդ իմ, ապաչեալ զի թերեւս ևս
ջոցիս ի կամս Աստուծոյ ինձ ճանապարհ ես գալ
ընդ ձեզ։ Եւ ասեմ յաւժարութեամբ
առ ձեզ, եւ ես ինքն հոգեւոր
առնուցուս ի ձենջանէ եւ ի միմեանց
հաւատով յիմ եւ ձերով։ Ոչ կամիմ զձեզ
անգիտանալ, եղբարք, զի յաճախեցից
գալ առ ձեզ, եւ արգելեալ եղէ մինչեւ
ցայսմ ժամանակի, զի ունիցիմ
պտուղ ինչ եւ ի ձեզ, որպէս եւ յայլ
ազգս հեթանոսս։ Յոյնս եւ անխելս
եմ, իմաստնոց եւ անխելից պարտական
եմ։ Այնպէս եւ ես պատրաստ եմ
ձեզ եւ որ յերուսաղէմ ընկալեալքդ
Աստուծոյ։ Վասնզի ոչ
խայտառակիմ զաւետարանն
Քրիստոսի, զի զօրութիւն Աստուծոյ է
ամենայն հաւատացելոյ, նախ
հրեայի եւ յունաց։ Արդարութիւն
Աստուծոյ յայտնի լինի ի նմա
հաւատոյ ի հաւատս, որպէս
գրեալ է, զի արդարն յհաւատոյ
կեցցէ։ Զի բարկութիւն
Աստուծոյ յայտնի լինի յերկնից
ի վերայ ամենայն անաստուածութեան
եւ անիրաւութեան մարդկան,
որ զճշմարտութիւն Աստուծոյ
անիրաւութեամբ ունին։ Զի
որ գիտելի է Աստուծոյ, յայտնի է
ի նոսա, զի Աստուած յայտնեաց
նոցա։ Զի անտեսանելիքն նորա
յարարածոց աշխարհի
իմացեալք տեսանին, զօրութիւնն
յաւիտենական եւ աստուածութիւնն,
որպէս ասացաւ, զի

12 տեղ զձեզ։* Ա։ յսկնէն է , մխիթարա-
կից լինիլ ձեզ . վա՛ր ի միմեանց հմայ ևս
13 ձերդ հաւատոյ ։ * Ա՛ւ կամիմ ևթէ
տգիտաք իցէք ե՛ղբարք . զի բազում
անգամ յօժարեցայ գալ առ ձեզ՝ ևս
արգելեալ մինչև ցայժմ. զի ևս ի ձեզ
գտից զպտուղ ինչ ևս յայլ հեթա-
14 նոսս ։ * Քանզի յունաց և բարբարո-
սաց՝ իմաստնոց և անմտից պարտա-
15 պան եմ։ * Ա՛յնպէս , որչափ իմոյ
սակն է , յօժարութի՛ւն ևս ի ձեզ՝ որք ի Հռ
16 ոմդ էք՝ աւետարանել ։ * Ո՛չ ի՛նչ
ևթէ ամօթ ինչ համարիմ զաւետա-
րանն. քանզի զօրութի՛ւն այ է ի փրկու-
թիւն ամ հաւատացելոյ . նախ
17 հրէի , և ապա հեթանոսի ։ * Ո՛ ի՛նչ
արդարութի՛ւն այ նովաւ յայտնի ի հաւատոյ ի հաւատս , ոյր և գրեալ է .
Թէ արդարն ի՛ հաւատոյ կեցցէ։

18 Ա՛ռ Ա՛յսպէս յայտնեալ է բարկութի՛ւն
այ յերկնից ի վե՛ր ամ ամբարշտութի՛ւն
և անիրաւութի՛ւն մարդկան . որք զա-
19 ճշմարտութի՛ւն այ անիրաւութի՛ւն
20 կեն ։ * Վասն զի գիտելի՛ն այ յայտ
է ի նոսա . զի Ա՛ստուած յայտնեաց
նոցա։ Զի անտեսանելիքն նորա ի
ստեղծուածոց յաշխարհի՝ իմացեալ
երևին , և զյաւիտենական զօրութի՛ւն
նորա և զաստուածութի՛ւն . ոչ ևս
21 ունել զանձինս պատճառ ։ * Վասն
զի գիտացեալ զԱ՛ստուած՝ ոչ իբրև
Ա՛ստուծոյ փառաւորեցին զնա կամ
շնորհակալ եղին , այլ յանգեցան
խոհս իւրեանց , և խաւարեցաւ անմիտ
22 սիրտ նոցա ։ * Ասեն զանձինս թէ
իմաստունք եղեն , և յիմարեցան
23 և փոխեցին զփառս անապական
Ա՛ստուծոյ ի նմանութի՛ւն պատկերի
մարդոյ մահկանացուի , և թռչնոց և
չորքոտանեաց և սողոց

զի
Ընդաց զնա ած՝ ի կարիս անարգուելոյ,
զի
19 իւրեանոց. ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
20 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
21 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
22 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
23 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
24 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
25 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
26 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
27 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
28 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
29 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
30 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
31 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
32 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
33 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
34 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
35 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
36 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
37 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
38 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
39 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,
40 եան և ոչ զարարիչն. որ է օրհնեալ յա-
ւիտեան։ ¶* Ամէն։ ¶* Այսօրիկ մատ-
զանգուեցան, և պահատեցին զարուածս,

զի ի գիք նոցա փոխանակեցին զպետս
բնականս , ի պետս անբնականս ։
27 *Այնպէս և արուքն թողեալ զբն-
ական պետս իգութեանն , բորբոքե-
ցան ցանկութեամբք իւրեանց ի միմ-
եանս . արուք ընդ արուս զխայտառա-
կութիւն գործեին . և զդարձ փոխարէն
որ պարտէր մոլորութեանն նոցա յան-
ձինս իւրեանց ընդունէին։ 28 *Եւ որպէս
զի ոչ ընտրեցին զնա ունել ի գիտու-
թեան . մատնեաց զնոսա ի միտս ան-
արգութեան՝ գործել զանարժանսն ։
29 *Լցեալս ամենայն անիրաւութեամբ . պոռն-
կութեամբ . անզգամութեամբ . ագահութեամբ .
չարութեամբ . լինելականաւք . սպանման
թեամբ . հերձուածով . նենգութեամբ . չարաբա-
րոյութեամբ . շշմարդիք * . բարախօսք .
30 թշնամանօղք . ատելեացք . ամբար
տաւանք . ամբարհաւաճք . գտիչք չա
րեաց . ծնողաց անհնազանդք * . 31 *Անմիտք .
ուխտադրուժք . անագորոյնք . ան-
32 նուէրք . անողորմք * . որ զհատեալ
գիտեն զարդարութիւն Աստուծոյ . թէ
որ զայսպիսիսն վարեն՝ արժանի են մահու .

ում մինչեւ որք զայնս առնէին, մեռա՛ն եւ որք
կամակից լինին գործոց նոցա։

ԳԼ. Ա.

1 Ջիշա՛յ գրասարքն զայն, զոր ինչ
առնեին 4 Աբիմնաւոքն Ա՛սորեստանի։
առնել ածէր յապստամբութի՛ւն, 5 իսկ անօգտագ
քառն, ի քաղաքն յաւետ ոչխարին։ 12 Աբգին
յոնոյն, ըստ ընդհանո եւ ոչ անուշ։ 15 Ա՛ստղ
գրեալ, ի սկզբա ։ Ջիշա՛յ առաքեցոն զայն
ինդեանս յանդիման չքեցին։ 62 Ա՛ստուածն
առաքն, որ լինի՛ ի ձեռն հոգեացն ու չ՛ասի գերդ

1 ան որով առաքեցար պատասխանի՛ տուր
ասելով ոչ որ մարդ, այլ զա՛ստուածն
զոր ինչ մարդ ընկերեսն, զի ոչ ոք ունի ։ զի որով զատուցանէ
զանձն զո զատասպարտուց, զի զատուցանէ զոր
զնոյն գործէ ոչ որով զատուեսն։ 2 7. 2.

ՆՀԳ

2 Ջանալով զիմտ՛ քեզ ընդ ինձ զատուցանի՛ն։*
3 ուանն ճշմարտուն՛ է, ի վէմ այնոցիկ
սուն զայնպիսիսն գործեն։* Ոսկ արդ
4 սուն զայնպիսիսն գործեն, զոր ինչ
ես զատուցանես ինձ, ես ինձ ոչ զատուցանես։

4 *Լսեք զմեծութիւնն քաղցրութեան նորա,
և զնեարեալն և զերկայնմտութեան առ
համարհիցես. չգիտիցես. զի քաղց-
րութիւնն այ զքեզ յապաշխարութիւն
5 առնէ։*Այլ ըստ խստութեանդ քումմէ, և
ըստ անդրդնչմտի սրտի դանձես անձին քում
զբարկութիւն յաւուր բարկութեան, և
յայտնութեան արդար դատաստանի
6 Աստ. Աստուծոյ։ *Որ հատուցանիցէ իւրաքան-
քանչիւրոց ըստ գործոց իւրեանց։ 16. 17.
7 *†Որք համբերութեամբ են ի գործս քա †Նոյա
րութեան, զփառս՝ և զպատիւ՝ և զա-
նեղծութեան խնդրեն, զկեանս յաւի-
8 տենից։ *Իսկ †որք ի հակառակու †Նոյա
թենէ անտի են, և ապստամբք ի
ճշմարտութենէն՝ և զհետ երթան
անիրաւութեան, բարկութիւն, և
9 սրտմտութիւն։ *Նեղութիւն և անձ-
կութիւն ի վերայ ամենայն մարդոյ՝ որ գործէ
զչար. նախ հրեայ՝ և ապա հեթանո-
10 սի։ *Փառք և պատիւ և խաղաղու-
թիւն ամենայնի, որ գործէ զբարի. նախ Աստ. 2( )դէմ.
11 հրեայ՝ և ապա հեթանոսի։*Ո՛չ ի ոչ 10. 17.
ե ակնառութիւն առաջի նոյ։

*Որք

ՅՀ

12 * Որք միանգամ արտաքոյ օրինացն
մեղան, արտաքոյ օրինացն և կորն-
2.Պետ. չին. և որք ըստ օրինացն մեղան, օրի-
19. 7. նօքն և դատեսցին։ * Զի ոչ եթէ
13 Յակոբ. որք լսօղք օրինացն են՝ արդարացե՛լ-
34. 19. են առաջի Աստ. այլ առնօղք օրինացն
Յովհան. արդարասցին։ * Զի յորժամ հե-
14 6. 8. թանոսք՝ որք զօրէնս ոչ ունին, բնու-
Սէրպ. թե՛ զօրինացն գործեն, նոքա՝ որք
35. 15. զօրէնս ոչ ունին, անձանց իւրեանց
Գործ. իսկ են օրէնք։ * Որք ցուցանեն գոր-
15 10. 34. գործս օրինացն գրեալ՝ ի սիրտս իւ-
Գաղատ. րեանց՝ վկայութի՛ն մտաց իւրեանց.
2. 6. և յանդիմանել զմիմեանս՝ ի խորհր-
Հռոմ. դոց իւրեանց. կամ թէ պատասխա-
3. 25. նի իսկ տալ։ * Յաւուրն՝ յորում
16 Ամոս. դատիցէ աստուա՛ծ զգաղտնիս մարդ-
7. 21. կան՝ ըստ աւետարանիս իմոյ, ի՛ Քրիս-
Յոբ. յի՛ Քրի։ * Ա՛պա եթէ դու հրեայ ան-
17 3. 22. ուանեալ ես՝ և յեցեալ ես յօրէնսն՝
և պարծիս յԱստ. * ԵՒ գիտես զկամս
18 նո՛ր՝ և ընտրես զլաւն՝ և խրատեալ ես
յօրինացն։ * Ա՛ստ ես յանձն քո՝
19 առաջնորդ լինել կուրաց, լոյս խա-

20 տարեկոց ։ * Արատիչ անզգումոց վար
դիպաւետ տղայոց ։ ուստիկ զկերպարանս
21 գիտութեամբ եւ ճշմարտութեամբ օրինացին։
զանձն քո ոչ ուսուցանեսս։ որ քարտ
22 զես չգողանալ՝ գողանասս։ * Որ ասես
չքնալ՝ չնասս ։ որ գարշիս ՚ի մեհենաց՝
23 զսրեղանս կողոպտեսս ։ * Որ օրինօքն
պարծիս՝ յանցանել զօրէնսն պատ-
24 անարգեսս ։ * Ո՛վ ՚ի մէջ հեթանոսաց՝ ոտ
հայհոյի ՚ի մէջ հեթանոսաց՝ ոտ
25 դրեալ է ։ Թլփատութիւն օգնէ՝ եթէ զօրէնսն * Ա.Օ.
պահիցես ։ ապա եթէ յանցաւոր օրէ
նացն իցես, թլփատութիւն քո անթլ-
26 փատութիւն եղեւ ։ * Ապա եթէ անթլփա-
տութիւնն զկրաւունս օրինացն պահի
27 ցէ, ոչ ապաքէն անթլփատութիւնն
՚ի թլփատութիւն համարեսցի ։ * Եւ
դատիցէ՝ որ ՚ի բնէ անթլփատութիւն
է զօրէնսն կատարելով՝ զքեզ, որ դր
ւով եւ թլփատութեն յանցաւոր օրէ
նացն իցես ։ * Ոչ որ յայտնի մարդ
28 նացն իցես ։ * Ո՛չ եթէ՝ որ յայտ
նի հրէայն է ։ եւ ոչ որ յայտնի մարդ

զՇուրթ Թլխատուքիւն։ * Ա՛յլ ոմն ի ծո 42
ծուկ հրեայն է. և Թլխատուքիւնն
արտաքս հոգւոյ, և ոչ դրսով. որոյ գո
վեստն ոչ ի մարդկանէ է, այլ յԱստ։

Գլ. Ա. Գլ.

Ա Աստուածընկալ հրեայ ի վէր հելոնաց։
փոխել պատգամն Աստուածոյ ասե նոսա զանց
8 ի՝ ըստ գրելոյ մոլար կոչեին ի վէր ատա
ղայն։ 6 Հրեայ և հելլենաց էին ի նեղութ
ղաց։ 20 Ել ոչ սրբութեամբ ի ձեռն գործոց օրէ
նոց։ 22 այլ հաւատոյն Յ Ի՛Ր Ա՛Ն։ 27 Պատ
ճառն խափանէ զբնական հաւատոցն. ասաէ զ՝
գոյ խորհել յոչ ո՛ւ էնէ ուղիւ հաւատացեալ
ի Ք՛Ր Ի՛Ս Ո՛Ս։

Ա Ի՞նչ ուրեմն առաւելութիւն հրէին, կամ
ինչ օգուտ ի Թլխատուքենէ։ Բ Շատ
ամենայն ինչ. մանաւանդ զի հաւատարիմք եղեն
զբանս Աստուծոյ։ * Գ Զի՞նչ եթէ ոմանք ոչ հա
ւատացին, միթէ անհաւատութիւնն նոցա զհա
ւատարմութիւնն Աստուծոյ ունայն առնէ։
Դ Հասցէ հաւատոցեալ ոմանց։ միթէ ան
հաւատութիւնն նոցա զհաւատն քոյ
զոհ։ 13 • 2Տի • չէր հաւատացեալ ոմանց։ ||
զՀոգի սո
վորութեան հոգւոյ, և ոչ դրով. որոյ գո
վեստն ոչ ի մարդկանէ է, այլ յԱստ։

Ալ. Ճշմարիտ՝ ‖ եւամ մարդ սուտ։ ոչ եւ Ամէն ‖
պրել է ։ ոչ արդար եղիցի՝ի բանս 115 11
քո ։ եւ յաղթեսցես՝ի դատել քեզ ։ Ամէն ‖
ակ արդ՝ եթէ ապիրատուհին մեր * 5 50 6
պայ արդարութիւն յանդիման կայցէ
ցանէ՝ զինչ ասեմք ։ ի թէ անիրաւ
ինչ է աստ , որ ասէ զարդարութիւն
Ալ. ստ մարդկունէ ասեմ ։ քան լինչ։ * 9
ասցէ թէ ոչ զիարդ դատէ աստ զաշ
խարհ ։ Ո. ի եթէ ճշմարտութիւն այ 7
յիմնեմ ստուգեն առաւել՝ի փառս
նէր՝ զինչ եւս իբրև զմեզաւոր դա
տիմ ։ Եւ կամ թէ ոչ հայհոյիցեմք 8
եւ ոչ ասեն զմեզ ոմանք ասել ։ թէ
արասցուք զչարն՝ զի եկեսցէ բարի ։
որոց դատաստանքն յիրաւի են ։ * Եւ 9
արդ՝ ինչ բնիկք առաւել քան զմեզ ատա
քեզն եւ ոչ բնիկք ։ քանզի յառաջ Ղ. ատա.
դոյն խակ մեղադրեալ եղեաք հրեայ 3 22
հեթանոսաց՝ամենեցուն եւ մեղաւք լի
նեն լոյս * Ալ եւ գրեալ է ։ թէ ոչինչ է 10
արդար՝ եւ ոչ մի ։ Եւ ոչ գոյ՝ որ իմա 11
նայեւ ոչինչ է՝ որ խնդրէ զաստ ։ զմի 12
նեքեան խոտորեցան՝ի միասին անի

‖ Սաղմ. պատանեցան. ոչնչք է՝ որ առնէ զբարին.
5. 11. և ոչնչք է մինչև ի մի. * ‖ Գերեզմանն 13
‖ Սաղմ. բաց է կոկորդն նոցա լեզուօքն իւրեանց
139. 4. նենգաւորք եղեն. ‖ Թոյնք իժից ի 14
‖ Սաղմ. ներքոյ շրթանցն նոցա: * ‖ Որոց բերան 14
13. 3. անիծից և դառնութեամբ լիք են:
‖ Առակ. * ‖ Արագ ունք են ոտք նոցա հեղուլ զա- 15
59. 7. րիւնն: * Նեղութիւն և թշուառութիւն ի 16
Ածոց. ճանապարհս նոցա: * Եւ զճանապարհն 17
36. 16. խաղաղութեանն ոչ ծանեան: * ‖ Այլ 18
երկիւղ ոչ առաջի աչաց նոցա:

Ա. Գ. * ‖ Ասացի գիտեմք՝ զորինչ միանգամ 19
օրէնքն ասեն՝ այնոցիկ՝ որք ընդ օրէն-
նօքն են, ասեն. զի ամէն բերան խցցի.
‖ Սաղմ. և դատապարտ լինի ամ աշխարհ ոչ: 23
35. 2. * Ո՛վ ի գործոց օրինաց ոչ արդարա- 23
‖ Գործ ցի ամ մարմին առաջի նո՛ր. քանզի օրէն
2. 16. նօքն է գիտութիւն մեղաց: * Ասացի 21
արդ՝ առանց օրինացն իսկ արդարու-
թիւն նոյ յայտնեաւալ է՝ վկայեալ յօրէ
նաց անտի՝ և՛ ի մարգարէից. * Քան 22
զի արդարութիւն նոյ ի հաւատոց ան
տի յի՛ քի յամ հաւատացեալս. և ոչ
ինչ է խտիր: * Քանզի ամենեքեան 23

մեղան

ւատամբ • քրս լինի • այլ զօրհնութիւն
31 * Ա՛րդ, զօրհնութիւն ինչ խափանի՞մք հա՞
տաւմբ • Թէ փառաւորին նովքին հաւատովք
• Թէ ոչ տուեալ ինչ հաւատոյ • տպա՛ և զան՞
մի՞ ոչ ա՛ն, որ արդարացուցանէ զԹլփա
32 տուածին ի հաւատոյ • ։ * ։ զհաւատացեալսն ի Քրս
ոչ • այո՛ և հերձուածոյ ։ * ։ զհերձ
ուածսն ի միայն ետուն ա՛ն և հերձանաւտա
33 կան • * ։ զհերձուածոյ զործս ոչ ընդու
մարիմք հաւատովք արդարանալ մարդ
34 * Կանգնի հա՞ ։ ընդունելոյ զործս անտի • ոչ՝ մի՛ ի
օրինաց • ի զործս պատուիրանացն • յորմէ
ոչ՝ մի՛ պարծանքն • արգելան • յորմէ
35 զան՝ որ ի հաւատոյն չեն * Ոչ արդ
եաւիցի նա արդար • և արդարացուսցէ
զան՝ որ ի հաւատոյն չեն • ի միակ արդ
36 Թէ նորա ի ժամանակի յայսմիկ • զի
Ընդերեցին այլ՝ ի հանդիսս արդարու
Թէ յաւետեդոյն մեղացն զործ եւսցէ
Թէ հանդիսս արդարութեանն ընդ, վ՛ն Թողու
Թէ ի ձեռն հաւատոցն արեամբն ի
37 * Ընդ որ յաւետեդոյն եղ ա՛ծ ի քաւու
38 չնորհօք՝ ի ձեռն փրկութեանն որ ի քրս
39 այ ։ * Ա՛ր արդարանան ձրի նորին
մեղանն • և նուաճեալ լեն ի փառացն

ՊԻ. Պ.

Ա Ա՛ստուածն ցուցանէ օրէնսիս տիրահարս ի
2 և վկայութեամբ մարգարէին զուարճ, և ելից
3 զանազանութեամբ ոչ՛ է ի ներհատութենէն ևս ոչ՛ է
4 ի հաւատոյն։ Ա Ա՛ստուածն ցուցանէ օրէնսիս տիրահարս

Ո՛վ ի՛ր։

տուրքն հաւատոյ հօր մերոյ աբրահամ
եւ որոց երթիցէն չէ հետ առնիլիա
ժէ՛ ի թլփատութեան անտի եւ երթ։ այլ
ընդ թլփատութեան միայն, այլ եւ ընդ
քոյրն, որք յանթլփատութեանն անտի
ընդ ի՛ր հետքսն հաւատոյ հօրն մերոյ
աբրահամու, զոր ունէր յանթլփատութեանն։
ժթ՛ ոչ վասն խոստմանն օրինաց տուաւ
աբրահամու եւ զաւակի նորա զի աշխարհի
ժառանգ լինիցի նա, այլ վասն արդարութեան
հաւատոյ։ ի՛ եթէ որ ի՛ օրինաց են ժառանգք
են հաւատոյ, եւ ունայնացաւ խոստումն։
իա՛ զի օրէնքն բարկութիւն գործէ, զի
ուր ոչ է օրէնք, ոչ է եւ յանցումն։ իբ՛
վասն այսորիկ ի հաւատոյ է զի ըստ շնոր-
հաց հաստատուն լիցի խոստումն ամենայն
զաւակի, ոչ միայն որ յօրինացն է, այլ եւ
որ ի հաւատոյ հաւատոյ աբրահամու, որ
է հայր ամենեցուն մերոց։ իգ՛ որպէս
գրեալ է, զի հայր բազմաց ազգաց դրե-
ցի զքեզ առաջի աստուծոյ զոր հաւատա-
ցաւ նմա, որ կենդանացուցանէ զմեռեալս
եւ կոչէ զոր ոչ իցէ իբրեւ զիցէ։ իդ՛ որ
զհանդերձ յուսոյ ի յուսոյ հաւատաց
զի եղիցի նա հայր բազմաց ազգաց
ըստ ասելոյն, զի այսպէս իցէ զաւակ
քո։ իը՛ եւ ոչ տկարացաւ հաւատովն
եւ ոչ նկատեաց զմարմինն իւր մեռեալ
եւ զարգանդ սարայի մեռեալ։ իթ՛ եւ
ոչ երկմտեցաւ անհաւատութեամբ ի
խոստումն աստուծոյ, այլ զօրացաւ
հաւատովն տալով փառս աստուծոյ։
լ՛ եւ գիտացեալ զի զոր խոստացաւ
զօրէ եւ առնել։ լա՛ վասն որոյ եւ
հաշուեցաւ նմա յարդարութիւն։ լբ՛
եւ ոչ միայն վասն նորա գրեցաւ թէ
հաշուեցաւ նմա, այլ եւ վասն մեր
զորոց հաշուելոց է մեզ հաւատալ
ի յարուցեալն յերից զՅիսուս տէր
մեր։ լգ՛ որ մատնեցաւ վասն մե-
ղաց մերոց եւ յարոյց զնա վասն
արդարացուցանելոյ մեզ։

Ե՛ Ուստի արդարացեալ ի հաւատոյ
խաղաղութիւն ունիցիմք առ աստուած
ընդ տեառն մեր Յիսուսի քրիստոսի։ բ՛
որով եւ մուտս ունիցիմք հաւատովք
ի շնորհս զայս յորում կայցուք եւ
պարծիմք ի յուսոյ փառացն աստուծոյ։
գ՛ եւ ոչ միայն այլ եւ պարծիմք ի
նեղութիւնս մեր գիտացեալ զի նեղու-
թիւն զհամբերութիւն գործէ։ դ՛ եւ
համբերութիւն զփորձ, եւ փորձ զյոյս։
ե՛ եւ յոյս ոչ ամաչեցուցանէ, զի սէր
աստուծոյ տարածեալ է ի սիրտս մեր
ընդ հոգւոյն սրբոյ որ տուեալ է մեզ։
զ՛ զի քրիստոս մինչդեռ տկարք էին
ըստ ժամանակի վասն անաստուածից
մեռաւ։ է՛ զի արդարոյ վասն մեռանել
ոք ոչ իցէ, վասն բարւոյ գուցէ եւ
համարձակեսցի ոք մեռանել։ ը՛ զի
աստուած զսէր իւր զհանդէս առնէ
մեզ, զի մինչդեռ մեղաւորք էաք
քրիստոս վասն մեր մեռաւ։ թ՛ ապա
ուրեմն բազմապատիկ եւս արդարա-
ցեալք այժմ յարեամբ նորա կեցցուք
ի բարկութենէ։ ժ՛ զի եթէ թշնամիք
էաք աստուծոյ հաշտեցաք նմա մահ-
ուամբ որդւոյ նորա, ապա ուրեմն
բազմապատիկ եւս հաշտեալք կեցցուք
յարեամբ նորա։ ժա՛ եւ ոչ միայն այլ
եւ պարծիմք աստուծով տեառն մերոյ
Յիսուսի քրիստոսի, որով զհաշտու-
թիւնն առաք։

ԳՂ. 13 աբրահամու՝ և զաւակին նորա խոստանալ լինելոյ աշխարհին ։ այլ ի հաւատոյն
14 արդարութենէ ։* Օ՛ի եթէ որք յօրէնսն
նայն են, ժառանգք իցեն ։ ապա ընդ
15 դատարկ եղեն հաւատքն՝ և դատարկ ա-
ւետիքն։ * Քանզի օրէնքն զբարկու-
16 թիւն գործեն, քանզի ուր ոչ են օրէնք՝
ոչ յանցանք ինչ է։* Վասնորիկ ի
հաւատոց անտի, զի ըստ շնորհացն
17 եղիցի ։ ած՝ ի լինելոյ հաստատուն ա-
ւետեացն ամենայն զաւակին ։ ոչ այնմ մի-
այն՝ որ յօրինաց անտի ։ այլ և այնմ,
որ ի հաւատոյն աբրահամու ։ որ է
հայր մեր ամենեցուն ։* Այլ և գրեալ
17 ։ 4 ։ է ։ Թէ հայր ազգաց բազմաց արա-
րիչ զքեզ ։ առաջի աց, որում հաւա-
տաց՝ Աստուծոյ որ կենդանի առնէ զմեռեալս։
18 և կոչէ զչգոյնն իբրև զգոյ։* Որ ան-
մտօք յոյսն յուսով հաւատաց լինիլ նմա
հայր ազգաց բազմաց ։ որպէս ասաց
Ծննդ. ԺԵ. 5 ցաւն ։ Թէ այնպէս եղիցի զաւակ ։ Ծննդ.
19 քո ։* Եւ նա ոչ երկմտեաց՝ ի հաւա-
ստոյն ։ Թէպէտ և հայեցաւ՝ ի մար-

մին խոր այնուհետև իբրև՝ ի մեռեալ։
քանզի զկնիւրատեսնիւք ուրեմն էր։
և՝ ի մեռելոցն թէ արդեաւթն առաւել։
20 * Նայց յատեսուեացն այն ոչ երկմտեաց
անհաւատութեաբ։ այլ զօրացաւ հա՛
21 տաւոմբ։ ետ փառս ՚ի * Աստ հա՛
տատեցաւ ՚ի միտս իւր, թէ որ խոստ
22 տացաւն՝ կարօղ է առնել։ Վ՛ասն
որոյ և համարեցաւնմա յարդարու՛
23 թի։ * Ո՛չ զի գրեցաւն, ոչ երթէ
վնասն միայն, երթէ համարեցաւ նմա։
24 * Ո՛չ և վասն մեր՝ որոց համարեսցի ե։
որք հաւատամբ յայն՝ որ յարոյց զՅի՛
25 սուս մեր ՚ի մեռելոց։ * Վր մատնեցաւ
վասն յանցանացս մերոց, և յարեաւ վա՛
զեզ արդարացուցանելոյ։

Գլուխ ԼԱ.

1 Պատարագ արդարութեան՝ ի յետին հաւատացելոց • 9 Փրկիչն Աստուած վասն խոտոր ընդունելոց, ապա
յոռնաբանել վասն խոտոր սիրելեացն : 12 Ողջոյն
ընդհանրական : 15 Կրկին է ազիւթ, առաջագոյն
ազիւնոյն : 16 Կերպարանք ընդ երկոցունց :
Ողջոյն :

1 յաստուածային արդարութենէդ ի հա-
տատուց անտի , զհաւատարմութիւն
2 կալցուք առաջի՛ ի ձեռն որոյ մեր
Աղօթք։ քին։ * Աստուած և զընծայացուքն ընկալ՝
ջ. 18։ լսեր հաւատաւորիդ՝ ընդարձակ յայտնութիւն յո-
3 գուածոյ այդ : * Եւ ոչ այսչափ միայն ,
այլեւ պարծիմք ի նեղութիւնս մեր ,
Յով։ ա. 3։ քանզի գիտեմք , եթէ նեղութիւնք
4 զհամբերութիւն գործեն , * Համբե-
րութիւն զփորձն , փորձն զյոյս :
5 Յոյս՝ ոչ երկբեբ առնէ զսրտանէ , զի
սիրն այդ ամուրիալ ի մի աներտս մեզ ,
6 ընդ որ մեռեալ ի մի աներտս մեզ

Ի ՏՈՄՍԱՐԵՑԻՍ

մահ յաշխատայ միմիայն ցմուխեա՛ւ ի վրայ
օրէնք ոչ իցեն։ Ա։ Յայլ Թագաւորեց
հի · քայց մեղք ո՛չ համարին , ուր
դի միմիայն յօրէնսն մեղք էին յաշխարս
մահ որով ամենեքեան մեղան։ * Քանզ
և այնպէս յայտ մարգիկ ստուած եցաւ
խարէն մոմին՝ և՛ի մեղաց անտի մահ ·
և զհաշտութիւնն խոկ ընկալաք ·
և՛ի ում՝ի միոջէ մարդոյ մեղք յայս
ոչ այսչափ միայն · այլև պտղոյ-իմք ևս
մերում ապրեցարուք կենդանք նմա։ * Եթէ
ևորա · սիրեաւ ևս առաւել՝ի հաշտիլս
հաշտեցաք ընդ այ մահուն՝ամբ որդւոյ
ուր ։ * Ո՛չ է ելեալ միոյ Թշնամիքն էաք
ապրեցոյցաք նովաւ՝ի բարկութէն աստ
քանզի մերում այժմիկ արեամբն նմին
մեռանել։ զայս առաւել յարդուս
դեռ մեղաւորքն էաք , * Քան վն մեր
նեաց այժ զսէրն իւր՝ի մեզ՝ զի միոջէ
համարձակիցի որ մեռանիլ։ * Գայստ
մեռանիցի · այլ վն բարւոյ Թերևս
մեռանիցի ։ Ա։ Ոչ ոք
մեր՝ի ժամանակի ։ ի վն ամբարշտաց

յանցուցեալոցն, եւ նմանութիւն յանց
ուածոյն ադամայ որ է օրինակ հան
դերձելոցն։ * 15 Այլ ոչ ո՛րպէս յանցանքն,
նոյնպէս եւ շնորհքն. զի եթէ միոյն
յանցանօք բազումք մեռան. այլքան
եւս առաւել շնորհքն աստ՝ եւ պար
գեւքն շնորհօք միոյն մարդոյ Յի՛ս Ի՛
սուսի բազումս առաւելեալ։ * 16 Եւ ո՛չ ոպէս
միոյ մեղուցեալոյն պարգեւքն. քան
զի դատաստանն՝ ի միոջէ յանցուա
ծոյ անուն՝ ի դատապարտութիւն. այլ
շնորհքն՝ ի բազմաց յանցուածոցն յար
դարութիւն։ * 17 Վասն զի եթէ միոյն յան
ցանօք մահ թագաւորեաց միովն, որ
չափ եւս առաւել՝ որք զառատութիւն
շնորհաց եւ զպարգեւաց արդարութեան
առնուցուն, կեցնօք թագաւորեսցեն
ի ձեռն միոյն Յի՛ս Ի՛սուսի։ * 18 Ապա ուրեմն
որպէս միոյ յանցանօք յամենայն մարդիկ դատա
պարտութիւն, նոյնպէս եւ միոյն արդա
րութեամբ՝ յամենայն մարդիկ արդարու
թիւն կենաց։ * 19 Վասն զի որպէս միոյ անհնազանդութեամբն
բազումք մեղաւորք եղեն. նոյնպէս եւ հնազանդութեամբն միոյն

մինն՝ արդարք բազումք եղիցին։
20 * Բայց օրէնքն՝ ի ներքս անկան՝ զի
յանցանքն բազմասցին։ զի ուր առա-
ւել եղեն մեղքն՝ առաւել լա՛ւ յաւե-
21 լան շնորհքն։ * ո՛ր ի նա՛յ Թագաւորե-
ցին մեղքն՝ ի մահ՛ու անդ։ նոյնպէս
և շնորհքն Թագաւորեսցեն արդա-
րու՛թ՛ի ի կեանսն յաւիտենից՝ ի Յի-
սուսէ Քրիստոսէ Տեառն մերմէ։

Կ՚Ը։ Ի՛։

Ա՛ռ ինչ՞ ասիցեմք՝ եթէ ա՛ռ
տա՛ւտեսն՝ ի մեղս՝ զի շնորհքն բազ-
2 մասցին։ * Հա՛ւր լիցի։ որք մեռա՛ք
մեղացն։ զիա՞րդ տակաւին՝ ի նմին
3 կեցցեմք։ * Կա՛մ ոչ գիտէ՛ք՝ զի որք
մկրտեցաք՝ ի քրիստոս Յիսուս՝ ի մա-
հ՛ու նորա մկրտեցաք։
4 անդր նո՛ր վկրտեցաք։ * Թաղեցաք
Վ՚ոտ։ 3։ 27։

Ա.Յովն. ը Նախին մկրտուելէն՝ ի մահ. զի ոմն
2. 12. յարիաւս քա՛ի մեռելոց փառօք Հօր.
Ա.Գծեաս. 4. 23. Նոյնպէս և մեք՝ ի նորոգութեան կենաց
շրջևացուք։ * ՚Ո՚ի եթէ նմանակից 5
Ա.Բէտր. եղեմք նմանութեան մահու նորա. այլև
12. 1. յարութեան նորա լինիցիմք։ * ՚Այս գի 6
1. Պետ. առաջիք՝ զի հին մարդն մեր խաչեցաւ
2. 1. և եղև նոր՝ զի խափանեսցի մարմին մե
4. 2. ղացն. մի՛ ևս ծառայել մեզ մեղացն։
ի որ մեռանի՝ արդարացեալ է ի 7
մեղաց։ * Իսկ եթէ մեռաք ընդ քրիստ. 8
հաւատամք, թէ և կեցցուք ընդ նմա։
Գիտեմք զի քրիստոս յարուցեալ է ի մեռ 9
ելոց. այևս հետև ոչ մեռանի. և
մահ նմա ոչ եւս տիրէ։ * ՚Ո՚ի որ մեռ 10
աւն՝ մեղացն մեռաւ միանգամ, և
որ կենդանին է՝ կենդանի է Աստ
ուծոյ։ * ՚Նոյնպէս և դուք համարեսջիք զան 11
ձինս մեռեալս մեղացն, և կենդանիս
Աստ, ի քրիստոս Յիսուսի տեառն մեր։
Գլ. Վ * Ա՚ի այսու հետև թագաւորեսցեն 12
մեղք ի մահկանացու մարմինս ձեր՝
հնազանդիլ ցանկութեանց նոր։ * Եւ 13
մի պատրաստէք զանդամս ձեր զէն
անթ

տեցէք զանդամս ձեր ծառայս արդ-
արութեան Աստուծոյ. զի մեղք ոչ
տիրեսցեն ձերոյ մարմնոյ մահկանա-
ցու, եւ անօրէնութեանն յանօրէ-
նութիւն մարմնոյ ձերոյ. զի ոչ
պատրաստուիցիք զանձինս ձեր ծա-
ռայս Աստուծոյ իբրեւ ի կենդա-
նութենէ մերձեալս, եւ զանդամս
ձեր սուր արդարութեան Աստուծոյ։
Զի մեղք ձեզ տէր ոչ տիրեսցեն. քանզի ոչ էք ընդ
օրինօք, այլ ընդ շնորհօք։ Զիա՞րդ եւ մեղանչեսցուք,
զի չեմք ընդ օրինօք, այլ ընդ շնորհօք։ Մի՛ եւ
նոքա, այլ ընդ շնորհօք։ Զիա՞ւր լիցի,
ոչ գիտէք եթէ որում պատրաստէք զանձինս ձեր ծառայս
Գլուխ զ.
ծառայք էք որում հնազանդիք, կամ մեղաց ի մահ, կամ
զանդիմին, եթէ մեղաց ի մահ, եւ
եթէ ի հնազանդութիւն արդարու-
թէ, յոմանց մեղաց ի մահ, եւ
ոմանց հնազանդեցան սրտիւ
ձեզ կերպ ծառայք մեղաց, հնազանդեք
ցայժմ ի սրտէ, որում աւանդեցայք
ուսոյցաք ի մեզանից, ծառայեցիք ար-
դարութեան։ Զմարդկային ասեմ վասն
դարուցն։ Արդիւնս ասէմ վասն
ունակութեան մարմնոյ ձերոյ. զի ունէք
զանդամս ձեր ծառայ արդարու-
թեան ի սրբութիւն։ Զի երբեմն էիք
ծառայք մեղաց, ազատ
էիք արդարութենէն։ Զիա՞ւր պտուղ
ունէիք յայնմ ժամանակի, յորոց ամաչէք
այժմ, զի վախճան նոցա մահ է։ Այլ
այժմ ազատեալ ի մեղաց, ծառայեցեալ

Ճ Ի Զ

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ն Ե Ր Ո Վ Ն Ա Հ Ա Ն Ք Ի Ս Ա Ր Ա Ն Ե Ա Ն Ց

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ն Ե Ր Ո Վ Ն Ա Հ Ա Ն Ք Ի Ս Ա Ր Ա Ն Ե Ա Ն Ց

Ճ Ի Զ

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ն Ե Ր Ո Վ Ն Ա Հ Ա Ն Ք Ի Ս Ա Ր Ա Ն Ե Ա Ն Ց

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ն Ե Ր Ո Վ Ն Ա Հ Ա Ն Ք Ի Ս Ա Ր Ա Ն Ե Ա Ն Ց

Ճ Ի Զ

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ն Ե Ր Ո Վ Ն Ա Հ Ա Ն Ք Ի Ս Ա Ր Ա Ն Ե Ա Ն Ց

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ն Ե Ր Ո Վ Ն Ա Հ Ա Ն Ք Ի Ս Ա Ր Ա Ն Ե Ա Ն Ց

պետ կայ օրինաց · իսկ երէց մեռցի
այրն , արձակեսցէ յօրինաց առն ։
3 *Ապա ուրեմն մինչ կենդանի է այրն,
շուն կոչի՝ երէց լինիցի առն այլում,
և երէց մեռանիցի այրն, ազատ է յօ-
րինացն · չիամարեսցի շուն , երէց լի-
4 նիցի առն այլում։ *Այսուհետև և
դուք եղբարք մեռայք օրինացն մա-
ծուին քրի , լինիլ այլում , որ ի մեռու
լոցն յարուցեալ է , զի պտղաբերիցի լի
5 ցուք Աստ։ *Քանզի մինչ էաքն մար-
մնովիարիք մեզաց՝ որք օրինացն էին՝
զօրանային յանդամս մեր, առնել պտղա
6 բերս առնելոյ զմեզ մահու։ *Այժմ
այժմ դատարկեցաք յօրինաց անտի ։
քանզի մեռաք այնմիկ որով բռնա-
նայաք մեռանել յոգի նո-
րութեան և ոչ հնութեամբ
7 գրոյն ։ *Իսկ ասասցուք զինչ ասեմք
օ ։ Թէպէտ զինչ ասեմք
զգանկուքիւն ոչ ճանաչէի , եթէ ոչ
օրինացն էր ասացեալ՝ մի ցանկա՛ ։ Ա՛յլ։
8 նայցես։ *Պատճառս առեալն մեղքն

2 Որ. պատուիրանաւն. և գործեցին ինձ
5. 21. զամ ցանկութիւն. զի առանց օրինացն
մեղքն մեռեալ էին։ * Եւ ես առանց 9
օրինացն երբեմն էի կենդանի. այլ
իբրև եկաս ինձ պատուիրանն, մեղքն
կենդանացաւ։ * Եւ ես մեռայ. և գտաւ 10
ինձ պատուիրանն՝ որ՝ի կեանսն
էր, նոյն՝ի մահ։ * Զի մեղքն պատ 11
ճառս առեալ պատուիրանաւն խաբեցին զիս, և նովիւն սպանին։
Գ. Զ. * Եւ յայսմհետէ օրէնքն սուրբ են՝ և պատ 12
ուիրանն սուրբ՝ և արդար՝ և բարեբար։
Ի Տիմ. * Արդ՝ ինձ բարին մահ եղեւ. քան 13
ա. 2. զի այլ մեղքն՝ զի երևեսցին մեղքն
բարեաւն գործել ինձ զմահ. զի եղիցին ըստ առաւելուտէ մեղքն մեղաւորի՝ ի ձեռն պատուիրանին։ * Գիտեմք 14
զի օրէնքն հոգևոր են. այլ ես մարմնաւոր եմ, ընդ մեղաց վաճառեալ։
Զի * զոր գործեմ՝ ոչ գիտեմ. ոչ 15
զի զոր կամիմն զբարին՝ զայն առնեմ. այլ զոր ատելիմն զչարն՝ զայն գործեմ։ * Եթէ զոր ոչն կամիմ՝ 16
զայն առնեմ. վկայեմ օրինացն, եթէ

բարի

17 բարեաւք են։ * Ա՛յլ արդ ոչ եթէ ես
գործեմ զայն , այլ բնակեալ յիս
18 մեղքն։ * Գիտեմ, զի ոչ բնակեալ է
յիս , այսինքն ի մարմնի իմում, բա
րի ինչ . զի կամքն առաջի կան ինձ .
19 և առնել զբարին ոչ։ * Ո՛ի ոչ եթէ
զոր կամիմ զբարին՝ զայն առնեմ, այլ
զոր ոչն կամիմ զչարն, զայն գործեմ
20 Ա՛ապա եթէ զոր ոչն կամիմ , զայն
առնեմ . ոչ ևս ես առնեմ զայն՝ այլ
21 բնակեալ յիս մեղքն։ * Գ՛տարդ գը
տանեմ զօրէնս այնմիկ՝ որք կամի
ցին առնել յիս զբարին. զի ինձ չարն
22 առաջի կայ։ * Հաճեալ եմ ըստ օրէնսն
23 այ ըստ ներքին մարդոյն։ * Ա՛տեց տես
անեմ այլ օրէնս յանդամս իմ ,
զինեալ հակառակ օրինացն մտաց իմոց .
և գերել զիս օրինաւքն մեղաց՝ որք են
24 յանդամս իմ։ * Ո՛ր մի տառապեալ
եմ ես. ո՞վ ապրեցուցանէ զիս ի մար
25 մնոյ աստի մահու։ * Ա՛յլ շնորհքն այ
ի ձեռն յի՛սուսի տեառն մերոյ. ապա ուրեմն
ես ինքնին մտօք ծառայեմ օրինացն

Կ՛Ա.

այ . և մարմնով օրինացն մեղաց ։

Գլուխ Ը

Քանզի հոգւոյն, կեանքն և խաղաղութիւն:
Հոգւոյն մարմնոյ՝ մա՛հ է. և խորհուրդ
7 որք ըստ Հոգւոյն՝ զՀոգւոյնն, և որք ըստ
մարմնոյն են՝ զմարմնոյնն խորհին. և
8 զիա՛րդ այլ ըստ Հոգւոյ՝ ոչ* կարեն
9 հեծցի՛ք ի մարդս ըստ մարմնոյ դնոյ
բեռացի՛ք, ի մարդկանէ ըստ մարմնոյ դնոյ
4 ոչ* ի արդարութի՛ օրինացն կատա-
րեցի՛ք զամենայն ինչ՝ ի մարմնի անդ
ասացաք զամենայն՝ ի մարմնի անդ. և
մարմնոյ մեղաց՝ և վա՛յ մեղաց. և դա-
զարդին իւր առաքեաց ի նմանութի՛
նման՝ որպէս տկարանայր մարմնով. այ՛ժ
3 մահու՝ ոչ* ի որ անհնարին էր օրէն՝
ամաւթեցին կիս յօրինեաց մեղացն և
2 ի՛ օրէնսդիր Հոգւոյն կենաց՝ ի քո յիսո՛
ի՛ քեզ յա՛ր. որք ոչ ըստ մարմնոյ վարին
1 պարտաւորութիւնն և այնոցիկ՝ որք

Կամ Ա

Ա՛յժմ ոչ ինչ դատա-
կան՝ ի՛ քեզ յաղթեցեր զեւ. 35 Ելեր ի քոյ ամենայն
24 Յաւուրս ապրիլ։ 26 Ծոփեցի ա՛ր լինի օգնա-
ցէ։ 14 Լուր ինձ ա՛ր լեան հոգւոյ՝ ա՛ր
տ Ծարիսաբէ կեցո՛ւցի՛ր հոգիս ի
1 Հեղ գոտեպատուհանի հոմոտացէ ա՛ր

ՄՇՏԱՄ ՀՐԿԻՒՂ։ ՈՒՐ ԱՒԴԸ ՀՈԳԻՆ
1 ՅԻ ԱՒԴԻՆ ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԵՍ ՄԻՐՈ։ ՃՈՒ
ՎԱՐԻՆ, ՆՈՒԱՐ ԵՆ ՈՐԴԻՔ ՍԻՆ ։ * ՅԻ ՕՐ ՈՒԺԻ ՀՈԳԻՈՒՆ ՍԻՆ
ՁԵՌՔ ԿԱՑՔԻՔ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՀՈԳԻՈՎ ՁԵՌԱԾՈՒ ՄԱՐՄՆԻՆ ԱՍՊԱՆՈՒՔ
ՁԵՌՔ ԿԱՑՔԻՔ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՈՒՆԻ ՄԱՐՄՆԻՆ ԿԵՑՑԻՔ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՁԵՐ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՀՈԳԻՈՎ ՁԵՌԱԾՈՒ ՄԱՐՄՆԻՆ ԱՍՊԱՆՈՒՔ
ՁԵՌՔ ԿԱՑՔԻՔ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՈՒՆԻ ՄԱՐՄՆԻՆ ԿԵՑՑԻՔ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՁԵՐ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՀՈԳԻՈՎ ՁԵՌԱԾՈՒ ՄԱՐՄՆԻՆ ԱՍՊԱՆՈՒՔ
ՁԵՌՔ ԿԱՑՔԻՔ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՈՒՆԻ ՄԱՐՄՆԻՆ ԿԵՑՑԻՔ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՁԵՐ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ։ ՄԵՌԱՆԵԼՈՅ ԵՂԻ ԻՄԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ

Պատ. ե. ե. որդեգրութեան, որով աղաղակեմք
աբբայ Հայր։ * Այն ինքն Հոգին
վկայէ Հոգւոյս մերում, եթէ եմք որ
դիք աստ։ * Եւ եթէ որդիք, ապա և
ժառանգք. ժառանգք աստ և ժառան
գակիցք քրիստոսի. եթէ չարչարանացն կը
ցուղք լինիցիմք, և փառացն հա
ղորդք լինելոց եմք։ * Կարծէ այսպէս
թուի, եթէ ոչ են արժանի չարչա
րանք ժամանակիս հանդերձելոց փա
ռացն՝ որք յայտնելոց են ի մեզ։ * Զի
ակնկալութիւն արարածոյ յայտնու
թեան որդւոցն աստ սպասէ։ * Զի ընդ
նայնութեան արարածք հնազանդեցան,
ոչ իւրեանց կամաւ՝ այլ վասն այնորիկ
որ հնազանդեցուցին յոյսով։ * Զի և
ինքեանք իսկ արարածքն ազատեսցին
ի ծառայութենէ ապականութեան յազա
տութիւն փառաց որդւոցն աստ։ * Զիան
զի գիտեմք, եթէ ամ արարածք հե
ծեծին՝ և երկնեն միանգամ ցայժմ։ * Եւ
ոչ այսչափ միայն, այլ և մեք իսկ՝ որք
զպտուղ հոգւոյն առնումք, անձամբ
յանձինս մեր հեծեմք՝ որդեգրու
թիւն

ակին կալեալ՝ փրկութեամբ մարմնոյ մե-
24 ռոյ։ * Ո՛վ ի յուսով ապրեցաք այլ յոյս
տեսանելիք չէ յոյս. զի զոր տեսանէ ոք՝
25 զիա՞ւս յուսայ։ * Այլ թէ զոր ոչն
տեսանեմք, յուսամք՝ համբերութեա՛ք
26 ակն ունիմք։ * Նոյնպէս և Հոգին՝ ի
թիկունս հասանէ տկարութեան մե-
րում. զի զոր կամքն յաղօթս՝ ոչ պա
ժանն իցէ՝ ո՛չ գիտեմք. այլ ինքն Հո
գին բարեխօս լինի՝ ի հեծութիւս ան
27 մռունջս։ * Այլ որ քննէն զսիրտս՝
գիտէ՝ զինչ խորհուրդ է Հոգւոյն. զի
28 ըստ այ բարեխօսէ վա՛ս սրբոց։ * Այլ
գիտեմք՝ եթէ որոց սիրենն զա՛ծ՝ յամե
նայն գործակից լինի՝ ի բարիս. որք հրա
29 ւիրանա՛ն կոչեցան։ * Ո՛ի զորս յա
ռաջն ճանաչէր՝ յառաջագոյն՝ և հրա
ւիրեաց կերպարանակից լինել պատ
կերի որդւոյն իւրոյ. զի եղիցի նա
անդրանիկ՝ ի մէջ եղբարց բազմաց։
30 * Եւ զորս յառաջագոյն հրաւիրեց՝
զնոսին և կոչեաց. և զորս կոչեացն,
զնոսին և արդարացոյց. և զորս ար-
դարացոյցն, զնոսին և վճռաւորութ

ցաւր։ * Ասէ արդ ցինչ առնիցէ առ այս 33
երէց տաճարին մերոյ կոյս է, որ լեցէ մեր
հակառակ։ * Որ չիւրս որդին ոչ խնայէ 34
եաց՝ այլ վասն մեր ամենեցուն մատ
նեաց զնա. զինարդ ոչ նուաւս հանդերձ
զնա շնորհիցէ մեզ։ * Վասն որ մեք 35
զսէր չունիցեմք ընտրելոց աստ՝ տաճ է՝
զսէր լինիցի ընտրելոց այ. տաճ է՝
որ արդարացուցանէ։ * Ասէ արդ՝ ով 36
է՝ որ դատապարտ առնիցէ։ քրիստոս է՝
մեռաւն՝ մանաւանդ թէ յարուցեալ
իսկ է. և է ընդ աջմէ այ. որ և բառնա
նաօս իսկ է վասն մեր։ * Արդ՝ որ մեզ 37
նեաց զմեզ ի սիրոյն քրի. նեղուա
թէ անձկութիւն. թէ հալածանք
թէ սով. թէ մերկութի. թէ վիշապ
Սաղ. թէ սուր։ * Որպէս գրեալ է. վասն քո 38
մեռանիմք զօրհնասացիւք համարիմ
ցաք ոչ զդիմար ի սպանդ։ * Այլ 39
յայսմ ամին, առաւել յաղթեմք նո
վաւ՝ որ սիրեացն զմեզ։ * Վասնզի
հաստատեալ եմ, եթէ՝ ոչ մահ. և ոչ
կեանք. և ոչ հրեշտակք. և ոչ իշխանու
թիւնք. և ոչ զօրութիւնք. և ոչ որ կան
ոչ հանդերձեալքն. և ոչ կարողու

36 Թէ։ Զի՞ որ բարձրութի՞ւն։ եւ ո՛չ խոր
թութի՞ւն։ եւ ո՛չ այլ ինչ արարած, կարե
ցեալ զմեզ ի սիրոյ աստուծոյ, որ
է ի քրիստոս յիսուս տեառն մերում։

Գլուխ Ը.

1 Ոչ դատապարտութիւն ուրեմն այժմ
է նոցա որ են ի քրիստոս յիսուս, որ ո
չ ընթանան ըստ մարմնոյ։ 2 Այլ ըստ հո
գւոյ։ Զի հոգւոյ կենդանութեան օրէնք
ազատեաց զիս ի քրիստոս յիսուս ի
3 մեղաց եւ ի մահուանէ։ Զի զոր անկա
րելի էր օրինացն, զի տկարացեալ էր
մարմնովն, զայն աստուած առաքեալ
զորդի իւր ի նմանութիւն մարմնոյ
մեղաւորի, եւ վասն մեղաց դատա
4 պարտեաց զմեղս ի մարմնի։ Զի արդա
րութիւն օրինացն լցցի ի մեզ, որ ո
չ ընթանամք ըստ մարմնոյ այլ ըստ
5 հոգւոյ։ Զի որ ըստ մարմնոյ են, զոր
մարմնոյն են խորհին։ Եւ որ ըստ հո
գւոյ, զոր հոգւոյն են խորհին։
6 Զի իմաստութիւն մարմնոյ մահ է։
Եւ իմաստութիւն հոգւոյ կեանք եւ
7 խաղաղութիւն։ Զի իմաստութիւն
մարմնոյ թշնամութիւն է առ աստուած։
Զի օրինացն աստուծոյ ո՛չ հնազան
դի, եւ ո՛չ կարէ։ 8 Եւ որ ի մարմնի են,
աստուծոյ հաճել ո՛չ կարեն։ 9 Դուք
ոչ էք ի մարմնի, այլ ի հոգւոյ, եթէ
հոգի աստուծոյ բնակէ ի ձեզ։ Եւ եթէ
ոք հոգի քրիստոսի ո՛չ ունի, նա ոչ է
նորա։ 10 Եւ եթէ քրիստոս ի ձեզ է,
մարմինն մեռեալ է մեղաց, հոգին
կեանք արդարութեան։ 11 Եւ եթէ
հոգի նորա որ յարոյց զյիսուս ի մեռելոց
բնակէ ի ձեզ, որ յարոյց զքրիստոս
յիսուս ի մեռելոց, կենդանասցէ եւ
զմարմինս ձեր մահկանացուս հոգւովն
իւրով որ բնակէ ի ձեզ։ 12 Ուրեմն
եղբարք, պարտական եմք ո՛չ մարմնոյ
զի ըստ մարմնոյ կեցցուք։ 13 Զի եթէ
ըստ մարմնոյ կեցցէք, մեռանիցիք։
Եթէ հոգւովն զգործս մարմնոյ սպան
ջիցէք, կեցցէք։ 14 Զի որ հոգւովն աս
տուծոյ վարին, նոքա են որդիք աս
տուծոյ։ 15 Զի ո՛չ առէք հոգի ծառու
թեան կրկին երկնչել, այլ առէք հոգի
որդեգրութեան, որով աղաղակեմք
եւ ասեմք, Աբբա հայր։ 16 Զի հոգին
ինքն վկայէ ընդ հոգւոյ մերում, զի
եմք որդիք աստուծոյ։ 17 Եւ եթէ որ
դիք, եւ ժառանգք, ժառանգք աստու
ծոյ, եւ համաժառանգք քրիստոսի։
Եթէ ընդ նմա չարչարիմք, զի եւ ընդ
նմա փառաւորեսցուք։ 18 Զի համա
րիմ ես, զի ո՛չ են արժանի չարչարանք
ժամանակի այսորիկ գալոց փառացն
որ յայտնեսցին ի մեզ։ 19 Զի արարած
ակնկալութեամբ զյայտնութիւն որդ
եգրութեան աստուծոյ ակնկալէ։

ինչ է մարթ՝ եթէ անկած լինի
ցի բանն այ. զի ոչ ամենևքեան՝ որք
յիւրէնն են, նոքա ինչ լացիք լցեն.
7 Այլ ոչ որք զաւակք աբրահամու են՝* ||
Ընդդէմ ամենևքեան որդիք լցեն. || այլ ասա
21. 12: 8 Հսկաւ կոչեացի քեզ զաւակ։* Այս
ինքն թէ ոչ՝ որք որդիք մարմնոյն են,
||Կամ|| են որդիք այ, այլ || որդիք աւետեցն
4. 28: 9 համարին ի զաւակ։* Կանգնի աւէտ
||Ընդդէմ|| տեաց խակ է բանս այս. թէ || ի ժա
10. 18: մանակի յայսմիկ եկիցէ՝ և եղիցի որդի
||Ընդդէմ|| սառայի։* Այլ ոչ այսչափ միայն՝ || այլ
10 25. 24: և ի հռեբեկայ ի միոջէ անկողնոյ
11 խառակայ հօր մերոյ։* Այ ի մինչդեռ
ծնեալ էին, և մինչդեռ զբարի ինչ՝
կամ զչար գործեալ էին, զի ըստ ընտ
րութեն առաջադրութեն այ հաստա
12 տեսցի։* Ա՛չ ի գործոց՝ այլ յայնմա
13 նէ որ կոչեացն՝ ասացաւ նմա։* Ա՛
25. 23: թէ երիցն կրտսերոյն ծառայեսցէ,
||Ա՛ոդս|| ոպ և գրեալ է. թէ || զյակօբ սիրեցի.
1. 2: և զեսաւ ատեցի։* Ուստ արդ՝ զինչ
14 ասեմք. մի թէ անիրաւութի՞ւն ինչ այ
15 ||Ընդդէմ|| քան լինի։* Այ ի մովսէսի ասէ.
33. 19 ողո

ղորմեցայց , ոյում ողորմեցայցին . և
16 գթացայց՝ յոր գթացայցին ։ * Ա՛պա ուչ
ըստ այնմ ինչ է՝ որ կամիցի , և ուչ ըստ
այնմ , որ ընթանայցէ . այլ ըստ այ՝ որ
ողորմի ։
17 *Ասէզ ասէ գիր ցփարաւոն . ‖ Թէ
Ա՛ր. ՚Ժ. վ՚ն այնուհետև զրդռեցի զքեզ , զի ՚ի
քեզ ցուցից զզօրութիւն իմ , և պատ ‖ Ա՛ր. ՚Ժ. ՚Թ.
18 մեսցի անուն իմ ըստ ամ երկիր։ * Ա՛պա
ուրեմն ումն կամի ողորմի , և ումն կա՛
19 մի խստանայ ։ * Ասէ արդ առիցես ,
Թէ մեղ ևս զի՞ դնէ՝ զի կամաց նորա
20 ոչնչ կայ հակառակ։ * Ասէ արդ ո՛ մարդ
ով ես մարդ՝ որ պատասխանի տաս
այ։ ‖ Միթէ ասիցէ ստեղծուածն ցըս ‖ Ա՛ր. ՚Ժե. ՚Է.
ստեղծիչն իւր՝ Թէ զինդ՚ի այդպէս ա՞ Ես. ՚Խե. ՚Ե.
21 տարեր զիս ։ *Աւ՚Թէ ոչ ունիցի զիշ- Ա՛ր. ՚Ժ. ՚Ա.
խանութիւն բրուտն կաւոյն , ՚ի նմին Ես. ՚Խե. ՚Ե.
զանգուածոյ առնել անօթ՝ զոմն ՚ի Ա՛ր. ՚Թ. ՚Ի.
22 պատիւ , և զոմն յանարգանս ։ * Ա՛պա Ես. ՚Խե. ՚Ե.
Թէ կամէր ած ցուցանել զբարկու
թիւն , և յայտնի առնել զզօրութիւն

թագաւորացն յի կորուստ ։ 23 Եւ յայտ
նի արասցե զմեծութիւն փառաց իւ-
րոց յի վէր անօթոցն ողորմութե՛ ։ զոր
պատրաստեաց յի փառս ։ 24 զոր և
կոչեցաց զմեզ ։ ոչ միայն յի հրեից այլև
յի հեթանոսաց ։ 25 և յամէն ե տա՛ե
կոչեցիք ։ զոր ոչ ժողովուրդն իմ ,
ժողովուրդ ինձ ։ և զչսիրեցեալն , սի
րեցեալ ։ և ղողորմեալն , ողորմեալ ։
26 Այլ և եղիցի յի տեղւոջ յորում ասա
ցաւ նոցա թէ ոչ ժողովուրդ իմ դուք ,
անդ կոչեսցին նոքա որդիք ենդ կենդ
27 ։ Եսայի աղաղակէ վէր ի՛ներ
ի՛ սրանէլ ։ եթէ իցէ թիւ որդւոցն ինչ եբրա
կան իբրև զաւազ ծովու՝ սակաւ ինչ մնացորդք
28 ։ զի բան մի կատարէ և
մնասցեն ։ 29 Եւ իբրև ասաց Եսայի
կերպ առաջեն ։ թէ ոչ սէն զօրու-
թիւն տէր ի վէր երկրի ։ Այս
համառօտ արդարութիւք ։ զբանն կա-
տարեսցէ ։ 30 Զի՞ ասիցեմք ։ զի հեթա
նոսքն ոչ հետեցան արդարութեանն ։
զարդարութիւն ասեմ զհաւատոյ ։ 31 Իսրա
էլ ոչ հետեցաւ օրինաց արդարութեան ։
32 Վասն զի՞ ոչ յհաւատոյ ։ այլ իբրև
յգործս օրինացն ։ զի կոտորեցան յի
քարէ գայթակղութեան ։ 33 որպէս
գրեալ է ։ Ահա դնեմ յի Սիոն զքար
գայթակղութեան ։ և զվէմ սկանդա-
լոյ ։ և ամենայն որ հաւատասցէ յնա ։
ոչ ամաչեսցէ ։

Ժ

1 Եղբարք , հաճոյ կամաց իմոց ։ և
աղաչանք առ Աստուած վասն նո-
ցա ։ զի կեցցեն ։ 2 Զի վկայեմ նոցա
զի նախանձ Աստուծոյ ունին ։ այլ ոչ
ըստ գիտութեան ։ 3 Զի անգիտանա-
լով զարդարութիւն Աստուծոյ ։ և զի-
մըն արդարութիւն ջանալով հաստա-
տել ։ զարդարութեանն Աստուծոյ ոչ
հնազանդեցան ։ 4 Զի վախճան օրէնից
է Քրիստոս ։ յարդարութիւն ամենայն
հաւատացելոց ։ 5 Մովսէս զի գրէ զար-
դարութիւն որ յօրինացն է ։ եթէ մարդ
առնիցէ զնոսա ։ կեցցէ յնոսա ։ 6 Իսկ
արդարութիւն որ յհաւատոյ է ։ այսպէս
ասէ ։ Մի՛ ասասցես ի սրտի քում ։ ո՞վ
համբառնասցէ յերկինս ։ զսա ։ այսինքն
զՔրիստոս յիջուցանել ։ 7 կամ ո՞վ
իջցէ յանդունդս ։ զսա ։ այսինքն զՔրիս-
տոս յարուցանել ։ 8 Այլ զի՞ ասէ ։ Մերձ
է քեզ բանն ։ յբերանի քում և յսրտի
քում ։ այսինքն զբանն հաւատոյ զոր
քարոզեմք ։ 9 Զի եթէ խոստովանիցիս
բերանով քով զՏէր Յիսուս ։ և հաւա-
տասցես սրտիւ քով ։ զի զնա Աստուած
յարոյց յմեռելոց ։ կեցցես ։ 10 Զի սրտիւ
հաւատայ յարդարութիւն ։ և բերանով
խոստովանի յփրկութիւն ։ 11 Զի ասէ
գիրն ։ Ամենայն որ հաւատասցէ յնա ։
ոչ ամաչեսցէ ։ 12 Զի ոչ է տարբերու-
թիւն յհրէից և յհեթանոսաց ։ զի նոյն
Տէր ամենեցուն ։ հարուստ է ամենայն
որ կոչեսցէ զնա ։ 13 Զի ամենայն որ
կոչեսցէ զանուն Տեառն ։ կեցցէ ։ 14 Իսկ
զի՞ կոչեսցեն զնա ։ որոց ոչ հաւատա-
ցին ։ կամ զի՞ հաւատասցեն նմա ։ զոր-
մէ ոչ լուան ։ կամ զի՞ լուիցեն ։ առանց
քարոզողի ։ 15 կամ զի՞ քարոզեսցեն ։
եթէ ոչ առաքեսցին ։ որպէս գրեալ է ։
Որպէս գեղեցիկ են ոտք աւետարանա-
կանաց խաղաղութեան ։ որ աւետարա-
նեն զբարիս ։ 16 Այլ ոչ ամենեքեան
հնազանդեցան աւետարանին ։ Զի Եսա-
յի ասէ ։ Տէր ո՞վ հաւատաց լսելեաց
մերոց ։ 17 Ապա հաւատն յլսելեաց է ։
և լսելիք յբանէ Քրիստոսի ։ 18 Բայց
ասեմ ։ միթէ ոչ լուան ։ Այո՛ ։ յամենայն
երկիր ելանէ ձայն նոցա ։ և յծայրս
տիեզերաց բանք նոցա ։ 19 Բայց ասեմ ։
միթէ ոչ գիտաց Իսրայէլ ։ Նախ Մովսէս
ասէ ։ Ես նախանձեցուցից զձեզ ։ ոչ
ազգաւ ։ և ի ազգ անմտաց ։ բարկաց-
ուցից զձեզ ։ 20 Եսայի յամենայնի
համարձակի ասէ ։ Գտի զիս ։ որ զիս
ոչ խնդրէին ։ երեւեցայ ։ որ ոչ հարցա-
նէին զիս ։ 21 Իսկ ի՞ Իսրայէլ ասէ ։
Զամենայն աւուրս ձեռս իմ բացի ։ առ
ժողովուրդ անհնազանդ ։ և հակառակ ։

արդարութեանդ , որ ի հաւատոյ անտի։
եւ յօրէնսն արդարութեան , եւ յօրէնսն արդարութեան
ի՛ւր ժամանեաց ։ Կնդիր · զի ոչ ի՛ զգիտութենէ
հաւատոյ , այլ իբրեւ ի գործս օրէնսդ
ասաց · քանզի գիտեցին նորա տա՛ր զի
մին դայլակտուրեա՛ն * Ա՛ն եւ գրեր
է · ահաւասիկ դնեմ ի սիօն զքար դայլակտուրեան եւ զվէմ դլորման ։ եւ ամենայն որ հաւատասցէ ի նա , մի՛ ամօթահարեսցի ։

Ա՛ր Հուսայեցիսն ։ 190

Եւ ասեմ , ոչ թէ անկան զի անկցին , այլ յանցանաց նոցա փրկութիւն հեթանոսաց , զի նոքա նախանձեսցին ընդդէմ նոցա ։ Եթէ յանցանք նոցա հարստութիւն աշխարհի , եւ պակասութիւն նոցա հարստութիւն հեթանոսաց , որչափ եւս առաւել լիութիւն նոցա ։ Քանզի ձեզ ասեմ հեթանոսաց , զի որչափ եւ ես առաքեալ հեթանոսաց զպաշտօն իմ փառաւորեցից ։ եթէ գուցէ նախանձեսցուցից զարիւնակիցս իմ , եւ կեցուցից զոմանս ի նոցանէ ։ Զի եթէ մերժումն նոցա հաշտութիւն աշխարհի , զի՞նչ է առնուլն , եթէ ոչ կենդանութիւն յերկելոց ։ Եթէ սրբեալ է պտուղ , եւ խառն է եւ ամբողջ ։ եւ եթէ արմատն սուրբ է , եւ ճիւղքն ։ Եւ եթէ ոմանք ի ճիւղացն կոտրեցան , եւ դու վայրի ձիթենի ես , եւ ի նոսա պատուեցար , եւ հաղորդ արմատոյ ձիթենւոյն եւ պարարութեան նորա եղեր ։ մի՛ պարծիր ի ճիւղացն ։ Եթէ ոչ պարծիս , այլ զարմատն դու կրես , եւ ոչ արմատն զքեզ ։ Ասասցես ուրեմն , թէ ճիւղքն կոտրեցան , զի ես պատուեցայց ։ Լաւ , ի անհաւատութիւն կոտրեցան , եւ դու հաւատովք կացեր ։ մի՛ հպարտանար , այլ երկնչեր ։ Զի եթէ Աստուած զբնական ճիւղսն ոչ խնայեաց , գուցէ եւ զքեզ ոչ խնայեսցէ ։ Տե՛ս ուրեմն զքաղցրութիւն եւ զդառնութիւն Աստուծոյ ։ Դառնութիւն ի վերայ անկելոցն , եթէ ոչ կացցեն ի անհաւատութեան , քաղցրութիւն ի քեզ , եթէ կացցես ի քաղցրութեան նորա , զի եւ դու կտրեսցիս ։ Եւ նոքա եթէ ոչ կացցեն ի անհաւատութեան , պատուեսցին , զի զօրաւոր է Աստուած պատուել զնոսա ։ Զի եթէ դու ի բնական վայրի ձիթենոյ կտրեցար , եւ ընդդէմ բնութեան պատուեցար ի բարի ձիթենի , որչափ եւս առաւել նոքա , որ բնական ճիւղքն են , պատուեսցին ի ձիթենին իւրեանց ։ Զի ոչ կամիմ , եղբարք , զձեզ անգիտանալ զայս առնելոյ , զի մի՛ իմաստասէր երեւեսջիք ձեզ անձինս , զի կոյրութիւն ինչ ի մասին եղեւ Իսրայէլի , մինչեւ զի լցցի հեթանոսաց մուտ ։ Եւ այսպէս ամենայն Իսրայէլ պատուեսցի , որպէս գրեալ է ։ Եկեսցէ յՍիոն որ փրկեսցէ , եւ դարձուսցէ զանաստուածութիւնս յԱկովբայ ։ Եւ ես ուխտ նոցա յայսմանէ , յորժամ ջնջեցից զմեղս նոցա ։ Ըստ աւետարանին թշնամիք են վասն ձեր , իսկ ըստ ընտրութեան սիրելիք են վասն հարցն ։ Զի անդառնալի են պարգեւք եւ կոչումն Աստուծոյ ։ Զի որպէս դուք ոչ հաւատայիք ժամանակի մի՛ Աստուծոյ , այժմ ողորմեցաք հանդերձ անհաւատութեամբ նոցա ։ Նոյնպէս եւ նոքա այժմ ոչ հաւատան ողորմութեանդ , զի եւ նոքա ողորմեսցին ։ Զի ամփոփեաց Աստուած զամենեսեան ի հնազանդութիւն , զի զամենեսեան ողորմեսցի ։ Ո՛հ , խորհրդոց եւ գիտութեան Աստուծոյ , զի անքննելի են դատաստանք նորա , եւ անհետաքննելի ճանապարհք նորա ։ Զի ո՞վ ծանեաւ զմիտս Տեառն , կամ ո՞վ խորհրդակից եղեւ նմա ։ Կամ ո՞վ նախ ետ նմա , եւ հատուսցի նմա ։ Զի յնմանէ եւ նովաւ եւ ի նա են ամենայն ։ Նմա փառք յաւիտեանս ։ Ամէն ։

Ա՛ր Հուսայեցիսն ։ 191

Եւ ես , եղբարք , ոչ կարացի խօսել ընդ ձեզ իբրեւ ընդ հոգեւորս , այլ իբրեւ ընդ մարմնաւորս , իբրեւ ընդ մանկունս ի Քրիստոս ։ Զկաթն ձեզ արբուցի , եւ ոչ կերակուր , զի ոչ կարէիք ընդունել ։ Եւ ոչ դեռ կարէք , զի դեռ մարմնաւորք էք ։ Զի որ ի ձեզ նախանձ եւ հակառակութիւն , ոչ մարմնաւորք էք , եւ ըստ մարդկան կացէք ։ Զի երբ ասէ ոմն , եթէ ես եմ Պաւղոսի , եւ ես Ապողոսի , ոչ մարդիկ էք ։ Զի Պաւղոս ո՞վ է , եւ Ապողոս ո՞վ է , այլ սպասաւորք , որոց հաւատացէք , եւ որպէս Տէր ետ իւրաքանչիւրոց ։ Ես տունկ տնկեցի , Ապողոս ոռոգեաց , այլ Աստուած աճեցոյց ։ Ուստի ոչ է ինչ տնկողն եւ ոչ ոռոգողն , այլ Աստուած որ աճեցուցանէ ։ Եւ տնկողն եւ ոռոգողն մի՛ են , եւ իւրաքանչիւր զվարձս իւր առնուցուն ըստ իւրում վաստակոյ ։ Զի աշխատակիցք Աստուծոյ եմք , արտ Աստուծոյ էք , շէնք Աստուծոյ էք ։ Ըստ շնորհացն Աստուծոյ որ տուաւ ինձ , որպէս իմաստուն ճարտարապետ հիմն եդի , եւ ուրիշ մի՛ շինէ ի վերայ հիմանն զոր եդի , որ է Յիսուս Քրիստոս ։ Եթէ ոք շինէ ի վերայ հիմանն զոսկի , զարծաթ , զպատուական քարինս , զփայտս , զխոտ , զեղէգն , գործ իւրաքանչիւրոց յայտնի լիցի , զի օրն ցուցցէ , զի հրով յայտնեցի , եւ հուր զգործ իւրաքանչիւրոց փորձեսցէ , զինչ է ։ Եթէ գործ իւրաքանչիւրոյ , զոր շինեաց , մնասցէ , վարձս առնուցուն ։ Եթէ գործ իւրաքանչիւրոյ այրեսցի , կորուսանիցէ , եւ ինքն կեցցէ , բայց այնպէս իբրեւ ի հրոյ ։ Ո՞չ գիտէք , եթէ տաճար էք Աստուծոյ , եւ Հոգի Աստուծոյ բնակի ի ձեզ ։ Եթէ ոք ապականիցէ զտաճարն Աստուծոյ , զնա ապականեսցէ Աստուած ։ Զի տաճար Աստուծոյ սուրբ է , որ էք դուք ։ Մի՛ ոք զանձինս խաբեսցէ ։ Եթէ ոք ձեզանէ իմաստուն երեւի յաշխարհիս , յիմար եղիցի , զի իմաստուն լիցի ։ Զի իմաստութիւն աշխարհի զայս յանդիման Աստուծոյ յիմարութիւն է ։ Զի գրեալ է , թէ բռնեսցէ զիմաստունս ի խորհրդոցն իւրեանց ։ Եւ դարձեալ , Տէր գիտէ զխորհուրդս իմաստնոցն , զի սնոտի են ։ Ուստի մի՛ ոք պարծեսցի ի մարդկանէ ։ Զի ամենայն ինչ ձերդ է ։ Եթէ Պաւղոս , եթէ Ապողոս , եթէ կեանք , եթէ մահ , եթէ ներկայ , եթէ ապագայ , ամենայն ինչ ձերդ է ։ Եւ դուք Քրիստոսի , եւ Քրիստոս Աստուծոյ ։

Ա՛ր Հուսայեցիսն ։ 192

Այսպէս մարդ զմեզ համարեսցի իբրեւ զծառայս Քրիստոսի , եւ զգանձապետս խորհրդոց Աստուծոյ ։ Այլ ինձ ոչ է ինչ , զի ես ինձ դատեցից , կամ մարդկան դատաստանաւ ։ Այլ ոչ եւ ես զանձինս դատեցից ։ Զի ոչ ինչ ինձ գիտեմ , այլ ոչ ինչ ինձ գիտեմ , այլ ոչ ինչ ինձ գիտեմ , այլ

թէն. և զիւրեանցն խնդրեն կեցու-
ցանել. զի արդարութեն այլ ոչ հնա-
զանդեցան։ * Քանզի կատարած օրի 4
նացն քո է յարդարութիւն ամ հաւա-
տացելոց։

Ե. Ա. * Ահաւասիկ գրէ զարդարութիւն, որ յե- 5
րինաց անտի է. ‖ Թէ արասցէ զայն
Ա. Կոր. մարդ՝ կեցցէ՛ի նոսին։ * Ելակ զհաւա- 6
Հռով. 18. 5. տոցն արդարութիւն այսպէս ասէ. ‖ Մի՛
Ա. Թես. 4. ասիցես՝ ի սրտի քումմ, ո՛վ ելանիցէ
Հռով. 20. 11. յերկինս՝ այսինքն է, զքո ի կատարել
Գաղատ. * Կամ ո՛վ ի՞նչ անիցէ յանդունդս, այս 7
3. 12. ինքն է զքո հանել՝ի մեռելոց։ * Ա՛յլ 8
Ղեւտ. 18. 5. զի՞նչ ասէ գիր։ ‖ Մերձ է բանն՝ ի բե-
Ղեւտ. 30. 12. րան քո՝ և՛ի սրտի քումմ է. այսինքն
Ղեւտ. 30. 14. է՝ բանն հաւատոյ՝ զոր քարոզեմք։ * Օ՛ 9
ի եթէ խոստովանեսցիս բերա-
նով քով տէր զյի՛. և հաւատասցես՝ի
սրտի քումմ, թէ յարոյց զնա՝ի
մեռելոց՝ կեցցես։ * Օ՛ ի սրտիւ հա- 10
ւատայ յարդարութի՛. և բերանով
խոստովանի՛ք՝ի փրկութի՛։ * Քանզի 11
Հռով. 10. 16. ասէ գիր. ‖ Ամ՛, որ հաւատասցէ՛ի 12
Ա. Պետ. 2. 6. նա՝ մի՛ ամաչեսցէ։ * Օ՛ ի՛չ զոյ խտիր
Հրէի

հրէի և հեթանոսի. քանզի նոյն ՝ որ է
ամենեցուն . բաւական յամենեսեան ,
որք կարդան առնեն * ՚Ո՛չ թէ ամ՛ որ ՚Յովհ։ 13
կարդացեալ զանուն ՝ն կեցցէ։ *Լոկ 14
զլսողդ կարդացողն՝ յոր ոչն հաւատա ՚Լուկ։
ցին . կամ զլսողդ հաւատացեալն , ո՛ր 2։ 21։
րում ոչ լսէ՛ան.կամ զլսողդ լսէ՛իցեն
առանց ուրուք քարոզելոյ։ *Կամ 15
զլսողդ քարոզեսցեն, եթէ ոչ առա՛ջ
քեսցին . ոյն և գրեալ է ։ Իբրև զի ՚Եսայ։
գեղեցիկ են ոտք աւետարանչացն խա՛ղ 52։ 7։
ղաղութե , և աւետարանչացն բարու՛ ՚Ղուկ։
եղէն աւետարանին. եսայի աղաղա՛ 16 Թէ։ *Ո՛՚ւր ՚ն ամենեքեան հնազանդ 1։ 15։
կէ. ։ Որ , ո՛ հաւատաց լսելոյ մերում՝ ՚Եսայ։
17 *Այսպա ուրեմն հաւատք՝ի լսելոյ են՝ և 53։ 1։
18 լսե՛լ՝ի բանէն քո։ *Ո՛՚ւր ասեմ , մի՞ Յովհան։
թէ ոչ լսե՛ան . մանաւանդ՝ ։ զի ընդ 12։ 38։
ամ երկիր ել բարբառ նոց . և ընդ ՚Սաղմ։
19 ծագս տիեզերաց խօսք նոց ։ *Ո՛՚ւր 18։ 5։
ասեմ, մի թէ ինչ ոչ լսե՛աւ . նախ մով
սէս ասէ՝ ։ Ես նախանձեցուցից զձեզ ՚Օրէ։ 32։ 21։
ոչինչ ժողովրդեամբ. և ազգաւ ան
20 մտաւ զնձ եցուցից զձեզ ։ *Եսայ է
սայի

Աստուած ասելի համարձակին իսկ՝ և ասէ. ‖ գաւազ
65. 10։ այնոցիկ որք զիս ոչ ընդունիցին. յայտ
նի եղիր այնոցիկ՝ որք զինէն ոչ հար-
21 ցանիցին։ * Ա՛յլ աւուրս ելեալ ասէ. ‖ զօր
65. 2։ ամ ձգեցի զձեռս իմ առ ժողովուրդ
անհաւատս և հակառակօղ։

ԳԼՒԽ ԺԵ՛

Ա՛ռաքեալք ի Հրէից՝ ի քեզնէն ամէ պատճառէ։
Ա Ապա գնաց ի Հրէից՝ ի քեզնէն ամէ պատճառէ։
Հրէայք քննանի չիլիցնոյ՝ ի փղձել ասէն պա-
տուհասին նուէին։ 20 Ա՛ռաքեալք պատուիրէ հե-
ղինոսց ի Գիտարոնոյ։ 25 Ցուսոր հիսուսեան
Հրէայք գայլ չէն ի բա։

Ա Ապա գնաց ի Հրէից՝ ի քեզնէն ամէ պատճառէ։
Ա Ապա գնաց ի Հրէից՝ ի քեզնէն ամէ պատճառէ։
Հրէայք քննանի չիլիցնոյ՝ ի փղձել ասէն պա-
տուհասին նուէին։ 20 Ա՛ռաքեալք պատուիրէ հե-
ղինոսց ի Գիտարոնոյ։ 25 Ցուսոր հիսուսեան
Հրէայք գայլ չէն ի բա։

Ա Ապա գնաց ի Հրէից՝ ի քեզնէն ամէ պատճառէ։
Ա Ապա գնաց ի Հրէից՝ ի քեզնէն ամէ պատճառէ։
Հրէայք քննանի չիլիցնոյ՝ ի փղձել ասէն պա-
տուհասին նուէին։ 20 Ա՛ռաքեալք պատուիրէ հե-
ղինոսց ի Գիտարոնոյ։ 25 Ցուսոր հիսուսեան
Հրէայք գայլ չէն ի բա։

քո կործանեցին. Ես մնացի միայն, և
4 խնդրեն զանձն իմ։ *Ի՛նչ ասէ
նմա պատասխանին ածային։ ‖ Թողի՛ 3 Գծ. 4.
ինձ, ասէ՝ եօթն հազար այր՝ որք ոչ 19. 18.
5 կրկնեցին զծունր բահաղոյս։ *Նոյն
պէս և յայսմ ժամանակի, մնացորդք
6 ըստ ընտրութեան շնորհացն եղեն։ *Իսկ
եթէ շնորհաւք՝ ոչ է ի գործոց. ապա
թէ ոչ շնորհքն՝ ոչ է այլ շնորհք լինին։
7 *Իսկ արդ՝ զոր խնդրէր ինքն այնմ
ոչ ետուաս. բայց ընտրութիւնն ետուաս. ընդունի
8 և այլքն կուրացան։ *Ինչ և գրեալ
է. ‖ Ետուս նոցա ածս զհոգի յիմարութեան. ‖ Աչս՝ Ասա. 6. 9.
որով՝ ոչ տեսանիցեն, և ականջս՝ Ասա. 29.
9 որով՝ ոչ լսիցեն, մինչև ցայսօր ժա՛ Ասա. 6.
10 մանակի։ *Եւ դաւիթ ասէ. ‖ Եւ եղ 11. 14.
զնոցին սեղանք նոցա յորոգայթ, և ի Յօհան.
յորս՝ և ի դայթակղութիւն, և ի հա 12. 40.
11 տուցումն նոցին։ *Խաւարեսցին աչք Գործ.
նոցա՝ զի մի՛ տեսցեն. և զթիկունս նոցա 28. 26.
հանապազ կորացո՛։ *Իսկ արդ՝ ա՛ Սաղմ.
սեմ, միթէ վա՛ն անկցուիկ յանցեան. զի 68. 23.
և 24.
կործանեսցին. քաւ լիցի. այլ նոցա
ժանգատօքն փրկութիւն հեթանոսաց.

12 ղի նախանձ արկցէ նոյ։ * Իսկ երթէ
յանցանքն նոյ մեծութի՛ւն աշխարհի.
և պատուհասի՛ն նոյ մեծութի՛ւն հեթա-
նոսաց. ընչասի՛ւ և առաւել լըռութի՛ւն
նոցա։

13 * Ո՛ւր չէզ առեմ հեթանոսաց՝ ցոր-
ջասի՛ւ ժամանակս իցեմ հեթանոսաց
առաքեսցի, զպղաշտօնն իմ փառաւոր
առնեմ։ * Ո՛վ երթեւեկս նախանձ ար-
14 կցէ նոյ մարմնով իմով՝ և սպրեցու-
ցից զամենս ի նոցանէ։ * Ո՛վ երթ
15 մերժումն նոյ հաշտութի՛ւն աշխարհի և
խոկ ընդունելութի՛ւն զկնի իւրեանց՝ երթ
16 ոչ կենդանութի՛ւն ի մեռելոց։ * Իսկ
երթ սկիզբն սքի՛ն՝ և զանկուածոն. և
17 երթ արմատն՝ ածա և ոստքն։ * Երթ
յոստոց անտի ոմանք փշրեցան. և դու
որ ձիթենի էիր՝ վայրենի էիր՝ պատուա-
ստեցար ի նոսա, և բաժանորդ եղեր որ
ստեցար ի նոսա, և բաժանորդ եղեր որ
մատոյն՝ և պարարտութե՛ն ձիթենւոյն
18 * Ո՛չ պարծիր առ ոստովքն, ապա
երթ պարծիցիս՝ ո՛չ երթ զարմա՛ն զար-
մանի՛ վերս ունիս. այլ արմատն զքեզ
19 * Իսկ ասիցես, ոստքն
փշրեցան

փշրեցան՝ զի ես պատուաստեցայց։
20 * Լաւ՛ որպէս ի՝ անհաւատութենէն փշրե-
ցան՝ և դու հաստատեալ հաստատե-
ցար։ մի՛ հպարտանար՝ այլ երկիւղ։
21 * Ո՛ի եթէ ած՛ի բնէն ոստոն ոչ
խնայեաց, գուցէ երբեմն և՛ի քեզ ոչ
22 խնայիցէ։ * Տե՛ս տուա զքաղցրութիւն
և զաստուածութիւնն այ, ի վերս կործա-
նելոցն ոստոցն ածն, և՛ ի վերս քո քաղ-
ցրութիւնն այ, եթէ կացցես ի նմին
քաղցրութեանն, ապա թէ ոչ և դու կտր-
23 պեսցիս։ * Եւ նոքա եթէ ոչ՛ ինն-
ան անհաւատութեանն կացցեն, պատուաս-
տեսցին. զի կարօղ է ած միւսանգամ
24 պատուաստել զնոսա։ * Ո՛ի եթէ դու
ի բնէն՝ ի վայրենի ձիթենոյ անտի
հատար՝ և յանբնական՝ ի բարի ձիթեն
ածար՝ և յանբուն՝ ի բարի ձիթենին
ոստս պատուաստեցար. ուրշափ աւե-
լոյն պատուաստեսցին յիւրեանց ձիթենոյն։
25 * Լ՛ի կամիմ եղբարք եթէ տգիտք
լինիք խորհրդոյս այսմիկ. զի մի յան-
[1]
ձն

զեւ լուսին հեթանոսաց մտցէ։* Ա՛ր 26
ապա աւար իւր կեղտցէ. ոչ եւ զբնակիչ է։
Ա՛մէն. ‖ Եկեսցէ՛ի սիօնէ փրկիչ եւ դարձուա 59 20
ցէ զամբարշտութիւնն ի յակոբայ։
*Ա՛յս ա՛յնոցի՛ որ յինէն ուխտ՝ յորժամ 27
բարձից զմեղս նոցա։* Ս՛ուս աւետարան 28
նախ թշնամիք են վասն ընտրու՝
թեն սիրելիք վասն հարցն։* Բանզի 29
անզեղջք են շնորհք եւ կոչումն աստ
ուծոյ։* Ո՛րպէս եւ դուք երբեմն ապստամբք 30
եղէք յաստ՝ եւ արդ զողորմութիւն գտէք
առ նոցա ապստամբութեանն։* Այսպէս 31
պէտ է նոքա այժմ ապստամբք եղեն
առ ձերով ողորմութեանդ. զի եւ նոքա
զողորմածի գտցեն։* Բանզի արգե 32
լեալ զամենեսեան յանհաւատութե,
զի ամենեցուն ողորմեսցի։ Ո՛վ խորհրդ 33
մեծութե՛ն. եւ իմաստութե՛ն, եւ գիտու
թե՛ն աստ. ոչ զի առանց քննելոյ են
դատաստանք նր՛. եւ առանց ընդելոյ
Ա՛մէն. ճանապարհք նր՛։ ‖ Ո՛ վ 34
զիա՞ տեսանէ, կամ ո՞վ խորհրդակից է՞ 9 13
Ա՛մէն. զի՞ նմա։ Կամ ո՞վ եւ տա նմա միոխ, 35
եւ առնուցու զփոխարէնն ինմանէ։ 40 13
Ո՛ վ

36 * Ո՛ վ ի՛նմանէ՝ եւ նուաւա՛ւ եւ ի՛նոյն ։ Արդ. ։ 1
։ 16 ։ 2 ամ՛, նման միաբան յաւիտեանս, ամէն։

Գլ. ԺԱ.

Պարտին պատրաստել զիրենք ընդդէմ ի՛նչ փորձից ։ 1
։ Ի՛նչոյն դէմ խոստանալոյն են մի մոլին ի ։ 4 ։ ձեռն դէ։ ։ Վաղուընջ պատրաստ լինել ։ 6
։ Ա՛յ ։ պատրաստել զմարմինս ։ Վիճաբա-
։ ղելիք զձեզ երբարթը զԹուքն ։ 1
։ 18 ։ 4 ձեր պատուարաց կենդանի. ա՛յլ՝ հա՛ ։
Ձոյ ա՛յ զհնօսուն պաշտօնդ ձերոյ։ Եւ ։ 8
մի՛ կերպարանիք կերպիցն նոցա աշխարհ
հիս այսորիկ. այլ նորոգեցարուք ի՛
նորոգութիւնն մտաց ձերոց։ ատ ի՛ ։ Ի՛դէա։
քննել ձեզ զլուսն, եւ երթէ զինչ ։ 5 ։ 17
կամքն այ՛ բարին, և հաճոյին, և կա ։ Ի՛ա։
առեալն։ * Ո՛ այս ասեմ շնորհօքն ։ 3 ։ 4
այ՛ որք տուեալ էն ինձ, այնմ որ ի՛ ի
ձէ ջամբ առուել ինչ խորհիլ քան զար
ժանն խորհելոյ. այլ խորհիլ ի զգաս
տանալ ի՛ւրաքանչիւր, ոմն ու քաջա

ՃԻՒՄ մարմնի անդամս քաղցումս ուչ
նիմք . և անդամքն ամենեքեան ոչ
9 գնոյն գործ ունին * կոյնպէս և մեք
զուարք ի միմեանս եմք ի քրիստ . այլ
իւրաքանչիւր միմեանց անդամք եմք
9 Խաչց ունիմք մեք զնորս քան զնոսա *
հացն , որք տուրեալք են մեզ սրբոց
առաքելոց . եթէ մարգարէութիւն , քան զա-
ստուածայինն . եթէ որ ուսուցանէն ,
8 քան ուսուցանելն : Եթէ որ * կամ
վիճակաւն հաստատուն , քան պաշտօն ,
եթէ պաշտամանն . եթէ որ ուսուցանէն ,
8 քան վարդապետութեանն : Եթէ որ *
վերակացուն է , փութով որ ողորմի ,
էջմնութեամբ : Որ առանց կեղծաւո-
6 րութեան : * Որ առանց կեղծաւո-
րութեան . առեալ զչար . զհետ երթ
10 թող քարեաց : * Աղբեւրախորհրդութիւն
|| Ձեռս . առ միմեանս գնացէք . ի պատուիր զմի
11 մեռամբք երանելոյ : * Ի փոյթ մի՛ վե-
ւ. Ցեռս . հեթոռոյթ . հոգւով եռացեալ . տուն ծա-
ղոյեցեալ : * Ցուսով խնդացեալ , նե-
ւ. 17. ուայեցեալ : Ցուսով խնդացեալ , նե-

14 Թոյլք։ Օրհնեցէք զհալածիչս ձեր։
15 օրհնեցէ՛ք, և մի՛ անիծանէ՛ք։ Ուրախ ։ Ուրախ
եղարո՛ւք ընդ ուրախացողս. լա՛ւ ընդ լացողս։ 4։ 9։
16 Զնոյն միմեանց խորհեցէ՛ք։ մի՛ զբարձրագոյնսն
բարձրամտանէ՛ք, այլ ընդ խոնարհս զե՛ր- 9ը
ջանեցէ՛ք։ ՚ի՛ լինիք իմաստունք ՚ի ձեր ։ Ուշադ։
17 ձի՛նա ձեր։ Ա՛ ոումեք չարի զչար հա- 3։ 7։
տուցանէ՛ք։ խորհեցարուք զբարիս, ։ Ուրն։
մի՛ միայն առաջի ՚ի՛ , այլ և առաջի 8։ 21։
18 ամե՛ն մարդկան։ * ։ Ազգե հնար ինչ ։ Ուրեմ։
եղիցի՛ ընդ ամե՛ն մարդկին զկարացարուս 12։ 14։
19 ձեզ՝ ընդ մարդկին խաղաղ։ Ա՛ր զանձանց վրէժ ։ Սկսա։
խնդրեցէ՛ք սիրելիք։ այլ տուէ՛ք տեղի 23։ 10։
բարկութե՛ն։ քանզի գրեալ է՝ ՚իմ է 2։ 3։
վրէժ խնդրութի՛ն։ և ես հատուցից՝ Ա՛մէն։
20 ասէ տէր։ * ։ Ա՛յլ եթէ քաղցեալ է 5։ 9։
թշնամի՛ քո՝ հաց տուր նմա, և եթ ։ Ուրե։
թէ ծարաւի՛ չուր տուր նմա։ զայս 32։ 35։
արարեալ՝ կայծակունս հրոյ կուտես ։ Ուրեմ։
21 ցեսո՛ ՚ի գլուխս նո՛ր։ * Ա՛ր յաղթիր ՚ի ։ Ուրեմ։
չարէն, այլ յաղթեա՛ բարութե՛ն։ ։ Ուշա։
քին։ 25։ 21։

ԳԼ. ԺԴ.

1 Պետոյ է հնազանդել իշխանաւորին՝ որոյ եմք
ընդերձոյ և տալ նմա ընծայս։ 7 Հպատասխանել իշ-
խանաւորի ամենայն ժամ պատրաստ։ 8 Մեր ընդերձին
և խոնարհութեան օրինաց ։ 11 Խրել է փոխիլ
ի մոլութենէ և հեթանոսել չէ ։

Վրէժ
չլուսաւոր ըմբռնէ. զի այ սպասաւոր է
կիր. զի ոչ երեւէ վայրապար ածել է
բիւս. ապա երեք զչար գործիցես, եր
ի այ պաշտօնեայ է քեզ ի բա-
նել զամենեսեան։ Հնազանդեսցես
խանութեանն անտի՝ զբարիս գործեա.
ծոց՝ այլ չարաց. կամիս չերկնչել ա
իշխանէն ոչ են չերկիւղ բարեաց գոր
անձանց դատաստանս ընդունին։ ի ՟ի
ռակ կայ. և որք հակառակ կան.
խանութենէն, այ հրամանին հակա-
՟ա՟ուստև որ հակառակ կայ իշ
յին։ և որք ընդն, չայ կարգեալ ընդն։
ոչ ուստեք է իշխանութի, երեք ոչ
ի հնազանդութենէ կացցէ. քանզի

Ա մենայն ‖ անձն որ ընդ իշխանութեաւ է

6. 4։
1. Պետ. 2. 13։

վրէժխնդիր՝ ի քարկուածէ, այնմ, որ
զբարն գործեցեալ։ ¶ Ա՛ռորոյ հարկ է
հնազանդ լինիլ՝ ոչ միայն վա՛տ քարկու-
թեան։ այլև վա՛տ մտացն խղճի։ ¶ Զի
այնորիկ և հարկս հարկանեք՝ զի ա՛յ
սպասաւորք են՝ ինքեան կանխեալք։
¶ Ա՛ռէք՝ հատուցէք ամենեցուն զոր
պարտս։ որում զհարկ՝ զհարկն։ ո՞
րում զմաքս՝ զմաքսն։ որում զերկիւղ՝
զերկիւղն։ որում զպատիւ՝ զպատիւն։
¶ Ա՛ռ մի՛ ումեք պարտապան գտանիլ
չիք։ բայց զմիմեանս սիրելոյ։ զի որ
սիրէ զընկերն, զօրէնսն կատարէ։
¶ Զի՛ չնայցեան։ և մի՛ սպանանիր։
ցես։ և մի՛ գողանայցես, և մի՛ սուտ
վկայեսցես։ և մի՛ ցանկանայցես, և
եթէ այլ ինչ պատուիրան է՝ յայն բան
բովանդակի։ եթէ ¶ սիրեսցես զըն-
կեր քո իբրև զանձն քո։ ¶ Սէր ըն-
կերի իւրում չչար ոչ առնէ։ լրումն
օրինացն սէր է։ ¶ Ա՛ռ զայս գիտասջ
չիք վա՛ժամանակի։ զի արդ ժամ իսկ
է մեզ՝ի քնոյ զարթնուլ։ զի այժմ
մերձ է մեզ փրկութիւն՝ քանզի յորժ-

ժամ	գլ.	համ.
12	13	Սուր։
11	13	Սուր։
22	13	Սուր։
19	13	Սուր։
5	13	Սուր։
20	14	Սուր։
22	21	Սուր։

ժամ հատատացաք։* Խիշերն մեր 13
Պետ. ժեցաւ՝ եւ ութիւն մերձեցաւ՝ ի բաց
5. 14։ արատցուք այսու հետեւ գործ ոմն խա
Յովէլ. տարի. եւ զգեցցուք զգենուն լուսոյ։
2. 8։ * Իբրեւ ի տուընջեան զպատուականք 13
Ա Պետ. շրջեսցուք ։ ոչ անառակութիւք եւ ար
21. 34։ քեցութիւք. եւ ոչ խառն անկողնօք եւ
պղծութիւնք. եւ ոչ նախանձու՝ եւ հա
Պետ. հատակութիւն։ * ։ Զոր զգեցարուք 14
5. 16։ զնոր յիս քս. եւ մարմնոյ խնամ ոչ տուր
յ. Պետ. նիք ի ցանկութիւնս։

Գ. Ի Ց.

Ա Յովհ. Ա. 1։ Ա Ոչ ոք ի մէնջ ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

որ ուսուցն մի՛ գատաւսցէ • քանզի Աստ
4 ծնաւ ընկալաւ ։ * ՚Ո՞վ դու ես՝ որ դա՛տես ՚Յովհ
տես զայլոյ ծառայ • իւրոյում տնն կայ՝ 14. 13
կամ անկանի , բայց կացցէ՝ զի կա՛
6 րօղ է տէր հաստատել զնա ։ * ՚Այլ այս
հէ օրըսաւօրէ • և այն պահէ զօրհա՛
նատյազ • իւրաքանչիւրոյք զիւր միտս
9 հաստեացեն ։ * ՚Որ խորհի զօրն՝ տնն խոր
հի • և որ ոչն խորհի զօրն, տնն չխոր՛
հի • և որ ուսուն՝ տնն ուսուն՝ և գոհանայ
զնայ • և որ ոչն ուսուն՝ տնն չուսուն՝ և գո
7 հանայ զնայ ։ * Ո՛չ ոք ի մէնջ ան՛
ձամբ կեայ • և ո՛չ անձամբ մեռանի •
8 * Եթէ կեամբ՝ տէ՛ն կեամբ • և է թէ
մեռանիմք՝ տէ՛ն մեռանիմք • և արդ՝ ո
թէ կեամբ , և է թէ մեռանիմք՝ տէ՛ն
6 եմք ։ * ՚Ի նանզի ՚Քնոյն խակ և քա՛ մե՛
ռաւ և յարեաւ • զի մեռելոց և կենդա
10 նեաց տա՛ տիրասցէ ։ * ՚Ա՛ռ
զի դատես զեղբայր քո՝ կամ ընդէր
անարգանես զեղբայր քո՝ քանզի ամե՛ 12. Ա՛ծն
նեքեան կայցեմք առ ՚Քրիստոս ։ գրէ
ՏԷՐ ՚Ես կեայց եմք ասէ՛ն ամենայն ծունր 101
եցցէ ինձ և ամենայն լեզու խոստա
նասցի ՚Քրիստոսի ։ * Վասն այնորիկ
ամենեքեան ՚Քրիստոսի հաշիւ տացուք

փեսիդ։ և ամ լեղուս խոստովան եղիցի ինձ։
2։ 10։ 12 *Ասա ուրեմն իւրաքանչիւրոք՝ի մէնջ
13 եւ անձին համարս տայցե ինձ։ *Այսու
հետեւ՝ մի՛ զմիմեանս դատեսցուք։ այլ
ասեմ զայս դիք՝ի մոմ՝ զնել զգայ
թակղուի եղբօրն։ *Օ՜ այս գիտեմ, 14
և հաստատեալ եմ՝ի քէն Տէր, զի ոչինչ
է պիղծ նովաւ։ բայց այնմ, որ հա-
մարիցի զբ ինչ պիղծ՝ նմա է պիղծ։
15 *Օ՜ի եթէ վն կերակրոյ եղբայրն քո
12։ Կորն. տրտմի՝ ոչևս սիրով գնացեր։ ‖ մի՛ կե
8։ 11։ րակրովն քո զնա կորուսաներ։ վն ո՞
րոյ քէն մեռաւ։ *Ա՛ի հայհոյեսցի բա 16
րին ձեր։ *Օ՜ի ոչ է արքայութիւն այ 17
կերակուր և ըմպելի։ այլ արդարու
թիւն, և խնդութիւն, և խաղաղու թիւն
՝ի հոգի սրբ։ *Օ՜ի որ յայսմ ծառայէ 18
քրիստոսի, հաճոյ է այ և ընտիր մարդկան։
*Ա՛ստ այսուհետեւ զհետս երթիցուք 19
խաղաղութեանց և շինութեանց՝ որ առ մի
մեանս է։ *Ա՛ի վն կերակրոյ քակեր 20
Տէրոջ զգործն այ։ ‖ ամ ինչ սբ է։ այլ չար
1։ 15։ այնմ մարդոյ է՝ որ խոշձիւն ուտիցէ։
1։ Կորն. ‖ *Ա՛ստ է ոչ ուտել զմիս։ և ոչ ըմպել 21
զգինի
3։ 13։

զգինի. և ո՛չ որով եղբայրն քո գայ
Թակղի, կամ գթէ, կամ տկարա-
22 նայ։ *Ո՛ւրուապաքէն հաւատս ունիս
կա՛ր առանձին ի մէջ. երանի որ
ոչ դատիցէ զանձն, որով զընկերն
23 փորձիցէ։ *Այլ որ խղճէն. Թէ
պէտ և ուտիցէ՝ դատապարտեալ է
զի ո՛չ ըստ հաւատոց. զի ամ ինչ որ ոչ
ի հաւատոց է՝ մեղք են այլ այնմ,
որ կարծէն է հաւատալ զնեզ ըստ
աւետարանիս իմում. և ըն քարոզու-
թիւն յի՛ւր. ըստ յայտնութե խորհր-
դոյն՝ ժամանակաւքն յաւիտենից լուե
ցելոյ, և յայտնելոյ այժմիկ ի ձեռն
գրոց մարգարէականաց՝ ըստ հրամա-
նի մշտնջենաւորին աստ. ի հնազան-
դութիւն հաւատոց՝ յամ հնութանոսս
ծանուցելոյ. միայնոյ իմաստնոյն աստ.
ի՛ ձեռն յի՛ւր՝ որում փառք յաւի-
տեան. ամէն։

Գլուխ ԺԱ.

տաճարն Աստուծոյ եւ զսուրբսն որ երկրպագանեն
2 անդ։ Եւ զսրահն որ է արտաքոյ տաճարին՝ հան
արտաքս եւ մի՛ չափեր զայն, զի տուեալ է հեթա
նոսաց, եւ զսուրբ քաղաքն կոխեսցեն ամիսս չորիս
3 տասն եւ երկու։ Եւ տացեմ երկուց վկայիցս իմոց,
եւ մարգարէասցեն հազար երկերիւր եւ վաթսուն
4 աւուրս՝ զգեցեալ քուրձս։ Սոքա են երկու ձիթենիք
եւ երկու մոմակալք որ առաջի Տեառն երկրին
5 զերկիր։ Եւ եթէ ոք կամեսցի վնասել նոցա՝ հուր
ելանէ յբերանոց նոցա եւ կլանէ զթշնամիսն նո
ցա. եւ եթէ ոք կամեսցի վնասել նոցա՝ այսպէս
6 պարտ է սպանանել զնա։ Սոքա ունին զիշխանու
թիւն զի արգելցեն զերկինս՝ մի՛ անձրեւ իջցէ
զաւուրս մարգարէութեան իւրեանց. եւ իշխանու
թիւն ունին ի վերայ ջուրցն զի դարձուսցեն զնո
7 սա յարիւն, եւ զերկիր զարկանել ամենայն հարուա
ծով՝ որչափ կամեսցին։ Եւ յորժամ կատարեսցեն
զվկայութիւն իւրեանց՝ գազանն որ ելանէ յանդ
նդեան՝ պատերազմեսցի ընդ նոսա եւ յաղթեսցէ
8 նոցա եւ սպանցէ զնոսա։ Եւ մարմինք նոցա ի
փողոց քաղաքին մեծի՝ որ կոչի հոգեւորապէս Սո
դոմ եւ Եգիպտոս, ուր եւ Տէր նոցա խաչեցաւ։
9 Եւ տեսցեն ազգք եւ ցեղք եւ լեզուք եւ հեթանոսք
զմարմինս նոցա երիս աւուրս եւ կէս, եւ զերեզ
մանս նոցա մի՛ թողուցուն դնել։ Եւ բնակիչք
երկրի ուրախասցին վասն նոցա եւ խնդասցին,
եւ պատարագս միմեանց առաքեսցեն, զի երկու
մարգարէքս տանջեցին զբնակիչս երկրի։ Եւ յե
տ երից աւուրց եւ կիսոյ հոգի կենդանութեան ի
Աստուծոյ մտանիցէ ի նոսա, եւ կացցեն ի վերայ
ոտից իւրեանց, եւ երկիւղ մեծ անկցի ի վերայ
12 տեսողացն զնոսա։ Եւ լուան ձայնի մեծի յերկնից
ասելոյ ցնոսա. Ելէք հոս։ Եւ ելին յերկինս ի
13 ամպու, եւ տեսին զնոսա թշնամիք նոցա։ Եւ յա
մենայն ժամու եղեւ երկրաշարժ մեծ, եւ տասներ
որդ մասն քաղաքին անկաւ, եւ սպանան յերկրա
շարժէն անուանք մարդկան եւ եւթն հազարք։ Եւ
մնացեալքն երկեան եւ տուին փառս Աստուծոյ
14 երկնից։ Վայն առաջինն անցաւ, եւ ահա վայն
երկրորդ գայ շուտով։ Եւ եօթներորդ հրեշտակն
15 հարկանէ զշեփորն իւր։ Եւ եղեն ձայնք մեծամեծք
յերկինս՝ ասելով. Եղեն արքայութիւնք աշխարհի
Տեառն մերոյ եւ Քրիստոսի նորա, եւ թագաւորե
16 սցէ յաւիտեանս յաւիտենից։ Եւ քսան եւ չորք
երիցունքն որ առաջի Աստուծոյ նստին յաթոռս
իւրեանց՝ անկան ի վերայ երեսաց իւրեանց եւ
17 երկրպագին Աստուծոյ, եւ ասեն. Գոհանամք զքեզ
Տէր Աստուած ամենակալ, որ էիր եւ որ է, զի
առեր զզօրութիւն քո մեծ եւ թագաւորեցեր։
18 Եւ հեթանոսք բարկացան, եւ եկն բարկութիւն քո
եւ ժամանակ մեռելոց դատիլ, եւ տալ վարձս ծա
ռայից քոց մարգարէից եւ սրբոց եւ երկնչելեաց
անուան քո, մեծամեծաց եւ փոքունց, եւ կորուս
19 անել զկորուսանողսն զերկիր։ Եւ բացաւ տաճար
Աստուծոյ յերկինս, եւ երեւեցաւ տապանակ կտա
կարանին նորա ի տաճարի նորա. եւ եղեն փայ
լատակք եւ ձայնք եւ որոտմունք եւ երկրաշարժ
եւ կարկուտ մեծ։

Գլուխ ԺԲ.

1 Եւ նշան մեծ երեւեցաւ յերկինս՝ կին զգեցեալ
արեգական, եւ լուսին ընդ ոտիւք նորա, եւ ի գլ
2 խոյ նորա պսակ աստեղաց տասներկուց։ Եւ յղի
էր, եւ աղաղակէր ցաւագին ծնանել եւ տանջէր
3 ծնանելով։ Եւ երեւեցաւ նշան այլ յերկինս, եւ
ահա վիշապ մեծ կարմիր՝ որ ունէր գլուխս եօթն
եւ եղջիւրս տասն, եւ ի գլխոց իւրոց եօթանց պսակ
4 թագաւորութեան։ Եւ պոչ նորա քաշէր զերրորդ
մասն աստեղաց երկնից, եւ արկ զնոսա յերկիր։
Եւ վիշապն կայր առաջի կնոջն որ ծնանելոց էր,
զի յորժամ ծնցի՝ կերիցէ զորդի նորա։ Եւ ծնաւ
5 որդի արու, որ հովուելոց է զամենայն հեթանոսս
երկաթեայ գաւազանաւ. եւ յափշտակեցաւ որդի
նորա առ Աստուած եւ առ աթոռ նորա։ Եւ կինն
փախեաւ յանապատ, ուր ունէր տեղի պատրաստ
ի Աստուծոյ, զի անդ սնուցցեն զնա աւուրս հա
զար երկերիւր եւ վաթսուն։ Եւ եղեւ պատերազմ
7 յերկինս. Միքայէլ եւ հրեշտակք նորա պատերազ
մեցան ընդ վիշապին, եւ վիշապն եւ հրեշտակք
8 նորա պատերազմեցան, եւ ոչ յաղթեցին, եւ ոչ
տեղի գտաւ նոցա այլ եւս յերկինս։ Եւ արկաւ
վիշապն մեծ, օձն հին՝ որ կոչի սատանայ եւ
սատակիչ, որ մոլորեցուցանէ զամենայն աշխարհ,
արկաւ յերկիր, եւ հրեշտակք նորա ընդ նմա
9 արկան։ Եւ լուայ ձայն մեծ յերկնից ասելոյ. Արդ
եղեն փրկութիւն եւ զօրութիւն եւ թագաւորու
թիւն Աստուծոյ մերոյ եւ իշխանութիւն Քրիստո
սի նորա, զի արկաւ մեղադրող եղբարցն մերոց՝
որ մեղադրէր զնոսա առաջի Աստուծոյ մերոյ
11 ցտուրս եւ ցգիշեր։ Եւ նոքա յաղթեցին նմա վասն
արեան Գառնն եւ վասն բանին վկայութեան իւ
րեանց, եւ ոչ սիրեցին զանձինս իւրեանց մինչեւ
12 ցմահ։ Վասն այսորիկ ուրախ լերուք երկինք եւ
որ բնակիք ի նոսա։ Վայ երկրի եւ ծովու, զի
իջին սատանայ առ ձեզ՝ զայրացեալ մեծաւ բար
կութեամբ, գիտելով եթէ սակաւ ժամանակ ունի։
13 Եւ յորժամ ետես վիշապն եթէ արկաւ յերկիր,
14 հալածեաց զկինն որ ծնաւ զարու։ Եւ տուին կնոջ
զերկու թեւս արծուոյ մեծի, զի թռիցէ յանապատ
ի տեղի իւր, ուր սնուցանիցի անդ ժամ եւ ժամս
15 եւ կէս ժամու, յերեսաց օձին։ Եւ արձակեաց օձն
յերանոց իւրոց զջուր իբրեւ զգետ զկինն, զի զնա
16 ընկեցուսցէ ի գետոյն։ Եւ օգնական եղեւ կնոջն
երկիր, եւ բացաւ երկիր զբերան իւր, եւ կլանեաց
զգետն զոր արձակեաց վիշապն յերանոց իւրոց։
17 Եւ բարկացաւ վիշապն ընդ կնոջն, եւ գնաց պա
տերազմել ընդ մնացեալսն ի սերունդ նորա, որ
պահեն զպատուիրանս Աստուծոյ եւ ունին զվկա
յութիւն Յիսուսի Քրիստոսի։ Եւ կացեալ էր ի
18 վերայ աւազոյ ծովուն։

Գլուխ ԺԳ.

1 Եւ տեսի գազան մի ելանէր յանդնդեան, որ ունէր
եղջիւրս տասն եւ գլուխս եօթն, եւ ի եղջիւրաց
իւրոց տասանց տասն պսակ թագաւորութեան, եւ
2 ի գլխոց իւրոց անուն հայհոյութեան։ Եւ գազանն
զոր տեսի նման էր ընձառիւծի, եւ ոտք նորա իբ
րեւ զոտս արջոյ, եւ բերան նորա իբրեւ զբերան
առիւծու. եւ ետ նմա վիշապն զզօրութիւն իւր եւ
3 զաթոռ իւր եւ զիշխանութիւն մեծ։ Եւ մի ի գլխոց
նորա իբրեւ սրով մահու վիրաւորեալ էր, եւ ապա
4 ողջացաւ վէրն մահու նորա։ Եւ զարմացաւ ամե
նայն երկիր զկնի գազանին, եւ երկրպագեցին
վիշապին զի ետ զիշխանութիւն գազանին, եւ եր
կրպագեցին գազանին՝ ասելով. Ո՞վ նման գազա
նիս, եւ ո՞վ կարէ պատերազմել ընդ նմա։
5 Եւ ետուն նմա բերան խօսելոյ զհպարտութիւն եւ
զհայհոյութիւն, եւ ետ նմա զիշխանութիւն առնել
6 զամիսս քառասուն եւ երկու։ Եւ բացաւ բերան
նորա ի հայհոյութիւն առ Աստուած, հայհոյել
զանուն նորա եւ զխորանն նորա եւ զամենեսեան
7 որ յերկինս բնակեալ են։ Եւ ետ նմա զիշխանու
թիւն ընդ սուրբսն պատերազմել եւ յաղթել նոցա,
եւ ետ նմա զիշխանութիւն ի վերայ ամենայն ազ
գի եւ ցեղի եւ լեզուի եւ հեթանոսաց։ Եւ երկրպա
գեսցեն նմա ամենեքեան որ բնակեալ են ի վերայ
երկրի, որոց ոչ գրեալ է անուն նոցա յարեան կեան
քին Գառնն որ սպանեալ է յաշխարհի։
8 Եթէ ոք ունի ականջս՝ լուիցէ։
9 Եթէ ոք ի գերութիւն՝ յգերութիւն երթիցէ. եթէ
ոք սրով սպանանիցէ՝ սրով պարտ է սպանանել
զնա։ Ասդ է համբերութիւն եւ հաւատք սրբոց։
10 Եւ տեսի գազան մի ելանէր յերկրէ, եւ ունէր եղ
ջիւրս երկու նման գառին, եւ խօսէր իբրեւ զվի
12 շապ։ Եւ զամենայն զօրութիւն առաջնոյ գազա
նին առնէր առաջի նորա, եւ արկանէր զերկիր եւ
զբնակիչս նորա երկրպագել առաջնոյ գազանին,
որոյ բժշկեցաւ վէրն մահու նորա։
13 Եւ առնէր նշանս մեծամեծս, մինչեւ զհուր իջուց
ցնա յերկնից յերկիր առաջի մարդկան։
14 Եւ մոլորեցուցանէր զբնակիչս երկրի նշանաւքն
որ տրեալ էին նմա առնել առաջի գազանին, ասե
լով բնակչաց երկրի՝ զի արասցեն պատկեր գազա
նին որ ունէր զվէրն սրոյ եւ կեցաւ։
15 Եւ տրեալ էր նմա տալ հոգի պատկերին գազանին,
եւ խօսեսցի պատկերն գազանին, եւ արասցէ զի
որ ոչ երկրպագեսցեն պատկերին գազանին՝ սպա
նցին։
16 Եւ արասցէ զամենեսեան զփոքունս եւ զմեծամեծս,
զհարուստս եւ զաղքատս, զազատս եւ զծառայս,
եւ դիցէ նոցա նշան յաջոյ ձեռին իւրեանց կամ ի
17 ճակատս իւրեանց։ Եւ մի՛ ոք կարասցէ գնել եւ
վաճառել, բայց որ ունիցի զնշանն կամ զանուն
գազանին կամ զթիւ անուան նորա։
18 Ասդ է իմաստութիւն. որ ունիցի միտս՝ հաշուեսցէ
զթիւ գազանին, զի թիւ մարդոյ է, եւ թիւ նորա
վեց հարիւր վաթսուն եւ վեց։

Գլուխ ԺԴ.

1 Եւ տեսի, եւ ահա Գառն կայր ի վերայ լերինն Սիո
նի, եւ ընդ նմա հարիւր քառասուն եւ չորք հազար
որ ունէին զանուն հօր նորա գրեալ ի ճակատս
2 իւրեանց։ Եւ լուայ ձայն յերկնից իբրեւ զձայն
ջուրց բազմաց եւ իբրեւ զձայն որոտման մեծի.
եւ ձայն զոր լուայ իբրեւ զձայն քնարահարաց
3 քնարս իւրեանց հարանելոց։ Եւ երգէին իբրեւ
զերգ նոր առաջի աթոռոյն եւ առաջի չորից կեն
դանեացն եւ երիցանց, եւ ոչ ոք կարէր ուսանել
զերգն, բայց հարիւր քառասուն եւ չորք հազարքն
4 որ գնեալ էին յերկրէ։ Սոքա են որ ընդ կանայս
ոչ պղծեցան, զի կուսանք են. սոքա են որ հետե
ւին Գառնն ուր եւ երթայցէ. սոքա գնեալ են ի
մարդկանէ՝ պտուղ առաջինութեան Աստուծոյ եւ
5 Գառնն։ Եւ ի բերանս նոցա ոչ գտաւ նենգութիւն,
զի անարատք են առաջի աթոռոյն Աստուծոյ։
6 Եւ տեսի հրեշտակ մի թռչէր ի միջնորդի երկնից,
ունէր զաւետարանն յաւիտենից աւետարանել ի
վերայ երկրի եւ ամենայն ազգի եւ ցեղի եւ լե
7 զուի եւ ժողովրդոց։ Եւ ասէր մեծաձայն. Երկիր
զՍտուած եւ տուք նմա փառս, զի եկն ժամ դա
տաստանի նորա, եւ երկրպագեցէք նմա որ արար
զերկինս եւ զերկիր եւ զծով եւ զաղբերս ջուրց։
8 Եւ զհրեշտակն երկրորդ հետեւեալ ասէր. Անկաւ
անկաւ Բաբելոն քաղաքն մեծ, որ ի գինւոյ բար
կութեան պոռնկութեան իւրոյ ըմպեցոյց ամե
նայն հեթանոսս։
9 Եւ զհրեշտակն երրորդ հետեւեալ ասէր մեծաձայն.
Եթէ ոք երկրպագեսցէ գազանին եւ պատկերին նո
րա, եւ առցէ նշան յանուն նորա ի ճակատս իւր
10 կամ ի ձեռին իւրում, եւ նա ըմպեսցէ ի գինւոյ
բարկութեան Աստուծոյ, որ խառնեցաւ անխա
ռն բաժակի բարկութեան նորա, եւ տանջեսցի
հրով եւ ծծումբով առաջի հրեշտակացն սրբոց եւ
11 առաջի Գառնն։ Եւ ծուխ տանջանաց նոցա ելա
նիցէ յաւիտեանս յաւիտենից, եւ ոչ հանգիստ ու
նիցին տուընջեան եւ գիշերի սոքա որ երկրպա
գեն գազանին եւ պատկերին նորա, եւ եթէ ոք
12 առցէ նշան անուան նորա։ Ասդ է համբերութիւն
սրբոց որ պահեն զպատուիրանս Աստուծոյ եւ զհա
ւատս Յիսուսի։
13 Եւ լուայ ձայն յերկնից ասելոյ ցիս. Գրեա. Երա
նելի են մեռեալքն որ յԱստուծոյ մեռանին յայսմ
հետէ։ Այո, ասէ Հոգին, զի հանգիցին յաշխա
տութեանց իւրեանց, եւ գործք նոցա հետեւեսցին
14 նոցա։ Եւ տեսի, եւ ահա ամպ սպիտակ, եւ ի վե
րայ ամպոյն նստեալ էր որդի մարդոյ, որ ունէր
ի գլխոյ իւրմէ պսակ ոսկի, եւ ի ձեռին իւրում
15 մանգաղ սուր։ Եւ ելանէր հրեշտակ մի ի տաճա
րէն՝ աղաղակէր մեծաձայն առ նստեալն ի վերայ
ամպոյն. Արձակ զմանգաղդ քո եւ հնձեա, զի
եկն ժամ հնձելոյ, զի սպիտակեցաւ հունձ երկրի։
16 Եւ արձակեաց նստեալն ի վերայ ամպոյն զմանգաղ
իւր ի վերայ երկրի, եւ հնձեցաւ երկիր։
17 Եւ ելանէր հրեշտակ մի ի տաճարէն որ յերկինս
18 է, եւ նա ունէր մանգաղ սուր։ Եւ հրեշտակ մի
ելանէր յանդնդեան, որ ունէր զիշխանութիւն ի
վերայ հրոյ, եւ աղաղակեաց մեծաձայն առ հրե
շտակն որ ունէր զմանգաղ սուր՝ ասելով. Արձակ
զմանգաղդ քո սուր եւ հաւաքեա զողկոյզս որթոյ
երկրի, զի հասին խաղողք նորա։
19 Եւ արձակեաց հրեշտակն զմանգաղ իւր յերկիր,
եւ հաւաքեաց զողկոյզս որթոյ երկրի, եւ արկ
զնոսա ի հոսանս բարկութեան Աստուծոյ մեծի։
20 Եւ կոխեցաւ հոսանքն արտաքոյ քաղաքին, եւ ել
անէր արիւն ի հոսանացն մինչեւ ցսանձս ձիոց
ի հազար վեց հարիւր ասպարէզ։

Գլուխ ԺԵ.

1 Եւ տեսի նշան այլ յերկինս մեծ եւ հրաշալի, զի
եօթն հրեշտակք ունէին զեօթն հարուածս վերջին
2 զի նոքա կատարեսցին զբարկութիւն Աստուծոյ։
Եւ տեսի իբրեւ զծով ապակի խառնեալ հրով, եւ
զյաղթողսն գազանին եւ զպատկերին նորա եւ զթիւ
անուան նորա կայր ի վերայ ծովուն ապակեայ,
3 որ ունէին զքնարս Աստուծոյ։ Եւ երգէին զերգ
Մովսիսի ծառայի Աստուծոյ եւ զերգ Գառնն՝ ասե
լով. Մեծ եւ հրաշալի են գործք քո Տէր Աստուած
ամենակալ, արդար եւ ճշմարիտ են ճանապարհք
քո թագաւոր հեթանոսաց։
4 Ո՞վ ոչ երկնչիցի ի քէն Տէր, եւ փառաւորեսցէ
զանուն քո, զի միայն դու սուրբ ես, զի եկեսցեն
հեթանոսք եւ երկրպագեսցեն առաջի քո, զի յայտ
5 եղեն դատաստանք քո։ Եւ զկնի այսորիկ տեսի,
եւ ահա բացաւ տաճար խորանին վկայութեան յեր
6 կինս։ Եւ ելին եօթն հրեշտակքն որ ունէին զեօթն
հարուածսն, զգեցեալք սպիտակ կտաւ մաքուր եւ
պատեալք ի վերայ կրծից իւրեանց ոսկի։
7 Եւ մի ի չորից կենդանեացն ետ եօթն հրեշտակացն
եօթն ոսկի բաժակս լի բարկութեամբ Աստուծոյ
8 որ կենդանի է յաւիտեանս յաւիտենից։ Եւ լցաւ
տաճարն ծխով ի փառաց Աստուծոյ եւ ի զօրութե
նէ նորա, եւ ոչ ոք կարէր մտանել ի տաճարն մին
չեւ կատարեսցին եօթն հարուածքն եօթն հրեշտա
կացն։

Գլուխ ԺԶ.

1 Եւ լուայ ձայն մեծ յտաճարէն ասելոյ ցեօթն հրե
շտակսն. Երթայք եւ արկէք զեօթն բաժակս բար
կութեան Աստուծոյ յերկիր։
2 Եւ գնաց առաջին եւ արկ զբաժակ իւր յերկիր,
եւ եղեւ խոց չար եւ ցաւագին ի մարդիկն որ ունէին
զնշան գազանին եւ որ երկրպագանէին պատկերի
3 նորա։ Եւ երկրորդ հրեշտակն արկ զբաժակ իւր
ի ծով, եւ եղեւ արիւն իբրեւ ի մեռելոյ, եւ ամե
4 նայն հոգի կենդանի մեռաւ ի ծովուն։ Եւ երրորդ
հրեշտակն արկ զբաժակ իւր յաղբերս ջուրց եւ
5 յաղբերս ջուրց, եւ եղեւ արիւն։ Եւ լուայ հրեշ
տակին ջուրց ասելոյ. Արդար ես Տէր որ ես եւ
որ էիր սուրբ, զի զայդպիսիս դատեցեր։
6 Զի զարիւն սրբոց եւ մարգարէից թափեցին, եւ
արիւն տուեր նոցա ըմպել. արժանի են։
7 Եւ լուայ զսեղանոյն ասելոյ. Այո Տէր Աստուած
ամենակալ, ճշմարիտ եւ արդար են դատաստանք
8 քո։ Եւ չորրորդ հրեշտակն արկ զբաժակ իւր ի
վերայ արեգական, եւ ետ նմա զիշխանութիւն
9 տապակել զմարդիկ հրով։ Եւ տապակեցան մարդիկ
տապակիւ մեծաւ, եւ հայհոյեցին զանուն Աստու
ծոյ որ զիշխանութիւն ունի ի վերայ հարուածոցս
այսոցիկ, եւ ոչ ապաշխարեցին տալ նմա փառս։
10 Եւ հինգերորդ հրեշտակն արկ զբաժակ իւր ի վե
րայ աթոռոյ գազանին, եւ եղեւ խաւար ի թագա
11 ւորութեան նորա, եւ կրծէին զլեզուս իւրեանց
ի ցաւոց, եւ հայհոյեցին զԱստուած երկնից ի ցա
ւոց իւրեանց եւ ի խոցոց իւրեանց, եւ ոչ ապաշ
12 խարեցին ի գործոց իւրեանց։ Եւ վեցերորդ հրե
շտակն արկ զբաժակ իւր ի գետն մեծ Եփրատ, եւ
ցամաքեցաւ ջուր նորա, զի պատրաստեսցի ճա
13 նապարհ թագաւորացն արեւելից։ Եւ տեսի յբե
րանոյ վիշապին եւ յբերանոյ գազանին եւ յբերա
նոյ սատանային երիս հոգիս պիղծս իբրեւ զգորտս,
14 եւ նոքա են հոգիք դիւաց՝ առնելոց նշանս, որ
երթիցեն առ թագաւորս երկրի եւ ամենայն տիե
զերի, ժողովել զնոսա ի պատերազմ յաւուր մե
ծի Աստուծոյ ամենակալի։
15 Ահա գամ իբրեւ զգող. երանի որ արթուն կայցէ
եւ պահեսցէ զհանդերձս իւր, զի մերկ չգնասցէ
եւ տեսցեն զամօթ նորա։
16 Եւ ժողովեաց զնոսա ի տեղի որ կոչի եբրայեցե
րէն Մեգեդոն։
17 Եւ եօթներորդ հրեշտակն արկ զբաժակ իւր յօդ,
եւ ելանէր ձայն մեծ յտաճարէն յերկնից յաթոռոյ
18 ասելով. Եղեւ։ Եւ եղեն ձայնք եւ որոտմունք եւ
փայլատակք, եւ եղեւ երկրաշարժ մեծ, որպիսի
չէր եղեալ յորմէ ժամանակէ ի մարդ եղեալ էր ի
19 վերայ երկրի երկրաշարժ այդպիսի մեծ։ Եւ եղեւ
քաղաքն մեծ ի երիս մասունս, եւ քաղաքք հեթա
նոսաց անկան, եւ Բաբելոն մեծ յիշեցաւ առաջի
Աստուծոյ տալ նմա զբաժակ գինւոյ բարկութեան
20 սրտի նորա։ Եւ ամենայն կղզի փախեան, եւ լե
21 ռինք չերեւեցան։ Եւ կարկուտ մեծ իբրեւ զտա
լանդ ի վերայ մարդկան իջանէր յերկնից, եւ հայ
հոյեցին մարդիկ զԱստուած վասն հարուածոցն
կարկտի, զի մեծ է հարուած նորա յոյժ։

Գլուխ ԺԷ.

1 Եւ եկն մի ի եօթն հրեշտակացն որ ունէին զեօթն
բաժակսն, եւ խօսեցաւ ընդ իս՝ ասելով. Եկ եւ
ցուցից քեզ զդատաստան պոռնկին մեծի որ նստի
2 ի վերայ ջուրց բազմաց, զոր պոռնկացան թագա
ւորք երկրի, եւ արբուցին զբնակիչս երկրի ի գի
3 նւոյ պոռնկութեան նորա։ Եւ տարաւ զիս ի հո
գի յանապատ, եւ տեսի կին մի նստեալ ի վերայ
գազանի կարմրի, լի անուամբ հայհոյութեան, ու
նէր գլուխս եօթն եւ եղջիւրս տասն։
4 Եւ կինն զգեցեալ էր ծիրանի եւ կարմրի, եւ ոսկով
եւ պատուականաւ քարամբ եւ մարգարտիւք, եւ
ունէր բաժակ ոսկի ի ձեռին իւրում լի պղծու
թեամբ եւ անմաքրութեամբ պոռնկութեան նորա։
5 Եւ ի ճակատս նորա անուն գրեալ՝ խորհուրդ. Բա
բելոն մեծ, մայր պոռնկաց եւ պղծութեանց երկ
6 րի։ Եւ տեսի զկինն արբեալ յարենէ սրբոց եւ
յարենէ վկայիցն Յիսուսի։ Եւ զարմացայ տես
7 լով զնա զարմացմամբ մեծաւ։ Եւ ասէ ցիս հրե
շտակն. Զի՞ զարմանաս. ես ասացից քեզ զխոր
հուրդ կնոջն եւ գազանին որ կրէ զնա, որ ունի
8 զեօթն գլուխսն եւ զեղջիւրսն տասն։ Գազանն զոր
տեսեր էր՝ էր եւ չէ, եւ ելանիցէ յանդնդեան եւ
գնայ յկորուստ. եւ զարմասցին բնակիչք երկրի
որոց ոչ գրեալ է անուն նոցա յարեան կեանքին
յաշխարհի, տեսեալ զգազանն զի էր եւ չէ, եւ
9 գայ։ Ասդ է միտք որ իմաստութիւն ունի. եր
եք գլուխքն եօթն լերինք են, ուր նստի կինն
10 ի վերայ նոցա, եւ եօթն թագաւորք են։ Հինգ
անկան, մին է, եւ միւսն ոչ եկն տակաւին, եւ
յորժամ եկեսցէ՝ սակաւ ժամանակ պարտ է կալ
11 նմա։ Եւ գազանն զոր էր եւ չէ՝ նա ութերորդ է
եւ յեօթանցն է, եւ յկորուստ գնայ։
12 Եւ տասն եղջիւրքն զոր տեսեր էր՝ տասն թագա
ւորք են, որ զթագաւորութիւն ոչ առին տակա
ւին, այլ զիշխանութիւն իբրեւ զթագաւորս մի
13 ժամ առնուն զկնի գազանին։ Սոքա մի միտ ունին,
եւ զզօրութիւն եւ զիշխանութիւն իւրեանց տան
14 գազանին։ Սոքա ընդ Գառնն պատերազմեսցին,
եւ Գառնն յաղթեսցէ նոցա, զի Տէր տերանց է
եւ Թագաւոր թագաւորաց, եւ որ ընդ նմա են
կոչեալք եւ ընտրեալք եւ հաւատացեալք։
15 Եւ ասէ ցիս. Ջուրքն զոր տեսեր էր ուր նստի
պոռնիկն՝ ազգք են եւ ցեղք եւ լեզուք եւ հեթա
16 նոսք։ Եւ տասն եղջիւրքն զոր տեսեր էր եւ գա
զանն՝ սոքա ատեսցեն զպոռնիկն եւ ապականեսցեն
զնա եւ մերկ արասցեն զնա, եւ զմարմին նորա
կերիցեն եւ զնա հրով այրեսցեն։
17 Զի Աստուած ետ ի սիրտս նոցա առնել զկամս
նորա եւ առնել զմի միտ, եւ տալ զթագաւորու
թիւն իւրեանց գազանին, մինչեւ կատարեսցին
18 բանք Աստուծոյ։ Եւ կինն զոր տեսեր էր՝ է քա
ղաքն մեծ որ ունի զթագաւորութիւն ի վերայ
թագաւորաց երկրի։

Գլուխ ԺԸ.

1 Եւ զկնի այսորիկ տեսի հրեշտակ մի այլ իջանէր
յերկնից, որ ունէր զիշխանութիւն մեծ, եւ երկիր
2 լուսաւորեցաւ ի փառաց նորա։ Եւ աղաղակեաց
զօրութեամբ մեծաձայն՝ ասելով. Անկաւ անկաւ
Բաբելոն մեծ, եւ եղեւ բնակարան դիւաց եւ բան
տ ամենայն ոգւոց պղծութեան եւ բան ամենայն
3 թռչնոց պղծութեան եւ ատելեաց։ Զի ի գինւոյ
բարկութեան պոռնկութեան նորա ըմպեցոյց ա
մենայն հեթանոսս, եւ թագաւորք երկրի ընդ նմա
պոռնկացան, եւ վաճառականք երկրի զօրացան
ի զօրութենէ զեղխութեան նորա։
4 Եւ լուայ ձայն այլ յերկնից ասելոյ. Ելէք ժո
ղովուրդ իմ յնմանէ, զի մի՛ հաղորդիցիք մեղաց
նորա, եւ զի մի՛ զհարուածոցն նորա առնուցուք։
5 Զի հասին մեղք նորա մինչեւ յերկինս, եւ յի
6 շեցաւ Աստուած զանօրէնութիւնս նորա։ Հատո
ւցէք նմա որպէս եւ նա հատոյց ձեզ, եւ կրկնա
կի կրկնակի տուք նմա ըստ գործոց նորա. ի բա
ժակի յոր խառնեաց խառնեցէք նմա կրկնակի։
7 Որչափ փառաւորեաց զանձն իւր եւ զեղխեցաւ,
այնչափ տուք նմա տանջանս եւ սուգ. զի ասէ
ի սրտի իւրում. Նստիմ թագուհի եւ այրի մի՛
8 եմ, եւ սուգ մի՛ տեսից։ Վասն այսորիկ մի՛ աւուր
մի եկեսցեն հարուածք նորա՝ մահ եւ սուգ եւ
սով, եւ հրով այրեսցի, զի զօրաւոր է Տէր Աս
տուած որ դատեաց զնա։
9 Եւ լային եւ սգային վասն նորա թագաւորք եր
կրի որ ընդ նմա պոռնկացան եւ զեղխեցան, յո
րժամ տեսցեն զծուխ հրոյ այրման նորա։
10 Կայցեն հեռի ի տանջանացն նորա՝ ասելով. Վայ
վայ քաղաքն մեծ Բաբելոն, քաղաքն հզօր, զի
մի ժամ եկն դատաստան քո։
11 Եւ վաճառականք երկրի լային եւ սգային վասն
նորա, զի զապրանս նոցա ոչ ոք գնէ զկնի այսո
12 րիկ։ Զապրանս ոսկւոյ եւ արծաթոյ եւ պատուա
կան քարանց եւ մարգարտիւք եւ բիսոնի եւ ծի
րանի եւ մետաքսի եւ կարմրի, եւ ամենայն փայտ
ի շինուածս եւ ամենայն անօթ ի փղոսկրէ եւ ամե
նայն անօթ ի պատուական փայտէ եւ ի պղնձէ եւ
ի երկաթէ եւ ի մարմարէ։
13 Եւ դարչին եւ համեմ եւ խունկ եւ իւղ եւ խնկա
ծուխ եւ գինի եւ ձէթ եւ սեւխուր եւ ցորեն եւ
անասունք եւ ոչխարք եւ ձիք եւ կառք եւ մարմինք
եւ հոգիք մարդկան։
14 Եւ պտուղ ցանկութեան հոգւոյ քո հեռացաւ ի քէն,
եւ ամենայն քաղցր եւ գեղեցիկ կորեան ի քէն, եւ
15 ոչ ոք գտցէ զնոսա յաւիտեանս։ Վաճառականք
սոցա որ զայսոսիկ ծախեցին եւ զեղխեցան ի նմա
նէ՝ կայցեն հեռի ի տանջանացն նորա՝ լալով եւ
16 սգալով, եւ ասասցեն. Վայ վայ քաղաքն մեծ որ
էր զգեցեալ կտաւ մաքուր եւ ծիրանի եւ կարմրի,
եւ ոսկով եւ պատուական քարամբ եւ մարգարտիւք
17 զարդարեալ էր, զի մի ժամ աւերեցաւ հարստու
թիւն այդ մեծ։ Եւ ամենայն նաւապետ եւ ամե
նայն որ ի նաւ ինչ գործեն եւ նաւավարք եւ որ
ի ծովու գործեն՝ հեռի կացին,
18 եւ տեսեալ զծուխ հրոյ այրման նորա՝ ասասցեն.
Ո՞վ նման քաղաքիս մեծի։
19 Եւ հեղուն զհող ի գլուխս իւրեանց եւ լային եւ
սգային՝ ասելով. Վայ վայ քաղաքն մեծ որ ի նմա
նէ հարստացան ամենեքեան որ ունէին նաւս ի
ծովու, զի մի ժամ աւերեցաւ։
20 Ուրախ լերուք երկինք եւ սուրբ առաքեալք եւ
մարգարէք, զի դատեաց Աստուած զդատաստան
21 ձեր ի նմանէ։ Եւ հրեշտակ մի զօրաւոր վերացոյց
զքար իբրեւ զմանգաղաքար մեծ, եւ արկ յծով՝
ասելով. Այսպէս մի ժամ ընկեցցի Բաբելոն քա
ղաքն մեծ, եւ ոչ գտցի այլ եւս։
22 Եւ ձայն քնարահարաց եւ երգեցողաց եւ փող
փողողաց եւ շեփորահարաց ոչ լուիցի այլ եւս
ի քէն, եւ ամենայն արհեստաւոր ամենայն արհես
տի ոչ գտցի այլ եւս ի քէն, եւ ձայն ջրհարսի
23 ոչ լուիցի այլ եւս ի քէն։ Եւ լոյս մոմեղինի ոչ
լուսաւորեսցէ այլ եւս ի քէն, եւ ձայն փեսայի
եւ հարսնեաց ոչ լուիցի այլ եւս ի քէն. զի վա
ճառականք քո էին մեծամեծք երկրի, զի ի հմայ
քո մոլորեցան ամենայն հեթանոսք։
24 Եւ ի նմա գտաւ արիւն մարգարէից եւ սրբոց եւ
ամենայն սպանելոց յերկրի։

Գլուխ ԺԹ.

1 Եւ զկնի այսորիկ լուայ ձայն մեծ բազմութեան
յերկինս ասելոյ. Ալէլուիա. Փրկութիւն եւ փառք
եւ զօրութիւն Աստուծոյ մերոյ է,
2 զի ճշմարիտ եւ արդար են դատաստանք նորա,
զի դատեաց զպոռնիկն մեծ որ զերկիր ապակա
նեցոյց ի պոռնկութենէ իւրմէ, եւ վրէժ հատոյց
3 արեան ծառայից իւրոց յձեռաց նորա։ Եւ երկրո
րդ անգամ ասացին. Ալէլուիա. Եւ ծուխ նորա
4 ելանէ յաւիտեանս յաւիտենից։ Եւ անկան քսան
եւ չորք երիցունքն եւ չորք կենդանիքն, եւ երկր
պագին Աստուծոյ որ նստի յաթոռոյն՝ ասելով.
Ամէն, ալէլուիա։
5 Եւ ելանէր ձայն յաթոռոյն ասելոյ. Օրհնեցէք
Աստուած մեր ամենայն ծառայք նորա եւ որ երկ
6 նչիք ի նմանէ, փոքունք եւ մեծամեծք։ Եւ լուայ
ձայն բազմութեան մեծի իբրեւ զձայն ջուրց բազ
մաց եւ իբրեւ զձայն որոտման մեծի՝ ասելոյ.
Ալէլուիա. զի թագաւորեաց Տէր Աստուած մեր
7 ամենակալ։ Ուրախ լերուք եւ ցնծացուք եւ տա
ցուք նմա փառս, զի եկն հարսնիք Գառնն, եւ
կինն նորա պատրաստեաց զանձն իւր,
8 եւ տուաւ նմա զգենուլ կտաւ մաքուր եւ պայծա
ռուն. զի կտաւ արդարութիւնք սրբոցն են։
9 Եւ ասէ ցիս. Գրեա. Երանելի են որ ի ճաշ հար
սանեացն Գառնն կոչեալք են։ Եւ ասէ ցիս. Սոքա
ճշմարիտ բանք Աստուծոյ են։
10 Եւ անկայ առաջի ոտից նորա երկրպագել նմա։
Եւ ասէ ցիս. Տես մի՛ արասցես. ծառայ քո եմ
ես եւ եղբարց քոց որ ունին զվկայութիւն Յի
սուսի. Աստուծոյ երկրպագ։ Զի վկայութիւն Յի
սուսի է հոգի մարգարէութեան։
11 Եւ տեսի զերկինս բացեալ, եւ ահա ձի սպիտակ,
եւ որ նստէր

4 զՀայր ամն մեռոյ յի՛ք։ Ա՛յլ ընդոյ ընդ
կալարուք զմիմեանս · ոյզ ի՛ք ընկա
8 լու զձե՛զ ի փառս այլ։ Ա՛յլ ասեմ
Թե քի ազատատուր ԹլփատուԹեն
լինիլ վասն ճշմարտուԹեանն այլ էր ·
ատ՛ի հաստատուսն առնելոյ զաւետիս
6 ։Հարցն։ Ա՛յլ հրեայնոյք վ՛ր ոզորդ
մուԹե միատաւոր առնեն զամ · ոյզ և
պրեալէ · ։ վասն այսորիկ գոհացայց ։ 2 ։ Ֆ։ ։
զքեզն ի հրեայնոսս և առաւ՛ան քրիս 22 · 50
10 սաղմոս ասացից * Ա՛ւ դարձեալ ո՛ Ա։ Ֆ։
ան · ուրախ եղերուք հրեայնոյք ընդ 17 · 50
31 ժողովրդեան նր։ * Ա՛ւ դարձեալ Թե
։ օրհնեցէք զամ հրեայնոյք զնր · և ։ Ա։ Ֆ։
12 դարձեալ Եսայի ասէ · ։ եղիցի արմ ։ Ա։ Ֆ։ 116 · 1
դաւիԹի * Ա՛ւ դարձեալ Եսայի ասէ · ։ եղիցի արմ ։ Ա։ Ֆ։ 1 · 10
մասն յեսսեայ · և որ կանգնելոյ ի 11 · 10
իշխան հրեայնոսաց՝ ի նա հրեայնոյք
13 յուսասցին։ Ա՛յլ ասէ յուսոյ լի՛ ա՛
րասցէ զձե՛զ ամ խնդուԹե՛ և խա՛
զաղուԹե՛ · առաւե՛լուլ ձե՛զ յուսոյ
զօրուԹե՛ Հոգւոյն սրբոյ ։
14 * Հաստատե՛լ եմ և ես ինքնին, եղ՛

թուիք · լի՛ եք ամ գիտութիք · կա՛ 16
ըօղք եք զմիմեանս խրատել ։* Ի՛.Յհ
համարձակագոյնս գրեցի առ ձեզ ,
եղբարք իմ , փոքր ի շատէ · իբրև
յիշեցուցանելով ձեզ վասն շնորհացն
որք տուեալ են ինձ յաստ ։* Ի ինչ 19
ինձ սպասաւոր լի՛ քի՛ ի հեթանոսս ։
ըղձակերտս առնել զաւետարանն աս ։
զի եղիցի պատարագն հեթանոսաց
ընդունելի՝ սրբեալ հոգւովն սրբով ։
Ունիմ այսու հետե պարծանս ի՛ քս 17
յն առ աստ ։* Քանզի ոչ իշխեմ խօ 18
սիլ ինչ՝ զոր ոչ գործեաց քս ինեն ի՛
հնազանդուն հեթանոսաց բանիւք
եւ արդեամբք ։* Օ՛ զօրութիք նշանաց 19
եւ արուեստից՝ զօրութիք հոգւոյն
սրբոյ · ոպ ինձ կենալ եւ շուրջ մինչեւ
ի կողմանս լիւրիկացւոց լնուլ զա՛
ւետարանն քի՛ ։* Ի՛.Յնպէս առաւել 20
ցեալ յաւետարկել · ոչ ուր անուանի
ներցաւ քս · զի մի՛ իբրև յայլոյ հիման
վէր շինիցեմ այլ որպէս և գրեալ է ։
Ոչ տեսցեն · և որոց ոչ լուան լուիցեն ։ 25
եւ իմաս- 15 52 · 15

22 միտ առցեն։ Ա* Ո՛րոյ շատ խոփո-
23 նեցայ զա՛լ առ ձեզ †։ * Բայց արդ †ե՛ս խո-
ւոչեալ զոյ ինձ տեղի՛ ի կողմանս այս՝ փափուլ
24 զալ առ ձեզ։* Յորժամ յոյժ։
ասպիկ։ և անձուկ յոյժ ունիմ՝ ի քա՛ւ ոչ ինչ
զանցանիցեմ՝ ի սպանիա՝ ակն ունիմ
յանցանելն առ նա՛ւ տեսանել զձեզ։ և
25 ի ձեննէ յուղարկիլ անդ։ ես ևթէ նախ
ցայց։* Բայց
այժմ երթամ յեռիմ պաշտել զսբեան։
26 * Հանգի հաճեաց Թուրեցաւ մակեդո-
նացւոցն և աքայեցւոցն հաղորդու-
թի՛ ինչ առնել՝ ըզ աղքատաս սրբոցն՝
27 որք են յեռիմ։ * Հաճեայ Թուրեցաւ՝
քանզի և պարտականք իսկ են նոցա։
զի եթէ հոգևորացն նց հաղորդեցան։ ի՛ն պարտ
եղեն հեթանոսք՝ պարտին և մարմ-
նաւորացն նց հաղորդել զինիս նց։
28 ա՛ռնուլ։ * Զայս ուրեմն կատարեալ՝ և կնքեալ զպտուղ
զայս կատարեալ՝ և կնքեալ զպտուղ
նոցա՝ անցից առ ձեզ՝ ի սպանիա։
29 * Եւ գիտեմ՝ զի ի գալն առ ձեզ՝
լրութե՛ օրհնութե՛ աւետարանին քրի-
ստոսի։

ձերոյ յիշեցից. ևս թուլ հոգւոյն սրբոյ
պատերազմակից լինիլ ինձ յաղօթս
38 վասն իմ առ Աստուած։ * Զի ապրեցայց
յապստամբացն, որք ի հրէաստանի
եմն, և պաշտօնն իմ որ յԵրուսաղէմ,
39 հնարեալ լիցի սրբոցն։ * Զի խնդութիւնք
եկեալ առ ձեզ ի կամս Աստուծոյ, հանգչեա-
40 ցայց ընձեզ։ * Աստուած խաղաղութեան
եղիցի ընդ ձեզ ամենեսեան. ամէն։

Գլ. ԺԵ.

1 Ասեմ զայս ոչ ինչ առնել հաճոյացեալ ընդ
ի ձեզ ոչ ինչ ինչ առնել հաճոյացեալ ընդ
2 ձեզ։ Ասեմ զայս ոչ ինչ առնել հաճոյացեալ ընդ
ձեզ։ Ասեմ զայս ոչ ինչ առնել հաճոյացեալ ընդ
3 ձեզ։ Ասեմ զայս ոչ ինչ առնել հաճոյացեալ ընդ

Քաւիւղայ՝ գործակցայ իմոյ ՚ի քէն
4 յո։ * Ողջոյն ընծայեմ իմոյ զիւրեանց
պարանոցս մատուցիչն. զորոյ ոչ ես
միայն գոհանամ, այլ եւ ամ եկեղե-
6 ցիք հեթանոսաց։ * Նոյնաւսիկն եւ
հիւրեցեալն նոյ։ ողջոյն տալիք եպեն
տեայ սիրելւոյ իմոյ. որ ե պտուղ ա-
7 խայտաց ՚ի քէն։ * Ողջոյն տալիք մա
րիայ՝ որ բազում վաստակս վաստա
կեաց ՚ի ձեզ։ * Ողջոյն տալիք անդ-
րոնիկեայ, եւ յունեայ ազգակիցաց
իմոց՝ եւ գերելւոցաց. որք երեւելիքն
իսկ են յառաքեալս. որք եւ յառաջ
3 քան զիս եղեն ՚ի քէն։ * Ողջոյն
տալիք ամպղեայ սիրելւոյ իմոյ ՚ի տէր.
9 * Ողջոյն տալիք ուրբանեայ գործակ
ցի իմոյ ՚ի տէր, եւ ստաքեայ սիրելւոյ
10 իմոյ։ * Ողջոյն տալիք ապելեայ՝ որ
11 ընտիրն ե ՚ի տէր։ * Ողջոյն տալիք նոյ,
որք յաւրինատաւնեայ տանէ անտի
նն. ողջոյն տալիք հերովդիոնայ ազ-
գակցի իմոյ. ողջոյն տալիք այնո-
13 ՚ի տէր։ * Ողջոյն տալիք տրիփանեայ

և տրիփոսեայ վաստակաւորաց՝ի նոր։
ողջոյն տալիք պերսիդեայ սիրելւոյ,
որ բազում վաստակս վաստակեաց՝ի
տր։ ¶ Ողջոյն տալիք ռուփեայ ընտ- 13
րեալ՝ի տէր, և մօր նորա և իմոյ։
¶ Ողջոյն տալիք ասինկրիտեայ, փլեղն 14
գոնտեայ, երմեայ, պատրոբայ, եր-
մայ. և որք ընդ նոսա եղբարք իցեն։
¶ Ողջոյն տալիք փիլողոքեայ, և յու- 15
լեայ. նեռեայ՝ և քեռւոյ նր. և ուլիմ
պեայ. և որք ընդ նա սրբք ամենեքեան
իցեն։ ¶ Ողջոյն տալիք միմեանց՝ի 16
համբոյր սրբութեան, ողջոյն տան ձեզ
ամ եկեղեցիք քր։

Ա՛ղաչեմ զձեզ եղբարք՝ դիտել զայն 17
պիսիան, որք զհերձուածս և զդայ-
թակղութիւնս առնիցեն արտաքոյ
վարդապետութեանն՝ զոր դուքն ու-
սայք. և խորշեցարուք՝ի նոցանէ։
¶ Զի այնպիսիքն տէր մերոյ քր՝ոչ 18
ծառայեն, այլ իւրեանց որովայնին,
և քաղցրաբանութեբ, և օրհնութեբ
պատրեն զսիրտս անմեղաց։ ¶ Զի 19

ձեր

ընդ
ընդ այժմիկ ի ձեռն գրոց մարգ-
գի կազդն յուխտոնիից լուեցելոյ։ Ա՛ր յայտ
յայտնութեամբ խորհրդոյս ժամանա-
խումն, եւ ըստ քարոզութեանն յի՛ քո. ըստ
հաստատել զձեզ ըստ աւետարանին
աշխարհ։ * Ա՛յժմ այնմ, որ կարօղն է
մերոյ յի՛ քո ընդ ձեզ եւ ամենեսեան.
եւ կուռ օրհնոյ եղբայրս։ * Ընդ հնդիք ան
տայ ձեզ երանաւոյս շահաւէտ քրիստոս
կան իմ, եւ ամ եկեղեցւոյն. ողջոյն
տայ ձեզ գայիոս տանտէրն
տիրոջ, որ զթուղթս գրեցի՛ ի տեր։
խմ։ * Ողջոյն տայ ձեզ եւս տեր-
եւ յաոօն. եւ տոհիպատրոս ազգականք
բայր եւ գործակից իմ. եւ ղուկիոս։ Ա՛ղ
ձեզ տիմոթէոս եղ * Ա՛ղջոյն տայ ձեզ
մերոյ հնարհք ան մերոյ յի՛ քի եւ ձեզ
տանայ քնդ ոսիւք ձերով մերձ եւ
ան խաղաղութեանն խորտակեսցէ զսա-
տան * Ա՛յս ի քարից եւ անմեղս ի չարից
թայց կամիմ զձեզ իմաստուն լինիլ
հասել է. ևարդ՝ ի ձեզ ուրախ եմ.
ձեր հնազանդութիւդ առ ամենեսեան

քէ ականոց • լսատ հրամանի միանգի-
նաւարին այ • ի հնազանդուքի հա-
ւատոց յայմ հեթանոսս ծանուցելոյ։
Ա Ինայնոյ իմաստնոյն այ ի ձեռն կի 27
քի • նմա պատուի և փառք
յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն։

Պատճառ ուս հաւատացեալս եղեալ է դնել
զայս յետոյ քան զառաքելոցդ ի նոյն
ինքն ասելոյ • Ես ոչ ինչ պակասեցայ
զլուխ առաքելոցդ։

Թուղթ Պօղոսի

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՒՈՅՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՌԱՔԵԼՈՅ
ԱՄԵՆ ԿԱՐՕՆԱԹԱՅԻՍՆ
ԱՄԵՆՈՂՆԵՐՈՒՐԴ։

Պէտքն Առաքնեցւորդ։

1 Արբազան առաքեալն պօղոս վինէ ողջունելոց
ընդհանայն, 4 աղնորհանալուելն մատուցանէ
Աստ. աշխարհաւ պարգեւացն, զորս նոցա լիապէս
հաղորդեալ էր, 10 ապա յորդորէ զնոսա ի նոյ եւ
ճոխ ի հաւատն եւ զի՛ տարաժամուի պօղսեան կամ
ապօրէնն եւ կամ ինքեանց անօրինութեան։ 31 Մինչ
պատրիան մորմոքին ե՛ արհամարհեալ յոյժ ։

ՕՂՈՍ ԿՈՉԸ

ցեալ առաքեալ յիւ քրիստոս ։ եւ առաքեհեա
եղբայրն ։ * Աշխարհացոյդ

ա

փոցեալս ։

26 Մինչ դիտեցէք եւ աշխատանաւ ի հոգ
պատրիան մորմոքին ե՛ արհամարհեալ յոյժ ։
ապօրէնն եւ կամ ինքեանց անօրինութեան։ 31 Մինչ
ճոխ ի հաւատն եւ զի՛ տարաժամուի պօղսեան կամ
հաղորդեալ էր, 10 ապա յորդորէ զնոսա ի նոյ եւ
Աստ. աշխարհաւ պարգեւացն, զորս նոցա լիապէս
ընդհանայն, 4 աղնորհանալուելն մատուցանէ
1 Արբազան առաքեալն պօղոս վինէ ողջունելոց

Տէր։ * Ձգե-
նուն միտս եւ ի նոյն հանճար
ցուածք. քանզի դէպ հաստատեալ է
աւետեաց. եւ մի խոնարհ-
մերոյ մեր քեզ։ * Ձգե-
զիս ճշմարտութեամբ քո եւ
դուք մի՛ նուաղիցէք. եւ մի՛ իւրեք ընդ
հոգի իմ։ * Ձգե-
խոկ իմ հաստատեցաւ ի Տէր
եւ ամ գիտութ։ * Ձգե
մեծացայք դուք ընդ
տուեալ են Տէր ի քեզ։ * ի
վէր ի վերայ ընդ
քէն։ * Ողորմեա
դուք ընդ Տէր
մերոյ մեր քեզ։ * Ձգե-
զիս ճշմարտութեամբ քո եւ

հեգից.

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն շնորհս։ Ի կորուստից ազատեսցէ զնա։ Ի գերութենէ ազգին իւրոյ։ Ի գերութենէ ազգին իւրոյ։ Ի կորուստից ազատեսցէ զնա։ Ի ՚ի տ. Աւրնս առաջնդրդ. ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ղ ՚ի ո՚ Տէրն ընդդէմ արհամարհողացն ամբարտաւանացն. եւ շնորհս տայ խոնարհեալոցն

ասկարս

յաղօթս արտասե զինմաստուսն, և ըզ
մարս աշխարհիս քնարեաց ՚ա՛՛ծ, զի
քաջագոյնք լիցին * Աւրհնեալ զեր
մարմնով, և ո՛չ քաջագործք հզօրք, և ո՛չ
քարեք. զի ո՛չ քաջագործք իմաստունք ըն
պատրեն զիմաստունսն, և ո՛չ ազգա
զեղծեալ ընկերք զիրենք ընդ իւրեանս
գոյն և քան զմարդիկ. և ասկարս ին
զօրագործեն և քան զմարդիկ. * Ո՛վ
գոյն և քան զմարդիկ. և ասկարս ին իմաստնա
սութիւն. * Ո՛վ ի լինելոյն ին իմաստնա
նոսաց, զքո՛ս, ին զօրութիւնք և ին իմաս
ցիկն իսկ կոչեցեալ ըստ հրեից և հեթա
թանոսաց լիմարութիւն. * Ասացեալ ես
քո. հրեից գայթակղութիւն, և հե
րեն. * Եթէ քրիստոնեացուք զիսուսէ ընկե
ցեն. և հեթանոսաք զիմաստութիւն խնդ
Ապա որում հետեւ հրեայք զինչան հայ
զեալ ոչ ինչ ծանեաւ աշ
խարհ իմաստութեամբն զա՛՛ծ. հա
ճեցաւ ա՛՛ծ լիմարութեամբ քարոզու
թեանն ապրեցուցանել զհաւատացեալս։
Զի զհրեայսն ասկարս խնդրեն, և զհելլենս
իմաստութիւն խնդրեն։ Մեք
զխաչեալն քարոզեմք հրեից գայթակղութիւն
և հեթանոսաց լիմարութիւն։ Նոցա
ինքեանց կոչեցելոցն հրեից և հեթա
նոսաց զքրիստոս զա՛՛ծ, ին զօրութիւնք և ին իմաս
գոյն և քան զմարդիկ. և ասկարս ին
զօրագործեն և քան զմարդիկ. * Ո՛վ
մարմնով, և ո՛չ քաջագործք հզօրք, և ո՛չ
քարեք. զի ո՛չ քաջագործք իմաստունք ըն
պատրեն զիմաստունսն, և ո՛չ ազգա
զեղծեալ ընկերք զիրենք ընդ իւրեանս
ասկարս

զՅիսուս
Եղիր դիտող ինչ ի՛ հեղ՝ թայց միայն
3 զվկայուի՛ քո՛ ։* Օ՛ ի ո՛չ երթ ի՛ մոխ
ինչ քանիից խմաստուե պատմել հեղ
թարդ՝ ո՛չ ըստ առաւելուքե ։ Ա՜ն
2 ։ 17 ։ 1 Եւ երթ ի՛ հեղ ատ հեղ ի՛ղ
8 ելեղելոց ինչ յարուցեալ։
ռոտուքին Լսող ցեղ յաշխուհսոյոց . սկիզ
զափրծուքին եւ ոտպոյոյց ։ 9 Ա՜ն ինչ ի՛
Ա՛ինչ առաջոցանէ զնուելիքեանն ։ 4 Երբ
3 Ա՛ ի՛ չ խոստնելդ ինչ ի՛ պէտսն ժողովքեան ։

Գ. Ի՛ Ա. Ե.

ի՛ տեր պարծեսցի ։
24 ։
2. Կորն. 10 ։ 17 ։ Ե. Ա՛ր. 9 ։ 24 ։ 25 ։ 27 ։ Ա՛ր. 23 ։ 5 ։ Ա՛ր. 24 ։ 23 ։ 25 ։ 26 ։ Ա՛ր. 26 ։ 2 ։ 3 ։ 7 ։ 22 ։ 30 ։ Ա՛ր. 28 ։ 19 ։ 20 ։ 21 ։ 22 ։ 23 ։ 24 ։ 25 ։ 26 ։ 27 ։ 28 ։ 29 ։ 30 ։ 31 ։ Ա՛ր. 29 ։ 1 ։ 2 ։ 3 ։ 4 ։ 5 ։ 6 ։ 7 ։ 8 ։ 9 ։ 10 ։ 11 ։ 12 ։ 13 ։ 14 ։ 15 ։ 16 ։ 17 ։ 18 ։ 19 ։ 20 ։ 21 ։ 22 ։ 23 ։ 24 ։ 25 ։ 26 ։ 27 ։ 28 ։ 29 ։ 30 ։ 31 ։ 32 ։ 33 ։ 34 ։ 35 ։ 36 ։ 37 ։ 38 ։ 39 ։ 40 ։ 41 ։ 42 ։ 43 ։ 44 ։ 45 ։ 46 ։ 47 ։ 48 ։ 49 ։ 50 ։ 51 ։ 52 ։ 53 ։ 54 ։ 55 ։ 56 ։ 57 ։ 58 ։ 59 ։ 60 ։ 61 ։ 62 ։ 63 ։ 64 ։ 65 ։ 66 ։ 67 ։ 68 ։ 69 ։ 70 ։ 71 ։ 72 ։ 73 ։ 74 ։ 75 ։ 76 ։ 77 ։ 78 ։ 79 ։ 80 ։ 81 ։ 82 ։ 83 ։ 84 ։ 85 ։ 86 ։ 87 ։ 88 ։ 89 ։ 90 ։ 91 ։ 92 ։ 93 ։ 94 ։ 95 ։ 96 ։ 97 ։ 98 ։ 99 ։ 100 ։ 101 ։ 102 ։ 103 ։ 104 ։ 105 ։ 106 ։ 107 ։ 108 ։ 109 ։ 110 ։ 111 ։ 112 ։ 113 ։ 114 ։ 115 ։ 116 ։ 117 ։ 118 ։ 119 ։ 120 ։ 121 ։ 122 ։ 123 ։ 124 ։ 125 ։ 126 ։ 127 ։ 128 ։ 129 ։ 130 ։ 131 ։ 132 ։ 133 ։ 134 ։ 135 ։ 136 ։ 137 ։ 138 ։ 139 ։ 140 ։ 141 ։ 142 ։ 143 ։ 144 ։ 145 ։ 146 ։ 147 ։ 148 ։ 149 ։ 150 ։ 151 ։ 152 ։ 153 ։ 154 ։ 155 ։ 156 ։ 157 ։ 158 ։ 159 ։ 160 ։ 161 ։ 162 ։ 163 ։ 164 ։ 165 ։ 166 ։ 167 ։ 168 ։ 169 ։ 170 ։ 171 ։ 172 ։ 173 ։ 174 ։ 175 ։ 176 ։ 177 ։ 178 ։ 179 ։ 180 ։ 181 ։ 182 ։ 183 ։ 184 ։ 185 ։ 186 ։ 187 ։ 188 ։ 189 ։ 190 ։ 191 ։ 192 ։ 193 ։ 194 ։ 195 ։ 196 ։ 197 ։ 198 ։ 199 ։ 200 ։ 201 ։ 202 ։ 203 ։ 204 ։ 205 ։ 206 ։ 207 ։ 208 ։ 209 ։ 210 ։ 211 ։ 212 ։ 213 ։ 214 ։ 215 ։ 216 ։ 217 ։ 218 ։ 219 ։ 220 ։ 221 ։ 222 ։ 223 ։ 224 ։ 225 ։ 226 ։ 227 ։ 228 ։ 229 ։ 230 ։ 231 ։ 232 ։ 233 ։ 234 ։ 235 ։ 236 ։ 237 ։ 238 ։ 239 ։ 240 ։ 241 ։ 242 ։ 243 ։ 244 ։ 245 ։ 246 ։ 247 ։ 248 ։ 249 ։ 250 ։ 251 ։ 252 ։ 253 ։ 254 ։ 255 ։ 256 ։ 257 ։ 258 ։ 259 ։ 260 ։ 261 ։ 262 ։ 263 ։ 264 ։ 265 ։ 266 ։ 267 ։ 268 ։ 269 ։ 270 ։ 271 ։ 272 ։ 273 ։ 274 ։ 275 ։ 276 ։ 277 ։ 278 ։ 279 ։ 280 ։ 281 ։ 282 ։ 283 ։ 284 ։ 285 ։ 286 ։ 287 ։ 288 ։ 289 ։ 290 ։ 291 ։ 292 ։ 293 ։ 294 ։ 295 ։ 296 ։ 297 ։ 298 ։ 299 ։ 300 ։ 301 ։ 302 ։ 303 ։ 304 ։ 305 ։ 306 ։ 307 ։ 308 ։ 309 ։ 310 ։ 311 ։ 312 ։ 313 ։ 314 ։ 315 ։ 316 ։ 317 ։ 318 ։ 319 ։ 320 ։ 321 ։ 322 ։ 323 ։ 324 ։ 325 ։ 326 ։ 327 ։ 328 ։ 329 ։ 330 ։ 331 ։ 332 ։ 333 ։ 334 ։ 335 ։ 336 ։ 337 ։ 338 ։ 339 ։ 340 ։ 341 ։ 342 ։ 343 ։ 344 ։ 345 ։ 346 ։ 347 ։ 348 ։ 349 ։ 350 ։ 351 ։ 352 ։ 353 ։ 354 ։ 355 ։ 356 ։ 357 ։ 358 ։ 359 ։ 360 ։ 361 ։ 362 ։ 363 ։ 364 ։ 365 ։ 366 ։ 367 ։ 368 ։ 369 ։ 370 ։ 371 ։ 372 ։ 373 ։ 374 ։ 375 ։ 376 ։ 377 ։ 378 ։ 379 ։ 380 ։ 381 ։ 382 ։ 383 ։ 384 ։ 385 ։ 386 ։ 387 ։ 388 ։ 389 ։ 390 ։ 391 ։ 392 ։ 393 ։ 394 ։ 395 ։ 396 ։ 397 ։ 398 ։ 399 ։ 400 ։ 401 ։ 402 ։ 403 ։ 404 ։ 405 ։ 406 ։ 407 ։ 408 ։ 409 ։ 410 ։ 411 ։ 412 ։ 413 ։ 414 ։ 415 ։ 416 ։ 417 ։ 418 ։ 419 ։ 420 ։ 421 ։ 422 ։ 423 ։ 424 ։ 425 ։ 426 ։ 427 ։ 428 ։ 429 ։ 430 ։ 431 ։ 432 ։ 433 ։ 434 ։ 435 ։ 436 ։ 437 ։ 438 ։ 439 ։ 440 ։ 441 ։ 442 ։ 443 ։ 444 ։ 445 ։ 446 ։ 447 ։ 448 ։ 449 ։ 450 ։ 451 ։ 452 ։ 453 ։ 454 ։ 455 ։ 456 ։ 457 ։ 458 ։ 459 ։ 460 ։ 461 ։ 462 ։ 463 ։ 464 ։ 465 ։ 466 ։ 467 ։ 468 ։ 469 ։ 470 ։ 471 ։ 472 ։ 473 ։ 474 ։ 475 ։ 476 ։ 477 ։ 478 ։ 479 ։ 480 ։ 481 ։ 482 ։ 483 ։ 484 ։ 485 ։ 486 ։ 487 ։ 488 ։ 489 ։ 490 ։ 491 ։ 492 ։ 493 ։ 494 ։ 495 ։ 496 ։ 497 ։ 498 ։ 499 ։ 500 ։ 501 ։ 502 ։ 503 ։ 504 ։ 505 ։ 506 ։ 507 ։ 508 ։ 509 ։ 510 ։ 511 ։ 512 ։ 513 ։ 514 ։ 515 ։ 516 ։ 517 ։ 518 ։ 519 ։ 520 ։ 521 ։ 522 ։ 523 ։ 524 ։ 525 ։ 526 ։ 527 ։ 528 ։ 529 ։ 530 ։ 531 ։ 532 ։ 533 ։ 534 ։ 535 ։ 536 ։ 537 ։ 538 ։ 539 ։ 540 ։ 541 ։ 542 ։ 543 ։ 544 ։ 545 ։ 546 ։ 547 ։ 548 ։ 549 ։ 550 ։ 551 ։ 552 ։ 553 ։ 554 ։ 555 ։ 556 ։ 557 ։ 558 ։ 559 ։ 560 ։ 561 ։ 562 ։ 563 ։ 564 ։ 565 ։ 566 ։ 567 ։ 568 ։ 569 ։ 570 ։ 571 ։ 572 ։ 573 ։ 574 ։ 575 ։ 576 ։ 577 ։ 578 ։ 579 ։ 580 ։ 581 ։ 582 ։ 583 ։ 584 ։ 585 ։ 586 ։ 587 ։ 588 ։ 589 ։ 590 ։ 591 ։ 592 ։ 593 ։ 594 ։ 595 ։ 596 ։ 597 ։ 598 ։ 599 ։ 600 ։ 601 ։ 602 ։ 603 ։ 604 ։ 605 ։ 606 ։ 607 ։ 608 ։ 609 ։ 610 ։ 611 ։ 612 ։ 613 ։ 614 ։ 615 ։ 616 ։ 617 ։ 618 ։ 619 ։ 620 ։ 621 ։ 622 ։ 623 ։ 624 ։ 625 ։ 626 ։ 627 ։ 628 ։ 629 ։ 630 ։ 631 ։ 632 ։ 633 ։ 634 ։ 635 ։ 636 ։ 637 ։ 638 ։ 639 ։ 640 ։ 641 ։ 642 ։ 643 ։ 644 ։ 645 ։ 646 ։ 647 ։ 648 ։ 649 ։ 650 ։ 651 ։ 652 ։ 653 ։ 654 ։ 655 ։ 656 ։ 657 ։ 658 ։ 659 ։ 660 ։ 661 ։ 662 ։ 663 ։ 664 ։ 665 ։ 666 ։ 667 ։ 668 ։ 669 ։ 670 ։ 671 ։ 672 ։ 673 ։ 674 ։ 675 ։ 676 ։ 677 ։ 678 ։ 679 ։ 680 ։ 681 ։ 682 ։ 683 ։ 684 ։ 685 ։ 686 ։ 687 ։ 688 ։ 689 ։ 690 ։ 691 ։ 692 ։ 693 ։ 694 ։ 695 ։ 696 ։ 697 ։ 698 ։ 699 ։ 700 ։ 701 ։ 702 ։ 703 ։ 704 ։ 705 ։ 706 ։ 707 ։ 708 ։ 709 ։ 710 ։ 711 ։ 712 ։ 713 ։ 714 ։ 715 ։ 716 ։ 717 ։ 718 ։ 719 ։ 720 ։ 721 ։ 722 ։ 723 ։ 724 ։ 725 ։ 726 ։ 727 ։ 728 ։ 729 ։ 730 ։ 731 ։ 732 ։ 733 ։ 734 ։ 735 ։ 736 ։ 737 ։ 738 ։ 739 ։ 740 ։ 741 ։ 742 ։ 743 ։ 744 ։ 745 ։ 746 ։ 747 ։ 748 ։ 749 ։ 750 ։ 751 ։ 752 ։ 753 ։ 754 ։ 755 ։ 756 ։ 757 ։ 758 ։ 759 ։ 760 ։ 761 ։ 762 ։ 763 ։ 764 ։ 765 ։ 766 ։ 767 ։ 768 ։ 769 ։ 770 ։ 771 ։ 772 ։ 773 ։ 774 ։ 775 ։ 776 ։ 777 ։ 778 ։ 779 ։ 780 ։ 781 ։ 782 ։ 783 ։ 784 ։ 785 ։ 786 ։ 787 ։ 788 ։ 789 ։ 790 ։ 791 ։ 792 ։ 793 ։ 794 ։ 795 ։ 796 ։ 797 ։ 798 ։ 799 ։ 800 ։ 801 ։ 802 ։ 803 ։ 804 ։ 805 ։ 806 ։ 807 ։ 808 ։ 809 ։ 810 ։ 811 ։ 812 ։ 813 ։ 814 ։ 815 ։ 816 ։ 817 ։ 818 ։ 819 ։ 820 ։ 821 ։ 822 ։ 823 ։ 824 ։ 825 ։ 826 ։ 827 ։ 828 ։ 829 ։ 830 ։ 831 ։ 832 ։ 833 ։ 834 ։ 835 ։ 836 ։ 837 ։ 838 ։ 839 ։ 840 ։ 841 ։ 842 ։ 843 ։ 844 ։ 845 ։ 846 ։ 847 ։ 848 ։ 849 ։ 850 ։ 851 ։ 852 ։ 853 ։ 854 ։ 855 ։ 856 ։ 857 ։ 858 ։ 859 ։ 860 ։ 861 ։ 862 ։ 863 ։ 864 ։ 865 ։ 866 ։ 867 ։ 868 ։ 869 ։ 870 ։ 871 ։ 872 ։ 873 ։ 874 ։ 875 ։ 876 ։ 877 ։ 878 ։ 879 ։ 880 ։ 881 ։ 882 ։ 883 ։ 884 ։ 885 ։ 886 ։ 887 ։ 888 ։ 889 ։ 890 ։ 891 ։ 892 ։ 893 ։ 894 ։ 895 ։ 896 ։ 897 ։ 898 ։ 899 ։ 900 ։ 901 ։ 902 ։ 903 ։ 904 ։ 905 ։ 906 ։ 907 ։ 908 ։ 909 ։ 910 ։ 911 ։ 912 ։ 913 ։ 914 ։ 915 ։ 916 ։ 917 ։ 918 ։ 919 ։ 920 ։ 921 ։ 922 ։ 923 ։ 924 ։ 925 ։ 926 ։ 927 ։ 928 ։ 929 ։ 930 ։ 931 ։ 932 ։ 933 ։ 934 ։ 935 ։ 936 ։ 937 ։ 938 ։ 939 ։ 940 ։ 941 ։ 942 ։ 943 ։ 944 ։ 945 ։ 946 ։ 947 ։ 948 ։ 949 ։ 950 ։ 951 ։ 952 ։ 953 ։ 954 ։ 955 ։ 956 ։ 957 ։ 958 ։ 959 ։ 960 ։ 961 ։ 962 ։ 963 ։ 964 ։ 965 ։ 966 ։ 967 ։ 968 ։ 969 ։ 970 ։ 971 ։ 972 ։ 973 ։ 974 ։ 975 ։ 976 ։ 977 ։ 978 ։ 979 ։ 980 ։ 981 ։ 982 ։ 983 ։ 984 ։ 985 ։ 986 ։ 987 ։ 988 ։ 989 ։ 990 ։ 991 ։ 992 ։ 993 ։ 994 ։ 995 ։ 996 ։ 997 ։ 998 ։ 999 ։ 1000 ։

մարդ-
քննէ՝ և զնորա այլ Ո՛ *ի ո՛ր ոք ի
ած հոգւոյն խրով · զի հոգին զամ
լեաց իւրոց * Ա՛յլ մեզ յայտնեաց
կաւ , զոր պատրաստեաց ած սիրե
ոչ լուաւ , և՛ի սիրտ մարդոյ ոչ ան
դրեաւլ է ։ զոր ակն ոչ եւտես , և ունկն
միտաց ի խաչ հանէքին * Ա՛յլ ոմն և
եւթէ եր ծանուցել՝ ոչ արդեօք զնոսն
նաց աշխարհիս այսորիկ ծանեաւ · զի
ած ի փառս մեր Ո՛ որ ոչ ոք յիշխա
ոաչ քան զյաւիտեանս սահմանեաց
տուին ծածուկ խորհրդով · զոր յա
միանալ ած * Ա՛յլ խօսիմք զայն իմաս
զիշխանաց աշխարհիս այսորիկ զնա
թին , ոչ զաշխարհիս այսորիկ · և ոչ
խօսիմք և կատարեալս · զիմաստու
այլ զօրութիւք սայ * Ո՛ իմաստութի
ձեր մի՛ իցեն իմաստութք մարդկան ,
հոգւոյն և զօրութեաբ * Ո՛ ի հաւատոց
նիւք իմաստութեան՝ այլ արդեամբք
ի , և քարոզութիւն , ոչ պատիր բա
ի՝ զի խաչեցաւ * Ա՛յլ բանն
եաս տակաւին՝ և երկիւղէն և դող
զիւրեանս փրկեցէք յազգիդ այդմ
զաղջմամբ եղէ առ ձեզ * Ա՛յլ բանն
զայնքա և զնոյն ի խաչ հրեաւալ * Ա՛յլ

մարդկանէ դիտեր ինչ զմարդոյն ,
եթէ ոչ հոգի մարդոյն՝ որ ՚ինամ .
նոյնպէս և ոչ զայն ոք գիտէ՝ եթէ
ոչ հոգին սուրբ ։

ԻԱ

12 *Ա՚յլ մեք ոչ եթէ զհոգի աշխարհիս առաք՝ այլ զհոգին որ յաստուծոյ՝ զի ծանիցուք զայն՝ որ յայնմ շնորհեցաւ մեզ։

13 * ՚Ի՛ զոր խօսիմք՝ ոչ եթէ մարդեկ ուսմամբ ճարտարութեան բայ նից ։ այլ վարդապետութեամբ հոգւոյն կ հոգեղէն ուսմամբ ճարտարութեամբ բա ղդատեմք ։

14 * Ա՚նձն ընդ հոգևորս զհոգևորան համեմատ՚ ընդունի ։ զի յիմարութիւն նմա ։ և ոչ կարէ գիտել՝ եթէ հոգեպէս քննի ։

15 * Ա՚կ հոգևորն քննէ զամենայն ինչ՝ և ինքն յոչէ քննի ։

16 * Ա՚կ արդ ո՚վ գիտաց զմիտս տեառն՝ որ խրատուսցէ զնա ։ և խրատուսու լինիցի նմա ։ այլ մեք զմիտս քրիստոսի ունիմք ։

Ա Կորնթ. ԺԲ. 9. ԺԳ.
Ա Յովհ. Դ. 6.
Ա Կորնթ. Ա. 20.
Ա Կորնթ. Ա. 18.
Ա Կորնթ. Բ. 1. 4. 13.
Ա Կորնթ. Բ. 6.
Ա Կորնթ. Ա. 16.
Ա Կորնթ. Բ. 11. 34.

Կ.Ի. Կ.Ո.

Ջ Ոչխարիան մորաքրիդ՝ առանն ևս պարդն մոր
ճառիսն։ 4 Խոստանիլ իսր պաշտօնեայն չունին
տեղի ինձ ինչ ինչութեանց։ 10 Ինչուան ասց զն
ջիւղս ջինել ի վեր։ 14 զի հոգւոյն խորհելոյ է
։ զ տառաջ ասց զն սրբիսպոսէ։
։ 16 տառաջ ասց զն սրբիսպոսէ։

Ես ևս ընդարձակ, ոչ կարացի խօսիլ
ընդ ձեզ իբրև ընդ հոգևորս՝ այլ
իբրև ընդ մարմնաւորս։ * Իբրև տղ-
ս ոյց ի Քրիստոս, զկաթն ձեզ տուի
և ոչ զկերակուր. զի ոչդեռ կարէիք.
Եւ ևս արդ իսկ ոչ կարէք. քանզի դեռ
մարմնաւորք էք։ * Մինչ ևս արդ են ի
ձեզ նախանձ և հակառակութիւն, ոչ ապարդեն
մարմնաւորք էք՝ և ըստ մարդկան
ընթանայք։ * Որժամ ասէ ոք՝ Ես ինձ
ևս պօղոսեան եմ, և միւսն ես ևս
ապօղոսեան՝ ոչ մարդիկք էք. Ով-
ր արդ է պօղոսն. կամ ով է ապո-
ղոսն։ Պաշտօնեայք՝ որով հաւա-
տացիք, և իւրաքանչիւր որպէս և
տուաւ նմա Տէր։ * Ես տունկեցի, ապօղոս ջուր
ետու, այլ Աստուած աճեցոյց։ 7

գործեն

կացցէ՝ վաղվա առցէ. և եթէ ուրուք
կացցէ ուրուք գործեն, զոր չինեաց՝
զնարդ և ելցէ՝ հուրն փորձեսցէ.
եւ † ելցէ զի բանաւորեալ գործն
օրն † ընտրեսցէ, զի հրով յայտնեսցի
քանչիւրոյ գործն յայտնելոց է. զի
կանոն. փայտ՝ խոտ՝ եղէգն. * Ուրա-
րիկ՝ ոսկի՝ արծաթ՝ ակունս պատուա-
կան է ինքն՝ ի վէր հիմանս այսո-
քան դնող՝ քան զեղեացն՝ որ է յիս-
նիդէ. * Ի գործ ոչ կա-
րէ դնել զայլ՝ զոր ոչ կա-
րեմ. բայց այլ է՝ որ շինէ. այլ իւ-
րաքանչիւրոք զգուշ լինի թէ ոսկ չի-
նէ. * Ո՞ ի գործ այ

գործն այրեսցի՝ տուժեսցի. բայց
ինքն կեցցէ. այլ այնպէս՝ ոպէ թէ՝ ի
16 հուր։ Աչգիտէք՝ եթէ տաճար էք
Աստուծոյ եւ հոգի Աստուծոյ բնակեալ է՝ ի ձեզ։
17 Եթէ ոք զտաճար Աստուծոյ ապականէ՝
ապականեսցէ զնա Աստուած. ‖ զի տաճար
18 Աստուծոյ սուրբ է. որ էք դուք։ Ումի՛ ոք զանձն
19 խաբեսցէ. եթէ ոք կամիցի՝ ի ձէնջ
իմաստուն լինել՝ յաշխարհիս յայսմիկ,
յիմար լեցի՝ զի եղիցի իմաստուն։
20 Զի՝ իմաստութիւն աշխարհիս այսո՛
րիկ յիմարութի՛ւն է առաջի Աստուծոյ. քան՞
զի գրեալ է՝ ‖ Թէ որ բռնսնէ զիմաս
տունս՝ ի խորագիտութեանն իւրեանց։
21 Եւ դարձեալ՝ Թէ ‖ Տէր ծանուչէ զխոր
հուրդս իմաստնոց՝ զի են ընդունայն։
22 Եւ՝ ոչ ոք ումեք ի մարդկանէ։ Զի՛ ամենայն ինչ ձեր
է. եթէ պօղոս, եթէ ապօղոս, եթէ
կեփաս, եթէ աշխարհ, եթէ կեանք, եթէ
մահ, եթէ ներկայ, եթէ ապագայ. ամենայն ինչ ձեր է։
23 Դուք՝ քրիստոսի. եւ քրիստոս՝ աստուծոյ։

Գլ. Գ.

Պօղոս ցօ՜ցանէ՝ ըէ չիտէր պարխն առնէլ
զինւեռնս պաշծնեցոյց եկեղեցւոյն: 20 Պատ-
նոյ գալարեմէն խօսիլ առ նոսա:

1 Ա՛յսպէս ‖ համարեացին զմեզ մարդ ‖ 2. Աւրն
դիակ, իբրեւ զպաշտօնեայս քրի՛ւ և 6. 4.

2 հազարապետս խորհրդոցն ա՛յլ։* Ա՛րդ՛
խնդիր է՛ի մէջ հազարապետից՝ եթէ
3 որք հաւատարիմ գտցին։* Ա՛յլ ինձ և՛ փ
այս անարգանք են, եթէ՛ չէնջ դա
տեցայց՝ կամ քննաւ իսկ՛ի մարդկանէ.
4 նաև զանձն իմ ո՛չ քննեմ։* Օ՛ի ոչինչ
գիտեմ զանձին խմոյայլ ո՛չ եմ՛ եդ՝
սու արդարանամ, զի որ քննէն զիս՝
5 տէր է։* Ա՛յսուհետեւ մի՛ յառաջ քան
զժամանակն դատէք. մինչեւ եկեսցէ
տէր՝ որ լուսաւոր առնիցէ զգաղտնիս
խաւարի, և յայտնիցէ զխորհուրդս
սրտից. և ապա իւրաքանչիւրոյ գո՜
6 վութիւն եղիցի յայ։* Օ՛ն այս եղբարք
առակեցի յանձն իմ, և յայտոզաս, զի
ձեր. զի՛ ի մէնջ ուսջիք մի՛ ինչ առա

ձեռք
3. 8. զի ոչ ընդունիցին զձեռս նոցա ի ձեր
2. Մակ. 1. 9. ձայնէն առնուաք * Հոյհոյեին, ա-
Ես. 20. 34. խատեցաք ձեռօք մերովք քառա-
2. Մակ. 10. աչերն զմեզ օրհնեաք . հալածեին ,
Ես. 49. 26. մանեակն, և քղցեաք, և ծարաւեցաք,
և մերկ գնացաք, և հալածականք եղեաք .
Ես. 1. 12. Ա Դու ա- * Ոչ եւս ա-
Ես. 13. 11. և մեք անարգք . * Ա՝ինչև ցայսօր ժա-
և դուք հզօրք . դուք փառաւորեալք
և դուք խնամատունք՝ի քո՝ մեք տիւրք
Ես. 10. և մարդկան . * Ա՝եթէ յիմարեք մեք ի
ոխիլ եղեալք աշխարհի, և հրեշտակաց,
քսար ած՝ իբրեւ զմահապարտս, զի տա-
Ես. 9. զամեզ զառաջինս յետնորդս ա-
պաւորեաք * Ինձ այսպէս թուի՝ թէ
թագաւորեալք՝ զի և մեք ընձեզ թա-
մեր թագաւորեցեալք . և երանի՛ թէ
Ես. 8. ի ցեղէ՝ և արդէն մեծացայք՝ առանց
քրև զաւուօղ : * Արդէն իսկ յաղեալ
Ես. 3. եալ և եղէք առեալ՝ զի պարծիս իբ-
ցեւ զբեռնակիր ունիս՝ զոր ոչ ես առ-
ընկերին * Ասէ տէր՝ որ քննէ
Ես. 9. քան զընկերս հպարտանայցեք՝ ի վեր
ձեռ զի ոչ ընդունիցին զձեռս նոցա ի մեր

ձեռք ամէն աշխարհի. ամենեցուն փա-
14 րեալ լինիլ միտքս ցայժմ։ Ա։ Եթէ
ամօթ ինչ առնելով ձեռք դրեմ ձայն.
այլ իբրև զարդիս սիրելիս խրատեմ.
15 Ա։ Ասպետս եւ բիւր զաստիարակս ու
նիցիք, ի քէն այլ չէ եթէ քառամեայ տա-
ղի, ի քէն չո աւետարանաւն ոտն ծնայ
16 զձեզ։ Ա։ Արդ, աղաչեմ զձեզ ընդունել
17 զինձ եղբայրիք, ոչ եւ ես քէն։ Ա։ Ա այդ
սիրեմ եւ հաստատուիմ
ի նա. որ եւ յիշեցուսանէ ձեզ զձանու-
պարտս իմոյ ի քէն չո. ոչ եւ ասէ ու-
րեք չեմ եկեալ զայս ասացեալ ձեզ։ Ա։
18 Եթէ ոչ ինչ դալոց առ ձեզ, ոմանք ինձ
պարտուցանեն * Ա։ Այլ եկիցէ հուպ ընդ-
հուպ, եթէ առնեմ կամաց. ո՛չ ի սակս
առնից ոչ զբանս հպարտացեալոցն, այլ
զզօրուն։ Ա։ Ո՛չ ի՛ ոչ եթէ քանիւք ո
արքայութիւնն աչ, այլ զօրութիւն։
21 Ա։ Արդ, ոչ կամիք զանց առնել ձեզ
եղբարս սիրելիս խնդրեմ
զձեզ զի ի քէն չո աւետարանաւն ոտն ծնայ
եղբարս սիրելիս խնդրեմ
զձեզ զի ի քէն չո աւետարանաւն ոտն ծնայ

Գ. Ա. Ա.

Պօղոս ծառայ Աստուծոյ եւ առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ըստ հաւատոյ ընտրելոց Աստուծոյ եւ ճշմարտութեան՝ որ է ի բարեպաշտութիւն,
2 ի յոյս յաւիտենական կենաց, զոր խոստացաւ Աստուած՝ որ ոչ կարէ սուտ խօսել, յառաջ քան զժամանակս յաւիտենից,
3 եւ յայտնեաց զբանն իւր ի ժամանակի իւրում՝ քարոզութեամբ որ յաձեռն եղեւ ինձ ըստ հրամանի Փրկչին մերոյ Աստուծոյ,
4 Տիտոսի՝ որդւոյ ընտրելոյ ըստ հաւատոյ մերոյ ընդհանրական. շնորհք եւ խաղաղութիւն ի Հօրէ Աստուծոյ եւ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ Փրկչէ մերմէ։
5 Վասն այսորիկ թողի զքեզ ի Կրետէ, զի զկարգեալսն ուղղեսցես, եւ կացուսցես ըստ քաղաքի երէցս, որպէս ես պատուիրեցի քեզ.
6 եթէ իցէ ոք անարատ, մի կնոջ ամուսին, որդիք ունիցի հաւատացեալք, ոչ ամբաստանեալք զգայնակիսին ստուանալոյ ի տառապուիլ
7 եւ անհնազանդս։ Զի պարտ է եպիսկոպոսին անարատ լինել իբրեւ զգործակալ Աստուծոյ, ոչ ինքնահաճոյ, ոչ բարկասիրտ, ոչ գինեսէր, ոչ հարկանող, ոչ շահասէր,
8 այլ հիւրասէր, սիրող բարեաց, զգաստ, արդար, սուրբ, ողջախոհ,
9 հաստատեալ ի հաւատարիմ բանին որ ըստ վարդապետութեանն է, զի կարասցէ եւ զուղղափառսն յորդորել առողջարար վարդապետութեամբ, եւ զհակառակորդսն յանդիմանել։
10 Զի բազումք են անհնազանդք, պարապուսք եւ խաբեբայք, մանաւանդ որք ի թլփատութենէ են,
11 զորս պարտ է զբերանսն խցել, որք զամենայն տունս կործանեն, ուսուցանելով զոր մի պարտ է, վասն պատճառի անարգ շահուն։
12 Ասաց մարգարէ մի ի նոցանէ, ազգի իւրեանց, ոչ ստախօս, Կրետացիք միշտ ստախօսք, չարագործ գազանք, փորակեր ցանկք։
13 Վկայութիւն նորա ճշմարիտ է։ Վասն որոյ պատուիրեա նոցա խիստ, զի առողջասցին ի հաւատս,
14 եւ մի ուշադրեսցեն հրէական առասպելաց, եւ պատուիրանաց մարդկան դարձուածս ատելեաց զճշմարտութիւն։
15 Ամենայն ինչ մաքուրք մաքրոց են, իսկ պղծելոցն եւ անհաւատից ոչ ինչ է մաքուր, այլ պղծեալ է նոցա եւ միտք եւ խղճմտանք։
16 Խոստովանին զիտել զԱստուած, եւ գործովք ուրանան, զի են պղծեալք եւ անհնազանդք, եւ ի բարի գործ ամենայնի անպիտանք։

զներ

քինան դատել։ ոչ ապաքէն դուք
21 մի՛ ուտէք ի կեայ իմ և զարմա-
նայիք եղբարք, եթէ ասեմ ձեզ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
ինչ, կամ կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
որք եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
եւ զայդպիսւոյն և ընդ հացի
22 դրեցի ձեզ չիշատնակիլ։ եթէ
արդ դրեցի ձեզ չիշատնակիլ։ եթէ
ոք եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
ինչ, կամ կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
23 որք եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
ագահ՝ և յափշտակօղ՝ կամ ընդ
պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ՝ կամ ընդ
24 պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
25 Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ
ագահ՝ և ընդ յափշտակօղս՝ կամ ընդ
պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ

Ա՛ Կոր.

6 * Կորեցի՞ ձեզ՝ ի թղթի այդր չիսա-
նակիլ ընդ պոռնիկս։ * Այլ ո՛չ եթէ ընդ
10 պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
ագահս՝ և ընդ յափշտակօղս՝ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
11 Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ
եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
ինչ, կամ կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
12 որք եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
ագահ՝ և յափշտակօղ՝ կամ ընդ
պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ՝ կամ ընդ
13 պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ

Ա՛ Կոր. 5. 9.

7 * Սրբեցէ՛ք ի բաց զհին խմորն՝ զի և
զնչիքնոր զանդուա՛ծն էքդ անխմոր
մունք • քանզի զաստիկ մեր զքնաւքն։
8 * Ա՛. յաւետեւս արասցուք տօնս • մի՛
ի խմորն հին • և մի՛ ի խմորն չարու-
թե և անզգամութե • այլ յանխմորն
ստուգութե և ճշմարտութե։
9 * Կորեցի՞ ձեզ՝ ի թղթի այդր չիսա-
նակիլ ընդ պոռնիկս։ * Այլ ո՛չ եթէ ընդ
10 պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
ագահս՝ և ընդ յափշտակօղս՝ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
11 Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ
եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
ինչ, կամ կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
12 որք եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
ագահ՝ և յափշտակօղ՝ կամ ընդ
պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ՝ կամ ընդ
13 պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ

Ա՛ Կոր. 5. 9.

6 * Կորեցի՞ ձեզ՝ ի թղթի այդր չիսա-
նակիլ ընդ պոռնիկս։ * Այլ ո՛չ եթէ ընդ
10 պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
ագահս՝ և ընդ յափշտակօղս՝ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
11 Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ
եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
ինչ, կամ կռապարիշտ՝ կամ ագահ՝
12 որք եղբայր անուանեն կամ պոռնիկ
կամ բամբասող կամ արբեցօղ՝ կամ
ագահ՝ և յափշտակօղ՝ կամ ընդ
պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ՝ կամ ընդ
13 պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ
կռապարիշտս • ապա թէ ոչ՝ պարտ
էր ձեզ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
Գիւղ և յաշխարհէ իսկ երանելոյ։
ոչ ինչ եթէ ոք ի ձէնջ

ՃԺԸ

Ա Ղաղաղեցին ազգք, եւ արքայք հաստատեցան ի միասին ընդ Տեառն եւ ընդ Քրիստոսի նորա։

Բ Խզեսցուք զկապանս նոցա, եւ արձակեսցուք ի մէնջ զլուծ նոցա։

Գ Որ բնակեալ է յերկինս ծիծաղեսցէ զնոսա, եւ Տէր հեգնեսցէ զնոսա։

Դ Յայնժամ խօսեսցի առ նոսա ի բարկութեան իւրում, եւ ի տրտմութեան իւրում խռովեսցէ զնոսա։

Ե Եւ ես օծեալ եդի զթագաւորն իմ ի վերայ Սիովնի լերին սրբութեան իմոյ, քարոզել զհրամանն Տեառն։

Զ Տէր ասաց ցիս, Որդի իմ ես դու, ես այսօր ծնայ զքեզ։

Է Խնդրեա յինէն, եւ տացեմ քեզ զհեթանոսս ժառանգութիւն քո, եւ զսահմանս երկրի զգաւազան քո։

Ը Հովուեսցես զնոսա երկաթեայ գաւազանաւ, եւ իբրեւ զանօթս կաւագործի ջախջախեսցես զնոսա։

Թ Եւ արդ թագաւորք հանճարեցարուք, եւ խրատեցարուք ամենայն դատաւորք երկրի։

Ժ Ծառայեցէք Տեառն երկիւղիւ, եւ ցնծացէք նմա դողութեամբ։

ԺԱ Ընկալարուք կրթութիւն, զի մի բարկասցի Տէր, եւ կորնչիցուք յճանապարհէ արդարոյ։

ԺԲ Զի երբեմն բորբոքեսցի սրտմութիւն նորա, երանի ամենեցուն որ յուսան ի նա։

ՃԺԹ

Ա Տէր, զի՞նչ եղեն ինձ որ նեղիչք իմ բազումք են, բազումք յարիցեն ի վերայ իմ։

Բ Բազումք ասեն անձին իմում, թէ ոչ է փրկութիւն նմա յԱստուծոյ նորա։

Գ Դու, Տէր, պաշտպան իմ ես, փառք իմ եւ բարձրացուցանես զգլուխ իմ։

Դ Ձայնիւ իմով առ Տէր աղաղակեցի, եւ լուաւ ինձ ի լերինն սրբութեան իւրոյ։

Ե Ես քնացեալ հանգուցայ, եւ յարուցայ զի Տէր պաշտպան է ինձ։

Զ Ոչ երկեայց ի բիւրաւոր ժողովրդոց, որ շուրջանակի դիմեալ էին ինձ։

Է Յարի Տէր, կեցո զիս Աստուած իմ, զի զամենեսեան որ թշնամանեն ինձ զանպատիւ արասցես։

Ը Զի Տեառն է փրկութիւն, եւ ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քո։

ՃԿ

Ա Տէր, զի՞նչ է մարդ զի գիտասցես նմա, կամ որդի մարդոյ զի համարիցիս նմա։

Բ Մարդ ունայնութեան նմանեցաւ, աւուրք նորա իբրեւ զստուեր անցանեն։

Գ Տէր, խոնարհեցո զերկինս եւ իջցես, մերձեցո զլերինս եւ ծխասցին։

Դ Փայլատակեա զփայլատակ եւ ցրուեսցես զնոսա, արձակեա զնետս քո եւ խռովեսցես զնոսա։

Ե Առաքեա զձեռն քո յբարձունս, փրկեա զիս եւ հանեա զիս ի ջուրց բազմաց, ի ձեռն որդւոց օտարաց։

Զ Որոց բերան խօսեցաւ զամբարտաւանութիւն, եւ աջ նոցա աջ անիրաւութեան է։

Է Աստուած, երգ նոր երգեցից քեզ, ի տասնաչափ քնարի երգեցից քեզ։

Ը Որ տաս փրկութիւն թագաւորաց, որ փրկես զԴաւիթ ծառայ քո ի չար սրոյ։

Թ Փրկեա զիս եւ հանեա զիս ի ձեռն որդւոց օտարաց, որոց բերան խօսեցաւ զամբարտաւանութիւն, եւ աջ նոցա աջ անիրաւութեան է։

Ժ Որոց որդիք իբրեւ զնորատունկս հասեալս ի մանկութեան իւրեանց։

ԺԱ Դստերք նոցա զարդարեալք, կատարեալք իբրեւ զկերպարանս տաճարի։

ԺԲ Ամբարանք նոցա լցեալք, բղխեալք յայլ եւ յայլ։

ԺԳ Ոչխարք նոցա յղիք, ոչ սայթաքեալք եւ ոչ անկեալք։

ԺԴ Ոչ է աղաղակ ի հրապարակս նոցա։

ԺԵ Երանի ասացին ժողովրդեանն որում այս է։ Երանի ասացին ժողովրդեանն որում Տէր է Աստուած նորա։

ՃԿԱ

Ա Բարձրացուցից զքեզ, Աստուած իմ թագաւոր, եւ օրհնեցից զանուն քո յաշխարհ եւ յաշխարհ։

Բ Ամենայն աւուր օրհնեցից զքեզ, եւ գովեցից զանուն քո յաշխարհ եւ յաշխարհ։

Գ Մեծ է Տէր եւ գովելի յոյժ, եւ ոչ է քննութիւն մեծութեան նորա։

Դ Ազգ ազգի գովեսցէ զգործս քո, եւ զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Ե Զպատիւ սրբութեան քոյ խօսեսցին, եւ զհրաշս քո պատմեսցեն։

Զ Եւ զզօրութիւն ահից քոց ասասցեն, եւ զմեծութիւն քո պատմեսցեն։

Է Զյիշատակ առատութեան քոյ հռչակեսցեն, եւ զարդարութեան քում ցնծասցեն։

Ը Ողորմած եւ ողորմելի է Տէր, երկայնամիտ եւ բազում ողորմութեամբ։

Թ Քաղցր է Տէր ամենեցուն, եւ ողորմութիւն նորա ի վերայ ամենայն գործոց նորա։

Ժ Խոստովանեսցին քեզ, Տէր, ամենայն գործք քո, եւ սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ։

ԺԱ Զփառս արքայութեան քոյ խօսեսցին, եւ զզօրութիւն քո պատմեսցեն։

ԺԲ Ցուցանել որդւոցն մարդկան զզօրութիւն քո, եւ զփառս պայծառութեան արքայութեան քոյ։

ԺԳ Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից, եւ իշխանութիւն քո յամենայն ազգս եւ յազգս։

ԺԴ Հաւատացեալ է Տէր ամենայն բանիւք իւրովք, եւ սուրբ ամենայն գործովք իւրովք։

ԺԵ Հաստատեալ է Տէր ամենայն անկելոցն, եւ ուղղեալ ամենայն ծռեցելոց։

ԺԶ Աչք ամենեցուն ակնկալեալ են ի քեզ, եւ դու տաս զկերակուր նոցա ի ժամ իւրեանց։

ԺԷ Բանայ զձեռն քո, եւ յագուցանես զամենայն կենդանիս ողորմութեամբ։

ԺԸ Արդար է Տէր յամենայն ճանապարհս իւրեանց, եւ սուրբ ամենայն գործս իւրեանց։

ԺԹ Մերձ է Տէր ամենեցուն որ կարդան զնա, ամենեցուն որ կարդան զնա ճշմարտութեամբ։

Ի Զկամս երկիւղածացն առնիցէ, եւ զաղաղակ նոցա լուիցէ, եւ զփրկեսցէ զնոսա։

ԻԱ Պահէ Տէր զամենեսեան որ սիրեն զնա, եւ զամենայն մեղաւորս կորուսցէ։

ԻԲ Օրհնութիւն Տեառն խօսեսցի բերան իմ, եւ օրհնեսցէ ամենայն մարմին զանուն սուրբ նորա յաշխարհ եւ յաշխարհ։

ՃԿԲ

Ա Օրհնեա, անձն իմ, զՏէր, եւ ամենայն որ ներքինք իմ զանուն սուրբ նորա։

Բ Օրհնեա, անձն իմ, զՏէր, եւ մի մոռանար զամենայն հատուցմունս նորա։

Գ Որ թողու զամենայն անօրէնութիւնս քո, եւ բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո։

Դ Որ փրկէ ի կորստենէ զկեանս քո, եւ պսակէ զքեզ ողորմութեամբ եւ գթութեամբ։

Ե Որ յագուցանէ զբարիս ցանկութիւն քո, նորոգեսցի իբրեւ զարծուոյ երիտասարդութիւն քո։

Զ Որ առնէ ողորմութիւն Տէր, եւ դատաստան ամենեցուն նեղեալ ի նմանէ։

Է Ծանոյց զճանապարհս իւր Մովսիսի, որդւոց Իսրայէլի զկամս իւր։

Ը Ողորմած եւ ողողորմելի է Տէր, երկայնամիտ եւ բազում ողորմութեամբ։

Թ Ոչ յաւիտեան բարկասցի, եւ ոչ յաւիտեան սպասցէ։

Ժ Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ, եւ ոչ ըստ անօրինութեանց մերոց հատոյց մեզ։

ԺԱ Զի որպէս բարձրացեալ է երկինք ի վերայ երկրի, զօրացոյց ողորմութիւն նորա ի վերայ երկիւղածացն զնա։

ԺԲ Որպէս հեռի է արեւելք յարեւմտից, հեռացոյց յմէնջ զանօրէնութիւնս մեր։

ԺԳ Որպէս ողորմի հայր որդւոցն, ողորմեցաւ Տէր երկիւղածացն զնա։

ԺԴ Զի նա գիտէ զկազմուածս մեր, յիշէ զի հող եմք մեք։

ԺԵ Մարդ իբրեւ զխոտ աւուրք նորա, իբրեւ զծաղիկ արտի նոյնպէս ծաղկեսցի։

ԺԶ Զի հոգի անցից մերձ եղեւ ի նա, եւ ոչ իցէ, եւ ոչ ծանիցէ զտեղի իւր զնա։

ԺԷ Եւ ողորմութիւն Տեառն յաւիտենից եւ մինչեւ յաւիտեան ի վերայ երկիւղածացն զնա։

ԺԸ Եւ արդարութիւն նորա ի վերայ որդւոցն որդւոց։

ԺԹ Ամենեցուն որ պահեն զուխտ նորա, եւ յիշեն զպատուիրանս նորա առնել զնոսա։

Ի Տէր յերկինս պատրաստեաց զկամարս իւր, եւ թագաւորութիւն նորա ամենեցուն տիրեսցէ։

ԻԱ Օրհնեցէք զՏէր, հրեշտակք նորա, զօրք զօրաւորք առնողք զբանս նորա, լսել ձայնի խօսից նորա։

ԻԲ Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն զօրք նորա, սպասաւորք նորա առնողք զկամս նորա։

ԻԳ Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն գործք նորա, յամենայն տեղիս իշխանութեան նորա։ Օրհնեա, անձն իմ, զՏէր։

ՃԿԳ

Ա Խոստովանեա, անձն իմ, զՏէր, Տէր Աստուած իմ, մեծացեալ յոյժ։

Բ Խոստովանութիւն եւ գեղեցկութիւն զգեցեալ է, եւ պատեալ է լուսով իբրեւ զհանդերձ։

Գ Որ տարածանէ զերկինս իբրեւ զկաշի, որ ծածկէ զջուրս վերնոցունց նորա։

Դ Որ դնէ զամպս զելս իւր, որ գնայ ի թեւս հողմոց։

Ե Որ առնէ զհրեշտակս իւր հոգիս, եւ զսպասաւորս իւր հուր բորբոքեալ։

Զ Որ հաստատեաց զերկիր ի վերայ հաստատութեան իւրոյ, մի շարժեսցի յաւիտեան յաւիտենից։

Է Անդունդ իբրեւ զհանդերձ պատմուճան նորա, ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք։

Ը Յանդիմանութենէ քումմէ փախիցեն, ի ձայնէ որոտման քոյ երկիւղիցին։

Թ Ելանեն լերինք, եւ իջանեն դաշտք յտեղի զոր հաստատեցեր նոցա։

Ժ Սահման դիր որ ոչ անցցեն, եւ ոչ դարձցին ծածկել զերկիր։

ԺԱ Որ առաքէ զաղբիւրս ի հովիտս, ընդ միջոց լերանց անցցեն ջուրք։

ԺԲ Արբուցանեն զամենայն գազանս դաշտի, սպասեցին էշք վայրենիք ծարաւոյ իւրեանց։

ԺԳ Ի նոսա թռչունք երկնի բնակեսցեն, յմէջ տերեւոց տան ձայն։

ԺԴ Որ ջրէ զլերինս յվերնոցունց իւրոց, յպտղոյ գործոց քոց յագեսցի երկիր։

ԺԵ Որ հանէ խոտ անասնոց, եւ տունկ ի ծառայութիւն մարդկան։

ԺԶ Հանել հաց յերկրէ, եւ գինի ուրախացուցանէ զսիրտ մարդոյ։

ԺԷ Ցուցանել երեսս պայծառ քան զձէթ, եւ հաց զսիրտ մարդոյ հաստատէ։

ԺԸ Կշտանան ծառք դաշտի, եւ կեդրոսք Լիբանանու զոր տնկեաց։

ԺԹ Անդ թռչունք տեղեակք լինին, եւ տանն ջաղացք գործարանք զնոսա։

Ի Լերինք բարձունք եղջերուաց, վէմ ապաստան նապատակաց։

ԻԱ Արար զլուսին ի ժամս, արեգակն գիտաց զմուտս իւր։

ԻԲ Եդ խաւար, եւ եղեւ գիշեր, յորում անցանեն ամենայն գազանք անտառի։

ԻԳ Առիւծունք որոտան ի որսսն, եւ խնդրեն ի Տեառնէ զկերակուր իւրեանց։

ԻԴ Ծագեաց արեգակն, եւ ժողովեցան, եւ ի բնակութիւնս իւրեանց դիցին։

ԻԵ Ելանէ մարդ ի գործ իւր, եւ ի գործ իւր մինչեւ յերեկոյ։

ԻԶ Որպէս մեծացան գործք քո, Տէր, զամենայն իմաստութեամբ արարեր, լցաւ երկիր զգոյացութենէ քումմէ։

ԻԷ Այս ծով մեծ եւ ընդարձակ ձեռաց, անդ սողք, որոց ոչ է թիւ, կենդանիք փոքունք ընդ մեծամեծս։

ԻԸ Անդ նաւք երթեւեկեն, վիշապ զոր կազմեցեր ծաղել նմա։

ԻԹ Ամենայնք ի քեզ ակնկալեալ են, տալ կերակուր նոցա ի ժամ իւրեանց։

Լ Տուեալ քո ժողովեսցեն, բանայ զձեռն քո, յագուցանես զամենայն կենդանիս ողորմութեամբ։

ԼԱ Դարձուցանես զերեսս քո, եւ խռովեսցին, խլես զհոգի նոցա, եւ կորնչին, եւ ի հող իւրեանց դարձցին։

ԼԲ Առաքես զհոգի քո, եւ արարեալ լինին, եւ նորոգես զերեսս երկրի։

ԼԳ Եղիցի փառք Տեառն յաւիտեան, ուրախասցի Տէր ի գործս իւր։

ԼԴ Որ հայի ի երկիր, եւ դողասցի, մերձենայ լերանց, եւ ծխասցին։

ԼԵ Երգեցից Տեառն ի կենդանութեան իմում, սաղմոսասցեմ Աստուծոյ իմում մինչդեռ իցեմ։

ԼԶ Քաղցր եղիցի նմա բան իմ, եւ ես հաճեցայց Տեառն։

ԼԷ Մեղք սատակեսցին յերկրէ, եւ անիրաւք մինչեւ ոչ իցեն։ Օրհնեա, անձն իմ, զՏէր։

ՃԿԴ

Ա Խոստովանեցարուք Տեառն, եւ կարդասցուք զանուն նորա։

Բ Պատմեցէք ի հեթանոսս զգործս նորա, եւ ի ժողովուրդս զհրաշս նորա։

Գ Զի ամենայն ազգք զհրաշս նորա պատմեսցեն, եւ զգործս նորա ի ժողովուրդս։

Դ Զի ամենայն աստուածք ազգաց դեւք են, եւ Տէր զերկինս արար։

Ե Խոստովանութիւն եւ գեղեցկութիւն առաջի երեսաց նորա, սրբութիւն եւ զարդ ի սրբութեան նորա։

Զ Տուք Տեառն, ազգք ազգաց, տուք Տեառն զփառս եւ զպատիւ։

Է Տուք Տեառն զփառս անուան նորա, առէք զպատարագս, եւ մտէք առաջի նորա։

Ը Երկիր պագէք Տեառն ի սրահս սրբութեան նորա։

Թ Երկեսցի յերեսաց նորա ամենայն երկիր, ասացէք ի հեթանոսս, Տէր թագաւորեաց։

Ժ Զի եւ հաստատեաց զերկիր, մի շարժեսցի, դատեսցէ զազգս ուղղութեամբ։

ԺԱ Ցնծասցին երկինք, եւ ուրախասցի երկիր, շարժեսցի ծով եւ լցումն նորա։

ԺԲ Ուրախասցին դաշտք եւ ամենայն որ ի նոսա, յայնժամ ցնծասցին ամենայն փայտք անտառի։

ԺԳ Յերեսաց Տեառն զի եկն, զի եկն դատել զերկիր։

ԺԴ Դատել զերկիր արդարութեամբ, եւ զազգս ճշմարտութեամբ իւրով։

ՃԿԵ

Ա Տէր թագաւորեաց, ցնծասցի երկիր, ուրախասցին կղզիք բազումք։

Բ Ամպ եւ մէգ շուրջ զնովաւ, արդարութիւն եւ դատաստան հաստատութիւն աթոռոյ նորա։

Գ Հուր առաջի նորա երթայ, եւ այրեսցէ զթշնամիս նորա շուրջանակի։

Դ Երեւեցուցին փայլատակք նորա զաշխարհ, տեսեալ եւ շարժեցաւ երկիր։

Ե Լերինք իբրեւ զմեղր հալեցան յերեսաց Տեառն, յերեսաց Տեառն ամենայն երկրի։

Զ Պատմեցին երկինք զարդարութիւն նորա, եւ տեսին ամենայն ազգք զփառս նորա։

Է Ամաչեսցին ամենեքին որ պաշտեն զկուռս, եւ պարծին ի կուռս իւրեանց։

Ը Երկիր պագէք նմա ամենայն հրեշտակք նորա, լուաւ եւ ուրախացաւ Սիովն։

Թ Եւ ցնծացին դստերք Հրէաստանի, վասն դատաստանաց քոց, Տէր։

Ժ Զի դու, Տէր, բարձրեալ ես ի վերայ ամենայն երկրի, յոյժ վերացար քան զամենայն աստուածս։

ԺԱ Որ սիրէք զՏէր, ատեցէք զչարն, պահէ Տէր զհոգիս սրբոց իւրոց, ի ձեռն մեղաւորաց փրկեսցէ զնոսա։

ԺԲ Լոյս յարդարոց ծագեցաւ, եւ ուղղութիւն սրտից։

ԺԳ Ուրախ լերուք, արդարք, յՏէր, եւ խոստովանեցարուք յանուն սրբութեան նորա։

ՃԿԶ

Ա Երգեցէք Տեառն երգ նոր, զի զհրաշս արար Տէր։

Բ Ապրեցոյց զնա աջ նորա, եւ բազուկ սուրբ նորա։

Գ Ծանոյց Տէր զփրկութիւն իւր, յերեսաց ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր։

Դ Յիշեաց ողորմութեան իւրոյ եւ ճշմարտութեան տանն Իսրայէլի։

Ե Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Զ Աղաղակեցէք Տեառն, ամենայն երկիր, ցնծացէք եւ ուրախ լերուք եւ սաղմոսասցուք։

Է Սաղմոսասցուք Տեառն ի քնարի, ի քնարի եւ ձայնի սաղմոսի։

Ը Ի շեփորս փողոց եւ ձայնի եղջիւրի աղաղակեցէք առաջի թագաւորին Տեառն։

Թ Շարժեսցի ծով եւ լցումն նորա, տիեզերք եւ որ բնակեալ ի նմա։

Ժ Գետք ծափս հարցեն, ընդ միմեանս լերինք ուրախասցին։

ԺԱ Յերեսաց Տեառն զի եկն դատել զերկիր։

ԺԲ Դատել զերկիր արդարութեամբ, եւ զազգս ուղղութեամբ։

ՃԿԷ

Ա Տէր թագաւորեաց, բարկասցին ազգք, նստեալ է քերովբէիւք, շարժեսցի երկիր։

Բ Տէր ի Սիովն մեծ, եւ բարձրեալ է քան զամենայն ազգս։

Գ Խոստովանեսցին անուան քում մեծի եւ սքանչելի, զի սուրբ է։

Դ Եւ պատիւ թագաւորի դատաստան սիրէ, դու պատրաստեցեր ուղղութիւն, դատաստան եւ արդարութիւն ի Յակոբ դու արարեր։

Ե Բարձրացուցէք զՏէր Աստուած մեր, եւ երկիր պագէք սրահաց ոտից նորա, զի սուրբ է։

Զ Մովսէս եւ Ահարոն ի քահանայս նորա, եւ Սամուէլ ի կոչեցեալս անուան նորա։

Է Կոչէին առ Տէր, եւ նա լսէր նոցա։

Ը Ի սեամբ ամպոյ խօսէր ընդ նոսա, պահէին զվկայութիւնս նորա, եւ զկանոնս զոր եդ նոցա։

Թ Տէր Աստուած մեր, դու լսէիր նոցա, Աստուած, թողութիւն լեր նոցա, եւ վրէժխնդիր ամենայն գործոց նոցա։

Ժ Բարձրացուցէք զՏէր Աստուած մեր, եւ երկիր պագէք սրահաց սրբութեան նորա, զի սուրբ է Տէր Աստուած մեր։

ՃԿԸ

Ա Ցնծացէք Տեառն, ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։

Բ Մտէք առաջի նորա յաղաղակի, գիտասջիք զի Տէր է Աստուած։

Գ Նա արար զմեզ, եւ ոչ մեք զմեզ, ժողովուրդ նորա եւ ոչխարք արօտի նորա։

Դ Մտէք դրունս նորա յխոստովանութիւն, ի սրահս նորա յօրհնութիւն։

Ե Խոստովանեցարուք նմա, օրհնեցէք զանուն նորա։

Զ Զի քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա, եւ մինչեւ յազգս եւ յազգս ճշմարտութիւն նորա։

ՃԿԹ

Ա Ողորմութիւն եւ դատաստան երգեցից քեզ, Տէր, սաղմոսասցուք։

Բ Եւ հասկացայց ի ճանապարհի անարատի, երբ եկեսցես առ իս։

Գ Պարտէր ինձ ի սրտի անարատի, ոչ գիտէի զչար։

Դ Զանիրաւ գործ ատեայ զի ոչ մերձենայր ինձ։

Ե Ոչ ճանաչէի զանիրաւ, զայն որ զդէմ ինձ խոսէր զծածուկ, զայն հալածէի։

Զ Ոչ կամէի ընդ ակն ունել, եւ ոչ կարէի տանել։

Է Զաչս իմ ի հաւատարիմս երկրի, որ գնայ ի ճանապարհի անարատի, նա ինձ սպասաւոր էր։

Ը Ոչ բնակեսցի ի տան իմում որ առնէ զհպարտութիւն, որ խօսի զանիրաւութիւն, ոչ հաստատեսցի առաջի աչաց իմոց։

Թ Ընդ առաւօտս սպանանէի զամենայն մեղաւորս երկրի, ի քաղաքէ Տեառն զամենայն գործս անիրաւութեան։

ՃԿԹ

Ա Տէր, լուր աղաւթից իմոց, եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ։

Բ Մի դարձուցաներ զերեսս քո յիս, յաւուր նեղութեան իմոյ։

Գ Ականջ քո դարձո առ իս, յաւուր որում կոչեցից զքեզ, վաղվաղակի լուր ինձ։

Դ Զի խանգարեցան իբրեւ զծուխ աւուրք իմ, եւ ոսկերք իմ իբրեւ զհուր այրեցան։

Ե Իբրեւ զխոտ հարեալ եւ չորացեալ է սիրտ իմ, զի մոռացայ ուտել զհաց իմ։

Զ Յաղաղակ ձայնի իմոյ կպեցաւ ոսկր իմ ընդ մարմին իմ։

Է Նմանեցայ հաւոյ անապատի, եղէ իբրեւ զբուհ ի տեղիս աւերակս։

Ը Հսկէի, եւ եղէ իբրեւ զհաւ միայնակեաց ի տանիս։

Թ Զի ամենայն աւուր նախատէին զիս թշնամիք իմ, եւ որ նախատէին զիս երդնուին ընդ իս։

Ժ Զի զմոխիր իբրեւ զհաց կերայ, եւ զարտասուս իմ ըմպէի։

ԺԱ Յերեսաց բարկութեան քոյ եւ սրտմտութեան քոյ, զի վերացուցեր զիս եւ զգցեցեր զիս։

ԺԲ Աւուրք իմ իբրեւ զստուեր անցին, եւ ես իբրեւ զխոտ չորացայ։

ԺԳ Եւ դու, Տէր, յաւիտեան կաս, եւ յիշատակ քո յազգս եւ յազգս։

ԺԴ Դու յարուցեալ ողորմեսցիս Սիովնի, զի ժամանակ է ողորմել նմա, զի եկն ժամ։

ԺԵ Զի հաճեցան ծառայք քո ի քարինս նորա, եւ զհողն նորա ողորմեսցին։

ԺԶ Եւ երկնչիցին հեթանոսք զանուն Տեառն, եւ ամենայն թագաւորք երկրի զփառս քո։

ԺԷ Զի շինեաց Տէր զՍիովն, եւ երեւեցաւ ի փառս իւր։

ԺԸ Դարձաւ յաղօթս խոնարհաց, եւ ոչ անարգեաց զաղօթս նոցա։

ԺԹ Գրեսցին զայս ի ազգս յետնոսս, եւ ժողովուրդ որ արարցի օրհնեսցէ զՏէր։

Ի Զի հայեցաւ յբարձունս սրբութեան իւրոյ, Տէր յերկինս ի երկիր նայեցաւ։

ԻԱ Լսել զհառաչանս կապելոցն, արձակել զորդիս սպանելոցն։

ԻԲ Զի պատմեսցին յԵրուսաղէմ զանուն Տեառն, եւ զգովութիւն նորա ի Երուսաղէմ։

ԻԳ Ի ժողովելն զազգս միանգամ, եւ զթագաւորութիւնս ծառայել Տեառն։

ԻԴ Պատասխանի ետ նմա ճանապարհի զօրութեան իւրոյ, սակաւ աւուրս կենաց իմոց պատմեա ինձ։

ԻԵ Մի զկամս իմ հանիցես յկէս աւուրս իմ, յամս ազգաց ամենայն ազգաց են տարիք քո։

ԻԶ Զսկզբանէ դու, Տէր, երկիր հաստատեցեր, եւ գործք ձեռաց քոց են երկինք։

ԻԷ Նոքա կորնչին, եւ դու կաս, եւ ամենեքին իբրեւ զհանդերձ մաշին, եւ իբրեւ զպատմուճան փոխես զնոսա, եւ փոխեսցին։

ԻԸ Դու նոյն ես, եւ տարիք քո ոչ պակասին։

ԻԹ Որդիք ծառայից քոց բնակեսցեն, եւ սերունդ նոցա յաւիտեան ուղիղ առաջի քո հաստատեսցի։

Լ Զի ընտրեաց Տէր զՍիովն, եւ ետ զնա բնակել իւր։

ԼԱ Զի ես զիս գիտեմ զանօրէնութիւնս իմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ԼԲ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ԼԳ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ԼԴ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ԼԵ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ԼԶ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ԼԷ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ԼԸ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ԼԹ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

Մ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՄԱ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ՄԲ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՄԳ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ՄԴ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՄԵ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ՄԶ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՄԷ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ՄԸ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՄԹ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

Ն Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՆԱ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ՆԲ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՆԳ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ՆԴ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՆԵ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ՆԶ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՆԷ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ՆԸ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՆԹ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

Ծ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ԾԱ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ԾԲ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ԾԳ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ԾԴ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ԾԵ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ԾԶ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ԾԷ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ԾԸ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ԾԹ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

Ո Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՈԱ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ՈԲ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՈԳ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ՈԴ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՈԵ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ՈԶ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՈԷ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ՈԸ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՈԹ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

Պ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՊԱ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ՊԲ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՊԳ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ՊԴ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՊԵ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ՊԶ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՊԷ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ՊԸ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՊԹ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

Ր Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՐԱ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ՐԲ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՐԳ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

ՐԴ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՐԵ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

ՐԶ Ողորմեա ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ, եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

ՐԷ Զի ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։

ՐԸ Քեզ միայնոյ գործեցի զչարն, եւ զանիրաւն առաջի քո արարի։

ՐԹ Զի արդարասցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես դատելով քեզ։

Ս Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։

ՍԱ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտն եւ զծածուկ իմաստ

զամ

13 Լի՛ք ուրուք լինիցին։ Կերակուր ո՛չ
մարթ ի, այլ ո՛չ երթի ոտ ընդ իւրեանս
ի, այլ ո՛չ ամ ինչ օգուտ ի. ամ ինչ ինչ
14 Կոչին այս մերոյ։ Մինչեւ ինչ ինչ մարթի ցայգ
ցարուք յանուն ամն մերոյ յի՛ քէ, ո՛չ ի աւետա-
րանք, այլ արբեցարուք, այլ արուեստս վաճառա-
այնպիսիքն ունիմք երկիր. այլ լուծացո՛ւ զուցացո՛
15 քայուի այս ժառանգեսցեն։ Ա՛ր դուք
բամբասողք, եւ՛ չար խոչընդոտողք զար
գողք, ո՛չ ագահ՛ք, ո՛չ արբեցօղք, ո՛չ
16 Ա՛յլ հիւանդասէրք, ո՛չ արուեստասէրք, ո՛չ
նախանձք, ո՛չ կռռասպարիշտք, ո՛չ շուա՛ք.
ո՛չ ժառանգեսցեն. մի խաբիք, ո՛չ պոռ
17 տեք, զի անօրէնք զարքայութիւնն այ՝ Ա՛ստուա
18 և այդ զինքեարս էա։ Ա՛յլթէ ո՛չ զնէք
նեցիք։ Ա՛յլ դուք զնիկեք, և նեցիք։ Հ՛ոմ
19 ձէ դուք զնիկիք, և ո՛չ դուք առաւելք
առանք իսկ գոն, ի միջի ձերում. զի ոչ
վաճառարուն ի, ի ձեզ. զի դատաս
20 ուտիցէ։ * Ա՛ռ արդ, ամենևին իսկ Ա՛ստ
դատ դատի. և զայն ի միջ անհա
21 ի միջ հաղթար իւրոյն։ Ա՛յլ հաղթայիր
ի, ձեզ, որ կարիցէք ինքեանս ընտրել
առեալ. այնչափ ո՛չ գոյ ոք իմաստուն

թուլանիմ, և որովայն կերակրոյ · այլ
աստ զսա՝ և զնա խափանեսցէ · բայց
մարմին ոչ պոռնկութեանէ, այլ տեառն՝ և
տէր մարմնոյ · * Աստուած՝ որ և զտէրն 14
յարոյց · և զձեզ յարուսցէ զօրութեամբ
իւրով։ * Ոչ գիտէք՝ եթէ մարմինք 15
ձեր անդամք են քրիստոսի, արդ առեալ
զանդամս քրիստոսի, առնիցեմք անդամս
պոռնկի՞։ * Կամ ոչ գիտէք՝ զի որ 16
մերձենայ ՚ի պոռնիկ՝ մի մարմին է ·
Ծննդ. ‖ եղիցին, ասէ, երկոքեան ՚ի մարմին
2. 24։ մի։ * Իսկ որ մերձենայ ՚ի տէր՝ մի հո- 17
Առակ. գի է · * Փախեարուք ՚ի պոռնկութենէ · 18
19. 5։ զամենայն մեղս՝ զոր և գործէ մարդ՝ որ
Առիթ. տաքոյ մարմնոյ իւրոյ է. իսկ որ պոռն
10. 8։ կի՝ յիւր մարմին մեղանչէ։ * Կամ 19
Լուկ. ոչ գիտէք՝ զի ‖ մարմինք ձեր տաճար
5. 31։ են հոգւոյն սրբոյ՝ որ է ՚ի ձեզ՝ զոր ու
‖ Ա Եր. նիք յոյ · և չէք անձանց տուր։ * Քան 20
5. 31։ զի գնոյց գնեցայք · փառաւորեցարուք
‖ 2. Կորն. երկք զաստ ՚ի մարմինս ձեր, և յոգիս ·
6. 16։ որ է յոյ։
‖ Ա Տիմ.
3. 17։
Ա Կորն. 1. 18։

Գլ. Ա.

1 Պետոս է խնդրատիրոջ առաքեալ, չի գ
լեալ սուտասն՝ է պատմիչ: 5 Ի՞նչ չէ պարտ
հետանալ՝ է ինոքէ խոչի յերկիր ժամանակ:
10 Ամենայն ոտ ի՞նչ խոտոր՝ է ինչ: 13 Ի՞նչ ինայն ոտ շա
ռանգանդ ևս ոչ խոտոր: 18 Ի՞նչ ինայն ոտ
պատճառ յերկրագործ՝ է ինչ: 23 Գործ ինայն գնդ
ցեալ: 26 Ընտրեալ՝ է ինչ:

ա Զհետ
ընդոյն դարձիք՝ զի մի խորթեսցէ ընդ
եւխոհն պարապիցիք՝ ու դարձեալ
միաբանութեամբ ատ ժամանակ մի՝ զի
շրկիք զմիաբանս՝ բայց եթէ ինչ ի՝ մար
մանոյն ոչ իշխէ՝ այլ կինոն՝ այլ այրն՝ նոյնպէս ևայլ՝ խրատ
ցէ՝ նոյնպէս ևկին առն խրատ:
ա Կնոջ այր իւր պաշտոն հատուսցէ՝ նոյնպէս ևայր կնոջ՝
րաքանչիւրդ զիւր կին կալցի՝ ևիւ
րաքանչիւրդ զիւր այր կալցի՝ ևայր
ձեռնալ՝ Քրիստոս՝ պատկերի՝ իւ
րոք է մարդոյ՝ իւ կին մարդ՝ քան
Ա յր՝ ուրոյ գրեցիքն առ իս, բար
պաշտպան:
ձեալ: 29 Ընդ ոչ ինայն ոտ ի՞նչ ինայն ոտ
պատճառ յերկրագործ՝ է ինչ: 23 Գործ ինայն գնդ
ծանուցանդ ևս ոչ խոտոր: 18 Ի՞նչ ինայն ոտ շա
հետանալ՝ է ինոքէ խոչի յերկիր ժամանակ:
10 Ամենայն ոտ ի՞նչ խոտոր՝ է ինչ: 13 Ի՞նչ ինայն ոտ շա
ռանգանդ ևս ոչ խոտոր: 18 Ի՞նչ ինայն ոտ
պատճառ յերկրագործ՝ է ինչ: 23 Գործ ինայն գնդ
ցեալ: 26 Ընտրեալ՝ է ինչ:

ձեզ սաստայ վ՚ն անհատնուն ձերոյ։
9 այս առաքեցի զայդ վասն ձեր՝ ո՛չ հա-
մարձելով։ * Վասնզի կամիմ երթել
ի մարդ լինելոց իբրև զիս. այլ հե-
թանոսից զիւրս զինուրս ուսին ձեզ
ամենայն ինչ որ ոչ ունիցին ժողո-
վուրդքն ամենայն. զի լաւ է ամուսնա-
նալ, քան զբռնանալ։ * Ո՛չ կանայք
զինուոյ յաստեղ մի՛ մեկնիր։ * Ահա ե-
թէ մեկնեսցի, անպայր մնասցէ կամ
անդրէն ընդ առն իւրում հաշտեսցի։
12 և առն զկին իւր մի՛ թողուլ։ * Կայ
ամենայն ինչ որ պատուիրեմ, ո՛չ ես, այլ Տէր.
13 եթէ ոք եղբայր կին ունիցի անհա-
ւատ, և նոքա հաճիցի բնակիլ ընդ-
նմա՝ մի՛ թողցէ զնա։ * Եւ կին, որ
14 ունիցի զայր անհաւատ, և նոքա կամի
բնակիլ ընդ նմա՝ մի՛ թողցէ զայրն
15 ի՛նքն է այրն անհաւատ սրտմբեն, սակս
ձեր է կինն անհաւատ սրտմբեն, սակս

Ա Կոր. ի. 10. 7. 10
Մատթ. ե. 32. ԺԹ. 9.
Ա Կոր. ի. 18. 14
Ա Կոր. ի. 10. 7. 10
Ա Կոր. ի. 18. 14

պահ

ցեալ է ծառայն, ազատ ասէնք. նոյն-
22 պէս լաւ իցէ։* Ո՛ր ի տէր ի տէր կոչէ-
թէ եւ կատարեսցէ զպատուիրեալն իւր այն
կոչեցար, մի՛ փոյթ լիցի քեզ. այլ
21 եթէ եւ կարող իցես ազատ լինել՝ քեզ այն
կոչեցար՝ ի ծառայ։* Որ ի տէր կոչեցեալ
20 ի ծառայ իրաքանչիւրոք յոյն կոչումն
պահպանեսցի։ Մի՛ պատուիրանացն։
ասէ, եւ անթլխատելի ոչինչ. այլ
19 թլխատեսցի։* Ո՛ի թլխատութիւնն
յանթլխատութենէն որ կոչեցաւ՝ մի՛
չեցաւ՝ մի՛ ջանկասցի անթլխատել. որ կա
18 պատուէր տուաւ։* Թլխատեալ որ կո
գնասցէ՞. եւ այսպէս չէ պարտ եկեղեցիս
փանչիւրոք ոյն եւ կոչեց ա՛ծ՝ այնպէս
ումեք ոյն եւ քաժանեաց տէր, զնոյն
17 ցուսցեաւ։* Եթէ ոչ՝ իւրաքանչիւր
զնոյն ածցէ, եւ թէ զկնի քո ապրի
թէ զայլ քո ապրեցուսցեաւ. կամ զի՞
16 զմեզ ա՛ծ։* Ո՛ վ կ՚ուսուա կին դու՝ ե՞
խրա. քանզի՛ ի խաղաղութի՛ կոչեաց
վո՛ կայ եղբօրն, կամ քեռն յայնպիսիս
մեկնիցի՛. մեկնեսցի՛. զի ոչինչ հարկ՚ի
15 այժմ սրբեալ եմ։* Այսպէս թէ անհաւատն
թէ ոչ՝ արդեաք ձեր պիղծ եմն. նոյն

3. Պետ. պէս և որ ազատուն կոչեցեալ է՝ ծառայ
1. 18. քրիստ. * ‖ Վասնոց գնեցայք՝ մի լինիք 23
‖ Ա Կր. ծառայք մարդկան։ * Արդարեան հուր 24
6. 20. որք յոր կոչումն կոչեցաւ եղբարք՝ ի
նմին կացցէ առաջի աստ։
Կոչ. Ա. Կր. 7. * Այլ ես կասեմ զկնոջեացն ինչ՝ ի 25
ձեռն ունիմ. բայց խրատ տամ, ոպէս
ողորմելոյ ստացեալ ի տեառնէ՝ հաւատարիմ
լինիլ։ * Համարիմ թէ այսպէս լաւ 26
է, (բայց) վասն վտանգին որ ի վր
կայ, բարւոքէ է մարդոյ թէ այսպէս
է։ * Կապեցար կնոջ՝ մի խնդրեր 27
արձակիլ. արձակեցար կնոջէ՝ մի
խնդրեր կնիկ։ * Ոչ ի մեղս ամուսնա 28
նայցես, ոչ մեղաւ. և թէպէտ ամուսնա
նայցէ կոյսն, ոչ մեղաւ. բայց զնո
ցուն մարմնոյ ունիցին այնպիսիքն.
այլ ես խնայեցի ի ձեզ։ * Բայց զայս 29
ասեմ եղբարք, թէպէտ ժամանակս կար
կանայս, ոպէս թէ չունիցին։ * Եւ որք 30
լայցեն, որպէս թէ ոչ լայցեն. և որք
ուրախանան, ոպէս թէ չեն ուրախանայ.
գնեանն, ոպէս թէ չունիցին։ * Եւ որք 31

վա

վարեն զաշխարհս՝ ոչ թէ չվայելէ
ցեղն ։ զի անցեալ է վայելչութիւն աշ
32 խարհիս այսորիկ ։ *Ա՛ւ կամիմ զդ
ձեզ անհոգս լինիլ ։ զի որ անկինն կ՛
հոգայ զմեռն , թէ ոչ հաճոյ լիցի տէ ։
33 *Եւ որ կանամբինն է՝ հոգայ զաշ
խարհիս , թէ ոչ հաճոյ լիցի կնոջ
իւրում ։ և ահա մեկնեցան՝ ի միմե
34 անց ։ *Ա՛ղջկինն և կոյսն , զի կոյսն
հոգայ զմեռն՝ զի իցէ սուրբ հոգւով և մարմ
նով ։ և առնակինն հոգայ զաշխար
հիս , թէ ոչ հաճոյ լիցի առն իւրում ։
35 *Ա՛յլ զայս ինքն ձեզդոյ օգտի ասեմ՝ ոչ
զի խեղդ ինչ արկանեմ ձեզ , այլ
վասն պարկեշտութեանն և հպատակու
36 թեան *Աստուծոյ առանց զբաղանոց ։ *Ա՛պա թէ
ոք ամօթ համարիցի վասն կուսին իւրոյ՝
զի իցէ երեսաց ըստ ժամու , և այնպէս
պարտ իցէ լինիլ ։ զոր կամիցի՝
արասցէ ։ ոչ մեղանչէ , ամուսնասցին։
37 *Ոյք որ հաստատեալ է ի սրտի իւ
րում , և վճռեալ ի մտի ոչ իցէ նմա , զի
խանութիւն ունի ի վր կամաց իւրոց ,
և զայն ընտրեաց ի սրտի իւրում ,

ոչ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏԳԱՄՔ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏԳԱՄՔ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏԳԱՄՔ

զ՝ անդրկէն շինիցի ուստր զտունէն ։
մատուց նմա, որ սակաւուիջ զգուշացեալ
մեռա՛լ ի մեհենին՝ ոչ ապաքէն խիղճ
ցի զգեզ՝ որ զգիտասիդ ունիս թաղ
ոնիցի սակառաց։ *Եւ եթէ ոք տեսանիցէ
թիդ չեր այդ, զուարճակողութիւն լի
*Եւ զայն զգուշ լերուք՝ զուցե իշխանու
ոչ երթէ ուսուցիչ՝ առաւելուսիք ինչ ։
ոչ երթէ հետեւիչ՝ պակասիմք ինչ ։ և
կուր զմեզ առաքինացոյ ոչ կացուցանէ։
ինչ քանզի սակար է, պղծի։ *Եւ կերա
իբրև զգոհել ուսեան։ և խիղճ մատուց
առ խղճի մատուց միմեանց ցայժմ զիւրացն
յամենեսեան գիտուիցի է ։ ոմանք
զուած։ *Եւ ոչ
մի աւր, և մեք ինոյ ։ և մի աւր յա՛ք
զուած։ *Եւ մեզ մի է աճ հայր՝ յոր
ուն եւեն աճք բազումք՝ և սուրբք բա
ած՝ երթէ յերկինս, և երթէ յերկիր։
Ո՛ի թէպէտ և իցեն անուանեալ
հո՛ւ, զի չիք ոք աճ բաց ի միոյն ։
սեալք երթէ ոչ ինչ խակ կուսեալ են
*Եւ վա՛յ կերակրողին զոհելոյ՝ զի

18 Եւ կորնչիցի տկար եղբայրն ի քում
գիտութեանդ. վասն որոյ քրիստոս մեռաւ։
14. 15. 14 Եւ այնպէս յանցուցեր յերեսաւոր
20. Ե 21 և զխիղճ մտաց տկարացն զայրացուր
զեղբայրն իմ, ոչ կերիցէ զմիս յաւիտեան
14. 21 Թէ կերակուր գայլմակղեցուցանէ
զեղբայրն իմ, ոչ կերիցէ զմիս յաւիտեան
առեան։ զի մի՛ զեղբայրն իմ գայլմակ
ղեցուցից։

Գ. Ա. ; Ա.

3 Ա Ոչ ազատ եմ, ոչ առաքեալ եմ, ոչ տեսի
զՅիսուս տէր մեր, ոչ գործք իմ էք տէրունի։
2 Եթէ այլոց ոչ եմ առաքեալ, այլ գոնէ ձեզ
եմ. զի կնիքք իմոյ առաքելութեանն էք
դուք ի տէր։
3 Պատասխանի իմ առ որս քննեն զիս։
4 Ոչ իշխանութիւն ունիմք ուտել և ըմպել։
5 Ոչ իշխանութիւն ունիմք քոյր կին առնել
իբրև և այլ առաքեալք, և եղբարք տեառն,
և Կեփաս։
6 Կամ ես միայն և Բառնաբաս ոչ ունիմք
իշխանութիւն չգործել զայս։
7 Ո՞վ զինուորէ պատերազմել ի վարձս
իւրոց, ո՞վ տնկէ այգի և ի պտղոյ նորա
ոչ ուտէ, կամ ո՞վ արածէ զհօտ և ի կաթանէ
հօտին ոչ ուտէ։
8 Միթէ ըստ մարդկան խօսիմ զայս, կամ
ոչ և օրէնքն զայս ասէ։
9 Զի ի Մովսիսի օրէնսդրութեան գրի է,
ասելով. ոչ կապեսցես զերան եզանն
որ կալոյ զհունդ։ Միթէ եզանց հոգայ
Աստուած։
10 Կամ ոչ վասն մեր ասէ զայս։ Վասն մեր
գրեցաւ զայս, զի որ հերկէ՝ յուսով հերկէ,
և որ կալոյ զհունդ՝ յուսով կալոյ զհունդ
ի հնձելն։
11 Եթէ մեք ձեզ հոգեւոր զաւրութիւն
սերմանեցաք, մեծ է եթէ մարմնաւոր
զաւրութիւն հնձեսցուք ի ձէնջ։
12 Եթէ ուրեք այլք զիշխանութենէ ձերմէ
առնուն, ոչ աւելի՞ մեք։ Այլ ոչ զիշխանու
թիւնս գործեցաք, այլ զամենայն ինչ
համբերեցաք, զի մի՛ զիա՛ր ինչ արգելցուք
զաւետարանին Քրիստոսի։
13 Ոչ գիտէք եթէ որ սրբարանին ծառա
յեն՝ ի սրբարանէն ուտեն, և որ զպատա
րագին կատարեն՝ ընդ պատարագին
բաժանակից լինին։
14 Նոյնպէս և տէր հրամայեաց քարոզ
ողացն զաւետարանին՝ յաւետարանէն
ապրել։
15 Այլ ես ոչ գործեցի ինչ ի սոցանէ։ Եւ
ոչ գրեցի զայս, զի այսպէս արասցի ինձ.
քան զի պարծանս իմ ոք ունայնասցէ։
16 Զի եթէ աւետարանեմ, ոչ է ինձ պարծանք,
զի պարտ է ինձ. և վա՛յ ինձ եթէ ոչ
աւետարանեմ։
17 Զի եթէ կամաւ զայս գործեմ, վարձս
ունիմ. և եթէ ոչ կամաւ, պաշտօն
եպիսկոպոսութեան հաւատացեալ եմ։
18 Զի՞ է ուրեմն վարձս իմ. զի աւետարանեալ
ես անվճար տացեմ զաւետարանն
Քրիստոսի, մինչ չգործեմ զիշխանութիւնս
իմ յաւետարանին։
19 Զի ազատ եղեալ ես յամենեցունց,
զամենեսեան շահեցուցի, զի զբազումս
շահեցուցից։
20 Եւ եղէ հրեայից իբրև հրեայ, զի զհրեայս
շահեցուցից։ Որ ընդ օրինօքն են, իբրև
ընդ օրինօքն եղէ, զի զնոսա որ ընդ օրինօքն
են շահեցուցից։
21 Որ առանց օրինացն են, իբրև առանց
օրինացն եղէ, ոչ առանց օրինացն Աստուծոյ
եմ, այլ օրինեալ Քրիստոսի, զի զառանց
օրինացն շահեցուցից։
22 Եղէ տկարաց իբրև տկար, զի զտկարս
շահեցուցից։ Ամենայնիւ ամենեցուն
եղէ, զի ամենայնիւ զոմանս փրկեցից։
23 Եւ ամենայն ինչ առնեմ վասն աւետարանին,
զի ես նորա հաւատակից լինիցիմ։
24 Ոչ գիտէք եթէ որ ընդ մրցման վազեն
ամենեքին վազեն, այլ մի՛ ոք առնու
զհանդերձ։ Ա Ա Վազեցարո՛ւք այնպէս զի
հանդերձ առնուցուք։
25 Ամենայն մարդ որ մրցի՝ ամենայնիւ
զսաստկանայ. և նոքա զի՞ առնուն
պսակ, և մեք անապական։
26 Ես ոչ իբրև զանորոշ վազեմ, ոչ իբրև
զոք զդատարկ զէնս զարկանեմ։
27 Այլ զմարմին իմ տանջեմ և ի ծառայութիւն
կեցուցանեմ, զի մի՛ ուրեք այլոց
քարոզեցեալ՝ ես ինքն անարժան գտանիցիմ։

պատասխանի՝ ուր զնա հարցանիցեն։
4 այս է։ Արիթե ոչ ունիցիմք իշխա-
5 նութիւն ուտել և ըմպել։ Արիթե ոչ
ունիցիմք իշխանութիւն զքոյր կանայս
շրջեցուցանել ըստ մեզ. ոպ և այլ առա-
քեալքն. և եղբարքն տեն՝ և Կեփաս։
6 Արիթե միայն ես և բառնաբաս չու-
նիցիմք զիշխանութիւն գործել չինչ։
7 Ո՞ր երբեք զինուորիցի իւրով
թոշակօք. ո՞ր ոք տնկիցէ զայգի՝ և՝ի
պտղոյ նր ոչ ուտիցէ. ո՞ր արածէցէ
զհաւն՝ և՝ի կաթանէ խաշինն ոչ ու-
8 տիցէ։ Արիթե ըստ մարդկութեանն
խօսիցիմ զայս. կամ թե և օրէնքն
9 զսոյն ոչ ասիցեն։ Ի մովսիսի խոկ
յօրինանն գրեալ է. Ոչ կապեսցես ըղ ‖ 2 Օրն.
ցուռկ երկին կալոտոյ. միթե զեզինց 25. 4.
10 ինչ մոյնթ էր ասէ։ Ոչ ապաքէն վասն 1. Տիմ.
մեր ասէ. քանզի ի՛ մեր գրեցաւ. 5. 18.
զի յուսով պարտի, որ աշխանէն,
աշխանել և որ կասուն՝ յուսով վայե-
11 լել։ Արիթե մեք ի՛ ձեզ զհոգևորսն ‖ 1 Կոր.
աշխանեցաք՝ մեծ բինչ է, եթե ի՛ 15. 27.

եղեալ յաւուրսն յորում ձգէր տասն զաւա-
զան, 18 զի ոչ էր ինչ, որ վարձք էին ինչ, եւ ոչ
էին ինչ, որ վարձք էին ինչ։ * Եւ արդ զինչ
ասեմ, եթէ ակամայ՝ անտեսանելի յանձն
իմում առնեմ, վարձք էին ինչ։ 19 Եւ եղեալ
ինչ, եթէ ոչ աւետարանեմ։ * Զինչ եթէ
ինչ, եթէ ոչ աւետարանեմ, վայ ինչ ինձ
քառղին Տարսի՝ ի վէմ կայ. քանզի վայ ի
աւետարանեմ, ազինչ են ինչ պարծանք։
20 Զի եթէ աւետարանեմ * ի եթէ աւե-
տարանեմ, ոչ ինչ ինչ պարծանք ինչ ինձ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ

ասացին՝ զի մի՛ զերծցիմ ինչ ի հիւսա-
նութենէս իմոյ յաւետարանի անդ։
19 *Բանդի ոգւոյ սուրբ էի չայնմ՝ և սովենե-
ցուսն զանձն՝ ի ծուարուի կացուցի։ զի
20 զգաստասմս շահեցայց։ *Արդ ես երկ-
այսն իբրև զերկեսայ. զի զերկեսայսն շա-
21 հեցայց։ *Արդ ես օրինաբ իբրև զայ
նոսիկ՝ որք ես օրինաբն էին. իբրև ոչ
ես օրինաբն էի. այլ զի և որք ես
օրինաբն իցեն, և զնոսա շահեցայց. ես
անօրէնսն եղէ իբրև զանօրէնս. իբրև
ոչ ես անօրէն ինչ էի ես. այլ ընդ
օրինաբն քրիստոսի շահեցայց զանօրէնսն։
22 *Արդ ընդ տկարս իբրև զտկար՝ զի
զտկարսն շահեցայց. ընդ ամենայն ամ ես
զամենայնսն եղէ. զի թերևս ապրեցուցից զոմանս։
23 *Ո՛ ամս առնեմ վասն աւետարանին
զի հաղորդ եղէց նմա։
24 *Ոչ գիտէք՝ եթէ որք յասպարիսին ՊՂՈՒ
ընթանան, ընդ ամենեքեան ընթանան՝ բայց միոք առնու զյաղ-
թութիւն. այնպէս ընթացարուք՝ զի
25 հասանիցիք։ *Ամենայն որ պատերազմի
ամի ժուժկալ լինի ամենայնիւք։ զի զերծ-

Նէ լի պահակն առնուացուն՝ և մեք զա-
նէլի ընդհանուէ։ * Ա՚ըդ ես իսկ այնպէս 26
ընթանամ, ոչ ունի յանէրևոյթս. այն
պէս մրցիմ, ոչ ունի թէ զհողմս ինչ
կոծելով։ * Ա՚ըմ ճնշեմ զմարմինս 27
իմ, և հնազանդեցուցանեմ. զի գու-
ցէ որ այլոցն քարոզեցի՝ ես ինքն ան-
պիտան գտանիցիմ։

Գ.Ի : ԺՈ.

Ա՚ ես կամիմ, ե՛ղբարք, զի մոռ- 1
բաւիք. զի հարքն մեր ամենեքին
ընդ ամպովն էին. և ամենեքին
ընդ ծովն անցին։ * Ա՚ես ամենեքին՝ 2
մովսէս մկրտեցան յամպն և՚ի ծովն։
զնոյն հոգեւոր կեր։ * Ա՚ես ամենեքին 3
բակուրն կերին։ * Ա՚ես ամենեքին 4
զնոյն հոգեւոր ըմպեցին արբին. զի
ըմպէին՚ի հոգեւոր վէմէն՝ որ երթայր
զհետ

զհետ նոցա. և վէմն էր Քրիստոս։ Ալէլ Ալէլ
ույլ եղիտ ըստ բազումս ի նոցանէ հաճել 17. 6
ցաւս սուրբ։ Քանզի առաքեալս անկան յա Մաթոյ.
6 նապատուի անդր * Աշ այն օրինակաւ 20. 10
լիներ վա մեր. զի մի լեցուք ցանկա Մաթոյ.
ցօղք չարեաց։ ոչ եւ նոքայն ցան 26. 64
7 կացան * Աշ մի կռապաշտիշտք լինիլ Մաթ.
ոչ ոմանք ի նոցանէ. ոչ եւ գրեալ է 10ց. 14
Նաւու ժողովուրդն ուսոել եւ մնալ Ալէլ
8 եւ յարեան ի խաղալ * Աշ մի պատճ 32. 26
կեսացուք։ որպէս ոմանք ի նոցանէ Մաթոյ.
պատնիկեացն. եւ անկան ի միում ա 25. 10
կեսացուք։ որպէս ոմանք ի նոցանէ Մաթոյ.
9 ւուր քան եւ չորք հազարք * Աշ մի Մաթոյ.
փորձեսցուք զնոր՝ ոչ ոմանք ի նոցէ 21. 5
փորձեցին, և յօձից անտի սատա և 4
10 կեսացան * Աշ մի տրունջեսցուք ոչ Մաթոյ.
ոմանք ի նոցանէ տրունջեցին, և կո 11. 10
11 րեան ի սատակէ անտի։ * Աշ այն 14. 2
պրիեջ վա մերոյ խրատուս, յորս վախ
ամ օրինակաւ անցանէր չէ նա. թայց
12 Ճան յաւիտեանցին եհաս։ * Աշ յաւ
հետև որ համարիցի հաստատուն կալ
13 զգոյշ լեցի, գուցէ անկանիցի։ վասր
ձեռն ի ձեր վէր ոչ է եկեալ թագ

մարդկանե. այլ հաւատարիմ է Աստ-
ուած զի չիցէ զձեզ՝ ի փորձու-
թիւն առա-
ջել քան զկար ձեզ. այլ արասցէ ընդ-
փորձութեանն և զելս՝ զի համբեր-
կարասջիք։

Զ.Ղ. 14 Վասորոյ սիրելիք իմ, փախեր-
ուք ի
կռապաշտու-
թենէ։ 15 Իբրեւ ընդ իմաս-
տունս խօսիմ. ընտրեցէք ձեզէն զոր
ասեմս։ 16 Ամաժամն օրհնութեան զոր
օրհնեմք՝ ոչ ապաքէն հաղորդութիւն
է արեանն քրիստոսի հացն՝ զոր բեկանեմք՝
ոչ ապաքէն հաղորդութիւն է մարմնոյն
քրիստոսի։ 17 Զի մի հաց՝ մի մարմին եմք
բազումքս. զի ամենեքեան ի միոջէ հա-
ցէ անտի վայելեմք։ 18 Տեսէք զիսրայէլն
ըստ մարմնոյ. ոչ ապաքէն որք ուտեն
ի զոհից՝ հաղորդք են սեղանոյն։
19 Զի՞ արդ զինչ ասեմ, թէ զոհեալն
իցէ զինչ. և կամ թէ կուռքն իսկ
իցէ զինչ։ 20 Այլ զոր զոհեանն հեթա-
նոսք՝ դիւոց, և ոչ ամ զոհեն. ոչ կա-
միմ զձեզ հաղորդս դիւոց լինել։ Քա՛ն
զի ոչ կարէք զբաժակն տեառն ըմպել՝ և
զբաժակն դիւոց։ 21 Ոչ կարէք ի

սեղ

ձեռանդ ամն վայելիւր, ի՛ւր սեղանոյ
22 դիւցազ։ *Ելիա զնախանձ ինչ արիա
նիկոլմէ ամն. մինչ զօրաւոյնք իցեմք
քան զնա։ ‖ Ամ ինչ ինձ մարթ է, այլ ‖ Ալ՝
23 ո՛չ ամ ինչ օգուտ կ։ *Ելիայն ինչ ինձ
27 մարթ է, այլ ո՛չ ամ ինչ չինել։ *Ել՝
ոք զանձին ուրեք խնդրեսցէ, այլ ու-
28 զընկերին։ *Ելիայն ինչ որ խասնեսա
նացի վաճառի, կերպ՛ք, և մի՛ խարէք
29 վա՛ խղճի մտացդ։ ‖ Ո՛ի ան կ երկիր ‖ Ասէ։
27 լսիւր խրատ։ *Ելիա ոք կուշէ զձեզ
յանհաւատից՝ և կամիցիք երթալ. Աչեա։
զամ ինչ որ առ ձեր դնիցի, կո-
տ՛ցէ, և մի՛ խարէք վա՛ խղճի մտաց։
28 *Ելիա ոք առաջի ձեր զԹէ այդ-
զոհեալ է՝ մի՛ ուտիցէք վա՛ նմի՝ որ ցու-
ցեալ է, և մի՛ խարէք վա՛ խղճի մտացն։
63 շակն եղեւ. և վա՛ խղճի մտացն։ *Ել՝
զընկերին. խակ ընդ կին քնաւ ոչ
ասելիցես իմ դատելի յայլոց խղճէ
30 մտաց։ *Ելիա ես չնորհօք վայելեմ,
ընդ կին հայհոյիցիմ, վա՛ որոյ ես ոչ
31 հանամ։ *Ելիա՝ եղիծ ուտիցէք, ո՛չ ‖ Ալա։
ծի՛ն եղիծ և առնիք ‖ Ասէ։

ձեռք, զամ ինչ ի փառս այլ արտաքոյ քան
զքեզ։ * Ընտանոց գայթակղութիւն դնելոյ
ի հրէից և հեթանոսաց լինիմք, և ո՞
կակղեցուցեն ոյք։ * Այլ և ոտս ամենևին
ամենեցուն հաճոյ լինիմ, ոչ խնդրեմ
զանձին օգուտ · այլ զբազմաց, զի
ապրեսցին։

ԺԱ. ՅՈՎ.

Ա Ո՛ տէր, ի քեզ յուսացայ, մի՛ երբեք
ամաչեցից։ Ազատեա զիս ի քում
արդարութեան և հանգոյ զիս։ Ունկն
քո դարձո՛ւր առ իս և փրկեա զիս։
Եղիր ինձ յաստուածակերպ հովանի
և ի տեղի ապաստանի զի կեցուցանես
զիս։ Զի զօրութիւն իմ և ապաւէն իմ
ես դու, և վասն անուան քոյ առաջնո-
րդես և սնուցանես զիս։ Հանես զիս
յորոգայթէ զոր ծածկեցին ինձ, զի դու
ես պատսպարութիւն իմ։ Ի ձեռս քո
աւանդեմ զհոգի իմ, փրկեցեր զիս տէր
ճշմարիտ աստուած։ Ատեցեր զոր
պաշտեն զսուտ, և ես յուսացեալ եմ
յաստուած։ Եւ ուրախ եղէց և ցնծա-
ցից ի ողորմութեան քում, զի տեսեր
զխոնարհութիւն իմ, և գիտացեր զհո-
գիս իմ յանձկութեանց։ Եւ ոչ փակե-
ցեր զիս ի ձեռս թշնամեաց, կացուցեր
զոտս իմ յընդարձակութեան։ Ողորմեա
ինձ տէր, զի նեղեալ եմ։ Խոնարհեցաւ
ի վշտի աչք իմ, հոգի իմ և որովայն իմ։
Սպառեցաւ ի ցաւս կեանք իմ, և տարի-
քս իմ ի հեծութիւնս։ Տկարացաւ ի չա-
րութեան զօրութիւն իմ, և ոսկերք իմ
խռովեցան։ Յամենայն թշնամիս իմ
եղէ նախատինս, և ի մերձաւորս իմ
յոյժ, և տեսողք ի ճանապարհի իմ
փախեան յինէն։ Մոռացայ իբրև մե-
ռեալ ի սրտէ, եղէ իբրև անօթի ման-
կունք, և ոչ գոյ որ ի բերանոյ նոցա
առնուցուն։ Զի սիրտ իմ և մարմին
իմ ցնծացին յաստուած կենդանի։ Ոչ
խնայեցեր ինձ տէր, զի զայրացեալ
եմ։ Ոչ ապրեցուցանես զիս, զի ան-
զգամ եմ։ Ոչ ողորմեցար ինձ, զի
ոչինչ եմ։ Ոչ ապրեցուցանես զիս,
զի ոչինչ եմ։ Ոչ ողորմեցար ինձ, զի
ոչինչ եմ։ Ոչ ապրեցուցանես զիս,
զի ոչինչ եմ։ Ոչ ողորմեցար ինձ, զի
ոչինչ եմ։ Ոչ ապրեցուցանես զիս,
զի ոչինչ եմ։ Ոչ ողորմեցար ինձ, զի

յորժամ յաղօթս կայցէ՝ կամ մարդ
գարեհանայցէ բացաւ գլխով՝ յամօթ
առնէ զգլուխն իւր։ զի այնպէս հա-
մարի՝ թէ գերծել խնդրէ։ * Օ՛ի ևթէ 9
ոչ աքօղեսցի կինն, փոքրեսցէ զհեր
իւր։ ապա ևթէ անպատեհ է կնոջ
փոքրել կամ գերծուլ՝ աքօղեսցի։
7 * Այրն մարդոյ չէ պարտ ծածկել
գլուխ իւր։ զի պատկեր և փառք Աս-
է ։ իսկ կինն փառք առն իւրոյ է ։
8 * Օ՛ի ոչ ևթէ այր ի կնոջէ է ։ այլ Կնոջ
կինն յառնէ ։ * Եւ ոչ ևթէ այր
10 առն ։ * Վ՛ասն այնորիկ պարտ կինն
տանել զիշխանութիւն ի հրեշտակաց։
11 * Բայց ոչ կինն առանց առն , և ոչ
12 այր առանց կնոջ ի Տէր ։ Օ՛ի ոսպ
կինն յառնէ՝ նոյնպէս և այր ի կնոջէ
13 բայց ամ յԱստ ։ * Ա՛յլ դուք զձեզն
տուք զիրաւադ։ արժան է կնոջ մարդ
գլխարկել առ Աստուած։ զի այնպէս հա-
մարի՝ թէ գերծել խնդրէ։ Օ՛ի ևթէ

ասէր ի վատ ձեռն նման, զի գիտաք ինձ
խանակ զգեստուս տուեալք ձեռնամուխ
16 *Այսպէս ոք կամի հակառակողի լինել
ինձ, մեք չունիմք այնպիսի սովորու-
թիւն. եւ ոչ եկեղեցիքն ։ *Այլ 17
զայս պատուիրեմ, ոչ զի թէ գովի
ձեզ, զի ոչ ի լաւանալ, այլ ի վատ
թարն նկրտիլ: *Այսր յոյժ ամ ի 18
մի վայր ժողովիցիք յեկեղեցին, լսեմ
եթէ հերձուածք գոն ի ձեզ. եւ մաս
կաւ ինչ հաւատամ։ *Պայց և հերձ 19
ուածք լինելոց են ի ձեզ, զի ոմք ըն
տիքն իցեն ի ձեզ երեւեսցին։ *Եւ 20
արդ՝ ի ժողովիլն ձեզ ի միասին՝ ոչ է
տուն տէր ձեզ տեղի հաց ուտելոյ։
*Ո՛չ ի խըմբաքանչիւրոյդ զիւր ընթրիս 21
յառաջանայ ուտել. եւ ոմն քաղցեալ
եւ ոմն արբեալ։ *Ա՛ւրէք տուն ոչ 22
ունիցիք ուտելոյ կամ ըմպելոյ. եթէ
զեկեղեցեաւն այ արհամարհիցէք. եւ
յամօթ առնէք զչքաւորան. զինչ
ասացից. գովեցից զձեզ՝ յայդմ ոչ
գովեմ։ *Ո՛ի ես ընկալայ ի տէր՝ զոր
և ձեզն աւանդեցի, եթէ տէր յի՛սուս

շերին յորում մանուկն էառ զհայր
24 * Կոչեցաւ՝ երեկ՝ և ասէ ‖ առիք՝ ‖ Մարկ
և կերայք . այս է մարմին իմ , որ վասն
26. 26 ձեր բաշխի . զայս արարէք առ իմոյ Մատթ.
յիշատակի : * Նոյնպէս և զբաժակն 14. 22
25 յետ ընթրեացն էառ և ասէ . այս Ղուկ.
բաժակ նոր ուխտ է իմով արեամբ . 22. 17
զայս արարէք քանիցս անգամ Թէ
որ ումեք՝ առ իմոյ յիշատակի : * Զի
26 ընդ որ եթէ ուտիցէք զհացս Կորն.
զայս , և զբաժակս ըմպիցէք՝ զմահ Ա. 11
տէն պատմեցէք , մինչև եկեսցէ նա : 26
27 * ‖ Ա՛յսուհետև՝ որ ուտիցէ զհացս ‖ Ղուկ.
կամ ըմպիցէ զբաժակս տեն անարժա 22. 19
նութեբ , պարտական եղիցի մարմնոյ և 29
28 և արեան տեն : * Փորձեսցէ մարդ
զանձն իւր . և ապա յի հացէ անտի
29 կերիցէ և՛ի բաժակէն արբցէ : * Ո՛
ոք ուտէ և ըմպէ անարժանութեբ
դատաստան անձին իւրում ուտէ և
ըմպէ . զի ոչ խտրէ զմարմինն տեն :
30 * ‖ Ա՛յսորիկ հակառակ ի ձեզ բազումք
հիւանդեբ և տկարեբ , որք ննջեցեալք իմկ

ի ներքս՝ առ կուռսն անմաքուհոյն ոսկի եւ ար-
2 ծիւք։ Վախտիք խակ՝ զի միւոյ հերթանոսաքն
կամին երթալ տաճարսն իւրեանց՝ ասեն
3 ցմարդիկն Հրէից՝ զի մի՛ երթիցեն։ Զի ինքն
ինքեանց է մի ոմն ծովին, որ խրատանիցէ զա-
մամանի գնալ պատերազմ։ 21 Եւ նոքա ոչնչով ինչ
ի բաց ածին զնոսա ի ծովէն։ Եւ ոչ ինչ ոչնչով
ինչ ի բաց ածին զնոսա ի ծովէն։ Եւ ոչ ինչ ոչնչով
ինչ ի բաց ածին զնոսա ի ծովէն։ Եւ ոչ ինչ ոչնչով

ԳԼՈՒԽ ԺՀ.

զայրանալ յորժամ եւկիր յայնժամ
պատերազմեցին։
ժողովեցին զամենայն ժողովուրդսն իւրեանց
ի տան իւրում կերիցեն։ զի մի՛ ի դա-
ղանի՝ պա թէ ոք քաղցեալ իցէ՝ 34
ժողովիցեն ուտել՝ մինչեւ ցնոսա
աւուրհասեալ երգասցէ՝ յերթայ՝ ի մի վայր
աշխարհին դատապարտութիւն։ 33 Ա՛ոյ
դատիմք՝ ի տանէ խրատիմք։ զի մի՛ շ
ապա ոչ դատապարտիցուք։ 32 Եւ երթեալ
ի ներքս՝ առ կուռսն անմաքուհոյն 31

3 թայիք և գայիք։ * Ա՛ր տուրայ ցուցցե
Նահ ձեզ։ զի ոչ մի հոգւով այլ խօսի՝ Ա՛մէն։
Ա՛ր ոչ մի և ասիցէ, թէ նզովեալ լիր։ և ոչ մի
Կարէ առնել զայն, եթէ ոչ հոգւովն
4 սրբով։ * Ա՛ն պէտ և բաժինք շնոր
5 հաց ունի այլ հոգի նոյն է։ Եթէ
բաժինք պաշտամանց են, այլ տէր
6 նոյն է։ * Եթէ բաժինք յայտնուեցաւ
ունի, այլ աշխ նոյն է. որ յայտնէ զայս
7 յայտի։ * Ասացէ խնդրանքն ուղղեալ
տուեալ է յայտնութիւն հոգւոյն առ
8 խնդրանքն օգուտ։ * Ա՛մէն ի՛
հոգւոյն տուեալ է բան իմաստու
թեան. այլում բան գիտութեան ըստ նմին
9 հոգւով։ * Ա՛ինպէս հաւատք նովին
հոգւով. այլում շնորհս բժշկութեանց
10 նովին հոգւով։ * Ա՛յլում յայտնու
թիւն զօրութեանց. այլում մարգարէու
թիւն. այլում ընտրութիւն հոգւոց.
այլում տեսակ լեզուաց. այլում թարգ
11 մանութիւն լեզուաց։ * Ա՛յլ զայս
ամ յայտնէ մի և նոյն հոգի. և բաշ
12 ժանէ իւրաքանչիւր ոմն և կամի։
13 * Եւ մարմին մի է, և անդամս բազումս

ունի . և ամ բազում անդամք մարդ
ծունդ՝ մի մարմին են . նոյնպէս և քրի-
13 ստոս * Քանզի միով Հոգւով մեք ամենեք
քին՝ ի մի մարմին մկրտեցաք . եւթէ
հրեայք , եւթէ հեթանոսք . եւթէ ծա-
ռայք . եւթէ ազատք . ամենեքեան զմի
14 Հոգի արբաք : * Քանզի մարմինն ոչ
15 մի անդամ է . այլ բազում : * Եւթէ
ասիցէ ոտն , զի չեմ ձեռն , չեմ ի
մարմնոյ անտի , ոչ այնու չիցէ ի մար-
16 մնոյ անտի : * Եւ եւթէ ասիցէ ունկն ,
մի՞ զի չեմ աչն , չեմ ի մարմնոյ ան-
տի , ոչ այնու չիցէ ի մարմնոյ անտի :
17 * Եւթէ ամենայն մարմին աչն էր՝
ծոր էր ունկն . և եւթէ ամ լսելիք
18 էին՝ ուր էին հոտառութիւնք : * Այլ
արդ՝ ած Աստուած զանդամսն՝ զմի մի ի
քանէիւր ի նոցանէ ի մարմնին ոյն և
19 կամեցաւ : * Ոչ ինչ եւթէ էր ամ մի ան
20 դամ , ուր էր մարմին : * Այլ ա-
նդամք բազումք են , և մարմին մի
21 է : * Եչ կարէ ասիւն առաւել ցձեռն , եւթէ չէ
ցոտն՝ թէ չէիք ինձ պիտոյ : * Այլ
22 ես

թառաւել որք Թուխին անդամք մարց
ծնան, Թէ տիտղոսիք իցեն կամ
23 իրաւունք են։ * Այս որք Թուխին, Թէ
անարդապոյնք իցեն մարմնոյն, այնց
առաւելութիւն պատուի առնելոյ. և
ամօթոյքն մեր առաւել ևս պարկեշ
24 տութի ունին։ * Այս պարկեշտութիւն մեր
թոյլ չէ ինչ ոչիսոյ. քանզի ոչ խոտո
նեաց զմարմինն, և նուազելն առաւել
25 ևս զպատուիւ ևս։ * Ո՛վ իմն իցեն հեղգ
ութ ածք՝ ի մարմնի անդ. այլ զինոյնք
26 զմիմեանց հոգեյացեն անդամքն։ * Այս
եթէ վշտանայ ինչ մի անդամն, վշտա
նան ամ անդամքն ընդդէմ. և եթէ
փառաւորի ինչ մի անդամն, խնդա
27 մանան ամ անդամքն ընդդէմ։ * Այլ դուք
մարմին քրիստոսի էք՝ և անդամք յանդամոց
28 նիւ։ * Եւ զորս եդ ած յեկեղեցւոջ Ա նախ
առաքեալս. երկրորդ՝ մարգարէս. երրորդ՝ վարդապետս. ապա զօրութիւն, ապա շնորհս բժշ
կութեանց, օգնութիւնս, վարիչս, ազգս
լեզուաց, թարգմանութիւս լեզուաց։
29 * Ոչ թէ ամենեքին առաքեալք իցեն,

ամ և զամ գիտուն. և եթէ ունի
գարեուն, և գիտիցեմ զնարհուրդս
զանձին։ * Եւ եթէ ունիցիմ զմար- 2
հինն, զի իբրև զծնծղայն՝ որք ղո-
նիցիմ, եղէ ես իբրև զպղինձ, որ
և զիմաստութիւն ամենայն գիտիցեմ
և զհրաշագործութիւն ամենայն, և
եթէ զհաւատս ունիցիմ այնպիսի
ոչ ունիցիմ, եղէ ոչինչ։
Եւ եթէ զամենայն ինչս իմ տացեմ
ի կերակուր աղքատաց, և եթէ մարմին
իմ մատնեսցի այրելոյ, և սիրոյ ոչ
ունիցիմ, ոչ ինչ օգտիմ։ Սէրն երկայ- 4
նամիտ է, քաղցրագործ է, սէրն ոչ
նախանձի, ոչ պարծի, ոչ հպարտա-
նայ, ոչ անպատշաճ ինչ առնէ, ոչ
խնդրէ զիւրն, ոչ բարկանայ, ոչ
մտանէ չարութիւն, ոչ ուրախանայ
ի գործ անիրաւութեան, այլ ուրա-
խանայ ճշմարտութեան, զամենայն
ինչ ծածկէ, զամենայն ինչ հաւատայ,
զամենայն ինչ յուսայ, զամենայն 38
ինչ համբերէ։ * Սէրն երբէք 39
չանկանի։ Եթէ մարգարէութիւնք
իցեն՝ ի դադար հասցին, եթէ լե-
զուք իցեն՝ դադարեսցին, եթէ գի-
տութիւն իցէ՝ ի դադար հասցի։
Զի մասամբ գիտեմ, և մասամբ 40
մարգարէանամ։ Եւ յորժամ եկեսցէ
կատարեալն, ապա մասնաւորն
դադարեսցի։ Յորժամ էի մանուկ,
խոսէի իբրև մանուկ, իմաստնա-
նայի իբրև մանուկ, խորհէի իբրև
մանուկ։ Յորժամ եղէ այր, դադա-
րեցուցի զմանկականն։ Արդ տես- 41
անեմ զամենայն իբրև ընդ հայելի
ի մթին բանի, ապա երեսս առ երես։
Արդ գիտեմ զամենայն մասամբ,
ապա գիտասցեմ զամենայն իբրև
զի գիտացեալ եղէ։ Արդ մնան հա- 42
ւատք, յոյս, սէր, երեքեան սոքա,
եւ մեծ ի սոսա է սէրն։

ԺԳ.

Զհետ եղէք սիրոյ, նախանձիք 1
ընդ հոգեւորսն, մանաւանդ զի
մարգարէանասցէք։ Զի որ լեզուաւ 2
խօսի, ոչ մարդկան խօսի, այլ Աս-
տուծոյ, զի ոչ ոք լսէ, հոգւովն
խօսի զխորհուրդս։ Իսկ որ մարգա- 3
րէանայ, մարդկան խօսի շինուած
և յորդորումն և մխիթարութիւն։
Որ լեզուաւ խօսի, զանձն շինէ։ 4
Իսկ որ մարգարէանայ, զեկեղեցի
շինէ։ Կամիմ զի ամենեքեան լե-
զուաւ խօսիցիք, այլ առաւել զի
մարգարէանայցէք։ Մեծ է որ մար- 5
գարէանայ, քան զլեզուաւ խօսողն,
բայց եթէ մեկնեսցէ, զի եկեղեցի
շինուածոյ առնուցու։ Արդ եղբարք, 6
եթէ եկեալ իցեմ առ ձեզ լեզուաւ
խօսելով, զի՞նչ օգտիցիմ ձեզ, եթէ
ոչ ձեզ խօսեսցիմ կամ յայտնու-
թեամբ կամ գիտութեամբ կամ
մարգարէութեամբ կամ վարդապե-
տութեամբ։ Ոչ ինչ ինչ անշունչ 7
ձայնք տան, եթէ փող կամ եթէ
քնար, եթէ ոչ զտարբերութիւն
ձայնից տացեն, զիա՞րդ գիտասցի
որ փողն կամ որ քնարն հարանի։
Եւ եթէ փող անորոշ ձայն տայ, 8
ո՞վ պատրաստեսցի ի պատերազմ։
Նոյնպէս և դուք, եթէ ոչ լեզուաւ
բան տացէք ի գիտութիւն, զիա՞րդ
գիտասցի որ խօսի, զի լինիցիք
ընդ օդ խօսեալ։ Այսչափ ազգ 9
ձայնից են յաշխարհի, և ոչ ինչ
անձայն։ Եթէ ոչ գիտասցեմ զուժ 10
ձայնից, եղէ ես ընդ որում խօսիմ
բարբարոս, և որ խօսի ընդ իս՝
բարբարոս։ Նոյնպէս և դուք, զի 11
եթէ նախանձիք հոգեւորաց, ընդ
շինուածոյ եկեղեցւոյ նախանձիք
լինել։ Վասն որոյ որ լեզուաւ 12
խօսի, խնդրեսցէ զի թարգմանեսցէ։
Զի եթէ աղօթիցեմ լեզուաւ, հոգի
իմ աղօթիցէ, իսկ միտք իմ անպտուղ
է։ Զիա՞րդ է ուրեմն, աղօթեցից 13
հոգւովն, աղօթեցից և մտաւ-
քովն, երգեցից հոգւովն, երգեցից
և մտաւքովն։ Զի եթէ օրհնեսցես 14
հոգւովն, որ լնու զտեղի անդամոյ
ասէ, զիա՞րդ ասիցէ ամէն ի քո
օրհնութիւնդ, զի ոչ գիտէ զինչ
ասիցես։ Զի դու լաւ շնորհս ասես, 15
այլ ոչ ոք շինի։ Շնորհակալ եմ
Աստուծոյ, զի զամենեսեան ձեզ
լեզուաւ խօսիմ։ Այլ ի եկեղեցւոջ 16
կամիմ հինգ բան խօսել զմտաւքս
իմով, զի և այլ ուսուսցից, քան
զբիւրս բանից լեզուաւ։ Եղբարք, 17
մի՛ մանկամիտ լինիք, այլ չարու-
թեամբ մանկամիտ լերուք, և
կատարեալ մտաւք լերուք։ Յօրէնսն 18
գրեալ է, զի լեզուաւ այլազգեաց և
շրթամբ այլոց խօսեսցիմ ընդ ազ-
գիս այսոսիկ, և ոչ այնպէս լուիցեն
ինձ, ասէ Տէր։ Վասն որոյ լեզուք 19
նշան են ոչ հաւատացելոց, այլ
անհաւատից, և մարգարէութիւն
ոչ անհաւատից, այլ հաւատացելոց։
Արդ եթէ ժողովեսցի եկեղեցի ամ- 20
ենայն ի միասին, և ամենեքեան
լեզուաւ խօսեսցին, մտանիցեն
ապերասանք և անհաւատք, ոչ
ասիցեն եթէ մոլեգնեալ էք։ Այլ 21
եթէ ամենեքեան մարգարէանասցեն,
մտանիցէ անհաւատ մի կամ ապեր-
ասան, և յանդիմանեսցի ամենեցուն
և քննեսցի ամենեցուն, և ծածուկք
սրտի նորա յայտնի լինիցին, և
ընկեալ երեսաց իւրոց երկրպագեսցէ
Աստուծոյ, պատմեսցէ եթէ Աստուած
իսկ ի ձեզ է։ Զի՞ արդ է, եղբարք, 22
եթէ ժողովեսջիք, ամենայն մի
սաղմոս ունի, վարդապետութիւն
ունի, յայտնութիւն ունի, լեզու
ունի, մեկնութիւն ունի, ամենայն
ինչ շինուածոյ եկեղեցւոյ եղիցի։
Եթէ լեզուաւ ոք խօսի, երկուք
կամ առաւելն եթէ իցեն, ի մասին
և մեկնեսցէ։ Եթէ ոչ իցէ մեկնիչ, 23
լռեսցէ եկեղեցի, և ինքեան խօսեսցի
և Աստուծոյ։ Մարգարէքն երկուք 24
կամ երիք խօսեսցին, և միւսանգամ
քննեսցի։ Եթէ ուրեք այլում հայ- 25
տնեսցի նստելոյ, առաջինն լռեսցէ։
Զի կարէք ամենեքեան մարգարէա-
նալ ի միում ի միոջէ, զի ամենեքեան
ուսանիցին և ամենեքեան մխիթարիցին։
Եւ հոգիք մարգարէիցն մարգարէիցն 26
հնազանդեսցին։ Զի ոչ է Աստուած
անկարգութեան, այլ խաղաղութեան,
որպէս և յամենայն եկեղեցիս սրբոց։
Կանայք ձեր լռեսցեն ի ժողովս, 27
զի ոչ է հրամայեալ նոցա խօսել,
այլ հնազանդել, որպէս և օրէնքն
ասէ։ Եթէ ինչ ուսանել կամիցին, 28
ի տանն իւրեանց հարցցեն զայրս
իւրեանց, զի ամօթ է կնոջ խօսել
ի ժողովս։ Միթէ ձեզանէ՞ բան 29
Աստուծոյ ելանէ, կամ միայնոցդ՞ է
հասեալ։ Եթէ ոք կարծիցէ ինքն 30
մարգարէ կամ հոգեւոր լինել, ճա-
նաչեսցէ զոր ինչ գրեմ ձեզ, զի
հրամանք Տեառն են։ Եթէ ոք ոչ 31
ճանաչէ, ոչ ճանաչեսցի։ Արդ եղ-
բարք, նախանձիք մարգարէանալ,
և զլեզուաւ խօսելն մի՛ արգելուք։
Ամենայն ինչ պատշաճութեամբ և 32
կարգաւ եղիցի։

ցիմ զամ հաւատս՝ մինչև զլերինս ին
փոխելոյն, և զաչեր ոչ ունիցիմ, ոչինչ
3 եմ։* Եթե ջամբիցեմ զամ զինչս
իմ աղքատաց. և մատնիցեմ զմարմին
մինն իմ յայրուձին. և զաչեր ոչ ունիմ
4 ցիմ, ոչինչ օգտիմ։* Սէր երկայնա
միտ է՝ քաղցրանայ. սէր ոչ նախանձի
ձի. ոչ ամբարհաւաճէ. ոչ հպարտա
5 նայ։* Ոչ յանդգնի. ոչ խնդրէ զիւր.
6 ոչ դրդռի. ոչ խորհի զչար։* Ոչ ին
դայ ընդ անիրաւութի՝ այլ խնդայ
7 ընդ ճշմարտութի։* Զամենայնի տանէ.
ամի հաւատայ. ամենևին յուսայ.
8 ամի համբերէ։* Սէր ոչ երբէք ան
կանի. եթե մարգարէութիք լցին՝
խափանեսցին. եթե լեզուք՝ լռես
ցին՝ եթե գիտութիւն՝ խափանես
9 ցի։* Ի մասանէ փոքր ի՛ շատէ գի
տեմք. և փոքր ի՛ շատէ մարգարէա
10 նամք։* Այլ յորժամ եկեսցէ կատա
րումն՝ փոքր ի՛ շատէ խափանեսցի
11 Ընդ
ի՛ Ա՛ռ Աւրն։ Ա՛ռ
զամ ոչ ունիցիմ։ Ոչինչ օգտիմ։ Ա՛ռ
զամ ոչ ունիմ։ Ոչինչ օգտիմ։ Ա՛ռ
զամ ոչ ունիմ։ Ոչինչ օգտիմ։ Ա՛ռ
զամ ոչ ունիմ։ Ոչինչ օգտիմ։ Ա՛ռ

զի ոչ ունի ի մահ զարս։ քանզի հոգւով
քոյով մարդկան խօսի, այլ ընդ միտս
ցիրք։ 2 Զի ի ոչ խօսի ի լեզուս՝ ոչ
առաւել զիւ ի գործ մարգարէանայ
• Ձաւուրք լերուք հոգւով սրբոյն •
3 O հիւս երկայնք սիրով, ես խոստան

ելիցեն։

եղիցի ոտն հպարտութեան ինձ, եւ
ձեռն մեղաւորաց մի շարժեսցէ զիս։
անդ անկան ամենայն որ ընդ
Նա եւ ես անկայց, եւ յարեայ
զի Տէր հատուցանէ ինձ ըստ
արդարութեան իմոյ, եւ ըստ
մաքրութեան ձեռաց իմոց հատուսցէ
ինձ։ 21 Զի պահեցի զճանապարհս
Տեառն, եւ ոչ անօրինեցի յԱստուծոյ
իմմէ։ 22 Զի ամենայն դատաստանք
նորա առաջի իմ են, եւ արդարութիւնք
նորա ոչ հեռացան յինէն։ 23 Եւ
եղէց անարատ առաջի նորա, եւ
պահեցի զիս յանօրէնութենէ իմմէ։
24 Եւ հատուսցէ ինձ Տէր ըստ
արդարութեան իմոյ, եւ ըստ
մաքրութեան ձեռաց իմոց առաջի
աչաց նորա։

ԳԼՈՒԽ ԺԸ։

ԵՐԵՔԵԱՆ։ Եւ ես քան զամենայն սիրեմ
զքեզ, Տէր զօրութիւն իմ։ 2 Տէր
հաստատութիւն իմ, եւ ապաստան
իմ, եւ փրկիչ իմ։ Աստուած իմ
օգնական իմ, եւ յուսասցայց ի նա։
Պատսպարիչ իմ, եւ եղջիւր
փրկութեան իմոյ, եւ ընդունող իմ։
3 Օրհնելով կոչեցի զՏէր, եւ ի
թշնամեաց իմոց փրկեցայ։ 4 Պատեցին
զիս ցաւք մահու, եւ գետք
անօրինութեան վհատեցուցին զիս։
5 Ցաւք դժոխոց պատեցին զիս,

3 խօսի՛ ի խորհուրդս։ * Ասէ որ մար-
դարէանայն, մարդկան խօսի՛ ի շի-
4 նուլին, և՛ ի սիրուլին։ * Ար խօ-
սի՛ ի լեզուս՝ զանձն իւր շինէ. իսկ
որ մարգարէանայ՝ զեկեղեցին շինէ։
5 * Ասեմ, զի ամենեքին դուք ի լե-
զուս խօսիցիք. առաւել զի մարգա-
րէանայցիք. զի լաւ է՝ որ մարգարէա-
նայ քան զայն՝ որ ի լեզուս խօսիցի.
բայց եթէ թարգմանիցէ՝ զի եկեղե-
6 ցին զ՚շինուլին առնուցու։ * Արդ
այժմ, եղբարք՝ եթէ եկից առ ձեզ
ի լեզուս խօսելով, զի՞նչ օգուտ լի-
նիցիմ ձեզ՝ եթէ ոչ խօսիցիմ, կամ
յայտնուլիւք. կամ գիտուլիւք. կամ
մարգարէուլիւք. կամ վարդապետուլիւք.
7 * Եւ՚ն պարզ որպէս անշունչքն զձայն
տայցեն, եթէ փող և՚ եթէ քնար.
և եթէ զընտրուլի ինչ բառգաւազն
8 չառնիցեն, զիա՞րդ ճանաչիցի միտքն
հարկանել՝ կամ քնարին հնչել։ * Եւ՚ան
եթէ եղիցի հնչումն անորոշ փողին,
9 ո՞վ պատրաստեսցի ի պատերազմ։
Նոյնպէս և դուք՝ եթէ լեզուօք ոչ

նշանակիցէք զբանն՝ զի՛ երկրի՝ ձանձրի-
ցին խօսքն, զի լինիցիք այնուհետեւ
իբրեւ ըզօձս խօսեցեալք։ * 13 Ո՛վ ի այն
չարի ազգէ ձայնիդ են յաշխարհի. եւ
ոչինչ անձայն է։ * 14 Սակ արդ՝ եթէ ոչ
գիտիցեմ զզօրութի ձայնին, լինիցիմ
այնմ, որ խօսիցի ընդ իս՝ խաւար. եւ
նա, որ խօսիցի ընդ իս՝ դուժ։ * 15 Այդ
պէս եւ դուք՝ քանզի նախանձորդք էք
հոգեւորացն. վասն շինուածոյ ընկեղե-
ցւոյ խնդրեցէք՝ զոյն լինդ րնդ զի առաւել ևս լիցէք։
* 16 Վասն որոյ՝ որ խօսի՛ ի լեզուս, աղօթեսցէ
արասցէ՝ զի թարգմանիցէ։ * 17 Եթէ
կամ յաղօթս լեզուաւ՝ հոգին իմ կայ
յաղօթս. այլ միտք իմ անպտուղ ևն։
* 18 Սակ արդ՝ զի՞նչ լիցի. կացից յաղօթս
հոգւով, կացից յաղօթս եւ մտօք. սաղ
մոս ասացից հոգւով, սաղմոս ասացից
եւ մտօք։ * 19 Ապա լիցի՝ եթէ օրհնիցես
ցհոս հոգւով՝ որ կայցէ՛ ի տեղւոյ տգի-
տինդ՝ զիարդ ասիցէ՛ ի քում գոհութեն՝
զամէնն. քանզի զոր ասես՝ նա ոչ
գիտէ։ * 20 Ո՛վ ի դու քարոզք գոհա-
նա. այլ ընկերն ոչ շինի։

18 *Վասն զի ասեմ ես ձեզ, զի եթէ ոք ամենեցուն
19 ձեր առաւել լերզուիցէ քան զիս։ Այլ
ի մէջ եկեղեցւոյ կամիմ բանս հինգ
մտօք խօսիլ զի և զայլս խրատիցեմ,
20 քան զբիւրս բանս լերզուաւ։ Ա՛ղ-
բարք մի լինիք տղայք մտօք, այլ ի չա-
րեաց տղայացարուք, և մտօք կատա-
21 րեալք լինիջիք։ *Յառնդի և յօրէնսն
գրեալ է ։ ԵԹԷ յօտար լերզուս՝ և՛ի || Ես.
շրթունս օտարոտիս խօսեցայց ընդ ժո- 28. 11.
22 ղովրդեանդ ընդ այդմիկ՝ ոչ այն և ոչ
այնպէս լսել իցեն ինձ, ասէ Տէր։ *Ա՛ռ-
տաւրեմն լերզուք նշանակի վճռեն, ոչ
հաւատացելոց՝ այլ անհաւատից. իսկ
մարգարէութի՝ ոչ անհաւատից՝ այլ
23 հաւատացելոց։ *Ա՛յսպա եԹԷ գումիցէ
ամ եկեղեցին՝ ի մի վայր, և ամենեքին
ի լերզուս խօսիցին, և մտանիցեն անդր
տգէտք կամ անհաւատք՝ ոչ ասիցեն
24 ԹԷ զի մոլեքդ։ *Իսկ եԹԷ ամենեքին
քին մարգարէանայցեն, և մտանիցէ
ոք անդր անհաւատ՝ կամ տգէտ, յան-
դիմանի յամենեցունց, և քննէ յամե-
25 նեցունց։ *Եւ գաղտնիքք սրտի նորա
յայտ

յայնմանէ լինին՝ եւ ապա անկեալ ի վէր
երեսաց՝ երկիրպագանիցէ ա՛յր եւ խոս-
տովան լինիցի՝ թէ արդարեւ Աստ է ի՛
26 ձեզ։ * Եւ արդ՝ զինչ էիցէ եղբարբք
յարժամ՝ իմի վայր ժողովիցիք, իւրա-
քանչիւրոք ի ձէնջ՝ եթէ զսաղմոս ու-
նիցի, եթէ զվարդապետութի ունիցի,
եթէ զյայտնութի ունիցի, թէ զե-
զուս ունիցի՝ եթէ զԹարգմանու-
27 թիւնս՝ ի շինուած լինիցին։ * Եթէ
ի լեզուս ոք խօսեսցի՝ երկուք՝ եւ
եթէ եւս աւելի՝ երեք՝ եւ ապա մի քան
28 զմի՝ եւ միոյն Թարգմանիցէ։ * Ապա
եթէ չիցէ ոք՝ որ Թարգմանիցէ՝ լռու-
թիւն յեկեղեցւոջն՝ եւ միայն իւր՝ եւ
29 Աստուծոյ խօսեսցին։ * Մարգարէք եր-
կուք, կամ երիք խօսեսցին՝ եւ այլքն
30 քննեսցեն։ * Ապա եթէ այլոյ ումեք
որ նստիցի, յայտնեսցի՝ առաջինն
31 լռեսցէ։ * Քանզի կարող էք ամե-
նեքեան մի միով մարգարէանալ՝ զի
ամենեքեան ուսանիցին, եւ ամենեքեան
32 մխիթարեսցին։ * Եւ հոգիք խոստ մար-
գարէից՝ մարգարէից հնազանդին։

տուչ ու ըմ կարդի լինելոյն։

40 գեներ։ Ա՛ստ ինչ չէր պարկեշ
պատասխանի զեհօսինն լեզուօք մի ա-
ուն ի ղեւտացիսն, նախանձեցաւ՛ն մար-
տանայցե՛ն, տղիւոացին։ Ա՛ստա ի տու՛ն
պատուիրանք նո՛ւս։ Ա՛ստա ի տղի
տասացե՛ զար գրեցիդ ատ ձեզ՝ ի՛մ ան
մարգատե լինիլ՝ կամ հոդեւոր, զի՛
միայն նշան։ Ա՛ստ ինչ ի՛մ ոք կամիցի
ձեզնի բանն այ իմ։ ու կամ ատ ձեզ
դա լեկեղեցւոյ իսօսիլ։ Ա՛ստ ի՛մ
նոյնոն։ քանզի անպատուհն ինոյ մար
ցին, ի ատան զարս իւրոնցուց հարցա
սեն։ Ա՛ստա ի՛մ ուսանիլ ինչ կամի
զանդ լինիմ։ ապ ‖ ու օրինքն իսկ ա՞
զիւղ հրամայի նոցա իսօսիլ՝ այլ հնա
զանդ լինիմ։ Ա՛ստ ինչ ի՛մ ոք ի ձեզ
խաղաղասիրոպ չյամ եկեղեցին սրբոյ։ ամէն

ցանկ
գլխոց
ամսոց

† ամսոց

† ամսոց

†

ԳԼՒԽ Ժ.

ԵՒ Ցուցանեմ || ձեզ ճշմարտութիւն զաւրութեան 8
տարանին իմ , զոր աւետարա-
Պատ. նեցի ձեզ . զոր և ընկալայք . յոր և
յ. 11: հաստատեալքդ եք * || որով ապրիք
ցայգ՝ն. որով բան իմ աւետարանեցի
ձեզ՝թէ ունիցիք բայց եթէ ի զուր
հնչ հաւատացիք * Ո՛ի նախ ձեզ զայն 3
նախ աւանդեցի՝ զոր և եան ընկալայ.
թէ և քրիստոս մեռաւ վասն մեղաց մերոց , 4
Ա Կոր. || ըստ գրոց * || և թաղեցաւ . թէ
ե. 5: և յարեաւ յաւուր երրորդի ըստ գրոց :
Ա Ծնհան. * և թէ երևեցաւ Կեփայի . և ապայ 5
20. 15: մեռաւանդիցն : * Ապայ երևեցաւ ա- 6
Ա Ծնհան. ւելի ևս քան զհինգ հարիւր եղբարց
3. 3: միանգամայն . յորոց բազումք կան
մինչև ցայժմ , և ոմանք ննջեցին .
Ապա 7 * և ապայ երևեցաւ յակովբայ . ապայ

8 առաքելոցն ամենեցուն։* Հուսկ յե-
տոյ քան զամենեսեան խբրև անարդի
9 միոջ ի երևեցաւ և ինձ։ * Ես ի հա-
սեալ ի
խակ եմ տրուպն առաքելոց։ որ չեմ
10 զի հալածեցի զեկեղեցին ՚այ։ * Ի՜շխ
ընտրհաքն ՚այ եմ, զինչ և իցեմ. և
շնորհքն նո՛ր՝ որք ինձ՝ ըստնային ինչ
ոչ եղեն։ այլ առաւել քան զնոսա ամենե-
սեան վաստակեցայ։ և ոչ եթէ ես՝ այլ
11 շնորհն ՚այ՝ որ ընդ ինձ։ * Ի՜րդ՝ եթէ ես՝
և եթէ նոքա՝ այսպէս քարոզեցաք, և
12 դուք այսպէս հաւատացիք։ * Ի՜սպա
թէ քրիստոս՝ եթէ ի մեռելոց յա-
րուցեալ է։ զինչո՞ ասեն ոմանք ի
ձէնջ՝ եթէ յարութիւն մեռելոց չիք։
13 * Ի՜րթէ յարութիւն մեռելոց չիք, ա-
ռնջ եթէ յարուցեալ չէ քրիստոս։
14 պա և քո՛ չէ յարուցեալ։ * Ի՜ւ եթէ
քո՛ չիցէ յարուցեալ՝ ընդունայն է քա-
րոզութիւն մեր։ ընդունայն են և հա-
15 ւատքն ձեր։ * Ի՜ւ գտանիցիմք ստու-
գապէս վկայք ՚այ։ զի վկայեցաք զնոյն թէ յա-
րուցանէ զքրիստոս։ զոր ոչն յարուցանէ, եթէ
16 իսկ մեռեալք ոչ յառնեն։ * Ի՜սկ եթէ
մեռեալք ոչ յառնեն՝ նա և քրիստոս
17 ոչ յարուցեալ է։ * Ի՜սկ եթէ քրիստոս
ոչ յարուցեալ է՝ ընդունայն է հաւատ
ձեր, և դեռ էք յանցանսն ձերս։

ձեռնէք զայ յառնելն՝ ապա և քո՛ չէ յա
ղաւցեալ։ * Եւ եթէ քո՛ չիցէ յարու 17
ցեալ՝ընդունայն են հաւատքն ձեր.
և տակաւին՝ի մեղս կայք։ * Ապա 18
արդ՝որք ննջեցին՝ի քո՛, կորեա՛ն ար
դեօք։ * Եթէ այսու կեանսդ միայն 19
յուսացեալ եմք՝ի քո՛, ողորմելք եմք
քան զամ մարդիկ.

Եկն Նա՛յր արդ քո՛ յարուցեալ է՝ի մե՛ռ 20
ելոց՝ առաջինն պտուղ ննջեցելոց։
Վասն. * Քանզի մարդով եղե՛ւ մահ, և մար 21
դով յարութի՛ւն մեռելոց։ * Ա՛լ ա՛դա 22
Յով. Մա՛ն ամենեքեան մեռանի՛ն. նոյն
Ա. 5։ պէս և քրի՛ստոս ամենեքեան կենդանա
Ես. ցին։ * Ուրա՛խ եղէ՛ր դու՛ մեր 23
գ. 15։ պի. Նախ քո՛, և ապա քո՛ հանգ՝ի գալս
ուն նո՛ր։ * Եւ ապայ կատարած. 24
յորժամ տացէ՛ ի՛ձեռս զԱ՛ստուածն
Հ՛այր, և հօր. յորժամ խափանեսցէ
զիշխանութի՛ւն, և զպետութի՛ւն
և զզօրութի՛ւն։ * Ո՛ի պարտ է 25
Սաղ. նմա թագաւորել՝ մինչև դի՛ցէ զամ
ճ. 1։ թշնամիս՝ի՛ներքոյ ոտից իւրոց։ * Ե՛տ 26
Եբր. ուն թշնամին խափանի՛ մահ՝ և զամ
ք. 2։ ենդ

ինչ հնազանդ արար ի նմանութ սուխ 1 10. 13.
զանդեալ ի նմա ամ, յայտ կ՛լիցի քաց 10. 13.
յոյնմանէ՛ որ հնազանդեցուց նմա 8. 8.
զայ։ ¶ Ա՛ռ յորժամ հնազանդեացի 28 Երէց. 2. 8. 7.
նմա ամ, յոյնժամ և ինքն որդի հնա 8. 8.
զանդեացի այնմ, որ հնազանդեցուց
նմա զայս, զի երկիցի ամ յամի
29 ։ Ա՛ռ զի ինչ զարծիցեն, որք
ժկրտիցինն վ՛ն մեռելոց. եթէ արդա
րև մեռեալք ոչ յառնեն, ընդէր ևսկ
30 թնաւ ժկրտին վ՛ն նոցա։ ¶ Ընդէր և մեք
31 ձգնիմք յամ ժամ։ ¶ Ըստ հանապազ
մեռանիմք ։ ի պարծանս ձեր երդ
նում եղբարք, զոր ունիմ ի քս յ՛ս
32 տ՛ր մեր ։ ¶ Եթէ ըստ մարդոյ ի գա
զանամարտս ևթաղէի յեփես ոտս ։ զինչ
օգուտ երկ ինձ, եթէ մեռեալք ոչ
յառնեն։ ¶ Կերիցո՛ւք, արբցո՛ւք, զայր
33 զի վաղիւն մեռանիմք ։ ¶ Մի խաբիք ։
ապականեն զբարս քաղցունս բանք
34 չարք ։ ¶ Սթափեցարուք արդարու
թեամբ և մի մեղանչէք ։ զի զդիտուի
35 ոմանք ։ ասասցեն ոք ։ զիարդ յարիցեն
մեռեալք ։ կամ որով մարմնով գան
36 ։ Ա՛ռ անխոհեմ ։ զոր դու սերմանես
չկենդանանայ ։ եթէ ոչ մեռանիցի
37 նախ ։ ¶ Եւ զոր սերմանես ոչ զմարմինն
զոր լինելոց է սերմանես ։ այլ զհա
տիկն մերկ ։ որպէս պատահեսցէ

Եւ

*Ա՛ւ-
ռեալք՝ կամ որով մարմնով գայցեն։
*Ա՛նխոհ՝ դու զոր սերմանես, ոչ
կենդանանայ՝ թէ ոչ մեռանի՛ցի։ *Եւ
զոր սերմանես, ոչ զնոյն մարմին, որ
ծնանելոցն է, սերմանես՝ այլ հատ
մերկ. եթէ ցորենոյ իցէ՝ և եթէ այ
լոց սերմանեաց։ *Եւ Աստ տայ նմա
զմարմինն՝ ոյդ և կամի. և իւրաքանչ
իւրոց սերմանեացն զիւր մարմին։
*Ա՛ռ մարմինն նոյն մարմին է. այլ
այլ մարմին է մարդկան, և այլ մար
մին անասնոց. այլ մարմին թռչնոց՝ և
այլ մարմին ձկանց։ *Եւ մարմինք
երկնաւորք՝ և մարմինք երկրաւորք.
այլ այլ փառք երկնաւորաց՝ և այլ
փառք երկրաւորաց։ *Ա՛յլ փառք
արեգական. և այլ փառք լուսնի. և
այլ փառք աստեղաց. և աստղ աս
ղաստղ առաւել է փառօք։ *Այնպէս
և յարութիւն մեռելոց. սերմանի ապա
կանութեամբ՝ և յառնէ առանց ապականու
թեան։ Սերմանի անարգութեամբ՝ և յառնէ
փառօք. սերմանի տկարութեամբ՝ և յառ
նէ

ՃԹ

ոչ ապականութիւն զանապականութիւն
ժառանգե։ *Ա՛րդ, զհարհարդ մի
ասեմ ձեզ. ամենեքեան ննջեսցուք, ամէն
այլ ոչ ամենեքեան նորոգիցուք։ *Յան
կարծակի յականն թօթափիլ՝ ի փող
յետինն. քանզի փող հարկանի, և մե
ռեալք յարիցեն առանց ապականու
թեան, և մեք նորոգիցուք։ *Պարտ
է զի ապականութիւնս զայս զգես
ցի անապականութիւն, և մարմին
այս ժառանգել ոչ կարէ զարքայու
թիւն աց։ *Այլ զայս ասեմ ձեզ
եղբարք՝ եթէ մարմին և արիւն զարքայ
ութիւն աց ոչ ժառանգեն։ և
ոչ ապականութիւն զանապականութիւն
ժառանգէ։ *Ահա խորհուրդ մի
ասեմ ձեզ. ամենեքեան ննջեսցուք,
այլ ոչ ամենեքեան նորոգիցուք։ *Յան
կարծակի յականն թօթափիլ՝ ի փող
յետինն. փող հարկանի, և մեռեալք
յարիցեն անապական, և մեք նորոգիցուք։
Պարտ է զի մարմինս զայս մահկանացու
զգեցցի անմահութիւն, և զմարմինս
զայս մահկանացու զգեցցի անմահութիւն։
Եւ յորժամ մահկանացուս զայս զգեցցի
անմահութիւն, յայնժամ եղիցի բանն
որ գրեալ է. Կլեալ է մահ ընդ յաղ
թութիւն։ Ո՞ւր է մահ՝ խայթ քո։ Ո՞ւր
է գերեզման՝ յաղթութիւն քո։ *Խայթ
մահու մեղք է, և զօրութիւն մեղաց
օրէնք։ *Այլ շնորհակալ Աստուծոյ
որ տայ մեզ յաղթութիւն տեառն մե
րոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ *Ապա
եղբարք իմ սիրելիք, հաստատուն լերո
ջիք և անշարժք, յառաջադիմեալք
ի գործ տեառն յամենայն ժամ, գի
տասցուք զի վաստակ ձեր ոչ է
ունայն ի տեառնէ։

Ա՛ր Աւրն. առաջնոյն.

Ա՛ր Աւրն. առաջնոյն. 269

ՃԹ

ոչ ապականութիւն զանապականութիւն
ժառանգե։ *Ա՛րդ, զհարհարդ մի
ասեմ ձեզ. ամենեքեան ննջեսցուք, ամէն
այլ ոչ ամենեքեան նորոգիցուք։ *Յան
կարծակի յականն թօթափիլ՝ ի փող
յետինն. քանզի փող հարկանի, և մե
ռեալք յարիցեն առանց ապականու
թեան, և մեք նորոգիցուք։ *Պարտ
է զի ապականութիւնս զայս զգես
ցի անապականութիւն, և մարմին
այս ժառանգել ոչ կարէ զարքայու
թիւն աց։ *Այլ զայս ասեմ ձեզ
եղբարք՝ եթէ մարմին և արիւն զարքայ
ութիւն աց ոչ ժառանգեն։ և
ոչ ապականութիւն զանապականութիւն
ժառանգէ։ *Ահա խորհուրդ մի
ասեմ ձեզ. ամենեքեան ննջեսցուք,
այլ ոչ ամենեքեան նորոգիցուք։ *Յան
կարծակի յականն թօթափիլ՝ ի փող
յետինն. փող հարկանի, և մեռեալք
յարիցեն անապական, և մեք նորոգիցուք։
Պարտ է զի մարմինս զայս մահկանացու
զգեցցի անմահութիւն, և զմարմինս
զայս մահկանացու զգեցցի անմահութիւն։
Եւ յորժամ մահկանացուս զայս զգեցցի
անմահութիւն, յայնժամ եղիցի բանն
որ գրեալ է. Կլեալ է մահ ընդ յաղ
թութիւն։ Ո՞ւր է մահ՝ խայթ քո։ Ո՞ւր
է գերեզման՝ յաղթութիւն քո։ *Խայթ
մահու մեղք է, և զօրութիւն մեղաց
օրէնք։ *Այլ շնորհակալ Աստուծոյ
որ տայ մեզ յաղթութիւն տեառն մե
րոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ *Ապա
եղբարք իմ սիրելիք, հաստատուն լերո
ջիք և անշարժք, յառաջադիմեալք
ի գործ տեառն յամենայն ժամ, գի
տասցուք զի վաստակ ձեր ոչ է
ունայն ի տեառնէ։

թէ. եւ մեք նորոգիցուք։* Օ. ի պատրա-
ս եւ սպասանուեալ այսմիկ զգենուլ զա-
նապականութիւն. եւ մահկանացուիս
այսմիկ զգենուլ զանմահութիւն։* Ա. յա-
յնժամ մահկանացուս այս զգեցցի
զանմահութիւն. եւ սպասանացուս զա-
նապականութիւն, յայնժամ եղիցի բանն՝
որ գրեցաւ. ։ Եղիտ ընկալաւ մահ ՚ի
յաղթութիւն։* Ա. ո՛ւր է մահ յաղթու-
թիւն քոյ. ո՛ւր է ժահիկ խայթոց քոյ։* Ա. ո-
թոց մահուա մեղքն են, եւ զօրութիւն մե-
ղաց օրէնքն։* Ա. ո՛վ շնորհէ քեզ՝ որ ե-
ս մեզ զյաղթութիւնն ՚ի Տէրն մերում
ի քրիստոս։* Ա. յաւուրս երեքտասան
կացէք. առաւել ևս զարթուք՝ անշար-
ժք եղեալք, յառատացեալ ի գործ տեա-
ձեր՝ ոչ է ունայն առաջի տեա։

Գլուխ ԺՀ։

Եւ ասաց ցնոսա առակ մի, եթէ
Ոչ ոք կարէ ի հանդերձէ նորոյ կար
կել, եւ դնել ի հանդերձ հնոյ. զի
եթէ ոչ, եւ նորն պատառեսցի, եւ
հնոյն ոչ համեմատեսցի նորոյն։
Եւ ոչ ոք դնէ գինի նոր ի տիկս հին,
զի եթէ ոչ, պատառեսցէ նոր գինին,
եւ հնոյն կորիցէ։ Այլ գինի նոր ի
տիկս նոր պարտ է դնել։ Եւ ոչ ոք
որ հնոյ խմիցէ, կամի նորոյ։ Զի
ասէ, հնոյն քաղցրագոյն է։

Գլուխ ԺԹ։

Եւ եղեւ յետ երկուց ամաց, եկն
Փիլիպպոս յԱնդրէասէ, եւ ասէ
ցնա, Ահա Ղազարոս հիւանդ է։
Եւ Մարիամ էր որ օծեաց զՏէր
զոտս նորա, եւ սրբեաց զոտս նո
րա մազիւք իւրովք, զորոյ եղբայր
Ղազարոս հիւանդանայր։ Ուստի
առաքեցին քոյրք նորա առ նա,
եւ ասեն, Տէր, ահա զոր սիրես
հիւանդանայ։ Եւ Յիսուս ասէ,
Հիւանդութիւնս ոչ է մահու, այլ
վասն փառաց Աստուծոյ, զի փա
ռաւորեսցի Որդի Աստուծոյ նովաւ։
Եւ սիրէր Յիսուս զՄարթա եւ զքոյր
նորա եւ զՂազարոս։ Եւ յորժամ
լուաւ եթէ հիւանդ է, յետ երկուց
աւուրց էր ուր եւ իցէ։ Եւ ապա
ասէ ցաշակերտսն, Երթիցուք կրկին
ի Հրէաստան։ Ասեն ցնա աշակերտքն,
Վարդապետ, արդ Հրէայքն խնդրէին
քարկոծել զքեզ, եւ կրկին երթա
նես անդր։ Յիսուս պատասխանի
եւ ասէ, Ոչ են տասն ժամ աւուր։
Եթէ ոք գնասցէ ցերեկ, ոչ գայթա
կղիցի, զի զլոյս աշխարհիս տեսա
նէ։ Եթէ ոք գնասցէ գիշերի, գայ
թակղիցի, զի լոյս չիք ընդ նմա։
Զայս ասաց, եւ յետ այսորիկ ասէ
ցնոսա, Ղազարոս բարեկամ մեր
հանգեաւ, այլ երթամ զարթուցից
զնա ի քնոյ։ Ասեն աշակերտքն,
Տէր, եթէ հանգեաւ, ապրեսցի։
Յիսուս ասէր զմահ նորա, եւ նոքա
կարծէին եթէ զքնոյ հանգստեան
ասէ։ Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս
յայտնապէս, Ղազարոս մեռաւ։
Եւ ուրախ եմ վասն ձեր զի ոչ էի
անդ, զի հաւատասջիք։ Այլ երթա
մք առ նա։ Ասէ Թովմաս որ կոչի
Երկուորեակ ցընկերսն իւր, Երթա
մք եւ մեք զի մեռցուք ընդ նմա։
Եկն Յիսուս, եւ գտանէ զնա զչոր
ս աւուրս ունել ի գերեզմանի։
Եւ էր Բեթանիա մերձ ի Երուսաղէմ
իբրեւ ի տասնից ասպարիզաց։
Եւ բազումք ի Հրէից եկեալ էին
առ Մարթա եւ առ Մարիամ, զի
մխիթարեսցեն զնոսա վասն եղբօր
նոցա։ Մարթա յորժամ լուաւ եթէ
գայ Յիսուս, ընդառաջ ել նմա։
Մարիամ ևս նստէր ի տան։ Ասէ
Մարթա ցՅիսուս, Տէր, եթէ էիր
դու աստ, եղբայր իմ ոչ մեռանէր։
Եւ արդ գիտեմ եթէ զոր ինչ խնդրես
ի Հօրէ, տացէ քեզ Աստուած։ Ասէ
Յիսուս, Յարիցէ եղբայր քո։ Ասէ
Մարթա, Գիտեմ եթէ յարիցէ յա
րութեան յաւուրն յետնում։ Ասէ
Յիսուս, Ես եմ յարութիւն եւ կեանք։
Որ հաւատայ ինձ, եթէ մեռցի, կեցցէ։
Եւ ամենայն որ կեցցէ եւ հաւատայ
ինձ, մի մեռանիցի յաւիտեան։ Հաւա
տաս դու զայս։ Ասէ ցնա, Այո,
Տէր, ես հաւատացի եթէ դու ես
Քրիստոս Որդի Աստուծոյ, որ յաշ
խարհ գայիր։ Եւ զայս ասացեալ
գնաց կոչեաց զՄարիամ քոյր իւր
ծածուկ, եւ ասէ, Վարդապետն
եկն, եւ կոչէ զքեզ։ Նա յորժամ
լուաւ, յարոյց վաղվաղակի, եւ
գնաց առ նա։ Եւ Յիսուս ոչ էր
եկեալ ի գեղն, այլ էր ի տեղւոջն
յորում ընդ առաջ ել նմա Մարթա։
Եւ Հրէայքն որ էին ընդ նմա ի տա
նի, եւ մխիթարէին զնա, տեսեալ
զՄարիամ զի յարոյց վաղվաղակի
եւ ել, հետեւեցան նմա, կարծեալ
եթէ երթայ առ գերեզմանն լալ անդ։
Մարիամ յորժամ եկն ուր էր Յիսուս,
տեսեալ զնա, անկաւ առ ոտս նորա,
եւ ասէ ցնա, Տէր, եթէ էիր դու
աստ, եղբայր իմ ոչ մեռանէր։ Յի
սուս յորժամ տեսանէր զնա լալ,
եւ զՀրէայսն որ եկեալ էին ընդ նմա
լալ, խռովեցաւ ոգւովն, եւ վշտա
ցաւ անձամբ, եւ ասէ, Ուր եդիք
զնա։ Ասեն ցնա, Տէր, եկ եւ տես։
Եւ արտասուեաց Յիսուս։ Ասեն
Հրէայքն, Ահա որպէս սիրէր զնա։
Եւ ոմանք ի նոցանէ ասեն, Ոչ կա
րաց այս որ բացեաց զաչս կուրին,
արասցէ զի եւ Ղազարոս մի մեռա
նիցի։ Յիսուս դարձեալ խռովեցաւ
ի սրտի իւրում, եւ եկն առ գերեզ
մանն։ Եւ էր քարայր, եւ քար
դրեալ էր ի վերայ նորա։ Ասէ Յի
սուս, Վերուսկսջիք զքարն։ Ասէ
Մարթա ցնա մեռեալն, Տէր, արդ
հոտեսցի, զի չորեքօրեայ է։ Ասէ
Յիսուս, Ոչ ասացի քեզ եթէ եթէ
հաւատասցես, տեսցես զփառս Աս
տուծոյ։ Վերուսկսան զքարն։ Եւ
Յիսուս վերացուցեալ զաչս իւր
յերկինս, ասէ, Հայր, գոհանամ
զքեզ զի լուար ինձ։ Եւ ես գիտէի
զի միշտ լսես ինձ, այլ վասն ժո
ղովրդեանս որ կայ շուրջանակի
ասացի, զի հաւատասցեն եթէ դու
զիս առաքեցեր։ Եւ զայս ասացեալ
բարձր ձայնիւ աղաղակեաց, Ղա
զարոս, եկ արտաքս։ Եւ ել մեռեալն
կապեալ զոտս եւ զձեռս գերեզմա
նեղէնիւ, եւ դիմակ նորա կապեալ
էր սրբոյ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս,
Արձակեցէք զնա, եւ թողէք երթալ։
Բազումք ի Հրէից որ եկեալ էին
առ Մարիամ, եւ տեսին զոր արար
Յիսուս, հաւատացին ի նա։ Եւ
ոմանք ի նոցանէ գնացին առ փա
րիսեցիսն, եւ ասացին նոցա զոր
արար Յիսուս։ Ժողովեցան քահա
նայապետքն եւ փարիսեցիքն ընդ
դատաստանաւ, եւ ասէին, Զի՞ արա
սցուք, զի այրս այս բազում նշան
ս առնէ։ Եթէ թողցուք զնա այս
պէս, ամենեքին հաւատասցեն ի նա,
եւ եկեսցեն Հռոմայեցիքն, եւ առցեն
զտեղի մեր եւ զազգ։ Եւ Կայափա
մի ոմն ի նոցանէ, որ էր քահանայա
պետ տարւոյն յայնմիկ, ասէ ցնոսա,
Դուք ոչ գիտէք զոր ինչ ասէք, եւ
ոչ խորհիք զի ձեզ օգուտ է զի մի
մարդ մեռցի վասն ազգին, եւ ոչ
զամենայն ազգն կորնչեսցի։ Եւ ոչ
յանձնէ զայս ասաց, այլ զի քահա
նայապետ էր տարւոյն յայնմիկ,
մարգարէացաւ եթէ Յիսուս պիտի
մեռանիցի վասն ազգին, եւ ոչ վասն
ազգին միայն, այլ զի եւ զորդիսն
Աստուծոյ որ ցրուեալ էին ժողո
վեսցէ ի միասին։ Ուստի յաւուրն
յայնմանէ խորհեցան զի սպանցեն
զնա։ Յիսուս ոչ եւս ետես յայտնա
պէս երթալ ի մէջ Հրէից, այլ գնաց
անտի յերկիր մերձ ի անապատ, ի
քաղաքն որ կոչի Եփրեմ, եւ անդ
բնակեցաւ ընդ աշակերտսն։ Եւ
մերձ եղեալ էր զատկին Հրէից։
Եւ ելին բազումք յերկրէն յԵրու
սաղէմ առաջի զատկին, զի սրբեսցեն
զանձինս։ Եւ խնդրէին զՅիսուս,
եւ կային ընդ միմեանս ի տաճարին,
եւ ասէին, Զի՞ կարծիս թէ ոչ գայցէ
յտօնի։ Եւ էին հրամանք քահանայա
պետացն եւ փարիսեցւոցն, զի եթէ
ոք գիտասցէ ուր իցէ, յայտնեսցէ,
զի բռնեսցեն զնա։

Գլուխ Ի։

Եւ յետ վեց աւուրց եկն Յիսուս
յԲեթանիա, ուր էր Ղազարոս
մեռեալ, զոր յարոյց ի մեռելոց։
Արարին նմա ընթրիս անդ, եւ Մար
թա պաշտէր։ Եւ Ղազարոս էր ոմն
ի նստեալսն ընդ նմա։ Մարիամ
առեալ մանեալ մի նարդոսի մաքու
ր թանկագնի, եւ օծ զոտս Յիսուսի,
եւ սրբեաց զոտս նորա մազիւք իւ
րովք, եւ տունն լցաւ ի հոտոյ
մանեալին։ Ասէ Յուդա Սիմոնի
Ստեփանոսի, որդի Իսկարիովթի,
աշակերտ նորա, որ էր մատնիչ նո
րա, Ընդէ՞ր ոչ ծախեցաւ մանեալս
յայս երեք հարիւր դահեկանաց, եւ
տացի աղքատաց։ Ասաց զայս ոչ
վասն հոգացողութեան աղքատաց,
այլ զի գող էր, եւ քսակ ունէր, եւ
զոր ինչ արկանէին ի նմանէ առնոյր։
Ասէ Յիսուս, Թող զնա, զի զաւուր
թաղման իմոյ պահեաց զայս։ Զի
աղքատս միշտ ունիք ընդ ձեզ, եւ
զիս ոչ միշտ ունիք ընդ ձեզ։ Գի
տաց բազում ամբոխ ի Հրէից զի
անդ է, եկին ոչ վասն Յիսուսի միայն,
այլ զի եւ զՂազարոս տեսցեն զոր
յարոյց ի մեռելոց։ Խորհեցան քա
հանայապետքն զի եւ զՂազարոս
սպանցեն, վասն զի բազումք ի Հրէից
երթային եւ հաւատային ի Յիսուս
վասն նորա։

ցնծացին եւ ուրախ լսեցարկին զնա ու
եւ երթալոց ամ։ * Օ՝ ինչ կամիս զնեզ 7
այժմ՝ ի հարեւանցի տեսանել. ակն
ունիմ ժամանակ մինչ առնել առնեզ 8
երթ աս հրամայեսցե։ * Կացց այժմ
լինիմ նեսնասս մինչեւ ցպենտեկոստէ։
Օ՝ ի դուռն բացեալ ե մինչ մեծ եւ 9
կարեւոր, եւ հակառակարդք բազում
գնալ՝ երթ եկեսցե տիրոջիմ։ 10
առաջնէն, զիարդ անարկիւղ լինիցի առ
նեզ. զի զգործ նոն գործե՝ ոչ եւս։
Ա՝ ոք զնա անգամանեսցե։ եւ յուղարկ 11
կեսցէ զնա խաղաղութիւն՝ զի եկեսցէ
առ նա. քանզի ակն ունիմ նմա եղ
բարբք հանդերձ։ * Ի՝ յորմէ ապօշտասի 12
ե զբօր յոյժ աղչեցի զնա, զի եկեսցէ
առ նեզ ե զբարբք հանդերձ, եւ որ
դեօք ոչ էին կամք, զի այժմ եկեսցէ։
մայր եկեսցէ, յորժամ պատրաստեցի։
Չակեցէ՛ք՝ հաստատուն կացէք՝ ի հա 13
ւատս ժրացարուէք՝ զօրացարուէք։ * Ի՝ 14
ինչ ձեր սիրով լինիցի։ * Շնորհ 15
ք տեառն մերոյ Յիսուսի ընդ ամե
նեսեան։ Ամէն։

Ա՝ ոք ինձ անգամանեսցէ։ եւ յուղարկ
եսցէ զիս խաղաղութիւն՝ զի եկեսցէ
առ իս. քանզի ակն ունիմ նմա եղ
բարբք հանդերձ։ * Ի՝ յորմէ ապօշտասի
ե զբօր յոյժ աղչեցի զնա, զի եկեսցէ
առ նեզ ե զբարբք հանդերձ, եւ որ
դեօք ոչ էին կամք, զի այժմ եկեսցէ։
մայր եկեսցէ, յորժամ պատրաստեցի։
Չակեցէ՛ք՝ հաստատուն կացէք՝ ի հա 13
ւատս ժրացարուէք՝ զօրացարուէք։ * Ի՝ 14
ինչ ձեր սիրով լինիցի։ * Շնորհ 15
ք տեառն մերոյ Յիսուսի ընդ ամե
նեսեան։ Ամէն։

առաղ աքայեցւոց. եւ ի պաշտօն սբեղէն
16 կարգեցին զանձինս։ * Օ՛ի եւ դուք
հնազանդք լինիցիք այնպիսեացն. եւ
աւի, որ գործակից իցէ եւ վաստակա
17 կիցէ։ * Աւրհնեալ եղիցի դալ ստեփա
նեայ՝ եւ մեծատունատեառ՝ եւ պարկին
մի. զի զձեր պակասուի նորա լցին։
18 * Ո՛րանգի հանգուցին զոգիս իմ եւ
զձեր. արդ ծանիջիք զայնպիսիսն։
19 Աղջոյն տան ձեզ եկեղեցիքն ասիոյ
ւոց։ ողջոյն շատ տան ձեզ ի տէր՝ ա
կուբիղաս, եւ պրիսկիղա՝ հանդերձ տա
20 ունին եկեղեցեաւն իւրեանց։ Աղջոյն
տան ձեզ եղբարք ամենեքեան. ող
ջոյն առաք միմեանց՝ ի համբոյր սրբու
21 թեան։ * Աղջոյնդ այդ՝ իմոյ ձեռինն
22 պօղոսի է։ * Կրկին ուշ ունէք զկա
պեալ զիս, եղիցի նզովեալ՝ մարանաթայ։
23 * Շնորհք տեառն մերոյ յիսուսի ընդ ձեզ։
24 * Աւետիս իմ ըստանեն սիոն ձեզ՝ ի քո
յին. ամէն։

Աւետիս ըստանեն սա նուիրեցոյս եղիր զերկիր
զ երեղդեայ ի ցրիչ յետաքո սուրհանդակ, փոս
տառաքեալ ; ստոյգիսի ի պիտիցեայ։

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՒՅՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՌԱՔԵԼԱՑ
ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՑԻՍ՝Ն
ԵՐԿՐՈՐԴՈՒ։

Գլուխ Ա. Առաջնորդ։

Այրեալն առաւել պօղոս զինէ ողջունելոյ զինիզբելին ֆրիվիացւոյ եւ զսէր ստեղծողն՝ զքրիստոս նոյնպէս ոչ վասն եմ ինքնութեանէ՝ է՛ եղբայրս 23 Ա՞ր՝ի խնդրէ ոչ է եկէ՛ր առնուս զի զ՛ երթեալ տէրէ պատճառանօք հաճատացն ։

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԼ

քեալ յին քէ կամաքն այ. և տիմոթէոս եղբայր. եկեղեցւոյդ այ՝ որ է՛ի կորն՝ թոս. արբուկք ամենակալութ՝ որք են յամենայն կողմանս աքայեացւոց ։

Շնորհք

8 *Ճ Նորհ՛ք ընդ ձեզ, և խաղաղու-
թիւն յայլ հարս մերոյմ՝ և ի տանէ
3 յեր քումմէ։ *(Ո)րհնեալ է աստ և հայր Լեւեա-
տան մերոյ յիր քէն։ Հայրդ թուէր ձեզ։ և 1. 30
4 աստ ամ միխթարեսցէ։ *Ո՛ր միխթա 1. Ցկեսս-
րէ զմեզ յամենայն նեղութիւն մեր։ 1. 3.
առ նկատող լինել մեզ միխթարել
զանուսիկ՝ որք յամենայն նեղութիւն
իցեն։ միխթարութեամբն որով մեք
5 միխթարիմք յայ։ *Ո՛ւ ոմն առաւել
լան չարչարանքն քի՛ ի մեզ։ նոյնպէս
և ի ձեռն քի առաւել լիցի և միխթա
6 րութիւն մեր։ *Ո՛ւ եթէ նեղիմք վա
ղերոյ միխթարութիւն և փրկութի։ և
եթէ միխթարիմք վա՛ղերոյ միխթա
րութիւն։ կամ քաջալերիմք վա՛ղերոյ
քաջալերութիւն և փրկութիւն։ որ յա
ջողեալն ի համբերութիւնէնայնէն չար
չարանաց։ զոր և մեքն չարչարիմք։
7 *Ո՛ւ յոյսն մեր հաստատուն ելա՛ ձեր։
քանզի գիտեմք՝ եթէ որպէս ունի կցորդք մե
չարչարանացն՝ նոյնպէս և միխիթարու
8 թեն։ *Վ՛ասնզի ո՛չ կամիմ տգիտաս լի
նել զձեզ եղբարք՝ վասն նեղութե մերոյ
եղեալ

ՆԱՄՍ

ՃՈՂՐ Ի ՀԱՏԵ. ՂԻ ԱՊԱՐԱՆՔ ՁԵՐ ԵՄ.
ՅՈՒՍԱՄ ԵՔԵ ՄԻՆՉԵ Ի ՎԱԽՃԱՆ ԴԻՏԻ
ՆՈՒՑՈՒՔՆ ԵՒ ԴԻՒԱԿ ԼԻՆԻՑԻՔ. ՔԱՆՂԻ
ԻՆՉ ԴՐԵՄՔ ԱՒԱՂ. ՅԱՂ ՂՈՐ ԸՆԹԱՑԱ
ԱՒԱՂ ՁԵՂ. * ԿԱՆՂԻ ՈՂՋ ԵՐԹԱ ՅԱՂԱԴ
ՅԱՇԽԱՐՀԻ. ԹՈՂՑ ԱՒԱՒԵԼ ԱՒԱ
ԹԻՄԱՍՏԱՒԹՔ. ՄԱՂ ՀՆՈՐՀՔԸ ՅԱ ՀՇԽ
ՍՏԱՒԱԾԱՒԹՔ ՅԱ . ԵՒՉ ՄԱՐՄԱՆԵՂԷՆ
ՈՒԹԻ ՄՏԱՑ ՄԵՐՈՑ. ՁԻ ՍՐԲՈՒԹՔ ԵՒ
ՎԱՐ. *ԿԱՆՂԻ ԱՊԱՐԱՆՔ ՄԵՐ ԱՅՍ ԵՆ. ՎԻԱՅ
ԲԱԶՄԱՔ ՅԱՇԱԽԱՏՑԻՆ ԳՈՀՈՒԼՔՆ ՎՐ
ՄԵՐ.
ՔՆ
ԹԵ ՄԱՀԱՒՐՆ ՓՐԿԵՍՑԷ ՕՂՆԱԿԱՆՈՒ
ԹՔ ԱՂՕԹԻՑ ՁԵՐՈՑ ՎԱՆ ՄԵՐ. ՁԻ Ի
ՔԱԶՄԱՍՏԵ Մ ՀՆՈՐՀԱՅՆ, ՈՐՔ ԵՆ ԻՄԵՑ.
ՓՐԿԵՍՑԷ ՕՂՆԱԿԱՆՈՒ
ԿԵՑՈՑԵ։ * ԿԱՆՂԻ ՅՈՒՍԱՑԵ ԱԼԵՄ, ԵՐ
ՊԻԱԽ ՄԱՀՈՒԱՆԵ ՓՐԿԵՍՑԱ ՁԵՐԵՒ ՓՐ
ՈՐ ՅԱՐՈՒՑԱՆԵ ՁԵՌԵՔ ԸՍ. * ՅՈՒՐ ՅԱՅՆ
ՄԻ՛ ՅԱՆՁԻՆՆ ԱՅԼԱՍԱՆԻՑԻՔՄ՝ ՅԱՅԼ ՅԱՅ
ՅԱՆՁԻՆՆ ՁԼՔԻՒ ՄԱՀՈՒ ԸՆԿԱԼԱՔ. ՁԻ
ԼԱՅ ՄԵՂ ԵՒ Ի ԿԵՆԱՑ. * ՅԱՂ ԱՆՁԱՒՐ
ՄԵՐ ԾԱՆՐԱՑԱՔ. ՄԻՆՉԵ ԱՆՅՈՅԱ ԼԻՆԵ
ՅԱՂԵԼՈՅ ՅԱՍԽԱՅ ՁԻ ԱՒԱՒԵԼ ՔԱՆ ԶԼՔԱՐ

ան և դուք մեր յաւուրն ան մերոյ յիշ
15 քի։ * Եւ յայտ առաստան կամիմ նախ
առ ձեզ գալ զի դուք կրկին շնորհս
16 ընդունիցիք։ * Եւ ի ձենջ երթալ
ի մահեդօնիա. և դարձեալ ի մակե
դոնիոյ գալ առ ձեզ. և ի ձենջ յու
17 զարկիլ ի հրեաստան։ * Ուստ ելեալ
զայս խորհեցայ միթէ թեթեւաւոր
բինչ գնացի. և կամ զոր խորհիմս ըստ
մարմնոյ բինչ խորհիյիմ, այլ զի եղիցի
ցի յինենն կողմանէ. այո, այո. և
18 ոչն, ոչ։ * Հաւատարիմ է ած՝ զի
բանն մեր՝ որ առ ձեզ եհաս՝ ոչ է այո,
19 և ոչ։ * Քանզի որդին ած յիսուս որ ի
ձեզ մեզ քարոզեցաւ, ինեւ և սիղուա
նոսիւ, և տիմոթէոսիւ, ոչ եղեւ այո,
20 և ոչ։ այլ այոն ի նմին եղեւ։ * Ո՛
րչափ աւետիքն ած՝ ոչն ի նմա այոն,
վասորոյ և նովիւնն ամէնեան մեզ ի փառս
21 ած։ * Ա՛յլ որ հաստատեացն զմեզ
ձեզօք հանդերձ ի քրիստոս որ է օծ զմեզ
22 ած է։ * Որ և կնքեաց զմեզ. և տո
ւաւ զերաշխաւորութիւն հոգւոյն ի սիրտս

ձին իմոյ . զի վա՜ խնայեալոյ ի ձեզ՝ ոչ
և ես ևկի ի կորնթոս . զի ոչ եթէ տի-
րեմք ձեզ հաւատովքս՝ այլ գործա-
կից եմք ձեր ուրախութեան . քանզի
հաւատովք հաստատեալ կայք .

Գ.Ի : Ի.ո

Ես ինքն ոչ ծանրացայ ձեզ , եւ ոչ
զայս զեղծանեմ զձեզ . զի զոր ինչ
ընդունիցիմ ի ձէնջ՝ ոչ եթէ ինչ
ինչ կրեմ , զտրտմութիւն ինչ կրեմ
զայս զի գրեցի՝ զի մի՛ եկեալ
ինձ , եթէ ոչ՝ որ տրտմիցին յի-
ցան ինձ՝ ես տրտմեցուսցեն զձեզ . և ոմն է՝ որ ուրախ առ-
առ ձեզ : * Ո՛ եթէ ես տրտմեցուս
միւս անգամ տրտմութիւն եկիցէ
ի ձէնջ՝ եթէ ոչ՝ որ ուրախացուցանիցէ զիս , եթէ ոչ՝ որ տրտմիցի յիս
ես ինքն : * Եւ զայս զի գրեցի՝ զի մի՛ եկեալ
ժամ գայցեմ , զտրտմութիւն ինչ կրեմ
ցեմ , ուստի արժան էր ինձ ուրախ
լինել . յուսացեալ եմ՝ ի ձէնջ ամենեւ
բոյն , զի իմ ուրախութիւն՝ ձեր ամե-

Ես ցաւն

4 նեցուն է։ * Ո՛ի՛ բազում վշտաց՝
և ի՛նեղուէ սուտ գրեցի առ ձեզ
բազում արտասուօքս ոչ զի տրտմեսջիք՝ այլ զի գիտասջիք՝ զսէր
5 ունիմ առաւել եւս առ ձեզ։ * Այլ
եթէ ոք տրտմեցոյց՝ ոչ զիս տրտմեցոյց՝ այլ փոքր ի շատէ՝ զի մի ծանրասցից ամենեցուն ձեզ։ * Ե՛նա
6 բաւական է նմա այսպիսւոյն պատուհասն այն՝ որ ի
7 բազմաց անտի է։ * Այսուհետեւ հնձին
հակառակ մանաւանդ շնորհել ձեզ
8 նմա՝ և մխիթարել. զի մի՛ յաւելում
տրտմութեանն ընկղմեսցի այնպիսին։
9 * Ա՛ր որոյ ապաշէի զձեզ հաստատել
10 ի՛նձա զսէրն։ * Ա՛ն այնորիկ իսկ և
գրեցի. զի զչափ առից զձեր՝ եթէ
յամենայն հպատակի իցէք. * Ո՛ի եթէ
ումեք շնորհիցէք՝ և ես. քանզի և ես
եթէ շնորհեցեալ ումանց շնորհիցեալն՝
11 վա՛ ձեր՝ ի դէմս քրի՛ստոսի։ * Ո՛ի մի՛ զրկիցի
ցիմք ի սատանայէ. քանզի չեմք ինչ անտեղեակ խորհրդոցն նորա։

Գլ. Ի.

12 * Ա՛յլ երբեմն հասի ես՝ի տրոադա յաշ-

ի նոր։ * Եւ ես տուի զհանգիստ հոգւոյ
իմոյ. քանզի ոչ գտի ես անդ զտիտոս
եղբայր իմ. այլ հրաժարեալ ինձ
ացանէ, գնացի ի մակեդոնիա։ * Եւ
ես ընդ այն որ յաջմէ հաշակ հարկանէ
զմինչ ի քո յոյ, և զհոտ գիտուէ իւ
րոյ յայտնի առնէ մեօք յամենայն տեղիս։
* Ո՛վ ի հոտ անդոյշ եմք ք՚ի աւե՛ծ ի
մէջ փրկեալոցն և ի մէջ կորուսեալոցն։
* Ամենայ հոտ ի մահուընէ ի մահ.
և ամենայ հոտ ի կենդանութենէ ի կեն
անս. և աստ այս ո՞ բաւական իցէ։
* Քանզի ոչ եմք իբրև զայլոն, ոմանք
զբանն ի ծախս առեալ. այլ իբրև ի
Տեառնէ ի պարզութենէ, այո իբրև ի
Տեառնէ առաջի այ ի քո խօսիմք։

Գլ. Ը.

ԿԱ: ԿԲ.

զ
7 Քաւասականութիւն մեր յայ է։ Այլ
ետ խոստիւ ընդ խբրու ի մէնջ
ուն։ 8 Ոչ եթէ անձամբ քաւասական
ոյանակիսի աւնիմք ի ձեռն քո առ Աս-
տուած։ 9 Որպէս մի՛ եթէ ի տախտակս
սրտից, այլ ի տախտակս քարեղէնս, այլ ի տախ-
տակս մարմնեղէնս։ * Որոյ մի՛ միայն
ուաշտեցեալ ի մէնջ. և գրեալ՝ ոչ
ով կենդանւոյ։ * Որոյ մի՛ միայն
ցեալ և ընդերբեալ յայտ մարդկա-
դուք էք, գրեալ ի սիրտս մեր՝ ծանաւ
կամ՝ ի ձէնջ։ * Այլ քաւղքիք մեր
մանց Թուղքիք ընծայուած առ ձեզ։
քեպէս և ոչ պիտոյ էցէն մեզ՝ ոմն ո
պանձինս ընծայեցուցանել ձեզ։
Սկսանիմք այսուհետեւ վերստին
ե
հիւթոյն, ոմոհա և էնոց։ 12 Վասն զի նոյ տա-
ոյ ի նոյնմանէ գործ։ 13 Պարծանս ունիմք
ոյն հոգւոյն սէր։ 14 Այլ ընդունիմք գրեալ
ոյ ոչ ունիմք ի ձեռն քո առ Աստ-
ոյ ոչ ունիմք ի ձեռն քո առ Աստ-

քաւականս արար զմեզ՝ պաշտօնեայս
նորոց կտակարանացս՝ ոչ գրով, այլ
հոգւովն, զի գիրն սպանանէ. այլ հո-
գին կենդանանէ։

Գ.Ո. 7 Եւ եթէ պաշտօնն մահու գրով
դրոշմեալ՝ ի տախտակսն քարեղէնս
եղեւ փառաւք՝ զի մի կարասցեն հայել
որդիքն Իսրայէլի յերեսսն Մովսիսի՝ վա-
փառից երեսացն նորա, որ խափանելոցն էր։
8 Այլ պաշտօն հոգւոյն ո՞չ եթէ փա-
ռաւոր եղիցի փառաւք։ 9 Եւ եթէ պաշ-
տօն դատապարտութեանն փառաւք էր, որ
շատ ևս առաւել պաշտօն արդարու-
թեանն փառաւք է։ 10 Քանզի ոչ եթէ փա-
ռաւորեցաւ փառաւորեալն յայսմ մասին,
առաւելութեանն վասն որոյ կ՚ասեմ։ 11 Եւ եթէ ո՞չ
վասն առաւելութեանն փոքուն, այլ փառաւք էր,
որ խափանելոցն էր, այն փառաւք էր,
որ կայր ևս առաւել՝ որ կայցէ։ 12 Զի ունելով զայս
ոչ եթէ արդ՝ զի ունիմք զայս
պիսի յոյս, բազում համարձակութեամբ
վարեմս։ 13 Եւ ոչ ըստ զի մովսէսն ար-
կանէր քօղ՝ ի վեր երեսաց իւրոց, զի
չհայեցուն որդիքն Իսրայէլի՝ ի վախճան խա-
փանելոցն։ 14 Այլ կուրացան միտք նո-
ցա։ Զի մինչեւ ցայսօր

քանզի մինչև ցայսօր ժառանակի նոյն
քօղ ձգեալ կայ ի վէր ընթերցուածոց
հին կտակարանացն. և ոչ վերանայ.
35 զի քրիստոսաւ ելոց է։ * Ա. Յայլ մինչև
ցայսօր, որչափ ընթեռնուն զմովսէս՝
նոյն առագաստ կայ ի վէր սրտից նոց.
36 * Ա. Յայլ յորժամ դարձցին առ տէր՝ ա
37 պա վերատցի առագաստն։ * Ո. Ի տէր ես Ո. հոգի
հոգին է. ուր հոգի տէն է, անդ ազա 4. 24.
38 տուրքին է. * Քանզի մեր ամենեցուն
բացօք երեսօք զփառան տէն իբրև ընդ
հայելի տեսեալ՝ ի նոյն պատկեր նո-
ցոգւոյն՝ ի փառս յ ի փառս. ոյր և՝ ի
տէն հոգւոյ.

ԿԱ : ԻԸ

ՀՈՐԻՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ԵՒ ՊՕՂՈՍԻ

ՈՐ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՆՈՒՆ ԵՐԿՐԻ ՎԱՍՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ԵՒ ՊՕՂՈՍԻ

ՈՐ ԵՒ ՀԱՐԱՆՑ ՎԱՍՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ԵՒ ՊՕՂՈՍԻ

ՈՐ ԵՒ ՀԱՐԱՆՑ ՎԱՍՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ԵՒ ՊՕՂՈՍԻ

ՈՐ ԵՒ ՀԱՐԱՆՑ ՎԱՍՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ԵՒ ՊՕՂՈՍԻ

զի որպէս ե խօսեցայ. ու մեք հաւատամք՝
զայդ ու խօսիմք ||
Սաղմ. ՃԺԵ. ե
ա՛ւետ. ոնի ե դրեալ է՝ հաւատացի՝ զայդ
ձեզ։ ՃԺԵ.ա՛.* ուստի մեք զնոյն հոգի հա-
մայ ի մեզ զօրանայ, ու կեանք ի
նացու մարմնոյս մերոյ։ ՃԺԵ.ա՛.* յաւուրս
կեանքն յայտնի լիցին ի մարմնի
ի ամէն ժամ վասն յիսուսի. զի ե
զի միշտ մեք՝ որք կենդանիքս ենք
մարմինս մեր յայտնեսցին։ * ՃԺԵ.ա՛.
մեր կրեսցուք՝ զի ե կեանքն յիսուսի
ժամ զմահն յիսուսի ի մարմնի
չարեաւք՝ այլ ոչ ատակեալք։ * ՃԺԵ.ա՛.
կարօտեալք՝ այլ ոչ տարակուսեալք։
մեռանիմ՝ ընդ ամենայնի ուրախ
րուեն ինչ ցայդ, ե ոչ ի միջի։ * ՃԺԵ.ա՛.
մանս խեղճեղէնս. զի առաւելուսի զօ
տուհետև ունիմք զանձս զայս ցա
ի դիմս յիս քիս։ * ՃԺԵ.ա՛. ապ
ի սիրտս մեր լուսաւորուսի գիտու
արիզոյս ծագեալ. որ ե ծագեց ինչ
ձեզ վն քիս։ * ՃԺԵ.ա՛. ի յաւ որ առաջ ի խա
այլ զյաջ զնար մեր. ե զմեզ ծառայս
ի ոչ ե եղեն զանձինս քարոզեմք

եմ որոյ և խօսիմք իսկ։ * Ո՛չ այս միայն
առեմք՝ եթէ որ յարոյցն զյն, և զմեզ
ընդ նմա յարուսցէ՝ և յանդիման կացուս
ցէ նմին հանդերձ։ * Ո՛չ ի ամէնից վա
ճառեալ եմք՝ զի ընդ ձեզ ընդ ինքեանս
ձեր է։ զի ընդէր հարկն յաճախեալք, ի
բազմաց գոհութիւն անուն՝ առաւելեալ
ցինն ի փառս աստուծոյ։ * Վասն որոյ և ոչ ձանձ
րանամք։ այլ թէպէտ և արտաքինն
մարդս մեր ապականի՝ այլ ներքինն
մարդն մեր նորոգի օրըստօրէ։ * Ո՛չ ի
առժամայն յաճախումն թեթեւ նե
ղութեանս մերոյ՝ ի յաւիտենականին
առաւելութիւն, զմեծութիւն փառացն
գործէ ի մեզ։ * Քանզի ոչ դիտեմք
զի երեւելիսն՝ այլ զաներեւոյթսն։ զի
երեւելիքս առժամանակ մի են։ և ա՛
ներեւոյթքն յաւիտենականք։

ԳԼ. Ա.

Ա՛ստին ձեր հողեշէն տառն փակեալ է, երկնից
քնեալ է հոգին փափագելի։ 10 Ա՛շտեանն ձեր
ոտն է հոգին փափագելի։ 11 Ա՛ղջիկ
տառն Հրէից ասէ, եթէ չգիտ
ես գեղեցիկ՝ ի գեղեցս կանանց, եթէ չգիտ
ես ճանապարհ հօտիդ քոց։ 12 Ա՛ղջիկ
ձիոյ իմոյ փոխանակ կառաց Փարաւոնի
նմանեցուցանեմ զքեզ։ 13 Ա՛րիւնեսուն
են ծոպք քո, ոսկի հետ վանդակաց
քոց։ 14 Ա՛նդ ես ինձ
ամենայն գեղեցիկ, ո՛վ սիրելի իմ, եւ
ոչ է ապական ի քեզ։ 15 Ա՛ղջիկ
Հրէից ասէ, եթէ ահա դու գեղեցիկ ես
սիրելի իմ, եւ ոչ ապական։ 16 Ա՛ղջիկ
տառն ասէ, եթէ ահա դու գեղեցիկ ես
սիրելի իմ, եւ ոչ ապական։ 17 Ա՛ղջիկ
Հրէից ասէ, եթէ ահա դու գեղեցիկ ես
սիրելի իմ, եւ ոչ ապական։ 18 Ա՛ղջիկ
տառն ասէ, եթէ ահա դու գեղեցիկ ես
սիրելի իմ, եւ ոչ ապական։ 19 Ա՛ղջիկ
Հրէից ասէ, եթէ ահա դու գեղեցիկ ես
սիրելի իմ, եւ ոչ ապական։ 20 Ա՛ղջիկ
տառն ասէ, եթէ ահա դու գեղեցիկ ես
սիրելի իմ, եւ ոչ ապական։

պատրաստեցարուք զճանապարհ տեառն, ղեկս ուղիղս
ցանուրդ զԱստուծոյ մերոյ։ Ամենայն հովիտ լցցի, եւ
ամենայն լեառն եւ բլուրք խոնարհեսցին, եւ եղիցի
ուղիղ ի տեղիս ծռեցելոց, եւ ի ճանապարհս
լերինս հարթութիւն։ Եւ յայտնեսցի փառք տեառն,
եւ տեսցէ ամենայն մարմին միասին զի բերան
տեառն խօսեցաւ։ Ձայն ասէ ցիս, թէ աղաղակեա։
Եւ ասացի, զի՞նչ աղաղակեցից։ Ամենայն մարմին
խոտ է, եւ ամենայն փառք նորա իբրեւ ծաղիկ
դաշտի։ Չորացաւ խոտն, եւ ծաղիկն թափեցաւ,
զի հոգի տեառն փչեաց ի նա։ Ազգ մարդկան
խոտ է։ Չորացաւ խոտն, եւ ծաղիկն թափեցաւ,
բայց բան Տեառն մերոյ յաւիտեան կայցէ։
Ելանէ ի լեառն բարձր, որ աւետարանես Սիոնի։
Հզաւր արա զձայն քո, որ աւետարանես Երուսաղէմի։
Հզաւր արա, մի՛ երկնչիր, ասա ցքաղաքսն Յուդայ,
ահա Աստուած ձեր։ Ահա Տէր Աստուած գայ
հզաւրութեամբ, եւ բազուկ նորա իշխեսցէ։ Ահա
վարձք նորա ընդ նմա, եւ գործ նորա առաջի նորա։
Որպէս հովիւ զհօտս իւր արածեցուցանէ, եւ
բազկաւք իւրովք ժողովէ զգառունս, եւ գրկովք
առնուցուն, եւ զկաթնասունսն մանկունս մխիթարեսցէ։
Ո՞վ չափեաց զջուրս ձեռամբ իւրով, եւ զերկինս
երախտեաւք չափեաց, եւ զհող երկրի ամբարձ
ի կշռի, եւ զլերինս ի կշռի, եւ զբլուրս ի
հաւասարութեան։ Ո՞վ ծանեաւ զմիտս Տեառն, եւ
խորհրդական նորա ո՞վ եղեւ նմա։ Ընդ ո՞ւմ
խորհեցաւ, եւ ո՞վ ուսոյց զնա, եւ ո՞վ ցուցին
նմա զճանապարհ գիտութեան, եւ զարուեստ
հանճարոյ ո՞վ ուսոյց զնա։ Ահա ազգք իբրեւ
կաթիլ ի գաւազանէ, եւ իբրեւ մանր կշռոյ
համարեցան, եւ իբրեւ զփոշի հողոյ համարեցան։
Ահա Լիբանան ոչ բաւականանայ ի վառելիս, եւ
գազանք նորա ոչ բաւականանան ի ողջակէզս։
Ամենայն ազգք իբրեւ ոչինչ համարեցան առաջի
նորա, եւ իբրեւ զդատարկ եւ զանգիտելի
համարեցան նմա։ Եւ ընդ ո՞ւմ նմանեցուցանէք
զԱստուած, եւ զի՞նչ նմանութիւն դիցէք նմա։
Արուեստաւորն ձուլեաց զկուռս, եւ ոսկերիչն
զոսկի ձուլեալ ընդարձակէ, եւ զարդարէ զնա
ոսկեղէն շղթայիւք։ Որ ոչ ունի զհարուստ
ընտրել ի փայտ, եւ ոչ ունի զհարուստ
արուեստաւոր, որ կարասցէ կանգնել զկուռս
անշարժ։ Ոչ գիտէք, եւ ոչ լուարուք, ոչ
յառաջագոյն ասացաւ ձեզ, ոչ գիտէք զհիմունս
երկրի։ Ո՞վ է որ նստի ի վերայ շրջանակի
երկրի, եւ բնակիչք նորա իբրեւ զմարախս։ Որ
տարածանէ զերկինս իբրեւ զկամար, եւ
տարածէ զնոսա իբրեւ զվրան բնակութեան։
Որ տայ զիշխանսն ի չգոյութիւն, եւ զդատաւորս
երկրի իբրեւ զոչինչ համարեցուցանէ։ Ոչ
ցանեալ են, եւ ոչ ցանեալ են, եւ ոչ արմատ
ցանեալ է ի հողոյ զգործ նոցա, եւ ոչ
փչեաց ի նոսա, եւ չորացան, եւ հողմ իբրեւ
զդեղ տարեալ զնոսա։ Եւ ընդ ո՞ւմ նմանեցուցանէք
զիս, եւ նմանեցայց։ Ասէ Սուրբն։ Վերացուցէք
զաչս ձեր յերկինս, եւ տեսէք, ո՞վ ստեղծ
զայսոսիկ, որ ի թիւ հանէ զզօրս նոցա, եւ
զամենեսեան անուամբ կոչէ։ Ի մեծութենէ
զօրութեան նորա, եւ ի հզաւրութենէ ոյժից
նորա ոչ մի պակասեցաւ։ Ընդէ՞ր ասես, Յակոբ,
եւ խօսիս, Իսրայէլ, թէ ծածուկ է ճանապարհ
իմ յԱստուծոյ, եւ զիս զդատաստան իմ
անցանէ։ Ոչ գիտացեր, եւ ոչ լուար, զի
Աստուած յաւիտենական է Տէր, որ ստեղծ
զերկիր ի ծագաց մինչեւ ի ծագս նորա։ Ոչ
նեղեսցի, եւ ոչ տկարասցի, եւ ոչ է
քննութիւն իմաստութեան նորա։ Որ տայ
զհոգի տկարացելոյ, եւ զոչինչ զօրութիւն
զօրացուցանէ։ Մանկունք նեղեսցին, եւ
տկարասցին, եւ երիտասարդք ի տկարութիւն
անկցին։ Որ ակնկալեն ի Տէր, փոխեսցեն
զզօրութիւն իւրեանց, եւ հարիցեն թեւս
իբրեւ զարծուոյ, եւ վազեսցեն, եւ ոչ
նեղեսցին, եւ գնասցեն, եւ ոչ կարծեսցին։
Ես եմ Տէր Աստուած քո, որ զաջ
զհարկանելոյ քո զբռնեցի, եւ ասացի քեզ,
մի՛ երկնչիր, ես քեզ օգնական եղէ։ Մի՛
երկնչիր, որդեակ Յակոբայ, եւ դուք
արք Իսրայէլի, ես քեզ օգնական եղէ։
Ասէ Տէր, եւ փրկիչ քո Սուրբ Իսրայէլի։
Ահա արարի զքեզ իբրեւ զսայր հնձանի
նոր, որ ունի զատամունս երկայնս։ Հնձեսցես
զլերինս, եւ հարցես, եւ զբլուրս իբրեւ
զդարմանի դարձուսցես։ Եւ հողմ տարցէ
զնոսա, եւ հովք ցրուեսցեն զնոսա։ Եւ դու
ուրախ լինիս ի Տէր, եւ ի Սուրբ Իսրայէլի
պարծեսցիս։ Խեղճք եւ աղքատք խնդրեն
զջուր, եւ չիք, լեզու նոցա ի ծարաւոյ
չորացաւ։ Ես Տէր լուայց նոցա, Աստուած
Իսրայէլի ոչ թողից զնոսա։ Բացից ի
բարձունսն գետս, եւ ի մէջ դաշտաց
աղբերս, եւ դիցեմ զանապատ իբրեւ
զպարտէզ ջրոյ, եւ զերկիր անջուր իբրեւ
զաղբերս ջրոյ։ Տաց ի նոսա զանապատ
կեդրոն, եւ զանջուր տեղի իբրեւ զաղբերս
ջրոյ։ Տաց ի նոսա զանապատ կեդրոն, եւ
զանջուր տեղի իբրեւ զաղբերս ջրոյ։ Տաց ի
նոսա զանապատ կեդրոն, եւ զանջուր տեղի
իբրեւ

այնոսիկ. որք առաչեն պրծ֊իցին եւ չ֊
13 սրտիւք։ * ՚Ո՚ ի եթէ առանցաք ինչ֊
այն ա՛յ է. եւ եթէ զաստանամք՝ այն
14 ձեր է։ * ՚Ո՚ ի սէրն քի ստիպէ զմեզ
քննել զայս. զի եթէ մին փոխանակ
ամենեցուն մեռաւ, ապաստրեմն ամե֊
15 նեքեան մեռեալ էին։ * ՚Ա՚ւ ի վե֊ ամե֊
նեցուն մեռաւ քա֊ զի որք կենդանիք
իցեն մի՛ անձանց իցեն կենդանիք՝ այլ
այնմ, որ ՚ի վե֊ նոցայն մեռաւ՝ եւ յա֊
16 րեաւ։ * ՚Ա՚ յսուհետեւ մեք ո՛չ զոք գի
տեմք մարմնով զքա֊ այլ արդ՝ ո՛չ եւ նոյնպէս ո
17 գիտեմք։ * ՚Ա՚ոյց եթէ ի քա֊ նոր արա
րած ինչ իցէ. զի հինն եանց. ‖ և ‖ Ցառաջ
18 արդ՝ նոր եղեւ ամ։ * ՚Ա՚յլ ամ ինչ կայ՝ 4 · 190
որ հաշտեցոյցն զմեզ ընդ ի֊ձեռն Յ֊ 5 · 50
քի. եւ եւս մեզ պաշտօնն հաշտու֊ 21 · 50
19 թե։ * ՚Ա՚ ք զանգի աշ էր՝ քի֊ զամ
խարհս հաշտեցուցանել ընդ ի֊ր֊ւ
չհամարիլ նոցա զմեղս իւրեանց. եւ եդ
20 ՚ի մեզ զբանն հաշտու֊ե։ * ՚Ա՚ ր֊ վա֊
քի պատգամաւորիմք՝ ոյն եւ յայ բարե
խօսեաք մեռօ, աղաչեմ վա֊ քի՝ հաշ

թեցարմուք ըստ այ։ * ՚ի ՚ո՚ ի զայն, որ ոչն
գիտեր մեղս՝ վասն մեր մեղս արար. զի
մեք եղիցուք նովաւ արդարութիւն այ։

Գլ. ՚ո՚։

Եւ ոչ իբրեւ ընդհդն ի՚ լեզին անօգուտ։
և ՚ես լեղուիւ և խորհրդով պաշտօնեայ աւե-
տարանին։ 11 Արդ հատուցումն խնդրել աւե-
տեան։ 15 Անհամեմատելի է ընդ երեսուց
մի՚ ընդհանայն զշնորհն այ ըստ
Գործակիցք եմք ձեր՝ հաւատովքն։
17 Պատ և հետանուլ ՚ի ընկաւն այն այ։

Եւ ոչ իբրեւ ընդհդն ի՚ լեզին անօգուտ։ և ՚ես լեղուիւ և խորհրդով պաշտօնեայ աւե-
տեան։ 11 Արդ հատուցումն խնդրել աւե-
տեան։ 15 Անհամեմատելի է ընդ երեսուց
մի՚ ընդհանայն զշնորհն այ ըստ
Գործակիցք եմք ձեր՝ հաւատովքն։
17 Պատ և հետանուլ ՚ի ընկաւն այն այ։

Եւ ոչ իբրեւ ընդհդն ի՚ լեզին անօգուտ։ և ՚ես լեղուիւ և խորհրդով պաշտօնեայ աւե-
տեան։ 11 Արդ հատուցումն խնդրել աւե-
տեան։ 15 Անհամեմատելի է ընդ երեսուց
մի՚ ընդհանայն զշնորհն այ ըստ
Գործակիցք եմք ձեր՝ հաւատովքն։
17 Պատ և հետանուլ ՚ի ընկաւն այն այ։

Եւ ոչ իբրեւ ընդհդն ի՚ լեզին անօգուտ։ և ՚ես լեղուիւ և խորհրդով պաշտօնեայ աւե-
տեան։ 11 Արդ հատուցումն խնդրել աւե-
տեան։ 15 Անհամեմատելի է ընդ երեսուց
մի՚ ընդհանայն զշնորհն այ ըստ
Գործակիցք եմք ձեր՝ հաւատովքն։
17 Պատ և հետանուլ ՚ի ընկաւն այն այ։

յաշխատութիւնս · ի հակմանս · ի
պահս · * ի սրբութիւնէ · ի գիտութիւնէ ·
յերկայնմտութենէ · ի քաղցրութենէ · ի
հոգի աքէ · ի սէր առանց կեղծաւորու-
թենէ · * ի բանս ճշմարտութենէ · ի զո
րութենէ աց · ես զենուն արդարութենէ · ի յեա-
որ եւ աջմէն եւ եւ ահեկէն ե · * ի ձախ կող-
ոք եւ անարգութենէ · գովութենէ եւ փառա-
պարտաւանաք · իբրեւ մոլորք՝ եւ ճշմա
իրիք · իբրեւ անծանօթք՝ եւ ծանաւ-
ցեալք · * իբրեւ մահկանացուք՝ եւ
ահաւասիկ կենդանիք եմք · իբրեւ
խրտատեալք՝ եւ ոչ մահապարտեալք ·
* իբրեւ տրտմեալք՝ եւ հանդիզ ու-
րախ եմք · իբրեւ տնանկք՝ եւ զբա-
զումս մեծացուցանեմք · իբրեւ ոչինչ
ունիմք՝ եւ զամ ինչ ունիմք · * հե-
թանք մեր բացեալք են առ ձեզ, կորն
թացիք՝ եւ սիրտք մեր լիովնակեալք ·
* ոչինչ նեղիք ի մէնջ բայց եթէ ի
դութս ձեր նեղիցիք · * արդ զնոյն
հատուցումն իբրեւ իբրեւ որդեակս ու-
նիմ · քնդարձակեցարուք եւ դուք ·
* ա՛ւ մի՛ լինիք լծակից անհաւատից ·
քանզ

քանզի զինչ հաղորդութիւն է արդա-
րութեան ընդ անիրաւութեան. և կամ զինչ
հաւասարութիւն է լուսոյ ընդ խաւարի։
16 Եւ կամ զինչ միաբանութիւն է քրիստո-
սի ընդ բելիարայ. կամ զինչ բաժին կայ հա-
ւատացելոյն ընդ անհաւատին։ 17 Վասն
զինչ նմանութիւն է տաճարի աստ-
ուծոյ ընդ կռոնս. ապաքէն դուք տաճար աստ-
ուծոյ կեցն
3·16·17 դանդաղ կաք. որպէս և ասաց ած. Թէ
Ես. 19· բնակեցայց ի նոսա. և գնացից ի նոսա
Ղեւ. 26· 12· և եղէց նոցա ած. և նոքա եղիցին իմ
17 ժողովուրդք։ Վասն որոյ ելէք ի մէջ
Ջոյ նոցա՝ և մեկնեցարուք, ասէ տէր, և
ի պիղծս մի մերձենայք։ 18 Եւ ես ըն-
Երեմ. կալայց զձեզ. և եւս եղէց ձեզ ի
Յու· 9· հայր. և դուք եղիջիք ինձ յոս-
տեր, ա՛յ դատեր, ասէ տէր ամե-
նակալ։

Գ.Ո : Լ՛

1 Աբեղայ մարդոյ ես հոգւով։ 4 Լեզուի ես
վնիսուածի պօղսէ։ 8 Տրտմութիւն ըստ աստ
ուծոյ գործէ, իսկ աշխարհին մահ գործէ։

Գ.Օ

3 Եւսկ որովհետեւ զայս աւետիս ու-
նիմք ըստ ողորմութեան տեառն՝ ոչ
ձկնամք մեր յամ պղծութեան մարմնոյ և
հոգւոյ. կատարեացուք զարքունի
2 ահիւն աստ։ * Տարայք մեզ, զի ոչ ու-
մեք մեղաք. և ոչ զոք եղծաք. և ոչ
3 զոք զրկեցաք։ * Ա՛յլ եթէ՝ ի դատա-
պարտութիւն ինչ ասեմ. քանզի յա-
ռաջ էսկ ասացի, եթէ՝ ի սրտի մե-
4 ռանիլ ընդ կեալ և՝ ի մեռանիլ ընդ
քում կայք՝ ի կեալ և՝ ի մեռանիլ։
ձեզ։ * Յառաջում համարձակութիւն ի
ինձ առ ձեզ. բազում պարծանք ունի
ինձ վասն ձեր. լի՛ եմ մխիթարութեամբ
առատացեալ եմ ուրախութեամբ յամ նե-
5 ղութիւնս մեր։ * Քանզի յորժամ հա
սաք մեք՝ ի մակեդոնիա, և ոչ միով
քում

կամ
ձեռաց՝ի ձեզ. կամ ազերս՝ կամ առաւե-
ցիւ տրտմեցայք՝ որչափ ինչ փոյթ գոր-
ծիմ գործէ. իսկ աշխարհի տրտմու-
թիւն գործէ. իսկ աշխարհի տրտմու-
թիւն՝ի փրկութիւն առանց զղջանալոյ
զոր ոչ ոք տրտմի, զապաշխարու-
թիւն՝ի մէնջ՝ի փրկութիւն՝ որ ոչ ոք
զի յաշխարհաւորութենէ տրտմեցայք
քանզի տրտմեցայք դուք ըստ Աստուծոյ
զի ոչ ումեք յամենայնի վնասեսջիք
ի մերմէ։ զի տրտմութիւն որ ըստ Աստուծոյ
գործէ զապաշխարութիւն անդրդուելի
ի փրկութիւն՝ զոր ոչ ոք զղջայ. եւ
զի տրտմութիւն աշխարհի գործէ զմահ։
Զի ահա զայս ինքն զի ըստ Աստուծոյ
տրտմեցայք՝ որչափ գործ յերկրա-
պագութիւն՝ եւ զայրագին ինչ՝ եւ
զերկիւղ՝ եւ զերկայնամտութիւն՝ եւ
զնախանձ՝ եւ զհատուցումն՝ զողբալ
զոր մեղանչեցաւ նա՝ի ձեզ՝ի պատ-
գամաւորեալն նոր՝ այլև՝ի միթիթարու-
գալստեանն տիտոսի։ * Եւ միայն՝ի
նարկս՝ միթիթարեաց զմեզ աստ՝ ի
երիք՝ այլ որ միթիթարեցն զնա՝
արտաքոյ մարտք՝ եւ ինեղմեալ արհա-
քանզի հանգոյց ոգի իմ՝ զի
այլ զի յաղագս քո՝ ոչ ոք ըստ
զի տրտմիցիք՝ * Եւ ուրախ եմ՝ ոչ զի
ժամանակ մի՝ տրտմեցայք զձեզ։
տեսանեմ՝ զի թուղթն այն՝ թէ եւ
թէպէտ եւ զղջացեալ էի. քանզի
ցուցի զձեզ թղթովն՝ ոչ զղջանամ՝
ուրախ լինիմ ինձ։ * Ի թէ եւ տրտմե-
զնախանձն ձեր ցոյս՝ մինչ առաւել
զոր մեղանչէաք նախ՝ի ձեզ՝ի պատ-
գալստեանն նոր՝ այլև՝ի միթիթարու-
գալստեանն տիտոսի։ * Եւ միայն՝ի
նարկս՝ միթիթարեաց զմեզ աստ՝ ի
երիք՝ այլ որ միթիթարեցն զնա՝
արտաքոյ մարտք՝ եւ ինեղմեալ արհա-
քանզի հանգոյց ոգի իմ՝ զի
այլ զի յաղագս քո՝ ոչ ոք ըստ
զի տրտմիցիք՝ * Եւ ուրախ եմ՝ ոչ զի
ժամանակ մի՝ տրտմեցայք զձեզ։
տեսանեմ՝ զի թուղթն այն՝ թէ եւ
թէպէտ եւ զղջացեալ էի. քանզի
ցուցի զձեզ թղթովն՝ ոչ զղջանամ՝
ուրախ լինիմ ինձ։ * Ի թէ եւ տրտմե-
զնախանձն ձեր ցոյս՝ մինչ առաւել
զոր մեղանչեցաւ նա

կամ երկիւղ՝ կամ անձուկ՝ կամ հա-
խանձ՝ կամ վրէժխնդրութիւն. քան-
զի յամէն ընթացեցուցիք զանձինս ձեր՝
12 սուրբ լինել այրիդ յայսմիկ։* Ա՛պա
ուրեմն թէ և գրեցի ես առ ձեզ, ոչ
վո՛ր այնորիկ՝ որ զրկեցաւ. և ոչ վո՛ր ա-
նորիկ՝ որ զրկեցաւն. այլ վո՛ր յայտնի
լինել մեզ փութոյն մերոյ՝ զոր ունիմք
13 վո՛ր ձեր առաջի Աստուծոյ։* Ա՛ ա-
ռաջի այնորիկ
մխիթարեալ եմք՝ ի վե՛ր մխիթարու-
թեա՛ մերոյ. առաւել ևս խնդացաք՝ ի
վե՛ր խնդութեան տիտոսի. քանզի հան-
գուցեալ էր հոգի նո՛ր՝ ի ձէնջ ամենե-
14 ցունց։* Ո՛ի զինչ և պարծեցայ առ
նմա վո՛ր ձեր՝ ոչ ամաչեցի. այլ որպէս
զամ ճշմարտութի՛ խօսեցաք ընդ ձեզ.
նոյնպէս և պարծանքն մեր առ տի-
15 տոս ճշմարիտ եղեն։* Ա՛ուստ գութք
նո՛ր առաւել ևս են՝ ի ձեզ. քանզի յիշէ
ցուցանէր մեզ զամենեցուն ձեր ըղ-
հնազանդութի՛ն. թէ ո՛նպ ահիւ և դո-
16 զութի՛ր ընկալայք զնա։* Ո՛ւրա արդ
ուրախ եմ, զի յամէն համարձակ եմ
առ ձեզ։

ԳԼ : Ը :

ՁԱ

1 Յուցանեմ ձեզ ընդարձակ զշնորհսն
որ տուեալ եղեն եկեղեցեացն
2 Մակեդոնացւոց ։ * ։ Զի վճռաւոր հան
դիսիւ նեղուեալ առաւելութիւն խընդ
գութեանն նոցա ։ եւ ծանր աղքատութիւն նոցա
առաւել եւս ի վեր ումեք առատու
3 թիւն նոցա ։ * ։ Զի ըստ կարի նոցա վկայեմ ,
4 եւ առաւել քան զկարի ։ * ։ Ընդունակամ բա
զում աղաչանօք աղաչեցին զշնորհսն
եւ զհաղորդութիւն պաշտամանն , որ ի
5 սբեան տալ ցմեզ ։ * ։ Ոչ որպէս ակն ու
նեաք , այլ զանձինս ևս տուն նախ
6 ապ եւ մեզ կամօքն Աստ ։ * ։ Զի
զտիտոս , նոյնպէս եւ կատարեսցէ ի ձեզ
եւ

և զայդ ևս չնորհս։ *Ի՟լ ոչ յոմի ա-
ռաւել էք հաւատով քանիւ, և գի-
տութեամբ և ամ փութով, և որ ի մէնջ
ի ձեզ սիրն է, զնա յայդմ ևս շնորհի
առաւել լինել ջէք։ *Ի՟լ ոչ հրամանս
ասեմ. այլ վասն այլոց փութոյ,
և զանն ձերոյ սիրոյ զմտերմութիւ-
փորձեմ։ *Գիտէք զշնորհսն
յն մերոյ տեառն. զի վասն ձեր աղքատա
ցաւ՝ որ մեծատունն էր. զի դուք նո
աղքատութեն մեծասքէք։ *Ի՟ւ խրատ
մի յայսմիկ տամ. զի այն ինչ օգտի
ձեզէ. որք ոչ միայն զառնել ըն այլ և
զկամիլն յառաջագոյն սկսայք ի հե-
տուն հետուէ։ *Այժմ արդ և զառնելն
ինչ կատարեցէք. զի ունի յօժարութիւն
ի կամաց է, նոյնպէս և առնել ըստ
զոյնն։ *Ո՟ ի ևթէ յօժարութիւն ա
ռաջի կայ, ըստ որոյ ընդունելի է՝ և ոչ
ևթէ ըստ չգոյնն։ *Ո՟ իսչ ևթէ այլոց
գհանգիստս կամիցիմ, և ձեզ գնեղու-
թիւ։ *Ի՟լ հաւասարութե. այժմու
ժամանակիս, ձեր առատութիւնդ ի
նց պակասութեն, զի և նոց առատ

զառաքինն եղելոցի՛ի ձերոսէ պակասել
թէեդ, զի եղելոցի հաւասարել թէ՝ ոչ
15 և զրեէ՛ր։ * Ա՛յն որ զբազումն էառ՝ Ա Կորնթ.
ոչ առաւելեալ. և որ զսակաւն էառ՝ 16. 18։
ոչ նուազեցաւ։

ՂԱՂ. 16 Ա՛յլոց շնորհ՛ք ես՝ որ էարկ զնոսին * Ղաղ.
փոխել վասն ձեր՝ ի սիրտս տիտոսի։ 1. 6։
17 Ո՛ի զաղաչանսն ընկալաւ՝ և փութ՝ * Ա Կորնթ.
թացաւ. յօժարագոյն ձեմեցաց գալ 8. 17։
առ ձեզ։ * 18 Ա՛յլ առաքեցաք ընդ նմա
զեղբայրն՝ որոյ գովութիւնն յաւետա
րանին անդ է ամ ե՛կեղեցիս։ * 19 Ա՛յլ
ոչ այսչափ միայն, այլև ձեռնադրե՛ալ
ե՛կեղեցեաց անտի, ընդ ուխտիդ մեր
գնալ՝ ի շնորհս յայսոսիկ՝ որք պաշտին
ի մէնջ՝ ի վառս տէն՝ և՝ ի մեր յօժա
րութիւն, 20 զայս խոշտեմ եթէ ոք
զգուշ՛ արասցէ զոր ինչ դնիցէ՛ ի
հաստատութիւն յայսմիկ՝ որ պաշտե
ցի՛ս ի մէնջ։ * 21 Ա՛նսղի խորհիմք զ Հռոմ.
զբարիս, ո՛չ միայն առաջի տեն, այլ և 12. 17։
առաջի մարդկան։ * 22 Ա՛յլ առաքեցաք
զնոսա՛ ի մէնջ՝ զոր ե՛տես յաճախ
ժամանակս՝ զի ե՛տես զնոսա՛ ի ձեռն
բազում անգամ՝ զի ե՛տես զնոսա՛ ի ձեռն

պինան գտեալ. և առաւել ևս այժմ
պնտագոյն՝ յուսալով մեծաւ՛ի ձեզ.
3 * Թայց եթէ վա՛ տիտասի ինչ բանք
են, իմ հաւասար է՝ և ձեր գործա-
կից. և եթէ եղբարք մեր, առա-
քեալք եկեղեցւոյ՝ և փառք քրի-
4 * Այ՛ սոյն ինքն յանդիմանն ամե-
նայն եկեղեցեացն.

Գլ. Ը.

զի զոսա ցուցցէք յանդիմանն ա՛մ-
և զմերոյ պարծանացն վասն ձեր.
զքեալք եկեղեցւոյ՝ և փառք քրի.
կից. և եթէ եղբարք մեր, առա-
են, իմ հաւասար է՝ և ձեր գործա-
3 * Թայց եթէ վա՛ տիտասի ինչ բանք
պնտագոյն՝ յուսալով մեծաւ՛ի ձեզ.
պինան գտեալ. և առաւել ևս այժմ

4 Յանձն զբաղումս յորդորեաց. Այ՛
րուն հետէ պատրաստուեն. և ձեր նա
դոնացուցն. Թէ աքայեցիքն՝ի հե
2 * Գի գիտեմ զյօժարութիւն ձեր, զոր
վա՛ ձեր պարծեցեալ եմ՝ի մէջ մակե
1 ՊՂ. Ա՛ր ինձ գրել առ ձեզ
ՀՐ վա՛ պաշտամանն որ՝ի սբեան
ի ոչնոցին որք առանձն.
ծոյլ ՚ՁԺ յաղթութիւն՝ի յեռն ոչնոցին՝ որք փան
10 Պատո
քանչելի սերմանէ, ոչխատս հնձէ:
չՊատրաստել. զի

Գլ. Ը.

ի ոչնոցին որք առանձն.
4 Յանձն զբաղումս յորդորեաց. Այ՛
րուն հետէ պատրաստուեն. և ձեր նա
դոնացուցն. Թէ աքայեցիքն՝ի հե
2 * Գի գիտեմ զյօժարութիւն ձեր, զոր
վա՛ ձեր պարծեցեալ եմ՝ի մէջ մակե
1 ՊՂ. Ա՛ր ինձ գրել առ ձեզ
ՀՐ վա՛ պաշտամանն որ՝ի սբեան

ՎՀԵ
ՂՎՀ
Ը ԿՎ

ատաքեցեալ զեզբարան՝ զի մի՛ պար-
ծանքն մեր՝ որ վասն ձեր՝ ընդունայն լի-
նիցին՝ ի մասինդ յայդմիկ • այլ ոմա-
սն իսկ , պատրաստացարուք զտանիլ
ջիւք : * Վասն յորժամ գայցեն ընդ- 4
մեզ մակեդոնացիքն՝ և գտանիցեն
զձեզ անպատրաստս , և ամաչեսցուք
մեք , զի մի՛ ասասցուք թէ դուք , 5
մասինդ յայդմիկ պարծանաց : * Ա՛րդ
եաբեւոր համարեցայ աղաչել զեղ-
բարս , զի յառաջագոյն եկեսցեն առ
ձեզ • և յառաջագոյն պատրաստեսց-
ցեն , զյառաջագոյն խոստացեալ օրհ
նութիւնն ձեր՝ ի պատրաստի ունել
այնպէս իբրև զօրհնութիւն , և մի՛ 6
իբրև զագահութիւն : * Այսուհետև որ 9
սերմանեն ճչդելով՝ ճչդելով և հնձեսցէ
և որ սերմանեն առատութե՛ 7
ոատուէ և հնձեսցէ : * Ուրախա-
ար ունի և յօժարիցի ոչ արտիւ • մի՛
ասու հարկի և տրտմութե • ‖ քանզի
Սիրէ առ հարկի և տրտմութե • ‖ քանզի 35 • 11
զաուրհնութիւն առատս սիրէ Աս-
ուած : զի ամենայն շնորհս առա- 8
տ

քաւեսցէ՝ արդարութիւն նոր ճոխ յաւիտ. 111. 4
և գրեսցէ ։ ‖ սիրեաց, և եղո աղ ‖ Աւետ.
տեառն ։

Դ.Ո. Ա՛յլ այն՝ որ պարգևէ զաներեսներ 10 *‖
մանահանաց՝ և զհայց՝ ի կենդանութ ,
պարգևեսցէ՝ և բազմացուսցէ զաներ ‖ Աշտ.
մանիս ձեր։ և աձեցուսցէ զարդիւնս 55. 10
արդարութեան ձերոյ։ * Յաւմ մեծաց 11
ցեալք ամառատութեամբ՝ որ յօրի
նէ մեօք զգոհութիւն այլ ։ * Ո՛ւխտ 12
տօն հարկիս այսորիկ՝ ոչ միայն առ
ընդ զպակասութիւն արբուցն է ։ այլև
առաւելուլ բազմօք գոհութիւնս այ ։
ընդխոնհ պաշտամանս այսորիկ * 13
փառաւորել զնա՛ ի վեր հնազանդու
թեամբ խոստովանութեամբ ձերոյ յաւետա
րանն քի ։ և առատութեամբ հաղորդու
թեան ի՛նոսա՝ և յամենեսին ։ * Եւ 14
նոցա աղօթիւք վասն ձեր՝ քանզի անչ
կացեալ են առ ձեզ վասն առաւել
շնորհացն ասյ՝ որ ի ձեզ ։ * Ո՛ւր 15
գ.ևացն նորա ։ Դ.Ո.

Սաղմոս Դաւթի. Ղ.

Տէր, մի՛ յանդիմաներ զիս ի բարկութեան քում, եւ մի՛ խրատեր զիս ի սրտմտութեան քում։
Զի նետք քո խոցեցին զիս, եւ հաստատեցեր ի վերայ զիս զձեռն քո։
Ոչ է հանգիստ ի մարմնի իմում յերեսաց բարկութեան քոյ. ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց յերեսաց մեղաց իմոց։
Զի զանցառութիւնք իմ անցին զգլուխ իմ, եւ իբրեւ բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ։
Պատեցան եւ թարախեցան վէրք իմ յերեսաց յիմարութեան իմոյ։
Տառապեալ եղէ եւ ծռեցայ մինչեւ ցոյժգին. զամենայն աւուր տրտմութեամբ երթայի։
Զի ցաւք իմ լցան ողորմութեամբ, եւ ոչ է հիւանդութիւն ի մարմնի իմում։
Տառապեալ եղէ եւ նուաստացայ յոյժ, եւ մռնչէի ի հեծութենէ սրտի իմոյ։
Տէր, առաջի քո ամենայն ցանկութիւն իմ, եւ հեծութիւն իմ ոչ է ծածուկ ի քէն։
Սիրտ իմ խռովեցաւ, եւ թողեալ զիս զօրութիւն իմ, եւ լոյս աչաց իմոց եւ նոքա ոչ են ընդ իս։
Մարդիկ մերձաւորք իմ եւ ազգականք իմ ի հակառակ կացին եւ ի հանդէպ եղեն, եւ ազգք իմ հեռի կացին։
Եւ բռնադատէին զանձինս իմ որ խնդրէին զանձինս իմ, եւ որ չարչարանս ինձ խորհէին, զրոյս ունայնս խոսէին եւ զխորամանկութիւնս ամենայն ի միտս առնուին։
Եւ ես իբրեւ զխուլ ոչ լսէի, եւ իբրեւ զհամր ոչ բանայի զբերան իմ։
Եւ եղէ իբրեւ զմարդ ոչ լսելի, եւ ոչ ունելի ի բերան իմում զանէծս։
Զի քեզ, Տէր, յուսացեալ եղէ, դու լուիցես, Տէր Աստուած իմ։
Զի ասացի, թէ մի՛ երբէք ուրախասցին ինձ թշնամիք իմ, եւ յորժամ շարժեցաւ ոտն իմ, զիս ընդ նեղութիւնս մեծամեծս մեծարեցին։
Զի պատրաստ ես ի տանջանս հասանել, եւ ցաւք իմ առաջի իմ են միշտ։
Զի զանցառութիւն իմ պատմեցից, եւ հոգայց վասն մեղացն իմոց։
Եւ թշնամիք իմ կենդանանան եւ զօրացան ի վերայ իմ, եւ բազմացան որ ատեն զիս անիրաւապէս։
Եւ որ հատուցանեն չարութիւն փոխանակ բարեաց, զհետ իմ լինին վասն զի հետեւեցայ զարդարութեան։
Մի՛ թողուր զիս, Տէր Աստուած իմ, մի՛ հեռանար ի ինէն։
Արի՛ յօգնութիւն իմ, Տէր կեանք իմ եւ փրկութիւն իմ։

Փառք Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ողորմեա ինձ, Աստուած, ողորմեա ինձ, զի ի քեզ յուսացեալ է անձն իմ։ Եւ ի ստուերի թեւոց քոց յուսասցիմ, մինչեւ անցցէ անօրէնութիւն։
Աղաղակեցի առ Տէր Աստուած բարձրեալ, առ Աստուած որ ինձ բարերար է։
Առաքեսցէ յերկնից եւ փրկեսցէ զիս, տացէ յանդիմանութիւն հալածողաց իմոց։
Առաքեսցէ Աստուած զողորմութիւն իւր եւ զճշմարտութիւն իւր, եւ փրկեսցէ զանձն իմ ի միջոյ ձագանց առիւծուց։
Հանգեայ, անձն իմ, յԱստուծոյ, զի ի նմանէ է համբերութիւն իմ։
Զի նա է Աստուած իմ եւ փրկիչ իմ, եւ ապաստան իմ, եւ ոչ շարժեցայ յաւիտեան։
Ի Տեառնէ է փրկութիւն իմ եւ փառք իմ, Աստուած օգնական իմ եւ յոյս իմ ի Տէր։
Յուսացէք առ նա, ամենայն ազգք ժողովրդեան, եւ հեղուցէք առաջի նորա զսիրտս ձեր։
Զի Աստուած է յոյս մեր։
Զի ունայնք են որդիք մարդկան, սուտ որդիք մարդկան ի կշռի, եւ ունայնք քան զամենայն։
Մի՛ յուսայք ի ստութիւն եւ ի յափշտակութիւն մի՛ ցանկանայք։
Հարստութիւն եթէ բազմանայ, մի՛ դնէք սիրտ։
Մի՛ խօսիք առ Աստուած զամենայն զայս, եւ մի՛ խոսիք հպարտութիւն ի բերան ձեր։
Զի Աստուած գիտութեանց է Տէր, եւ նա պատրաստէ զգործս իւր։
Զի զաղեղնն կոտրեաց եւ զպատերազմն եղծ, եւ զամենայն զէնս երկաթեայս ի ոչինչ արար։
Դադարեցէք եւ տեսէք, զի ես եմ Աստուած։
Բարձրացայց ի հեթանոսս, եւ բարձրացայց ի երկրի։
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ է, յուսացեալ մեր է Աստուած Յակոբայ։
Տէր զօրութեանց, երանի՛ մարդոյ յուսացելոյ ի քեզ։
Տէր, փրկեա՛ զարքայ եւ լուր մեզ յաւուր կոչելոյ մերոյ։

Փառք Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ողորմեա ինձ, Աստուած, ողորմեա ինձ, զի ի քեզ յուսացեալ է անձն իմ։ Եւ ի ստուերի թեւոց քոց յուսասցիմ, մինչեւ անցցէ անօրէնութիւն։
Աղաղակեցի առ Տէր Աստուած բարձրեալ, առ Աստուած որ ինձ բարերար է։
Առաքեսցէ յերկնից եւ փրկեսցէ զիս, տացէ յանդիմանութիւն հալածողաց իմոց։
Առաքեսցէ Աստուած զողորմութիւն իւր եւ զճշմարտութիւն իւր, եւ փրկեսցէ զանձն իմ ի միջոյ ձագանց առիւծուց։
Հանգեայ, անձն իմ, յԱստուծոյ, զի ի նմանէ է համբերութիւն իմ։
Զի նա է Աստուած իմ եւ փրկիչ իմ, եւ ապաստան իմ, եւ ոչ շարժեցայ յաւիտեան։
Ի Տեառնէ է փրկութիւն իմ եւ փառք իմ, Աստուած օգնական իմ եւ յոյս իմ ի Տէր։
Յուսացէք առ նա, ամենայն ազգք ժողովրդեան, եւ հեղուցէք առաջի նորա զսիրտս ձեր։
Զի Աստուած է յոյս մեր։
Զի ունայնք են որդիք մարդկան, սուտ որդիք մարդկան ի կշռի, եւ ունայնք քան զամենայն։
Մի՛ յուսայք ի ստութիւն եւ ի յափշտակութիւն մի՛ ցանկանայք։
Հարստութիւն եթէ բազմանայ, մի՛ դնէք սիրտ։
Մի՛ խօսիք առ Աստուած զամենայն զայս, եւ մի՛ խոսիք հպարտութիւն ի բերան ձեր։
Զի Աստուած գիտութեանց է Տէր, եւ նա պատրաստէ զգործս իւր։
Զի զաղեղնն կոտրեաց եւ զպատերազմն եղծ, եւ զամենայն զէնս երկաթեայս ի ոչինչ արար։
Դադարեցէք եւ տեսէք, զի ես եմ Աստուած։
Բարձրացայց ի հեթանոսս, եւ բարձրացայց ի երկրի։
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ է, յուսացեալ մեր է Աստուած Յակոբայ։
Տէր զօրութեանց, երանի՛ մարդոյ յուսացելոյ ի քեզ։
Տէր, փրկեա՛ զարքայ եւ լուր մեզ յաւուր կոչելոյ մերոյ։

զհարհատուրդս քակեմք։ Այս զամե-
նայն բարձրութեն հպարտացեալ ի վեր
դիտութեամբ եայ, և գերութեամբ զայմ միտս
ի հնազանդութեն քո։ Այժ ի պատ-
րաստ ունիմք խնդրել զվերեժ ամա-
հնազանդութեն, յորժամ ձեր ևս հնա-
զանդութիւն կատարեսցի։ Այսու իս
թաքնեսիս երեսաց դիտողիկք եմք
զվտահ յանձն եցեք քո լինել, զայս
խարհեացի դարձեալ ի միտս իւր, մեք
ոչ։ ոչ ունք քո ի նոյնպես ևս մեք
թե աւետել ևս պարծեցայց վասն
հուսոյ մերոյ, զոր ետս մեզ ած ի շի-
նել և ոչ ի քակել զձեզ։ ոչինչ ամա-
չեցից։ ոչ։ ի մի թուեցայց իբրև զահ
ինչ արկանել ձեզ թղթովաքն։ այլ
ձեզ, թուղթս ծանուցեալ են, և առա
տիկք։ այլ տեսիլ մարմնոյ տկար,
բանն արհամարհեալ։ ոչ։ այլ խոր
հեացի այնպիսին, զի որպիսիք եմք
պիսիք ի՛ յմօտոյ արդեամբք։ ոչ։
բանիւք թղթոցդ ի հեռուստ, նոյն

զհատանց ձեզ ընծայեցուցանէին. այլ
անձամբ յանձինս՝ զանձինս չափէնս
ու՛ք կշռել անձամբ յանձինս՝ ոչ առ
նուն՝ի միտս։ * Ա՛յլ մեք ոչ երկն յան 18
ջատիս ինչ պարծեացուք. ‖ այլ ըստ չա՞
փու կանոնին, զոր բաժանեաց մեզ 7
աստ չափով՝ հասանել մինչև առ ձեզ։
* Ոչ ոչ երկն հասու ինչ էիցեմք՝ ի՛ 14
ձեզ, և ձկտեցուցանեմք զանձինս.
քանզի մինչև առ ձեզ հասաք աւետա
րանել զՔրիստոս։ * Ո՛չ ոչ յանչափս ինչ 13
պարծիմք օտար վաստակօք. բայց ըմ
յոյս մի ունիմք զաճմանն հաւատոց
ձերոց՝ անդրկին՝ի ձեզ մեծանալոյ ըն
կանոնիս մերոյ յաւուրս լրման։ * Ա՛յլ 16
վեր ևս քան զձեզ աւետարանել՝ ոչ
օտար կանոնաւ՝ի պատրաստականս
ինչ պարծիլ։ * Ո՛չ ի որ պարծի՝ի 17
տեր պարծեսցի։ * Ո՛չ ի ոչ երկն որ 18
զանձն ընծայեցուցանէ նոյն ընտ
րեալ՝ այլ զոր տէրն ընծայեցուցանէ։

Diese Seite existiert nicht (mehr) im physischen Buch.

This page does not exist [anymore] in the physical book.

Diese Seite existiert nicht (mehr) im physischen Buch.

This page does not exist [anymore] in the physical book.

զպատճառան կամիցին · զի՛ որով պատ
ծ-իցեն , և նորա իբրև զմեզ զաւանիւ
13 ցինն * Օ՛ իւանպիսիքն են սուտ առա
քեալք · մշակք նենդաւորք · կերպա
նանին՝ի կերպարանս առաքելոցն քի
14 * Եւ չեն ինչ զարմանք · քանզի և
ինքն սատն կերպարանի՝ի հրեշտակ
15 լուսոյ · * Եւ ոչինչ է մեծ թէ և
պաշտօնեայք նորա կերպարանին իբրև
պաշտօնեայք արդարութեան · որոց կա
տարածն եղիցի ըստ գործոց իւրեանց։
16 * Դարձեալ առեմ , մի՛ ոք հանդիպե
ցի զիս անզգամ · առաւել ոչ գոնէ
իբրև զանզգամ ընկալարո՛ւք զիս , զի
17 և ես փոքր մի ինչ պարծեցայց։ * Եւ
զոր խօսիմ՝ ոչ ըստ Տեառն խօսիմ , այլ
իբրև անզգամութեամբ ըստ կարգի այդ
18 պարծանաց , * Եւ քանզի բազումք
պարծին ըստ մարմնոյ՝ և ես պարծե
19 ցայց։ * Ա՛ռաւել իբրև անզգամք ան
20 մեայն ձերովք իմաստուք։ * Կանդի
մաւայն ձերովք իմաստուք։ * Կանդի

Հպարտանայ . եւթէ ոք զձեզ ի յանդիմ-
ման հարկանէ . * Ի ոտն ածուցանացէ 21
առեմ, իբրեւ թէ մեք ակարացաք ար
դեօք յորինչ ոք համարձակիմի , ան-
զգամութիւն առեմ , համարձակիմ եւ
ես : * Հերբայեցիք իցեն, եւ ես . իսրա- 22
ցիք իցեն , եւ ես . զաւակք աբրահա-
մու իցեն , եւ ես : * Պաշտօնեայք քրի- 23
իցեն , յանդգնադոյնս առացից թէ
առաւել ես եսեւթէ վաստակաւ՝ ա-
ռաւել . եւթէ գանիւք՝ ես առաւել .
եւթէ բանտիւք առաւելի քան զինս . եւթէ
մահաբեմիւք՝ բազում անգամ : Ի 24
||2 Որ. Հրէից հնգից , || քառասուն մինուէ պա
25. 3: կաս արկի : * Երիցս ձաղկեցայ . մի 25
||Գործ. անգամ քարկոծ եղէ . || երիցս նաւա
16. 22: կոծ եղէ . գիշեր եւ զտիշեր յանդունդս
||Գործ. տատապեցայ : * Ի ճանապարհս բազ- 26
14. 18: զում անգամ . վիշտս ի գետոց . վիշտս
||Գործ. յաւազակաց . վիշտս յազգէ . վիշտս
27. 4: ի հեթանոսաց . վիշտս ի քաղաքի .
վիշտս յանապատի . վիշտս ի ծովու .
վիշտս ի սուտ եղբարց : * Ի ջանն եւ 27
ի վաստակս . ի տքնութիւնս բազում
ան

և փախեայ ի ձեռաց նը։
վանդակաւ կախեցայ ընդ պարիսպն ։
33 ետց ունիլ զնս * և ընդ պատուհանն
քայլ պահէր զքաղաքն դամասկացի֊
դամասկոս առնուլ ցանկացեալ էր ար֊ 9. 24.
զի ես Պաւղոս * ոչ կարացի
հայրապետն մերոյ յիւրում դիտել՝ որ է օրհ
31 տիարտուքէն պարծեցայց ։ ես ընդ
30 * Եթէ պարծիլ ինչ պարտ իցէ՝ ըզ Ղ.ԻԱ.
ի տալթակիւն ։ և ես ոչ տատպանամ։
հիւանդանայ՝ և ես ոչ հիւանդանամ։
29 տիւբ՝ և հոգ ոչ եկեղեցեացն։ * Ո՞
ի Հանապազ խոժանն՝ ի վըր իմ կու
28 մերկութէ ։ * Ո՞վ զայլ ընդ ինն ։ և
պահս բազում անգամ՝ ի ցուրտ և ի
անգամ ։ ի քաղց և ի ծարաւ ։ ի

Գ.Ի : ԺԱՌ.

ՈՒ ես ի ձեզ, եղբարք, եկի ոչ ի բարձրութենէ բանի կամ իմաստութեան աւետարանել ձեզ զվկայութիւն Աստուծոյ։ 2 Զի ոչ դատեցայ գիտել ինչ ի ձեզ, բայց զՅիսուս Քրիստոս, եւ զայն խաչեալ։ 3 Եւ ես ի տկարութեան եւ ի երկիւղի եւ ի դողմունս բազում եղէ առ ձեզ։ 4 Եւ բան իմ եւ քարոզութիւն իմ ոչ էր հաւատալի բանիւ իմաստութեան, այլ ցուցմամբ Հոգւոյ եւ զօրութեան։ 5 Զի հաւատք ձեր ոչ լիցին ի մարդկան իմաստութեան, այլ ի զօրութեան Աստուծոյ։ 6 Եւ իմաստութիւն խօսիմք ընդ կատարելոսն, բայց ոչ իմաստութիւն աշխարհիս այսորիկ, եւ ոչ իշխանացն աշխարհիս այսորիկ, որ ոչնչանան։ 7 Այլ խօսիմք իմաստութիւն Աստուծոյ ի խորհրդի, զգաղտնի եղեալ զիմաստութիւնն զայն, զոր նախասահման արար Աստուած յառաջ քան զաշխարհս ի փառս մեր։ 8 Զոր ոչ ոք ի իշխանացն աշխարհիս այսորիկ ծանեաւ։ Զի եթէ ծանեան, ոչ զՏէր փառաց խաչեցին։ 9 Այլ որպէս գրեալ է. Զոր ոչ աչք տեսին, եւ ոչ ականջք լուան, եւ ոչ ի սիրտ մարդոյ եկն, զոր պատրաստեաց Աստուած սիրողաց իւրոց։ 10 Եւ մեզ յայտնեաց Աստուած հոգւովն իւրով։ Զի հոգին զամենայն քննէ, եւ զխորհուրդսն Աստուծոյ։ 11 Զի ո՞վ գիտէ զմարդկանէ զբան, եթէ ոչ հոգին մարդոյ որ է ի նմա։ Նոյնպէս եւ զԱստուծոյ զբանս ոչ ոք գիտէ, եթէ ոչ Հոգին Աստուծոյ։ 12 Եւ մեք ոչ զհոգին աշխարհի առաք, այլ զՀոգին որ է յԱստուծոյ, զի գիտասցուք զպարգեւսն որ յԱստուծոյ շնորհեցան մեզ։ 13 Զորս եւ խօսիմք, ոչ ի բանս ուսուցանելոյ իմաստութեան մարդկան, այլ ի բանս ուսուցանելոյ Հոգւոյն Սրբոյ, հոգեւորականաց հոգեւորականս մեկնելով։ 14 Իսկ հոգեկանն ոչ ընդունի զպարգեւսն Հոգւոյ Աստուծոյ, զի յիմարութիւն է նմա, եւ ոչ կարէ իմանալ, զի հոգեւորականաց հոգեւորական է քննութիւն։ 15 Եւ հոգեւորականն զամենայն քննէ, եւ նա ոչ ոք քննէ։ 16 Զի ո՞վ ծանեաւ զմիտս Տեառն, որ խրատեսցէ զնա։ Մեք ապա զմիտս Քրիստոսի ունիմք։

Գ Եւ ես, եղբարք, ոչ կարացի խօսել ընդ ձեզ իբրեւ ընդ հոգեւորականս, այլ իբրեւ ընդ մարմնաւորս, իբրեւ ընդ մանկունս ի Քրիստոս։ 2 Կաթամբ զձեզ ըմպեցուցի, եւ ոչ կերակրով, զի ոչ կարէիք։ Այլ եւ ոչ այժմ կարէք, 3 զի մարմնաւորք էք։ Զի որ ի ձեզ նախանձ եւ կռիւ, ոչ մարմնաւորք էք, եւ ըստ մարդկան կենցաղիք։ 4 Զի երբ ասէ մարդ, եթէ Ես եմ Պաւղոսի, եւ այլ, եթէ Ես Ապողոսի, ոչ մարդիկ էք։ 5 Զի՞ է Պաւղոս, եւ զի՞ է Ապողոս, այլ սպասաւորք որով հաւատացէք, եւ որպէս Տէր տուեալ է ամենայնի։ 6 Ես տնկեցի, Ապողոս ջրեաց, այլ Աստուած աճեցոյց։ 7 Ուստի ոչ է ինչ տնկողն եւ ոչ ջրողն, այլ Աստուած որ աճեցոյց։ 8 Եւ որ տնկէ եւ որ ջրէ, մի են. եւ իւրաքանչիւր զվարձս իւր առնուցուն ըստ իւրում վաստակոյ։ 9 Զի մեք գործակիցք Աստուծոյ եմք, դուք արտ Աստուծոյ էք, շէնք Աստուծոյ էք։ 10 Ըստ շնորհացն Աստուծոյ որ տուեալ է ինձ, որպէս իմաստուն ճարտարապետ հիմն եդի, եւ ուրեք շինէ ոք վերայ։ Այլ տեսցէ իւրաքանչիւր ոք զիարդ շինէ վերայ։ 11 Զի զհիմն ոչ ոք կարէ եդանել այլ զոր եդեալ է, որ է Յիսուս Քրիստոս։ 12 Եւ եթէ ոք շինէ ի վերայ հիմանդ զոսկի, զարծաթ, զպատուական քարինս, զփայտս, զխոտ, զեղէգն, 13 իւրաքանչիւր գործ յայտնի եղիցի. զի օրն ցուցանէ, զի հրով յայտնեցի, եւ հուր զգործ իւրաքանչիւր ոք փորձէ զիարդ իցէ։ 14 Եթէ գործ ոք իւր մնասցէ զոր շինեաց ի վերայ, վարձս առցէ։ 15 Եթէ գործ ոք իւր այրեսցի, կորուսցէ զվարձս իւր, եւ ինքն կեցցէ, այլ իբրեւ ի հրոյ։ 16 Ոչ գիտէք, եթէ տաճար էք Աստուծոյ, եւ Հոգի Աստուծոյ բնակի ի ձեզ։ 17 Եթէ ոք զտաճարն Աստուծոյ ապականէ, զնա ապականեսցէ Աստուած։ Զի տաճարն Աստուծոյ սուրբ է, որ էք դուք։ 18 Զոք ոք խաբէ զանձն իւր։ Եթէ ոք ի ձեզ իմաստուն թուի ի յաշխարհի այսմիկ, յիմար եղիցի, զի իմաստուն լիցի։ 19 Զի իմաստութիւն աշխարհիս այսորիկ յիմարութիւն է առաջի Աստուծոյ։ Զի գրեալ է. Որ բռնէ զիմաստունս ի խորամանկութեան նոցա։ 20 Եւ դարձեալ. Տէր գիտէ զխորհուրդս իմաստնոցն, եթէ սնոտի են։ 21 Ուստի ոք մի պարծեսցի ի մարդկանէ, զի ամենայն ինչ ձեր են, 22 կամ Պաւղոս, կամ Ապողոս, կամ Կեփաս, կամ աշխարհ, կամ կեանք, կամ մահ, կամ ներկայքս, կամ ապագայքս, ամենայն ինչ ձեր են, 23 դուք ապա Քրիստոսի, եւ Քրիստոս Աստուծոյ։

Գ.Ի.

թայց եւթէ ի տկարութիւնս։ * Ո՛վ ի
եւթէ եւ կամիցեմ պարծիլ՝ ոչ եղէց ան
զգամ. քանզի զարդարն ասեմ. այլ
անխոցեմ, դուցե ոք համարիցի ինչ
յիս աւելի քան զոր տեսանիցէ յիս՝
կամ լսիցէ յինէն։ * Եւ զի մի՛ առա
ւելութիւն յայտնութեացն հպարտա
ցայց, տուաւ ինձ խայթ մարմնոյ՝
հրեշտակ սատանայ կուիլ զիս. զի մի՛
հպարտասցայց։ * Զսա վասն այնորիկ ե
րեքցս աղաչեցի զտէր, զի՛ ի
բաց արտասցէ յինէն։ * Եւ ասէ ցիս՝
շնորհ իմ. զի զօրութի՛ իմ
ի տկարութի՛ կատարի։ եւ արդ՝ լաւ
եւս լեզի ինձ պարծիլ ի տկարութիւնս՝
զի բնակեսցի յիս զօրութիւնք ք՛ի։ * Ա՛յ ո՛րով հաճեալ եմ ընդ տկարու
թիւս. ընդ նախատանս. ընդ վիշտս. ընդ
հալածանս. եւ ընդ նեղութիւս վա՛ք ի
զի զօրաւոր եմ՝ յորժամ տկարանամ, յայնժամ
զօրանամ։ * Ահա՛ ես անդրդամ, քանզի
դուք ստիպեցիք զիս. զի ինձ պիտո
էր ի ձէնջ գովեալ լինել առնուլ. թէ
ոչինչ պակաս գտայ քան զլուս առա
քելս՝ թէպէտ եւ ոչինչ եմ։ Բայց
նշանք առաքելութեան իմոյ կատարե
ցան ի ձեզ ամենայն համբերութեամբ՝
նշանօք եւ սքանչելեօք եւ զօրութեամբ։

քեան . զի թէպէտ ես ոչինչ եմ .
12 * Սակայն նշանք առաքելոյ գործե-
ցան՝ի ձեզ՝ամ համբերութիւք , նշա-
նօք և արուեստիւք՝ և զօրութիւք .
13 * Զի՞ արդ զինչ էիք՝ որով պակաս
դասայք քան զայլ եկեղեցիս . բայց ե՞
թէ այնու՝ զի ես զձեզ՝ոչ ձանձրացու-
ցի . շնորհեցէք ինձ զվնասդ զայդ .
14 * Հատասիկ այս երիցս անգամ պատ-
րաստեալ եմ գալ առ ձեզ . և ձեզ
բեռն ինչ՝ ոչ եղէց . քանզի ոչ խնդ-
րեմ զինչ զձե՛ր՝ այլ զձեզ . քանզի ոչ
պարտին որդիք հարց գանձել՝ այլ
հարքն որդւոց : 15 * Այլ ես մեծապա-
յման ամենայն ձերոց , զի թէպէտ և յաւե-
լուածս սիրոյն զձեզ սակաւ սիրիցեմ .
16 * Այլ դուն թէ ես ոչինչ ծանրացայ
ձեզ . այլ քանզի խորամանկ էի , խել
զձեզ ընդ նենգութեան :
17 * Միթէ որովք ո՞ չ
ղօք կալայ զձեզ : 18 * Զաղեցի զտիտոս՝ և ա-
ռաքեցի առ ձեզ՝ նմանօք ապահովեցի
ինչ ի ձեզնէ : Ո՞ զհոգեդի զտիտոս՝ և զ

գնացաք. ոչ նուիրն շաւղաք շրջեցաք։
Ա.Օ. 61* Վարձեալ համարիցիք՝ եթէ յաղաք
անկեալ ինչ ձեզ աղերսիցեմք. առա-
չի այլ՝ միթէ խօսիմք. զի ամ ինչ սիրեա
զիւք վասն ձերոյ շինուածոյ է։ 62* Այլ
երկնչիմ, գուցէ եկեալ՝ ոչ ոպ ես կա
միմ, զտանիցեմ զձեզ. և ես զտանի
ցեմ ձեզ՝ ոպ և գուք ոչ կամիցիք, գու
ցէ դարձեալ՝ հեծու, նախանձ, սրտ
մտուքիք, պղտուքիք, չարախօ
սուքիք, քսուքիք, հպարտուքիք,
ամբարտաւանուքիք, խռովուքիք
63 խցեն՝ ի մէջ ձեր։ * Կուցէ դարձեալ
յորժամ գայցեմ, նկուն ինչ առնիցէ
զիս առ ձեզ. և զսուգ առնու
ցուք վասն բազմաց յառաջագոյն մեղա
ցելոց՝ և ոչ ապաշխարելոց՝ ի վերայ
պղծութեան և պոռնկութեան, և գիշե
րութեան՝ զոր գործեցին։

ՊԱ. ՀԱԼԼ

Ա Ալեսուիա զատուածոյ պատճէք հմգեաօթակեա
զանապատիշատան չ՝ կիր խօսի՝ ի չեանենորէն ։ ԻԲ
Ա՝ատուածն սգատանոյ պատճէք հմգեաօթակեա

Հայեա սրդի ես սուրբ հմդի ։

Ա Ալեսուիա զատուածոյ պատճէք հմգեաօթակեա
զանապատիշատան չ՝ կիր խօսի՝ ի չեանենորէն ։ ԻԲ
Ա՝ատուածն սգատանոյ պատճէք հմգեաօթակեա

Ա ՚Ա յա երկեցա անգամ զամ առ ձեզ ։ ԻԲ
Ա ՚Ա ՚Ա ՚

լինցուք ըստ նմա զօրութեան սորա՝ ի չեզ-
ոքանալ ի մեզ · զի մի՛ երբեք ծառայեսցուք
մեղաց · 7 որ մեռաւ՝ արդարացաւ ի մեղաց-
մանէ * 8 իսկ եթէ մեռաք ընդ Քրիստոսի՝ հա-
ւատամք զի կեցցուք եւ ընդ նմա · 9 գիտա-
նալով զի Քրիստոս յարուցեալ ի մեռելոց՝ ա-
ևս ոչ մեռանի · մահ ոչ եւս տիրէ նմա · 10 զի
զոր մեռաւ՝ մեղաց մեռաւ միանգամ * զոր
կեայ՝ Աստուծոյ կեայ · 11 նոյնպէս եւ դուք
համարեցարուք զձեզ մեռեալս մեղաց՝ եւ
կենդանիս Աստուծոյ ի Քրիստոս Յիսուս
Տեառն մերում · 12 մի՛ թագաւորեսցէ մեղք
ի մարմնի ձերում մահկանացուի * ի հնա-
զանդել ցանկութեանցն նորա · 13 եւ մի՛ տա-
ջիք զանդամս ձեր զէնս անիրաւութեան
մեղաց * այլ տաջիք զձեզ Աստուծոյ իբրեւ
ի մեռելոց կենդանիս եւ զանդամս ձեր զէնս
արդարութեան Աստուծոյ · 14 մեղք ոչ եւս
տիրեսցեն ձերոյ մարմնոյ * զի ոչ էք ընդ
օրինաւք՝ այլ ընդ շնորհաւք · 15 զի՞ մեղա-
նիցուք զի ոչ եմք ընդ օրինաւք՝ այլ ընդ
շնորհաւք * մի՛ եւ եւս եղիցի · 16 ոչ գիտէք
զի որում զանձինս ձեր ծառայս առնէք ի
հնազանդել նմա՝ ծառայք էք նորա զոր
հնազանդիք * կամ մեղաց ի մահ կամ հնա-
զանդութեան ի արդարութիւն · 17 շնորհա-
կալ եղիցուք Աստուծոյ զի էիք ծառայք
մեղաց * այլ հնազանդեցարուք սրտիւ ի
կերպարանս ուսմանն յորում մատնեցարուք
18 եւ ազատեալ էք ի մեղաց * եւ եղէք ծա-
ռայք արդարութեան · 19 մարդկայնի ինչ
խօսիմ վասն տկարութեան մարմնոյ ձերոյ
որպէս զի զանդամս ձեր զէնս ծառայեցու-
ցէք անմաքրութեան եւ անօրինութեան
յանօրինութիւն * նոյնպէս եւ զանդամս ձեր
զէնս ծառայեցուցէք արդարութեան ի սրբու-
թիւն · 20 զի՞ երբ ծառայք էիք մեղաց՝ ա-
զատ էիք արդարութենէ · 21 զի՞ զոր ինչ
պտուղ ունէիք յայնժամ * յորոց ամաչէք
այժմ · զի վախճան նոցա մահ է · 22 այլ այ-
ժմ ազատեալ ի մեղաց եւ ծառայեալ Աստ-
ուծոյ՝ ունիք զպտուղ ձեր ի սրբութիւն *
եւ զվախճան զկեանս յաւիտենական · 23 զի
վարձք մեղաց մահ է * այլ շնորհք Աստուծոյ
կեանք յաւիտենական ի Քրիստոս Յիսուս
Տեառն մերում · 24 կամ ոչ գիտէք եղբարք
(ասեմ զի գիտողաց օրինի) զի օրէնք տի-
րեն մարդոյ * որչափ ժամանակս կենդանի
է մարդ · 25 զի՞ որ ինչ ամուսնացեալ կին
է՝ օրինաւք կապեալ է առն կենդանւոյ *
իսկ եթէ մեռանի առն՝ ազատեալ է կին ի
յառնէ կենդանւոյ · 26 ապա թէ կենդանի
առն՝ ոչ ազատեալ է կին * եթէ եղիցի ա-
մուսնացեալ այլոյ առնէ · 27 ապա եթէ մե-
ռանի առն՝ ազատեալ է կին ի յառնէ կեն-
դանւոյ * եթէ եղիցի ամուսնացեալ այլոյ
առնէ · 28 ոչ մեղանչեաց կինն * եթէ ամու-
սնացեալ լինիցի այլոյ առնէ · ոչ մեղանչեաց
կոյսն * եթէ ամուսնացեալ լինիցի · 29 այլ
ասեմ ձեզ եղբարք * զի ժամանակ կարճ է
ապագայ · 30 զի՞ եւ որ կանայս ունիցին՝
իբրեւ ոչ կանայս ունիցին եղիցին * 31 եւ
որ լան՝ իբրեւ ոչ լան * եւ որ գնեն՝ իբրեւ
ոչ տիրեսցեն * 32 եւ որ աշխարհաւ՝ իբրեւ
ոչ զաշխարհ գործեսցեն * անցանէ զի՞ ձե-
ւ աշխարհիս այսորիկ · 33 կամիմ զի անհո-
գացուք * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տեառն
հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն · 34 ա-
մուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ * զի՞
զինչ հաճեսցի կնոջն · 35 եւ բաժանեալ է
կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
36 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 37 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
38 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 39 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
40 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 41 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
42 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 43 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
44 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 45 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
46 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 47 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
48 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 49 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
50 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 51 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
52 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 53 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
54 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 55 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
56 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 57 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
58 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 59 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
60 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 61 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
62 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 63 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
64 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 65 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
66 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 67 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
68 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 69 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
70 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 71 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
72 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 73 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
74 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 75 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
76 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 77 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
78 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 79 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
80 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 81 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
82 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 83 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
84 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 85 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
86 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 87 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
88 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 89 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
90 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 91 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
92 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 93 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
94 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 95 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
96 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 97 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
98 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 99 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
100 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 101 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
102 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 103 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
104 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 105 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
106 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 107 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
108 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 109 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
110 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 111 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
112 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 113 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
114 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 115 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
116 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 117 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
118 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 119 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
120 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 121 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
122 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 123 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
124 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 125 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
126 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 127 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
128 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 129 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
130 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 131 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
132 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 133 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
134 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 135 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
136 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 137 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
138 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 139 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
140 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 141 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
142 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 143 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
144 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 145 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
146 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 147 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
148 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 149 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
150 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 151 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
152 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 153 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
154 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 155 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
156 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 157 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
158 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 159 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
160 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 161 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
162 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 163 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
164 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 165 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
166 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 167 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
168 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 169 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
170 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 171 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
172 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 173 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
174 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 175 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
176 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 177 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
178 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 179 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
180 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 181 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
182 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 183 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
184 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 185 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
186 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 187 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
188 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 189 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
190 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 191 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
192 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 193 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
194 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 195 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
196 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 197 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
198 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 199 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
200 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 201 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
202 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 203 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
204 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 205 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
206 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 207 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
208 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 209 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
210 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 211 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
212 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 213 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
214 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 215 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
216 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 217 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
218 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 219 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
220 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 221 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
222 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 223 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
224 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 225 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
226 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 227 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
228 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 229 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
230 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 231 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
232 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 233 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
234 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 235 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
236 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 237 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
238 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞ զինչ հաճեսցի կնոջն · 239 եւ բաժանեալ
է կին եւ կոյս * ոչ ամուսնացեալ զհոգին Տե-
առն հոգայ * զի՞ զինչ հաճեսցի Տեառն ·
240 եւ ամուսնացեալ զհոգին աշխարհի հոգայ
* զի՞

և ասէ խաղաղութե՛ւ և սէրոյ՝ հղէցի՛ք
12 ձեզ։ * Ողջոյն առաքեմ անց՛ի համ
բոյր սրբութե՛ան ողջոյն տան ձեզ սի՛ր
13 ամենեքեան։ * Ո՛չ դատիք տան մերոյ յի
քե՛։ և սէրն այ՛ և հաղորդութի՛ն հոգ
ւոյն սի՛ր ձեզ ամենեսեան։ ամէն։

Ի՛ դիւրութիւն ընթերցողացն եղեալ է յերեսս
դասս և ղամիսատ։

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՅՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՌԱՔԵԼՈՅՑ
ԱՒԵՏԱՐԱՆՈՒՆ
Գլուխ Ա. առաջնեւորդ։

Ա ՅՐԱՑԱՆ ոտանաւորեալն պօղոս զինեալ ողբանէ ոտանաւորեալ ոտանէ , եւ ոչ հետեւի մարդկի շռնին խրհուրդին ոտանաւորեալ ոտանաւորեալ ըստ ըմբռնելոյ ոտանաւորեալ , ոչ ոտանաւորեալ հրեշտակ երկնից ։ 10 Պատճառ եւս հարցոյ լինել պատճառ մարդոյ ։ 11 Պօղոս առաքեալ Յիսուսի քրիստոսի ։ 13 Ընդհանրական առաքեալ եւ ընդհանրական եկեղեցի ։

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԼ

Ա ՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ իմ ոչ յմարդկանէ , եւ ոչ ի միջոցէ մարդոյ , այլ ի յիսուսէ քրիստոսէ , եւ յաստուծոյ հօրէ , որ յարոյց զնա ի մեռելոց ։

մարդ.

քան հաճոյ լինիլ. եթէ տակաւին
ցիմ, թէ այլ. քան ընդդիմացեալ մարդ
ցին։ Ա. Ղեւտ մարդիկն հաճոյ լինին
10 ցին։ * Ա. Ղեւտ մարդիկն հաճոյ լինին
տաւրն քան զուր տաւրն, եզովեա՛յ լի
տաւրն, եթէ ոք տաւրանայցէ ձեզ
ջազոյն աստուածք՝ և արդ դարձեալ
6 ցուքն ձեզ՝ նզովեա՛լ լիցին։ Ա. Ղեւտ
ցի ձեզ տաւրն քան զուր տաւրանալ
քամ հրեշտակ յերկնից տաւրանա
ցուք ձեզ տաւրն քան զուր տաւրանալ
8 պատուիրանն քի։ * Ա. Ղեւտ մեք,
ցուցանիցեն զձեզ՝ և կամիցին շինել
բայց եթէ ինչն ունիք որք խոտա
յայլ տաւրարան։ * Ա. Ղեւտ այլ գոյ այլ
7 նէ՝ որ ինչ ասացաք զձեզ՝ ի հնուհան քի
պատ վատվատակի փոխանակիք յայնմա
նիմ՝ ամէն։ * Ո՛ արմանամ, զի այդ
9 Արուամ փառք յաւիտեանս յաւիտե
րե. բուռ կամացն ոչ, և հօր մերոյ
զմեզ փրկեսցէ յաշխարհէ ասոյ չա
եւս զանձն իւր վասն մերոց մերոց. զի
հօրն մերմէ՝ ա՛ի ամէն յաւէտ քան։ Ա
4 Ո՛ նուիրեալ ձեզ և խաղաղութի յայ
նեքին, եկեղեցեացդ գաղատացւոց
3 * Ո՛ նուիրեալ ձեզ և խաղաղութի յայ
2 * Այս որք ընդիմանն եղբարք ամե

մարդկան հաճոյ լինիմ, ապա թէ չ-
ուայ ծառայ Քրիստոսի։

10 Գլ. Ա. Ծանուցանեմ ձեզ եղբարք զաւետա-
րանն, որ ես աւետարանեցայ ձեզ, զի
չունի ըստ մարդոյ։ * Քանզի ես ոչ ե-
ղի ի մարդոյ առ, եւ ոչ ուսայ զայն, այլ
ի յայտնութենէն Յի՛ւ քրի՛ւ։ * Քանզի
լուեալ իսկ էք ձեր վարս իմ ժամանակի, որ յ-
եւրեսիոն՝ ի հրէութիւնէ անդ։ զի անդրա-
հալածեի զեկեղեցին ՚ա՛ւ, եւ աւար-
տէի զնա։ * Եւ յառաջադէմ
էի ի հրէութենէն՝ քան զբազումս հա-
մակիցս իմ, որք յազգին իմում
էին։ առաւել նախանձախնդիր էի
հանդէպ հայրենիք աւանդութեանցն։ * Ո՛ւր
յորժամ կամեցաւ ա՛ծ՝ որ զիս զատ
յորովայնէ մօր իմոյ։ եւ կոչեաց զի
շնորհօք իւրով։ * Յայտնել
զորդին իւր ինձ։ զի աւետարանեցից
զնա ի հեթանոսս։ ոչ անդէն վարձեալ
զիս ոչինչ առի հանդամանս մարմնոյ
եւ արեան։ * Եւ ոչ եկի յԵրուսաղէմ
առ որ յառաջագոյն քան զիս առաքեալքն
էին։ այլ գնացի յարաբիա։ եւ դար-
ձեալ եկի ի դամասկոս։ * Ապա յետ
երից ամաց ելի յԵրուսաղէմ տես-
անել զՊետրոս։ եւ մնացի առ նմա
օր ԺԵ։ * Եւ զայլ ոք ոչ տեսի ի
առաքելոցն, բայց զՅակոբոս զեղբայր
տեառն։ * Եւ զոր գրեմ առ ձեզ, ահա
առաջի ա՛ծոյ, զի ոչ սուտ եմ։ * Ապա
եկի յաշխարհս ասորոց եւ կիլիկեցւոց։

ձեռաւ դարձայ ի դամասկոս : * Ա պատ 18
յետ երից ամաց եկի յերկիր ուրեանէլ
զպեհտրոս . և եղէ առ նմա աւուրս
հնգետասան : * Զ այլ զաք յառաքե 19
ղոց անտի ոչ տեսի , բայց զիայն զյա
կոբոս զեղբայր տեառն : * Ա յլ զոր գրեմ 20
առ ձեզ , ահաւասիկ առաջի աստ՝ զի
ոչ ստեմ : * Ա պա եկի ի կողմանս ա 21
ռաւոց և կիլիկեցւոց : * Ա և անծա 22
նօթ էի երեսաւք եկեղեցեացն որք ի
Քրիստոսէ անտի էին ի քրս : * Լ սայք 23
ընթ. զի լսեալ լուեալ էր . Թէ որ հալա
եկն : ծէր զմեզ յայնժամ, արդ աւետարա
նէ զհաստատն՝ զոր երբեմն խախտէր . *
Ա՛ փառաւոր առնէին ինձ զաստ : 24



Գլ. Ի.

1 Պօղոս կոչեալ եղեալ առաքեալ։ 2 Խոստացեալ զայն
զոր առաքեալքն ելից ի մասն , ի մի՛ գոյէ ընդ վայր
աշխատ լինիլ։ 7 Հելլենասացն է առաքելութիւնն
եւ պետրոս հրէից։ 10 Ոչ ընդհոգ պարտիմ եղեալ
ըղձալ զօգնսն առաքեալն ընկերակից հաճոյանալ երբէք
առաքելս։ 11 Պօղոս ընդ դէմ դառնայ կեփայի
16 Չամաչեալ յի ի ս. աւետարանէն։

ՊՕՂՈՍ ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի, կոչեալ առաքեալ, զատեալ ի
1 Կոր. 1. 1. Գաղ. 1. 1. Հռոմ. 1. 1. Եփես. 1. 1. Կող. 1. 1. 1 Տիմ. 1. 1. Տիտ. 1. 1. Եբր. 3. 1. Յհ. Ա. 1. 3. Յհ. 1. 1. Յհ. 1. 1. Յհ. 1. 1

• ուենիմք՝ի քո յո՛ , զի զմեզ ծառայիչ
ցուսցեն։ * Որոց և ոչ առժամանակ
մի անասցաք հնազանդութեանն . զի
12 Որպ. Ճշմարտութիւն աւետարանին հաստա-
10. 17. տեսցի առ ձեզ։ * Նայց զկարծելոյդ
Ցօբաս. եթէ իցէն ինչ՝ որպիսի ոք երբեմն
34. 19. էին , չէ՛ ինչ ինձ փոյթ . քանզի ած
Նմոսթ. ॥ աչին մարդկան ոչ առնու . զի ինձ
6. 8. կարծեալքն ցայնպիսի ինչ ոչ զգա-
Սէրտ. ցուցին։ * Ի՛մ զնորին հակառակին՝
35. 15. խրթև տեսին թէ հաւատացեալ է
Պօղոս. ինձ աւետարանն անթլխատութե .
10. 34. ոպ պետրոսի թլփատուէ։ * Ո՛ վ որ
Հոմ. յայտնեացն պետրոսի յատաքելոցի
2. 11. թլփատութենէն , յայտնեաց և ինձ՝ի
Նդէս. հեթանոսս։ * Խրթև գիտացին ըզ-
6. 9. ընտրեան . որք տուեալք էին ինձ ,
Այտոս. յակոբոս՝ և կեփաս , և յօհաննէս .
3. 25. որք կարծեալք սիւնքն էին . ձեռն
1. Գէտ. ետուն հաւանութիւն ինձ և բաժնոյ
8. 17. բայ . զի մեք՝ի հեթանոսս , և նոքա
՝ի թլփատութենէն։ * Նայց միայն զի
զաղքատսն յիշեսցուք՝ զոր և ես փու-
թացայ զնոյն առնել։

Ա՛ՅԼ

ԳՂ

11 Ա՛ւյլ յորժամ եկին կերպիսա յանտիոք՝
ընդդէմ դարձայ նորա։ քանզի դատ
12 էբրև ստուգեալ լինն էր։ * Վասնզի
մինչչև եկեալ էին ոմանք առ՚ի յակո
բայ, էր հեթանոս ուտէր անխտիր։
խակ էբրև եկին, զատնէր՚և որոշէր
զանձն, երկուսցեալ յայնցանէ՝ որք՚ի
13 թլփատութէ անտի էին։ * Եւ կեղ
ծաւորեցան էլ նմա՝ և այլ հրեայքն։
մինչև բառնոբաս անգամ խոնարհե
14 ցաւ՚ի նոցա կեղծաւորութիւնն։ * Ա՛յլ
էբրև տեսի՝ թէ ոչ ուղիղ գնան՚ի
ճշմարտութէ աւետարանին, ասեմ
ցկեփիսա առաջի ամենեցուն։ եթէ
դու որ հրեայդ ես՝ հեթանոսաբար՝
և ոչ հրեաբար կեաս։ զիարդ ստի
պես հեթանոսաց լինիլ հրեարէն։
15 * Ո՛վ՚ի մեք բուն հրեայք ես՝ և ոչ՚ի
16 հեթանոսաց մեղաւորք։ * Ո՛ւ
տոմ՝ եթէ ոչ արդարանայ մարդ՚ի
գործոց օրինացն։ եթէ ոչ՚ի հաւա
տոյն յիւ։ և մեք՚ի քո յիս հաւատացաք
ցաք՝ զի արդարասցուք՚ի հաւատոյն
քէ՝ և ոչ՚ի գործոց օրինացն ։ զի՚ի

գործոց օրինաց ոչ արդարասցի ամ
մարմին։ * Իսկ եթէ միշ խնդրել 17
ցեմք արդարանալ ի քս, և գտանիմ
ցիմք մեք մեղաւորք, ապաուրեմն քս
մեզաց պաշտօնեայ եղև։ քաւ լեցի։
* Ո՛ ի եթէ զոր քակեցի զնոյն միւս 18
անգամ շինիցեմ, ապա յանցաւոր
զանձն իմ ես ինձէն երևեցուցանեմ։
* Ո՛ ի ես օրինաք, օրինացն մեռայ, 19
զի այ կեցից։ և ես քի խաչ եղեց։
* Աւ կենդանի եմ այսուհետև ոչ ես 20
այլ կենդանի է յիս քս։ այլ որ այժմ
կեամ մարմնով հաւատովք որդւոյն
այ կեամ, որ սիրեացն զիս, և մատ
նեաց զանձն վասն իմ։ * Աչ ես ոչ ան 21
արգեմ զշնորհն այ։ զի եթէ յօրի
նաց անտի է արդարութիւն, ապա քս
զուբ մեռաւ։

ԳԼ ։ Գ։

1 Ա՛ռդեն՝ ո՛չ՝ ի գործոց օրինաց՝ այլ՝ ի հաւատս
լսուածոյ ։ 9 Հաստատէ օրինակիւ ապրեալ
հաւատս ։ 13 Իբրեւ գնեաց զնեղ յոյնիցէն օրէ
նաց ։ 15 Խոստանայ սա ոտ ապրեալ նոխտան զ
բենն ։ 17 ո՛չ կարէ եղծանել զնեալ էրէ ոտ
առն ուրոց պատ՚ճ օրինօք ։ 26 Հաւատովն ոտուն ենք
զնեղոտեան սա ։ 27 Ոյ մկրտեան ի քրիստոս զգե
նոյ ։

Գ.Օ.

1 Ո՛ անմիտ գաղատացիք՝ ո՞նախանձ
արար զձեզ ո՛չ հնազանդիլ ճշմար
տութեա՛ ։ որոց գրեթէ առաջի աչաց
2 քո՛ յի՛ գրեցաւ՝ ի խաչ եհեալ։* սա
միայն կամիմ ուսանիլ՝ ի ձէնջ ։ ի գոր
ծոց օրինացն զհոգին ընկալա՞ք՝ եթէ
3 ի լսոյ հաւատոյն ։* Այդպէս անմիտք
էք ։ սկսեալ հոգւով՝ և արդ մարմնով կ
4 վախճանիք ։ * Այդ՞ւ այնչափ անցք ան
ցին ընդ ձեզ զուր՝ եթէ իցէ զուր ։
5 Ասէ արդ՝ որ բաշխեաց՝ ի ձեզ զհո
գին՝ և յայտնեաց՝ ի ձեզ զզօրութիւն ։
ի գործոց օրինացն է՝ թէ՝ ի լսոյ հա

6 ‖ Ծննդ. ասաց ։ * Այլ և դրեալ է ։ ‖ Հաւաք
15. 6. տաց աբրահամ յած՝ և համարեցաւ
7 Հռոմ. նմա յարդարութիւն ։ * Զխոհիցէք ար
4. 3. դեաք ։ զի որք ի հաւատոց անտի են ,
8 Յովհ. նոքա են որդիք աբրահամու ։ * Այլ
2. 23. ռաջադոյն գիտեր զիր , եթէ ի հա-
ւատոց անտի արդարացուցանէ զաց
զհեթանոսս , յառաջագոյն խոստա-
‖ Ծննդ. ցաւ աբրահամու ։ ‖ Թէ ի քեզ օրհ-
12. 3. նեսցին ամ ազգք ։ * Այսուհետև
9 Սիրաք. որք ի հաւատոց անտի են՝ օրհնին
44. 20. հաւատացելոյն աբրահամու ։ * Ո՛վ
10 որք միանգամ՝ ի գործոց օրինացն են ,
ընդ անիծիւք են . քանզի գրեալ է
‖ Բն. Օրէն. ‖ Թէ անիծեալ ամ ամենայն՝ որ ոչ կաց
27. 26. ցէ յամ գրեալսն՝ ի գիրս օրինացն առ-
նել զնոսա ։ * Ո՛վ
11 րանայ առաջի աստ . այն յայտ խակ է .
‖ Ա՛ՅԹ. ‖ զի արդարն՝ ասէ , ի հաւատոց կեաց
2. 4. ցէ ։ * Այլ օրէնք չէն՝ ի հաւատոց ,
12 Հռոմ. այլ ‖ որ արասցէ զայնոսիկ՝ կեցցէ ՚ի
1. 17. նոսին ։ * Քրիստոս զմեզ յանիծից
13 ‖ Գաղ. օրինաց , եղեալ վասն մեր անիծք . զի
3. 13. գրեալ է ‖ Թէ անիծեալ ամ , որ կա-

14 խնդալ կայցե զնոսայե։ * Օ՛ տէր ի հե՛ղ ։ Օրե։
Թանասա օրհնուԹի աբրահամու ե՛ 21։ 23։
զնեցի՛ւ իւքո՛ յա՛։ զի մեք զաւետիս հոգ-
15 ւոյն սրբոյ առցուք հաւատովք։ * Ի՛ստ
մարդկուԹե՛ասեմ ե՛զբարուք ։ ասա ։ Գրբա։
քէն զմարդկան հաստատեալ կտակ 9։ 17։
ոչ ոք կարէ անարգել։ ու՛ չ զայլ հրա
16 ման ի՛ վե՛ այնր տալ։ * Ի՛սկ աբրա՛
համու խոստացան աւետիքն։ ու զա՛
սակի նր՛։ ու՛չ ասէ՝ զաւակաց իբրև
զբազմաց։ այլ իբրև զմիոյ ։ Ե՛Ի՛ ե՛
17 զաւակի քումմ։ որ է քրիս՛։ * Ա՛յայց զայս
ասեմ՝ զկտակն յառաջագոյն հաս՛
տատեալ յա՛յ։ օրէնքն որք յետ չորեք
հարիւր ու երեսուն ամի եղեալն՝ ո՛չ
կարեն խափանել առ՛ի խափանելոյ
18 զաւետիսն։ * Ե՛ԹԷ յօրինուած անտի՛ն
ժառանգուԹի՛ն։ ապա ո՛չ ևս յաւե՛
տեացն։ բայց աբրահամու աւետեաց
19 ացն։ զոյց աբրահամու աւետեաց
ընդէ՞ր օրէնքն։ * Ի՛սկ զնոյն էիցեն օ՛
չէ՛ եկեալ զաւակն։ որում խոստա՛
ցեալն էր՝ կարգե՛ալ հրեշտակօք՝ ի
20 ձեռն միջնորդի։ * Ի՛սկ միջնորդ միոյ
աւր

ուրուք ոչ է՝ բայց միայն մի՛ ։ * Իսկ 21
արդ օրէնքն հակառակ ինչ էիցեն ա՞
ւետեացն այլ ։ քանզ լինի ։ զի երեք
տուրեալ էին օրէնքն, որք կարօղ էին
կենդանի առնել, ապա հաստատ յո՞ 22
րինաց անտի էր արդարութի՛ ։ * Ա՛յլ
ժակեցին գիրք զամենեսեան ընդ մե՞ 23
ղաք ։ զի աւետիքն ի հաստատ ան՞
տի յերի քանի տացին հաստատելոց
։ Ա՛ինչեւ հաստատն եկեալ էին՝ * 24
օրինօքն փակեալ պահէաք ի հան՞
դերձեալ հաստատն, որք յայտնելոց
էին ի մեզ ։ * Ա՛պա օրէնքն դաս՞ 25
տիարակ եղեն մեզ ՝ի քո՛ յա՛. զի ի
հաւատոցն արդարացուք ։ * Ա՛յլ 26
իւրաւ եկին հաւատք , ոչ ևս ընդ
դաստիարակաւ եմք ։ * Քանզի ա՞ 27
մենեքեան որդիք այ էք հաւատովք
՝ի յա՛ քո՛ ։ * Որք միանգամ՝ ի քո՛ 28
մկրտեցայք՝ զքո՛ զգեցեալ էք, չի՛
խարէ ։ * Ա՛յլ հրեի՝ եւ ոչ հեթանոսի ։
ոչ ծառի , եւ ոչ ազատ։ ոչ արուի ,
եւ ոչ իգի ։ զի ամենեքեան դուք մի
՝ի քո՛ յա՛ ։ * Ապա երթե դուք քրիս
տոսի , ապա զաւակք էք Աբրահամու
եւ ըստ խոստման ժառանգաւորք ։

ի՛ք՝ ուրեմն աբրահամու զաւակք ի՛ք՝
ըստ աւետեացն ժառանգք։

Կա՛ւ Կա։

Ա Ի՛ր ինչ ասեմ, զի ժառանգն՝ որ մանուկ է՝ չիք
տարբերութիւն ի ծառայէ՝ թէպէտ տէր է ամենեցուն
2 իւրոց։ * Այլ ընդ հայրապետս եւ գաւառապետս
3 է մինչեւ ժամանակակէտ հօրն։ * Նոյնպէս եւ մեք՝ մինչ
էաք մանուկք՝ ընդ տարերս աշխարհիս էաք ծառայեալք։
4 * Այլ երբեմն եկն լրումն ժամանակին, առաքեաց
Աստուած զորդի իւր՝ որ եղեւ ի կնոջէ. եւ եմուտ ընդ օրէն
5 * Ո՛ի զնոսա՝ որք ընդ օրինացն էին, զի մեք զորդեգրու-

ըն

Ա՛յս ասեմ. յորքան ժամանակս
ժառանգն տղայ է՝ չէ՛ ինչ ա-
ւելի քան զծառայն. թէպէտ եւ տէր
է ամենեցուն։ Այլ ընդ հայրապետս
եւ գաւառապետս՝ մինչեւ
ժամանակակէտ հօրն։ Նոյնպէս
եւ մեք՝ մինչ էաք տղայք՝ ընդ-
տարերս աշխարհիս էաք ծառայեալք։
Այլ երբեմն եկն լրումն ժա-
մանակին, առաքեաց Աստուած
զորդի իւր՝ որ եղեւ ի կնոջէ. եւ եմուտ ընդ օրէն
Ո՛ի զնոսա՝ որք ընդ օրինացն էին, զի մեք զորդեգրու-

ընկալցուք։ * 9 Եւ զի էք դուք որ դիմէք, առաքեաց աճ զհոգի որդւոյ իւրոյ ի սիրտս մեր՝ որ աղաղակէ աբբայ Հայր։ * 7 Յառուհետեւ չէս ծառայ, այլ որդի. եթէ որդի և ժառանգ։ * 8 Այլ յայնժամ մինչ ոչն գիտէիք զաճ՝ ծառայէիք այնոցիկ որք ոչն էին ի բնե աճք։ * 9 Այլ այժմիկ ծանեալ զաճ, մանաւանդ թէ ծանուցեալ իսկ յաճ. զիարդ դառնայք միւսանգամ անդրէն ի տուրս տկարս և յաղքատս, որոց միւսանգամ զանձինս ծառայեցուցանել կամիք։ * 10 Աւուրս խորհիք և ամիսս 11 և ժամանակս և տարիս։ * Երկնչիմ ի ձեզ. գուցէ թէ ի զուր մինչ վաստակեցայ ի ձեզ։ * 12 Եղերուք իբրեւ զիս. քանզի և ես իբրեւ ձեզ. ղեղջարք, աղաչեմ զձեզ. ոչ ինչ ձեր մեղուցեք ինձ։ * 13 Գիտէք մինչ ձերս մեղուցեալ առիս։ * 14 Եւ զանարգեցիք, և ոչ ան-

գոս

գոնեցիք. այլ իբրև զՀրեշտակ Աստ
15 ընկալայք զիս՝ իբրև զքրիստոս։ * Ուրախ
արդ ուր է երանութիւն ձեր. վկայեմ
ձեզ՝ եթէ հնար ինչ էր՝ զաչս ձեր
16 հանեիք և տայիք ինձ։ * Ա՛րդ զի
թշնամի իմն եղէ ձեզ. զի ճշմարիտն
17 խօսեցայ։ * Այլ նախանձեցուցանեն
զձեզ ոչ ի բարին. և արդեւլուլ կա՛
մին զձեզ՝ զի նոցա նախանձաւորք լինիք
18 ցիւք։ * Լաւ է նախանձաւոր լի
նիլ ի բարիս յամէ ժամ. և ոչ միայն
յորժամ ի ձեզ եմ միջի իցեմ։
19 * Որդեակք իմ, զորս դարձեալ վերս
տին ես երկնեմ, մինչև նկարեսցի քրիստոս
20 ձեզ։ * Կամէի այժմ գալ առ ձեզ՝ և
փոխել զբարբառիս. զի տարակու
21 սեալ եմ ես ձեր։ * Ասացէք ինձ
ինձ, որք ընդ օրինաւքն կամիք լինիլ.
չիցէ ընթերցեալ ձեր զօրէնս։
22 * Զի գրեալ է՝ թէ աբրահամայ եր
կու որդիք եղեն, ‖ մի յաղախնոյ ան՝ ‖ Ծննդ.
23 տի, և մի յազատէն։ * Այլ որ յա՛ 16. 15.
զախնոյն էր՝ ըստ մարմնոյ ծնեալ ‖ Ծննդ.
եր, և որ յազատէն, ըստ աւետեաց։ 21. 2.

24 * Որ է առակ օրինակի, զի այսիքն են երկու կտակարանք, մի՝ի լեռնէ սինայ, ի ծառայութիւն ծնեալ՝ որ է Հագար։ * 25 Քանզի սինա լեառն է յարաբիա՝ հաւասար է այսմ եէմի. զի ծառայէ որդւովք իւրովք հանդերձ։ * 26 Այլ վերինն եէմ ազատ է՝ որ է մայր մեր ամենեցուն։ * 27 Զի գրեալ է. ուրախ լեր ամուլ՝ որ ոչ ծնանէիր՝ գոչեա՝ և աղաղակեա որ ոչդ երկնէիր. զի բազում են որդիք ակնդակիդ առաւել քան զարամբուհին։ * 28 Այլ մեք եղբարք՝ ըստ Իսահակայ որդիք ենք։ * 29 Այլ ոպէս յայնժամ, որ ըստ մարմնոյն ծնեալ էր՝ հալածէր զայն՝ որ ըստ հոգւոյն, նոյնպէս և այժմ։ * 30 Այլ զինչ ասէ գիր. ի քաց հան զաղախինդ, և զորդի դորա. զի մի՛ ժառանգեսցէ որդի աղախնոյն՝ ընդ որդւոյն ազատի։ * 31 Ապա եղբարք՝ չեմք որդիք աղախնոյն, այլ ազատին. ազատութեաբն, որով զմեզ ազատեցոյց

Գլ. Ե.

Գլ. Ա.

Բան յեհովան յօբենոս, ին պուրի՛ ի շնորհս։ 5 Կ՚ո
ծառս սէրովբէին։ 7 Պաղատացէ պատրաստ
ես։ 13 Ասիան ապստամբին։ 14 Սէրն ընկէրսին է
պարտեալ օրինաց։ 16 Ջնաւանին փոյթ տայ
նոյն ևս հոգալոյն։

1 Վա՛յ ինձ կացէք այսու հետև, և մի՛ ասանգամ ընդ լծով ծառայու
2 թիւն մտանէք։ * Հատասիկ ես պա
զուս առեմ ձեզ. ‖ զի ելթէ թլփա ‖ Պաղծ.
3 տիք՝ քրիստոս ոչ օգնի ձեզ։ Իսկայտ
ամ մարդոյ՝ որ թլփատիցի՝ թէ պար
տական է զամ օրէնսն կատարել։
4 * Սատիանեալ էք ի քե՛նէ՝ որ օրինօքն
արդարանայք. և անկեալ էք ի շնոր
5 հաց անտի։ * Ո՛ի մեք հոգւովն՝ ի
հաւատոյ յուսոյն արդարութիւն ակն
6 ունիմք։ * Ո՛ի ի քե՛սյ ոչ թլփատու
թիւն ինչ կարօղ է՝ և ոչ անթլփատու
թիւն. այլ հաւատք սիրով յայտ
7 զեալ։ * Բարւոք ընթանայիք՝ ո՞
կասեցոյց զձեզ՝ ճշմարտութեան չհա
ւանիլ

ասանիլ ։ ՚ * Օ՛ ի այնք հրեշտակքն՝ ուր
յայնմանէ երին՝ որ կոչեացն զՀեզ ։
ամենայն ազգս երկրի ։ փոքր մի համր զնա զամենայն
համարեա ։ * Ա՛յլ ես յուսացեալ եմ՝ի
ձեզ տէրամբ՝ թէ ոչ այլազգի ինչ խոր
հիցիք ։ և որ խոստովեցուցանէ զձեզ՝
կրեսցէ զպատասխան՝ ո՛ որ և իցէ ։
Ա՛յլ ես ե՛ղբարքս՝ եթէ զԹլխատու
թի՛ քարոզեի՝ ընդէ՞ր տակաւին հա՛
լածիմ ապա ուրեմն խաչանեալ լինէ
գայթակղութի՛ն խաչին ։ Ո՛չ ոք
թէ մօտակոտուր իսկ լինէին՝ որք ըզ
Հեզն խոստովեցուցանեն * Օ՛ ի դուք
ազատութի՛ կոչեցեալ էք՝ ե՛ղբարք՝
միայն զի ազատութի՛ Հեր ո՛չ լինիցի
ազգի՝ զի պատճառս մարմնոյ ։ այլ սիրով
ծառայեցէք միմեանց ։ * Օ՛ ի ա՛մ՛ո՛
րէնք՝ի՛ մի բան կատարին ։ սիրես՝
ցիս զընկերն քոյ իբրև զանձն քո ։
Ա՛յս եթէ զմիմեանս խած՝ուտիցէք՝
տեսէ՛ք զի ո՛չ լերծուք՝ գուցէ՝ի
միմեանց սատակիցիք ։
Ասեմ ուրեմն՝ ոգւով՝ գնացէ՛ք՝ և զցանկութի՛ն մարմնոյ մի՛ կա՛
տարէք ։ Քանզի զցանկութի՛ն մարմնոյ՝ ընդդէմ է ոգին՝ և
զոգին՝ ընդդէմ է մարմին ։ զի սոքա միմեանց հակառակին ։

17 տաբէք։ * Օ՛ի մարմին ցանկայ հա- ‖ Պե. 1
կառակ հոգւոյ. և հոգի հակառակ 2. Կո
մարմնոյ. եւ զի սոքա միմեանց հակա-
ռակք են, մի՛ զոր կամիցիք՝ զայն
18 առնիցէք։ * Եթէ հոգւով վա
19 րիք. ապա չէք ընդ օրինաւք։ * Օ՛ի
գործքն են գործք մարմնոյ. այսինքն
են, շնութիւն. պոռնկութիւն. պղծու-
20 թիւն. գիձութիւն։ * Կռապաշտութիւն.
կախարդութիւն. թշնամութիւն. հե՛ռ.
նախանձ՝ բարկութիւն. հակառակու-
թիւնք. երկպառակութիւնք. հերձ-
21 ո՛ւածք։ * Նախանձք. սպանու-
թիւնք. արբեցութիւնք. անառակու-
թիւնք. և որունց սոցին նման են.
զոր յառաջագոյն իսկ ասեմ ձեզ,
ոյլ կանխաւն ասէի, թէ որք զայս
պիսի ինչ գործեն՝ զարքայութիւն ոչ
22 ժառանգեն։ * Իսկ պտուղ հոգ-
ւոյն այս է. սէր. խնդութիւն. խա-
զաղութիւն. † երկայնմտութիւն. † Քրիս.
23 * Քաղցրութիւն. բարութիւն. հաւատ. քոնիե.
հանդարտութիւն. ինդզութիւն. ժուժ

կալութիւն. Ձնշումն. այսպիսեաց

չասի

աստուածն չինն հակառակ։ * Խոկ 24
որք քննականքն են, զմարմինս իւրեանց
անց՝ ի խաչ հանին՝ կարեօք և ցան
կումբքք հանդերձ։ * Եթէ կեանք 25
հոգեւոյ՝ ընդ հոգեւոյն և միաբանեսա
ցուք։ * Ո՛չ լիցուք անապարծք՝ միմեանց նախանձելով։

ԳԼ։ Օ։

Սաղմոս է սիրոյ խրատելոյ ընդ ի բաց
ընդդէմ չկինոնասիրեալսն։ 3 սէրմանէ չկինոփեալսն։
14 պատճել՝ ի խոչն։ 15 Վրէժ ալիրոյ ալիրոյն ա-
ինչ ասէ՝ որ է ընդդէմ արտասանէն ։ ե՛չ ա-
ոնիկ առնս զբռնաւոր կամ զինաւոր, և ես իսկ՝ չառնիմ
առնս զինաւոր կամ զհպարտն։

ՕՂ Եղբարք, եթէ յանկարծ ըմբռ
նիցի ոք ի ձէնջ յինչևիւիցէ յան
ցանս՝ դուք՝ որք հոգեւորքդ էք՝ հաս
ուսուեցէք զայնպիսին հոգեւով հեզու
թեամբ. զանձինդ լինելով անձանց՝ զի մի՛
և դուք փորձիցիք։ Օ * միմեանց բեռն

քարձէք եւ այնպէս կատարեցէք մի՛
ըստ միմեանց զօրինեան զի՛ * [illegible] ոք
Համարիցի լինել ինչ՝ եւ չիցէ, զանձն
իւր խաբէ · * ՟Ո՛ գործ իւր կշռեսցէ
իւրաքանչիւր ոք · եւ ապա անձին իւ՞
րում միայն պարծանս ունիցի՝ եւ մի՛
ասա ընկերոջն · * ՟Ո՛ իւրաքանչիւր ||
ծանրասցի զբեռն քաւանայիցէ · * ՟Ո՛
ղորդուն՝ ուսուցեալ աշակերտին վար
դապետին՝ յամենայն բարութիւնս · * ՟Ո՛
խաբիք · ՟Աստուած ոչ արհամարհի · * ՟Ո՛
զորինչ սերմանիցէ մարդ՝ զնոյն եւ հնձէ
ցէ · որ սերմանէ ի մարմին իւր ·
ի մարմնոյ անտի հնձէսցէ զապականու
թիւն · եւ որ սերմանէ ի հոգին՝ ի
հոգւոյ անտի հնձէսցէ զկեանսն յաւի
տենից · ||՟Աստ զբարիս գործել ||
մի՛ ձանձրասցուք · զի ի ժամանակին
իւրում հնձէսցուք առանց լքանելոյ
իսկ՝ ՟Այսուհետեւ մինչդեռ ժամանակս
ի՛ ձեռս ունիմք՝ գործեսցուք զբարիս առ
ամենեսեան, մանաւանդ առ ընտա՞
նեաց հաւատոյ · * ՟Ջեռնէք՝ զրկի՞
ցեալք զբարիս գործել ձեռաւորէք

Ցաւուղէս առ Գրիգոր ի հռովմ առաքեալ

Ողջոյնք • ամէն •

Վերոյ քեզ, Ը Հոգւոյդ Ձեռամ
մարմնի իմում կրեմ։ * Ը Նորին ասեն
բանիդ • զի ես զգերբանսն քեզ ի
Յաւուրս աշխատ ոք զիս մի՝ ա * Ի
և ողորմութիւն ի վերայ իւրեանց ։
լինին, խաղաղութիւն ի վերայ նոցա
ոչք միանգամ այսմ կանոնի միաբան
ստութիւն • այլ նոր արարած ։ * Ա
ստութիւն քոնչ է , և ոչ այ Թլփա
աշխարհի։ * Ո՛ ի՛ ի քո չ՛ , ոչ Թլփա
քոնչ աշխարհ ի խաչ երկալ է՝ և ես
ի խաչն ես մերոյ չէի քեզ • որով
ինձ քեզ լեզի պարծիլ բայց միայն
բով մարմնովդ պարծեացին ։ * Այլ
ին , զի դուք Թլփատիչքդ • զի ձեր
քան զօրենսն ոչ պահեն • այլ կա
զի որք Թլփատուելքն իակ են , նո
պէս խոչին քի երթայցեն ։ * Ոչան
մարդիկ լինիլ մարմնով , նոքա ատ
ոչք միանգամ կամին քարո * Ո՛

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՑՆ
ՊՕՂՈՍ
ԱՌԱՔԵԼՈՑ
ԱՌԱՔՓԵՍԱՑԻՍՆ.

Գլուխ Ա. Առաջնեւրդութ։

1 Պրեսպեան առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի կամաւք Աստուծոյ եւ Տիմոթէոս եղբայր՝ ընտրելոցն Աստուծոյ որ են ի Կիլիկիա եւ ի Պոնտոս եւ ի Գաղատիա եւ ի Կապադովկիա եւ ի Ասիա եւ ի Փռւգիա։ 2 Շնորհք ձեզ եւ խաղաղութիւն ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ 3 Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի որ օրհնեաց զմեզ ամենայն օրհնութեամբ հոգեւորականաւ ի բարձունս յՔրիստոս Յիսուս։ 4 Որպէս ընտրեաց զմեզ յինքեան յառաջ քան զհիմն աշխարհի լինել մեզ սուրբ եւ անարատ առաջի նորա ի սիրոյ։ 5 Որ նախասահմանեաց զմեզ յորդեգրութիւն լինել նմա Յիսուսիւ Քրիստոսիւ ըստ հաճոյական կամաց իւրոց։ 6 Ի գովեստ շնորհացն իւրոց որով շնորհեաց մեզ յԱստուածն որ սիրելի է։ 7 Որում ունիմք զփրկութիւն արեամբն նորա զթողութիւն յանցանաց ըստ հարստութեան շնորհացն իւրոց։ 8 Որ առատացոյց ի մեզ ամենայն իմաստութեամբ եւ հանճարով։ 9 Գիտացուցանելով մեզ զխորհուրդ կամացն իւրոց ըստ հաճոյականին զոր կամեցաւ նա ի նմա։ 10 Ի վարումն լրման ժամանակաց զի ամփոփեսցէ զամենայն ինչս յՔրիստոս որ յերկինս են եւ որ յերկրի յնմա։ 11 Ընդ որում եւ ժառանգութիւն ստացաք կանխագիտացեալք ըստ կամաց նորին որ զամենայն ինչս գործէ ըստ խորհրդոյ կամաց իւրոց։ 12 Զի լիցուք մեք յաւգուտ գովեստի նորա որ յուսացաք յառաջ քան զՔրիստոս։ 13 Յորում եւ դուք լուեալ զբան ճշմարտութեան զաւետարանն փրկութեան ձերոյ յորում եւ հաւատացեալք կնքեցարուք Հոգւովն սրբով որ է խոստումն 14 Որ է գրաւական ժառանգութեան մերոյ ի վերայ ազատութեան ժողովրդեանն որ ի նմա ի գովեստ փառացն նորա։

2 * Ձ Նորհ՛ք ընդ ձեզ և խաղաղութի՛ւն
յայլ հօրէ մերմէ՛, և ի տեառնէ յիսուսէ քրիստոսէ։ ||
3 Օրհնեա՛լ է աստ, և հայր
1.Պետ. 1. 3. տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի, որ ըստ առատութեան
1. 23. ողորմութեան իւրոյ ընծայեաց զմեզ ի յոյս
4 * ||| ի ընտրեցեալ զմեզ նոր ծնեա՛ւ յաւետեան
2. 3. ի հոգեւոր օրհնութի՛ւն յերկինսն ի քո՛։
5 ի մեզ որ զօրութեամբ աստուծոյ պահեալ եմք
6 * ||| ի փրկութի՛ւն պատրաստեալ ի վերջին ժամանակի՛։
7 ի նմա՛ ցնծայք դուք, սակաւ մի յորժամ
պարտ իցէ տրտմել ի գանագան փորձութիւնս։
8 * ||| որպէս զի ընտրեալ հաւատոյ ձերոյ
պատուականագոյն քան զոսկի որ կորնչի
և անապատուս առնի նոր ծնեալ * ||| ձեզ
9 ի յայտնութի՛ւն յիսուսի քրիստոսի։
10 * ||| զոր ոչ տեսեալ սիրէք, ի նմա՛ ոչ
տեսանելով հաւատայք, ցնծայք ուրախութեամբ
անբանական և նոր ուրախութեամբ
11 * ||| յորում ի վերայ
յերեսին, ի նոյն

թեւս առի
եւ բնակեցայ յանապատի։ Ես ակն-
կալէի զփրկութիւն իմ ի Տեառնէ
ամենակալէ Աստուծոյ իմոյ։ 43 Եւ
ասացի ես ի մտի իմում եւ ի սրտի
իմում, եւ ի լեզուի իմում խորհեցայ
խորհուրդս։ 44 Ամենայն ազգք
շրջեցան զիս, եւ յանուն Տեառն
ամենակալէ Աստուծոյ հարի զնոսա։
45 Շրջեցան զիս իբրեւ զեղջիւր
մեղուաց, եւ հրկիզեցան իբրեւ
զհուր ի փշոտս, եւ յանուն Տեառն
ամենակալէ Աստուծոյ հարի զնոսա։
46 Հրմտեալ հրմտեցայ, զի անկցի
ես, եւ Տէր ամենակալ Աստուած
օգնական եղեւ ինձ։ 47 Ո՛վ ի՞նչ
ասեմ, եւ ո՞ր ինչ ասիցեմ ցնոսա,
եթէ ոչ զի Տէր ամենակալ ինքն
արար զայս։ 48 Ամենայն ազգք
ընդ ձեռամբ ձեռաց իմոց ի գերու-
թիւն մատնեցան, եւ ոչ ոք ի նոցանէ
կարաց ինձ դիմադրել։ 49 Ոչ
կարացին ընդդէմ կալ ինձ, զի
ամենակալ Աստուած ինքն էր
ընդդէմ նոցա։ 50 Ես ի մտի իմում
խորհեցայ խորհուրդս, եւ ասացի
ցամենայն ազգս երկրի, զի գովեսցեն
զանուն Տեառն ամենակալէ Աստուծոյ
եւ զիս ծառայ նորա։ 51 Ամենայն
որ ինչ ասացի ես ի մտի իմում, եւ
ի սրտի իմում խորհեցայ խորհուրդս,
եւ ի բերանոյ իմոյ ասացի, ոչ
ինչ ոչ ոչնչացաւ ի բերանոյ իմոյ։
52 Ամենայն ազգք ի գովեստս
ինձ եկեալ էին, զի ես ծառայ
Տեառն ամենակալէ Աստուծոյ իմոյ
եմ, եւ զամենայն զոր ինչ ասացի
ես ի մտի իմում, եւ ի սրտի իմում
խորհեցայ խորհուրդս, եւ ի բերանոյ
իմոյ ասացի, ոչ ինչ ոչնչացաւ ի
բերանոյ իմոյ։ 53 Ամենայն ազգք
ընդ ձեռամբ ձեռաց իմոց ի գերու-
թիւն մատնեցան, եւ ոչ ոք ի նոցանէ
կարաց ինձ դիմադրել։ 54 Ոչ
կարացին ընդդէմ կալ ինձ, զի
ամենակալ Աստուած ինքն էր
ընդդէմ նոցա։ 55 Ես ի մտի իմում
խորհեցայ խորհուրդս, եւ ասացի
ցամենայն ազգս երկրի, զի գովեսցեն
զանուն Տեառն ամենակալէ Աստուծոյ
եւ զիս ծառայ նորա։ 56 Ամենայն
որ ինչ ասացի ես ի մտի իմում, եւ
ի սրտի իմում խորհեցայ խորհուրդս,
եւ ի բերանոյ իմոյ ասացի, ոչ
ինչ ոչնչացաւ ի բերանոյ իմոյ։

թեան կարողութեամբ զօրութեամբ իւրով։
20 * Ո՛ր յարուցեալ ի մեռելոց, զեկարդոյց
զնա ի մեռելոց, և նստուցեալ ընդ աջմէ
21 իւրում յերկինս։ * Վերամբարձեալ
նուածեալ, և պատուեալ, և զօրութեամբ և
տերութեամբ, և ամենայն անուանեալոյ
ոչ միայն յաշխարհիս յայսմիկ, այլև ի
22 Ամէն. հանդերձեալսն։ * Եւ զամենայն բնչ հնա
զանդ արար ի ներքոյ ոտից նորա, և
զնա եդ գլուխ ի վերայ ամենայն իրիք եկե
23 ղեցւոյ։ Որ է մարմին նորին և լրումն
որ զամենայն յամենի լնու։

Գլուխ Ա.

1 Ամէն. Եւ դուք, որք մեռեալքն էիք ի
2 յանցանս։ * Յորս
3 ժամանակի գնացիք ըստ յաւիտենից աշխարհի
այսորիկ, ըստ իշխանին իշխանութե
4 ան գունդին, որ այժմ գործէ յորդիսն
5 անհնազանդութեան։ Յորոց և մեք ամենեքին
6 անցեալ ժամանակի վարեցաք ի մարմնաւոր
7 ցանկութեանցն մերոց, առնելով զկամս մարմնոյ
8 և զխորհուրդս նորա, և էաք որդիք բնու
9 թեամբ բարկութեան, որպէս և կայր
10 և մնացեալ։ Այլ Աստուած որ հարուստ է
11 ողորմութեամբ, վասն բազում սիրոյ իւրոյ
12 որով սիրեաց զմեզ, և մեռեալ ի յանցա
նս, կենդանացոյց զմեզ ընդ Քրիստոսի,
13 որով շնորհօքն եք կենդանացեալ։ Եւ
յարուցանէ զմեզ ընդ նմա, և նստուցանէ
14 ընդ նմա յերկինս, ի Քրիստոս Յիսուս։
15 Զի ցուցցէ յաւուրս գալոց զանչափ հա
րստութիւն շնորհացն իւրոց, ըստ քաղցրու
16 թեան իւրոյ ի մեզ ի Քրիստոս Յիսուս։
17 Զի շնորհօքն եք կենդանացեալ հաւատով
18 և ոչ ի ձեռն գործոց, զի մի ոք պարծեսցի։
19 Զի նորա ստեղծուածք եմք ի Քրիստոս
Յիսուս ի գործս բարիս, զորս պատրաստեաց
20 Աստուած զի նոցա գործեսցուք։ Վասն
որոյ յիշեցէք զի դուք ոմանք ազգաւ հե
թանոսք, որ կոչիք անթլփատութիւն ի

ՃԻ

տեաց ահ ։ զի ի նոյնս գնասցուք ։
տատեալք քիւ յիւ ի իգործս բարու
ՃԵ ։ յորս յատուկագոյն պատրաս
տատեալք քիւ յիւ ի իգործս բարու
ցի ։ * Օ՛ ի նոր արարածք երկ հաս
6 Ել ի իգործոց ։ զի մի զբ պարծեսցի
այս ոչ ի ձենջ ։ այլ սա պարգև է ։
8 ձբ փրկեալք ի ձեռն հաւատոց ։ և
ձբ ի մէջ ի քս յս ։ * Օ՛ ի շնորհօք նո
մեծութեի շնորհացն իւրոց ։ քաղցրու
հաւատան ոչբ գալոցն են ։ զանեւել
10 նաւորս ի քս յս ։ * Օ՛ ի ցուցցէ ի յա
նմին յաւուրսն ։ և ըստնկին նաստոյց յերկ
քս ։ քանզի շնորհօք ապրիք ։ * Ի նոյն պատ. շնոր
հօն
զմեզ ։ * Ա՛ ինչդեռ մեռեալ էաք ի
մեղս ։ մեր կենդանեաց արար զմեզ ի
4 *Ա՛յլ աած որ մեծն է ողորմութբ ։ վ՛ա
քանզ սիրոյն իւրոյ ։ զոր սիրեաց
5 զմեզ ։ * Ա՛ ինչդեռ մեռեալ էաք ի
մեղս ։ մեր կենդանեաց արար զմեզ ի
6 քս ։ քանզի շնորհօք ապրիք ։ * Ի նոյն պատ. շնոր
հօն
նմին յաւուրսն ։ և ըստնկին նաստոյց յերկ
7 նաւորս ի քս յս ։ * Օ՛ ի ցուցցէ ի յա
8 ձբ ի մէջ ի քս յս ։ * Օ՛ ի շնորհօք նո
մեծութեի շնորհացն իւրոց ։ քաղցրու
հաւատան ոչբ գալոցն են ։ զանեւել
10 նաւորս ի քս յս ։ * Օ՛ ի ցուցցէ ի յա

ԼԱՑ

Եհաց զնաստաղուԹի ձեզ հետաւոր
17 ձին իւրում։ * Եւ եկն աւետարա
նել, քանզի ապան զիշնամուի յան
ձին միով մարմնով ըլ այ խաչիւն իւ
ղուի։ * Եւ հաշտեցուցանէ զերկո
րին ի մի նոր մարդ։ և արասցէ խաղա
ղուԹիւն հաստատեացէ ինքեան
զի զերկոսին հաստատեացէ ինքեամբ
աւր իրանացն հրամանաւքն խափանեաց
19 մարմնի իւրում։ * Եւ զօրէնս պատ
ուիրանացն հրամանաւքն խափանեաց
ցանկացն քակեաց՝ զիշնամուԹիւն ի
նմանէ զերկոսեան մի։ և զմիշնութիւն
20 ԹողոյԹ զերկոսեան մի։ և զմիշնութիւն
21 ի նա ի խաղաղուԹիւն մեր՝ որ ա
մէնքեան մերձաւորք եղէք սուրբ
ձի քի, դուք՝ որք երբեմն հետաւորք
եիք՝ մերձաւորք եղէք սուրբ ամէն քի։
22 յաշխարհի։ * Ապա այժմիկ ի ձեռն
զայս ինչ ոչ ունիք՝ և անձանձ եիք
առաքելոցն քրիստոսի աւետեացն։ և
ԹողոյԹ եիք յաստուածեղէնութենէն ելէք։ և
մանակէն յայնմիկ առանց քի։ և օտա
ր ձեռագործքին։ * Ո՞ եիք ի ժա
ղով ձեռագործքին մարմնա
ւոր ԹլփատուԹիւն անուն մարմնա
ցեալ ի անԹլփատուԹիւն։ յանուն
հեԹանոսք եիք մարմնով, որ կոչէ
ր Եւ ընդ դուք յիշեցէք, զի երբեմն

Ի՞ր

Ջոգոյն դրեցի առ ձեզ առաւել՝ ոչ
ցուցաւ ինչ խորհուրդն այդ յառաջ
քան ի ձեզ։ * Ո՛վ յայտնեալ ինչ
ինձ չիտայցն իմ. որպէս տուիր ինձ
ի ձեզ։ * Որպէս լուարուք ձեր զանուանուսն
ես ի ձեզ ի քրիստոնէութեան։ Եթէ
ոք ասասցէ կամ ոչ ոքս կամ
ոչ ոքս ի ձեզ ի հրեշտակս, յայտնէ ինձ
ոչ ոքս։ Ա՛նուն ինչ ի սիրտս ոչ ելին։

Գլուխ Փ.

քանակութիւն իմ հոգւոյ։
Զորում և դուք ընդ նմին շինիք
ի, ձեռնադրեալ ի տաճարս սբ. տեառն
շաձեալ, ազգ ի տաճարս սբ. տեառն
թում իմ շինուածն յօդէ ել և պատ
րաստ * ես ի դուռս անկեանցն քո յար
հիման առաքելոց և մարգարէից
ր. քեզ ի, ձեր ընտրեալ * ես ընկալ
պանդուխտ։ ես ձեռնադրեալ ի ձեր
երկոքեան, սիրոյ հոգւոյ առ հայր։
ի ծառայ ուխտիկն զիւրաքանչիւր
թաց, և զնասատուիկն մերմնաւորացս

4 Ես ի կարօտ լինելոյ ընթռուսուլ * ես ի միտս առի զքեզ ի մտի իմում ի
8 ի խորհրդեանն քեզ։ * Օ ի այլոց աղ
դաց ոչ ցուցաս որդւոց մարդկան, ոսպ
այժմ յայտնեցաւ սէգ իւրոց առաքե
9 լոց և մարգարէից հոգւովն։ * Ընկել
հէն թանոսաց ժառանգակիցս և մարմ
նակիցս, և հաղորդս աւետեացն ի քրի
4 ստոս Յիսուսի։ * Որոյ եղէ ես
ազատաւոր ըստ պարգեւաց շնորհացն այ
որք ուժեան ինձ ‖ ըստ յաջողութեան զօրու
8 թեանն։ * Ինձ, որ ուրուպս եմ ամ
ենայնի, ետուն շնորհս այսոքիկ, ի հե
թանոսս աւետարանել զանքննելին մա
ծուխին քրիստոսի։ * Եւ լուսաւոր առնել
զամենեսեան, թէ զինչ է տնտեսութի
խորհրդոյն, որ ծածկեալն էր յայ
տարեանց առ այլ, որ զամ ինչ ա
10 րար։ Օ ի յայտնեացի արդ իշխանու
թեանց և պետութեց՝ որք յերկինս են՝ ի
ձեռն եկեղեցւոյ բազմայուխ իմաս
11 տութեան։ * Ըստ յաւուցաժամրուէ
յաւիտեանցն, զոր արար ի ձեռն Տե
12 ր մերոյ Յիսուսի քրիստոսի։ * Որով ունիմք զհամար

ձակութիւն և զնուաճութիւն յուսով ի և վաղ
13 ձեռն հասանելոցն ։ Ալ * ո՛րոյ ապա չուն
չեմ մի՛ ձանձրանալ ի ներողութեան մե
րոյմ, որ մեզ ձեր է ։ որ է փառք ձեր
14 Ալ * ո՛ այսրիկ գնեմ զձուներս առ հայր
15 սեան մերոյ յիքի ։ Ալսուիսամ նահա
պետի յերկինս և յերկրի անուանս
16 նին ։ Ո՛ * ի տացէ ձեզ ըստ մեծութե փա
ռաց իւրոց , հաստատուիլ զօրութիւն
ձեռն հոգւոյն իւրոյ ի ներքինն մարդն
17 * Լինակիլ քրիստոս ի սիրտս
ձեր ։ սիրով արմատացեալք և հաս
18 տատեալք ։ Ո՛ * ի կարօղք լինիլ ձեզ
հասանիլ ըստ ամ սքոց , զինչ է լայնու հոսոս
թիւն , և երկայնութիւն , բարձրութիւն , վիդ
19 և խորութիւն * Լանաչել զսուաւե
լութիւն գիտութե սիրոյն քրի ։ զի լցջիք
20 ամ լրութիւնն ոյ ։ Ալ * ո՛ւմ այնմ որ կա
րօղ է առաւել քան զամ ինչ առնել
խնդրեմք և
յանախութիւն քան զոր խնդրեմք
իմանամք , ըստ զօրութե
21 ն՛ի մեզ ։ * Լ՛ոյս փառք յեկեղեցւոյ ,
և ի քրիստոս յիսուս ազգս յաւիտենից
յաւիտեանս ։ ամէն ։

Գլ ։

Գլ. Գ.

1 Ալէլուիա. Ա՛ռաքելոյ մատենագրութիւնք ե՛ն ։ 2 Ո՛չ ինչ ասեն ։ 3 Ո՛չ ինչ ասեն ։ 4 Ո՛չ ինչ ասեն ։ 5 Ո՛չ ինչ ասեն ։ 6 Ո՛չ ինչ ասեն ։ 7 Ո՛չ ինչ ասեն ։ 8 Ո՛չ ինչ ասեն ։ 9 Ո՛չ ինչ ասեն ։

սրոյ առեալ։ ‖ եւ ի բարձունս զերծից
զդեմս իմ։ եւ եւս պատգամս մարգարէին։ 2. Արք
9 Արի եւ, զինեալ, եղիցիս, եւ թէ ոչ զի ես քեզ առաքեցի։ 10. 13.
10 ի տատրին կողմանէ երկրին։ * Արի եւ ելիր, Արք
եղայ եւ ոտն իմ ի վերոյ քան զամեր 67. 19.
11 կինոս։ զի լցցի զամ։ * Դուռնա եւս զոր
մանոս ‖ առաքեալս։ զամանոս մարգա- ‖ 11. Արք
րէս, զամանոս առաւետուրանիչս։ զամանոս 1. 28.
12 Հովհիւս, եւ վարդապետս։ * Ոչ ի հաս
առաւուն սեզ, ի գործ պաշտաման, ի
13 շինուած մարմնոյ քո։ * Ա՛ զինչ եւ հաս
ցուք առաքեալքն ի սմի միաբանութի հաւա
ստոյ եւ գիտութե որդւոյն աս։ յայլ կա
տարել ի չափ հասակի կատարմանն քրի
14 * Ո՛ ի սմի յայսմ հնուտ ելցուք տղայք
խոտորեալք, եւ առաստաւալք յայսմ հող
մոց վարդապետուս թե, խաբեն ուրեք
մարդիկան։ խորամանկութե ի խոր
15 բեւռութի մոլորութե։ * Ա՛յլ ճշմար
տասէր եղեալ սիրով ամենայնիւ ի նա որ գլուխ
16 որ է դրախս քոյ։ * Աստի առ մարմինն
յօդեալ եւ պատշաճեալ ամ խաղալեցք
առաքեալ սիրով ի ներս ընդ
մեր

մարմնոյ գործէ՝ ի չինուիծ անձին իւ-
17 Հոմ. ր. ղոյ սիրուէ։ ‖ Այդ զայս առեմ, եւ ոչ
1. Տիմ. ա. 12 տեմ՝ ի որ. մի՛ եւս ձեռ զինոյն օրինակ
պնալ՝ ոչ եւ այլ հերձանուած գնան՝ ու-
18 Երկ. ի. 29 նայնութիւն մտաց իւրեանց։ * Երդ
խաւարեալ են միտքն՝ եւ օտարացեալ
են՝ ի կենաց անտի ոչ վասն տգիտութեն
որ է՝ ի նոսա վասն կուրութե սրտից իւրեանց
19 Ա Պետ. դ. 3 * Որք զանձանց իւրեանց զգայն հա
ոչն. և մատնեցին զանձինս գիշաւե-
20 Ա Յով. բ. 16 * Այլ դուք ոչ այսպէս ուսայք զքա-
21 Ա Թես. դ. 4 * Թէպէտ և լուայք զնմանէ՝ և նո-
վաւ ուսայք՝ ոչ է ճշմարտութիւն յի։
22 Կող. բ. 8 ‖ Երաց մերկնալ՝ ի ձէնդ ոչ առ ջիրն
գնացիցեն զմարդն հինն զգործականեաւն
23 Հռով. ժ. 3 ցանկութիւք խաբեպութեն։ * Աչ ոն
24 Ա Կոր. ե. 6 * Ոչ
զգենուլ զնոր մարդն՝ որ ըստ աստ հա-
Կող. գ. 12 տատեալ ի՝ արդարութիւք՝ և սրբութիւք
Ա Պետ. ա. 25 ճշմարտութեն։ * Ոչ որոյ է բան
ընկերեցէք զատութիւն։ խոսեցարուք
Ա Յով. ա. 6 զճշմարտութիւն իւրաքանչիւր ընկե
Եփես. դ. 16 րն իւրում. զի եմք միմեանց անդամք։

Ի նոսա

26 * ‖ Ա՛ր կարկանայ՛ք՝ եւ մի՛ մեղանչէք ։ ա՛ Ասմ ‖ Ասմ
րեգաւին՝ ի վերայ բարկութե՛ձերոյ մի՛ 4։ 5։
27 մտցէ ։ * ‖ Ա՛ր մի՛ տայ՛ք տե՛ղի սատանայի ։ ‖ Յով։
28 * Որ գողանայրն՝ մի՛ եւս գողասցի՛ այլ 4։ 7։
մանաւանդ վաստակեսցէ՝ գործելով ձեռ
ոք իւրով զբարիս ։ զի բաւական
29 լիցէ տալ՝ ումմէ պիտոյ լիցէ ։ * Ա՛յլ բան
ոտիւղ՝ ի բերանոյ ձերմէ մի՛ ելցէ՝ այլ
որ ինչ բարին է՝ ի շինուա՛ծ պիտոյից՝ ի շինե
30 * Ա՛ւ մի՛ տրտմեցուցանէք զՀոգին սո՛ր տոտոց
ա՛ր տացէ շնորհս այնոցիկ՝ որք լսենն ասած հա
31 Թէ ։ * Ա՛յր դառնութի՛ւն եւ բարկու
Թիւն՝ եւ սրտմտութի՛ւն եւ աղաղակ՝ եւ
հայհոյութի՛ւն բարձցի՛ ի ձէնջ ա՛մ չա
32 րութի՛ւն հանդերձ ։ * ‖ Ե՛րէկ ի՛ւր ‖ Աղտա
մեանս քաղցուն՝ գթած ։ շնորհե՛ց մե ։ 3։ 13։
միմեանց՝ ա՛ւ ա՛ծ քի՛ւ շնորհե՛ց մե ։

ԳԼՒԽ Ա.

1 Յորմէ սուրբ ընծայեցաք ի յիւրում փոխ-
ման. ես ի ձեզ ընդ մարդկան. ես ի ձեզ ընդ
Աստուած. ես ի ձեզ ընդ հոգիս. ես ի ձեզ ընդ
ներհակին ընդ անհամաձայնին: 16 Ո՞չ ի քոյոց
ծոց. չես ի ձեզ ընդ մոլեալ ուղիդս. ես ի ձեզ ընդ
Ա Ա Ա

8	Թէ յարքայութեանն քո եւ այլ ։ * ‖ Ա՛ր՛	‖ Աստ.
	որ զձեզ խաբեսցեն քննեսջ անառաջողեալք.	24. 4.
7	այլ վը՛ որդւոցն անհաւատուեաւ ։ Ա՛ր՛	13. 5.
	այսուհետեւ լինիք բաժանորդք նոց ։	21. 8.
8	* Ո՛ վ Թէ պետս եւ երբեմն ինքն խաւսար.	2. 3.
	արդ լայս ձեր ի վեր. իբրեւ զարդիս լոս.	
9	ասց գնասցէք. * Ո՛ վ պատուղ լուսոյ ամ	
	բարութիւն ի՛ եւ ապրարութիւն եւ ճշմար	
10	տութիւն ։ * Փորձեցէք զի՛նչ ի հաճոյ	
11	ոյն ։ * Եւ մի՛ կցորդք լինիք անպտղու	
12	թեան գործոցն խաւսարեալ. մանաւանդ	
	յանդիմանեցէք. * Ո՛ վ ի ոք ի ծածուկ	
13	ինչ գործի ի՛ նա՛ զայն ես խաւսիլ ազգս	
	զի ես ։ * Ա՛յլ ամ ինչ յանդիմանեալ	
	ի լուսոյ յայտնի լինի. զի ամ ինչ որ	
14	յայտնի ես՝ լոյս ես. * ‖ Ա՛ռորոյ և ասէ.	
	արի՛, որ ննջեցեալ. և կանգնեաց ի մեռ	
	եալոց՝ և լուսաւորեսցէ քեզ քրիստոս։	
15	Տեսէ՛ք՝ ո՛վ ձկնորսիւ գնայցէք. ‖ Ա՛ր՛	Ա՛ր՛
16	խբրեւ անխնամութ։ * Ա՛յլ խբրեւ խնամ	‖ Կիր.
	ասուածք. գնեցէք զժամանակ՝ զի ա՛	4. 5.
17	ւուրքս չարասե են ։ * ‖ Ա՛յնուհետեւ	Ա՛ր՛
	ոմն ցնծասցէ՛ք. ասէ խոստացուած զնոյն	12. 2.

18 կամք են նոա։ * Եւ մի՛ արբենար գինւով
4. 3. սուղ, յորում վերկուսութիւն է. այլ մա
19 նաւանդ լցարուք Հոգւով սրբով։ * Ասել
սել՝ ի սիրտս ձեր սաղմոսիւք, և օրհ
նութիւք՝ և երգովք Հոգեւորովք. երգել
և սաղմոս ասել՝ ի սիրտս ձեր տեառն։
20 * Գոհանալով յաւէտ ամենայն ինչ
յանուն տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի,
21 Հնազանդ լերուք միմեանց երկիւղ
22 ղիւնն քրիստոսի։ * Կանայք իւրեանց առանց
3. 16. Հնազանդեք ընկերին իւրում տեառն։ * Օ՛ ի
առաջ. այր է գլուխ կնոջ՝ ոյր և քէն գլուխ է
3. 18. երկիւղածութեան։ Ընկերն փրկիչ մարմնոյ
1. Պետ. * Այլ ոյր երկիւղին հնազանդ լինի
3. 1. քին. նոյնպէս և կանայք իւրեանց ա
ռանց բանից յաւժմ։ * Այրք՝ սիրեցէ՛ք զկա
21. 3. նայս ձեր. ոյր և քէն սիրեաց զեկեղե
ցին և զանձն իւր մատնեաց վէմ նորա
3. 19. * Օ՛ ի զինա սրբեսցէ սրբեա՛ւք աւազա
27 նին բանիւ։ * Օ՛ ի կացուսցէ իւր յան
ինքն փառաւոր զեկեղեցի՝ զի մի՛ ու
նիցի ինչ զարատ՝ կամ զաղտեղութիւն.
կամ զայլ ինչ յայսոսիսեաց. այլ զի
լիցի սուրբ ոսկրատ։ * Այնպէս պարտ

թաղն և արք սիրել զիւրեանց կանայս
իբրև զիւրեանց մարմինս . որ սիրէ
29 զկինի իւր՝ զանձն իւր սիրէ . * Օ՛ի
ոչ ոք երբեք ատեալ զանձն իւր՝ այլ
սնուցանէ , և դարմանէ զնա . ոյպ և
30 քս զեկեղեցի : * Օ՛ի անդամք եմք՝ի
31 մարմնոյ նր և յոսկերաց նր : Ա՛ր ՚ի Գիրս
այսորիկ Թողցէ այր զհայր , և զմայր
2. 24. իւր , և երթիցէ զհետս կնոջ իւրոյ՝ և Ա՛ստ.
19. 5. եղիցին երկոքեան՝ի մարմին մի : * Այսր
32 հնարդս այս մեծ է՝ բայց ես ասեմ՝ ի Ա՛ռիթ.
10. 7. քս և յեկեղեցի : * Այլև դուք նոյն
33 պես մի ըստ միոջէ . զի իւրաքանչիւրդ
11. Այս. զիւր կինն այնպես սիրեսցէ իբրև զիւր
6. 19 անձն . և կին երկնչիցի յառնէ իւրմէ :

Գլ. Ը.

Ա՛ղէքսանդրի պատուհասելի պղտոց և ծնողաց ,
և ոչ հնազանդ լերանց ծնողացն ։ 1
Ա՛րդ ի՛նչ՝ Հնազանդ լերուք ծնողաց
ձերոց ՚ի տր՝ զի այն է արժանն ։
12 Տիեզ. ասաւծ ։
Ծառայիք և տեառն ։ 10 Հոգեւոր շինուիք
Ա՛ռակ. պատուհասելի պղտոց և ծնողաց ,

Հ առաջին պատուէրքան յաւետեանն

Մատթ. 22. 37 * Ո՛վ ի քեզ բարի եղիցի՝ եւ երկայնա-
Եփես. 6. 3 կեաց լինիցիս՝ ի վեր երկրի : * Հարք
Սիրաք. 3. 9 մի՛ զայրացուցանէք զորդիս ձեր այլ
Մատթ. 18. 6 մանուցանէջիք զնոսա խրատուել եւ առաքել
Մարկ. 15. 4 ասէ : * Ո՛վառաջ՝ հնազանդեսջիք
Մարկ. 7. 10 եւ զդուստերքն , եւ միամտութեամբ սրտից
Գործ. 3. 20 ձեր տուք , ոչ եւ քեզ : * Ա՛յլ առ ականջ
Ղուկաս. 3. 22 խբրեալ ծառայել քրիստոսի . այլ
Մատթ. 22. 37 * Արասի մտօք ծառայել խբրեալ տեառն . եւ
Տիտոս. 2. 9 մի՛ խբրեալ մարդկան : * Խոստովանիմք
Ա Թես. 1. 9 թէ խրատանչելութիւք որ զինչ առնէք
Գործ. 2. 18 գբարին , զնոսին ընդունիմ եւ ՚ի նոսին՝
Ա Թես. 1. 9 եթէ ծառայ եւ եթէ աղատ : * Այս
Գործ. 2. 18 դուք առնիցէք՝ զնոսին առնիմք առնել.
Ա Թես. 1. 9 նեղութիւն առնել զպատուհասն . զի
Գործ. 2. 18 առաքիք եթէ եւ ՚ի ձեր ոչ դոյ յիս
Ա Թես. 1. 9 կրնան . || եւ ակնառութեամբ ոչ դոյ առաքել
Գործ. 10. 17 նոքա : * Ա՛յսու հետեւ զօրացարուք ոտ
Ա Կոր. 2. 9 բանս , եւ կարդալոք եթէ զօրութեամբ նոքա :
Յոբ. 39. 7 * Այս զդէպ ցարուք զառաքեալսն ՚ի
Ցօհան. 14. 16 այլ զկարօղ լինիցիք հաւ ընդդէմ
հնա

Նոյ

վասն իմ • զի ինձ ոտացի բան ի բա՜ 3 • 1 •
ղէմն իմ հարկանել չարին յաւուրն չա՜ 2 • 11 •
զիս ի նոյն ապրիցիք ամ ժողովիւքդ՝ 4 • 2 •
ի նոյն ապրիցիք ամ ժողովիւքդ՝ 4 • 2 •
աղօթիւք և խնդրուածօք ազգին ա՜ 5 • 8 •
ազգին իսրայէլ ամենայնի հոգւով ։ և ։ Ամ՜ 6 • 8 •
ոսկերացն իմոց ։ զի ամենայն թշնա՜ 6 • 9 •
աշխատեցայ ի հառաչանս իմովք ։ ամ՜ 35 • 15 •
ամպս ջրոցն՝ որք են ի վերոյ երկ՜ Գաղ • 10 • 34 •
զիս ։ Ա՜ ամենայնի աւուրք զտպատա՜ 10 • 34 •
զիս ։ զի կատարելիցիք ի՜ Գաղ • 2 • 11 •
զիս ։ Ա՜ ես երբեմն զայս ինչ կատա՜ Գաղ • 3 • 25 •
ընկենէք ։ հատատուն կացէք ։ զաճեղ՜ 1 • Գաղ • 17 •
կալ ջնջել զանուն ձեր ի ժամանա՜ 1 • Գաղ • 17 •
լեր ։ և զգեցեալ զգեստն արդարու՜ 1 • 17 •
զիս ։ Ա՜ ապաւեցեալ զտուս պատսպա՜
տուել եւ ծառայութեան խոստացուե՜
զիս ։ Ա՜ ի վեր ամենայն աւուրք զնա՜ Գաղ • 1 • 59 • 17 •
ամենայն ։ սրով կատարել ընդդէմ զնա՜
ղաւատս ։ և զի ոչ ի մեզ պա՜ Գաղատա՜ 6 • 8 •
ոսկերացն իմոց ։ զի ամենայն թշնա՜ 6 • 9 •
աշխատեցայ ի հառաչանս իմովք ։ ամ՜ 35 • 15 •
ամպս ջրոցն՝ որք են ի վերոյ երկ՜ Գաղ • 10 • 34 •
զիս ։ Ա՜ ամենայնի աւուրք զտպատա՜ 10 • 34 •
զիս ։ զի կատարելիցիք ի՜ Գաղ • 2 • 11 •
զիս ։ Ա՜ ես երբեմն զայս ինչ կատա՜ Գաղ • 3 • 25 •
ընկենէք ։ հատատուն կացէք ։ զաճեղ՜ 1 • Գաղ • 17 •
կալ ջնջել զանուն ձեր ի ժամանա՜ 1 • Գաղ • 17 •
լեր ։ և զգեցեալ զգեստն արդարու՜ 1 • 17 •
զիս ։ Ա՜ ապաւեցեալ զտուս պատսպա՜
տուել եւ ծառայութեան խոստացուե՜
զիս ։ Ա՜ ի վեր ամենայն աւուրք զնա՜ Գաղ • 1 • 59 • 17 •
ամենայն ։ սրով կատարել ընդդէմ զնա՜
ղաւատս ։ և զի ոչ ի մեզ պա՜ Գաղատա՜ 6 • 8 •

Նաև քեզանով իմոյ, համարձակութիւն
ցուցանել զխորհուրդ աւետարանին,
20 * Ա ՚ի որոյ պատգամաւորիմ կապած
նոգւով. զի նովին համարձակեցայց, ոպ
և պարտ իցէ ինձ խօսիլ։ * Խայց զի
21 պիտիցէք և դուք զինեն, զինչ գոր
ծեմ. զամ ինչ ցուցցէ ձեզ տէր իկոս
սիրելի եղբայր՝ և հաւատարիմ պաշ
տօնեայ ի տէր։ * Ո՛ որ առաքեցի առ
22 ձեզ զայն իրի։ զի գիտասջիք զուք
զինչ։ և մխիթարեսցէ զսիրտս ձեր։
* Խաղաղութիւն ընդ եղբարս։ և սէր
23 հաւատովք հանդերձ յայ հօրէ՝ և՚ի
24 տեն յետ քան։ * Շնորհք ընդ ամե
նեսեան՝ որք սիրեն զտէր մեր յս քս ա
մէն։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՒՅՆ
ՊՕՂՈՍ
ԱՌՈՔԵԼՈՅՑ
ԱՌՓԻԼԻՊՊԵՑՒՆ

Վերա՛ս Ա՛ռաքներորդ։

1 Արբասան առաւեւտն գոհանայր ընդ վաճառ հաղորդե՛ն նոցին ընդ աւետարանին։ 12 Պողոսն ի Թեսաղոնիկէ։ 15 Ոմանք վանեն ամենայն ազգ մարդկան ի քրիստոնէութիւն։ 19 Ա՛ստուածն առաւել քան զմարդիկ։ 25 Յառաջ ապրիլեան ժամանակ ինչ վանն գործեցան նոցին։

1 ՕՂՈՍԵՒՏԻՄՕ ԹՂ

Թէոս ծառայ քո՛ւ քրիստոսի՛ առաքեալ յիսուսի՛ քրիստոսէ՛ ըստ հաւատոց ընտրելոցն աստուծոյ՝ եւ ճանաչողութեան ճշմարտութեան որ ի բարեպաշտութիւն

կատագօծ։ * Ը Նորոգեաց զիս ձեռն և խոս-
2 զաղութիւն յայոց հօրեմ մերմէ, և ի տանն
3 յանէ քանէ։ * Վառհանամ զայոց իմոյ ի վե-
4 ամ յիշատակաց ձերոց։ * Յամ ժամ,
5 յայոմ խնդրուածս իմոյ ընդ ձեր ամենե-
ցուն առնել ազօթս խնդրուածք։ * Ը
Հաղորդուեալ ձերոյ ընդ աւետարա-
նին, յօրէ յառաջնումէ մինչեւ զայժմ։
6 * Ը Ստահեմ յայդ, թէ որ սկսաւն
ի ձեզ զգործս բարեաց՝ կատարեսցէ
7 մինչեւ յօրն յիսի քրիստոսի։ * Ը Պիտի
Թուի ինձ խորհիլ զայս վասն ձեր ամե-
նեցունցն ունելոյ ինձ զձեզ ի խորհրդի,
ի կապանս իմ, և ի պատասխանատո-
ւութեան իմում. և ի հաստատութեան աւե-
տարանին, կցորդս ինձ շնորհացդ զձեզ
8 ամենեսեան լինիլ։ * Ական է ինձ աս-
ուն անձկացեալ եմ առ ձեզ ամենեսեան
9 պիտովքն յիսի քրիստոսի։ * Եւ զայն ազօթս
առնեմ զի սէրն ձեր եւս քան զի առա-
10 ուաւել լիցի ի գիտութեան, և յամ
բոլոր զգայութեան։ * Ընտրել ձեզ զլաւն,
զի իցէք հաստատուն և առանց դա-
11 տի մինչեւ ցաւուրն քրիստոսի։ * Ը Լցեալ

զտա առ եղէգն։ Օ։ * ի փիտեամ, եղիցի
պատմի։ և զի այս խնդրեմ, այլ և որ
ձառանգիք՝ և եղիցի ձչմարտութիւնք
որով օրինակաւ և ինձ, եղիցի պատ
պանող իմոյ։ * Այսպէս այս զի նիզ ի
րին նեղութիւնս յարուցանել ի վէր կա
մեն, այլ ոչ սրբութիւնք։ քանզի համա
ռաւանաւորութեան աւետարանին իսա։
* Այս ամենք առ հետեւեալ զքն պատ
կառակութիւն։ և ամենք մտադիր լսող
ի սիրոյ։ քանզի գիտեն՝ եթէ ի պա
թիչ խոկ զքն քարոզեն։ * Այս ամենք
խօսիլ։ * Ամենք առ նախանձու և հա
կառակութիւն։ և ամենք մտադիր լսող
եղբարս ի սէր։ զոր վարձ էն կատա
նալ՝ առաջ երկիւղի զգանն սէր
ծոյս իմոյ՝ առաւել ևս համարձա
տայ առ բազումս։ * Այս առ
պել ի քէն յայտնի լինի
ումն աւետարանին ևին։
որ ինչ ես իմ էր, ևս քան զևս ի քեզ
ի փիտաս՝ և ի գովեստ ես։
պաղով արդարութիւն ի ձեռն յիս քրի

այս պահի ինձ՝ի փրկութիւն, ՚ի ձերոց
խնդրուածոց՝ և ՚ի պարգևաց Հոգ-
ւոյն յիւրում։ * Որ ասէ ակնկալուեա, և 20
յուսայն իմոյ, զի մի՛ իմիք յամօթ եղ-
ջիցս, այլ ամենայն համարձակութիւն ոպէ և
յայժմ ժամ, և այժմ մեծասցի քրիստոս
մարմնի իմում, եթէ կենօքս և եթէ
մահու։ * Ո՛ւ ինձ կեանք քրիստոս, և 21
մեռանիլ շահ։ * Ապա եթէ կեանքս 22
մարմնով՝ այս ինձ պտուղ գործոյ է.
և զի՛նչ ընտրեցից՝ ո՛չ գիտեմ։ * Նեղ 23
ջեալ եմ յերկոցունց. զցանկալին ելս
նել և ընդ քրիստոս լինել՝ առաւել լաւ հա-
մարիմ։ * Այլ կալ՝ մնալ աւտէն՝ ի 24
մարմնի, կարևոր եւս վասն ձեր։ * Այս 25
զայս յուսացեալ գիտեմ, եթէ կա-
ցից՝ և մնացից ամենեցուն ձեզ՝ի ձեր
գարձնալ՝ և խրախճանել՝ի հաւատս։
* Ո՛ւ 26
ի պարծանք ձեր առաւել լիցին՝ի
քրիստոս յիս ինձ՝ի միւսանգամ գալստեանն
իմում առ ձեզ։ * Միայն թէ արժա- 27
նի աւետարանին քրիստոսի գնայցէք. զի թէ
գայցեմ, և տեսանիցեմ զձեզ. և թո-
ղեալ

ՀաստատուԹիւն կայցէ՛ք ի մի հոգի , և 1.ի.ա.
միով հնչմամբ նահատակիցէ՛ք ի հաւատս 2. ՀՀ.
աւետարանին։ *Եւ մի՛ զանգիտիցէ՛ք ՀՀ
ոտ ի հակառակորդաց անտի՛
և մի՛ իւիք ի հակառակութեան ,
որ է նոցա հանդէս կորստեան , և ձեր
ոչ ինչ հնարիցեալ է քեզ , ոչ միայն ի նոսա
հաւատալ այլ և վասն նորա չարչարել ։
ոչ * ՀՀ. այդ չիայ կ՛ որ
ոչ ոք ։ ՀՀ. ոչ ոք ։

պետքն խորհիլքեզ, զնոյն տեր յանձին ոս
նիկիլեր. համաշունչ՝ ի միասիրտս՝ ա-

3 Ա՛ւ * ինչ ըստ զտուտե՛ր. և մի՛ ինչ
ոտապարծութեամբ, այլ խոնարհութեամբ
զմիմեանս լաւ համարիլ առաւել քան

4 զանձինս։ * Ա՛ւ զանձանց և ոչ զի-
տե՛ այլ իւրաքանչիւրոք զբնկերին

5 օ * այն խորհուրդն էրաքանչիւրիս՝ ի
ձէնջ, որ ե՛ի քրիստոս։ * Ա՛ր ի՛ կերպա-

6 նան այլ ոչ ինչ, քան զի ի՛ միասին
համարեցաւ զկնի հաւատոյ։ * Ա՛ւ

7 զանձն ունայնացոյց՝ զկերպա-
նան ծառայի առեալ, ի նմանութիւն

8 մարդկան եղեալ՝ և կերպարանօք գտեալ
ոչ ինչ զբերեալ զմարդ։ * Խոնարհեցոյց

9 զանձն, լինելով հնազանդ մահու՝ ընդ
և մահու խաչի։ * Ա՛ր որոյ և ա՛ստ զինա-

10 ոտաւել բարձրացոյց՝ և շնորհեաց
նմա անուն՝ որ ի վեր ե՛ քան զամ-

11 նայն անուն։ օ * ի յանուն յի՛ծի ամ ծունր
կրկնեսցի, երկնաւորաց՝ և երկրաւոր-

12 ցայ՝ և տանդատարամերձականացն։ * Ա՛ւ
ամ լեզու խոստովանեսցի, թէ տէր յի-

ձեր ըստ լինելոյն, յորժամ գիտիցեմ ինչ
ոչ 19 արձակել առ ձեզ. զի ես ինձ սրտի
զրկութեան։ Զի յայտ ձեզ լիցի, զի զաւակ
61 խակիկ եղէ՛ր ինձ։ Ասէ յոյժ
ցանկալի եմ ամենեցուն ձեզ
եւ ուրախակից եմ ամենայնի
պատասխան հատուցանել ձեզ։ Խնդրեմ
զձեզ ընդունել զայսոսիկ ի վեր պատուիրեցի
ընդունել ինձ ընծայ եւ ոչ
ինչ՝ զի պարծանս ինձ յառնեսցի
խարհի։ Քանզի կենդանի ունիմ յոյս
մահուան եւ խեղճութեան ապրիմ.
թաղել արդեօք այլ, անամեղ ի մէջ կամ
ցաւոց եւ անոյշ
ցիկ առանց արտանձելոյ եւ քրիստոնէից
Վեր. 4 ։ 9
վն հաշտեալ։ ։ Ամէն։ Գրեցաւ
յաղագս զի ձեզ զկամիլն, եւ զառնելն
միկոսի գործեցիք։ Ամէն, ասէ
ի՛ չէիք տկարք եւ դադարեալ զանձանց
ի՛ ձեզ, այլ ի զաղտուկս խոտորեալ
մի միայն ի զաղտուկս խոտոր
ոչ բերէք իմոյ յանձն հնազանդելոյ.
Ա՛ն փիլիպպեցիան։ 365

զՀԷՆՔ։ * Օ՜ի ոչ զոք ունիմ համա- 20
շունչ՝ եթէ ընտանեբար հոգայցէ վա-
ՒՒ.Կորն. ՀԱՐ։ * ‖ Օ՜ի ամենեքեան զանձանց 21
ՅՅ. 50 խնդրեն, և ոչ զՅԻՍՈՒ քրիս- * Նայց 22
զիտութիւնն գիտացէք և դուք. զի նբրև
արդի հօր ծառայեաց ըստ իս յաւետա-
րանին։ * Ա՜րդ՝ զսա ակնուտիմ առ- 23
ձակել՝ ուղղոյն հետայն զանձնէ ստուգ
գեցից։ * Ա՜յլ յուսամ՝ ի տէր թէ և 24
ես իսկ ըստ հուպ եկից։ * Նայց լաւ հա- 25
մարեցայ զեպաւիրոդիտոս զեղբայր՝ և
գգործակից և զընկերաւորակից իմ, զդ
ՀԱՐ առաքեալ և զպաշտօնեայ իմոց
պիտոյից՝ առաքեալ առ ձեզ։ * Նայն- 26
զի և ինքն իսկ յոյժ անձկացեալ էր տես
սանկալ զամենեսեան զձեզ. և հոգայր՝
զի ձեր լուեալ էր, թէ խոթացաւ։ 27
* Նա- արդարև խոթացաւ մինչև՝ ի
մահ. այլ Աստ ողորմեցաւ նմա. ոչ
նմա միայն, այլև ինձ. զի մի զտրտ-
մութիւն ի վերս տրտմութեանց կրիցեմ։ 28
* Ա՜րդ՝ փութապէս յղեցի զնա՝ զի
տեսեալ զնա միւսանգամ ուրախ լե-

ա՛ր Փիլիպպեցիոն • 367

Ա՛ր Փիլիպպեցիոն • 367

Ա՛ր Փիլիպպեցիոն • 367

նոցա նա, ի եկեղեցականակից լինել տա-
ճարին, եւ ի պահպանութեան ջուրցառ-
չանացն, եւ զաղօթութեան յարատե-
ւեալ արդարութեանն։ ¶ Յաստուածա-
նիցիմ, այլ զհաւատացեալն ձգի յի։ որ
գաւթին, որ յօրինացս անտի է, ու-
տացից ինձ, իբրու եւ ելիցէ զիմ ա-
կնկալանս, զի զքո շահեցայց։ ¶ Ու-
յամենայնէ զրկեցայ, եւ համարիմ
աւելորդ եւ կորուստ զի։ ¶ Ու եւ համա-
րիմ զի քոյին, ¶ Ու եւ համա-
րիմ զի քոյին, զայն ինամ
արդարութեանն լեալ անտուտ
լոյ հալածէն զեկեղեցին սուրբ։ զսա
զիս նախանձայոյզն լինել
զեռանդին։ ¶ Ու օրինացն մեր
գնել, ի ցեղէ բենիամինեան եբրայե
ցի։ ¶ Եղեալ ինձ զաղօթեալ
վատահ լինել ի մարմին, առաւել ես
ես։ ¶ Եթէ ոք համարիցի այլ ապա
ճել, եթէ ոք համարիցի այլ ապա
խակ զնոյն վատահութեան ունիմ ի մար
պանծացեալ եմք։ ¶ Եբեպետ ու ես
եւ պարծիմք ի քո չյո, եւ ոչ ի մարմին

1 հուն։ * Ամե՛ն ասի հասից՝ ի մեռե-
2 լոցն յարութի՛ն։ * Իբր ո՛չ եթե ար-
դեն առեալ իցեմ, կամ արդեն կա-
տարեալ իցեմ. այլ հետամո՛ւտ եմ թե
հասից, մանաւանդ թե ըմբռնեա՛լ
3 իսկ իցեմ՝ ի քո՛ւնե յոյն։ * Ա՛ղբարք
ես ո՛չ համարիմ զանձն իմ թե հա-
տեալ իցեմ. բայց մի՛ ինչ է՝ զի զառ՝ ի
յետոյն մոռացեալ եմ, և՝ ի յառա-
14 ջադիմունն ակրտեմ։ * Ա՛ւշ եդեալ՝ ըն-
թանամ՝ ի կէտ կոչմանն ոյ՝ ի քո՛ւ յոյն
15 * Ա՛ւ յաւուրեսեսս՝ որք միանգամ կատա-
րեալք եք՝ զայս խորհեցարո՛ւք. և
եթե այլազգ ինչ խորհիցիք՝ առեայն
16 և զայն աստ ձեզ յայտնեսցէ։ * Ա՛ւայց
յոր ժամանեցոքս՝ զոյն խորհի՛լ և
17 սմին կանոնի միաբան լինի՛լ, ա՛ղբարք
նո՛ւազ ինձ եղիջիք եւ զբարք՝ եւ դի՛տասջ
ջիք զայնպիսիսն, որք այնպէսն գնայ
ցեն, ո՛ւպ ունիքդ զմեզ ձեզ օրինակ։
18 * Ո՛ւ ի բազումս՝ գնան՝ զորոց բա՛ց
19 ղում անգամ ասէի ձեզ. բայց արդ
և լալով ասեմ, զի՝ հակառակեաց խա
չին քրիստո՛սի։ * Որոց կատարած՝ն կորուստ

ձեռն խարհել ի տեր։ * յոյժ
3 աղաչեմ, և զխնդութիւնդ աղաչեմ, եղ
ցի՛ ի տէր սիրելիդ։ * ի դէպ իսրայէլ
2 և պատկ։ այսպէս հաստատուն կա՛
նգնեցի զքեզ ի լերինն սրբութեան իմոյ,
և անձկալիւք, ուրախասցին իմ,
1 յաստուածեան եղբարդք իմ սիրելիք
յետ եղեալ զնա, ոչ ոք կարէ զնա, ոչ
ոք կարէ զնա։ 13 յայնմ ժամանակի ասասցի
12 ցհարս տեառն ասասցէ տուն իսրայէլ։
ընդ հուրս զնամ։

Կանոն։

կատարող լինելոյ հնազանդութեանդ,
միտաց խորոց, ըստ զօրութեան տո՛
ւոյ մերոյ կենդանարարիդ լինիլ մարմնոյ
նորոգեացեալ զմարմնին խոնարհութե
վերակերպեալ ակնածանիւք տուր յոյսդ քոյին
ամենայնի տէրութեան է, ուստի և
բաւարար և ելիր խորհին։ * Ա՛յլ մեր
փառաբանութեան յերկինս է, ուստի և
ի նմանէ ես, որոց աճ որովայն խրթնանց է, և

Ընծայեալ
վերջ։

զայլեմ. և զքեզ՝ մուերիմ իմ եւ ճշ-
կիոջ, և դու օգնական լինիջիր նոցա
որք յաւետարանին հանդուսակեցան
ընդ իս կղեմմաս հանդերձ, և այլովք
գործակցօք իմովք. որոց անուանքն
են՝ ի դպրութեան կեանացն։ * Ուրախ լե-
րուք՝ ի տէր յամէ ժամ. դարձեալ ասեմ,
ուրախ լերուք։ * Հեղուսի ձեր յայտ
նի լիցի առ ամենայն. տէր մերձ է։
Ոչ ի մէնջ հոգայք. այլ ամէն աղօթիւք
և խնդրուածօք, գոհութեբ խնդրե-
ուածք ձեր յայտնի լիցին առ Աստ-
ուած։ * Եւ խաղաղութիւն այն որ ի վեր է
քան զամէն միտս, պահեսցէ զսիրտս
ձեր, և զմիտս ի քրիստոս Յ-
տուհեան։ * Եւ զայլ ամենայն ինչ
որ ճշմարտութիւն է,
որ ինչ պարկեշտութիւն է, որ ինչ արդա-
րութիւն է, որ ինչ սրբութիւն է, որ ինչ սի-
րով, որ ինչ համբաւ բարեաց, որ ինչ
քաջութիւն է, որ ինչ գովութիւն զայն
խորհիջիք։ * Զոր ուսայք, և ընդ-
ալար եք, և լուայք և տեսիք ի ես զայն
զի

զի և դուք զմեռա- ած ինք հոգ- ալ ինչ
մ՚եմ. ոչ և հոգայիքն . բայց բար-
11 բարիքի իմիք : * Այր ո՛չ ստ կարօ-
տութիւն ինչ ասեմ. զի ես ուսայ՝ ո-
12 րում ինչ կարեմ բաւական լինիլ։ * Գիտեմ
եւ ընդ
եւ ընդ
եւ ընդ

19 դուն եւս՝ հաճոյ այր։ * ‖ Ա՛ր ես ամ ինչ ‖Հոմ.
լի արուեցե ընդ պիտոյս ձեր ըստ հարստու- 12. 13
20 մեծութեան, փառաբ՛ի քրիստոսի։ * Ա՛ղ
այ, և հօր մերում փառք յաւիտե-
21 անս յաւիտենից. ամէն։ * Ողջոյն
22 ամենայն սրբոց՝ ի քրիստոս։ * Ողջոյն
ասեն ձեզ՝ որք ընդ իս են եղբարք։
23 * Ողջոյն ասեն ձեզ ամենայն սքանչե-
ացեալք՝ որք ի տանէ կայսեր են։
24 * Շնորհք տեառն յիսուսի քրիստոսի ողջոյն
ձերում. ամէն։

Կատարեցաւ առ եղեալ յղեալ ի հռոմայ առ փի-
լիպպեացիս ի ձեռն եպափրոդիտեայ։

ԹՈՒՂԹ ՊՂՏՈՍԻ

ԹՈՒՂԹ ԵՐԱՆԵԼՈՅՆ ՊՕՂՈՍԻ ԱՌՈՒՔԵԼՈՑ ԱՌԱԿՈՂՄԱՆՅԻՍՆ։

Կ՚ուրախ Հոգևք առաքեալքն։

1 Որպէս առաքեալն ղՓիլիպպէ ուսոյց զանձինս
սուրբ վանն հոժարասնոցին և սիրոյ ընտ աճեալ
նին ի նոսն ըզհնչակաւորէին յեղ ուրբաց։ 16 Ա՚ն
նոյն ինչ առեղծանի։ 18 Կ՚ուրախ մարմնոյ նիւ
զիցաց։ 21 Հերհոսաւ հալածեալ ընդ այլ
եան վրիպասուխ։

1 ՕՂՈՍ Առաքեալ քեալ յիւ քի կամաքն Աստ
և տիմոթէոս եղբայր։
2 Ա՚ն կողոսացիս սուրբս և
հաւատացեալս եղբարս

ցուցէք
զարծս քարոզութեանդ պատգամաբերք՝ եւ ածէք
զձեզ արժանի ինձ յամ հաճութեանդ ։ յամ
տուբ եւ հոգեւոր հանճարով ։* Վնասէ
ցուբ զգիւտուբ կամացն ինձ, ամ իմաս
խնդրուածս մատուցանել. զի ընդ
դարձեալ վասն ձերոյ ազօթից առնել՝ եւ
բրիկ եւ մեք յօրէ յօրէ լուսաբ՝ դէ
մեզ զսէրն ձեր հոգեւոր ։* Ես այսը
պաշտօնեայ քրիստոսի ։* Որ եւ պատճառաց
ցե մերմէ, որ ի հաւատարիմսն ձեր՝
սայք յեպափրեայ սիրելոյն Ծառայիկ
զընտրեան այ ձշմարտութեբ ։ Ոչ ու
միջի. յօրէ յորմէ լուայբ՝ դ ծանեայբ
ածէ՝ եւ պատգաբերբ. ոչ եւ ի ձերում
բանիւնն ձշմարտութեբ աւետարանին.
որ պահի ձեզ յերկինս. զորմէ լուայբ
զոր ե՛ն ամենքս ունիք ։* Ես յոյսոյն
ձեր՝ որ ի քրիստոս յիս ամ մեր. եւ զսէրն
առնելոյն ։* Խորհս լուսաբ զհաւատոյն
ձեր՝ որ ի քրիստոս յիս ամ ժամ ես ձեր ազօթս
քանե ։ զոհանամբ զայ եւ զհօրե ամն մեր
զոյ ի քրիստոս ։* Ես ընդհ քրիստոս եւ խոստա
ի քրիստոս յիս ։

ցունք զիսուքեն այլ։ * Ի՛ զօրութիւ 11
զօրացեալ ալք ըս զօրութիւ փառացն իւր.
յամ համբերուե և երկայնամտութիւ 12
ուրախութիւ։ * Վոհանալ ընայ հօրէ՝
որ կոչեցն զձեզ ի մասն վիճակի սրբոցն 13
ի լոյս։ * Որ փրկեց զմեզ յիշխանու
թիւ խաւարի, և փոխեաց զմեզ յար
քայուի որդւոյ հուրոյ սիրելւոյ։ * Որում 14
ունիմք զիւրկութիւ արեամբն նր, և
զթողուի մեղաց՝ մարմնով նր։ * Որ 15
Յօհան. է պատկեր անեղութեին այլ, անդրա
ա. յ. նիկ ամ արարած ոց։ * Ո՛ ի նովա 16
հաստատեցաւ ամ, որ ինչ յերկինս՝
և որինչ յերկրի. որք տեսանին, և որք
ոչն երևին. եթէ աթոռք, եթէ տէրու
թիւք, եթէ պետութիւք, եթէ իշխա
նութիւք, ամ ինչ նովաւ՝ և ի նոյն հաս
տատեցաւ։ * Ոյր նա է յառաջ քան 17
զամ. և ամ ինչ նովաւ եկաց քովանդ
ակ։ * Ոյր նա է գլուխ մարմնոյ եկե 18
Յու. Ա՛օհ. ղեցւոյ. ‖ որ է սկիզբն, անդրանիկ ի
ւ. Կոր. 20 մեռելոց. զի եղիցի ինքն յամի յաւա
Յայտ. ջեալս։ * Ո՛ ի նմա հաճեցաւ ամ 19
ա. յ. լրումն աստուածութեն բնակիլ։ * Ոյր նա 20
վաս

ցո

27 սէգ իւրոց։ * Արոյ կամեցաւ ած ցու-
ոյց և յաղագս ։ որ այժմ յայտնեցաւ
հուրդն որ ծածկեալն էր ի յաւիտե-
28 ից։ * Ո՛չ խոր-
ամուսնութեն այլ ։ որ տուժեալ ի ինչ ի
29 իւրոյ եղեւ ես պօղոս պաշտօնեայ։ * Ար-
իմոմէ մարմնոյն՝ որ ի եկեղեցի։
կատարէի նեղութեանց քո ի մարմնի
ջարչարանս իմ վասն ձեր ։ և լնուն զպա-
24 պաշտօնեայ։ * Ես արդ՝ ուրախ եմ ի
ինեալ ի երկնից։ որոյ եղէ ես պօղոս
լուածոյ ։ քարոզելոյ ըստ ամ աթարած-
անշարժ ի յուսոյ աւետարանին՝ զոր
արմատացեալ և հաստատեալ ։ և
23 առաջինն։ * Ապա կայցէք ի հաւատսն
նել զձեզ սքա՛ւ և անբիծս՝ և անդատա
մահուան իւրոյ ։ յանդիմանս կացուցա
ցոյց անդամոցն մարմնոյ իւրոյ՝ ինձեան
22 ձարուեցէ ։ * Ա՛յժմ աւադիկ հաշտե
երէք՝ ի ձեռնամէջ խորհրդովք՝ ի գործս
21 * Ա՛ւ զձեզ՝ որք երբեմն օտարացեալք
ոյն՝ որ ինչ յերկրի՝ և որ ինչ յերկինս։
տար խաղաղութիւն արեամբ խաչին իւ
վաւ հաշտեցուցանել զամ ինոյն։ ա

ցանել, թէ զինչ է մեծութիւն փառացդ
խորհրդոյ նոր, ի հրեշտակսն, որ է քրիստոս,
ի ձեռն յայնմ փառացդ ՕՐ* որ մեռաւ քան զ23
մարդ, և խրատեմք զամենայն մարդ. և
ուսուցանեմք զամենայն մարդ հոգևոր
իմաստութեամբ. զի կացուցանեմք զամենայն
մարդ կատարեալ ի քրիստոս Յս. որ և զ24
ՕՐ* յոր մեռաւ ի քէն յայն. զի կատարեսցի
ՀՐԱՄԱՆ ՊԱՒԼՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԻ

զուարթ ներ, որ յայսմհետէ հիւս զօրուս
աշխատիմ պատերազմիլ ընդ յայդ
մարդ կատուարեալ ի քրիստոս Յս. որ և զ24
ՕՐ* յոր մեռաւ ի քէն յայն. զի կացուցանեմք
իմաստութեամբ. զի կացուցանեմք զամենայն
ուսուցանեմք զամենայն մարդ հոգևոր
մարդ, և խրատեմք զամենայն մարդ. և
ցանել, թէ զինչ է մեծութիւն փառացդ
խորհրդոյ նոր, ի հրեշտակսն, որ է քրիստոս,
ի ձեռն յայնմ փառացդ ՕՐ* որ մեռաւ քան զ23

ՀՐԱՄԱՆ ՊԱՒԼՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԻ

Թեսաղ. ։

ՎԻ. ԻՆ.

զ Ա[illegible]ոլանափակ գոնէ, ինասուելը ինչ ի գրեսա ։
ջ ընդ գրեսա ։ ՈՐ ՀՈՒՍՏ ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ
ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ ։ ՈՐ ՀՈՒՍՏ ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է
ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ ։ ՈՐ ՀՈՒՍՏ ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ
ՈՐ ՀՈՒՍՏ ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ ։ ՈՐ ՀՈՒՍՏ
ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ ։ ՈՐ ՀՈՒՍՏ ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է
ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ ։ ՈՐ ՀՈՒՍՏ ԳՈՏՈՒՆՈՒՄ Է ՈՒ ԻՄՈՒՐԵ

ցիւ տեսեալ զերեսս իմ մարմնով։ Օ՛ * ի
միխթարեսցին սիրտք նոցա տեղեկա-
ցեալ սիրով. և յայտ մեծուն լսուեր
խնամատուէ՛, ի գիտուէ խորհրդոցն
այ Հօր՝ի քէն յիս։ Յորում ամ գանձք
իմաստուէթեն և գիտուէ ծածկեալ
կան։ * Ա՛ռ զայս ասեմ, զի մի՛ ոք լըզ
ձեզ զառանցուածս պատիր բանիւք։
Ա՛ռ Հոգւով ես ձեզ եմ. խնդամիբերու- ե. 3
ա՛ռ Հոգւով ես ձեզ եմ։ խնդամիբերու- ե. 3
տեան զկարգն ձեր, և զհաստա-
տուն հաւատոցն ձերոց, որ ի քէն յիս։
Ա՛ռ ուսեալ ընկալայ զքէն յիս զիտ, ո-
ղին գնասջիք։ * Ա՛ռ ամաւոցէ լի և շի
նեալ ի նա, և հաստատեալ ի հա
ւատս, ոպէս ուսայքն, առատ լեալ ի
նմին գոհուէ։ Օ՛ * զոյշ լերուք մի՛
ոք իցէ որ զձեզ կողոպտիցէ ճարտար
մտուէթբ, և անտուի խաբեուէ. ոչ
ըստ մարդկան ուանդուէթբ, և ոչ ա-
ստ զօրութիւն աշխարհիս՝ և ոչ ըստ քրիստոս։ Օ՛ * ի
նմա բնակի ամ լրումն աստուէթբ մարմ-
նով, և էք նոքա լցեալ ի նմա, որ է
գլուխ ամ իշխանուէ և պետուէթբ։
Ա՛ռ ի նմա և թլփատեալ էք թլփատու-
էամբ ոչ ձեռամբ, զհանուիլ մարմնոյ
մեռանելով զիւրեանս ձեր՝ ի թլփատու-
էան քրիստոսի։ Ա՛ռ թաղեալ ընդ նմա
ի մկրտուէան, յորում և յարուցեալ էք
ընդ նմա հաւատովք զգործ յն զօրու-
էան, որ յարոյց զնա ի մեռելոց։ Ա՛ռ
և զձեզ մեռեալս ի յանցանսն և ի
նախադատութեանց մարմնոյ ձերոյ,
կենդանացոյց ընդ նմա՝ շնորհեալ մեզ
զամենայն յանցանսն։ Ա՛ռ ջնջեալ զձե-
ռագիրն հրամանացն որ հակառակ էր
մեզ, զոր և վերացոյց ի մէնջ՝ գամեալ
զնա ընդ խաչին։ Ա՛ռ մերկացեալ զիշ-
խանսն և զպետուէսն՝ առակս արար
զնոսա յերեսս, ի նմա յաղթեալ։ Ա՛ռ
մի՛ ոք դատիցէ զձեզ ի կերակրոյ և
ի խմելեաց, կամ ի մասին տաճարի
կամ նորոգութեան կամ շաբաթուց։
Ա՛ռ որ իցեն ստուերք գալոցն, մարմինն
ի քրիստոս։ Ա՛ռ մի՛ ոք ձեզ զրկեսցէ
զվարձս ձեր՝ կամելով ի խոնարհու-
էան և ի պաշտաման հրեշտակաց,
զոր ոչ ետես մարդ, զի մի՛ ոք լըզ
ձեզ զառանցուածս պատիր բանիւք։
Ա՛ռ Հոգւով ես ձեզ եմ. խնդամիբերու-
տեան զկարգն ձեր, և զհաստա-
տուն հաւատոցն ձերոց, որ ի քէն յիս։
Ա՛ռ ուսեալ ընկալայ զքէն յիս զիտ, ո-
ղին գնասջիք։ * Ա՛ռ ամաւոցէ լի և շի
նեալ ի նա, և հաստատեալ ի հա
ւատս, ոպէս ուսայքն, առատ լեալ ի
նմին գոհուէ։ Օ՛ * զոյշ լերուք մի՛
ոք իցէ որ զձեզ կողոպտիցէ ճարտար
մտուէթբ, և անտուի խաբեուէ. ոչ
ըստ մարդկան ուանդուէթբ, և ոչ ա-
ստ զօրութիւն աշխարհիս՝ և ոչ ըստ քրիստոս։ Օ՛ * ի
նմա բնակի ամ լրումն աստուէթբ մարմ-
նով, և էք նոքա լցեալ ի նմա, որ է
գլուխ ամ իշխանուէ և պետուէթբ։

11 Արդ թէ խաւեցայք հաւատովք զանձինս
ձեռագործ թլխատութենէն, ի մերկա-
նալ զանդամս մարմնոյ թլխատուքն
12 քի։ Թաղեալք ընդ նմին ի մկրտու-
թեան, որում եւ ընդ նմին յարեայք հաւա-
տովք յոյ ազդեցութեան, որ յարոյց զնա
13 ի մեռելոց։ Եւ զձեզ, որք երբեմն
մեռեալքն էիք ի մեղս, և յանթլխա-
տուէ մարմնոյ ձերոյ, կենդանացոյց
յանձին իւրում, շնորհեաց մեզ զամ
14 յանցանս մեր։ Եւ ջնջեաց զձեռագ
դիր մերոյ հակառակութենն հրամա-
նօք իւրովք, որ կայր մեզ հակառակ՝
եբարձ զայն ի միջոյ՝ և բեւեռեաց ընդ
15 խաչափայտին։ Եւ երկնեց զիշխանու-
թիւս և զպետութիւնս, յայտ յանդիման
խայտառակեաց հնչառակեալ զնոսա յան
16 ձին իւրում ի յարութենէ։ Արդ
զոր այսուհետեւ զձեզ դատեսցէ ոք եւ
լով, կամ ըմպելով, կամ մասամբք
ոտնից, կամ ամսամտիւք՝ կամ շաբա
17 թաց։ Որ են ստուերք գալոց հանդերձ
18 լոցն, այլ մարմինն քրիստոսի։ Արդ
24. 4 զձեզ խաբեսցէ, որ կամիցի խոնարհ

հուժք և կրօնիւք հրեշտակաց · զոր
չիցէ տեսեալ ըղաչեալ վարեալ · տարա
պարսս հպարտացեալ ՚ի մտաց մար-
մնոյ իւրոյ ։ Այլ ոչ ունիցի զլուխն * ։ 19
զոր ամենայն մարմինն յօդիւք և խո
զակօք տարբերեալ և խառնեալ՝ աճէ
զաճումն Աստուծոյ ։ Եթէ մեռայք ընդ քրիստոս 20
՚ի տարերց աշխարհին՝ զի՞նչ իբրև
զկենդանիս աստէն յաշխարհի կրօնս
տուրիք ։ Մի՛ մերձենար՝ մի՛ ձայնիր 21
կեր · մի՛ հոտ լինիր * ։ Ոչ ե՛ւս ինչ 22
՚ի պետս ապականութեան , ըստ պատուիրանաց և վարդապետութեանն մարդկան ։
Որ իմաստութիւն ինն համարին , ինքն- 23
նակամ կրօնիւք և խոնարհութիւք և
անխնայութիւք մարմնոյ · և ոչ ՚ի պա-
տիւ ինչ լրութեան մարմնոյ ։

ԿԱ ։

ՃԻ. ՃԼ.

Ա Ստուածդ Սիովնի բարեաց ։ Լուանայ հո
ժողովուրդ՝ ծածկեալ ի բոլոր ։ Ոչ ինչ ի գործ
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն

Ա Ստուածդ Սիովնի բարեաց ։ Լուանայ հո
ժողովուրդ՝ ծածկեալ ի բոլոր ։ Ոչ ինչ ի գործ
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն

Ե թէ յարեայք ընդ քեզ, ազգա զվէ
րինն խնդրեցէք, ուր քան նոտի
ընդ աչմէ այլ։ * Վերինն խորհէ
ցարուք, մի զայս՝ որ յերկրի աստ է։
* Վանդիր մեռայք՝ և կեանքն ձեր
ծածկեալ է ընդ քրիստոս։ * Յայն
ժամ քան յայտնեսցի, կենդանի ձեր, յայն
ժամ և դուք ընդ նմա յայտնեսջիք փառ
ուօք։ * Սպանէք այսուհետև զանդամս
ձեր զերկրաւորս. ի բաց ընկեցէք
զպոռնկութիւն, զպղծութիւն, զբիծ,
զցանկութիւն չարութեան, և զագահութիւն,
որ է կուապաշտութիւն։ * Ընդ որոյ գայ
բարկութիւնն աստ ի վերս որդւոցն անհա
ւանութեան։ * Ի նոսա և դուք երբեմն
գնայիք, մինչ կենդանիքն էիք ի նոսա
նստէիք, այժմ և դուք երբեմն

Ա Ստուածդ Սիովնի բարեաց ։ Լուանայ հո
ժողովուրդ՝ ծածկեալ ի բոլոր ։ Ոչ ինչ ի գործ
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն
գիտացեալ ի վերայ երկրի ։ Ոչ ոք ոտն

ՈՒՂՂԱԿԱՆ ։ ՀՈՎ. ԺԴ. ՀՈՒՆ. ԺԵ. ՀՈՒԼ. Ա.

Ի ՏՈՂՈՍԱՑԻՆ ։

Ա Ղաղաղեցի՛ք եւ դուք Հովիւք եւ ողբացէ՛ք եւ գոռացէ՛ք ի մոխրի՛ գլորեցարուք ընտիրք հօտին. զի լցան աւուրք ձեր սպանման եւ ցրուման ձերոյ, եւ անկանիցիք իբրեւ զանօթ ցանկալի։

Բ Ձայն ողբոյ հովուաց լսելի է, եւ ոռնոց ընտրելոց հօտին. զի աւերեալ է արօտ նոցա։

Գ Ձայն առիւծուց որոմնելոց ի հովտին Յորդանանու, զի աւերեալ է ամրութիւն նոցա։

Դ Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Արածեցէ՛ք զոչխարս սպանման, զորս ծախեն տէրք նոցա, եւ չեն զղջանար. եւ որ ծախէ զնոսա՝ ասէ. Օրհնեալ Տէր, զի մեծացայ ես. եւ հովիւք նոցա ոչ խնայեն նոցա։

Ե Վասն որոյ ոչ ողորմեսցի եւս ես ի վերայ բնակչաց երկրին, ասէ Տէր. եւ ահա ես մատնեցից զմարդիկ, զամենայն մարդիկ ի ձեռս ընկերի իւրեանց, եւ ի ձեռս թագաւորի իւրեանց, եւ տանջեսցեն զերկիրն, եւ ոչ փրկեցից ի ձեռաց նոցա։

Զ Եւ արածեցի զհովիւսն սպանման, զաղքատս հօտին. եւ առի ինձ երկու գաւազան, զմին կոչեցի Գեղեցկութիւն, եւ զմիւսն կոչեցի Պարտաւորութիւն, եւ արածեցի զհօտն։

Է Եւ սատակեցի զերիս հովիւսն ի մի ամսեան, եւ ձանձրացաւ անձն իմ ի նոսա, եւ անձն նոցա ատեաց զիս։

Ը Եւ ասացի. Ոչ արածեցից զձեզ. որ մեռանի՝ մեռցի, եւ որ կորնչի՝ կորնչեսցի, եւ որ մնացեալ իցէ՝ միմեանց կերիցեն զմարմինս։

Թ Եւ առի զգաւազանն իմ զԳեղեցկութիւն, եւ կտրեցի զայն, զի խափանեցից զուխտ իմ, զոր ուխտեցի ընդ ամենայն ազգս։

Ժ Եւ խափանեցաւ յաւուր յայնմիկ, եւ գիտացին աղքատք հօտին, որ հսկէին ինձ, եթէ բան Տեառն է։

ԺԱ Եւ ասացի ցնոսա. Եթէ բարի է առաջի ձեր, տուք վարձս իմ, եւ եթէ ոչ՝ դադարեցէ՛ք. եւ կշռեցին զվարձս իմ երեսուն արծաթ։

ԺԲ Եւ ասէ Տէր ցիս. Արկ զնոսա ի բերդն, զի տեսից եթէ փորձ է ի նոսա, որպէս փորձեցի ես ի նոսանէ։ Եւ առի զերեսուն արծաթն, եւ արկի զնոսա ի տունն Տեառն ի բերդն։

ԺԳ Եւ խզեցի զգաւազանն իմ զմիւսն զՊարտաւորութիւն, զի խափանեցից զեղբայրութիւն, որ էր ի մէջ Յուդայ եւ Իսրայէլի։

ԺԴ Եւ ասէ Տէր ցիս. Առ քեզ եւս զկերպարանս հովուի յիմարի. զի ահա ես յարուցանեմ հովիւ ի երկրին, որ զկորուսեալսն ոչ խնդրեսցէ, եւ զցրուեալսն ոչ հետեսցի, եւ զկոտորեալսն ոչ բժշկեսցէ, եւ զկանգնեալսն ոչ կերակրեսցէ, եւ զգեղեցիկսն ոչ ուտիցէ, եւ զերկայնոտսն ոչ պատառեսցէ։

ԺԵ Վա՛յ հովուին անգործի, որ թողու զհօտն. սուր ի բազկի նորա, եւ ի վերայ աջոյ աչաց նորա. բազուկ նորա ցամքեսցի, եւ աջ աչք նորա խաւարեսցի։

ԺԶ Ղաղաղեցէ՛ք, հովիւք, եւ գոռացէ՛ք, եւ ի մոխրի՛ գլորեցարուք, ընտիրք հօտին. զի լցան աւուրք ձեր սպանման եւ ցրուման ձերոյ, եւ անկանիցիք իբրեւ զանօթ ցանկալի։

ԺԷ Ձայն ողբոյ հովուաց լսելի է, եւ ոռնոց ընտրելոց հօտին. զի աւերեալ է արօտ նոցա։

ԺԸ Ձայն առիւծուց որոմնելոց ի հովտին Յորդանանու, զի աւերեալ է ամրութիւն նոցա։

ԺԹ Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Արածեցէ՛ք զոչխարս սպանման, զորս ծախեն տէրք նոցա, եւ չեն զղջանար. եւ որ ծախէ զնոսա՝ ասէ. Օրհնեալ Տէր, զի մեծացայ ես. եւ հովիւք նոցա ոչ խնայեն նոցա։

Ի Ա Ղաղաղեցի՛ք եւ դուք Հովիւք եւ ողբացէ՛ք եւ գոռացէ՛ք ի մոխրի՛ գլորեցարուք ընտիրք հօտին. զի լցան աւուրք ձեր սպանման եւ ցրուման ձերոյ, եւ անկանիցիք իբրեւ զանօթ ցանկալի։

պէս, առ խնամատուբք, ուսուցանել
և խրատել զմիմեանս. սաղմոսիք և
օրհնութիւնք, և երգք հոգեւորք՝ և
շնորհօք օրհնել ի սիրտս ձեր զՏէր.
17 Ամ. * Ամ զամ զոր և առնիցէք բանիւք
31 Ամ. և արդեամբք, զամ յանուն Տեառն Յի-
սուսի. գոհացօղք Աստուծոյ Հաւր
18 Ամ. միով Տեառն մերոյ Յիսուսի։ * Կանայք հնազանդ
22 Ամ. լերուք արանց ձերոց, որպէս վայել է ի
19 Ամ. Տէր. * Արք սիրեցէք զկանայս ձեր, և
20 Ամ. մի դառնացուցանէք զնա. * Որդիք
21 Ամ. հնազանդ լերուք ծնողաց ձերոց յամենայնի՝
22 Ամ. զի այն է հաճոյ առաջի Տեառն. * Հարք՝
Ամ. մի զայրացուցանէք զորդիս ձեր. զի
4 Ամ. մի տրտմեցուցէք. * Ծառայք հնա-
Ամ. զանդ լերուք տերանց ձերոց յամենայնի՝
9 Ամ. առ ակնանէ ծառայութիւնք իբրև մարդ-
1 Պետ. դահաճոյ քան միամտութիւն սրտի երկիւղ
18 Ամ. Տէր ի նոսա. * Ո՞ որ ինչ առնիցէք՝ սրտի
մտօք զորս ծառայիք իբրև նոցա, և ոչ իբրև
մարդկան. * Գիտասջիք զի ի նոսա առ
հնութիւն զԱստուածութեան ժառանգութեան ձեր
Կող. լոյ. քանզի նոքա քի ծառայիք. * Ասէ
Ամ. տուք. զի չիք անկատարութիւն առաջի նոցա.

Գլ. Գ.

1 Պաղտն տեսոյ. 2 Սրէպ տալին է. 5 Պո՛րտ լինել հաստատուն ի խոհեմ է ջրտ ու՝ է բանս. 7 Ճշ տեսուիլս, անհնա-հանդերձ.

1 Տեառըդ, զերազանն և զհաստատ
բուխի ծառայից ձերոց ընդհանր
ցեզը. պիտաջի՛ք զի և ձեր տէր գոյ
2 յերկինս. * Ա՛զդիից առեալ կայեք. * Ա՛-
3 ռքնել ի նմանին գոհութիւք. * Ա՛զօթս
արարեք միանգամայն և վա՛ր մեր. զի
տաճ բացցէ մեզ զդուռն բանի, խոս-
սիլ զխորհուրդն քրիստոսի. վա՛ր որոյ և կամ
4 պեալս կամ. * Ո՛ի յայտնի արարից
զնա՝ որպէս արժան իցէ ինձ խօսիլ.
5 * Ա՛մաստուն գնացէք առ արտա-
քինան, գնոյ առեալ զժամանակս. *
6 Ա՛ր բանն ձեր յամ ժամ լի շնորհաքն
աղի էրբեմն աղիւ համեմեալ լեցի. զի
առնլ պարժան իցէ ձեզ խրատուն
7 հինգ. * Ա՛յլ

ասէ. Ես ոչ ունիմ դեւ, այլ պատուեմ զՀայր իմ, եւ դուք անարգէք զիս։ Եւ ես ոչ փառս իմ խնդրեմ, այլ կայ որ խնդրէ եւ դատէ։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ զբանս իմ պահեսցէ ոք, մահ մի տեսցէ յաւիտեան։ Ասեն Հրեայքն ցնա, արդ գիտացաք զի դեւ ունիս դու։ Աբրահամ մեռաւ եւ մարգարէքն, եւ դու ասես եթէ զբանս իմ պահեսցէ ոք, մահ մի համտեսցէ յաւիտեան։ Միթէ դու մեծ ես քան զհայր մեր Աբրահամ որ մեռաւ, եւ մարգարէքն մեռան։ Զո՞վ դնես զքեզ։ Պատասխանի Յիսուս, եթէ ես փառաւորեմ զանձն իմ, փառք իմ ոչինչ են։ Հայր իմ է որ փառաւորէ զիս, զոր դուք ասէք եթէ Աստուած մեր է։ Եւ ոչ ծանեայք զնա, ես գիտեմ զնա։ Եւ եթէ ասեմ եթէ ոչ գիտեմ զնա, եղէց ես նման ձեզ սուտասան։ Այլ գիտեմ զնա, եւ զբանս նորա պահեմ։ Աբրահամ հայր ձեր ցնծացաւ տեսանել զաւր իմ, եւ ետես եւ ուրախ եղեւ։ Ասեն ցնա Հրեայքն, զի հազար ամ ոչ ունիս դու, եւ զԱբրահամ տեսեր։ Ասէ ցնոսա Յիսուս, ամէն ամէն ասեմ ձեզ, յորժամ Աբրահամ ոչ էր, ես եմ։ Եւ առին քարինս զի արկցեն ի նա։ Եւ Յիսուս ծածկեցաւ եւ ել ի տաճարէն, եւ անցանէր ընդ մէջ նոցա, եւ այսպէս անցանէր։ Եւ տեսեալ զնա մանկունս, հարցին զնա աշակերտք իւր՝ եւ ասեն, վարդապետ, ո՞վ մեղաւ այս մարդ, կամ ծնողք նորա, զի կոյր ծնաւ։ Պատասխանի Յիսուս, ոչ այս մարդ մեղաւ, եւ ոչ ծնողք նորա, այլ զի յայտնեսցին գործք Աստուծոյ ի նմա։ Ես պարտ է գործել զգործս Հօրն որ առաքեցն զիս, մինչ ցերեկ է, գայ գիշեր, յորում ոչ ոք կարէ գործել։ Մինչ ես եմ յաշխարհի, լոյս եմ աշխարհի։ Զայս ասացեալ, թքեաց յերկիր, եւ արար տիղմ յանդիման թքոյն, եւ օծ զտիղմն ի վերայ աչաց կուրին։ Եւ ասէ ցնա, երթ լուա ի ջրհորդանն Սիլովամայ, որ թարգմանի առաքեալ։ Գնաց եւ լուաւ, եւ եկն տեսող։ Եւ դրացիքն եւ որ տեսանէին զնա յառաջ, զի կոյր էր, ասէին, ոչ այս է որ նստէր եւ մուրանայր։ Ոմանք ասէին, եթէ այս է։ Եւ այլք ասէին, ոչ է այլ նման նորա։ Ասէ, զի ես եմ։ Ասէին ցնա, ուստի բացան աչք քո։ Պատասխանի նա, եւ ասէ, մարդ որ կոչի Յիսուս, տիղմ արար եւ օծ զաչս իմ, եւ ասաց ցիս, երթ ի ջրհորդանն Սիլովամայ, եւ լուա։ Գնացի եւ լուայ, եւ տեսող եղէ։ Եւ ասեն ցնա, ո՞ւր է նա։ Ասէ, ոչ գիտեմ։ Տանեն զնա առ փարիսեցիսն, զոր յառաջ կոյր էր։ Եւ էր շաբաթ յաւուր յորում տիղմ արար Յիսուս, եւ բացաւ զաչս նորա։ Եւ դարձեալ հարցանէին զնա փարիսեցիքն, զի որպէս տեսող եղեւ։ Եւ նա ասէ ցնոսա, տիղմ եդ յաչս իմ, եւ լուայ, եւ տեսանեմ։ Ասեն ոմանք ի փարիսեցւոցն, ոչ է այս մարդ յԱստուծոյ, զի զշաբաթն ոչ պահէ։ Ասեն այլք, զիա՞րդ կարէ մարդ մեղաւոր զայսպիսի նշանս առնել։ Եւ պառակտումն էր ի մէջ նոցա։ Ասեն դարձեալ ցկոյրն, դու զի՞նչ ասես վասն նորա, զի բացաւ զաչս քո։ Եւ նա ասէ, զի մարգարէ է։ Ոչ հաւատացին Հրեայքն վասն նորա, եթէ կոյր էր եւ տեսող եղեւ, մինչեւ կոչեցին զծնողսն նորա որ տեսող եղեւ։ Եւ հարցին զնոսա, եւ ասեն, այս է որդի ձեր, զոր դուք ասէք եթէ կոյր ծնաւ։ Զիա՞րդ արդ տեսանէ այժմ։ Պատասխանեցին ծնողքն նորա, եւ ասեն, գիտեմք եթէ այս է որդի մեր, եւ եթէ կոյր ծնաւ։ Բայց զիա՞րդ տեսանէ այժմ, ոչ գիտեմք։ Կամ ո՞վ բացաւ զաչս նորա, մեք ոչ գիտեմք։ Հասակ ունի, զնա հարցէք, ինքն զանձն իւր խօսեսցի։ Զայս ասացին ծնողքն նորա, զի երկնչէին ի հրեայսն։ Զի արդէն խորհեալ էին հրեայքն, եթէ եթէ ոք խոստովանեսցի նմա զՔրիստոս, հալածական եղիցի ի ժողովարանէ։ Վասն այնորիկ ծնողքն նորա ասացին, եթէ հասակ ունի, զնա հարցէք։ Կոչեցին զկոյրն երկրորդ անգամ, եւ ասեն ցնա, փառաւորեա զԱստուած։ Մեք գիտեմք եթէ մարդ մեղաւոր է այն։ Ասէ նա, եթէ մեղաւոր է, ոչ գիտեմ։ Մի բան գիտեմ, զի կոյր էի, եւ արդ տեսանեմ։ Ասեն դարձեալ ցնա, զի՞նչ արար քեզ, զիա՞րդ բացաւ զաչս քո։ Պատասխանի նոցա, ասաց ցձեզ արդէն, եւ ոչ լուարուք։ Զի՞ դարձեալ կամիք լսել, միթէ դուք կամիք աշակերտ նորա լինել։ Եւ նոքա հայհոյեցին զնա, եւ ասեն, դու աշակերտ նորա ես, մեք Մովսէսի աշակերտք եմք։ Մեք գիտեմք եթէ Մովսէսի խօսեցաւ Աստուած, զայս ոչ գիտեմք զորմէ է։ Պատասխանի նա, եւ ասէ ցնոսա, զայս ինքն զարմանալի է, զի դուք ոչ գիտէք զորմէ է, եւ բացաւ զաչս իմ։ Եւ գիտեմք եթէ մեղաւորաց Աստուած ոչ լսէ, այլ եթէ ոք պաշտօնեայ Աստուծոյ լինի, եւ զկամս նորա առնէ, զայնմ լսէ։ Յաւիտենից ոչ լուաւ եթէ ոք բացաւ զաչս կուրի ծնելոյ։ Եթէ ոչ էր այս յԱստուծոյ, ոչ կարէր առնել զոչինչ։ Պատասխանեցին եւ ասեն ցնա, ամենեւին մեղաւոր ծնար դու, եւ դու ուսուցանես մեզ։ Եւ հալածեցին զնա արտաքս։ Լուաւ Յիսուս եթէ հալածեցին զնա արտաքս, եւ գտեալ զնա ասէ, դու հաւատա՞ս ի Որդի Աստուծոյ։ Պատասխանի նա, եւ ասէ, ո՞վ է, Տէր, զի հաւատասցեմ ի նա։ Ասէ ցնա Յիսուս, տեսեր զնա, եւ որ խօսի ընդ քեզ, նա է։ Եւ նա ասէ, հաւատամ, Տէր։ Եւ երկրպագեաց նմա։ Եւ ասէ Յիսուս, ի դատաստան եկի ես յաշխարհս այս, զի որ ոչ տեսանեն, տեսցեն, եւ որ տեսանեն, կուրասցին։ Լուան յայնց Հրեայքն որ ընդ նմա էին, եւ ասեն ցնա, միթէ եւ մեք կուրք եմք։ Ասէ ցնոսա Յիսուս, եթէ կուրք էիք, ոչ էր ձեզ մեղք, այլ արդ ասէք եթէ տեսանեմք, մեղք ձեր մնան։

14 պաշինան են։ * ‖ Աղջկան տայ ձեզ զրա- ‖ 2. Տիմ.
13 կաս բժիշկ և սիրելի, և դեմաս։ * ‖ 4. 11.
Քոյն տաջիք եղբարց՝ որք են ի քա-
պիկիայ և նիմֆայ . և որ առ տունին
16 եկեղեցին է նոր։ * Ես յորժամ ըն-
թեռնուցու առ ձեզ զԹուղիկոս՝ ա-
ռաջիք զի ի լատինիկեցուց եկե-
ղեցւոյն ընթերցցի . և զառ ի լատ
դիկեցուցն՝ զի և դուք ընթեռնուք
7 ցուք։ * Ես առաջիք ցարքիպաս՝
զծիսն լեր սպասաւորութիդ՝ զոր ըն
կալար ի Տէր , զի զայդ կատարեսցես .
8 * Աղջկանդ ձեռնին իմոյ պօղոսի է ցուշ
լեցին ձեզ կապանքս իմ։ շնորհք ընդ
ձեզ . ամէն։

Գ. ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ

Պօղոսի սպս եղեալ գրեալ՝ ի հռոմայ առ հաղ
ջոյնս ու յղէ ձեռամբ փոխադիսի ու անեսիմոյս

ԹՈՒՂԹ
ԱՐՔԱՆԵԼՈՑՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ
ԱՇԱԿԱՒԱՑՄԱՆԻՆՅԻՄԱՆ
ԱՇԱՆՑ ՆԱԵՐՈՐԴ։

Պետրոս Առաքեալ ողջոյն։

1 Պետրոս, յոյժ, սէր, և շքեղ-ի ձեզ
համար սիրոյ։ 6 Ինչպես-ի զԱ
7 Ինչ-ի ոսկի օձինակ։



ՕՂՈՍ ԱՒՍԻՂ
ուրանոս, և սիմաթէոս՝ ե
կաղեցւոյդ Թեսաղոնիկեց
ուց յաճ Հայր և ի տէր մեր
յիս քս։ * Շ Ողորկ ընդ
ձեզ

ձայք
եղև մեզ մուտս առ ձեզ. և ոչ դատարկ
նոքին իսկ պատմեն վա՛ս մեր, թէ ո՛ւր
ինչ պիտոյ մեզ և խօսիլ ինչ
ճած են, ախտեցան, զի այսու հետև ոչ
միայն ի մակեդոնիա և յաքայիա, այլ
և յամ տեղիս հաւատքն ձեր՝ որք առ
որք են ի մակեդոնիա՝ և յաքայիա.
նիլ ձեզ օրինակ ամ հաւատացեալոց.
ընկալայք զբանն ի բազում նեղու-
պիսի եղեալք ի միջի ձերում վա՛ս ձեր.
բաշմամբ. ոչ և դիտէք իսկ՝ թէ որ-
և զօրութ՛ և հոգւովն սրբով՝ և լրութ՛
ձայնեաց ձեր՝ այլ ի ձեզ բնիկ միոյն. այլ
մեր ոչ եղև առ ձեզ բնիկ միայն. այլ
զընտրութիւն ձեր. * ՚Ո՛ի աւետարանն
ախոհք եղբարք սիրեցեալք յԱ՛ստ
դիմ յիշատակ՝ առաքելի ա՛յ և հօր մերոյ.
զհամբերութի յուսոյն ձեր մե-
զործն հաւատոյ՝ և զվաստակ սի-
նել յաւելցաս մեր անդադար. * Յիշող
ժամ լսե ձեր ամենեցուն՝ յիշատակ առ
ձեզ և խաչտաւթիւ հոգւոյնամբ զայ յայմ
Ա՛ր Թեսաղոնիկեցիսն. 389

Ձայք առաւ՝ ձ՛ի կուռց անտի, ծառայել
ոչ կարենալով և ձշմարտիւ։ * Եւ ասէ
ունել որդւոյ նոր յերկինից. զոր յա՛
մէջ՝ի բարկութ՛ անտի՝ որ գալոցն է։
լոյսն՝ի մեռեալոց զյա՛, որ փրկեց զմ
Գլ։ Ի։

1 Ա՛ստէ ընդ նմա՝ այ հաճոյ լինել՝ուան մարդկանա
6 լատակէ յերամէ։ Հոմանէ երկու հայր ըն
13 տարակուսի իւր ընկալեալ երկու յայ
15 Ա՛ծ էգին վերստին զկնասողն էնդեղս։
17 Ա՛ծ էգին զհրեշտակապետունի հրեղէն
զերծուին զեռանելոյ զկնասողն էնդեղս։

Ա՛ուք ինքնին գիտէք երգասարք զմ
մատան մեր առ ձեզ. զի ոչ ըն
դունայն լինչ եղև։ * Ա՛յլ յառաջ
պէցուց, համարձակեցաք ասել մե
զոյն չարչարեալքն՝ և թշնամանեալքն
ասէ և դուք իսկ գիտէք՝ի մէջ փիլիպ
Ա՛ծաւա պատերազմաւ։ * Ո՛ի մինչ
Թարսուքինն մեր ոչ՝ի մոլորութէ կ՛
և ոչ՝ի պղծութէ և ոչ ընենգութէ։

առաքիմ լինել աւետարանին , նոյն-
պէս և խօսիմք ։ ոչ իբրեւ մարդկան
հաճոյ լինել՝ այլ Աստ , որ քննէն զսիր-
տս մեր ։ * 5 ի ոչ երբեք եղաք
նմին ողջամտոյ եղեալք առ ձեզ՝ ոյն
և դուք իսկ գիտէք ։ և ոչ ի պատ-
ճառս ագահութեան , ոյն և Աստ վկայէ ։
* Եւ ոչ խնդրեցաք զփառս ի մարդկա-
նէ ։ ոչ՝ ի ձէնջ ։ և ոչ յայլոց ։ * Կա-
րօղ եաք իբրեւ զքրիստոսի մարդիկ
բանալ ։ այլ եղեաք հեզք ի միջի ձե-
րում , որպէս դայեակ ի որ անուցա-
նիցէ մանկունս ։ * Այնպէս և մեք
զթածաբ ի ձեզ ։ հաճոյ թուէր մեզ
տալ ձեզ ոչ միայն զաւետարանն Աս-
այլ և զանձինս մեր ։ քանզի սիրելիք
մեր եղէք ։ * Յիշէք եղբարք զվաստ-
տակն մեր և զջան ։ || զի զցայգ և զցե՛ղ || Գործ
քեակ գործեաք վասն չծանրանալոյ ումեք 20. 34.
՝ի ձէնջ ։ և քարոզեաք ձեզ զաւետա- 1. Կորն.
րան Աստ ։ * Դուք ինքնին վկայ էք 4. 12.
և Աստ ։ ոյն սրբութեամբ՝ և արդարու թեամբ՝ 2. Թես.
և ամբծութեամբ՝ ձեզ հաւատացելոցդ 3. 8.
եղեաք ։ * Այլ և գիտէք իսկ ։ զի զինչ

ընթանչիւրոք՝ ի ձէնջ իբրև հայր զոր
դիս։ * 12 Ա՛նխիթարէաք և ամուխեաք։
և գնեհաք զվկայութիւն գնալ ձեզ աք
ժանապէս ոյ, որ կոչեացն զձեզ յիւր
արքայութիւնն և՛ի փառս։ * 13 Ե՛ այ
նորիկ և մեք գոհանամք զայ անպա
կաս՝ զի առնալ զլուր բանին այ առ
՚ի մէնջ, ընկալայք ոչ իբրև զբան
մարդկան, այլ ոպ ճշմարտիւ, զբան
այ, որ և կայ ոզեալ իսակ ՚ի ձեզ հա
ւատացեալսդ։ * 14 Ո՛ի դուք նմանօզք
եղեք եկեղեցեացն այ՝ որք
են՝ ի հրէաստանի՝ ի քրիս յս, զի զնոյն
չարչարանս չաղչատեցայք և դուք ի
ձերոց ազգականաց՝ ոպ և նոքայն՝ ի
հրէից։ * 15 Որք և զտէրն յս սպանին, և
զմարգարէսն, և զմեզ հալածեցին.
և այ չոչաց եղեն, և ամ մարդկան
հակառակ եղեն։ * 16 Զի արգելուին
զմեզ խօսիլ հեթանոսաց զի ապրեսո
ցինուք կատարեսցուն զմեղս իւրեանց
յամ ժամ. քանզի հասեալ ե՛ի վրէժ
թարկուի մինչև ի կատար։ * 17 Ա՛յլ մեք
եղեալք՝ թէպէտ և որբ մնացաք ՚ի
ձէնջ առ ժամանակ մի, երեսօք՝ և ոչ

որոնիւք ։ առաւելեալս փառացաք առ
առանել զերեսս ձեր մեծաւ ցանկութ-
13 * Ա՛ն այսորիկ կամեցայ զալ առ ձեզ
եւս պզտոյն՝ միանդամ եւ երկիցս ։ եւ խոս
14 փանեաց զմեզ ասմոյ ։ * Ո՛չ անդր ոմ է
մեր յոյս , կամ խնդրուածի , կամ պսակ
պարծանացս մերոց ։ եթէ ոչ դուք ի
ներա առաջի Տեառն մերոյ Յիսի քրիստ ի նորա
20 գալստեան ։ * Ո՛վ ի դուք էք փառք
մեր , եւ խնդրուածիւն ։

ԿՈ ։ ԿՈ

1 Ա՛ռաքելոյն Պաւղի դիտոյն յոմէնս՝ յղելով զաւրս
ընդ առաքեալսն ։ յ Հաստատել և վերնարբե ։
6 Ի յեղեան ուէեռաց հաւատոյն չփածի ընդեր
ծանիցն , 9 Որ ինչպէս չնարել առ զհոգևորին բառս
կան ։ 10 ազգեա առանէ վանն նոցա ։

1 Վ՛ա որոյ ոչ էաս ունիմք ժոյժ՝ զի
բարեաւք թուէեցաւ մեզ միայն
2 մնալ յաթենս ։ * ‖ Ա՛յլ առաքեցաք Տիտոս
զի ընդ ձեզ , եւ զգործ

Տուր
6 լայնեսցի՛ յաւր։ ՚Ո՚։ քնէ կարեմք զա-
նի՛ եղիցի՛ երեք դուռք հաստատուն
8 հաստատուցին ձերոց։ ՚Ո՚։ ի այժմ կիզնի
և նեղութեանց ձերոց՝ ի ձեռն
քարոզի ի վերայ ամենեցուն վիշտս
պնդորիկ միխիթարեցաք ի ձեզ ՚Ր՚
7 առնել զմեզ՝ որ և մեք զձեզ։ ՚Ի՚։
թեաց յայմ ժամ. ցանկացեալ էք տե-
դի ունիք՝ ի մտի զյիշատակս մեր քան
և ուխտս հաստատուցին ձերոց և զսիրոյ
թէոս՝ ի ձէնջ առ մեզ և ետս մեզ զա-
9 մեր։ Քանզ ասէ երբեմն տիմո-
ձեչն. և ընդունայն լինիցի ջանն
ցէ արդեօք փուձեաց և զձեզ վտա-
առաքեցի դիտել զհաւատոն ձեր. գուս
նորիկ և ես ոչ դի ոչինս ունէի ժոյժ՝ ա-
10 այլ եղև իսկ՝ և դիտացիք։ ՚Ա՚։ ՚Ի՚։
նեղութիւնք հասանելոց են՝ ի վերս մեր.
եաք՝ յառաջագոյն ասեալ ձեզ՝ թէ
11 կամք։ * Քանզի միանչ առ ձեզն իսկ
դուք ինքնին իսկ գիտէք, զի՝ ի սոյն
ցէք՝ ի նեղութիւնս յայսոսիկ. քանզի
3 հաստատուցին ձերոց։ ՚Ո՚։ ի մի՛ տազտկայ
հաստատել զձեզ և սիխիթարել զձեզ

հուժկու մատուցանել այլ ևս ձեր ։ զի
վը ամ խնդութենն, զոր խնդասցէ վը
ձեր առաջի այ մերոյ ։ * ցայգ և
զցերեկ առաւել և ապաշխարէ տեսա
նել զերեսս ձեր ։ և հատուցանել զպա
կասութիւն հաւատոցն ձերոց ։ * Ա՛յժմ
ինքն ա՛ծ և հայր մեր՝ և տէր մեր յի՛ս
ուղղեսցէ զճանապարհս մեր առ ձեզ ։
և զձեզ ինքն տէր բազմապատկեսցէ
և առաւելս արասցէ սիրով ընդմիմեանս
և առ ամենեսեսին՝ ոյզ և մեք զ ձեզ ։
Հաստատել զսիրտս ձեր անարատս * ձ
զի արդարքն առաջի այ և հօր մերոյ ։
ի գալստեան տեառն մերոյ յի՛ս քի հան
դերձ ամ սքնվք իւրովք ։ ամէն ։

Գլ. Գ.

1 Ցմբռնիչ առաքեալն՝ ի յոտս քրիստոսեան եղեալ
քարոզէ. 4 ի սբ առնանութիւն. 9 ցնծալ ոգեկոչեալսն
քրիստոս. 10 ի խաղաղութիւն։ 12 Ալչէ պատուական
վերնականներցն ոգիսն հրեշտակաց, 13 յոտնաւոր
յօտս։ 14 Ալ չինի նախաժամանել ընդ առաջ
առաքեալ փոխանակ ինչոյ ի գործառութիւնն ։ պատճէն կենդանի ինչոյ՝ ի գործառ-
յօտս հեռուս եղեալքդ , ազատեալքդ
զձեզ՝ եւ մխիթարեալքդ ի քրիստոս ։
1 Ա՛յր ի ձեզ ընկալայք ի մէնջ թէ որպէս
պարտ էր ձեզ գնալ եւ հաճոյ լինիլ
աստուծոյ , ոյպ եւ գնայիդ իսկ ։ զի եւս քան
զիւսէք՝ թէ որպիսի պատուիրեցաք
զիւս յաւերժանայցեք ի նոյն ։ * Եւ
դիւսէք՝ թէ որպիսի պատուիրեցաք
տուաք ձեզ ի տէր յն ։ * Ի ծ ի այս են
կամքն ՚ոյ , սրբութիւն ձեր ։ ի բաց լի-
նել ձեզ ի պոռնկութենէ ։ * Գիտել
իւրաքանչիւր ումեք ի ձէնջ զիւր ա-
մանն ստանալ սրբութիւնբ եւ պատուով ։
Ա՛յր ի ի ցաւս ցանկութեան՝ ոյպ եւ այլք
հեթանոսք՝ որք ոչ գիտեն զնա ։

զանցանել և զկնի յերկիր յայդմիկ
զեղբայր իւր · քանզի վրէժ խնդրեսցէ
տէր՝ի վը ամի այդորիկ · ոչ յատաջա
գոյն սասցաք ձեզ՝ և եղաք զվկայու
7 թիւն * Քանզի ոչ կոչեաց զմեզ Աստ՝ի
8 պղծութիւն՝ այլ՝ի սրբութիւն : * Վ՛յս՝ու
հետեւ որ զձեզ անարդէ՝ ոչ զմարդ
անարդէ , այլ զԱստ՝ որ և ետ զՀոգին
9 իւր սբ՝ի ձեզ : * Վ՛յլ վը եղբայրսի
րուքեն՝ չէ ինչ պիտոյ գրել առ ձեզ
10 զի դուք ինքնին իսկ Աստուսոյց եք զմ՛ս հ՛ն
առ՝ի զմիմեանս սիրել զայ : * Քանզի 13· 34·
և առնէք իսկ զդոյն յամենեսեան եղ՝ե 15·
բարս՝ որք են յամենայն կողմանս 12· 17·
մակեդոնացւոց · աղաչեմք զձեզ եղ՝ 1· ճ՛ս՛ս
բարք՝ առաւել և առաւելուլ և աշ 2· 10· հ՛ե
11 ուստանալ՝ Հանդարտիլ * Զբ գործ 4· 12·
ծել զիւրաքանչիւր · և գործել ձե էթ՛ս՛ն
ռօք ձերովք նշ և պատուիրեցաք չի՛ս՛ս
ձեզ · զի գնայցէք պարկեշտութիւն առ գ՛ս՛ծ
արտաքինան՝ և մի իւիք կարօտեալք է՛ս՛
12 իցէք · * Ո՛չ կարիմք եղբարք՝ ևթէ
տգիտութ իցէք վասն ննջեցելոցն · զի
մի սրտմիցիք որպէս և այլքն՝ որոց

13 փչէ գոյ յոյս։ * Արդ հաւատամք եւ
թէ յո՛ մեռաւ եւ յարեաւ. նոյնպէս
եւ ա՛ծ զնոսիկ եւ զքեզ յիս ածցէ
14 ընդ նմա։ * Բայց զայս առեմք ձեզ բա՛ց
Ա. Կորն. ԺԵ. ԼԲ. ի բանէ Տեառն, եթէ մեք՝ որք կեանդանիքս եմք
յԵսայ. ԻԲ. ԺԳ. մինչեւ ի գալստեանն Տեա՛ն ոչ ժա
մանեմք նախընթացք լինիցուք։ * Ո՛ վ
16 ինքնին պատուէր՝ եւ ի ձայն հրեշտակա
պետի, եւ ի փող Աստուծոյ կերկինից.
եւ մեռեալքն ի քո՛ յարիցեն յառաջա
17 գոյն։ * Ապա եւ մեք՝ որք կենդանիքս
մնացեալք լինիցեմք՝ նոքօքն հանդերձ յարիշ
տակիցուք ամպովք ընդ առաջ ձեզ յօդս.
եւ այնպէս յաւէտ ժամ ընդ ա՛ծն լինիմ
ք։ * Յա՛ւ հանեալ միմեանս բանիւքս այսոքիւք։

Գլ. Ե.

Գլ. Ա.

Ի ՅՕ*։
աշխատունք, և զուարթունք եղիցուն
անկանելիցիմք՝ որպէս և այլքն. Այլ
չէմք խաւարի։ * Ոչ ոք ոչ ինչ
որպէս առնէին. չէմք գիշերոյ,
ամենեքեան զորդիք լուսոյ էք, և
դող՝ ի մէնջ հասանիցի։ * Ի ՅՕ՝ ի ա՜
էք ի խաւարի, թէ օրն ձեր իբրև զ
ապրեսցին։ * Այլ դուք երեքտասն՝
սատակումն՝ որպէս երկին յլուծ՝ և մի
ի՝ յայնժամ յանկարծակի հասցէ ընդ
սիցեն թէ խաղաղութի՛ և շինութի՛
ի՝ շերմ՝ այնպէս հասանիցի։ * Ծարժամ
գիտէք. թէ օրն ասն իբրև զգողոզ գիշ
ձեզ։ * Ի ՅՕ՝ ի դուք ինքնին իսկ ստոյգ
երգաւորք չէ՛ ինչ պիտոյ գրել ստ
Ա ՅՐ ժամուց և ժամանակաց
ոիւրոյ ։ 17 Ընդդէմ տալոցն ։
տաց ։ 14 Պատուիրել զնէրսէսեսոսս ։ 12
ծնացեալ երէցսէր ոտանեսին ի տանիէտա
։ Ծոչիցուց ։ 8 Ո՜ չէնս հաւա
տ Յայտնի լուսոյ ու խաւարի ։ 5 Ծոչիցուց
։ ( ) ի գտաստատանին ե անգիտեալի ։ 3 Ծոչիցուց

7 *Օ՛ք որք ննջեն, ՚ի գիշերի ննջեն. 7
և որք արբենան, ՚ի գիշերի արբե-
նան: * Ա՛յլ մեք որ ի տուընջեան եմք, 8
արթնութեամբ եղիցուք՝ և զգեցցուք զ
զրահն հաւատոյ և սիրոյ. և դի-
ցուք զսաղաւարտ յուսոյն փրկու-
թեան: * Օ՛ք ոչ եդ զմեզ աստ ՚ի բարկու- 9
թիւն, այլ ՚ի փրկութիւն կենդանութե
՚ի ձեռն տեառն մերոյ յի քիս: * Որ մե- 10
ռաւ վասն մեր. զի եթէ արթնութ
իցեմք՝ և եթէ ննջիցեմք նովաւ հան
դերձ կեցցուք: * Վասն որոյ մխի- 11
թարեցէք զմիմեանս՝ և շինեցէք զի
րեարս՝ ոյր և առնէքդ իսկ: * Ա՛ղա 12
չեմք զձեզ եղբարք ճանաչել զվաս
տակաւորս և զվերակացուս ձեր ՚ի
տէր, և զնախաստիչս ձեր: * Աչս հա 13
մարեցարուք զնոսա արժանիս սուա
ւել սիրոյ՝ վասն գործոյ նոցա. ըղ
խաղաղութիւն արարէք ընդ մի
մեանս: * Աղաչեմք զձեզ եղբարք՝ 14
ւ. Թես. ե. 14: զի յանդիմանէք զանկարգս. մխի-
թարեցէք զտատկահոգիս. պատասպարան լե
ցէք զկարճամիտս. երկայնամիտ լերուք

15 առ ամենեսեան ։ * ՚Ի ձգոյշ լերուք՝ ‖ Աշա-
գուցէ ոք չարի զչար հատուցանիցէ 17. 13 ե-
ցէ ։ այլ յամենայն ժամ զբարեաց 20. 22.
զՀետ երթայք առ միմեանս , և առ Հռոմ.
16 ամենեսեան ։ * ՚Յամենայն ժամ ու- 12. 17.
17 րախ լերուք ։ * ‖ Ընդադար աղօթս ա. Թես.
18 արարէք ։ * ՚Յամենայնի գոհացա- 5. 9.
րուք ։ զի այս են կամք ՚ի քրիստ ‖ Մատ.
19 ՅԻսուսէ ՚ի ձեզ ։ * ՚Ո՛չ հոգին մի՛ շիջուր 13. 22.
20 ցանէք ։ * ՚Ո՛չ մարգարէութիւնս մի՛ արհ-
21 համարհէք ։ * ՚Ո՛չ ամենայն ինչ փոր 18. 1.
22 ձեցէք ։ զբարին ընկալարուք ։ * ՚Յա Ա-ղա.
մենայն երեւոյթ չարաց ՚ի բաց կացէք ։ 4. 2.
23 * Ա՛ր ինքն ած խաղաղութեան սբե-
արասցէ զձեզ համօրէնս ։ և բոլոր
ոգի ձեր ոգի և շունչ և մարմին
անարատ ՚ի գալուստ տեառն մերոյ ՅԻսի
24 քի պահեսցի ։ * ‖ Հաւատարիմ է՛ ‖ ա. Կոր-
որ կոչեացն զձեզ ։ որ և արասցէ 1. 9.
25 զնոյն ։ * Ա՛ղաւթք՝ աղօթս արա-
26 րեք և ՚ի մեր վերայ ։ * Ողջոյն տա-
ջիք եղբարց ամենեցուն ՚ի համ-
27 բոյր սրբութեան ։ * Երդումնեցուցա-
նեմ զձեզ ՚ի տէր՝ ընթերցուածս ըզ-

Քանզի ես առաքեալ ամենայն հեղութեամբ
սրբոց, հնարհք են մեզի յի քի Ը
ձեզ. ամէն։

Ա՛ստուածդ խոստանայ ոտ ընտանութիւնք
եղիր գրեթէ յամենեսին։

ԹՈՒՂԹ

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՑՆ
ՊՕՂՈՍ
ԸՍՏ ԸՆԹԵՐՑՄԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿԱՐՈՐԴ։

Գլուխ Աստղներորդ։

1 Աստուածն եղիր ատամնոր զանճառն հաճատոյ
եւ սիրոյ։ 4 պարծիր Լսան հայիբրովելիշ եւ հաւա-
տոյնոյին Իսրայէլի։ 5 Ձաշակութեան բերկնի
քոյ է ապրոյց զատատան ատենէրդն ատա-
ծոյ։ 6 Պատիւ չորսփրծոյ։ 12 փառաւորք
ընկնէք ընդրելոց։

1 ՕՂՈՍ ԵԼԱՍԻՂ,
ուշանաս և աքսորեցաս,
հակեղեցուդ Թեսս տանի
կեցուսդ յաշտ հայր մեր,
2 Ա՛ինպէս յաքան * Ը հնդհդ
ընդ

ըստ
տեառնէ, յե՛ւ ըստ սուց ան՝ ե՛ւ ի փառս աղ
տայցեն վասն ի՛ սատակումն յաւի-
տեան։ * Ա՛րդ 6
զան, և ուր ո՛չ հնազանդին աւե-
տարանի սո՛ն մերոյ յի՛ քրի։
վասն ժո յայնցանէ՝ զգո ո՛չ ճանաչէն
ըստ իւրոց հրոյ առնուլ
մերոց յի՛, յերկնից հրեշտակօք զո-
դիսո ընդ մե՛զ՝ ի յայտնու թե՛ սո՛ն 7
զուր։ * Ա՛ր ձեզ նեղելոցդ զհան
այ՝ հատուցանել նեղչաց ձերոց զնե 9
թիդ կրեք։ * Ա՛յլ պարտ է առաջի
քայութե՛ն այ՝ վա՛ որոյ և զձգնու
սան՝ն այ։ արժանի լինիլ ձեզ ար 5
բերեք։ * Զօրինակ արդար դատաս
և ի՛ նեղութի՛ս, որոց դուքն համ 6
րոյ և հաւատոյ՝ յամ հալածանս ձեր
յեկեղեցիսն այ՝ վա՛ համբերու՛ե ձե 4
մի՛մեանս։ * Այլ և մե՛զ ձեօք պարծիլ
տեր ամենեցուն առ
ձես աճեն հաւատքն ձեր, և յոտնախ
քեալք՝ ոչ և արժան իսկ ե՛ղի ևս քան 3
պարտիմք զայ յամ ժամ վա՛ ձեր եղ
մե՛, և ի՛ տնէ յոտ քան։ * Վասնալ
ըլ ձեզ և խաղաղաւի յայ հօրե մեր

10 ԹՈՒԹԵ ՆՈՐԱ։ *Յորժամ գայցէ մա
ռաւոր լինիլ ի մէջ սրբոց իւրոց, և
պքանչելի ի մէջ ամենայն հաւատացելոց։
զի հաւատարիմ եղեւ վկայութիւնն
մեր ի վերայ ձեր յաւուր յայնմիկ։
11 *Ցար և աղօթս առնեմք վասն ձեր
զամենայն ժամ, զի զձեզ արժանիս կո
չմանն Աստուծոյ մերոյ, և
կատարեսցէ զամենայն հաճութիւն բարու
թեան, և զգործս հաւատոյն զօրու
12 թեամբ։ * Ո՛ ի փառաւորել լինիցի անուն
Տեառն մերոյ Յի քի ի ձեզ և դուք ի
նմա։ ըստ շնորհացն Աստուծոյ մերոյ և Տեառն
Յի քի։

ԿԻ. Ի.

Ձ ԱԽտատատանն անոխակ։ ՚Ի Ա՛ստ ցատցանել
ձ Ա՛ստ

ՀԱՂ ՁԱՅՆ ՔՈՒՄ ԺԱՄ ՎԱ ՀԵՐՍ ԵՂՋԱՐՔ
22 ԹԱԳՆ ։ Ա.ՀԱԼ ՄԵՔ ՊԱՐԱՏԻՄՔ ԴՈՀՈ-
ՍԵՆ ՝ ՈՒՐ ՀԱՇՏԵՑԱՆ ԶՔ ԱՆՕՐԻՆՈՒ-
ՆԵՔԵԱՆ՝ ՈՐՔ ՈՒՂ ՀԱՒԱՏԱՑԻՆ ՃՇՄԱՐ
18 ԹԵՆ ։ Ո՛Չ * ԻՆ ԴԱՒԱՏԱՊԱՐՏԵՑԻՆ ԱՄԵ-
ՆԻՔ ՄՂՈՒԹԻՆ ՝ ՀԱՒԱՏԱԼ ՆՈՅ ԱՍՏՈ-
ՆՈՐԻՆ ԱՌԱՔԵՑԻՔ ՆՈՅ ԶԱԾ ԱՂՂԵՑՈՒ-
ԸՆԿԱԼԱՆ՝ ՂԻ ԱՊՐԵՑԱՐԻՆ ։ ԵՒ ՎԱ ՄԱ-
ԽԱՆԱԿ ՂԻ ՁԱՆԸՆ ՃՇՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՉ
ԹԱՒՈՒԹԵ Ի ՎԸ ԿՈՐՈՒԱԾԸՆԴ ։ ՓՈ-
20 ՍՈՎՔ ։ Ա.ՀԱ ՇԱՄ ՊԱՏՐԱՆՈՔ ԱՆԻ-
ԹՈՒԹԵ ԵՒ ԽՆՁԱՆՔ ՝ ԵՒ ԱՐՈՂՀՈՒԹԻՔ
ԱՍՏՎԱՔ ։ Ա.ՀԱ ՇԱՄ ՊԱՏՐԱՆՈՔ ԱՆԻ-
ՀԱՍՏԱՏԵԱՆ ԼՈՒՐՋ ։ Ա.ՐՋ ԳԱԼՈՒԱՍՏՈՆ
6 ՐՋՈՑ ։ ԵՒ ԽԱՒԽԱՆԱՒՈՑԴ ՅԱՅՍՈՒԹԵԱՄԲ
ՅՈՒ ԱԱՍՈՒԱԿԱՒՈՑԴ ՀՈԳՈՒՈՎ ԲԵՐԱՆՈՑ ԼՈ-
ԱՊԱ ՅԱՅՍԵՒՈՑՆ ԱՆՕՐԵՆՆ ։ ՈՐՈ ՍՈՒՐ Ա.ՀԱՍՈՑ
8 ՉՈՑ ԼԱՐՁՑԻՆ՝ ՈՐ ԱՅԺՄԱՐ ՈՒՆԻՆ ։ Ա.Ր-
ՁԱՆԱՑ ։ ԼՈՒՑԵ ՅԱՅՆԺԱՄ ՄԻՆՉ Ի՛ ՄԻ
ԽՈՐՀՈՒՐԴՆ ԱՆՕՐԵՆՈՒՔ ԱՐԴԵՆ ԼՈՒՔ
4 ՅԱՅԱՆԻԼ ԼԻՒՐԱՒ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ։ Ո՛Չ * Ի
ԲՆԱԿՆԻՆ ԳԼՈՒԽՔ ՉԱՅՆ՝ ՈՐ ՈՒՆԻՆ ՆԱՄ
7 ԷՒ՝ ԱՍԵՒ ՉԱՅՑ ։ Ա.Ր ԱՐԴ ԴՈՒՔ * ՅՈՒ
9 ՅՈՂ ՅԻՇԵՔ՝ ՂԻ ՄԻՆՉ ԱՐ ՁԵՂՆ ԼՈՒՔ *

սիրեցեալք՝ի Տէրն, զի ընտրեաց զձեզ
սկիզբն՝ի փրկութիւն՝
Հոգւոյն՝ և հաւատովքն
ճշմարտութեան: * 13 Յորում և կոչեաց զձեզ
ձեզ աւետարանաւն մերով՝ի փրկու-
թիւն փառաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: * 14 Այսուհետև եղբարք՝ հաստատուն
կացէք՝ և պինդ կալարուք զաւան-
դութիւնն՝ զոր ուսայք՝ եթէ բա-
նիւ, և եթէ թղթով մերով: * 15 Ա-
յլն ինքն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս և Հայր
մեր, որ սիրեացն զմեզ՝ և եհատ մեզ
զմխիթարութիւն յաւիտենից՝ և զյոյս
բարեաց շնորհօք: * 16 Խրիթարեսցէ
զսիրտս ձեր՝ և հաստատեսցէ յամ
բանի և՝ի գործս բարութեան:

Գլ. Գ.

1 Յորժամ ասէին՝ չի ըմբռնաւոք ազգքն իւրեանց
զպղծութիւն մեռելոցն ծուխ ելանէր։ 9 Խորհէր՝ի
յանկուրդ գնացողաց։ 8 Ձեռագործ պաշտաւոր
ողբ սքեսին ասորւոյն։ 10 Նոյնպէս և հրա-
ժոյժ առնել։ 14 Անհաւոյացեալ սիրով երթալ

1 Եւ յաւուրսն ի զբաղել՝ ազգաց ա Գեբե-
րարեալք՝ի վեր մեր. զի բանն ան 6. 19։
ընթանայցէ. և փառաւորի չիցի յամ Գաղա.
2 տեղիս՝ որպէս և առ ձեզդ։ * Օ՛ զ 4. 3։
ապրեցուք յանօրինաց և յանզգա-
մաց մարդոց. զի ոչ ամենեցուն են
3 հաւատք։ * Ա՛յլ հաւատարիմ է տէր, աՃ
որ և հաստատեսցէ զձեզ՝ և պահեսցէ
4 զձեզ՝ի չարէ անտի։ * Վ ստահ եմ՝ի
ձեզ տէրամբ, թէ զոր պատուիրեմ՞
ցաքն ձեզ, և առնէք՝ և առնիցէք։
5 * Ա՛յլ տէր ուղղեսցէ զսիրտս ձեր՝ի
սէրն Աստուծոյ և՝ի համբերութիւնն քրիս։
6 *Պատուիրեմ ձեզ ընդանուն
անուն մերոյ յի քէ, խորշիլ ձեզ յամ
եղ

զան

պարծիլ։ * Այո եթէ ոչ ինչ
յղեալքդ՝ մի՛ ձանձրանայիք զբարիս
լրանոյ հայկերիցեն։ * Այո դուք
հանդարտութիւն գործեսցեն՝ և միւս
տամ՝ և աղաչեմ ի սուրբ յոյժ. զի
շրջին։ * Կոյսիսեանցն պատուիրէր
ծրեն, այլ յոյսացեալք հետոքրքրիւ
կուսիք զնան, գործ լինչ ոչ գոր-
ծեալ ի ձէնջ՝ եթէ ստահա
մինչդեռ առ ձեզն իսկ եմք զայս
պատուիրեաք ձեզ, եթէ որ ոչն կա
միցի գործել՝ և կերիցէ մի։ * Լսէք
պատուիրեաք ձեզ՝ նմանօգս լինիլ մեզ։ * Ուրանիկ
ձեզ՝ նմանօգս լինիլ մեզ։ * Այլ եթէ ջանիցեք զինչանութիւն
այլ զի զանձինս օրինակս արասցուք
վասն չծանրանալոյ ումեք ի ձէնջ։
տակաւ զցայգ և զցերեկ գործեալ
լուք զհաց կերեալ՝ այլ չանկիր և վատ
կեցաք առ ձեզ։ * Այո ոչ ձրի զուր
նմանիլ մեզ։ և ոչ երբեք ստահա
նին գիտեք՝ թէ որպէս պարտ է ձեզ
կալայք ի մէնջ։ * Ո՛չ ի դուք ինչ
և ոչ լսաւ աւանդութենէն, զոր ըն
եղբօրէ՝ որք ստահակն գնայցեն։

պանդեսցի քանիս մերոյ Թղթոյդ
այդ՛ուիկ, զոր ընչա՛ս եսկիք զնա.
և մի՛ խառնակիչքիք ընդ նմա՛ զի
պատկառեսցի։ * Եւայլ մի՛ խրա-
զիշնամի համարիչքիք՝ այլ խրատեա
ջիք իբրև զեղբայր։ * Այս ինքն ար
խաղաղու-թիւն՝ տացէ Տէր զհաղա-
զու-թիւն յամենայն, յամ իրս։ Տէր ընդ
ամենեսեան ընդ Տէր։ * Ողջոյնս իմոյ
Տեառնէ պօղոսի ե, որ ե նշանակ յամ
Թուղթս, այսպէս գրեմ։ Ե Տնորհք
ան մերոյ յիսի քսի ընդ ամենեսեան
Տէր։ ամէն։

Աւարտեալ լոսղոս սա Ա՛ռաջինիեցին՝ եղեալ
գրեալ յոհէնս։

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՅՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՌԱՔԵԼՈՅՑ
ԵՒ ՏԻՄՈԹԵՈՍ
ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԵՐՈՒՄՆ։

Գլուխ Ա. Առաջնեւրորդ։

1 Պաւղոս յառաքելոյ ոչ ի մարդկանէ եւ ոչ ի
մարդոյ այլ ի յիսուսէ քրիստոսէ եւ ի
2 տէր աստուծոյ հարցն մերոց որ յարոյց
զնա ի մեռելոց։ 2 Եւ ամենայն եղբարքն
որ ընդ իս՝ եկեղեցեաց գաղատիոյ։
3 Շնորհք ձեզ եւ խաղաղութիւն ի տեառնէ
մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ։ 4 Որ ետ զանձն
իւր վասն մեղաց մերոց զի փրկեսցէ զմեզ
ի չարեացս յայսմ աշխարհի ըստ կամաց
աստուծոյ եւ հարցն մերոց։ 5 Որում
փառք յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

1 Կորնթ. 1։1

3 հաւատով. * Շ Նորհք՝ ողորմութի՛
և խաղաղութի՛ յայ Հօրե և՛ի Տեառ
4 մերմէ՝ յիսուսէ Քրիստոսէ. * Որպ աղաչեցի զքե զ
կալ յԵփեսոս՝ մինչ երթայի՛ ի մակե
դոնիա. զի պատուիրէր տացես ոմանց
5 չլինել օտարոտամունս. * Ա՛ւ չհայիլ Ա՛ռ. 4. 7.
յառասպելս՝ և՛ ի տոհմականիւս ան Տիմ. 2. 23.
չափս. որք մանաւանդ խնդիրս յու Տիտոս. 3. 9.
զեն, և ոչ զտնտեսութի՛ այ հաւա
6 տովք. * Բայց զկանոնի դիտս պատուիրա
նին սէրե, յի սըր սրտե՝ և՛ ի մտաց
բարեց՝ և յանկեղծաւոր հաւատոց.
7 * Որոց ոմանք վրիպեցան՝ խոտո
8 րեալք յունայնաբանութի բանից. * Ա՛
մին լինիլ վարդապետք օրինաց. ին
քեանք ոչ իմանան զինչ խօսին, և ոչ
9 զո՛ր պնդեալն են. * Գիտեմք՝ Հռոմ. 7. 12.
եթէ բարւոք են օրէնքն՝ եթէ ոք զնո
10 օրինօքն կրեսցէ. * Քանզի զայս գի
տացէ՝ զի՛ի վե՛ր արդարոց օրէնք ոչ
կան, այլ՛ ի վե՛ր անօրինաց՝ և անկնա
զանդից. ամբարշտաց՝ և մեղաւո
րաց. անսրբոց՝ և պղծոց. զհայր և
զմայր անարգողաց. մարդասպանաց.

11 * Պատկաց · արուեստագիտաց · մարդկ
ղուզաց · ստոց · ատեղեաց · և եթէ
այլ ինչ էիցէ հակառակ առողջամիտ վար
դապետութեան : * 12 Որ ըստ սեռսն ան
փառաց երանելոյն այսչ է · որոյ եղեն
կս հաւատարիմ : * 13 Ընդ հնոյն անխիտ
այնմիկ , որ զօրացոյցն զիս ի քրիս յի
սուս վասն · զի հաւատարիմ համարե
ցաւ զիս կարգել ի սպասաւորութիւն
* 14 Որ յառաջադոյն հայհոյիչ եւ հալածիչ
եւ ընդհանդիսիչ · այլ գտաւ
զողորմութիւն · զի զայն անդիտաւոր եւ
յանհաւատութեան գործեալ * 15 Հաւատաւոր
եղեն հնոյնք ասեն վերոյ հաւատովքն եւ
սիրովք որ ի քրիս յիս * 16 Ընդ հաւատարիմ է
բանս եւ ամ ընդունելութեան արժանի ·
զի յիս քրիստոս եկն յաշխարհս փրկել զմեղա
ւորս · որոց զառաջինն ես եմ * 17 Այլ վասն այ
նորիկ գտի զողորմութիւն , զի նախ յիս ե
ցոյց յիսուս քրիստոս զերկայնամտութիւն յօրի
նակ ապագայիկ որք հաւատալոցն էիցեն ի
նա ի կեանսն յաւիտենից * 18 Այլ քեզ թի
գաւորին յաւիտենից՝ անեղի , եւ ա
ներեւոյթի , միոյն աստ ի ամաք եւ պա
տիւ

տիւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։
17 * Ո՛ մա՛րդ աստուծոյ զայս ա՛ն զգեա՛ց զ՚քեզ
զ՚սէր զ՚արդարութիւն զ՚հաւատս զ՚հանդարտութիւն ։ զի զա՛ս
զինուո՛ր լեր զ՚քեզ մարգարէութեանցն ։ զի զա՛ս
ուրդեա՛կ իմ տիմոթէոս ։ ըլ կանխէ՛
16 * Ո՛ ոյ պատուի՛ր ան՛ապակամբ զ՚քեզ
տիւ յաւիտեանս յաւիտենից ։ ամէն։

Ա՛ռ Տիմոթ. առաջներ. 413

զի խրատուացին չհայհոյեր ։
առնդրոս ։ զորս մատնեցի սատանայի ,
21 * Աւրոց սակի են հիմենոս՝ և ալեք-
հաւրեանց՝ նաւակոծ եցան՝ ի հաւատս
մտօք՝ զոր ոմանց մերժեալ յանձանց
20 ե՛որուն ։ * Ա՛նխիցիս զհաւատս ունի
զինուո՛րիցիս նոքօք զբաւեցիկ զինու
լոյ՝ի՛ջեզ մարգարէութեանցն ։ զի զա՛ս
ուրդեա՛կ իմ տիմոթէոս ։ ըլ կանխէ՛
19 * Ո՛ ոյ պատուի՛ր ան՛ապակամբ զ՚քեզ
տիւ յաւիտեանս յաւիտենից ։ ամէն։

Գլ. Ա.

1 Յ՚ոյժ իսուսի աղաւնեց վասն խոստումն
եղիսոնոյ ։ 5 Յ՚ոյիշատակ է ի՛նչորդ ու՛ս ու հոգ-
ման ։ 8 Ընդդէմ չ՚արդարոս է ի՛նչորդ ու՛ս
խոնարհութիւն պատուիրէ ։
6 Ո՛ւմեռատութիւն կոնոնց, ոսկի հանդերձից ու
ման ։ 8 Ընդդէմ չ՚արդարոս է ի՛նչորդ ու՛ս
եղիսոնոյ ։ 5 Յ՚ոյիշատակ է ի՛նչորդ ու՛ս ու հոգ-
1 Յ՚ոյժ իսուսի աղաւնեց վասն խոստումն

ասրոց և ամ իշխանաց. զի խաղաղու-
թիք՝ և հանդարտուիք վարեսցուք
զկեանս մեր, ամ ածպաշտուիք և
սրբուիք։ * Ո՛ի այն է բարի և ըն 3
դունելի առաջի փրկչին մերոյ Այ։ 4
* Որ զամ մարդիկ կամի զի կեցցեն՝
և՝ի գիտութիւն ճշմարտութեան եկես-
ցեն։ * Քանզի միւ է Աստ, և մի միջ- 5
նորդ Այ և մարդկան՝ մարդն՝ Յս քս։
* Որ եւս զանձն փրկանս ընծայեաց 6
ցուն՝ վկայութիք ժամանակաց իւրոց։
* Յոր եդայ ես քարոզ և առաքեալ, 7
ճշմարիտն ասեմ՝ ի քս, և ոչ ստեմ.
եղէ վարդապետ հեթանոսաց հաւա
տոյք և ճշմարտութիք։ * Կամիմ, զի 8
արք կայցեն յաղօթս յամ տեղիս.
բառնայցեն զսիք ձեռս՝ ի վեր առանց
պէս և կանայք՝ ի զարդ խոնարհու- 9
թիք՝ ամիտածութիք՝ և զգաստութիք
զարդարել զանձինս մի՝ ի հիւսս ոսկ
կամ՝ ի հանդերձս պաճուճեալ։ * Այլ 10
ոպէ վայելէ կանանց՝ ընծայութիւն

յանձնառելոց գործովք բարութեանէ.

11 * Այլ մարդ ցածութեամբ ուսցի, առ
12 հնազանդութեամբ։ * Ա.յր ուսուցա || Այլ
14 նել կնոջ մարդոյ ոչ հրամայեմ, և 14. 40
ոչ ձեռնաբան լինել քան զայր մարդ.
13 այլ ի լռութեան կալ։ * Ա՛ի ա՛ւաւմ || Ադամ
14 նախ ստեղծաւ՝ և ապայ Եւայ։ * Ա՛ր 1. 27.
ադամ ոչ պատրեցաւ՝ այլ կինն պատ || Ադամ.
15 րեցաւ, և յանցաւոր։ * Ա՛այց կեց 3. 6.
ցէ վն որդեծնութեն՝ եթէ կացցեն
ի հաւատս, և ի սէր, և ի սրբու
թիւն պարկեշտութեամբ.

Գ. Ի. Գ.

1 Վ՛ստահ է բանս. եթէ ոք
եպիսկոպոսութեանն յանկայ բար
2 եաց գործոյ յանկայ։ * Ա՛պրտ է ո՛ր Տիտոս.
պիսկոպոսին անարատ լինիլ. միոյ 1. 7.
կնոջ այր, հեզ, ցած, պարկեշտ, հիւ
3 րասէր, ուսուցիչ։ * Ա՛ի թշնամանօղ,

մի՛ հարկանօղ՝ այլ հանդարտ, մի՛ կռ-
ուօղ՝ մի՛ արծաթասէր։ * Օ՛ իւրում
տանն իսկ բարւոք վերակացու լեալ
լեցէ, որպեսզի ունիցի, որք՛ի հնա-
զանդութիւն կայցեն, ամ պարկեշտու-
թիւ։ * Ա՛պա եթէ ոք իւրում տանն
վերակացու չգիտիցէ լինել, զիարդ
եկեղեցւոյ այ խնամակալ լինիցի։
* Ո՛չ մատաղատունկ, զի մի՛ հպար-
ատացեալ՝ ի դատաստանս սատկիցի ան-
կանիցի։ * Այլ պարտ է նմա վկայ
ունել բարի ի նախատինս անկանիցի՝ և յո-
րոգայթս սատանայի։ * Այսպէս և
զսարկաւագունս պարկեշտս՝ մի՛ երկ-
բանս, մի՛ գինեսէրս, մի՛ զօշաքաղս։
* Այլ ունիցին զխորհուրդն հաւա-
տոց սրբ մօրք։ * Ընդեանաք նախ փոր-
ձեսցին։ և ապա՛ ի պաշտօնն մա-
տիցեն, զի անարատք լիցեն։ * Այն-
պէս և կանայք նոց պարկեշտք՝ մի՛ չա-
րախօսք։ հնազանդք՝ հաւատարիմք յա-
մէն։ * Սարկաւագունք լինիցեն միոյ կնոջ
տէրք։ որք որդւոց իւրեանց բարւոք

վե

վերակացուք լեալք իցեն, և տանց
13 իւրեանց։ * Ո՛ի ոչք յարուցք պաշ
տիցեն, զաստուածան բարի անձանց իւ
րեանց շահին. և զբազում համար
ձակութի՛ւ ի հաւատն, որ՛ի քո՛ իցե։
14 * Ո՛ այս գործեմ առ քեզ՝ զի անկանիմ
15 ի մօտոյ գալ։ * Ա՛պա թէ յամեցից՝
զի գիտասցես, թէ ոչ պարտ իցէ
քեզ՝ ի տան այդ շրջիլ. որ է եկեղեցի
այդ կենդանւոյ, սիւնն և հաստատու
16 թի՛ճշմարտութե՛ն։ * Ա՛ւ յայտնի՛ իսկ
մե՛ծ է խորհուրդն այդ պաշտաւնե՛ն. որ
երևեցաւ մարմնով՝ արդարացաւ հոգ
ւով՝ յայտնեցաւ հրեշտակաց՝ քարո
զեցաւ՝ ի հեթանոսս՝ հաւատարիմ
եղև յաշխարհի՝ և վերացաւ փառօք։

Գլ. Գ.

ղօղմ

4 ցկին * Ո՛վ ի սրբոյ քաղքինացւոյ, եւ ա-
մանաւանդ սրբք գահոյիցն ընդունի-
քարիւք նոն . եւ չկայ ինչ ՚ի նմա խոտան .
5 աւուրքն վրն * ի ամարարածք սպ
այնոսիկ, որ ի հասեալք ինչն ՚ի ձեռս
ոեաց ՚ի վայելել հաւատացելոց . եւ
ցկին ՚ի կերակրոց՝ զոր ոչ հաստա-
լուացուն յամուսնանալոյ . եւ մերկին
6 բանից խոշիւք մատց * Ա՛ղք արդ
Տիտ. 2. 8 Տիտ. 2. 8 ՚ի ժամանակս յետինս՝
3. 1 քակտուցին ամենեքին ՚ի հաւատոյն . եւ
2. Պետ. 2. 10 հայհոյելին յայսոսիկ զոր ոչ գիտեն , եւ ՚ի
3. 3 վարդապետութիւնս դիւահաց . * Ահեղ
2 ուրուխք , սատաբանք , խարեալք իւ-
3 րեանց խղճից մատաց . * Ա՛ղք արդեօք
զոր ոչ գիտեն յամուսնանալոյ . եւ մերկին
զոր ոչ հաստա-
ցկին ՚ի կերակրոց՝
ոեաց ՚ի վայելել հաւատացելոց . եւ
այնոսիկ, որ ի հասեալք ինչն ՚ի ձեռս
6 աւուրքն վրն * ի ամարարածք սպ
քարիւք նոն . եւ չկայ ինչ ՚ի նմա խոտան .
մանաւանդ սրբք գահոյիցն ընդունի-
ցկին * ի սրբոյ քաղքինացւոյ, եւ ա-
4

զօթիւք. * Օ՛ այս խրատս տուէ՛լ եմ ձեզ
զորոյ զհետ իսկ եղեր. * Ա՛յլ ի՛ Ա՛յլ
սուտ. և բարւոք վարդապետութիւն.
փոխ չկո՛ր. անանիկիս բանիւք հաւա՛
բարոյ, բարւոք պաշտօնեայ լինիցիս
զորոյ զհետ իսկ եղեր. * Ա՛յլ ի՛ Ա՛յլ
պիղծ բանից, և յատուածեալսց պա՛ 1. 4ե
ռաւանդ հրաժարեալ ի՛ր. բայց կր՛ 2. Տի.
Թեա՛ զանձն քո յաշխարհութիւնս 2. 23
* Օ՛ ի մարմնոյ կրթութիւն առ սա՛ Տիտոս
կաս ինչ օգտակար է. իսկ աստուա՛ 3. 10
առութիւն առ ամ ինչ օգտակար է. և
զաւետիս կենաց ունի, զայսոսիկ ևս զգ
հանդերձեալսն. * Հաւատարիմ ե
բանս և ամ ընդունելութենէ արժա՛
նի. * Օ՛ ի՛ սոյն իսկ վաստակիմք
և նախատինս յանձն առնումք. զի
յուսացեալ ենք յաշ կենդանի, որ
ի մարդկէ ամ մարդկան, մանաւանդ
հաւատացելոց. * Պատուէր տալիր
զայդ՝ և ուսուցանիկիր. * Օ՛ ի՛ ոք
զի մանկութենդ արհամարհեսցէ.
այլ օրինակ լինիկիր հաւատացելոց
բանիւք, գնացուք, սիրով, հաւա՛
ատով, սրբութիւք. * Ա՛յլ ինչ գամ եւս

մէ՛ տ դիր ընթերցուածոց միմիթա
բութիե՛ և վարդապետութիե։ * Ա՛ի 14
անփոյթ առներ զընտրհացդ՝ ոչք՛ի
քեզ են։ ոչք տուեան քեզ մարգարէ
ութի՛ ի ձեռնադրութի՛ երիցութիե։
* Բայդ խորհեաց՝ և՛ի դոյն կանչ 15
խեաջիր։ զի քո յատաջադիմութիդ
ամենեցուն յայտնի լիցի։ * Օ՛ դոյշ 16
լինիջիր անձին և վարդապետութի՛
և՛ի դմին յամեսջիր։ զայդ եղիե
առնիցես՝ և զանձն ապրեցուսցես,
և զայնոսիկ՝ որք քեզ լսիցեն։

Գ Լ Ո Ւ Խ Ա.

1 Զմատուռէն յոտիե չգներ։ ? չտայիե տէրն
17 Լնտոնծուրի, Հերախուրի, և նոք
գադրուխեան երէցոնց։

Օ՛ այ
մարդս իբրև զքարս սար բուե։
ատուենս իբրև զմարս։ զմանկա՝
զերիւսորդս իբրև զեղեաարս։ * Օ՛ ապ 2
միմիթարեալքեր իբրև զհոյր։
Օ Տերն մի պատուհասեացես՝ այլ 3
գադրուխեան երէցոնց։

3 *Օ՛ այրիս պատուէ՛ իւր , որք ստոյգ
4 այրիք իցեն , * Ա՛յլ թէ ոք այրի ,
որդիս և թոռունս ունիցի , ուսանիցեն
ընդ նախ իւրեանց տանց բարիս առ-
նել՝ և փոխարէնս հատուցանել ծնող-
ացն , զի այն է բարի , և ընդունելի
5 առաջի աստ : * Իսկ որ ճշմարտիւ այ-
րին իցէ , և մենացեալ՝ յուսացեալ
յԱստ , և կանխեալ յաղօթս և՛ ի
6 խնդրուածս գիշերի և ցերեկի : * Իսկ
որ զհրդ այրին է՝ կենդանուցն մե-
7 ռեալ է : * Օ՛ այս պատուիրեա՛ , զի
8 անարատք իցեն : * Իսկ եթէ ոք իւ-
րոցն , և մանաւանդ ընտանեացն խնամ
ոչ տանիցի , և՛ հաւատոյն ուրացեալ
է՝ և չար ևս քան զանհաւատոն է :
9 * Ա՛յրի ընդ այրիս անուանեսցի , որ
չիցէ պակաս և՛ վաթսնամեայեն , մի-
10 այն կնոջ լեալ : * Ա՛յլ և՛ գործս բա-
րիս վկայեալ . եթէ մանկունս սնու-
ցեալ իցէ , եթէ զհիւրս ընկալեալ
իցէ , եթէ զսրբոց զոտս լուացեալ
իցէ , եթէ ոնեղելոց բաւական լեալ
եր

եւ թէեւ լիցի։ * Ա՛յլ՝ ի մանկամարդ 11
դաց այրեացն հրաժարեաց զի յոր-
ժամ խայտան զբնութիւն, ամուսնանալ
կամին։ * Ասէ զդաւառատանս ընդու- 12
նին զի զառաջին հաւատան արհա-
մարհեցին։ * Ա՛ռանգամայն և դա- 13
տարկանձունք ուսանին։ շրջօղք տա-
նէ՛ի տուն։ և ո՛չ միայն դատարկք,
այլ և փսաքուսք և հետաքրքիրք։ և
խօսին՝ որոնց ո՛չ է պիտոյ։ Կամիմ 14
մանկամարդացդ ամուսնանալ։ որ
դեռ ծնանիլ։ անարատս լինիլ։ և մի՛
ինչ պատճառս տալ հակառակորդին
՛ի հայհոյութիւն յաղագս։ * Ո՛ւ ան- 15
դէն իսկ ոմանք խոտորեցան զկնի սա
տանային։ * Արդ ոք հաւատացեալ 16
այրիս ունիցի՝ բաւական լիցի նոցա, և
մի՛ ծանրասցի եկեղեցւոյն։ զի ճշմա-
րիտ այրեացն բաւական լիցի։ * Որք 17
քահանայք վերակացուք լինին երիցունք
կրկին պատուոյ արժանի եղիցին։
մանաւանդ որք աշխատիցին բանիւ
և վարդապետութեամբ։ * Գրանգիր սահ 18

կալուածոյ։ ‖ և արժանի է մշակն վար 1.Կոր.
19 ձուլ խօսքոյ։ * Ո՛չ երկուց՛ի կամ 9. 9.
սուքի մի՛ ընդունիցիս. բայց երեք Ա՛մ.
20 երկուք կամ երիւք վկայիւք։ * Զմեղ 10. 10.
ուղք մեղանչեսն՝ առաջի ամենեցուն Ղ՛ա.
յանդիմանեա՛, զի և այլքն երկիւղն։ 10. 7.
21 * Ի կայսրութիւն դնեմ առաջի՛ աՍ, և
յիսի քնի, և ընտրելոց հրեշտակաց,
զի զայդ պահեսցես առանց մտահա-
ճութեան. մի՛ ինչ առնել աչառանաք։
22 * Ձեռս վաղվաղակի յուրուք մի՛ դիր,
մի՛ դնիցես. և մի՛ կցորդ լինիցիս մե-
ղաց օտարաց. զանձն քո սո՛ւրբ պահեա՛։
23 Ջիր։ * Ո՛չ յաւուրհառաս մի՛ ջուր և եթ
ըմպիցես՝ այլ սակաւիկ մի և գինի
խառնեալ՝ վո՛ւ ստամոքսի և ամե՛ն
24 հիւանդութեանց † ։ Նո՛ր մարդ՛ որոց † տես
մեղքն յայտնի են՝ և յառաջագոյն
հատեալ՝ ի դատաստան. և են, որոց
25 գինի երթան։ * Նոյնպես և բարի
գործքն յայտնի են. և որք այլազգի
եա՛ւ ինչ լինին՝ թաքչիլ՝ ո՛չ կարեն։

Գլ. Ա.

1 Պատիւ Ծառայիդ և տեառն։ 3 Սաղատեիք
առաջնոյն։ 4 Բանախոսիւ։ 9 Աղաւաճծոյն
պատճառ ի ինդոց վիրաւոր բաւականաբար։
գոյն։ 6 Մատուցիլ Աստուածոյ վասն
ծառայից։ 20 Աստուածոյ, Հնոյժոյն բանից։

Ողբ սկանդամ եւ լծուլ Ծառայու-
թեանն հիցեն, զիւրանչիւր տեառն
պատուոյ արժանի համարեցեալն։ զի
մի՛ անուննն այլ եւ վարդապետութիւնն
հայհոյեսցի։ * Իսկ ողբ հատուտո-
ցեալ տեառն ունիցին՝ մի՛ արհամար
հեռացեն՝ զի եղբարդ են, այլ առաւել
Ծառայեսցեն՝ զի հաւատացեալք են,
եւ սիրելիք։ ողբ զբարերարութեան յան
ձինս աւնիցին։ զայս ուսուցանիմք՝
եւ մխիթարեմք։ * Իսկ երեք ոք այլ
ազգ ինչ ուսուցանիցէ, եւ չէ առողջա-
ցե ողջմտութեամբ բանից տեն մերոյ Յի-
քսի։ եւ բուռն ամբարշտութեամբ վարդե-
ցեալ է, եւ ոչինչ գիտէ։ այլ առակի
պատուաստեն։ * Ընկիսին հպարտու-
թեամբ։ եւ ոչինչ գիտեն։ այլ հիւանդա-
գին վասն հարցմանց եւ բանից։ յո-
րոց ծնանին նախանձ։ հակառակու-
թիւն։ հայհոյութիւնք։ կասկածք չա-
րեր։ խռովմունք մարդկան չարաչար
սրտից։ որք զճշմարտութենէն զրկեալք
են։ կարծելով զկրօնս զանձինս շահե-
լոց։ զորոց հեռացիր։

ի խնդիրս և ի բանս հակառակու-
թեան. ուստի լինին նախանձ, հեռ,
հայհոյութիւնք, կասկած իբ չարեաց։
5 * Սարդախոհութիւնք ապականեալոց մըտ իմ.
տաց մարդկան, և օտարացելոց ի
ճշմարտութենէ անտի, որք շահասի-
րեն զաստուածպաշտութիւնն.
բայց դու մերժիլիր յայնպիսեացն։
6 * Այլ շահավաճառ մեծ՝ աստուածպաշտու-
թիւնն է՝ բաւականութեամբ հանդերձ.
7 * ՚Ոչ ի ոչինչ բերաք յաշխարհ՝ և ՚Յոբ.
8 ոչ տանիլ ինչ կարասցուք։ * ՚Այլ ՚Ա. Տիմ. 6. 6.
ունելիք զկերակուր և հանդերձս, և Ժողտ.
9 այնու շատասցուք։ * Իսկ որք կամին Ես. 14.
մեծանալ՝ անկանին ի փորձութիւս և յո ՚Ա՛ա.
բոգայթս և ի բազում ցանկութիւնս ան 27. 46.
միտս և վնասակարս. որք ընկղմեն զմարդիկ ի սատակումն և ի կորուստ։
10 * Ո՛չ է արմատ ամենայն չարեաց՝ արծաթասի-
րութիւնն է. որում ոմանք ցանկացեալ՝
վրիպեցան ի հաւատոցն, և զանձինս
11 սրկին ընդ բազում ցաւ։ * Այլ դու
ո՛վ մարդ Աստուծոյ, փախիր յայնցանէ. և
հետ զհետս արդարութիւն, աստուա-

տուեալ է, հաւատոյ, սիրոյ, համբե-
րութեանէ, հեզութեանէ։ * Նա մարտիր 12
զբարւոյն մարտին հաւատոյ. և բռնա-
հար զկեանսն յաւիտենականսն, յոր
կոչեցաբն, և դաւանեցեր զբարւոյն
դաւանութիւնն առաջի բազում վկայից։
* Պատուիրեմ քեզ առաջի Աստ- 13
ուծոյ կենդանւոյն առնէ զամենայն, և
Քրիստոսի վկայեցաւ ի առաջի պոնտացւոյ պիղա-
տոսի զբարւոյն դաւանութիւնն։ * Պա- 14
հել քեզ զպատուիրանն անբիծ՝ անա-
րատ, մինչեւ ի յայտնութիւն Տեառն մերոյ
Յ. Քրիստոսի։ * Զոր յիւր ժամանակի 15
ցուցցէ՝ երանելին՝ և միայն հզօր.
Թագաւոր թագաւորաց. և Տէր տի-
րանց։ * Որ միայն ունի զանմահու- 16
թիւն, և լոյս անմատոյց՝ ի ներ
ոչ ոք եհաս՝ ի մարդկանէ՝ եւ ոչ տեսա-
նել կարօղ է. որում պատիւ, և զո-
րութիւն յաւիտեանս. ամէն։ * Ա՛ռ 17
ծաւնանց՝ որք են յայսմ աշխարհի՝
պատուիրեր առաջի՛ր, մի՛ հպարտանալ՝
և մի՛ յուսալ ի մեծութիւն անտեղի.
† ինչ՝ այլ յոյժ † ։ որ տայ մեզ զամ առա-

18 առաքեա՛ յԻկաւնիա՛ս զ՚քարիս գործ
ծերի՛ մեծանալ գործովք քարոզութեա՛ն,
առաւա՛ս , սիրուն՛ս հաղորդա՛ լինի՛լ
19 * Վանձել անձանց պիտի՛ն բարի՛ ի՛
հանդերձեալն . զի զբաւա՛ն հարկա
20 նիցեն զՀաւիտեան կեանսն . * Ո՛վ տի
մոթէ՛ , պահեա՛ զաւանդն խոտորեալ
ի պղծից՝ եւ՛ հնոտաբանից բանից . եւ
21 հակառակութեա՛ց՝ եւ՛ մոլար անուն
դիտութեա՛ն , * զոր ոմանք յանձն ա
ռեալ՝ վրիպեցան ի՛ հաւատոց անտի՛ն
Շնորհք ընդ քեզ . ամէն .

Ա՛ռաքին նամակն առ Տիմոթէոս՝ եղեա՛ գրեալ ի՛ լաւոդիկիա՛ մայրաքաղաքին Փռիգիոյ գաւառի՛ն .

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՒԱՅՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՌԱՔԵԼԱՅՑ
ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ
ԵՐԿՐՈՐԴ.

Գլուխ Ա. Առաջնաբարդ։

1 Պետրոս առաքեալն Յիսուսի Քրիստոսի ծառայ եւ
6 հրաւիրէ զհաւատացեալսն ի շնորհս։ 9 Զերծ
պահել զանձինս ի հակառակութենէ ստեղծուածոց։
12 Ճշմարտութեան ի հաստատութեան։ 16 Ընդդէմ
առասպելաբանութեան։

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԼ
քեալ յայսքան կամաց
այ , ըստ աւետեաց կեն
նացն՝ որ ի քէն յոյս * Տէ
մոլեալ որդւոյ սիրե

ուժ՝ շնորհք՝ ողորմութիւն, և խաղաղ
ութիւն յայր հօրէ՝ և ի քրիստոսէ յիսու տեառնէ
մերմէ. 3 Շնորհս ունիմ այ, զոր
պաշտեմ ի նախնեաց մտօք սրբութ-
իբրև զի անպակաս ունիմ զքեզն յիշո-
ողութիւն քո ի գիշերս և ցցերեկ. 4 Յանկացեալ եմ տեսանել զքեզ յի
շատակել զարտասուսն քո՝ զի լցայց
ուրախութեբ. 5 Մտաւ ածեալ զան
խիղճ հաւատոյն՝ որ էն ի քեզ. որ յա
ռաջագոյն բնակեցաւ ի հանուագքուա հոմոլ
լաւօրեայ, և ի մօր քումն եւնիկեայ.
համոզեալ եմ՝ թէ և ի քեզ է. 6 Վասն որոյ յիշեցուցանեմ քեզ արծա
ծել զշնորհսն այ՝ որ էն ի քեզ ի
ձեռնադրուէ իմմէ. 7 Ոչ ի ոչ եառ հոմոլ
մեզ ա՛ծ զհոգի վհատութեբ, այլ զօ 8. 1ցո
րութեան և սիրոյ՝ և զաստուածեբ.
8 Ո՛ւ այսուհետև ամօթ համարիցիս
զվկայութի՛ն տեն մերոյ՝ և մի՛ զիս զկա
պեալ նը. այլ կցմրդ լեր չարչարա
նոց աւետարանին ըն զօրութբեն այ.
Ո՛ր փրկեաց զմեզ, և կոչեաց ի կո
չումն սբ. 9 Ոչ ըն գործոց մերոց, այլ Տեառն
շումն ինչ ըն իւրոյ կամաց, և շնորհ
ի քրիստոսէ յիսու յառաջ քան զժամանակս
յաւիտենից. 10 Այլ յայտնեցաւ ի հանդէս
ի փրկչէ մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ՝ որ
ոչնչացոյց զմահ, և լուսաւորեաց զկեան
քն և զանապականութի՛ն ի հրեշտակ
աւետարանին. 11 Յորում եդաւ ես քա
րոզ և առաքեալ և վարդապետ հեթանոսաց.
12 Վասն որոյ և զայս կրեմ՝ այլ ոչ
ամաչեմ. զի գիտեմ զոր հաւատացի՝ և
համոզեալ եմ՝ թէ զօրաւոր է զկեդրոնն
իմ պահել մինչև յաւուրն յայնմ. 13 Զկա
ցուցանելն առողջ բանից՝ զոր լուար ի
ես ի հաւատս և ի սէր՝ որ է ի քրիստոսէ
յիսուսէ. 14 Զբարին զկեդրոնն պահեա
Ի Տիմոթ. Երկրորդ. 432

ցի՝ ընդ շնորհս սրբոյ հոգւոյ՝ որ բնակ
եալ է ի մեզ. 15 Գիտես զայս՝ զի դար
ձան ի ես ամենեքեան որ ի ասիա՝ յորոց
ես ի նոսա՝ ֆիգեղոս և հերմոգինէս.
16 Տացէ տէր ողորմութի՛ն տանն
ոնեսիփորի՝ զի բազմիցս զիս հանգոյց
եալ է՝ և զկապանաց իմոց ոչ ամաչեաց.
17 Այլ յորժամ էր ի հռոմ՝ ըստ ժամա
նակի եկն առ իս և գտ զիս. 18 Տացէ
նմա տէր գտանել զողորմութի՛ն յաւուրն
յայնմ. և որչափ ինչ ծառայեաց ի հռոմ՝
ի լաւ գիտես զայն.

Ի Տիմոթ. Երկրորդ. 433

Գլուխ Գ.

Ա Գիտ զայս՝ զի յետին աւուրս
հասցեն ժամանակք դժուարք.
2 Եղիցին մարդիկ սիրասէրք
զանձանց՝ սիրասէրք արծաթոյ՝ հպարտք՝
հպատակք՝ հայհոյիչք՝ ծնողաց անհնա
զանդք՝ անշնորհք՝ անսրբք. 3 Անգութք՝
անհաշտք՝ զրպարտիչք՝ անկարգք՝ ան
ողորմք՝ չարախօսք՝ անհամբերք՝ ան
մարդասէրք՝ 4 Դաւաճանք՝ ամբարտա
ւանք՝ սիրասէրք հաճոյից քան զաստ
ուածս. 5 Ունելով զձև աստուածսէրու
թեան՝ զօրութեբն ոչ ճանաչեալ զայն.
և զայսոսիկ զերծ լեր. 6 Զի ի սոցանէ
են որ մտանեն ի տունս՝ և գերեվարեն
զկանայս անգիտութեբ բեռնաւորեալս՝
որ ոչ ինչ ուսանին յամենայն ժամ՝ և
ոչ յորժամ ի գիտութի՛ն ճշմարտութեան
հասանել կարասցեն. 8 Որպէս յաննէս
և յամբրէս հակառակեցան մովսիսի՝
նոյնպէս և սոքա հակառակին ճշմարտ
ութեան՝ մարդիկ ապականեալք զմտօք
անմտեալք ի հաւատս. 9 Այլ ոչ յա
ռաջանան աւելի՝ զի անմտութի՛ն նոցա
յայտնի եղիցի ամենայն մարդկան՝ որ
պէս և նոցա եղև. 10 Դու ուսեար ի
ես զվարդապետութի՛ն՝ զվարս՝ զկեդրո
նն՝ զհաւատս՝ զերկայնմտութի՛ն՝ զսէր՝
զհամբերութի՛ն. 11 Զհալածանսն՝ զչա
րչարանսն՝ որ եղեն ինձ ի անտիոք՝ ի
կոնիա՝ ի լիւստրա՝ զոր հալածանս կրե
ցի՝ և յամենեցունց փրկեաց զիս տէր.
12 Եւ ամենեքեան որ կամին ի քրիստոս
յիսուս կենդանի կալ՝ հալածանս կրեն.
13 Իսկ չարք և խաբեբայք յառաջանան
ի չարն՝ մոլորեալք և մոլորեցուցանե
լով. 14 Դու ի մնա ի նոսա՝ զոր ուսար
և հաստատեցար ի նոսա՝ գիտելով յո
րոց ուսար. 15 Եւ զի ի մանկութենէ
զսրբոց գրոց գիտես՝ որ կարող են զի
քեզ իմաստուն առնել ի փրկութի՛ն՝ որ
է ի հաւատս որ ի քրիստոս յիսուս.
16 Ամենայն գիր աստուածնչեալ՝ և
օգտակար ուսմանց՝ ի յանդիմանութի՛ն՝
ի շտկութի՛ն՝ ի խրատ որ է ի արդարու
թեան. 17 Զի կատարեալ լիցի մարդ
աստուծոյ՝ ամենայն գործոյ բարւոյ պա
տրաստեալ.

Գլուխ Դ.

Ա Ես վկայեմ առաջի աստուծոյ
և տեառն յիսուսի քրիստոսի՝
որ դատելոց է կենդանեաց և
մեռելոց՝ յայտնութեբն նորա և արքայ
ութեբն նորա. 2 Քարոզեա զբանն՝ կա
ցիր ի ժամ և յանժամ՝ յանդիմանեա՝
հանդիմանեա՝ հրամայեա՝ ամենայն երկ
արութեբ և վարդապետութեբ. 3 Զի
եղիցի ժամանակ յորում ոչ հանդուրժ
եսցեն առողջ վարդապետութեան՝ այլ
ըստ սեփական ցանկութեանց իւրեանց
ժողովեսցեն իւրեանց վարդապետս՝ քե
րելով զականջս. 4 Եւ ի ճշմարտութենէ
զականջս դարձուցանեն՝ և ի հեքիաթս
դառնան. 5 Դու արի զգաստ ամենայն
ինչ՝ զհամբերութի՛ն կրեա՝ գործեա զա
ւետարանչին զգործ՝ զկեդրոնն լցո.
6 Զի ես արդէն մատուցանիմ և ժամ
մահուան իմոյ հասեալ է. 7 Զբարին
զկեդրոնն կատարեցի՝ զվազքն վազեցի՝
զհաւատս պահեցի. 8 Եւ ի հետոյ դիզ
եալ է ինձ պսակ արդարութեան՝ զոր
տացէ ինձ տէր դատաւոր արդար յաւուր
յայնմիկ. և ոչ միայն ինձ՝ այլ և ամե
նեցուն որ սիրեցին զերկրորդ գալուստ
նորա. 9 Ջանա եկն առ իս շուտով.
10 Զի դեմաս զիս թողեալ՝ սիրեաց զա
շխարհս այս՝ և գնաց ի թեսաղոնիկէ.
կրեսկես ի գաղատիա՝ տիտոս ի դաղ
մատիա. 11 Ղուկաս միայն է ընդ իս.
զմարկոս առ ինքն ա՛ռ և բեր ընդ ինքն
զի ծառայ է ինձ ի պաշտօնի. 12 Զտի
քիկոս ես առաքեցի ի եփեսոս. 13 Զպա
տմոսի՝ որ ես թողի ի տրովադա առ կա
րպոս՝ գալով բեր ընդ ինքն՝ և զգիրսն
մանաւանդ զմագաղաթեայսն. 14 Ղա
զար ի պղնձագործն՝ բազում չարիս ինձ
ցուցեալ է՝ հատուսցէ նմա տէր ըստ գոր
ծոց իւրոց. 15 Զոր և դու զգաստ կաց
ի նմանէ՝ զի յոյժ հակառակեցաւ բանից
մերոց. 16 Ի պատասխանի իմում ոչ
ոք եղև ընդ իս՝ այլ ամենեքեան զիս
թողին. մի՛ նոցա մեղսդիր լիցի. 17 Այլ
տէր ինձ հասեալ եղև՝ և զորացոյց զիս
զի ընդ իս կատարեսցի քարոզութի՛ն՝
և լուիցեն ամենայն հեթանոսք. և ա
զատեցայ ես ի բերանոյ առիւծուն.
18 Եւ փրկեսցէ զիս տէր յամենայն
գործոյ չարեաց՝ և զփրկեսցէ զիս ի
թագաւորութի՛ն իւր երկնաւոր՝ որում
փառք յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.
19 Ողջոյն ասա պրիսկայի և աքեղա
յի՝ և ընտանեաց ոնեսիփորի. 20 Երաս
տոս մնաց ի կորնթոս՝ զտրոփիմոս ես
թողի ի միլիտոս հիւանդ. 21 Ջանա
գալ առ իս մինչև ցձմեռն. ողջունեն
զքեզ եւբուղոս և պուդես և լինոս և
կղավդիա և ամենայն եղբարք. 22 Տէր
յիսուս քրիստոս ընդ հոգւոյ քում. շնոր
հք ընդ ձեզ. ամէն.

Ի Տիտոս. Երկրորդ. 434

Ի Տիտոս. Երկրորդ. 434

Գլուխ Ա

Ա Պաւղոս ծառայ աստուծոյ՝ և
առաքեալ յիսուսի քրիստոսի՝
ըստ հաւատոյ ընտրելոցն աս
տուծոյ՝ և գիտութեան ճշմարտութեան
որ ի բարեպաշտութի՛ն. 2 Ի յոյս յա
ւիտենական կենաց՝ զոր խոստացաւ
նախ քան զժամանակս աստուած՝ որ
ոչ սուտ է. 3 Եւ յայտնեաց ժամանակս
իւրեանց զբանն իւր՝ ի քարոզութի՛ն
զոր ես հաւատացայ ըստ հրամանի
փրկչին մերոյ աստուծոյ. 4 Տիտոսի
ես սիրելի որդւոյ ըստ ընդհանուր հա
ւատոյ՝ շնորհք և խաղաղութի՛ն յաս
տուծոյ հօրէ և տեառն յիսուսի քրիս
տոսի՝ փրկչէ մերմէ. 5 Վասն այսորիկ
ես թողի զքեզ ի կրետէ՝ զի զկարգս
ուղղեսցես՝ և կացուսցես ըստ քաղաք
ամենայն քահանայս՝ որպէս ես պատ
ուիրեցի քեզ. 6 Եթէ ոք իցէ անարատ
կին մի՝ ամուսին մի՝ որդիս ունելով
հաւատացեալս՝ որոց ոչ ամբաստանին
ի շռայլութի՛ն՝ կամ ի չարաչար. 7 Զի
պարտ է եպիսկոպոսի անարատ լինել
իբրև զաստուծոյ տնտես՝ ոչ հպարտ՝
ոչ բարկասիրտ՝ ոչ գինեսէր՝ ոչ հարկա
նի՝ ոչ ագահ. 8 Այլ հիւրասէր՝ սիրող
բարեաց՝ զգաստ՝ արդար՝ սուրբ՝ ինքն
կալեալ. 9 Որ կալցի ի հաւատարիմ
բանէն՝ որ ըստ վարդապետութեան է՝
զի զօրասցի և զհաստատեսցէ ի վար
դապետութի՛ն առողջ՝ և զհակառակ
ասողսն յանդիմանեսցէ. 10 Զի բազում
են անհնազանդք՝ պարապուսք և խա
բեբայք՝ մանաւանդ որ ի թլփատեանց.
11 Զորս պարտ է զսոսա զերծ առնել՝
որ զամենայն տունս կործանեն՝ վար
դապետելով զոր ոչ պարտ է՝ պատճա
ռաւ ինչ ամօթալի. 12 Ասաց ոմն ի
նոցանէ՝ մարգարէ ինչ իւրեանց՝ թէ
կրետացիք միշտ ստախօսք՝ չարագա
զանք՝ փորակերք. 13 Վկայութի՛ն
նոցա ճշմարիտ է. վասն որոյ յանդի
մանեա զսոսա խստութեբ՝ զի առողջ
եղիցին ի հաւատս. 14 Եւ մի՛ ուշա
դրեսցեն հրէական առասպելաց՝ և պա
տուիրանաց մարդկան դարձեալ ի ճշ
մարտութենէ. 15 Ամենայն ինչ մաքուր
են մաքրոց՝ իսկ պղծելոց և անհաւատ
ից ոչ ինչ է մաքուր՝ այլ պղծեալ է
նոցա և միտք և խիղճ. 16 Խոստովա
նին զիտել զաստուած՝ և գործովք ու
րանան՝ որք են ի քեզ. որ յա
տելիք և անհնազանդք՝ և ի ամենայն
գործ բարի անպիտանք.

Գլուխ Բ

Ա Դու խօսեա զոր վայել է ի
վարդապետութի՛ն առողջ.
2 Զի ծերք զգաստ լիցին՝ պա
տուականք՝ ողջամիտք՝ առողջ ի հաւա
տս՝ ի սէր՝ ի համբերութի՛ն. 3 Ծերու
հիք նոյնպէս ի վարս սրբութեան՝ ոչ
զրպարտիչք՝ ոչ գինեսէրք բազումք՝
ուսուցանողք բարեաց. 4 Զի խրատեսցեն
զկանայս պատանիս՝ զի սիրեսցեն զա
մուսինս իւրեանց՝ զորդիս սիրեսցեն.
5 Զի զգաստ լիցին՝ պարկեշտք՝ տնա
կանք՝ բարեացք՝ հնազանդք ամուսնոց
իւրեանց՝ զի մի՛ բամբասեսցի բանն
աստուծոյ. 6 Զպատանիսն նոյնպէս
խրատեա զի զգաստ լիցին. 7 Ամենայն
ինչ ի գործս բարեաց զքեզ ցոյց տուր
օրինակ՝ ի վարդապետութեան՝ ի պատ
կառանս՝ ի բանի առողջ՝ որ ոչ կարի
նի դատապարտել. 8 Զի որ հակառակ
կայցէ՝ ամաչեսցէ՝ մինչ ոչ ինչ ունիցի
չար ասել վասն մեր. 9 Ծառայք հնա
զանդ լիցին տերանց իւրեանց՝ ամենայն
ինչ հաճոյ լինել՝ ոչ հակառակ կալ.
10 Ոչ գողանալ՝ այլ ամենայն հաւատ
ս ցուցանել բարի՝ զի զվարդապետութի
ն փրկչին մերոյ աստուծոյ զարդարեսցեն
ամենայն ինչ. 11 Զի յայտնեցաւ շնոր
հք աստուծոյ փրկարար ամենայն մարդ
կան. 12 Եւ մեզ ուսուցանէ՝ զի ար
համարհեալ զանաստուածութի՛ն և զաշ
խարհական ցանկութիւնս՝ զսոքին զերծ
լիցուք՝ և զկեդրոնն լցուցանիցուք ի
սմին աշխարհի՝ 13 Ակնկալութեամբ
օրհնութեան յուսոյ և յայտնութեան
փառաց մեծի աստուծոյ և փրկչին մե
րոյ յիսուսի քրիստոսի. 14 Որ ետ զան
ձն իւր վասն մեր՝ զի զմեզ ազատեսցէ
յամենայն անօրինութենէ՝ և սրբեսցէ
զմեզ ինքեան ժողովուրդ ընտրեալ՝ ան
ձանձրոյթ ի գործս բարեաց. 15 Զայս
խօսեա՝ և յորդորեա՝ և յանդիմանեա
ամենայն հրամանաւ. մի՛ ոք արհամար
հեսցէ զքեզ.

Գլուխ Գ

Ա Յիշեցո զսոսա՝ զի հնազանդ
լիցին իշխանաց և պետաց՝
հպատակ լիցին՝ հնազանդ լի
ցին՝ ի ամենայն գործ բարի պատրաս
տեալ լիցին. 2 Զոչ ոք հայհոյեսցեն՝
անձնասէր մի՛ լիցին՝ հեզ լիցին՝ ամե
նայն մարդկան ցուցանելով զամենայն
հեզութի՛ն. 3 Զի էաք և մեք ժամանակ
մի անմիտք՝ անհնազանդք՝ մոլորեալք՝
ծառայեալ ցանկութեանց և զանազան
հաճոյից՝ ի չարութեբ և ի նախանձու
մի կեցեալ՝ ատելի՝ և ատելիք միմեանց.
4 Իսկ յորժամ երևեցաւ քաղցրութի՛ն
և մարդասիրութի՛ն փրկչին մերոյ աս
տուծոյ. 5 Ոչ յարդարութեանց զոր
գործեցաք մեք՝ այլ ըստ իւրում ողոր
մութեան փրկեաց զմեզ՝ ընդ լուացա
նելն վերստին ծնանելոյ և նորոգելոյ
ի սուրբ հոգւոյ. 6 Զոր եհան ի մեզ
առատապէս՝ յիսուսէ քրիստոսէ փրկչէ
մերմէ. 7 Զի արդարացեալ շնորհիւ
նորա՝ ժառանգաւորք լիցուք ըստ յոյս
յաւիտենական կենաց. 8 Հաւատարիմ
է բանս՝ և զայսոսիկ կամիմ զի հաս
տատ խօսեսցիս՝ զի հոգասցեն զգալ
գործոց բարեաց որ հաւատացեալ են
աստուծոյ. այս է բարի և օգտակար
մարդկան. 9 Իսկ զանգիտութիւնս և
զազգաբանութիւնս և զվէճս և զկռիւս
օրինացն՝ խոյս տուր. զի անպիտան
են և ունայնք. 10 Զհերձուածողն մարդ
մի և երկիցս զգուշացիր՝ ապա զգու
շացիր. 11 Գիտելով զի խոտորեալ է
որպիսի՝ և մեղանչէ՝ դատապարտեալ
ինքնին. 12 Յորժամ առաքեցից առ
քեզ զարտեմաս կամ զտիքիկոս՝ ջան
ա գալ առ իս ի նիկոպոլիս. զի անդ
կամիմ ձմեռել. 13 Զզինաս օրինաց
հեմ և զապողոս՝ ջանա ճանապարհ
առնել նոցա՝ զի մի՛ ինչ պակասեսցի
նոցա. 14 Եւ ուսցին և մեր՝ զի հոգա
սցեն զգալ գործոց բարեաց՝ ի պէտս
անհրաժեշտից՝ զի մի՛ լիցին անպտուղ.
15 Ողջունեն զքեզ ամենեքեան որ ինձ
հետ են. ողջունեա զսիրելիսն ի հաւա
տս. շնորհք ընդ ամենեսին ձեզ. ամէն.

Ի Փիլիմոն

Գլուխ Ա

Ա Պաւղոս կապեալ յիսուսի
քրիստոսի՝ և տիմոթէոս եղբայր
փիլիմոնի սիրելւոյ և գործա
կցի մերում. 2 Եւ ապփիայի քրոջ
մերում՝ և արքիպոսի զօրակցի մերում՝
և եկեղեցւոյ որ ի տանդ քում. 3 Շնոր
հք ձեզ և խաղաղութի՛ն յաստուծոյ
հօրէ մերմէ և տեառն յիսուսի քրիս
տոսի. 4 Շնորհակալ եմ աստուծոյ իմ՝
զկեդրոնն իմ՝ զցայգ և զցերեկ.
յիշատակել զքեզ ի աղօթս իմ՝ 5 Լսե
լով զսէրն քո՝ զհաւատսն՝ զոր ունիս
առ տէր յիսուս՝ և ի ամենայն սուրբս.
6 Զի հաղորդութի՛ն հաւատոյ քո յայ
տնի լիցի ի ճանաչողութի՛ն ամենայն
բարեաց որ ի մեզ՝ յիսուս քրիստոս.
7 Զի զուարճութի՛ն մեծ և մխիթարու
թի՛ն ունիմ ես ի սիրոյ քում՝ զի սր
բոց հանգիստ արարեալ է ի քեզ՝ եղբայր.
8 Վասն որոյ և բազում համարձակ
ութի՛ն ունիմ ես ի քրիստոս՝ զի հրա
մայեսցեմ քեզ զոր պարտ է՝ 9 Վասն
սիրոյ ինչ ևս աղաչեմ զքեզ՝ որպէս
ես պաւղոս ծեր՝ և արդ և կապեալ
յիսուսի քրիստոսի. 10 Աղաչեմ զքեզ
վասն որդւոյ իմոյ՝ որ ծնայ ես ի կա
պանսն՝ զոնեսիմոս. 11 Որ ոչ ինչ
ինչ ի քեզ՝ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 12 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
13 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 14 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 15 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 16 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
17 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 18 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 19 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
20 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 21 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 22 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 23 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
24 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 25 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 26 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
27 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 28 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 29 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 30 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
31 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 32 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 33 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
34 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 35 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 36 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 37 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
38 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 39 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 40 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
41 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 42 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 43 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 44 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
45 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 46 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 47 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
48 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 49 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 50 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 51 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
52 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 53 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 54 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
55 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 56 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 57 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 58 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
59 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 60 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 61 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
62 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 63 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 64 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 65 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
66 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 67 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 68 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
69 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 70 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 71 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 72 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
73 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 74 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 75 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
76 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 77 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 78 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 79 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
80 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 81 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 82 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
83 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 84 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 85 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 86 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
87 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 88 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 89 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
90 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 91 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 92 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 93 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.
94 Եթէ ուրեմն ինձ հաղորդ ունիս՝
ընկալ զնա իբրև զիս. 95 Եթէ ինչ
ինչ ի քեզ ի ժամանակի՝ և ի ես՝ ի
քեզ՝ ի ժամանակի. 96 Զոր ես առա
քեցի՝ զնա՝ զի ինքն զիս ընկալցի.
97 Զոր ես կամէի ինքեան պահել՝ զի
ի քեզ ծառայեսցէ ինձ ի կապանսն
ավետարանին. 98 Առանց քո կամաց
ոչ ինչ կամեցայ գործել՝ զի մի՛ իբրև
ի պարտէ բարին քո եղիցի՝ այլ ոչ
ի հարկէ. 99 Գուցէ վասն այսորիկ
ի ժամ մի զատեալ էր ի քէն՝ զի յա
ւիտեան զնա ընկալցես. 100 Ոչ իբրև
զծառայ՝ այլ ի վեր քան զծառայ՝ եղ
բայր սիրելի՝ մանաւանդ ինձ՝ որչափ
ևս առաւել քեզ՝ և ի մարմնի և ի տէր.

քան խրատ յատակադրութեանն, եւ
շնորհաց, որ առաւել մեզ ի քէն լիր, յա-
ռաջ քան զժամանակն յաւիտենից *
Բայց յայտնեցաւ այժմիկ յերեւիլ 10
փրկչին մերոյ Յիսուսի քրիստոսի. որ խափա-
նեաց զմահ, եւ լուսաւորեաց զարար լոյս
կեանս, եւ զանեղծութիւնն ի ձեռն
աւետարանին: * Որոյ եդայ ես քա- 11 Ա.Տիմ.
րոզ, եւ առաքեալ, եւ վարդապետ հե- 2. 7
թանոսաց: * Վասն որոյ եւ զայս չարչ- 12
մարիմ. բայց ոչ ինչ ամօթ հա-
մարիմ. զիտեմ զի հաւատացեալ եմ,
եւ հաստատեալ եմ, թէ
կարօղ է զաւանդն իմ պահել յօրն
յայն: * Ունեցիր օրինակ առողջմտու- 13
թեան զոր ինձանէն լուար, հա-
ւատովք եւ սիրովն որ ի քրիստոս
Յիսուս: * Զբարի աւանդն պահեսցիր ի ձեռն հոգ- 14
ւոյն սրբոյ որ բնակեալ է
ի մեզ բնակեցոյց: * Այս 15
գիտասցիր, զի մերկացան ի մէնջ ա-
մենեքեան որոք կային յասիա, որոց առաջի
մենեքեան որոք կային յասիա, որոց առաջի
փիւգէղոս եւ հերմոգինէս: * Տէր 16
ընծայեսցէ ողորմութիւն ի տանն Ոնեսի-
փորոսի. զի զբաղումս անգամ հանգուցի
զիս

ՀԱՅՐ ՄԵՐ, որ յերկինս ես, սրբեսցի անուն քո։
10 Եկեսցէ թագաւորութիւն քո։ Եղիցի կամք քո,
որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Զհացս մեր հանապազորդ
տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր,
որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։
Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա
զմեզ ի չարէն։ Զի քո է թագաւորութիւն
եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս։ Ամէն։

Եթէ դուք ներէք մարդկան զյանցանս նոցա,
ներեսցէ եւ ձեզ հայր ձեր երկնաւոր։ Իսկ եթէ
դուք չներէք մարդկան զյանցանս նոցա, ոչ եւ
հայր ձեր ներեսցէ զյանցանս ձեր։ Եւ յորժամ
պահէք, մի լերուք իբրեւ զկեղծաւորսն տրտում։
Զի նոքա կերպարանս փոխեն, զի երեւեսցին
մարդկան պահողք։ Ամէն ասեմ ձեզ, թէ առին
զվարձս իւրեանց։ Դու ապա յորժամ պահես,
օծ զգլուխ քո եւ լուա զերեսս քո։ Զի մի
երեւեսցիս մարդկան պահող, այլ հօր քում
որ է ի ծածուկ։ Եւ հայր քո որ տեսանէ
ի ծածուկ, հատուսցէ քեզ յայտնապէս։

Մի՛ գանձէք ձեզ գանձս յերկրի, ուր ցեց եւ
ժանգ աւերէ, եւ ուր գողք ականջ դնեն եւ
գողանան։ Այլ գանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս,
ուր ոչ ցեց եւ ոչ ժանգ աւերէ, եւ ուր գողք
ոչ ականջ դնեն եւ ոչ գողանան։ Զի ուր է
գանձ քո, անդ եւ սիրտ քո լինիցի։

Ճրագ մարմնոյ է աչք։ Եթէ աչք քո պարզ
լիցի, ամենայն մարմին քո լուսաւոր լիցի։
Եթէ աչք քո չար լիցի, ամենայն մարմին քո
խաւարային լիցի։ Եթէ ուրեմն լոյս որ ի քեզ
է, խաւար է, խաւարն որչափ։

Ոչ ոք կարէ երկոցունց տերանց ծառայել։
Զի կամ զմին ատիցէ եւ զմիւսն սիրեսցէ, կամ
զմին հնազանդեսցի եւ զմիւսն անարգեսցէ։
Ոչ կարէք Աստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի։

խարհիս պատուղն, եթէ զօրավարին
հաճոյ լինիցի։ * Այս եթէ մարտիկ
ոք իցէ՝ ոչ պսակի եթէ ոչ ըստ օրինին
մարտիցի։ * Այս հողագործ ինն աշխա-
տելոյ պարտ է նախ՝ի պտղոյն վայե-
լել։ * Ասա զիս ըստ առեալ. ասացէ քեզ
այս զիմաստասէրն յայտն։ * Ընչա՞ ըզ
կէ զաւրութիւն՝ ըստ աւետարանին խոստ-
յա՛ քան յարուցեալ՝ի մեռելոց՝ի զաւա-
կէ զաւրութիւն՝ ըստ աւետարանին խոստ-
խերև զչարսդ սրծ։ այլ բանն այդ
եթէ կապեալ իցէ։ * Ի այնորիկ
ամի համբերեմ վասն ընտրելոցն, զի
եւնոքա փրկութիւն հասանիցին, որ՛ի
քան յայ երկնաւոր փառաւքն հանդերձ
Հաւատարիմ է բանն. զի եթէ ընդ
նմա մեռաք՝ ընդ նմին եւ կեցցուք։
Եթէ համբերեմք, ընդ նմին եւ
Թագաւորեսցուք։ եւ եթէ ուրա-
նամք՝ եւ նա ուրանայ զմեզ։ * Այս
Ոչ եթէ հաւատամք, նա հաւատարիմ
եթէ ուրանալ զանձն իւր ոչ կարէ։
Ա՛յս յոմանս արտաքինս վկայութիւն է
դեռ ատաղձէն այդ։ մի՛ բանակռիւ լե-

ձեւ յոյժ ինչ պետս՝ ի կործանումն լսո
ղաց։ * Փութասջի՛ր գանձն քո ընդ
տիր կացուցանել առաջի այ. մշակ
առանց ամօթոյ. ուղիղ համառօտել
զբանն ճշմարտութեան։ * Ա՛յլ՝ ի պըղ
ծոց՝ և՛ ի նմուտի խօսից մերժեալից.
զի առաւել յառաջ գայցեն յամբարշ
տութիւն։ * Եւ բանք նոցա իբրև ըզ
քաղցկեղ ճարակ դառնանան. որոց տակի
են Հիմենոս՝ և փիլետոս։ * Որք վասն
պեցան՝ ի ճշմարտութենէ, և ասեն. եղեծ
յարուն մեռելոց արդէն խակ եղեալ
է. և կործանեն զհաւատս ումանց։
* Ա՛յլ հաստատուն հիմն այ կայ՝ և
ունի զկնիքս զայս. եղեծ տանեաւ տէր
զայնոսիկ՝ որք իւրքն են. և՝ ի բաց լքի
ցի յանիրաւութենէ, ամ որ անուանէ
զանուն տեառն։ * Ա՛յլ՝ ի տան մեծի ոչ
են միայն անօթք ոսկեղէնք՝ և արծա
թեղէնք. այլև փայտեղէնք՝ և խեցե
ղէնք. ոմանք՝ ի պատուի են. և ոմն
որք յանարգութիւն։ * Եթէ ոք սրբեսցէ
զանձն իւր յայնպիսեացս անուն, եղիցի
անօթ պատուական՝ սրբեալ և պիտա
նի

Ձի ան խրատս յայտ գործս քարեաց
պատրաստատուր * Այլ յերիտասարդ 22
գեկան ցանկութեց փախիր. և երիվ
զհետս արդարութեան, զհաւատոյ,
զսիրոյ, զխաղաղութեան, զսրբու-
թեան, ընդ այնոսիկ, որք կարդան
Ա Տիմ. զանուն տեառն աղաւթս։ * Այլ հիմն 23
2.4.7. մարս և յանխրատս խնդրոց հեռաց-
Տիտոս բեաց. գիտասջիր թէ անտի ծնանին
3. 9. կռիւք * Պարտ ծառայի տեառն ոչ է 24
պարտ կռուիլ այլ հեզ լինել առ ամե-
նեսեան, ուսուցիչ, անհամակուր * զանձն 25
դարտուք խրատել զհակառակողսն.
թերևս տացէ նոցա ապաշխարու-
թիւն, ի գիտուն ճշմարտութիւն * Եւ 26
ազատեսցին յորոգայթէ սատանայի.
որ առեալ են ի նմանէ ի նորա կամս։

Գլ. Ա. Գ.

Ա՛ստուծոյ նախախոհակէն վճռեցեր ու գիտցուր
զոր հիւանդացեալ թոռնիկդ Օնիփորոս ի գիշերի
ի դուռն իմ եկեալ՝ ոչ ամաչեաց ի շղթայիս իմոյ,
այլ եկեալ ի Հռոմ՝ մեծաւ ջանիւ խնդրեաց զիս
եւ գտեալ՝ եկն առ իս։ Տուր նմա Տէր շնորհս
գտանել յաւուրն յայնմիկ առ Տէր. եւ որչափ
ինչ ծառայեաց ինձ ի Եփեսոս՝ դու աղէկ գիտես։

Դու ուրեմն, որդեակ իմ Տիմոթէոս, զօրացիր
ի շնորհսն որ է ի Քրիստոս Յիսուս։ Եւ զոր
լուար ի իմոյ բերանոյ ի բազում վկայս՝ նոյն
մատո հաւատարիմ մարդկանց, որք կարասցեն
եւ ուսուցանել ուրեմք։ Համբերեա չարչարանաց
իբրեւ զքաջ զինուոր Քրիստոսի։ Ոչ ոք որ
զինուորի՝ խառնի զինքն ի գործս կենցաղոյս
զի հաճեսցի նմին որ զինեաց զնա։ Եւ եթէ
մարտնչի ոք՝ ոչ պսակի՝ եթէ ոչ օրինաւոր
մարտնչեսցի։ Գեղեցիկ է աշխատութիւն
գեղեցկագործին զոր աշխատի՝ նախ զպտուղսն
ինքն ուտել։ Ըմբռնեա զխրատս զոր ասացի
քեզ, եւ տացէ Տէր քեզ ամենայն իմաստութիւն
ի ամենայնի։ Յիշեա զՅիսուս Քրիստոս զյարուցեալ
ի մեռելոց, ի սերմանէ Դաւթի, ըստ աւետարանին
իմոյ, որում ես չարչարանաց մինչեւ ի կապանս
իբրեւ չարագործ, բայց ոչ է կապեալ բանն
Աստուծոյ։ Վասն այսորիկ համբերեմ ամենայնի
վասն ընտրելոցն, զի եւ նոքա գտցեն զփրկութիւն
որ է ի Քրիստոս Յիսուս հանդերձ փառաւք
յաւիտենից։ Հաւատարիմ է բանս այս։ Զի եթէ
մեռաք ընդ նմա՝ եւ կեցցուք ընդ նմա։ Եթէ
համբերեմք՝ եւ թագաւորեսցուք ընդ նմա։ Եթէ
ուրասցուք զնա՝ եւ նա ուրասցէ զմեզ։ Եթէ
անհաւատ լինիմք՝ նա հաւատարիմ կայ։ Զի
ինքն զանձն իւր ուրանալ ոչ կարէ։ Զայս
գիտասցիր՝ թէ յիշատակեսցեն ժամանակք

յ՚ի
ի՚ Օ* ի՚ ի՚ ի՚

ի մանկութենէ զգիրս սրբա գիտես. որոյք
կարօղ են իմաստուն առնել զքեզ ի ‖2. Պետ.
փրկութիւն, ի հաւատոյ որ ի քրիստոս Յիսու 1. 20:
16 * ‖ Ա՛մէն գիրք աստուածընչական է և օգտակար, են օգտ
ի վարդապետութիւն են և յանդիմանութ կոչ ի
թիւն, և յուղղութիւն և ի խրատ արդա վերա-
17 րութեան: * Ո՛ ի կատարեալ լիցի մարդն պետ,
պայմամբ գործոց բարեաց հաւատացեալ: ա՛ի յան
դիմանել

Գլ. Ա.

1 Պատէ ընտրեալ առաքեալ քրիստոսի ըստ յայ
տնութեան կենացն որ է ի քրիստոս Յիսու. 2 Գո-
րովելով զնովիմէ իւր հաւատովքն. 3 Եւ զլո-
ւիս զմայրն յաղօթս. 6 Եւ զի յարուցանէ զշնոր
հսն որ ի նմա. 7 Զնէ յաղթութիւն պատի անվհատ. 9 Եւ
զի ի բաց ի բաւոյ ի բաւոյ եղբօրէ. 16 Եւ յաղթեալ ա
նէ ի բաց ի բաւոյ ի բաւոյ եղբօրէ.
17 ոյլ ոչ ետ մեզ աստուած
բաւիղ ներոնի հոգւով՝ այլ ոյժ ոչ ետ
ժանանել. 8 Գոլ ընդ վկայութիւնդ
զրոյս. 9 Ընդ
պատ ընտրեալ առաքեալ քրիստոսի ըստ յայ
տնութեան

պատեհութիւն։* Հանդէպ եկեսցէ քա-
մանակ՝ զի ողջմտութեամբ վարդապետու-
թիւն ոչ անասցեն. այլ ըստ իւրաքան-
չիւրոյ ցանկութեանց կուտեսցեն իւրեանց
վարդապետս՝ ըստ մարմնջելոյ լսե-
լեաց իւրեանց։* Եւ ի ճշմարտութենէ
անտի դարձուցանիցեն զլսելիս՝ և յա-
ռասպելս կոչծանեսցին։* Եւ դու
զի՞ արթուն լեր ամենայնի. զդործ ա
ուետարանչի գործեա՝ զպաշտօն քո
կատարեալ կալ։* Ո՛չ է ես այսու հինե
ոմանց իբրեալ եմ՝ և ժամանակ դա
չի իմոյ հասեալ կայ։* Ո՛չ քաղցր պա
ատրաստ պատերազմեցայ. զընթացս
կատարեցի. զհաւատսն պահեցի։* Յ
ուսհետև կայ՝ և ինձայ ինձ արդարութ
պսակն, զոր հատուսցէ ինձ տէր յա
ւուր յայնմիկ արդար դատաւորն. և
ոչ միայն ինձ. այլ և ամենեցուն, որք
սիրեցին զյայտնութիւն նորա։ Զուարթա
Չի՛ր գալ առիս վազվազակի։* Դեմ
մաս եղեալ զիս՝ և սիրեաց զաշխարհ.
և գնաց ի Թեսաղոնիկէ։* Կրեսկես
գաղատիա՝ ի գալիլեա. տիտոս ի դալմատիա։

Ղուկ

21 * Ա՛ուսա՝ մեռանի է շիտ · պամարիտա
ատեա՝ շ քրզ ած իցես՝ զի է ինձ պէ
12 տանի ի սպասաւորութի։ * Ո՛ տիքի
13 կոտ առաքեցի յԵփեսոս՝ * փիլոնն
Թողի ի տրօադա առ կարպոսի · յոր
14 ժամ գայցես, բերջի՛ ու եվ գրիռնա
15 նատանդ պմատեանան։ * Ալէքսան
ցոյց ինձ. հատուսցէ նմա տէր ըստ գոր
16 ծոց նորա։ * Յորմէ եւ դու անձնապահ
լինիջի՛ ր · զի շատ հակառակ եկաց մեր
17 նից իմոյ։ * Յառաջնում ատենին ոչ
ոչ ինձ՝ ի Թիկոնս եկաց · այլ ամենե
քին Թողին զիս · մի՛ հաշուեսցի նոց
18 այս։ * Տէր օգնեաց ինձ, և զօրա
ցոյց զիս · զի ինու քարոզուԹիւն հաս
տատսցի · և լուիցեն ամենայն հեԹանոսք ·
և ազատեցայ ես ի բերանոյ առիւծուն։
19 * Փրկեսցէ զիս տէր յամենայն գործոց չա
քսց · զերծուսցէ զիս յարքայուԹիւն
իւր՝ որ յերկինս է · որում փառք յաւի
20 տեան յաւիտենից · ամէն։ * Ղէշտոն
տանն յահիեռնից · ամէն։ * Ղէշտոն
21 ն ու Ե՛ռաստոս մնաց * Տրոփիմոս
ընե ախիարայ տանն։ * Տրոփիմոս մնաց

Յի կարնեթուս զարտախիմաս Թողի՛ յին
լնոսս հրեանդագին։ *Ի ժուխասկի՛ր 21
յատաք քան զձմեռն գալ։ ողջոյն
ստան քեզ հուբուղոս, և պուդէս։ և
լինոս, և կղօդիա՝ և եղբարք ամենե
քեան։ *Տէր յիսուս քրիստոս ընդ ոգւոյդ քումի 22
շնորհք քոնդ քեզ։ ամէն։

(1) Ադրեսա այս եղեւ գրեալ՝ ի Կորնթոս առ
ժողովուրդս։ որ հաստատեցաւ առաքին եպիսկոպոս
ենէղեցւոյն եփեսացւոց յերկրորդ անգամ ընդ
յոհաննէս սրբոյն ծովուսէ առաքէ ի հռոմ։

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՑՆ
ՊՕՂՈՍԻ
ԱՌԱՔԵԼՈՑ
ԱՌ ՏԻՏՈՍ

Գրեալ Աշակերտէ :

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի, ըստ հաւատոյ ընտրելոցն Աստուծոյ, եւ գիտութեան ճշմարտութեանն, որ է ի բարեպաշտութիւն

ՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԼԱՑ

Հաստատութեամբ յուսոյ յաւիտենական, զոր խոստացաւ Աստուած որ ոչ սուտ ասէ, յառաջ քան զժամանակս յաւիտենից, եւ յայտնեաց զբանն իւր ժամանակս իւրովք ի քարոզութիւնն, որ հաւատացաւ ես ըստ հրամանի Փրկչին մերոյ Աստուծոյ :

Տիտոսի, որդւոյ ընտրելոյ ըստ հաւատոյ մերոյ համայնից :

Շնորհք եւ խաղաղութիւն ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ, որ ետ զանձն իւր վասն մեր, զի փրկեսցէ զմեզ յամենայն անօրինութենէ, եւ սրբեսցէ զանձինս իւր ժողովուրդ մասնաւոր, նախանձաւոր ի գործս բարիս :

ԲԵ ե. Յուսով կենացն յաւիտենից, զոր խոստացաւ անսուտն Աստ յաւուրս ժամանակաց։ Իսկ զբանն իւր յայտնեաց ի ժամանակսն ըստ հրամանաց Փրկչին մերոյ Յիսուսի, որոյ եղեւ ինձ հաւատարիմ ըստ հրամանի Փրկչին մերոյ Աստուծոյ։ Տիտոսի որդւոյ սիրելւոյ ըստ հաւատոյ ընդհանրական։ Շնորհք և խաղաղութիւն յայ հօրէ, և ի Տեառնէ յԻսուսէ Քրիստոսէ Փրկչէ մերմէ։ Ի պատուիրել իսկ թո զիս ի Կրետէ, զի որպէս ես կարգեցի զքեզ ի կրեթէ, զի ուղղեսցես զկորուսեալսն՝ զոմանս պակասս ինչ, ուղղեսցես՝ ոչ զամենայն ինչ։ Եւ կացես ի քաղաքսն ըստ եւթնից, որպէս և ես կարգեցի քեզ։ Եթէ ոք իցէ անարատ, կամ մի կնոջ այր, որդիս ունիցի հաւատացեալս, ոչ ի չարաբանութիւն, կամ ոչ անհնազանդս։ Զի պարտ է եպիսկոպոսին անարատ լինել՝ որպէս և Աստուծոյ տնտես, ոչ յանդուգնն, ոչ բարկասիրտ, ոչ ինքնահաճող, ոչ հարկանօղ, ոչ ագահ, ոչ պատուական, այլ հիւրասէր, բարի, ոչ ամբարտաւան, արդար, սուրբ, ժուժկալ, ի հաստատուն բանէն որ ըստ վարդապետութեան, զի զօրասցէ և զաղաւթս առողջարանել և զհակառակորդսն յանդիմանել։ Զի գոյ բազումս անհնազանդս, և ոչ ի գործս, այլ ի բանս ունայնս, և ի խաբեբայս, մանաւանդ ի թլփատեալսն, զորս պարտ է զսոսա յանդիմանել, զի զամենայն տունս կործանեն, ուսուցանելով զոր ոչ պարտ է, վասն ամօթոյ գործոյ։ Ասաց մի ոմն ի նոցանէ, մարգարէ ինքեան նոցա, թէ Կրետացիք միշտ ստախօսք, չարագործ գազանք, փորակեր ցանկք։ Վկայութիւն ճշմարիտ է այս։ Վասն որոյ յանդիման զնոսա խստութեամբ, զի առողջասցին ի հաւատս, և մի հետեւեսցեն հրէական առասպելաց, և պատուիրանաց մարդկան դարձուցանողաց զանձինս ճշմարտութենէ։ Ամենայն ինչ մաքուրք մաքրոց, իսկ պղծելոցն և անհաւատից ոչինչ մաքուր, այլ պղծեալ է և միտք նոցա և խիղճ։ ԶԱստուած խոստովանին գիտել, և գործովքն ուրանան, զի են պղծեալք և անհնազանդք, և ի բարի գործ ամենայնի անպիտանք։

ցայսմ գործս բանսեռաց անպիտանդ։

ՀԻ։

ու ռանդ, պիղծք եւ անհաւատդ, եւ գիտել զայծ, եւ գործս իւրեանց ։ պիղծք եւ անհաւատք եղիցին ։ 98 մինչ ի սէր ի սէրդ, բայց պղծացն եւ անհաւատից, ոչնչով ի սէրս պղծեալ պղծեսցի ։ 99 եւ ի պատուէրս մարդկան ոտն պղծեսցի, եւ ի պատուէրս մարդկան ոտն ։ 100 ոտնակոխ լիցի, ի չշմարտութիւն։ * Ա՛ղ։ 14.20 ։ 101 ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ 102 ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ 103 ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ 104 ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ 105 ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։ ՀՈՒՄ ։

Գլ. Ե.

Յիշեա, Տէր, զինչ եղեւ մեզ, հայեաց եւ տես զնախատինս մեր։
2 Ժառանգութիւն մեր դարձաւ օտարաց, տունք մեր՝ այլազգեաց։
3 Որբ եղեմք եւ ոչ հայր, մայրք մեր՝ իբրեւ այրիք։
4 Զջուրս մեր արբաք դրամբ, փայտ մեր ի գնոյ ստացաք։
5 Զպարանոցս մեր ի հալածականս ունիմք, վաստակեալ եմք եւ ոչ հանգուցեալ։
6 Եգիպտոսի ետուաք ձեռն, եւ Ասորւոց՝ կերակրիլ հացիւ։
7 Հարքն մեր մեղան, եւ ոչ են, եւ մեք զանցառութիւնս նոցա կրեմք։
8 Ծառայք տիրեցին մերոց, չիք որ ազատեսցէ ի ձեռանէ նոցա։
9 Ի հոգիս մերոց բերեմք զհացս մեր, յերեսաց սրոյ անապատի։
10 Մորթք մեր այրեցան իբրեւ ի հնոցի, յերեսաց հոգւոց սովոյ։
11 Կանայք ի Սիոն խոնարհեցուցեալ, կուսունք ի քաղաքս Յուդայ։
12 Իշխանք ձեռամբ կախեալք, երեսք ծերոց ոչ պատուեցան։
13 Երիտասարդք զղջիկ կրեցին, եւ մանկունք ընկեցան ի փայտի։
14 Ծերք ի դրանց բացակայեցան, երիտասարդք ի կանգնոցէ երգոց։
15 Դադարեցաւ ուրախութիւն սրտից մերոց, դարձաւ ի սուգ պար մեր։
16 Անկաւ պսակ գլխոյ մերոյ, վա՛յ մեզ զի մեղաք։
17 Վասն այսորիկ տրտմեցաւ սիրտ մեր, վասն այսոցիկ մթագնեցան աչք մեր։
18 Վասն լերինն Սիովնի զի աւերակ եղեւ, աղուէսք գնացին ի նա։
19 Դու, Տէր, յաւիտեան կաս, աթոռ քո՝ յազգէ յազգ։
20 Մինչեւ ընդէ՞ր մոռասցես զմեզ յաւիտեան, եւ լքանիցես զմեզ երկայնութիւն աւուրց։
21 Դարձո՛ զմեզ, Տէր, առ քեզ, եւ դարձցուք, նորոգեա՛ զաւուրս մեր իբրեւ յառաջագոյն։
22 Զի թէ ոչ ընդունելով ընկեցեր զմեզ, բարկացար ի մեզ յոյժ։

թե։
կան, նախանձաւոր գործոց բարու-
և որբեւայրե իւր ժողովուրդ սեպհա-
մեր, զի փրկեսցէ յամենայն անօրէնու-
թենէ։ Այս խօսեա՛ և յորդորեա՛ և
յանդիմանեա՛ ամենայն հրամանա-
տուութեամբ։ Մի՛ ոք արհամարհեսցէ
զքեզ։ Յիշեցո՛ զայսոսիկ ամենայն
հնազանդել իշխանաց և պետից և
հպատակել, հնազանդել ամենայն
գործոց բարեաց։ Զոք հայհոյել,
ոչ կռուարար լինել, այլ հեզս, ամե-
նայն ազգի մարդկան ցուցանել
զամենայն հեզութիւն։ Զի եւ մեք
ինքեանք ժամանակ մի էաք անմիտ
եւ անհնազանդ, մոլորեալ եւ ծա-
ռայեալ զանազան ցանկութեանց եւ
հաճոյից, անցուցանելով զկեանս
մեր ի չարութեան եւ ի նախանձու,
ատելի եւ ատելով զմիմեանս։ Բայց
յորժամ երեւեցաւ քաղցրութիւն եւ
մարդասիրութիւն Փրկչին մերոյ Աս-
տուծոյ, ոչ ի գործոց արդարութեան
զոր արարաք մեք, այլ ըստ իւրում
ողորմութեան ապրեցոյց զմեզ լո-
ւացմամբ վերստին ծնեալ եւ նորո-
գեալ Հոգւովն սրբով, զոր եհեղ ի
մեզ առատապէս Յիսուս Քրիստոս
Փրկիչ մեր, զի արդարացեալ շնոր-
հիւն նորա՝ յիւրմէ ժառանգ լիցուք
ըստ յուսոյ կենաց յաւիտենից։ Հա-
ւատարիմ է բանդ։ Եւ զայսոսիկ
կամիմ զքեզ հաստատել, զի հոգա-
ցեալքն յԱստուած զգուշասցին
պատուական գործոց կալ։ Այս են
բարի եւ օգտակար մարդկան։ Զան-
հմուտ հարցմունսն եւ զազգաբա-
նութիւնսն եւ զվէճսն եւ զկռիւսն
օրինաց խորհեա՛ զի ունայն են եւ
անպիտան։ Զմարդատեաց հերձուա-
ծողն զերծ կալ, զի գիտաս եթէ
խոտորեալ է այնպիսին եւ մեղանչէ
դատապարտեալ ինքն ի նմին։ Երբ
առաքեցից առ քեզ զԱրտեմաս կամ
զՏիքիկոս, շուտ արա՛ գալ առ իս
ի Նիկոպոլիս, զի անդ ձմեռել կա-
միմ։ ԶԶենաս օրինաց վարդապետ
եւ զԱպողոս ճանապարհեա՛ ջան-
կալապէս, զի մի՛ ինչ պակասեսցէ
նոցա։ Ուսցին եւ մեր ընդ մեզ
գործել զբարիսն ի պէտս պիտոյից,
զի մի՛ լիցին անպտուղ։ Ողջունեն
զքեզ ամենեքին որ ընդ իս են։ Ող-
ջո՛յն տուր սիրելեաց ի հաւատս։
Շնորհք ամենեցուն ընդ ձեզ։ Ամէն։

թէ. * Օ՛ այդ խօսեցաւ՝ և մխիթարեաւ
ոչ իցէ, որ զքեզ արհամարհիցէ։
և յանդիմանեաւ ամ աստուած։ զի մի՛

Գլուխ Գ.

Հայտնէ իւրոյ ապաշխարութեան զգացմունս։ 1 Խնդրէ
զիւր մեղանչեալսն թողութիւն։ 9 Հիւրասիրէ զնոսա։

Եւ յուշ արասցի՛ նոցա իշխանութեանց
և պետութեանց հնազանդ լինել՝
և հպատակ կալ. և ամ գործոց բա-
րութիւն պատրաստ գտանել։ * Ա՛ի
զոք հայհոյել՝ անկուիւռ լինել, հեզս.
զամ ցածութի՛ առ ամ մարդիկ ցու-
ցանել։ * Օ՛ երբ երբեմն և մեք ան-
միտք՝ անհնազանդք՝ մոլորեալք՝ ծա-
առելք զանկութեանց՝ և պետպետա-
նեաւորութեանց. չարութեբ՝ և նախանձ
շուրջ ընկեալք՝ ատելագեալք՝ և զմիմեանս
ատեցեալք։ * Իսկ յորժամ քաղցրու-
թի՛ և մարդասիրութի՛ փրկչին մե-
ր՛ երեւեցաւ՝ * Ոչ ի գործոց արդարու-
թե՛ զորս արարաք մեք՝ այլ ըստ իւրո
ողորմութեանն զմեզ կեցոյց՝ լուացմամբ
վերածննդեան՝ և նորոգութեամբ Հոգւոյն
սրբոյ։ զոր եհեղ ի մեզ առատապէս
ընդ Յիսուսի Քրիստոսի փրկչէ մերմէ։
զի արդարացեալ շնորհաւք նորա՝ լիցիմք
և մեք ըստ յուսոյ կենաց յաւիտենից
ժառանգաւորք։ * Հաւատարիմ է բան
այս։ և զայսոսիկ կամիմ զքեզ հաստա-
տել՝ զի հոգասցեն զգալ գործոց բա-
րեաց պատրաստել։ այս է բարի և
օգտակար մարդկան։ * Զանգիտելի
հարցմունս և ազգաբանութիւնս և
կռիւս և մարտս օրինացն խորհեցի՛
և յանդիմանեաւ ամ աստուած։ զի
ոչ իցէ օգտակար և ունայն։ * Զմի
և զերկրորդ հերձուածող՝ զգոյշ լեր։

արդարութեանէ զոր տրտմեաք մեզ. այլ
ըստ խոստմանդ ողորմեսցիս ապրեցոյց զմեզ ի ձեռն աւազանին միութեամբ
ծննդեանն, և նորոգութեանէ հոգւոյն
սրբոյ։ * ՟Ո. որ եհեղ ի մեզ առատու
թեամբ, ի ձեռն յիսի քրիստի փրկչին մերոյ,
7 ՟Ո. * ի արդարացեալք շնորհօքդ եղիցի †նուիրեալ
ցուք ժառանգաւորք յաւուրս կենացն
8 յաւիտենականաց։ * ՟Ա աւասիկ մարիմ և
բանս . և՝ի սոյն կամիմ զքեզ հաս
տատուն լինիլ . զի փոյթ արասցեն
գործոց բարեաց վերակացուս լինիլ
հաւատացեալքն յԱծ, զի այն է բա
9 րի և օգտակար մարդկան։ * ՟Ա. ՟Ա. ՟Ա։ ՟Ա.
զխմամբութեէ խնդիրս՝ և զտահմա 1. 4. ե
թիւս ուսուցեալ ազգինական կրթեան 4. 7.
9 ի քաց մերժեալքն զի անօգուտք են, 2. Տիմ.
և անտուիք։ * ՟Ե. առնել հերձուածողի 2. 23.
10 յետ միանգամ և երկիցս խրատելոյ
11 հրաժարեալքն։ * ՟Ի. զի թիւրեալ է այնպիսին, և մեղանչէ՝ ան
12 ձամբ զանձն դատապարտեալ։ * ՟Ա.

ի մեռելոց յարութեան։ զի անդ եւս ի մեռելոց
ձեռնարկել։ * Այլ զկենդանի զարհուրական ոչ
գիտէր, և զայսօրուան մուխթով արձա-
կեալքն՝ զի մի՛ ինչ պակասիցի նոցա
* Ասացին և մերքն եւս՝ բարեւաց զոր ոչ
ծոց վերակացու լինել՝ ի պետս կա-
րեւորս, զի մի՛ անպատուիք լինիցին։
* Ալջայն տան քեզ, որք ընդ իս են ոչ
ամենեքեան, ոչ ջայն տուր սիրելեց
մերոց Հաւատովք չնորհք ընդ ձեզ
ամենեսեան։ ամէն։

Ա Ղաւնիս սա պիտոյ առաքին եպիսկոպոսն
եկեղեցւոյն Լրեաւոյ՝ եղեւ գրեալ ի նիկիոպօլիս

Թուղթ Պօղոսի

ԹՈՒՂԹ ԵՐԱՆԵԼՈՒՅՆ ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՄՍ ՓԻԼԻՄՈՆ

Պէտք էր Պաւղոսի առաքելոյ։

1 Որպէսզի առաւելն չիցէ ձեզ ընդդէմ ի յաղ-
ջնոյ եւ ի գովեստ փրկչին հաճոյացս ասեմ։ 10
առեալ վասն ոնէսիմոսայ ծառայի նորին փոխա-
ցեալ ես ի դրեասս նորա հաճոյացս։ 18 Եթէ
խոտոր կինէ։ 20 եղբայր կիրանն ողջ եղանակ։

ՕՂՈՍ ԿԱՊԱՆՈՒ

յաւէտ քոյ, և սիրելեաց
եղբայրդ, վիրկիմանէն սի-
րելոյդ՝ և գործակցիդ մե-
ծոյ։ * Նա ապրեսցայ քեզ։
և

և
քնձ պիտանի։ * Օ՜ տո՛ր յաւելցի առ քեզ
պիտան էր քեզ, բայց արդ քեզ և
իմ, զանեսիմոս։ * Ալ երբեմն ան-
որդւոյ իմոյ, զոր ծնայ ի կապտանա
ան յանի քնի։ * Ալ. զաչեմ զքեզ վաղն
պօտոս ծերացեալ. արդ և կապտալ
զաչեմ իսկ այնպիսի լինել որպէս և
քնի հրամանս տալ քեզ զարժանն։ * Ալ ասն սիրոյ՝ մանաւանդ թէ տ
քաջութեամ համարձակութիւն ունիմ՝ ի
գտացեալ են երեսայիս։ * Ալ ասն որոյ
սիրոյն քոյ, զի գտաւ քեզ սրբոյդ քո հան
ընկալայ՝ և զմխիթարութիւն ի վերայ
ձեզ ի քէն յիս։ * Ո՜ խնդութիւն յոյժ
ցի. զիտութեամբ ամ բարութեան, որ ի
գութիւն հաւատոյն քոյ արդ լինիս
յիս, և առ ամ սքես։ * Ո՜ ի հաղորդ
ասան, և զսէր, զոր ունիս առ սուր
իմ վէմ քոյ։ * Խնդրեմ լսեմ զքո հա
իմոյ՝ յամ ժամ յիշատակել յաղօթս
և՝ ի տանէ յոմէ քէն։ * Պահանամ զայդ
ձեզ և խաղաղութի յայդ հօրէ մերմէ,
առ տանին եկեղեցւոյդ։ * Ջ Նորհք
և արքեպիսկոպոս գինուորականի մերոյ՝ և

և դու զդա ընկալչիդ՝ այսինքն ե
3 զնմ աղեա։ * Ո՛ր կամիս առ քո
արդելուլ զնա ընդ քո ուսիցի ինձ
ապաս՝ ի կապանս աւետարանին։
4 * Աղաչեմ առանց քումց կամաց զոչինչ
կամեցայ առնել՝ զի մի բարիքդ քո
5 ի հարկէ լինիցին՝ այլ կամաւ։ * Գո
թերևս վասն այնորիկ մեկնեցաւ առ
ժամանակ մի՝ զի յաւիտեան ունիցիս
6 զնա զդա։ * Ա՛լ և եթէ զծառայ՝
այլ ի վեր քան զծառայ, իբրև զեղ
բայր սիրելի. մեծ ինձ այսպիսի
այրեամ և առաւել քեզ մարմնով՝ և
7 աշխարհ։ * Արդ զիս քեզ հաղորդ
համարիցիս՝ ընկալ զդա իբրև զիս։
8 * Գո եթէ յանցուցեալ ինչ իցէ՝
կամ պարտիցի, զայն ինձ համա
9 րեացս։ * Գես պօղոս գրեցի իմով ձե
ռամբ. ես հատուցից. զի մի՝ ասիցեմ
ցեմ քեզ՝ թէ և դու զանձն քո ինձ
10 պարտես։ * Ա՛յո՛ եղբայր՝ ես քո փո
խանակ եղէց ի տէր. հանգոյ զսիր
11 զիտեմ իմ ի քո։ * Գուստացեալ ի հնա

քանզի գիտեմ թէ առաւել լաւ քան
զայր առեմք՝ առնիցեաւ * Այնգամ 2
մայն և պատրաստեսջի՛ր ինձ վանս.
քանզի յուսամ եթէ աղօթիւք ձեր
բովք շնորհեցայց ձեզ * Ողջոյն տայ 2
ձեզ եպափրաս գերեկից իմ՝ ի քրիս
տոս * Լաւ մարկոս՝ և արիստարքոս, 2
և դեմաս, և ղուկաս՝ գործակիցք
իմ * Շնորհք տեառն մերոյ յիսուսի քրիս 2
տոսի ընդ ոգւոյդ ձերում. ամէն

Մաղթանս առ փիլիմոն եպիսկոպոս եկեղեցւոյն
Կողոսացւոց՝ եղեալ յԱթենէ ի հռովմայ ծերակուտէ

ԹՈՒՔ ԹԵ ԵՐԱՆԵԼՈՑՆ ՊՕՂՈՍ ԱՒԱԶԱԿԵԼՈՑ ԱՒՆ ԵՒՐԱՅՑՆԵՅԻՄՆ

Գլուխ Աշխէրդդ ։

1 Յերէկ այդ է ճաշուզկին հօր ։ 4 փուռ նորին
յայծ վերաշոնց տան չհրեշտակաց ։ 8 որ ասէի զա-
նա յանխոհեման ևս ածային, է՛ անկիրէն ևս
անվերածան ընդ ոչխ հօր այդ ։ 14 Հրեշտակ են
սպասաւորս սէրելոցն այդ ։



Ա՛Օ ՀՈՒՄ ԱՍԱ-
ատմբք և բաշտամ օրիհ-
նակօք կանխաւ խօսեա-
ցաւ ամն ընդ հարս մեր
մարդարէիւք ։ * Ի վախ
ճանդ

Զան աւուրցս այսոցիկ խօսեցաւ ընդ-
ամենայն որդւովն, զոր եդ Ժառանգ ամին.
Նմանօ. որով և զյաւիտեանս արար։ * ԱՒր 3
7. 26. է լոյս փառաց՝ և նկարագիր էու-
թեան նորա. որ կրէ զամ բանիւ զօրու-
թեան իւրոյ. սրբուհի մեղաց մերոց
արարեալ՝ նստաւ ընդ աջմէ մեծու-
թեան ի բարձունս։ * Ա. Յիշեաւ առա- 4
ւել եղեալ քան զհրեշտակս, որչափ
լաւ ևս քան զնոսա անուն ժառանգ-
եաց։ * Ո՞ւմմէ ցո՞ երբէք ասաց ի 5
Ասպ. հրեշտակաց. Որդի իմ ես դու՝ ես
2. 7. այսօր ծնայ զքեզ. և դարձեալ թէ.
Հմնօ. Ես եղէց նմա ի հայր. և նա եղիցի 6
7. 14. ինձ յորդի։ * Ա. Յիւ յորժամ միւսանգամ մատնէ զնդրանիկն յաշխարհ,
Ասպ. ասէ. Երկիր պագցեն նմա ամ հրեշ-
96. 7. տակք նորա։ * Ա. Յիւ առ հրեշտականն ասէ. 7
Ասպ. Ո՛ արար զհրեշտակս իւր ոգիս. և
103. 4. զպաշտօնեայս իւր բոց հրոյ. * Ասէ 8
Ասպ. ցորդին ասէ. Աթոռ քո Ա՛ծ յաւի-
44. 7. տեանս յաւիտենից. գաւազան ուղ-
ղութեան, գաւազան արքայութեան քոյ.

զա

զանօրէնութիւն վ՚ա այսորիկ եօթ զբեզ
աճ՝ աճ քո իւղով ուրախու՚ առաջ
80 ահ՝ քան զընկերս քո * Եւ դու որ ||Ասմ.
ի սկզբանէ վերինր հաստատեցեր՛ երկիր 101.26ո
գործք ձեռց քոց երկինք են * Նոքա
կորնչին՝ և դու կաս, և ամենայն որ
նեղբեան իբրև զհանդերձ մաշեսցին, և
իբրև զվերարկուս * Վալարեսցես
զնա իբրև զհանդերձ՝ և գալարեսցես
զինս բայց դու նոյն իսկ ես՝ և ամք քո
չ՚ի սակաւին * Զի՞ երբեք առաջ ||Ասմ.
հրեշտակաց * Նի՛ստ ընդ աջմէ իմմէ՝ 109. 1ո
մինչև եդից զթշնամիս քո պատուհան
դան ոտից քոց * Ոչ ապաքէն ամե- 1.Կոր. 15. 25ո
նեքեան հոգիք են հարկաւորք՝ ուղարկ-
ման՝ ի սպասաւորութիւն վ՚ա որոց
ժառանգելոց են փրկու-
թիւն։

Գլ. Ի.

Ա Ա՛ստուածոյ ամենայնի՝ որ կոչեաց զձեզ ի
շնորհս իւր յաւիտենական ի Քրիստոս Յի-
սուս՝ զի ոչ ոք ի ձեզ տկարասցի ի ժամանակի
այսմիկ՝ այլ զոր ինչ եւ իցէ տկարութիւն՝ ի
ձեռն այսորիկ որք լուանան՝ ի մեզ հաս-
ցէ ամենայն ինչ ի շինուած հաւատոյ եւ
ի կատարումն սիրոյ Քրիստոսի։ Եւ
ի նմին ամենայնի ինչ ի մեզ հասցէ
ի շինուած հաւատոյ եւ ի կատարումն սիրոյ
Քրիստոսի։ Եւ

զանդեցոյց զհանդերձել աշխարհն ,
9 վ ո՞րոյ վերջ խօսիմք։ ‖* կայեսցէ ոք
ուրեք՝ եւ առեալ ։ զինչ է մարդ՝ զԹէ
Սաղմ. զհիշեսցես զնա . կամ որդի մարդոյ՝
8. 5 յիշեսցես զնա . կամ որդի մարդոյ
Թէ այց արասցես նմա ։ փոքր մի խո
7 նարհ արարեր զնա քան զհրեշտակս .
փառօք եւ պատուով պսակեցեր զնա՝
եւ կացուցեր զնա՝ ի վերայ ձեռակերտաց
Սաղմ. քոց ։ * ամենայնի հնազանդ արարեր
8. 8 զինչ հնազանդ արարեր
ի ներքոյ ոտից նորա ։ արդ՝ ի հնազան
23. 19 դեցուցանելն նմա զամենայն՝ զչինչ եթող
Փիլիպ. անհնազանդ՝ ի նմանէ . բայց այժմ
2. 8 ոչ եւս տեսանեմք հնազանդեալ նմա
զամ ։ Ա. յլ փոքր մի խոնարհեցեալ
6 քան զհրեշտակս տեսանեմք զՅն վն
ոչ վասն ոտից ։ փառօք եւ պատ
ուով պսակեալ ։ զի շնորհօքն ՅՍ վն
Հարցարանաց մահուն ։ փառօք եւ պատ
ուով պսակեալ ։ զի շնորհօքն ՅՍ վն
10 ամենեցուն զմահ ճաշակեսցէ ։ ի Ո՛.
վայելէր էր իակնմա , վն որոյ ամ ,
եւ ո՞
րովամ , բազում որդիս՝ ի փառս ածել ։
եւ զառաջնորդ փրկութեանն նոցա տառա
11 նոք կատարել ։ * Ո՛. ի որ սրբէն ,
որք սրբին , ի միոջէ էին ամենեքին ։
Սաղմ. վասն որոյ ոչ ամօթ համարի նոցա
21. 23 ա

12 Ասաք. անուանանել զինս և ասել * Պատուհ-
37. 3. ցին զանուն քո եղբարց իմոց. ի մէջ
13 եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ * Ես դար-
ձեալ ի հոս եղէց յաւուցն ի նոյ-
14 ասաք. և դարձեալ * ահա աստիկ ես և ման-
8. 13. կունք իմ, զոր ետու ինձ ած * Լսէք ո-
15 ղջոյն
ցան արեան և մարմնոյ. և ինքն խակ մերձա-
ւորութիւք կցորդ եղև նոցունց. ի զի մա-
16 Ասէ. հուն խորով խաւխանեաց զայն, որ ի զիշ
13. 14. խանութիւն մահուն ունէր՝ այսինքն,
17 2. Պետ. զսատկայ * Եւ ապրեցուսցէ զայնոսիկ,
25. 54. որք մահուն երկիւղիւ Հանապազ կեանն
16 վտարանդեալ ի ծառայութիւն * Քանզի
ոչ երբեք զՀրեշտակաց բռնութն Տէր
կանէ. այլ զզաւակն աբրահամու
17 բռնութն Տէրկանէ * Ասոր պարտ էր
ամէն կողմանէ եղբարց նմանիլ. զի ո-
ղորմած լինիցի, և հաւատարիմ քա-
հանայապետ լիցի ի սուրբ ինչսն առ
Աստուած, տա՛ ի քաւութիւն զմեղս ժողովր-
դեանն * Զի ի որում ինքն չարչարեալ
փորձեցաւ, կարօղ է և փոր-

Գլուխ Ծ.

1 Այսպէս ասէ Տէր. Ոչ ուսանիք զճանապարհս հեթանոսաց, եւ ի նշանս երկնից մի՛ երկնչիք, զի զայդոսիկ երկնչին հեթանոսք։ 2 Զի օրէնք ժողովրդոցն ունայնք են, զի փայտ է ի պարտիզէ կտրեալ, գործ ձեռաց արհեստաւորի երկաթով։ 3 Զարդարեցին զնա արծաթով եւ ոսկով, մեխեցին զնա երկաթիւ եւ փայտիւ, զի մի՛ շարժեսցի։ 4 Նմանք են սոցա կուռքն, եւ ոչ խօսին. առեալ բարձցին, զի ոչ կարեն երթալ. մի՛ երկնչիք ի նոցանէ, զի ոչ կարեն չարութիւն առնել, եւ ոչ բարութիւն առնել ինչ նոցա է։ 5 Ոչ ոք է նման քո, Տէր, մեծ ես դու, եւ մեծ է անուն քո զօրութեամբ։ 6 Ո՞ չվախեսցի ի քէն, թագաւոր ազգաց, զի քեզ վայելէ. զի ի բոլոր իմաստունս ազգաց, եւ յամենայն թագաւորութիւնս նոցա նման քո ոչ ոք է։ 7 Միանգամայն անմիտ եւ անհասու եղեն, փայտ ուսուցանէ զնոսա։ 8 Արծաթ կոփեալ բերեալ է ի Թարսիսէ, եւ ոսկի ի Սուփիրայ, գործ ձեռաց ձուլարարի եւ ձեռաց արհեստաւորի. ծիրանի եւ կարմիր հագուցանեն զնոսա, գործ ամենայն արհեստաւորաց են։ 9 Եւ Տէր Աստուած ճշմարիտ է, Աստուած կենդանի եւ թագաւոր յաւիտենից։ Յերկրէ շարժեսցի, եւ ոչ կարասցեն հեթանոսք տանել զբարկութիւն նորա։ 10 Այսպէս ասասցէք ցնոսա. Աստուածք, որ զերկինս եւ զերկիր ոչ արարին, կորիցեն յերկրէ եւ ի ներքոյ երկնից։ 11 Որ արարեալ է զերկիր զօրութեամբ իւրով, եւ պատրաստեալ զաշխարհ իմաստութեամբ իւրով, եւ հանճարով իւրով տարածեալ զերկինս։ 12 Ձայն տուեալ նորա՝ եղեն ջուրք բազումք յերկինս, եւ հանեալ է զամպս յերկրէ։ Մեղս առնէ անձրեւ ի ժամանակի իւրում, եւ հանեալ է զքամիս ի գանձուց իւրոց։ 13 Ամենայն մարդ անմիտ եղեւ ի գիտութենէ իւրմէ, ամաչեցուցանէ զամենայն ձուլարար զկուռս իւր. զի սուտ են ձուլածոյք նոցա, եւ ոչ է շունչ ի նոսա։ 14 Ունայնք են եւ գործ ծաղրոյ, ի ժամ հատուցման կորիցեն։ 15 Ոչ այսպիսի է բաժին Յակոբայ, զի նա է որ ստեղծ զամենայն, եւ Իսրայէլ գաւազան ժառանգութեան իւրոյ. Տէր Զաւակաց է անուն նորա։ 16 Ժողովեա զվաճառս քո յերկրէ, որ բնակեալ ես ի պաշարմանէ։ 17 Զի այսպէս ասէ Տէր. Ահա ես արձակեմ զբնակիչս երկրին ի հարկս այս, եւ նեղեցուցից զնոսա, զի գտցեն։ 18 Վասն զի ես ասեմ. Վա՛յ ինձ վասն ցաւոյ իմոյ, զի չար է հարուած իմ. ես ասեմ. Զի թէպէտ եւ ցաւ է ինձ, սակայն տանիցեմ զայս։ 19 Խորտակեցաւ վրան իմ, եւ ամենայն պարանոցք իմ կտրեցան. որդիք իմ ելին ի ներքս, եւ ոչ էին. ոչ ոք է որ կանգնեսցէ զվրան իմ, եւ հաստատեսցէ զտեղիս իմ։ 20 Զի անասունք մոլորեցան, եւ զՏէր ոչ խնդրեցին. վասն այնորիկ ոչ իմացան, եւ ամենայն հօտք նոցա ցրուեցան։ 21 Ձայն լուր եղեւ, եւ ահա գայ շարժումն մեծ յերկրէ հիւսիսոյ, զի դիցեն զքաղաքս Յուդայ ի կորուստ, եւ ի բնակութիւն վիշապաց։ 22 Գիտեմ, Տէր, զի ոչ է մարդոյ ճանապարհ իւր, եւ ոչ է մարդոյ որ գնայ, եւ ուղղեսցէ զքայլս իւր։ 23 Յանդիմանեա զիս, Տէր, բայց ոչ ի բարկութեան քում, զի մի՛ եղիցես ինձ իբրեւ զոչինչ։ 24 Հեղո՛ զբարկութիւն քո ի վերայ հեթանոսացն, որ ոչ գիտեն զքեզ, եւ ի վերայ ազգաց, որ ոչ կոչեն զանուն քո. զի կերան զՅակոբ, եւ կլանեցին զնա, եւ սպառեցին զնա, եւ աւերեցին զբնակութիւն նորա։

ցուցանէք զսիրտս ձեր իբրև ի դատ-
այսօր եթէ ձայնին նը լսիցէք՝ մի խստա-
ցուխանէք զսիրտս ձեր իբրև ի հա-
յն թէ զսկիզբն հաստատուէն մինչև
խստասրտի՛ ի ձէնջ խաբէութ մեղաց
գործ այսօրդ առաջի կայ . զի մի՛ ոք
րեցիք զսիմեանս զօրհնութիւն՝ մինչ
լինիլ տայ կենդանութեան։ * Ա. յոյ մխիթա
սիրտ չար անհաւատութիւն՝ ապստամբ
գուցէ երբեք լինիցի յուժաք ի ձէնջ
ի հանգիստ իմ։ * Տեսէք եղբարք
ուշայի բարկացեր իմում, թէ մտցեն
նեան զձանապարհս իմ։ * Որ երդ-
լուրեալ են սրտիւք . և նոքա ոչ գի-
գաւն այնուհետև , և ասացի . միշտ մո-
ռասուն ամ։ վասն որոյ տաղտկացայ ազ
փոխեցին զիս հաւքն ձեր , քննեցին
ւսուրն փորձեսցե յանապատին։ * Ուր
զսիրտս ձեր իբրև ի դառնութեան յոյ
նը լսիցէք : * Ա՛ի խստացուցանէք
առաջի կայ . զի մի՛ ոք
խստասրտի՛ ի ձէնջ խաբէութ մեղաց
ցուխանէք զսիրտս ձեր իբրև ի դա-

Նոյն

9 Նուիրեա՛ն • * Կանգո՛ւ ուռնգը լուսա՛ն և
դառնացուցի՛ն • այլ՛ ո՛չ աւերնեցեա՛ն
ուրք երեսա՛ց երկնի յոգիսուսէ՛ի ձեռն
7 մուխեսի • ՚Ցուսմի՛ն տապակուցա՛ր ըզ
քաւաստա՛ն այն • ոչ ապաքէն՛ի յան՛
ցուցեալոյն ‖ որոց ոսկերքն անկան յա՛ ‖ Ա՛ծ՛
3 Նայեա՛ ան՛դ • ՚Ա՛յր եղիցուն՛ ձեռա՛ ջմուռս 14. 37
նեալ՛ի հանգիստն իւր • եթէ ոչ ան՛
հաւատութիւն • ՚Զոր տեսանեմք զի ո՛չ կա՛
6 րացին մտանել վա՛յ անհաւատութեա՛ն •

Գլ. Դ.

Եկեսցուք ուրեմն երկիւղ առնել՝ գուցէ
ի՛ մեզ թողեալ է խոստանալ նորա՛ ի հանգիստ
նորա՛ մտանել՝ ոմանք ի մէնջ՝ եւ ո՛չ ապրի
2 ցին խոսնոս • Կայ՛ զի ինձ հռչակուեցաւ խօսք •
որպէս եւ նոցա՛ • բայց ո՛չ օգուեցաւ խօսք
նոցա՛ զի ո՛չ հաւատացին նոցա՛ • մեք՝ որ հաւա
տացինք՝ մտանեմք՝ զոր ասացն՝ ո՛րպէս ասաց
4 ՚Ցոյժմէ՛ ասացի՛ զի երկնչեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 4 ցուցանէ երեք տեղի՛ զթուի՛
աշ վասն ամ՛ա՛ր՝ ելիցեն՛ երկրէն՝ զոր ասաց՝ եթէ
ասէ՛ն • 5 ցոյժմէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 6 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 7 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 8 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 9 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 10 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 11 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 12 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 13 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 14 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 15 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 16 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 17 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 18 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 19 ՚Ցոյդ
մէ՛ ասացի՛ զի հնազանդեսցի՛ ամ՛
բողջ ազգ՝ ի՛ մէնջ՝ ի՛ տեղւոջէ՛ սմա՛ • 20 ՚Ցոյդ

ոչինչ օգնեսցէ նոցա լուր բանին, զի ոչ լսէին
լոցն՝ ի հնազանդութիւն հաւատոց։
* Ա. Ա. մեք մոռանեմք՝ ի հանգիստն։
որք հաւատացաք։ ոչ և առցեն թէ՝
ոչ երդուայ՝ ի բարկութեան իմում,
թէ մտցեն՝ ի հանգիստ իմ։ թէպէտ
և արդիւնքն՝ ի սկզբանէ աշխատից
լեալ էին։ * Հանգիստ ուրեք վասն
աւուրն եօթներորդի այսպէս։ ։ և
հանգեաւ յաւուրն եօթներորդի
յամենայն գործոց իւրոյ։ * Եւ
ձեզ ասէ, թէ մտցեն՝ ի հանգիստ իմ։
* Եւ արդ, քանզի արդեօք ումանք
մտանեն՝ ի նա։ և որք յառաջագոյն
աւետարանեալքն էին, չմտին վասն
հաւատոյ թերին։ * Սահմանէ զայօր
սահմանեալ՝ զայօրն՝ ի դաւիթ և ասէ՝
յետ այնչափ ժամանակաց, ոյլ յառա-
ջագոյնն ասաց ։ այսօր եթէ ձայնի նո-
ւիր։ ։ լուիցէք՝ մի խստացուցանէք զսիրտս
ձեր։ * Ո՞վ ի եթէ զնա յետ տ
ցեալ էր, ապա մի այլոյ աւուր յոչ խո-
սէր՝ յետ այնորիկ։ * Լուր ուրեմն
ամենայն ժողովուրդ Իսրայէլի՝ զի
շաբաթական ժողովուրդն ամենայն
ի շաբաթուն ամենայն ժողովուրդ

ո՛վ որ եմուտ ի հանգիստն նոր, և
նա հանգեաւ յիւրոց գործոց անտի։
ոյզ և սա յիւրայնոցն * Թուխտացուք
այսուհետեւ մտանել յայն հանգիստ։
զի մի՛ ոք ընդվէն օրինակաւ անհատա-
տութեան անկանիցի։ * Բանդի կեդն
դանի է բանն այ և աղեղ՝ և հատու-
քան զամ սուր երկայրի, և անցանէ
մինչև ցօրոշումն հնոյ՝ և ոգւոյ՝ և յօ-
դից՝ և ուղեղաց և քննիչ է մտաց՝ և
խորհրդոց սրտից։ * Եւ չիք ա-
րարած որ ոչ երեւեալ իցէ առաջի
նորա. այլ ամե-
նայնքեան մերկ և բացեալ են աչաց
նորա զորմէ մեր բանքս է։ * Ունելով
զքահանայապետ մեծ ան-
ցեալ զերկինս, զՅի-
սուս զորդին Աստ-
ուծոյ՝ եկեսցուք
ամենայն ապա-
հովութեամբ առ
գահ շնորհաց նո-
րա։ * Ամենայն
քահանայապետ
որ ի մարդկանէ
առնուի՝ ի մարդկանց
կացուցանի առ
Աստուած։ զի
ընկալցի զպաղատանս՝ և զպատ-
կուածս առաջի նորա։

Ա

պատրէ. այլ կուշտացուսին չայ՝ ոսպ եւ տա-
28. 1 ղարջուկ։ * Աշուղ եղեալ անձամբ ոք առնու զոր
Մաթ. ուզէ, եւ ոչ ոք կարէ արգելուլ զնա։ Եւ
զայս ասեմ ձեզ, զի ամենայն հոգի զոր
ուզէ անձամբ իւր առնու, եւ ոչ ոք կա-
րէ արգելուլ զնա։ * Եւ ոչ ոք կարէ ծա-
ղիկ հարկ՝ ոսպ վա՛ ժամա-
նակին, հայնպէս եւ ըստ անձինն մա-
քուր եւ անարատ զաւակ է։
Ի ՀԱՅՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԱՑ։

Ո՞ր ամ քահանայապետ՝ի մարդ-
կանէ առեալ՝ վասն մարդկան
կացուցանի առաջի՝ վասն մարդկան
իւրց յաշակոյս կոչելի անդր։ զի մա-
տուսցէ պատարագս, եւ զոհս վա՛ մե-
ղաց։ * Զաչխա՛ չարչարակից կարօղ
լինիլ տգիտաց եւ մոլորելոց։ քանզի եւ
ինքն խոկ տկարութիւն զգած եղեալ է։
Ի ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ Ի։

Ի նոյնմ՛ աւուր ելեալ Յիսուս ի տանէ
յորդանանայ գետոյ՝ նստաւ ընդ
ծովեզերբն։ եւ հաւաքեցան առ նա բազումք
զի ինքն նաւ մտեալ նստաւ։ եւ ամենայն
ժողովուրդն կայր ի ցամաքի ի վերայ
ափանցն։ եւ խօսեցաւ նոցա առակս
բազումս։ եւ ասէ։ Ահա ելանէ սերմանող
սերմանել։ եւ յորժամ սերմանէր՝ ոմանք
անկան առ ճանապարհաւ։ եւ եկին
թռչունք երկնից՝ եւ կերան զնոսա։

ՀՈՐՈՆ։ * Այնպէս և քո՛ չ եթէ ան- 2. Մա՛ռ։
ձին ինչ շուք եղ լինել քահանայապ 26. 18.
պետ։ այլ որ խօսեցաւն առ նա՝ թէ
որդի՛ համառ դու՝ ես այսօր ծնայ ըզ ‖ Ասմ.
քե՛զ։ ‖ Որպէս և ի միւսումն ասէ։ ‖ դու 2. 7.
ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին ‖ Ասմ.
Մելքիսեդեկի։ * Որ յաւուրս մարմնոյ 190. 4.
նորա՝ աղօթս և պաղատանս առ այն,
որ կարօղն էր ապրեցուցանել զնա՛ ի
մահուանէ՝ ուժգին գոչմամբ և ար-
տասուօք մատուցանէր։ և լսեալ լի-
նէր առ լաւուին։ * Թէպէտ և որ որդի ևս
դի՛ էր՝ ուսաւ ի չարչարանսն զանսիմ ըզ
հնազանդութի՛ւն։ * Եւ երբեմն կատա-
րեալ՝ եղև ամ հնազանդելոց իւրոց
պատճառ փրկուի յաւիտենից։ * Եւ
անուանեցաւ յայ՛ քահանայապետ յաւի-
տենից ըստ կարգին Մելքիսեդեկի։ * Ի
սորոյ բազում են մեզ բանք՝ եւ ժուա-
ռեալ կարգին Մելքիսեդեկի։ * Ի
թաժիւռք եղեք լսել օր՝ փոխանակ
ժամանակին։ դարձեալ պիտոյ ի
մէ ի ժամանակին։ դարձեալ պիտոյ
ձեզ ուսանիլ զԱբ զնչեն նշանագրեաց

ի սկզբան բանիցն այլ . և եղէք կա-
թուղէ կամին՝ և ոչ հաստատուն կե-
տակրոյ : * Ո՛ ի նա՛ որ կամենիս է՝
ասէ՝ և բանին արդարութե՛ , քանզի
տալայ է : * Ա՛յլ կատարեցոյն է հատ-
տուն կերակուրոյդ՝ վ՛ի չափոյն
ընտրութե՛ բարւոյ և չարի .

Հասանելոյ՝ ճաշակել լինի կիրիճ եւն

Գ Ո Լ : Ը :

1 Ա՛յժմ՝ սուրբ վերանկանին՝ ի քոյ-
գոնա ընկնէ պատճեսցին՝ ի ձեռն յոյժ ածողաց խոստմանց .
պաշտօնեային : 6 Վասն զորոյ և դուն ի ձեռն ածողին խոստմանն
քո՝ յիշեա զնորոգ շնորհս Աստուծոյ՝ որ է ի քեզ՝ ի ձեռնադրու-
թե՛ ձեռաց իմոց . 7 Վասն զի ոչ ետ մեզ Աստուած զհոգի ա-
մաչանաց՝ այլ զոյժ՝ և զսիրոյ՝ և զպատուականութե՛ . 8 Մի՛
ուրեմն ամաչեր զվկայութե՛ Տեառն մերոյ՝ և ոչ զիս՝ զկապեալ
նորա՝ այլ համակեա՛ չարչարանաց աւետարանին՝ ըստ զօրու-
թե՛ Աստուծոյ . 9 Որ զմեզ փրկեաց՝ և կոչեաց կոչմամբ սրբու-
թե՛ , ոչ ըստ գործոց մերոց՝ այլ ըստ իւրոյ կամաց և շնորհի՝
որ տրեալ է մեզ ի Քրիստոս Յիսուս յառաջ քան զժամանակս
յաւիտենից . 10 Այլ յայտնեցաւ այժմ՝ ի յայտնութե՛ Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ զմահն ոչնչացոյց՝ և լուսաւորեաց
զկեանս և զանապականութիւն՝ ի հանճարոյ աւետարանին .

*Աւ արդ՝ արասցուք զայն, եթէ աճ
հրամայեաց ։ * ‖ Ի՛ւանդի անհնար է ‖ Մատ.
միանգամ մկրտելոցն , որք ճաշակե‖ 12. 45.
ցին յերկնաւոր պարգեւացն , և հա‖ Հեբ.
ղորդք եղեն հոգւոյն սրբոյ։ * Աւ զեւ 2 . 20.
ղեցիկ բանին ։ այ ճաշակս ճաշակեցին , ‖ Ա՛. Պետ.
և զզօրութի՛ն հանդերձելոյ աշխարհին ։ 1 . 26.
* Աւ կործանեսցին՝ միանգամ նորո
գել յապաշխարութի՛ն և վերստին՝ ի խաչ
հանել անձանց զորդին աւ ։ և դար
ձեալ խայտառակել ։ * Ի՛անդի երկիր՝
որ ըմպիցէ զանձրեւ բազում անգամ
եկեալ՝ ի վե՛ր նէ՝ ծնանիցի արդիւնս շա
հեկանաց , վա՛ւ որոյ դարձեցին , ընդ յոյժ գէշ
դունի զօրհնութի՛ն յայն։ * Ի՛սկ որ բեր ձէ
րե զփուշ և զտատասկ , անպիտան է՝
և մերձ է յանէծս ։ և վախճանն նո՛ր յայ
րուն ։ * Ի՛սայց հաւատասո՛ւք վասն
ձեր ա՛ւ բարեկե՛ք՝ ի լաւ անդր , և որ լին կ
փրկութե՛ք ։ զի Թէպէտ և այսպէս
խօսիմք ։ * Ա՛յ եթէ անիրաւ չէ կ
ղեցիկ բանին ։ այ ճաշակս ճաշակեցին ,
և զզօրութի՛ն հանդերձելոյ աշխարհին ։
* Աւ կործանեսցին՝ միանգամ նորո
գել յապաշխարութի՛ն և վերստին՝ ի խաչ
հանել անձանց զորդին աւ ։ և դար
ձեալ խայտառակել ։ * Ի՛անդի երկիր՝
որ ըմպիցէ զանձրեւ բազում անգամ
եկեալ՝ ի վե՛ր նէ՝ ծնանիցի արդիւնս շա
հեկանաց , վա՛ւ որոյ դարձեցին , ընդ յոյժ գէշ
դունի զօրհնութի՛ն յայն։ * Ի՛սկ որ բեր ձէ
րե զփուշ և զտատասկ , անպիտան է՝
և մերձ է յանէծս ։ և վախճանն նո՛ր յայ
րուն ։ * Ի՛սայց հաւատասո՛ւք վասն
ձեր ա՛ւ բարեկե՛ք՝ ի լաւ անդր , և որ լին կ
փրկութե՛ք ։ զի Թէպէտ և այսպէս
խօսիմք ։ * Ա՛յ եթէ անիրաւ չէ կ

քեռանց

Թէ ունկիցիմք՝ որք ապաստան եղաք
ստեղ՝ այ, զհաստատուն միխիթարուս
փոփոխելի խոտք՝ որով անհնարին է
նորոգեաց երդմամբ։ * Օ՛ի երկու ան
զհաստատուն խորհրդոյն իւրոյ, մի՛շ
ցուցանել ժառանգաւորաց աւետեաց
ք։ Որով առաւել ևս կամեցեալ՝ այ՛
ձիւր առ՝ ի հաստատուածէ, երդումն
նուն։ և այո՛ հակառակութեամբ նոցա
ի վեր ք քան զինքեանս՝ յայն երդ
պէս երկայնամիտ եղեալ՝ ետաս աւե
տեացն։ * Ապաքէն մարդիկք՝ որինչ
լով բառնացուցից զքեզ։ * Եւ այն
երդուաս, և ասէ՝ այո՛, օրհնեալով
օրհնեցից զքեզ։ և բազմացուցանե
Ծննդ. 22։ 16։

'ի վեր ծ ոչ գոյր երդնուլ։ * Յանձն իւր
ցեալ զաւետիսն այ՛ քանզի յայլ ոք
սեան։ * Օ՛ի աբրահամու խոստա
երկայնամտութեամբ ժառանգեցին զաւե
երդմամբ՝ որ հաստատեալ և
մի՛ հիւանդութիւք լինիցիք, նմանօրէք
Թէ յուսոյն՝ մինչև ցվախճան։ * Օ՛ի
վնասն փոյթ ցուցանիցէ՛ի հաստատու
ղջմամբ՝ զի խրատեսչիւր որ՛ի չէնդ

զաւուրն հարկանել զՀանդերձեալ յաւ
տուն և անշարժ ունիցիմք անձնից մե
ծոյն։* Ո՞ր իբրև զնաթիմս հաստա
տուն, որ և մնանիցէ՝ ինեւրքին կողմն
վարագուրին։* Ուր կարապետն մեր
յն եմուտ վա՛ մեզ՝ եւ կարգին մեզ քահա
պեսկի եղև քահանայապետ յաւիտենից

Գլուխ Ը.

1 Ա՛ռաքեալն յէ, ի պատուիրեցէ՛լ ի Հոգւոյն
սրբոյ։ 11 զանազան՝ ի ընտրուածին։ 12 Սա խա
փանեալ ծագմամբ փրկչին ի ցեղէն յուդայ։
20 Հրէստան փչեն մեզ սէր եւ կատարեալ տա
նալ նայողաբար, որ զանձն մոռասցանէ զոլով հեղ նիւ
պոնի եւ ինքնուրոյն վասն մեր։

Ա՛ռ զանգիր այս ‖ մերձ[ք]իսեռդիկ թա ‖ ղեւսէ
գաւառ էր սամոսատ։ քահա 14։ 18։
զատուր էր սաղեմայ։ որ ե՛ր ընդ առա
ջի նոյ այլ բարձրելոյ։ որ ե՛ր ընդ առա
ջի աբրահամու՝ յորժամ դարձեալ գայր
ի կոտորածէ թագաւորացն եւ օրհ
նեաց զնա։* Ա՛րամ և առաւանդեա
յումէ եւս աբրահամ։ նախ թարգմա
նի թագաւոր արդարութե։ ապա թա
գաւոր

գաւառ սաղեմայ, որ է Թագաւոր խա-
ղաղութեան։ * Անհայր՝ անմայր՝ չունի
մարեալ յազգս։ որոյ ոչ սկիզբն օ-
րուց՝ եւ ոչ կատարած կենաց։ նման
ընծայեալ որդւոյ աստուծոյ՝ կայ մնայ քահանայ
մշտնջենաւոր։ * Արդ՝ տեսէք որպիսի
ոք էր սա։ որում եւ աբրահամ տասա-
նորդս ետ յաւարէ անտի՝ նահապետն։
* Եւ որք յորդւոցն ղեւեայ զքահանայ-
ուսի առնուն, ‖ պատուիրան ունին տա-
նուորդել զժողովուրդն ըստ օրինացն։
այսինքն՝ զեղբարս իւրեանց։ թէ-
պէտ եւ ելեալ իցեն յերկունս աբրա-
համու։ * Իսկ չհամարեալն յազգս ի-
նոցանէ՝ տասանորդեաց զաբրահամ։
եւ զնա, որոյ զաւետիսն ընկալեալ էր։
օրհնեաց։ * Ո՞ի առանց ամենայն հակա-
ռակութեան, նուաստն ի լաւէ անտի օրհ
նեցի։ * Եւ աստ մարդք մահկանա-
ցուք տասանորդս առնուն։ բայց անդ
վկայեցեալ թէ կենդանի է։ եւ ոմն բա
նիւ կարճ է ասել։ * Ի՞ւ աբրահամէ
տասանորդեցաւ։ Ո՞ի դեռ եւս յեր-

թանս հօր իւրոյ էր՝ յորժամ ել առաջ
11 եղև նմա մելքիսեդեկ։ * Ասաց արդ՝
եթէ կատարումն ի ձեռն ղևտացւոց
քահանայութեն էր, զինչ ժողովուրդն
յայն օրէնս դրեցաւ. զինչ պիտոյ էր
ել կարգին մելքիսեդեկի այլում քա-
հանայի յառնել. և ոչ ասել թէ ըստ
12 կարգին ահարոնի։ * Այլ՝ ի փոփոխել
քահանայութեն, հարկ էր և օրինացն
13 փոփոխումն լինիլ։ * Զի զորմէ այս
պէսն ասի՝ յայլմէ ազգէ կալաւ զհաց
ղորդութեի, յորմէ ոչ ոք երբեք ել եղև
14 հաղորդ սեղանոյն։ * Արդ յայտ իսկ
է. թէ յազգէ յուդայ ծագեցաւ Տէր
մեր. յորմէ ազգէ վասն քահանայից
15 մովսէս ինչ ոչ ձառեաց։ * Այլ և ա-
ռաւել յայտ է՝ թէ ըստ նմանութե մել
քիսեդեկի յայտնելոց է այլ քահանայ։
16 * Որ ոչ ըստ մարմնաւոր պատուիրանին
եղև, այլ ըստ զօրութե կենացն անվախ
17 ձանից։ * Զի՝ Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգ Սաղմ. ՃԺ. 4
18 գինն մելքիսեդեկի։ * Արհամարհու-
թի լինելոր առաջինն պատուիրանին,

ամէն նորին սուրբ[ք]ն և անշահուն։
19 * Ուանդի ոչինչ կատարուն գործ[ք]
ցիւն օրէնքն, և մուտ ազնուական յոյ
20 սոյն, որով մերձենամք առ Աստ։ * Եւ
այնչափ, զի ոչ առանց երդմանն։ զի
21 ոմանք՝ որք առանց երդմանն են հա
ցեալ քահանայ։ * Այլ սա երդմամբ
22 ի ձեռն այնորիկ՝ որ ասացն ցնա.
Ասէ. Երդուաւ Տէր՝ և ոչ զղջայցի դմա
Ես. 54. 9 Դու քահանայ յաւիտեան։ * Եւ այն
23 չափ լատապն ուխտի երդմն երդնոյ
ւոր չէ։ * Եւ բազում են կացեալ քա
24 հանայք՝ վասն մահու արգելուցեալ լինել
մշտնջենաւորել։ * Ապա սա վասն յաւի
25 տեան կալոյ՝ առանց անցանելոյ ունի
զքահանայութիւնն։ * Որով և կարող
է նաև փրկել յաւիտեան զամենայն
ոսա ընդ նմա մատուցեալ Հաստատին կա
ցուցանել զմեզ

ակեսին ։ Նախ վա՛ խրատանց մերոցն ‖ Ղ հատ։
պատասխանել մատուցանել , և ապա 16. 9.
վա՛ ժուռվրդեանիսկ սա պայն միան
դամ կատարեաց՝ պէս պանձն իւր մա-
ռայց պատարագ ։ * Ո՛րինքն զմար- 33
դիկ կացուցանեն քահանայապետ՝ զի
պածեալս ունարուք ։ իսկ բանն ե զդ-
ման յետս օրինացն՝ զորդի , որ յաւի-
տեան կատարեալ է ։

ԳԼ ։ Բ ։

Ե՛ բանից գլուխ խօսիցս՝ զայսպիսի 1
սի ունիմք քահանայապետ՝ որ
նստաւ ընդ աջմէ մեծութեան ամբոյն
երկինս ։ * Սրբուհեցն պաշտօնեայ՝ 2
և խորանին ճշմարտութե , զոր ետն
հանդնեաց՝ և ոչ մարդ ։ * Ո՛ւրեք 3
հանապետ մէն մատուցանեն զղ-
և

և զպատարագս կայ . ուստի հարկ է
և նմա ունել զինչ զոր մատուցանիցէ :
4 *Ո՛վ ի քեզ եղեր յերկրի, թերևս էիր
խակ քահանայ . զի գոյին , որք մատու-
5 ցանեն ընդ օրինացն պատարագ: *Որք
առնեն և օրինակաւ պաշտեն երկ
նաւորացն . ոչ և հրամայեցաւ մովսէ
սի , յորժամ գործ ելոյց էր զվրան ժո
ղովոյն մատն . ասէ , արուցես զամ
Ելք. 25. 40. ենս օրինակին՝ որ ցուցաւ քեզ ի լերինն :
Հեբր. 8. 5. 6 *Այսպէս արդ առաւտագոյն ևս պաշտա
7. 44. մանն եհաս յիս , որչափ լաւագոյն ևս
ուխտի է միջնորդ՝ որ յաւուրեղ աւե
7 տիւն օրինադրեցաւ: *Ո՛վ ի քեզի՝ ե
ռաջինն անարատ էր , ապա երկրորդին
քննել տեղի ոչ խնդրեր: *Այս առնիմ բամ
8 բասէ տէրն , և ասէ . ահաւասիկ աւուրք
եկեսցեն , ասէ տէր . և կատարեցից ի
Եր. 31. 31. վրայ տանն Իսրայէլ և ի վրայ տանն Յուդայ
9 ուխտանորս: *Ոչ ըստ ուխտին՝ զոր եդի ընդ
հարսնեցի , յաւուր յորում առի ի ձեռն
Ելք. 19. 5. Եր. 7. 22. 11. 4. 34. 13. Եբր. 8. 9. 10. 16. 30. 22. 32. 40. Եզեկ. 20. 5. 6. 10. 15. 23. 28. 42. 36. 28. Դան. 9. 4. 15. Ամովս. 3. 1. 2. Յովնան. 1. 9. Մատթ. 1. 19. 20. 24. 2. 13. 19. 22. Յովհ. 3. 29. Հայր. 7. 38. Եփես. 5. 25. 32. Յայտն. 19. 7. 9. 21. 2. 9.

30 ասէր ամենակալ։ * Ա՛յլ ասէ ուխտն՝
զոր եդից տանն Իսրայէլի յետ աւուրցն այ
նոցիկ, ասէ տէր. տացե զօրէնս իմ՝ ի
միտս նոցա՝ եւ ի սիրտս նոցա գրեցից զնա.
եւ եղէց նոցա՝ Աստուած՝ եւ նոքա եղիցին ինձ՝ ի
31 ժողովուրդ։ * Եւ ոչ ևս ուսուցանիցէ
ընդ իւրաքանչիւր զբարեկամէ իւրմէ, եւ
իւրաքանչիւր զեղբայր իւր՝ եւ ասել
ցեղն, Թէ ծանիր զտէր. զի ամենեքեան
ծանիցեն զիս՝ ի փոքրկանց մինչեւ ի մե
32 ծամեծս նոցա։ * Ո՛ի թող եղէց անօ
րաւորութեանց նոցա. եւ մեղաց նոցա՝ եւ զանօ
րէնութեանս նոցա այլ ոչ ևս յիշեցից։
33 * Ա՛յլ՝ առեալ զնոսա՝ հնացոյց զառա
ջինն. եւ որ հնանայն եւ ծերանայ՝
մերձ է յապականութիւն։

Գ. Ի. Յա.

1 Ա՚ռաջնորդութիւն առաքինին խոստանին՝ և երկնային
խոստանին վկայութիւն. 8 որ էին սուրբերդ։ 11 Եւ
զի ոչ ոք ինչ ինքնահաճոյից պատուիրեսցէ, որոյ ինքնա-
ստո- սիրեանն գործեսցէ ինչ չար։ Խրատ ի վերայ ամուսնութեան։

1 Ընդէ՞ր ունէիր և առ՚ջինն իրաւունս
պաշտաման յայնժամ զաշխատու-
թիւն։ 15 Եւ ի վերջոյդ նորոյ կտակի։

Ա Ղեւտ. Հակիան արբեալքինն։ * Ի՚ զ խորանն 2
2.6. 1 Եւ առաջինն հանդերձ ձեռացս այսպէս։ յո-
3.6. 8 րեամ էին աշտանակին՝ և սեղանին, և
հացին նուիրեալ՝ որ սրբեալքին կոչեցեալ։
Ա Եւ յետ երկրորդ վարագուրին խոր 3
րանն՝ որ կոչեցեալ սրբեալքին սրբեալքից։
Ա Եբր. * Ոսկեայ կայր ‖ բեալ վառարան ոսկի՝ և 4
36.12 արկղն ուստակարանաց պատեալ ներ-
ք.9.6 սին ոսկի՝ յորում էր մանանայքին՝ և գաւա-
ք.16.9 ղին ոսկի՝ որ ծաղկեցաւ՝ և ‖ տախ
ք.25.9 տանն ապրծանիւորդ ծածկեցաւ՝ և տախ 5
ք.9.3 տակք կուսակարանացն։ * Ոչ՚ի վերայ որ
5.10 ք

ցոլոյ խորհուրդս՝ այսինքն՝ զոր
ոչ ոք գիտէ և կատարել կարէ՝ և անձնատուր
եղեալ հանդերձելոցն բարեաց,
վասն կայնոյ։ * Այլ զի ոչ ոք գիտէ
որ միտս ունի՝ ի ժամանակս աղաւթից՝
մի՛ խոտոր[1]ք՝ մարմնոյ արդարութեանց
խափանիմք և ընկալելոցդ։ * Եւ պիտոյ
թեամբ զպաշտամունս, բայց միայն ակն
ընդիր, որպէս ոչ կարէին ըմբռնել
հոգւոյ պատարագիդն և զսիրտ մաք
րութեան, որ առաքին կայր
առակ ժամանակին, որ առաքին խոս
քանն ունէր զհաստատութիւն։ * Արդ
արքունեաց, քանզի դուռ առաքին խոս
սելոյ միջնեդէն յայտնեալ էր ճանապարհն
առաքելոց։ Ո՛ այս ցաւագեալ հոգւոյն
վէր խօսի, և վէր ժողովրդեանն անդի
ոչ առանց արեանն, զոր մատուցանէր
ի տարեւոջն, քահանայապետն, և զայն
ի տարեւոջն։ Զիա՛ արդեօք ոչ ոք գիտէ
զոր։ * Այլ զի ոչ ոք գիտէ զի ժամանակ
առաքինին խորհրդոյն գայր ժամ մտանելոյն
երբեմն այնպէս հանդերձելոցդ կայր, զոր
ասացեալ մի ըստիպէք։ Եւ այն ամ
նեքին ի վէր քաւութեան։ վասն որոյ ոչ է

ջինն առանց արեան նորոգիւր։ * Քան
գիրն կենդանի է։ * Աստի եւ ոչ առա
ծիրդ լոյծ հաստատուն, մինչ կատակա
հուն հաստատուն է. ապա թէ ոչ զի
զկատակադրին։ * Ո՛վ ի կատակ կեաց մա
կատակ է՝ հարկ է զմահ ի մէջ բերել
գուրթի յաւիտենից։ * Քանզի ուր
տիս առգեն հրաւիրեալքն ի ժառան
առաջին ուխտին յանցանաց, զաւե
յոթժամ մահ լինելոյն՝ ի փրկութիւն վե
Վասն. րիկ նորոգ ուխտիս միջնորդ։ ‖ զի
Յով. տել զայծ կենդանի։ * Աւա վա այնո
բոց՝ ի մեռեալսն գործոց անսուր պաշ
լոպայ, արբեացէ զկիրճ մտաց ձե
կանի մատոյց զանձն անարատ պատա
քի, որ՝ի ձեռն հոգւոյն յաւիտենա
Եբր. ‖ Եւ առաւել արիւնն
պրծեալ պղծեալ արբեր առ՝ի մարմնոյ սրբու
խաղաց՝ եւ մխիթր երկնային ցանեաւ ըզ
Թիւ. * Ո՛վ ի եթէ արիւն ցլուցն եւ նոր
Թիւն՝ յաւիտենական գտեալ զփրկու
արեամբն եմուտ միանգամ՝ ի սրբու
նոխազաց եւ զուր՝ արուակաց. այլ իւրով
յոյսդ արարած ոչ։ * Աշ ոչ արեամբ

զի երբեք պատմեցին առ պատուիրեցիք
օրինացն՝ ի մոլխոսել ժողովրդեանն՝ ո
ռեալ զարիւն ցլուցն և զնոխազացն,
Ջրով և բրդովկարմրով՝ և զոզայիշ,
զկոտակարանաքն իսկ և զամ ժողովր
դեամբն արսկեաց։ * Եւ ասէ ։ այս
ի արիւն կտակին, զոր պատուիրեաց
ձեզ ած։ * Եւ զխորանսն և զամ կա
հիւ սպասուն,նոյնպէս արսկեաց զա
րիւնաւ։ * Եւ գրեթէ ամ ինչ արիւնաւ
արբեալ օրինացն ։ և առանց հեղ
մանն արեան չլինէր թողութիւն։ * Եւ
հարկ եր օրինաւորացն այնպիսեաքն
արբել ։ և քանն իսկ երկնաւորացն ։ զ
ատեղ եւս պատարագօք քան զնոցունս ։
Թիսան եմուտ քն յօրինակս ձշմարտուս
ղիման լինել երեսաց ած վասն մեր։
ղեն ։ այլ ի քանն իսկ յերկինս ։ յան
զի զանձն պատարագ՝ ոչ ի ձեռս սրբոց
պաստ, որ մաներեր ի սրբոցն սրբոց
Թէցն , ամի ամի արեամբն օտարոյ ։
զի ոչ պարտ եր նմա քառա

Լ՚Ը

ան

անգամ չարչարիլ՝ ի սկզբանէ աշխատք
հին. քայց արդ աւասիկ միանգամ՝ ի
կատարած յաւիտեանց՝ յանարգուն
մեղաց իւրով պատարագաւն յայտնեա
ցաւ։ * Եւ զոր օրինակ կայ մեզ մարդ- 2
կան միանգամ մեռանիլ՝ և յետ այնո-
րիկ դատաստան։ * Նոյնպէս և քրիս- 2
միանգամ մատուցեալ պատարագ սո-
՝ի բառնալոյ զմեղս բազմաց. երկ-
երեւեսցի՝ ոչ ի մեղս, հապա ի փրկու-
ատուածք՝ ի փրկութիւն։

Գլ. ԺՀ.

ա Պատմեփ հնոյ օրինին անօգուտ, ե ըստ
աղմտանին։ 10 Բրիստոս հրանգիտ պատմե
գեսե՛ի իշանիչնուսոյ սրբելուին վեր։ 19 Յոյ-
ժամե՛ի ընդ ամենայնի ընդ ամենայն ժամ։ Ա՛ Ես
պատուիրեցի ընդ ամենայն ժողովուրդ
ասելով։ 23 Ա՛ Ես ասացի ընդ ամենայն ժողո-
վուրդ սրտիւ։ 27 Ա՛ Ես ասացի ընդ ամենայն
ժողովուրդ սրտիւ։ 29 Ա՛ Ես ասացի ընդ ամենայն
ժողովուրդ սրտիւ։ 31 Ա՛ Ես ասացի ընդ ամենայն
ժողովուրդ սրտիւ։ 33 Ա՛ Ես ասացի ընդ ամենայն
ժողովուրդ սրտիւ։ 35 Ա՛ Ես ասացի ընդ ամենայն
ժողովուրդ սրտիւ։

Ա Ինչպէս Թուման Ղազանի որդի Ղազանին Ղազանի որդի Ալի-Պատշայի վրայ ելաւ, եւ նորա հետ պատերազմելով զնա սպանանելով իշխանութիւնը ստացաւ եւ Ղազանի որդի Ալի-Պատշայի վրայ ելաւ

15 միշտ ընդ ինձ առաւրուց։* Ա՛ւդ վկայեն մեզ և
հոգին սուրբ, յեռատասներորդ յաւելուածոյն։
16 ¶ Ահաւասիկ այս է ուխտն, զոր ուղիղ ¶ Ահաւասիկ։
հարս ընդ յեռատասներորդին այնոցիկ՝ առաք։ 13. 15.
աւուրսն, ասաց զօրինսն իմ՝ ի սիրտսն նոցա՝ և ի Ա՛ռ.
17 խորհուրդս նոցա գրեցից զնոսա։* Ա՛յլ 8. 8.
ասէ՝ Թէ զմեղս նոցա, և զանօրինութիւն
18 նոցա այլ ոչ յուշ կալից։* Ուր ասէ զի Թո՛
զութիւն նոցա, ոչ յուշ պիտոյ է մեզ մեղաց
19 պատարագ։ * ¶ Ունելով այսուհետև երկ
բարիք, զհամարձակութիւն ի մուտս սո
20 ւրբոցն արեամբն յիւ * ¶ Որ նորա
գիծոց մերոց զճանապարհն նորոգեաց մեզ
21 ի ճանի ի ձեռն վարագուրին, այսինքն
զմարմնոյ իւրոյ * Եւ քահանայ
22 մեծ ի վերայ տանն Աստուծոյ։ Մատիցուք
հշմարիտ սրտիւ, լցուածք հաւատոյ,
սրբեալ զսիրտս ի խղճէ չարեաց, և
լուացեալ զմարմինս ի ջուր սրբեալ։
23 Պինդ խոստովանութիւն զհոռաստուանութեան
շարժ յուսացն, զի հաւատարիմ է, որ
24 խոստացաւ։* Եւ զգուշանայցուք միմ
եանց յարդարմամբ սիրոյ և գործոց
25 բարեաց։* Եւ զհաւաքումն մերոց ոչ
թողուլ որպէս սովորութիւն է

միմեանց, ոչ և սուտ երդնուլ ամենեքին. այլ
միխթարեցուք, և այնչափ եւս առաւ
ուրախութիւն տեսանելեաւ զօրն Տիտոսի
26 ոգւով * ի կամակար մարդ եթէ չանցա՞ք
նիցեմք յետ ընդունելութեան դիտուածոյ
ձշմարտութեանն՝ այնու հետեւ ոչինչ պի
տոյ է վնաս մեզաց պատարագ։ * Ի. յԼ
ահեղ ակնկալութիւն դատաստանին,
և նախանձ հրոյն, որ ուտիցէ զհակա
ռակորդան։ * Ի. ըՀամարհեալ ուրուք
զօրէնսն Մովսէսի, առանց երիք ոչըն
մուԹիւ ‖ առ երկուք կամ երիւք վկայ
իւք վճռանէր։ * Իսկ արդ՝ ոմըչափ
առաւել պատժոց արժանի համարիք
ցիւք զայն, որ զորդին Աստուծոյ ոտն
Հար. և զարիւնն ուխտին խառ
նակ համարեցաւ, որով և սրբեցաւն
Եւ զհոգին շնորհացն Թշնամանեաց։
* Ի. յԼ գիտեմք զայն՝ որ ասաց. ‖ իմ
են վրէժ խնդրուԹիւք. և եւս հատուց
ցից՝ ասէ տէր. և դարձեալ Թէ՝ դատէ
տէր զժողովուրդ իւր։ * Ի. ՀԱծ է ան
կանիլ ի ձեռս այ կենդանւոյ։ * Ի. բԴ
միշեցէք զառաջինսն զորս լուան. յորս

լոյս

ըստ առաւօտուն ելք բազում ձգանց և չար
33 չարանալոց համբերեսիք։ * Ա՞րդեօք ոչ զայս ասէ
խաւսինս։ և մերթ ինեղուսիս իսայ չէջէ
առաւակեալք։ մերթ կցորդք այնպի
34 սեռաց վաւսուիսատրացն լինիլ։ * Ոչ ան
դիս ընդ կապեալս չարչարեցայք։ և
պատիշատուի ընչից ձերոց խնդա
թիք ընկալայք քանզի գիտեիք, եթէ
լաւագոյն ևս ստացուած ունիք ան
35 ձանց յերկինս՝ ուր կանն, և մնան։
* Մի մերժէք ի ձենջ զհամար
ձակութիւն ձեր, յորում կայ մեծ ա
36 վարձուց հատուցումն։ * Պիտոյ է ձեզ
համբերութիւն։ զի զկամս այ արա
37 րեալ հասջիք աւետեացն։ * Մի՛ ո՛չ ի Մի՛ա
փոքր միւս ևս՝ քան որչափ՝ որ գալոցն 2. 4.
38 է՝ եկեսցէ՝ և ոչ յամեսցէ։ * Մի՛ ո՛չ ի ար Հմ.
դարն իմ՝ ի հաւատոց կեցցէ։ և եթէ 1. 17.
երկմիտ ոք իցէ, ոչ հաճեսցի ընդ նա Կ՚ասէ
39 անձն իմ։ * Մեք ոչ եմք երկ
մտութեամբ ի կորուստ՝ այլ հա
ւատոյ ի փրկութիւն հոգւոց։

Գ.Ի.

Գ.Ի : ԺՎ.

1 Ահաւասիկ ես ղրկեմ զհրեշտակ իմ, եւ նա պատրաստեսցէ զճանապարհ առաջի իմ։ Եւ յանկարծ գայցէ առ տաճարն իւր տէրն, զոր դուք փնտռէք, եւ հրեշտակ ուխտին, զոր դուք կամիք։ Ահաւասիկ գայ, ասէ Տէր Ամենակալ։ 2 Եւ ո՞վ կարասցէ զտեղի գալստեան նորա համբերել, եւ ո՞վ կայցէ ընդդէմ երեւելոյ նորա։ Զի նա իբրեւ զհուր ձուլարանի եւ իբրեւ զսապոն լուացողաց։ 3 Եւ նստցի ձուլելով եւ սրբելով զարծաթ, եւ սրբեսցէ զորդիսն Ղեւեայ, եւ զտանեսցէ զնոսա իբրեւ զոսկի եւ զարծաթ, եւ լիցին Տեառն մատուցանելով պատարագս արդարութեան։ 4 Եւ հաճոյ լիցի Տեառն պատարագ Յուդայ եւ Երուսաղէմի, որպէս աւուրս յաւիտենից, եւ որպէս ամս հնոց։ 5 Եւ մատիցեմ առ ձեզ ի դատաստան, եւ լինիցիմ վկայ վաղվաղակի չարախօսաց, եւ շնայողաց, եւ երդնուլ սուտ երդնելոց, եւ յանդիմանողաց զվարձս մշակի եւ այրի եւ որբոյ, եւ յանդիմանողաց զհիւրն, եւ զիս ոչ երկեղեալ, ասէ Տէր Ամենակալ։ 6 Զի ես Տէր, եւ ոչ փոխիմ, եւ դուք որդիք Յակոբայ ոչ կատարեցաք։ 7 Յաւուրց հարցն ելէք ի հրամանաց իմոց, եւ ոչ պահեցէք զսոսա։ Դարձարուք առ իս, եւ դարձայց առ ձեզ, ասէ Տէր Ամենակալ։ Եւ ասացէք, ընդէ՞ր դարձցուք։ 8 Եթէ խաբէ մարդ զԱստուած, զի դուք խաբէք զիս։ Եւ ասէք, ընդէ՞ր խաբեցաք զքեզ։ Զտասանորդսն եւ զպտուղս։ 9 Եւ անէծք անէծից դուք, եւ զիս խաբէք դուք, ազգ ամենայն։ 10 Արդ բերէք զամենայն տասանորդսն յամբարս, եւ լիցի կերակուր տանն իմում, եւ փորձեցէք զիս ասէ Տէր Ամենակալ, եթէ ոչ բացից ձեզ զդրունս երկնից, եւ հեղից ձեզ օրհնութիւն մինչեւ ի կատարած։ 11 Եւ հանից ձեզ զհամբարիշտն, եւ ոչ ապականեսցէ զպտուղս երկրի ձերոյ, եւ ոչ ամպարտասցի ձեզ որթ ի դաշտի, ասէ Տէր Ամենակալ։ 12 Եւ երանի ասասցեն ձեզ ամենայն ազգք, զի դուք լինիցիք երկիր ցանկալի, ասէ Տէր Ամենակալ։

13 Զօրացան ի վերայ իմ բանք ձեր, ասէ Տէր, եւ դուք ասացէք, զի՞նչ խօսեցաք ի քէն։ 14 Ասացէք, զի ունայն է պաշտել զԱստուած, եւ զի՞նչ շահ, զի պահեցաք զպատուիրանս նորա, եւ զի՞նչ շահ, զի գնացաք տրտում առաջի Տեառն Ամենակալի։ 15 Եւ արդ զամբարտաւանսն մեք կոչեսցուք երանի, զի շինեցան նոքա անօրէնք, եւ փորձեցին զԱստուած, եւ ազատեցան։ 16 Յայնժամ խօսեցան երկեղածք առ Տէր, իւրաքանչիւր ընկերի իւրոյ, եւ ունկնդրեաց Տէր, եւ լուաւ, եւ գրեցաւ գիրք յիշատակի առաջի նորա երկեղածաց Տեառն, եւ յանդիմանողաց զանուն նորա։ 17 Եւ լինիցին ինձ, ասէ Տէր Ամենակալ, յաւուր յորում ես արարանելոց եմ, ի սեպհական ժողովուրդ, եւ ողորմեցայց նոցա, որպէս ողորմի այր որդւոյ իւրում ծառայի իւրում։ 18 Եւ դարձայց, եւ տեսանիցէք զարդարութիւն եւ զանօրէնութիւն, եւ զծառայեալ Աստուծոյ եւ զոչ ծառայեալ նմա։ 19 Զի ահաւասիկ աւուրք գան այրեցեալք իբրեւ զհնոց, եւ այրեսցէ զամենայն ամբարտաւանսն եւ զամենայն գործակատարսն անօրինութեան, եւ հրկիզեսցէ զնոսա աւուրք գալստեան, ասէ Տէր Ամենակալ, եւ ոչ մնասցէ նոցա ոտն եւ ոչ ճիւղ։ 20 Եւ ձեզ երկեղածք անուանի արդարութիւն արեգակն, եւ բժշկութիւն ի թեւս նորա, եւ ելանիցէք եւ զուարճասջիք իբրեւ զհորթս կապարձանաց։ 21 Եւ կոխեսջիք զամբարիշտսն, զի մոխիր լիցին ոտից ձերոց յաւուր յորում ես արարանելոց եմ, ասէ Տէր Ամենակալ։ 22 Յիշեցէք զօրէնս Մովսիսի ծառայի իմոյ, զոր պատուիրեցի նմա ի Քորէբ առնել զամենայն Իսրայէլ, զդատաստանսն եւ զարդարութիւնսն։ 23 Ահաւասիկ ես ղրկեմ ձեզ զԵղիա զթեսբացի, մինչեւ եկեսցէ աւուրն Տեառն մեծի եւ երեւելի։ 24 Եւ դարձուսցէ սիրտ հարցն առ որդիսն, եւ սիրտ որդւոցն առ հարսն իւրեանց, զի մի եկեալ զարկից երկրին նզովիւ։

հնչ-
ՍԱՂՄՈՍ ՃԱ՝ ՏԱՂ ՊԱՏԿԵՐԱԳՐԱՑ ԵՒ ՆՎԱԳՐԱՑ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ ԵՐԳԱՐԱՆԻՆ ՍԱՂՄՈՍՍ ԵՐԳԱՐԱՆԻՆ

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ա Ն Ա Ր Ա Ր Ո

ընդ. և ի տարաժամ հասակի ծնաւ
ընդ. քանզի հաւատարիմ համարե-
ցաւ զայն՝ որ խոստացաւն։ * ԻԱ ՅԱյ 12
և ի միօրէնն ծնանեցին. և այն ի յան-
ձէ ժամանակի էբրև զաստեղս երկ
նից բազմութիք. և էբրև զաւազ ա-
մին ծովու առանց թուոյ։ * Ի ստա 13
ւասոց մեռան ամենեքեան սրբք, և
չեհաս ընկալեալ զաւետիսն. այլ ի հե
ռուստ տեսին զնա և ցնծացան. և խոս
տովան եղեն՝ եթէ օտարք և պան-
դուխտք են յերկրի։ * Ո ի սրբք զայն 14
պիսիան խօսին, յայտ առնեն՝ եթէ
զգաւառ իմն խնդրեն։ * Ո ի եթէ 15
զայն յիշէին՝ ուստի եկինն, դարձ
մանակ դառնալոյ անդրէն։ * Ա՛յ 16
ուանիկ աղնուականի իմն ցանկա-
ցեալք են. այսինքն է՝ երկնաւորին.
վն սրոյ ոչ ամօթ համարի աՀՃ կոչել
նոցա զՔաղաքաւ. * ՀԱաւատովք մատոյց աբ 17
րահամ ի փորձութիքն իւրում զիսա-
ակ պատարագ. և զմիամօրն մատու-
ցանէր, որոյ զաւետիսն ընկալեալ էր։

զան

26 շէ՛ր ի՛ մեզս։ * Արուեար համարեցաւ
պնախատինանք քո, քան զմեծ ու՛ր ինն
պեանն այլ. քան առ ժամանակ մի վայե
համարեցաւ չարչարիլ ընդ ժողովր
կոչիլ որդի դստեր փարաւնի։ * աւ 2. 11։
25 ծնեալ, Թաքուցաւ ամիսս երիս ի՛ 2. 2։
Հարց խրտց. քանզի տեսին կայտառ
զմանուկն։ * և ո՛չ զանգիտեցին ի՛ Գ.Ընդ.
24 Հրամանէ թագաւորին։ * Հաւա 1. 17։
տով մովսէս խրտև ածեաց՝ ուրացաւ Գ.Ընդ.
23 րեաց։ * Հաւատով մովսէս խրտև Գ.Ընդ.
Ելեւ, և վա՛տ ակերսաց խրտց պատուի՛ 50. 23։
Ջանիէն խրտս յիշեց վերս որդւոցն Ով.Եբ.
22 խրտց։ * Հաւատով յովսէ՛փ՝ ի վախ 47. 31։
և երկեր եպապ ի՛ ծագ գաւազանին Ով.Եբ.
Հանդերձելոց իրաց օրհնեաց խոհակ 27. 27։
21 կոչեացի քեզ գաւակ։ * Այդ ի՛ մտի 21. 12։
յաղթութեանել ա՛ծ։ ուստի և յառակս 9. 7։
20 ընկալաւ զնա։ * Հաւատով վասն Ով.Եբ.
Հանդերձելոց իրաց օրհնեաց խոհակ 27. 27։
19 զյակոբ և զեսաւ։ * Հաւատով յա՛ 39։
կոբ՝ ի մեռանիլ իւրում, զիւրքան Ով.Եբ.
չիւղոք յորդւոցն յովսէ՛փու օրհնեաց՝ 48, 15։
և երկեր եպապ ի՛ ծագ գաւազանին Ով.Եբ.
18 *Առնում ասացաւն, Թէ ինձ հնակաւ Ով.Եբ.

զանձուցն եդիպատցւոց. քանզի հայէր
ցհատուցումն վարձուցն հատուց
մանս։ * Հաւատովք թողին զերկիրն 27
եդիպատացւոց. և ոչ երկնչէր ի ցաս
մանէ թագաւորին. զի զաներեւոյթն
իբրև զտեսեալ համբերեաց հասա
Ութ. րեցաւ։ * ‖ Հաւատովք արար զաս 28
32. 21. սիկն և զհեղումն արեանն. զի մի՛ ա
ոակիչ անդրանկացն մերձենայցէ ի
Ութ. նա։ * ‖ Հաւատովք անցին ընդ ծո 29
14. 22. կարմիր՝ իբրև ընդ ցամաք երկիր. զորոյ
զփորձ առեալ եդիպատացւոցն՝ ընկղմե
Ութ. ցան։ * ‖ Հաւատովք պարիսպքն երի 30
6. 20. քովին անկան. շուրջ եկեալ զնոքօք
Ութ. զեօթն օր։ * ‖ Հաւատովք բախաբ 31
3. 1. պառնիկ ոչ կորեաւ ընդ անհաւատսն,
ոորոյ ընկալեալ էր զլրտեսսն խաղա
ղութիւն։ * Կու արդ՝ զի՞նչ եւս ասացից. 32
զեղէք բաւական ժամանակ պատմե
լոյ վասն դեդեօնի, բարտակայ, սամսո
նի, յեփթայեայ, դաւթի, սամուելի,
և այլոց մարգարէիցն։ * ‖ Որք հաւա 33

գօթեցին զարդարութիւն. հասին ա
ոաւք պարտեցին զբնութիւնս առիւծ

ա՛ռաջեց. խոյին զբնդրանս առիւծուց։
34 * Ո՛չ ինչուցին զզօրութիւն հրոյ սպրդ-
ցան, ի բերանոյ սրոյ. զօրացան ի տկա-
րութենէ. եղեն զօրաւորք ի պատե-
րազմի. առին զբանակս օտարութ-
35 * Կնկալան կանայք ի յարութիւն զմե-
ռեալս իւրեանց. կէսք կոչնչացեցան,
և չէ ևս ընկալեալք զկիրկութիւն. զի
լսեաղոյն յարութեան հասանիցին։
36 * Այլ կէսք ջռանջանացա և զգանձից
զիարձ առին, զկտաւանացա և զբան-
37 տից. * Վհարկոծեցան. սղոցեցան.
փորձեցան. սպանմամբ սրոյ մեռան.
շրջեցան լեառնի մաշկօք, և մորթովք
այծենեօք. կարօտեալք նեղեալք.
38 չարչարեալք։ * Ո՛ր ոչ արժէ աշ
խարհ. յանապատի մոլորեալք, ի լե-
րինս և յայրս, և ի փոսաստս երկրի։
39 * Այս ամենեքեան վկայեալք ի
հաւատոցն. չէ ևս ընկալան զաւե-
40 տին։ * Ապատեալ վասն մեր լաւ-
ինչ զայն համարեալ, զի մի' առանց մեր
կատարեսցին։

Գլուխ Ժ.

1 Յերդումն առաքելոյն հարկանելոյ զանանիա եւ զկնի
նորա զսապիրա։

ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՍԱՂՄՈՍԵՐԳՈՒԹԵԱՆ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ,

ՃԺԷ ի

խրատս սա ժամանակն ի ս ուրախութ
ՃԻԱ * ան. յընդունելոյ զայր քուին ն
, խրատուն ի կամ
քա սա սակաւ ժամանակս ըլ
հօրն հոգւոց՝ և կեցցուք ի սո
ջամ ևս առաւել հնազանդեսցուք
նիմք խրատիչն , պատկառիմք
խոհեմք լեզ՝ և ոչ որդիք
ամենեքեան բաժանորդք եղեն
եթէ առանց խրատուս լինիցիք, որով
դիմ է , զայր ոչ խրատիցես հայր
դիս մատուցեալ է ի ձեզ ա
առս համբերութեամբ կայք. իբրև յոր
զամ որդի , զայր ընդունի * ի խրա
զայր սիրե՝ սրբ՝ խրատէ . տանջե
վհատիցին՝ յանդիմանեալ ի նմանէ
իբրև ըլ որդեակս խօսի . որդեակ
ցայք զմխիթարութիւնն , որ ընդ ձեզ
ռակ կացիք մեղացն . Ա՛ր մոռա
բութեամբ չամի պատուհասել հակա
բակ՝ և լքանիցիք . ի չհաւա
զի մի՛ աշխատաք լինիցիք անձամբք ձեր

Թուխ, այլ սրամտութիւնե. քայց յիւրոյ
պատուէ խաղալութիւնե նուաստ կրնէ
լոյն հատուցանէ յարդարութիւն։ ՚Ա ՚ա 12
սրոյ պէհուա լքէ լա՝ եազ ունկա կնոտա
հասուածեցիք։ * ՚Ա՝ զշուխիդա ուղիղ 13
արարիք ասիկ չերտց. վի մի՛ որ կաղն
խիկ՝ դ լորնցի. այլ մանաւանդ բժշ
կեսցի։ * ՚Ո՝ խաղալութիւնե զչհուո եր 14
թիք. առանց սրոյ ոչնչ առանկ գնիր։ 15
Ո՝ գիւշ լերուք գուցէ ոք յեռանիլ 1
գառնիցի՝ ի չնորհացն ՚ա. մի՛ ոք ար
մատ դառնութիւն ի վե՛ր երեւեալ նո
ղիցէ՝ և նովաւ բազումք պղծիցին։
Ա՝ ոք պոռնիկ՝ կամ պիղծ * Ա՝ ի բերև 16
ջս. 33։ գեւաւ. որ ընդ միոյ կերակրոյ զան
դրանդութիւնն վաճառեաց։ * Գ՝ ի
Ա՝ ոնգ. ոնգ՝ գի թեպետ ու և յետոյ կամեցաւ
ջս. 38։ ժառանգել զօրհնութիւնն, խոտան
եաց գուտաւ։ գի տպաշխարութիւնե տեղի ոչ
եդիտ. թեպետ և արտասուօք խնդ
Ա՝ ոնգ. րեաց զնա։ * ՚Ո՝ ի՞չ էք մատուցեալ 17
ջս. 21։ ուռալէր, և միդուկ, և մատաղեալ
ՀԵ՝ ՚ա՝ ՚ա՝ ՚ա

19 և խաւսեցաւ, և մթնաւ։ * Ալր փոխեցաւ
հնձել՝ և բարբառ պատգամացաւ. ուս
տի՝ որք լուանն, հրաժարեցան, զի
20 մի՛ կրկին սգի առնու բանն։ * Բանիցէ
ոչ հանդարտեին հրամանին։ ‖ Թէ ‖ Ելից։
21 պէտ և գազան մերձենայր՝ ի լեառն՝ ԻԹ. ԻՁ.
քարկոծ լինէր։ * Եւ այնպէս ահա
գինն էր տեսիլն. զի և մաքսէս ասէր.
եթէ զահի հարեալ եմ, և դողամ։
22 * Այլ մատուցեալէք՝ ի սիոն լեառն,
և՝ ի քաղաք աստուծոյ կենդանւոյ՝ երկնի
կինն. և՝ ի բիւրաւոր բանակս հրեշ
23 տակաց։ * Եւ յեկեղեցին անդրանի
կաց գրեալոց յերկինս. և առ դատաւո
րն ամենեցուն աստ. և յոգիս արդա
24 րոց կատարելոց։ * Եւ՝ ի նորոց կտա
կարանաց միջնորդն յս, և՝ ի հեղումն
արեան նորա՝ որ առաւել խօսի քան
25 զհաբէլին։ * Ո՛ զգոյշ լերուք՝ զու
ցե հրաժարիցէք յայնմանէ՝ որ խօ
սեցաւն. զի եթէ նոքա ոչ կարացին
զերծանիլ հրաժարեալք յայնմանէ՝
որ յերկրին հրամայ տայր. այլ եւ
ոչ մեք, եթէ յերկինսն դիմ

իւանոս զարձուցանիցեն ք։ * Արդ ձայնն 26
զերկիր շարժեաց յայնժամ. և այժմ
Ա Կնդէր. խոստացեալ է, և ասէ. ։ միւսանգ
Ե. 7. գամ շարժեցից, ոչ միայն զերկիրս՝ 27
այլ և զերկինս։ * Այլ միւսանգամայն
յայտ առնէ զշարժելոցն, իբրև զե-
ղելոց փոխիխումն. զի հաստատուն
կացցեն անշարժքն։ * Ա ՚ որով զթա 28
զաւորութի անշարժ ընկալեալ, պինդ
կալցուք զնորհան, որով պաշտեմք
զնա հաճոյ աչիւ, և զողութիք։
Ի Օր. * Զի հանդերձ այժ մեր հուր ծախիչ է։ 29
Դ. 24.

ԳԼ։ ԺԲ։

Ա Ալտարի առաքելութենէ տէրունեան ։
Ա Աստի է ամենաօրհնեալն և փառաւորեալն
շնորհն և պատիւն։ 7 Ձորէն է բառնալ զշ
խոչն ի միջէ եկեղեցոյ պանդխտիս. ազգին, որ զշ
զբռնութիւն, առնէզհնազանդութիւն։ 18 Ցորդորէ
ազգին վասն իւր և ազգին վասն նորա։

Եղբայրասիրութիւն հաստատեսցի
առ ձեզ։ * Ո՛ օտարասիրութ
Թի մի մոռանայք. ։ զի այնու ոմանք
յայն

ցանգիտաս ընկալան զհրեշտակս ։ 1.Պետ.
Յուշ լեցին ձեզ կապարալքն նոյ թէ 4. 9.
դուք ընդ կապարալք էիցեք ։ և զարեալ 2 Պետ.
բնաւալքն , նայ և դուք իսկ մարմնաւորս 13. 2.Թ
եք * Պատուական ամուսնութիւն յամենի 19. 18
և սէր անկողինն ։ բայց զշնացս և զպոր
նիկս դատեսցէ Աստ * Խարէք անարծա
թասիրք լինիցին ։ բաւականս համա
րիլ որչափ ինչ ի ձեռս իցէ ։ քանզի
ինքն իսկ ասաց ։ ոչ թողից զքեզ և Եբրա.
ոչ լքից վայր հարից ։ * Այլ զի համարձ 1. 5.
ձակ լիցուք ասել ։ Տէր ի իմ օգնա Սաղմ.
կան , և ես ոչ երկեաւցի , զի արասցէ 117. 6.
ինձ մարդ։ * Հիշեցէք զառաջնորդս
ձեր , որք խօսեցան ձեզ զբանն Աստ .
հայեցեալք ելս գնացից նոցա , նմա
նօղք եղերուք հաւատոցն * Այս քա
երեկ . և այսօր . նոյն և յաւիտեանս
* Խառնեալ պէսպէսեան յօտարս
ձայնս մի՛ դանդաղիք ։ զի լաւ է շնոր
հօք հաստատուել զսիրտս ։ և ոչ կերա
րսով . որովք ոչինչ օգտեցան , որք
պնդեցին զնացին։ * Ունիմք մեք զսո
ղան , աւասիկ ոչ աւանդն զնշխանուիմ

զայն՝ եւ մի՛ յոտս ոտից հանեսցէ. զի այն
իցէն եւ ձեր. զի ընդ-դէմ բերէ արտասո-
ւոց ձերոց՝ ոսկի իմն եւ արծաթ, որ ի
ցեղն ձեր. ✠ ի նմանէ տգիտին վա՛ ա-
սա՛ղ ընտրեցաք ձերոց. ու հպատակ կա
ցեալ ընդ-դէմ ես ամենայնի. զի եւ այնպիսի պատա-
ճառ մահու՛ան գտանիցես ի քեզ. ✠ զարհուրելի՛ եւ
շրթանոյ խոստովանողաց յանուն ն՛ր. զի
նոքա մատուցանեն պատարագ օրհնու-
թեան յամենայն ժամ՝ այլ այնոցիկ զպատու-
ական խնդրուածքն ✠ ի՛ ձեռն ի՛ր ա-
ռաքեսցէ առ ամենայն ինչ՝ որ ի նմա հաճոյ
կայ. ասեալ յանձն զնոսխատինս նոր.
կինն. առեալ յանձն զնոսխատինս նոր.
կիսիք եւ ըղձայք առ նոա արտաքոյ բանի
քոյ դրանցն չարչարեցաւ. ✠ ի՛ւդ՝ ո՞ր
թով արեամբն զիւ-ղեղուլուրդն, արտա
կինն. ✠ ո՞ր արդ եւ յայ՛ զի արբեցաք իս
մարմնիցն այրիկն ագռաւաբոյծ բանա
ի՛ ձեռն քահանայապետին, նոյնոցնով
ձեր արիւնն՝ի արբուիցի՛ն վա՛ մարդա
Ա՛ ասա՛ բանին. ✠ ո՛ի արդ անասունք մատ
Ձաշակել՝ ոչ զի պարտական զայնչափ ոչ

զՀոգին սուրբ ձեզ՝ որք ի նմանէ իցեն
դատ ձերով. և ամենայն արբեցաւ
դատ ձեր։ * 24 Ելից զԵրուսաղէմ ամենայն առաքեալքն
դատեցան, եւ զձեզ։ ընդ որում, եթէ վարագոյն
մեր զտիմոթէոս զարձակեաւն առ
ձեզ. ընդ որում, եթէ վարագոյն
զձեզ։ * 25 Եւ ձանաչէք զնեղութիւնն
թուլեան. քանզի սակաւուք գրեր
ձեզ ներգործէ՝ անառակ բանիւս մեծիմեծ
յաւիտեանս. ամէն։ * 26 Ելից զԵրուսաղէմ
ի ձեռն յոյժ քոյն. որում փոյթ
և արտասուօք ի մեզ զհաճոյսն առաքել
բարութեան՝ առնել զնոսա։ * 27 քան զի ձեռնադրեցան զնոսա ի մեզ
յաւիտենական ուխտին զոր մեր կո
ւոց զհովիւն հօտից զմեծն արեւամբ
նաւ խաղաղութեան ողջ եհան ի մեռեալ
զայն։ 28 մինդամայն պատուասիրեցայք ձեզ։ * Ելից
ուրբ աղաչեմք, զի զայն առնիցէք զի
բարեաւթ գնացս ցուցանիցէ։ * 29 Եւ առա
բարեաւթ միտս ունիմք. յամի կամիմք
մեր. զի հաստատութեամբ գիտեմք եմք
ոչ յօդուածէն եւ ուղիղ արարեք զի

Ընտրեալ ձեռագ. ամին.
Լիացաւոց հոգ. * Ը. հնարիք բնդ. ամե.

Պատարագ այս յղեալ եղեւ յԱստուծոյ ի
ձեռն պիծկոպոսի.



ԹՈՒՂԹ
ԿԱԹՈՂԻԿԱԿԱՆ
ԵՐԱՆԵԼՈՑՆ
ՅԱԿՈԲՈՍԻ
ԱՌԱՔԵՑՒՈՑ
Վկայեմ Ես առաքեցարուք։

1 Այրեցան առաջեալն յակոբոս յորդորէ առաքելական՝ երկնեալոյս։ 3 Համբերութեանն ածէ՝ խոտորեալսն։ 5 Այտուածոյ է խնդրելն իմաստութեանն։ 10 Պարծանս հեծատոնից է խոնարհութեանն։ 12 Երջանիկ է համբերողն փորձառուց։ 19 Պարտ է լինել առաւտուխոս և ցամք՝ ի բարկութեան։ 22 Եւ հոտուտել շնորհացն աւց։ 26 ասիցել զաշակերտ։ 27 լինել պայծառ-նեղելոց։

ՅԱԿՈԲՈՍ ԱՍՏՈՒԱ ԾԱ

Ծոյ և տէն մերոյ յի քի ծառայ։ երկուսունասան աղդացդ։ որք ի սփիւռս էք՝ ողջոյն։

*Ի՛ ուրախասէր քե արժանի

Համարիջիք երբեմնիք, յորժամ՝ ի պահ
պահս փորձուածք՝ ի միջ անկանիցիք.
Ա Յակոբ. * Պիտասջիք՝ զի հանդիսս ձերոց հա
ե. 3. ւատոցն յօրինել գործէ զհամբերու
թիւն. * Եւակ համբերութիւնն գործ կա
տարեալ ունի. զի եղիջ ողջանդամք
և կատարեալք. և ոչինչ ինձաքեալ
* Ահա թե որ՝ի ձէնջ չեղէ նուազեալ
յիմաստութէ, խնդրեսցէ յԱստ, որ
տայ ամենեցունց առատապէս՝ և ոչ նախա
Ա Յակ. տէ. և տացին նմա: * Խոյզ խնդրեա
ե. 7. 8. և ցեղ հաւատով՝ և մի երկմտեսցէ. զի
21. 22. որ երկմտանէ՝ նմանէ հողմակոծեալ
Ա Յովհ. և տատանեալ ալեաց ծովու: * Ա՛յ
11. 24. ակնկալեցին մարդն այն առնուլ ինչ Տեա
Ղուկ. * Ո՛ եւ որ երկիրս՝ առանց հաստա
11. 9. տուածեան է յամ ձանապարհս իւր:
Ա Յովհ. 14 * Պատճառացի եղբայրք խոնարհ՝ի բարձ
1. Պետ. 16. րութիւն իւր: * Ո՛ր ոք մեծամտանի
ե. 24. իցէ՝ ի խոնարհութիւն իւր, ‖ քանզի
Մատթ. իբրեւ զծաղիկ խոտոյ անցցէ: * Ո՛ի
14. 13. ծոյնեցաւ արեւ հանդերձ խարշահա
Ղուկ. և ցամաքեցոյց զխոտն. և թօթա
գլ. 6. փեցաւ ծաղիկն նորա, և կորեաւ վայ

չուիմ երեւոյ ներ. Նոյնպէս և մեր
ծառուն հանդերձ շահիւքն իւրովք
զրանեաղ ի այլ
ոտն հասիլ երիցն փորձնայ. զի ելիցէ ընդ
տիր ևս զառանիցն, առ ի զպատակն կէ
նայ, զոր խոստացաւ սիրելոյն իւրոյ
Ա՛ր որ ոք ի փորձոսէ իցէ
ցի՝ ըմբռնէ զայլ փորձիմ. զի ես ածանիւթ
ի չարաց. փորձէ զես և ոչ գիտէ
կուրծքն իւրոյ ցան
զանգուածս հիւսեա ցանկու ընկեն յոյսից
զիմաց ծնանիմ. և մեզքն կատարեալ
ի խաչիւք և զպատուէ
իմ սիրելիք. ի ես աստ ոտս ուղիք բարիք
և աստ պատուի զ կատարեալ զի ոչ
տուստ ես ինձեալ առ ի հօրէն լուսոյ.
յորում չիք փոփոխումն և կամ չրջ
ղայ աստղ երե. Ամենեցեալ ծնաւ զմեզ
բանիւք ճշմարտութեան լինիլ մեզ պտուղ
ինչ ստացուածոց ներ. Խոնարհիք
քանիւք ճշմարտութեան լինիլ մեզ պտուղ

զու լինիս արդեօք, և այլոց ոչ ներես
քան զաս. այո, ես, ի հօրէ այսմ
հանդերձ։ այլեւ
Նաւտրուի։ Արդարեւ այո՛ եւ ասես
զու իւր, այլ զբաղեցուցանիցէ զանիրա
նաւտրուի լինիլ եւ ոչ առանձինն զնե
լինել երանելի։ Որպէս որ կամիցի կրօ
առնուլ զարծաթոյնն նա յատնել ընդ
ցի, ոչ եղեւ նա լոսղ մոռացուի՝ այլ
աղաւոթէն հայկեայ, և ի նմին հաց
Ուակ որ յատեալ ի կատարել օրէնս
և անդէն մոռացաւ թէ որպիսի ոք եր
հայեցեալ եւտես զինքն և զանց արար։
իւր որ ծնանիցի ի հայելոյջ։ Որ
մարդոյ՝ որ պղտցեալ հայիցի երեսս
ինչ բանին՝ և ոչ առնուլ, նման է նա
զանձինս։ Որ
նին։ և ամէն լսողք միայն համարեսցին
զոգիս ձեր։ Ի
ընդ աթոյս։ որ կարօղն է կեցուցանել
ջիւ հեզութեամբ ընդունելիք զբանն
ջամաղեղուն, և զկաւելուածս չոր
ոչ գործէ։ Արդ՝ ի բաց թօթափեալ
քարկութիւն մարդոյ զարդարութիւն Աստ

զանձն յաշխատիցն։
Թեան խրատանց, անապատս պահել

ԳԼՈՒԽ Ե.

1 Պատուիրէ անձանց լինել զգօն հպատակս և
աղօտաց։ 8 Ի գիրեւանդութենէ խիղ։ 12 Լինել ո-
տոստիճան։ 14 Հաստատուն կալոյ գործոց և
դիմակաց ոգւոյն անհոգից մարմնոյն։

Ընդարձակ իմն, ‖ մի՛ աշատուիք ու-
նիցիք զհաւատան ձեր մեծով յի-
քե. որ ասէն և փառաւոր։* Լուիր մեզ
յի ժողովուրդ ձեր այլ որ ունիցի մա-
տանի ոսկի՝ և հանդերձս պայծառս։
մատանիցն անդր և ազքատ ոք՝ ի հան-
դերձս աղտեղիս։* Հայիցիք ընդ այն՝
որ ունիցի զհանդերձս պայծառս և
ասիցէք՝ եթէ դուն հոս առատ պատ-
ուով։ և ցաղքատն ասիցէք՝ եթէ յոտն
կաց դուս այսոր։ կամ թէ՝ ոչ, դիր ոտ
առ պատուհանդանի իմոյ։* Ոչ
հայ դուս այսոր։ կամ թէ՝ ոչ, դիր ոտ
խոշիցէք յանձինս՝ և լինիցիք դատա-
ւորք չարութեան խորհրդոց։* Լուր
սիրելիք իմ սիրելիք
պա

Ա.Ո.
Ա.Ո.
Ա.Ո.

ձեր խոստացաւ սիրելից իւրոց։ Եւ
առաքէ՛ զ ժառանգաւորսն արքայու-
խարհին, որք են մեծատունք հա-
այսոքիւ զեղբ՛ երկնից զաղքատս ու

թարձրադլուխ պարծի ողորմութիւնն
ասէ ոչ առնելոցդ ողորմութիւն. քանզի
ասէ ոչ առնելոցդ ողորմութիւն. քանզի
ատ դատաստանաւ։

Գլ. Ե.

4 Ո՞վ* ինչ օգուտ իցէ եղբարք իմ, եթէ
հաւատս ունիցի ոք գործս ոչ
5 ունիցի. միթէ կարիցեն հաւատքն տալ
ասիցէ ոք հաւատս ունիմ՝ և գործս ոչ
6 ունիմ։ ցուցէ ինձ զհաւատսդ քո առանց
գործոց, և ես ցուցից քեզ զիմ հաւատս
7 իմով գործովք։ դու հաւատս ունիս՝ եթէ
Աստուած միոյ է. բարւոք առնես. և դեւք
8 հաւատան, և սարսին։ * կամիս գիտել
ով մարդ անուտ, զի հաւատքդ
9 առանց գործոց մեռեալ է։ * Ոչ
Աբրահամ հայր մեր, ոչ արդարեն ի գործ
22. 9 ած
զոհ

Ծոց արդարացաւ՝ հանեալ ի սեղանն
զարդին իւր զհատակ պատարագ ։
*Յետանէք , զի հատուցէն եղեն գոր 2
Ծակիցք գործոց նը։ և ի գործոցն
տի հատուցն կատարեցան։ *Այս կա 2
ՈՇմն. տարեցաւ գիրն՝ որ ասէ ։ ||հատուած
ԺԵ. 6. աբրահամ յիւծ ։ և համարեցաւ նմա
Ես. օմ. յարդարուն ։ և կոչեցաւ բարեկամ
ԻԱ. 2. ծայ ։ *Յետանէք , զի՛ի գործոց արդա 2
Գաղ. ըանայ մարդ՝ և ոչ ի հաւատոց միայն ։
2. 9. *Այնպէս և ||առաքեալ պոռնիկ՝ ոչ ա 2
ՈՇնտա. պաքէն՝ի գործոց արդարացաւ ։ ըն
2. 4. կալեալ զլուտեսան՝ ըստ այլ ճանապարհ
արձակեաց ։ *Ո՞ր օրինակ մարմին 2
պատանց հոգւոյ մեռեալ է ։ այնպէս
և հաւատք առանց գործոց մեռեալ է ։

Գ. Ի. Գ.

Ի ամենի առաքելոց ի վերայ այլոց ։ Ի
ամէն շրջան է իբրեւ գիտաւ ։ Ի ու փծուածպատ
ման չունի ինչ գործանս, զի իշատաշ ևնչանոն, գիտա
նաւ ասպանդաւ ու վիճակաւ ևէտաւ ։ Հայրիկն
գիտակութեան ի խոտվայդ, իսկ երկնայինքն
գիտակութեան։

Ար ։ բառում վարդապետութ լինիլ
Տէր ։ Ես ։ Ես ։ Ես

ՅՀԲ

Ա՛ր

Ա՛ր

Ա՛ր

ձեզ, ցուցցէ ի բարւոք գնացից ըզ
դործս իւր հեզութեամբ իմաստութեան։
4 * Այլ եթէ նախանձ և դառնութիւն
և հակառակութիւն ունիցիք ի սիրտս
ձեր, մի պարծիք սուտ առնել զճշմարտու-
15 թիւնն։ * Ոչ է իմաստութիւնս այս
իջեալ ի վերուստ, այլ երկրաւոր,
չար, և դիւական։ * Զի ուր հեր-
ձումն և նախանձ, անդ է անկարգութիւն,
և ամենայն իրաւք չարիք։ * Իսկ վերին իմաս-
տութիւն, նախ զի սուրբ է, ապա խաղա-
ղարար, հեզ, դիւրահաւան, լի ողոր-
մութեամբ, և պտղովք բարեաց, անդ
խիղճ, առանց կեղծաւորութեան։
Պտուղ արդարութեան, խաղաղու-
թեամբ սերմանի այնոցիկ, որք առնեն
զխաղաղութիւն։

Գ-Ի ; Գ-Ի

ոգեպատ կինէ յոնատոդէ կէտոս։
ինչ ասել զտեղեն և զտատապարեալ զտե-
ղիսն ։ ի ։ ոչ ։ ի ։ ոչ ։ ի ։ ոչ

յայս անուն քաղաք. Հղիցուք անդ
առեալ ; այսօր՝ և վաղիւր երկիցդու-
առեալ զընկերն ; ահաւասիկ էն . որք
կորուսանել : * ¶ Ոչ ի հոս՝ որ դիւ-
և դատաւոր՝ որ կարօղն է փրկել և
ոչ՝ այլ դատաւոր։ * Ո՞վ ես օրինադիր
բինան դատիցես՝ ոչ առնօղ օրինացն
բասէ՝ և զօրինան դատէ ։ Եթէ զօ-
դատէ զեղբայր իւր՝ զօրինան բամ-
եղբարք. որ բամբասէ զեղբայր՝ կամ
ցե զնեզ։ * Ո՞վ բանբասիք զմիմեանս
հեցարուք առաջի սէն և բարձրացու-
խոնարհեսցի զնե՛ր ի տրտմութիւն։ * Առնար ¶ Ա.Պետ.
ծաղը ձեր՝ի սուգ դարձցի . և ուրա-
պեցարուք՝ սգացարուք՝ և լացէք .
արտասուք զսիրտս՝ երկմիտք։ * Ցառա
Արբեցէք զձեռս մերազործք. և ուրի՛ կ
ձեցարուք առ ա՛ծ՝ և մերձենայցի առ
լեցի փախստական առ՛ի ձենջ։ * Ա՛ռ
և կացէք հակառակ չարախօսին . և
*Հնազանդեցարուք այսուհետև այ՝ Գ.Պետ.
ուակ կայ՝ տայ շնորհս խոնարհաց ։ յ. ՀԴ.
առէ ։ ¶ ասր անբարեաւանդից հակա՛ Ա.Պետ.

ասարիմ ձեզ. վաճառեսցուք, և շահեսցուք: 14 Որք ոչ գիտէք զվաղիւնն
ցուք: * Որք ոչ գիտէք զվաղիւնն
* Որպիսի ինչ են կեանք ձեր. զի ի
րեւ գոլորիկ հաց. որ առ սակաւ մի
թեւեալ՝ և ապա պակասեալ. փոխա
նակ զի ասէիք՝ եթէ եւս կամիցին՝ և
կեցցուք, արուցուք զայս ինչ կամ
զայն: * Ուր արդ պարծիք յամբարտա
ւանութեան ձերում. ամ այսպիսի պար
ծանք չարութիւն է: * Որ ոք գիտէցէ
զբարին, և ոչ առնիցէ՝ մեղք են նմա:

ԳԼՈՒԽ Ե.

1 Ալեծոռունք, որ լայեն զվիշտս ձեզոց, ձէ
նան գոռոզութիւնք: 2 Հարիւրեակի է շատ օրինա
ւոր մարգարէին՝ յօժոյ, և երկիր: 12 Խոստո՛ւ և
դարձ է յերդմանց. 13 ազգաս առնել՝ վաս
նէս և վասն հիւանդութեանց. 19 առանցնորհութեան

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ

ցէք՝ և ողբացէք՝ ի վերայ թշուա
ռութեանց, որք գալոց են ի վերայ ձեր:
Հարստութիւնք ձեր ոչնչացեալ են. և հան
ձերդ

ձեր և ասկի ժանգահար՝ և ժանգ նոցա
լինի ձեզ ի վկայութիւն. և կերիցէ զը
մարմինս ձեր. իբրև զհուր գանձե
ցէք աւուրցն յետնոց։ * Ահա ասկի գոչեցին զ
վարձք հնձակացն՝ որք գործեն զանդա
ձեր, առ ձեզեան. զոկեալն ի ձէնջ
աղաղակէ. և բողոք հնձողացն ես հաս
յականջս տէր զօրութեանց։ * Վայրկ
ցայգ ի վեր երկրի՝ և զեօսայք. անու
ցէք զսիրտս ձեր իբրև աւուր սպան
մանն։ * Ո՛ դիկեցիք, սպանիք զարդարն.
որ ոչ կայր ձեզ հակառակ։ * Երկայ
նամիտ լերուք եղբարք մի՛ մինչև ի
գալուստն տէր։ ահա հնձակ երկայնա
մտեալ սպասէ պտուղոյն պատուական
երկրի. մինչև առցէ կիսանուխ և զա
ւհատանն։ * Երկայնամտեցէք և դուք.
և հաստատեցէք զսիրտս ձեր. զի գա
լուստ տէր մերձեալ է։ * Ո՛չ տրտմե
ցուցանէք զմիմեանս եղբարք՝ զի մի՛
դատիցիք. ահաւասիկ դատաւորն առ
դուրս կայ։ * Օրինակ առէք, եղ
բարք՝ չարչարանաց և երկայնմտու
զմարգարէսն՝ որք խօսեցան յանուն

տէր

ա. Ղեւտ. բեղի. ‖ եւ յաղօթս եկայց՝ եւ՚չ տեսայ
Ես մարդ էր իբրեւ զմեզ չարչար *
աղօթք արդարոյ յօգնականութիւն.
քաջ հիմնիկք. քանզի յոյժ զօրաւորք են
զօթս արարեք ի վերս միմեանց զմեղս. եւ
վան եղիւ բուք միմեանց զմեղս. ու
ևյան Ես մարդ էր իբրեւ զմեզ չարչար *
խոյժ դուժ եաւ՝ Թողցին նմա։ ևյան
յարուսցէ զնա Տէր. եւ է Թէ մեղս ինչ
ւատով փրկեսցին զհիւանդն այն՝ եւ
զով յանուն տէն։ * Ես աղօթքն հա
թասցեն ի վերնի աղօթս. օծցեն իւ
կոչեսցէ զերիցունս եկեղեցւոյ՝ եւ ա
սասցէ։ * Հաւանդանայցէ ոք ի չէնչ
կացցէ. բերկրեսցի ոք, սազմոս ա
ա շտանայցէ ոք ի չէնչ, յաղօթս
կեղծաւորութիւն ինչ անկանիցիք
ձեր՝ այն այս. եւ ոչն, ոչ, զի մի՛ ի
կիր՝ մի յայրինչ երդուսն. այլ եղիցի
՚մի երդնուցուք՝ մի՛ յերկինս՝ մի յեր
Ես յաւուրս զանգ զայմ ինչ երգարարք իմ,
բազմագութ է տէր՝ եւ ողորմած։
թիւք՝ եւ զիւատարութիւն տեսիչք. զե
ըմեցուք. զհամբերութիւնն յօրհաս լուծ
ան։ * Ի հաւատիկ երանելոք համբե
ցուն։ ևյան Ես մարդ էր իբրեւ զմեզ չարչար *

8	յերկիր զերիս սան և զվեց սիսեռ * Այլ	Ղ
	դարձեալ եկաց յաղօթս՝ և եւտուն եր	4։ 25։
	կինդ զանձրև՝ և բուսոյց երկիր զպ-	
9	տուղ իւր * ¶ Աղաւթք իմ, եթէ ոք	Ղ։
	ի ձէնջ մոլորեալ էցէ՝ ի ճշմարտութենէ	19։ 17։
	ձանապարհէ անտի՝ և դարձուսցէ ոք	Սէթ։
20	զնա։ * Կիսատացէ, զի որ դարձուսցէ	19։ 13։
	զմեղաւորն ի մոլորութենէ ձանապարհէ	Մ։
	իւրմէ, փրկեսցէ զոգի իւր ի մահու	18։ 15։
	նէ՝ և ծածկեսցէ զբազմութիւն մեղաց։	Ղ։
		17։ 3։

ԹՈՒՂԹ ԵՐԱՆԵԼՈՅՆ ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Գլուխ Ա՝ոմանց։

1 Պետրոս առաքեալ պատուոյ գոհանայ աստ
ուածոյ վերածնութեան։ 10 Հրաշալութիւն շնոր
հաց ոչ է նոր ինչ։ 12 որոյ հրեշտակք իսկ ցան
կան։ 16 Ցուցանէ՝ի վերս աքս։ 18 Զի
ամենայն գինն ոչնչական հոգւոյն։ Զոր որոյ նոյն
յորդորէ՝ի սէր եղբայրական։

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔ-

ԵԼ * Յիսուսի Քրիստոսի, ընտրեալ
ըստ ծանաւթեան Հօր Աստուծոյ, ի սրբու
թիւն Հոգւոյն, ի հնազանդութիւն, եւ ցօղ
մարմնոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ Շնորհք ձեզ
եւ խաղաղութիւն բազմասցի։ Օրհնեալ
է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի, որ ըստ առատութեան իւրոյ

ասացէք. եւ ուրախ ձեզ անձամբ ես միա-
նալ ձեզ. զի հայրեցաւորք իմաց ես հա-
ւատոյ որ այժմ ի ձեզ հայելոց է, ընդ-
որ ոչն ասելիք եւ սիրելիք. ՈՂՋ * 8
եւ ի պատուի յայտնութեանն յիսի քրիս-
տոսի. ձեզ գոսա ի զովութիւն եւ ի փառս.
կան պատուականաց է. որ ի նմա փոր-
ձառացն առաջի քան զոսկի կորստա-
կան ՈՐՈՇՈՒՄՆ * 9
իրացեղ արտաքոյ էիք ի պատճէն փոր
այժմ սակաւիկ ինչ ըստ պատշաճի
նակս. ՈՐՈՎ ուրախ լինիջիք, որք
կութիւն, յայտնիլ ի յետին ժամս պահ
եղիք հաւատովք ի պատրաստեալ փր
ձեզ: ՈՐՔ * 10
ամենայն մարգարէքն որ պատկեցան ի
նեցք եւ յանդիմանեցան, եւ յանդիմա
յարուցեն զի քեզ ի մեռելոց * 11
վերստին, ի յայտն կենդանիս. ի ձեռն
զամենայն իւրովքն ծնեալ զմեզ
հայր ամեն մերոյ յիսի քեզ. որ ըստ բա
ՈՐՀՆԵՑԱ * 12
քեզ: ՀՆԱՐՀՔ ի ձեզ և խաղաղութիւն
զանգուածիւն ի հեղուսիս արեանն յիսի
ամ հօր. արքայութիւն հոգւոյն. ի հինգ

ա աւետարանդ թեքեն։* Ընկալեալ
զկատարումն հաւատոցն ձերոց զոդ-
ացն փրկութիւն։ ։ Ա տերոյ փրկուե
խնդրեցին, և քննեցին մարգարեքն,
որք վասն ի ձեզ լինելոց կրին շնորհ
մարգարէանային։* Քննեին յորու
որք վասն ի ձեզ լինելոց կրին շնորհ
և յորպիսի ժամանակս զուշակէր ի
նա Հոգին քրի. որ նախ զչարչարանացն
քն վկայէր՝ և յետ այնորիկ զփառացն։
Որոց և յայտնեցաւ իսկ. զի ոչ ձեր
անձանց, այլ մեզ մատակարարէք լի
նէին նոցին. որք այժմ պատմեցան
այնոքիւք, որք աւետարանեցին ձեզ
Հոգւովն սրբով, որ առաքեալն յերկ
նից, զոր ցանկային տեսանել գունեա
ընդ աղօտ հրեշտակք։

Ա Որով պնտեալ զմիջս մտաց ձերոց,
զուարթացեալք բովանդակ սպասեք
ցիչք հասելոյ ձեզ շնորհացն ի յայտ
նութեան յի քրի։* Որպէս զորդիս հնա
զանդութեան, մի կերպարանեալ ա
ոաջնովք ձերովք անգիտութեանց ցան
կութիւքն։ Այլ ըստ սրբին՝ որ կոչեաց
զձեզ՝ և դուք սրբք յամենայն ձերս ըն

ծատկո
բութիւն
շնորհի
ոյ։

16 նիջեալք։ * Ա ՚ն որոյ գրեալ է՝ ՚ի ԵՒԹԵ ՚ի Ա՚ն Եսա
17 եղիցի՛ սուտք սէրք՝ զի ես սէր եմ։ * Ա՚ն ես ՚ի 11 44։
թէ հայր կոչիցէք զայն, որ ՚ի առանց ես 19։ 2։
անկաւտուիլ ես դատ ըստ իւրաքանչիւր ես 20։ 7։
գործոց. ապա երկիւղիւ զձերոյ ՚ի 20։ 12։
պանդխտութեան ժամանակս դնասջիք։ 10։ 17։
18 * Վխտասջիք, զի ոչ ապականացու ՚ի Ա՚ն 1։ 6։
արծաթեղինօք՝ եւ ոսկեղինօք փրկեաց 1։ 11։
ցայգ՚ի ձերոց ունայնութեան հայրենից Պետր.
19 տուր դնասցիցեն։ * ՚ի Ա՚ն պատուական 2։ 6։
արեամբն քրիստոսի անբիծ եւ անսպ ՚ի 1։ Պետր.
20 բաւ զառնիւս։ * ՚ի որ յառաջ ծանօթ էր՝ 6։ 20։ ես
նախ քան զ՚ի սկզբանէ աշխարհի. եւ 7։ 23։
երեւեցաւ՝ ի վախճան ժամանակաց վ՚ս Ա՚ն 9։ 14։
21 ձեր։ * ՚ի որք նովաւ հաւատացիք յա՚ն ՚ի 1։ Ցհ՚ն
որ յարուցին զնա՚ի մեռելոց, եւ ես նմա 1։ Ցհ՚ն
փառս. զի հաւատն ձեր եւ յոյս ի ես 1։ 7։
22 յա՚ն։ * Ո՚ անձինս ձեր սրբեալ հնազ Ցհ՚ն
զանդութիւք ճշմարտութեան, ես ի զայր 1։ 5։
սիրոյ առանց կեղծաւորութեան, ի
սէր սրտիւ սիրել սերտիւք զմիմեանս։
23 * Ո՚նդ՚ի վերստին ոչ յապականելոյ
այլ անապականելոյ
ցուկն, կենդանի, եւ մշտնջենական

Ոչ այլ։ քանզի ես եմ ։ * ։ Ընդդէմ ամ մարմին 24
40. 6։ իբրեւ զխոտ է. եւ ամ փառք մարդոյ
Սէրտ։ իբրեւ զծաղիկ խոտոյ. խոտն չորացաւ
14. 18։ ցաւ՝ եւ ծաղիկն թօթափեցաւ ։ * ։ Դու 25
Յովէլ։ քանն ոմն մեայ յաւիտեան. այսինքն է
1. 10։ քանն, որ ի ձեզ աւերեալ եցաւ ։

Գլ. Բ.

1 Յորդորէ զինել զայրագին ոգեղէն զինուորսն ի պատերազմ
ընդդէմ նիւթական վիշապին ի պատերազմ։ 4 Հոգեւոր
ծառայքն են ընդդէմ մարմնաւոր կռապաշտին։ 11 Եւ
պատուիրէ չարչարեալ ոգեղէն զինուորսն ի պատերազմ
հնազանդել կառավարչաց, եւ զօրքն հպատակել
իւրեանց թագաւորին։ 18 Պատրաստութիւն
ծառայողաց։ 20 Յանէ ի վերանալ գոյից
ընծայ ըստ օրինակի գրելոյն ։

Գլ. Բ. Ի բաց թօթափեալ ։ այսուհետեւ 1
զամ չարութիւն եւ զամ նենգու
թիւն, եւ զկեղծաւորութիւն, եւ զնա 2
խանձ, եւ զամ չարախօսութիւն ։ * ։ Իբ
լիս զարդի ծնեալ մանկունս խօսուն։
4. 22։ եւ անխարդախ կաթին փափաքիցէք
Պետ։ զի նովաւ աճիցէք ի փրկութիւն ։
3. 8։ *Ընթ ձաշակիցէք զի քաղցր է տէր ։ 3

4 Այր որ մատուցեալ ի վեմն կենդա- Եբրա. Ե. 12. 1.
նի, որ թէպէտ ի մարդկանէ անար
դեալ, այլ առ յայն ընտրեալ և պատ
5 ուական է, * և դուք իբրև զվեմս
կենդանիս շինիք տաճար հոգևոր, յա
նապատ քահանայութիւն մատուցանել
հոգևոր պատարագս՝ հաճոյս ՅՍ, ի
6 ձեռն յԻ. քրի, * վասնզի կայ ի գիր
քին. || Թե ահա ասիկ դնեմ ի սիոն || Ես. ԻԸ.
վեմ ընտիր, գլուխ անկեան պատ 28. 16.
ուական, և որ ի նա հաւատասցէ՝ մի Հռով.
7 ամաչեսցէ։ * Ձեզ այսուհետև հաւա Թ. 33.
տացելոց է վէմ պատուական. բայց ան || Սաղմ.
հաւատից, || վէմ, զոր անարգեցին ՃԺԸ. 22.
շինողքն, նա եղև գլուխ անկեան, Գործ.
8 * և վէմ գայթման, և վէմ գայթակ Դ. 11.
ղութեան նոցա, որք գայթակղեցան ապա Մատ.
ւսամբեալք ի բանին, յոր և եդանն։ ԻԱ. 42.
9 * Ա՛յլ դուք ազգ եք ընտիր, թագա Կաղթ.
ւորութիւն, քահանայութիւն. ազգ սրբ, Դ. 11.
ժողովուրդ սեպհական, զի զքեզ
առաքինութիւնս նորին քարոզեսջիք այնմ, որ || Պետ.
զձեզ ի խաւարէն կոչեաց յիւր սքան Ա. 2. 23.
10 չելի լոյսն, * || որք երբեմն չէիք ազգ Հռով.
Թ. 25.

վասն զի պատուէրն տիկնոջ ի ձեռն այրոյն էր։
Եւ այր նորա ոչ գիտէր զայդ։ Եւ ինքն ոչ
ինչ ունէր հոգալ զայլ ինչ բայց միայն
զկերակուրն։ Եւ ոչ ինչ ունէր հոգալ զայլ
ինչ բայց միայն զկերակուրն։ Եւ ոչ ինչ
ունէր հոգալ զայլ ինչ բայց միայն զկե-
ր

կ՚ընտրեցիք. սուրբ վիճակն բժշկեցայք.
զանց անտես, ու խղճմտի արդարութեան
3 Հաւատոյ Ա. Ընդհանրական Ե. 427
Հաւատոյ Ա. Ընդհանրական Ե. 427
Հաւատոյ Ա. Ընդհանրական Ե. 427

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ Ա. 1

ՀԱՆԴԷՊ ԱՅՍՊԷՍ ԵՐԵՒԵՑԱ ԵՒ ԿԱՆԱՅՔ Ի
ԵՐԵՍՍ, ՈՐՔ ԵՍ ԱՌԱՔԻՒ ԹԱԳՄԱՊԱՏԱՒԻՔ
ԹՔ ՀԵՂՈՒՔ ԵՒ ՀԱՒԱՏԱՐՏՈՒԹԻՆ ՀՈԳԻ
ԾԱԾՈՒԿ ԱՐՈՒՆՆ ՄԱՐԴՈՅ. ԱՆԵՂԾՈՒ
ԱՊԱՇՈՒՀԱԼ ՊԱՀԵՍՏՈՒՔ ՁԱՌԱՅԵԼ։ ՅԻՍ
ԱՒՐՔ ԵՒ ՈՍԿԵՀՈՒՏ ԾԱՆԱԿԱԼՔՔ, ԿԱՄ
ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԻՒՐՈՅՆ ԱՐՏԱՔՈՒՍՏ. ՀԻՒ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՍԱՑ ՅԱՅՍՊԷՍ
ՅԱՂԹԱԴԱ ԿԱՆՈՆԱՑ ՁՆԱՑԻՑ՝ ԱՐ
ՀՅԵՆՆ ՆՈՔԱ ԱՊԱՍՏԱՄԲՔ Ի ԲԱՆԵ ԱՆ
ՆԻՒ ԱՐԱՆՑ ԻՒՐՔԱՆՑԻՑ. ՁԻ ԵՒԹԵ

ԳԼՈՒԽ Ա

ՍԿԶԲՆԱԴԻՒ ԵՒ ԿԱՆԱՅՔ ՀՆԱՐԱՒՈՐ ԼԻ
ՆԻԼ ԱՐԱՆՑ ԻՒՐՔԱՆՑԻՑ. ՁԻ ԵՒԹԵ
ԱՆԴՐԵԱՍ ՆՈՔԱ ԱՊԱՍՏԱՄԲՔ Ի ԲԱՆԵ ԱՆ
ՅԱՂԹԱԴԱ ԿԱՆՈՆԱՑ ՁՆԱՑԻՑ՝ ԱՍ
ՈՒՆՑ ԲԱՆԻՆ ԻՍԿ ՀԱՒԱՏԱՑԻՆ։ ԳՈՒՆ *
ԱՒԵԼ ԵՐԿԻԵՂԷՔ ՁՆԵՔ ՊԱՐԿԵՇՏ ՁՆՈՂԱՑ
ԱՐԴԵՒ ԼՈՒՑԱՒՈՐ ՀԻՒ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ։ *
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԻՆՔԱՆ ՅԻՍՈՒՍ ԳԱԼՈՂ ՅԱՌԱՋ
ՅԱՅՍՊԷՍ ԱՍԱՑ ՆՈՔԱ ԱՊԱՍՏԱՄԲՔ Ի ԲԱՆԵ ԱՆ
ՅԱՂԹԱԴԱ ԿԱՆՈՆԱՑ ՁՆԱՑԻՑ՝ ԱՍ
ՈՒՆՑ ԲԱՆԻՆ ԻՍԿ ՀԱՒԱՏԱՑԻՆ։ ԳՈՒՆ *
ԱՒԵԼ ԵՐԿԻԵՂԷՔ ՁՆԵՔ ՊԱՐԿԵՇՏ ՁՆՈՂԱՑ
ԱՐԴԵՒ ԼՈՒՑԱՒՈՐ ՀԻՒ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ա. 1

ՀԱՆԴԷՊ ԱՅՍՊԷՍ ԵՐԵՒԵՑԱ ԵՒ ԿԱՆԱՅՔ Ի
ԵՐԵՍՍ, ՈՐՔ ԵՍ ԱՌԱՔԻՒ ԹԱԳՄԱՊԱՏԱՒԻՔ
ԹՔ ՀԵՂՈՒՔ ԵՒ ՀԱՒԱՏԱՐՏՈՒԹԻՆ ՀՈԳԻ
ԾԱԾՈՒԿ ԱՐՈՒՆՆ ՄԱՐԴՈՅ. ԱՆԵՂԾՈՒ
ԱՊԱՇՈՒՀԱԼ ՊԱՀԵՍՏՈՒՔ ՁԱՌԱՅԵԼ։ ՅԻՍ
ԱՒՐՔ ԵՒ ՈՍԿԵՀՈՒՏ ԾԱՆԱԿԱԼՔՔ, ԿԱՄ
ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԻՒՐՈՅՆ ԱՐՏԱՔՈՒՍՏ. ՀԻՒ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՍԱՑ ՅԱՅՍՊԷՍ
ՅԱՂԹԱԴԱ ԿԱՆՈՆԱՑ ՁՆԱՑԻՑ՝ ԱՐ
ՀՅԵՆՆ ՆՈՔԱ ԱՊԱՍՏԱՄԲՔ Ի ԲԱՆԵ ԱՆ
ՆԻՒ ԱՐԱՆՑ ԻՒՐՔԱՆՑԻՑ. ՁԻ ԵՒԹԵ

ԳԼՈՒԽ Ա

ՍԿԶԲՆԱԴԻՒ ԵՒ ԿԱՆԱՅՔ ՀՆԱՐԱՒՈՐ ԼԻ
ՆԻԼ ԱՐԱՆՑ ԻՒՐՔԱՆՑԻՑ. ՁԻ ԵՒԹԵ
ԱՆԴՐԵԱՍ ՆՈՔԱ ԱՊԱՍՏԱՄԲՔ Ի ԲԱՆԵ ԱՆ
ՅԱՂԹԱԴԱ ԿԱՆՈՆԱՑ ՁՆԱՑԻՑ՝ ԱՍ
ՈՒՆՑ ԲԱՆԻՆ ԻՍԿ ՀԱՒԱՏԱՑԻՆ։ ԳՈՒՆ *
ԱՒԵԼ ԵՐԿԻԵՂԷՔ ՁՆԵՔ ՊԱՐԿԵՇՏ ՁՆՈՂԱՑ
ԱՐԴԵՒ ԼՈՒՑԱՒՈՐ ՀԻՒ

զրբ յուսացեալք եկին յամօ՝ զարդարեցին
զանձինս հնազանդիլ իւրեց աթոռց։ ‖ Ձ
18. 12. * ‖ Ապ և սատա՝ զի հնազանդ եր աբ
բահամու. և ասէր իւր կոչեր զնա. որպ
եղէք դուք որդիք. բարեպարծք եկեղ
և՝ոչ կասկածեցին՝ և՝ոչ՝ի միջէ ինչ
երկիւղէ. * ‖ Ամենայն և արք իմաս ‖ Ա
տուեալ քննակեացին ըստ նոսա, իբրև 7. 3.
ոսկար անօթ ոչ առնիցեն պատուիւ կա
նանց՝ իբրև ժառանգակցաց շնորհացն
կենաց. զի մի խափան լինիցին աղօ
թիցն ձերոց. * Այ զգուխս ասէ՝ զի ‖ Ի
համամիտք իցէք՝ համակարիք. եղ ‖ Ի
բայրասերք՝ ազնուագոյնք՝ յոնարհք 17. 1.
* ‖ Ա՛ի զչար փոխանակ չարի հատու Հռ.
ցանել. կամ բամբասանս ըստ բամբա 12. 17.
ասանց. այլ զսորին հակառակն՝ օրհ ‖ Ա
նել. զի յայս իսկ կոչեցայք՝ զի զօրհ 5. 15.
նութի ժառանգիցէք.
* ‖ Օ՛ի որ կամիցի զկեանս սիրել՝ և ‖ Գ
տեսանել զաւուրս բարիս, լեզ
ուսցէ զչերս իւր՝ի չարութենէ, և ‖ Ա
զ շրթունս իւր՝ի չխօսելոյ զնենգու 3. 13.
թիւ. * ‖ Խոտորեսցի՛ի չարէ. և ա ‖ Ի
2. 16.

զի անարատութեամբ զնէ զձեզ մերձենալ
ի վերայ ի վէր ձեր մեռանել. արդարոյն
ծացն։ * ի ՀՕ ։ ի և զի միանգամ վասն
կատարման , յաւուրսն զորս չարչարեալ
բարեգործեաց , եթէ կամիցին աստուածք
բարւոք գնացից ի քէն։ * ի ՀՕ ։ ի լսել
յամօթ լինիցին՝ որք բամբասանն զձեր
ցաւնս. զի որում չարախօսիցեն զձէնջ՝
և երկիւղիւ , ։ ունիցիք բարս քաղ-
վս յուսոյն ձերոյ։ * ՀՅ։ Հեղուեալ
նի ամք , որ խնդրիցէ զբանն . որ ե
Պատրաստք լիջէք տալ պատասխա
ի սիրտս ձեր։
ի՝ զի զնոյն զբն զբաշ առնիցիք
նձ մի՛ երկնչիցիք . և մի՛ խռովիցիք
թէ , երանեալ էք դ . բայց երկիւղած
չարչարիցիք ևս յաղագս արդարո
Նախանձաւորք լինիցիք։ * ՀՅ։ Ա
չարչարիցիք զձեզ՝ ի ձեր բարւոյն
վս չարագործաց։ * Ա՝ ոչ իսկ
կանչեաք յաղօթս ձեր . երեսք տէր ի
ղութիւն . և երկիցէք զՀոգւոնէ
քաշեցէք զբանէ . խնդրեցէք զխաղաղ

ցէ առ աՅծ. թէպէտ և մեռաւ մարմ-
նով, այլ կենդանի է հոգւով։ Որով
և ոգւոցն՝ որք էին ի բանտին, եր-
թեալ քարոզեաց։ Որք ի հին ապա-
տամբեցան։ Յորժամ ներէր նոցա
երկայնմտութիւն յաւուրս Նոյի. յորս
տապանն կազմէր. յոր Նոքա զուն-
այսինքն՝ ոգիք իբրև ութ անձինք
ի ջուր անտի։ Որ և զձեզ ընդ նմին
օրինակի կեցուսցէ մկրտութիւն. ոչ
զմարմնոյ աղտն՝ ի բաց ընկենլով՝ այլ
զբարուք մտացն հանդէս առ աՅծ՝ ի
ձեռն յարութեանն Յիսուքրիստոսի։ Որ
աջմէ ած, երթեալ յերկինս. ի հնա-
զանդել նմա հրեշտակաց՝ իշխանու-
թեց և զօրութեց։

Ա. Պետ. Գ. 18 — Դ. 1

18 Քրիստոս մի անգամ մեռաւ մեղքերի համար, արդարը՝ անիրաւների փոխարէն, որպէսզի մեզ մատուցէ Աստծուն։ Նա մարմնով մահուան մատնուեց, բայց հոգով կենդանացաւ։ 19 Եւ հոգով գնաց քարոզեց բանտարկեալ հոգիներին, 20 որոնք անհնազանդ եղան հնում, երբ Աստծու համբերատարութիւնը սպասում էր Նոյի օրերին, երբ տապանը շինուում էր։ Այդ տապանի մէջ մարդկանցից ութ հոգի միայն փրկուեց ջրի միջոցով։ 21 Եւ այդ ջուրը, որ նախապատկերն էր մկրտութեան, այժմ փրկում է նաև ձեզ, ոչ թէ մարմնի կեղտը հեռացնելով, այլ մաքուր խղճմտանքով Աստծու առաջ՝ Յիսուս Քրիստոսի յարութեան միջոցով։ 22 Նա երկինք բարձրացաւ եւ գտնւում է Աստծու աջ կողմում, հրեշտակները, իշխանութիւնները եւ զօրութիւնները հնազանդ են նրան։

աչ ուսի դատել վկեանդանիս և զմեր
զպատասխանի այնմ, որ ի պատուա
Թիք, և հայհոյեն։ * Արք տայցեն
ձեզ՝ ինոյն անկարգութեն վերկուե
Թիք, անօրէն կռապաշտութիք։
Թիք, անաստակութիք, արբեցու
ջութիք՝ ցանկութիք գինեհարու
մանն հեթանոսաց. որք գնայեն գի
տ անցեալ ժամանակն լինելոյ կա
և առ ժամանակին։ Հանգիր քաւականն
թեց՝ այլ ըստ կամացն ոչ կեցցէ զայլ
դարձ՝ ի մեզաց։

Վասն չարչարելոյն մարմնով վասն մեր,
և դուք ի նոյն միտս վառեցարուք։ զի որ չարչարի մարմնով, դա
դարձ՝ ի մեզաց։

Վասն չարչարելոյն մարմնով վասն մեր,
և դուք ի նոյն միտս վառեցարուք։ զի որ չարչարի մարմնով, դա

պիցին։ * Այլ երբեմն հաղորդեսցի
նիցի, ոչ թէ օտար ինչ երեք ձեզ գո-
ուանդն ինչ՝ որ ի մորձումն ձեզ լի-
12 * Այրելիք՝ մի օտարոտի համարել զե-
Գ.Կ. ղեր։ յաւետ յաւետենից։ ամէն։
4, 2. յոխ քահի։ որում փառք և զօրութիւն
11.Կոր. զի յաւժի փառաւորեացի ած՝ ի ձեռն
6. 12. երբեմն՝ ի զօրութենէ զոր շնորհէ ած։
Հով. պատգամ. եթէ ոք մատակարարիցէ՝
2. 14. այլ։ * Եթէ ոք խօսեսցի՝ երբեմն զոյց
Փիլիպ. առ հաղարապետս պէտս շնորհացն
1. 13. 2. զնոյն մատակարարել։ երբեմն զբար
Եբեր. և ընկալաւ շնորհս ինչ՝ ի միմեանս
12. 13. արտունջելոյ։ * Ուրաքանչիւրոք ոպ-
Հով. բասելոք լինիլ ընդ միմեանս։ առանց
10. 12. ծածկել զբազմութիւն մեղաց։ * Օտա-
Ա.Պետ. սերտս ունիլ ընդ միմեանս։ զի սէր
4. 8. յաղթեսցէ։ * Ախքան զամ, զսէր
այսուհետեւ՝ և լերուք զգուշութիւնք
վախճան մերձ է։ զգաստացարուք
ցին ըստ ամ հոգւով։ * Մերձեցուն
մարդկան մարմնով՝ և կենդանի լինի
խոստացեալ է։ զի գաւառացին ըստ
ուն ալս։ * Ո՛ի ասէն իսկ և մեռանելոց

ԺԶ.

Ի թուականութեանն Ասայ թագաւորի Հրէաստանեայ սկսաւ Ամրի թագաւորել ի վերայ Իսրայէլի ամս տասն եւ հինգ։ Եւ արար Ամրի զչարն առաջի Տեառն, եւ գործեաց զամենայն չարիս քան զամենեսեան որ էին առաջի նորա։ Եւ գնաց ընդ ամենայն ճանապարհս Երոբաամայ որդւոյ Նաբատայ, եւ ընդ մեղս նորա զոր գործեաց Իսրայէլ, եւ բարկացոյց զՏէր Աստուած Իսրայէլի ընդ ունայնութիւնս իւրեանց։ Եւ զայլ բանս Ամրիի զոր գործեաց, եւ զհզօրութիւնն զոր արար, ոչ գրեալ են ի մատեանս բանից աւուրց թագաւորացն Իսրայէլի։ Եւ ննջեաց Ամրի ընդ հարսն իւր, եւ թաղեցաւ ի Սամարիա։ Եւ թագաւորեաց Աքաաբ որդի նորա փոխանակ նորա ի թուականութեանն Ասայ թագաւորի Հրէաստանեայ։ Եւ թագաւորեաց Աքաաբ որդի Ամրիի ի վերայ Իսրայէլի ամս քսան եւ երկու ի Սամարիա։ Եւ արար Աքաաբ որդի Ամրիի չարն առաջի Տեառն քան զամենեսեան որ էին առաջի նորա։ Եւ եղեւ նախ քան զի գնայր ընդ մեղս Երոբաամայ որդւոյ Նաբատայ, եւ առեալ կին զԵզաբել դուստր Ենոբաղայ թագաւորի Սիդոնացւոց, եւ գնաց եւ պաշտեաց զԲահաղ, եւ երկիր զնա։ Եւ կանգնեաց զսեղան Բահաղայ ի տանի Բահաղայ զոր շինեաց ի Սամարիա։ Եւ արար Աքաաբ զանտառն, եւ յաւելոյց Աքաաբ առնել զբարկացուցանելն զՏէր Աստուած Իսրայէլի քան զամենայն թագաւորս Իսրայէլի որ էին առաջի նորա։

Յաւուրսն նորա շինեաց Քիէլ Բեթելացի զԵրիքով։ Ի Աբիրամ անդրանկի իւրում հիմնադրեաց զնա, եւ ի Սեգուբ կրտսերի իւրում կանգնեաց զդրունս նորա, ըստ բանի Տեառն զոր խօսեցաւ առ Յեսու որդի Նաւեայ։

ԺԷ.

Եւ ասաց Եղիա Թեսբացի, որ էր ի բնակչաց Գաղաադայ, առ Աքաաբ. Կենդանի է Տէր Աստուած Իսրայէլի, որում կայ առաջի նորա, եթէ չիցեն ամք սոքա տեղի ցօղոյ եւ անձրեւի, բայց ըստ բանի բերանոյ իմոյ։ Եւ եղեւ բան Տեառն առ նա՝ եւ ասէ. Գնա՛ ընդ արեւելս, եւ պահեա զանձն քո առ վտակաւ Քարիթ, որ է ընդդէմ Յորդանանու։ Եւ ի վտակին ուտիցես, եւ ես հրամայեցի զագաւնիսն սնուցանել զքեզ անդ։ Եւ գնաց եւ արար ըստ բանի Տեառն, եւ գնաց եւ բնակեցաւ առ վտակաւ Քարիթ, որ է ընդդէմ Յորդանանու։ Եւ հացս ի բերանոյ ագաւնեաց բերէին նմա, եւ միս առաւօտուն, եւ հաց եւ միս իրեկուն, եւ ի վտակէն ուտէր։ Եւ եղեւ յետ աւուրց, եւ ցամաքեցաւ վտակն, զի ոչ եղեւ անձրեւ ի վերայ երկրի։ Եւ եղեւ բան Տեառն առ նա՝ եւ ասէ. Յարի՛ գնա՛ ի Սարեփթա Սիդոնացւոց, եւ բնակեսցես անդ. ահա հրամայեցի անդ կնոջ այրւոյ սնուցանել զքեզ։ Եւ յարեաւ գնաց ի Սարեփթա Սիդոնացւոց, եւ եկն ի դրունս քաղաքին, եւ ահա կին այրի հաւաքէր փայտս, եւ կոչեաց զնա Եղիա եւ ասէ. Բեր ինձ ջուր ի սափորի, եւ արբից։ Եւ գնացեալ բերէր նմա, եւ կոչեաց զնա եւ ասէ. Բեր ինձ հաց ի ձեռն քո։ Եւ ասէ կինն. Կենդանի է Տէր Աստուած քո, եթէ ոչ է ինձ հաց, այլ միայն բուռն ալեւրոյ ի սափորի, եւ սակաւ իւղ ի սրուակի. եւ ահա ես երկու փայտս հաւաքեմ, եւ մտից եւ արասցեմ զայն ինձ եւ որդւոյ իմում, եւ կերիցուք եւ մեռանիցուք։ Եւ ասէ ցնա Եղիա. Մի՛ երկնչիր, մտի՛ արա որպէս ասացեր, բայց արա ինձ նախ ի նմանէ հաց սակաւ, եւ բեր ինձ, եւ ապա արասցես քեզ եւ որդւոյ քում։ Զի այսպէս ասէ Տէր Աստուած Իսրայէլի. Սափորի ալեւրոյն մի՛ սպառեսցի, եւ սրուակ իւղոյն մի՛ նուազեսցի մինչեւ յաւուրն յորում տացէ Տէր անձրեւ ի վերայ երեսաց երկրի։ Եւ գնաց կինն եւ արար ըստ բանի Եղիայի, եւ կերաւ նա եւ Եղիա եւ տունն նորա աւուրս բազումս։ Սափորի ալեւրոյն ոչ սպառեցաւ, եւ սրուակ իւղոյն ոչ նուազեցաւ, ըստ բանի Տեառն զոր խօսեցաւ առ Եղիա։

Եւ եղեւ յետ բանիցս այսոցիկ հիւծանէր որդի կնոջն տանտիրոջ տանն, եւ էր հիւանդութիւն նորա սաստիկ յոյժ, մինչեւ ոչ մնաց նմա հոգի։ Եւ ասէ կինն ցԵղիա. Զի՞ ինձ եւ քեզ, այր Աստուծոյ, եկիր առ իս յիշեցուցանել զանօրէնութիւնս իմ, եւ սպանանել զորդի իմ։ Եւ ասէ ցնա Եղիա. Տո՛ւր զորդի քո ինձ։ Եւ առեալ զնա ի գրկաց նորա, եւ տարեալ ի վերնատունն ուր նա բնակէր, եդ զնա ի մահիճս իւր, եւ կոչեաց առ Տէր եւ ասէ. Տէր Աստուած իմ, եթէ եւ զայրի զայս, որում ես հիւրընկալ եղէ, չարչարես զնա, ուրախ լինիցիս քո՞։

Կո : Ա.

Պատճառք ընծայութեան հոգւոյ : 5 Հնազանդութիւն
3 Պատրաստութիւն ի վարս : 8 Օրհնութիւն հոգւոյ
և յանապատութիւն : 10 Ընդդէմ առաքելոցն և
խնդրոյ փրկութեան : 13 Ակնկալ ի շնորհս
փոխ ելս հատատուէ ընծոտ ի շնորհս

Ա Ե Ր Ի Ց Ո Ւ Ն Ա յ ս ու հետև աղաչեմ,
ես Պետրոս, ի բոլոր եղբարցն, և վկայ չարչարանացն քրիստոսի. որ և հանդերձեալ փառացն յայտնելոց հաղորդ։ 2 Զոր
ծեցէք, որ ի ձեզ հօտոյ Աստուծոյ, վերատեսչութեամբ ոչ հարկաւոր լինիլ, այլ իբրև ակամայ, այլ կամաւոր ըստ Աստուծոյ. ոչ
այլ յօժարութեամբ։ Ա Ն Ի Ն իբրև տիրեն ժառանգութեանցն, այլ լինիլ օրինակ հօտին։ 4 Եւ
երբ երեւեսցի Տէրն հովիւ հովուապետին, ընդունիցիք զանթառամ փառացն պսակ։ Ո Ր Պ Է Ս
5 Նոյնպէս և երիտասարդք հնազանդեսջիք ծերոց։ Ա Յ Լ Ե Ն Ե Ա Մ
քինդ միմեանս զխոնարհութիւն ունիլ, զի Աստուած հպարտից հակառակի, և խոնարհաց տայ շնորհս։ 6 Խոնարհեցարուք ընդ զօրաւոր
ձեռամբն Աստուծոյ, զի զձեզ բարձցէ յաւուր այցելութեան։ 7 Զամենայն հոգս ձեր արկանել
ի նա, զի նա հոգայ վասն ձեր։ 8 Զգաստացարուք, արթնացարուք. զի հակառակորդ սատանայ
ձեր իբրև առիւծ մռնչող պտըտի, խնդրելով զոմն կլանել։ 9 Զոր հակառեցարուք հաստատուն
հաւատովք, գիտելով զնոյն չարչարանսն լինել եղբարց ձերոց որ յաշխարհի։ 10 Եւ Աստուած ամենայն շնորհաց, որ կոչեաց զձեզ
յյաւիտենական փառս իւր ի Քրիստոս Յիսուս, զի փոքր ինչ չարչարեալ զձեզ կատարեսցէ,
հաստատեսցէ, զօրացուսցէ, հիմնասցէ։ 11 Նմա է փառք և զօրութիւն յաւիտեանս յաւիտենից,
ամէն։ 12 Սեղեանիւ Սեղեանիւ գրեցի առ ձեզ, զի զայս ճշմարիտ շնորհս Աստուծոյ, յորում
կայք։ 13 Ողջունի զձեզ եկեղեցի որ ընտրեալ է ընդ ձեզ Բաբելոն, և Մարկոս որդի իմ։
14 Ողջունեցէք զմիմեանս համբոյրով սիրոյ։ Խաղաղութիւն ձեզ ամենեցուն որ էք ի Քրիստոս
Յիսուս։ Ամէն։

կայցէք։ * Ողջոյն տայ ձեզ՝ որ ի 14
բիւռ շնորհաց այդ՝ յոր հաստատեալ
ի վե՛ր սուրբն վկայեր։ զի և այս ճշմա
շատե զբեցի առ ձեզ վիճեցուել։ ու
տարմի եղբօր, ոյոյ կարծեմ, փոքր՛ի 15
մին։ * Վ՛ձեռն սիղոնեանոսի հաւա
և փառք յաւիտեանս յաւիտենից։ ա 16
ցուածք։ կարողացուածք։ հաստա
ղէք չարչարակից։ Նա կաղղուրա 17
փառանքն՝ի՛ յայնմ որում փոքր մի և
որ կոչեաց զձեզ յիւր յաւիտենական
տարեր։ * Այս ամենայն շնորհաց՝ 18
թէ ձերոյ, յաշխարհի յանձինս կա
զնոյն անցս չարչարանաց եղբայրու
ատաստեալք հաւատովք։ զխոտաղիճ
* Սրուա՛ի դիմի հարկանիցիք հա 19
շրջի, և խնդրէ՝ թէ զո՛ կլանիցէ։
ասոյն ձեր սընոյ իբրև զառիւծ գոչէ։
Ա՛ղաւնն ձեր ուրուք և հակեցեք։ զի 20
ցէք՛ի նա։ զինաւ՛ որ հոգայ վա՛ր ձեր։
Ա՛մէն։ * Ժամանակի։ Ո՛ Տէր հոգւոց ձեր ընկե 21
ասաքեան այ։ զի զձեզ զարձրացուցէ՛ի
Ա՛մէն։ * Յոնարհեցարուք ընդ հզօր ձե 22

բաբելոն ընտրեալկից եկեղեցին է.
յհ և մարկոս որդի իմ. * Ողջոյն տալիք
միմեանց՝ի համբոյր սրբութեանէ. խա-
ղաղութիւն ընդ ձեզ ամենեսեան, որք
եք՝ի քրիստոս. ամէն.

ԹՈՒՂԹԱ

ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՑՆ
ՊԱՏՐԱՍ
ԱՌԱՔԵԼՈՑ
ԵՐԿԱՐԱԳՈՒ.

Գլուխ Ա՛ռաջիներորդ.

1 Զառնանցն առաջինեալ ամիսն՝ է հնամատեան
եղեալ տարեգրութեան ամին, առաջնոց օրից այն՝ է՛ էբրե-
ցիոյ ասէրկի: 2 Ա՛րարեալն պետրոս ծանա-
ցանէ զինի առեալ յաւիտենական հոգւոյն իւր.
16 պատուիրեալ չարչարանաց ի խափսիր լերինն.
19 Յարուցեալն ուրբաթաբան իւրոյն.

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԱՍ Ա

ԻՄՈՅՆ ԹԷՈՖԻԼԱ՝ զամենայն զոր սկսաւ Յի-
սուս առնել և ուսուցանել՝ մինչև յաւուրն յորում
պատուիրեաց առաքելոցն զոր ընտրեաց՝ Հոգւովն
Սրբով՝ և համբարձաւ յերկինս:

Եւ ասէ ցերկիր, կոյրք
տեսիցեն՝ ի նո՛ն մերոյ յի՛ք ի գիտուէն
իւ դատարկս և անպտուղս զձեզ հատ
յանձին կալեալ՝ և՝ ի տղն յաշխատեալ
սիրութիւնն զսէր, ։ * այսոհիկ ձեր
ատութիւնն զերեսայրութիւն, և երեսայր
թիւնն զնա՛ծ պաշտութիւն։ * Եւ նա՛ծ պաշ
թիւնն զհամբերութիւն, և համբերու
թիւնն զժուժկալութիւն, և ժուժկալու
նութիւնն զգիտութիւն։ * Եւ գիտու
թարեսիրք զառաքինութիւն, և առաքի
առեալ՝ ձերով հաւատովքն մատուցա
ցանկութեց աշխարհիս և յատակնութեց * Եւ
ցիմք հաղորդակից. փախուցեալ՝ի
զինք խոտք ամբք ա՛ծ եղէն բնութեն լինի
աւակն աւետ տեսք պարդևելք են մեզ։
չումիւ։ * Երով մեծամեծքն և պատ
որ կոչեցն զմեզ յիւր փառսն և վայել
հեալ՝ի ձեռն գիտութեն այնորիկ,
առ՝ի կեանս և յա՛ծ պաշտութիւն շնոր
ամ ինչ մեզ իւրոյ աստեղէն զօրութեն
սութեն այ, և յի՛ք ի՛ն մերոյ։ * Որով
ձեզ, և խաղաղութիւն բազմասցի զի

և զաչացուս՝ ի մոռացօնս դարձուցել
զարբուսի առաջնոց իւրոցն յանցանացն.
13 Եւ որոյ ի զգաստանալ առաւել փութայաս*
չինք՝ զի բարեացն գործովք հաստատ-
ուն զձեր կոչումն, և զընտրութիւնս պա-
հիցէք. զայս արարեալ՝ ոչ երբեք յան-
ցանիցէք. * Օ 14 ի այսպէս առատապէս
շնորհեսցի ձեզ մուտ՝ ի յաւիտենական
արքայութիւն Տեառն մերոյ և փրկչին յի-
սուսի. * Վասն այսորիկ միշտ ձեզ յիշել
ցուցանել վասն առնելոյ առաւել և զի-
տակացն՝ և հաստատեալոցն ընկեալ հա-
ւատալ ճշմարտութեանն. * Քանզի իրաւ
է մարմնոյս՝ զարթուցանել զձեզ յիշո-
ւմն ամենի աստ՝ զարթուցանել զձեզ յիշո-
տակաւք. * Վասնզի թէ վաղվաղակի ե
լինելոց մերկանալ յինէն մարմնոյս.
որպէս և Տէր մեր յայտ արար ինձ. * Եւ
ինքեան ամենայն ջանասցուք յետ իմոյ
ելանելոյ յայնմիկ՝ ունել զձեզ միշտ յոր-
ժամ ընդ իս էիք. զի և յետ իմոյ ելանելոյ յայնմիկ՝
հէք՝ առնիցէք զյիշատակս այսոցիկ.
Ա Ոչ ոք ոչ երբէք պաշտաշեալ ինչ
առասպելաց զկնի առ երթալ ցուցաք
ձեզ զնոյն մերոյ յի քի զզօրութիւնն,

և զգաստասին. այլ մեղկն եղիեալ ա-
17 կանատեսք նըր մեծութենն։* Հանդի
առեալ յայլ հօրէ զփառս և զպատիւ.
երկեալ այնպիսւոյ բարբառոյ՝ ի մեծ
վայելչութենէ փառացն անտի. ¶ Երթ Մատ.
18 դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ ես հաճ 17. 5
ձեզայ։* Եւ զայս բարբառ մեք իսկ
լուաք երկեալ յերկնից՝ որք ընդ նմա
19 իսկ եաք ի սբ լերինն։* Եւ ունիմք
հաստատուագոյն զբանն մարգարէա-
կան. որոմ եթէ անսայցէք բար-
ւոք առնէք. իբրեւ ճրագի որ տայցէ
զլոյս՝ ի խաւարչտին տեղւոջ՝ մինչեւ
տիւն լուսաւորեսցի, և արուսեակն
ծագեսցի՝ ի սիրտս ձեր։
20 * Այլ նախ այսմ գիտասկ լինիջիք՝ Պ. Ե.
21 զի ամ մարգարէութի իւրոյ գրոյ
լուծումն ոչ լինի։* Հանդի ոչ եթէ Տիմ. 12.
ընտ կամոյ մարդկան ետ՛ւաւ մար- 3. 16
գարէութի երբեք. այլ՝ ի հոգւոյն

ԳԼՒԽ Ե.

1 Ա՛ռեալ առաքեալքն զերկոսեան զդիտակիսն, որպէս
զի երեքին հրեշտակքն վերադիտէ՛ն ի սնդիմանէ, և ա՛ր-
դէ մարդիկն առնոյին, նման այն ի ժամանակս
զալստեան։ 10 Ցմոռասանն առաքեալսն հաստա-
տեալ ի պէտս չարչն և ի յոտիսդրելի ըստ
օրինացին Քրիստոսի։

ԵՒ ԻՆՔԵԱՆ ԵԻ ՏԱՌԱ ՄԱՐԴԱՐԵՔ ՚Ի ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆՆ՝ ՈՒՂԻ ԵԻ ԱՅԺՄ ՚Ի ՁԵՌՆ
ՂԵՒՂԴԵԱՆՆ՝ ՈՒՂԻ ԵԻ ԱՅԺՄ ՚Ի ՁԵՌՆ
ԼԻՆԵԼԻՆ ՏԱՌԱ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ . ՈՐՔ ԱՄԷՆ
ԴԵՐ ՄՈԾՈՒՆԵՆՆ ՀԱՐԱՒՈՒԾՈՒ ԿՈՐՍՏԱՆԱՆ
ԵՒ ՁՈՐՈՒ ՈՐՊՆ ԶՆԵԱՑՆ ՉԼԻՆ՝ ՈՒՐԱՑԵԱԼՔ
ՈՐ ՓՆԻՈՑ ԱԾՈՒՆ՚Ի ՎՐԷ ԱՆՁԱՆՑ ՁԵՐԱԲԱՀԱՆ ԿՈ
ՔՈՒՍՈՒ։ * ԱՒԴ ԲԱԶՈՒՄՔ ԱՆԿԵԱԼՔ ՀՈՐ
ԹԻՒԵՆ ՊՀԵՏՈՒՆՑ ԱՆԱՒԱԿՈՒԵՑՆ . ՎՐ
ՈՐՈՅ ՉԿԱՄԱՒՈՒՔ ՁԵՐՆ ՀԱՆԱՊԱՐՀ ՀԱՅ
ՀՈՒԹԵՑԻ։ * ԱՒԴ ԱԶԱՀՈՒԹԵՔ ՄՈԱՑԱԾ ԻՆ
ԲԱՆԻՒՔ ԱՒՆԻՑԵՆ ՁԵՌՆ ՎԱՌԱՆԴԵ .
ՈՐՈՑ ԴԱՍՏԱՍՏԱՆՆ ՚Ի ԲՆՆԵ ՈՉ ԴԱՍՏԱՒ
ԿՈՆԱՑ . ԵՒ ԿՈՐՈՒՍՏՆՑՆ ՈՉ ՆՈՒՐԾԵԱՑՆ
ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՔՆ ԵՒ ԱՄԲՈՂՋ ԺՈՂՈՎՈՑՆ
ՀՐԵՇՏԱԿԱՆ ՅԱՆՑԱՒ

թէ քանի զնա մեծամեծք, չայժմն զնա
թէ քանի զնա մեծամեծք, չայժմն զնա
18 * Եւ ար հրեշտակք զօրուըն եւ կարուղ
գոնք. չանուիսեն զիւրսան հայհոյել
մարհօղաք տէրսուն ժպիրհք, յանդ
ցանկուրթեց խեցն երկեաղք. արհ
նաւանդ, որք զհետ մարմնոյ պղծուլոյ
20 Ա՛ * Ջանս յաւուրն դատաստանի
ւորթէ. Եւ զանիրաւս պահել ի տան
6 * Վախճ ոսր զայծ-ապշտս փրկիչ ի փոր
անօրէնն գնացիք ճանապարհն տանջէր.
նց, օր ըստ օրէ զիւր զաչ հոգին նց
կայնչուսր աւդարն բնակեալ ի մէջ
8 փրկեաց. * Քանզի ականատես ե ու
թացեալ յանկարծ գիշուէն գնացիչ
7 ցաներ. * Եւ զարդարն զղովս ձանչ
նակ աս յոտա ամբարշտեալոյն կացս
դարձեալ յաշխուն, դատեցաւ. օրհ
զքաղաքս սոդովմացւոց եւ գոմորացւոց
9 խարհի ամբարշտեալոցն ած եաւ. * Ո
թէն քարող պահէց ի ջրհղեղէ ե
իւայ զաւրթերորդն զնոյ, զարդարե
10 ց. * Եւ չէ ի սկզբանն աշխարհի խնայեաց
ըսան, ե ած պահէլ ի դատաստանին. *
Ա
Ա
Ա

քոյ զհայհոյութեանն պատասխանի։
12 *Ա.Յէ սոքա իբրև զանխօս անասունս
ընդ բնած ինն բարուացն կեղծուածեալ եւ յա-
պականութիւն, որոց չենն գիտակ, հայ
հոյեն յապականութեան իւրեանց՝ եւ ա-
պականեացին։ * Կանչեալք ի վար-
13 ձուց անիրաւութեան. որք ցանկութիւն
զաւուրն փափկութեան համարին. բծ-
կանք՝ արատաւորք՝ փափկացեալք ի
պատիւս իւրեանց. լեալ չեզ իւրեանց
14 ճանակիցք։ * Ա.չս ունին հանգոյնս
պոռնկաց. անդադարս՝ ի մեղաց՝ պատ-
րել զանձինս յողդ-յողդացս. որք ունին
զսիրտ հարեալ զագահութեամբ. ման-
կունք անիծից։ * Ա.ողջ զուղղորդ
ճանապարհն մոլորեցան՝ զհետ եր-
Գծագ. 11 թեալ ճանապարհին բաղաամայ բե-
որ չ. 1 ւորի՝ զվարձս անիրաւութեան սիրեցին
16 *Ա.ր կշտամբանս իւրոյ անօրէնութեն
ստացաւ. զեշն անխօսութեան։ || Մարդկե-
Գծագ. 22. 28 ղէնն բարբառումն բարբառեալ՝ արգել
17 *Ա.յ։ || Գծագ. զմարգարէին զանօրէնութիւն։ * Ա.յս
12 պիսիկն են աղբիւրք անջրդիք՝ եւ մէգք
վարեալք՝ ի մրրկէ որոց աղջամուղջք

խաւարին յաւիտեան պահեալ կան։
18 *Այանզի զմեծ ծաբանս մեռուածց բար
բառեալ՝ պատրեն զիմաւթիւ ցանկու
թիւ մարմնոյ զայնոսիկ՝ որք ստոյգն փա- փա-
խիլ ինչ յայնցանէ՝ որք ի մոլորու
19 թիւ շրջիլին։ *Աոցա զազատու- չին
թիւն ծառայք են։ զի որով ի՞ւիք յաղ
20 թիւցի ոք, նորին և ծառայ է։ *Օ՛ի
եթէ փախուցեալք ի պղծուեցս աշ
խարհի գիտութեան տեառն մերոյ, և փրկ
չին յիւքի։ Եւ դարձեալ ընդ նոյնս շա
ղեալք պարտիցին՝ եղեւ նոցա վախճանն
21 չար քան զառաջինն։ *Օ՛ի լաւ էր նոցա
եթէ ըմբռնել զճա
նապարհ։ քանզի ծա
նուցեալ զար
դարուն նոցա սրբոյ՝ որ տուաւ իրա
22 նեան՝ և յետս կացին ի սո՛ւրբ պատուիրա
կէն՝ որ նոցա աւանդեցաւ։ *Արիեալ ի
նոսին որ ոչ
եթէ շուն դարձեալ ընդ սիրմ
23 թուր։ և խոզ լուացեալ ընդ սիրմ

Բաւարեալ։

Գլ. ՚ԺԱ. ՚Ժ.

ՀՈՎՍԵՓ ԱՐԻՄԱԹԱՑԻ ԵՒ ՆԻԿՈԴԵՄՈՍ

Ա Յետոյ խնդրեաց Յովսէփ Արիմաթեացի՝ որ էր աշակերտ Յիսուսի, բայց գաղտնի վասն երկիւղի Հրեայոց, զի առցէ զմարմին Յիսուսի. եւ հրամայեաց Պիղատոս։ Եկն ուրեմն եւ առ զմարմինն Յիսուսի։ Եկն եւ Նիկոդեմոս, որ եկեալ էր առ Յիսուս գիշերի առաջին, եւ բերեալ խառն զմուռ եւ զհալուէ իբրեւ հարիւր litras։ Առին զմարմինն Յիսուսի, եւ եդին զնա ի սաւանի մի հանդերձ խնկովք, որպէս սովորութիւն է Հրեայոց թաղել։ Եւ էր ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ պարտէզ, եւ ի պարտիզին գերեզման նոր, յորում ոչ ոք երբէք էր եդեալ։ Անդ ուրեմն եդին զՅիսուս վասն պատրաստութեան Հրեայոց, զի մերձ էր գերեզմանն։

Ա Ի ետ զայս ամենայն Յիսուս, եւ ասէ ցաշակերտսն իւր։ Գիտէք զի յետ երկուց աւուրց զատկի եղիցի, եւ Որդի մարդոյ մատնեսցի ի խաչել։ Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն եւ դպիրքն եւ ծերքն ժողովրդեան ի սրահն մեծի քահանային, որ կոչեցեալ էր Կայիափա։ Եւ խորհեցան զի զՅիսուս նենգութեամբ կալցեն եւ սպանցեն։ Ասէին ուրեմն։ Ոչ յտօնի, զի մի իցէ խռովութիւն ի ժողովրդեանն։

Ա Ռաքելոցն ասացեալ զայս, եկն Յիսուս ի տեղի մի որ կոչի Գեթսեմանի, եւ ասէ ցնոսա։ Նստարուք աստ մինչեւ երթեալ աղաչեցից զԱստուած։ Եւ առեալ զՊետրոս եւ զերկուս որդիս Զեբեդեայ, սկսաւ տրտմել եւ յուզել։ Եւ ասէ ցնոսա։ Տրտում է անձն իմ մինչեւ ի մահ։ Արարէք ինձ աստ արթուն ընդ իս։ Եւ անկեալ ի վերայ երեսաց իւրոց, աղաչէր եւ ասէր։ Հայր իմ, եթէ հնար է, անցցէ ի բաց ի ինէն բաժակ այս։ Բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու։ Եւ եկն առ աշակերտսն իւր, եւ գտանէ զնոսա ննջեցեալս։ Եւ ասէ ցՊետրոս։ Ոչ կարացէք մի ժամ արթուն ընդ իս լինել։ Արթնացարուք եւ աղաչեցէք, զի մի մտանիցէք ի փորձութիւն։ Հոգին պատրաստ է, եւ մարմինն տկար։ Եւ երկրորդ անգամ գնաց եւ աղաչեաց՝ ասելով։ Հայր իմ, եթէ ոչ կարէ զայս անցանել ի բաց, եթէ չիցէ ինձ խմել զայն, եղիցի կամք քո։ Եւ եկեալ գտանէ զնոսա դարձեալ ննջեցեալս։ Եւ թողեալ զնոսա, գնաց եւ աղաչեաց երրորդ անգամ՝ զնոյն բան ասելով։ Յայնժամ եկն առ աշակերտսն իւր, եւ ասէ ցնոսա։ Ննջեցէք ի մնացեալ ժամանակի եւ հանգուցէք։ Ահա հասեալ է ժամ, եւ Որդի մարդոյ մատնեսցի ի ձեռս մեղաւորաց։ Արուարուք, երթիցուք։ Ահա մատնիչն իմ հասեալ է։

Ա Ռ ՍՈՒՐԲ ՄԱՐԿՈՍԻ

Ա Ռ ՍՈՒՐԲ ՂՈՒԿԱՅԻ

Ա Ռ ՍՈՒՐԲ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ողջ զայնն կամին. եթէ երկինք եղեն
ի սկզբանէ՝ և երկիր՝ ի ջրոց և ջրով
հաստատեալ բանիւն ոյ * Ա որով
երեքեան աշխարհն ջրհեղեղեալ ապակա
նեալ կորեաւ * Իսկ այժմ երկինք
և երկիր նովին բանիւ դանձեալ են.
հրոյ պահեալք յօրն դատաստանի՝ և
կորստեան մարդկան։

ԵՐԿ Ա. Ոչ այս ևս մի լինգի ի ձեզնէ ծած *
կեալ սիրելիք. զի մի օր ուրն իբրև
պէտ՝ և հազար ամ իբրև
զմի օր։ * Ա Ջ յամենցունցէ այր զաւ
տեան՝ ոչ ոմանք յամր համարին. այլ
երկայնամիտ լինի առ ձեզ. քանզի չէ
կամի եթէ ոք կորիցէ. այլ ամենե
ցուն հասանիլ յապաշխարութիւն։
ԵՐԿ Ա. Այլ եկեսցէ օր տեառն իբրև գող * Ա
յորում երկինք ահագնագաւ անցցեն.
և բնութիւնք հրով կիզեալ լուծցին։ Ա
և երկիր՝ և որք ի նմա գործք գտանին
ցին։ * Ա Զի լուծանիլ այսպէս ամե
նեցունց՝ որպէս
երբեմն ջրհեղեղեալ
ողջ զայնն կամին. եթէ երկինք եղեն
ի սկզբանէ՝ և երկիր՝ ի ջրոց և ջրով
հաստատեալ բանիւն ոյ * Ա որով
երեքեան աշխարհն ջրհեղեղեալ ապակա
նեալ կորեաւ * Իսկ այժմ երկինք
և երկիր նովին բանիւ դանձեալ են.
հրոյ պահեալք յօրն դատաստանի՝ և
կորստեան մարդկան։

ԵՐԿ Ա. Ոչ այս ևս մի լինգի ի ձեզնէ ծած *
կեալ սիրելիք. զի մի օր ուրն իբրև
պէտ՝ և հազար ամ իբրև
զմի օր։ * Ա Ջ յամենցունցէ այր զաւ
տեան՝ ոչ ոմանք յամր համարին. այլ
երկայնամիտ լինի առ ձեզ. քանզի չէ
կամի եթէ ոք կորիցէ. այլ ամենե
ցուն հասանիլ յապաշխարութիւն։
ԵՐԿ Ա. Այլ եկեսցէ օր տեառն իբրև գող * Ա
յորում երկինք ահագնագաւ անցցեն.
և բնութիւնք հրով կիզեալ լուծցին։ Ա
և երկիր՝ և որք ի նմա գործք գտանին
ցին։ * Ա Զի լուծանիլ այսպէս ամե
նեցունց՝ որպէս

յօրն յաւիտենից. ամէն։

ՅՈՒԼԻՈՍ Ա.

ԷՆ յաւիտեան. Նմա փառք՝ եւ այժմ, եւ
ընդհանօք եւ գիտութեամբ ամենայնի եւ իրիկ
եւ առաւօտ գոհանալ Նմա ի խոստո-
վանութեան՝ եւ աւարտուած գոհանալ Նմա ի խոստո-
սահմանեալ՝ փոյթ անձին ունիցիք՝ ամբիծք
ապաւինեցեալ՝ յորս արդարութեան բնակի։
Եդ. ՈՒ ան որոյ սի՛ր եւ երկիւղ՝ այսոցիկ սպա
Նոր. Եւրկրի եւ աւետեացն Հայեցեալ
21. 1 Ցաղ. հեալք հալիցին։ * Ա՛ւրդ եւրկնից՝ եւ
Ցաղ. րեացք լուծանիցին, եւ բնութիք Տիդ-
66. 22 ան ան աւուրն ամենայնոցա՝ եւ երկիր՝ Հրոյ



ԹՈՒՂԹ
ԵՐԿՆԵԼՈՅՆ
ՅՕՀՆԱՆՆՈՒ
ԸՆՈՒՐՅԵԼՈՅՑ
ԱՌԱՔՆԵՐՈՐԴՈՒ
Պէտք է Ընդունելորդ։

1 Այբ ասաւ ամէնասրտիկին քոյհանէս վկայէ ։ 2 Եթէ յիսուս քրիստոս ի երանան քահանայ՝ երթ ընդ մարդիկն ։ 3 Այբ-ուրէք ընտրել ի ձէնջ եօթն արդարութեամբ ։ 4 Այբ-ան չէ արբէ գինի ։ 5 Այբ-ան չէ արբէ գինի ։ 6 Պատրաստ խոսովանիւ գինի՝ յորժամ



ԸՆՈՆԻՍԿՈՅՐՈՒ

ՆԵՔ ։ զորմէ լսէ՛ք ձեր առաջնորդաց ձերոց ակնառատեան իսկ եղեալք ։ եւ որ հայեցարքն , և ձեռք մեր շօշափեցին՝ ի վէր բաշ

Նիկ

Ընդ կենդանոց։ * Այս կեանքն յայտնէ
ցան. և առեսաք՝ և վկայեմք՝ և պատ
մեմք ձեզ զյաւիտենական կենդանոյն,որ
եր առ հօր՝ և երևեցաւ մեզ։ * Զոր
առեսաքն՝ և լուաք պատմեմք և ձեզ.
զի և դուք զհաղորդութիւն ունիցիք ընդ
մեզ. և մեր հաղորդութիւնն իցէ ընդ
հօր՝ և ընդ որդւոյ իւրոյում յիսուս քրիստոս։ * Այս
զայս գրեմք ձեզ. զի ձեր ուրախութիւնն
կատարեալ լիցի։ * Այս այս են աւե
տիքն, զոր լուաք առ՝ինէնանէ՝ և պատ
մեմք ձեզ։ || զի որ լոյս է՝ և խաւար
ինէնա չիք և ոչ մի։ * Եթէ ասիցեմք՝
եթէ զհաղորդութիւն ունիմք ընդ նմա,
և՝ի խաւարի շրջիցիմք՝ ստեմք. և ոչ
առնեմք զճշմարտութիւնն։ * Իսկ ե
թէ ընդ լոյս գնայցեմք՝ որպ և նա՝ի լոյս
է, զհաղորդութիւն ունիմք ընդ միմեանս.
և արիւնն յիսուսի որդւոյ նորա սրբէ զմեզ
յամենայն մեղաց։ || Եթէ ասիցեմք՝ թէ
թէ մեղս ինչ մեք ոչ ունիմք՝ զանձինս
խաբեմք. և ճշմարտութիւն՝ի մեզ ոչ
գայ։ * Այսպէս եթէ խոստովանի՞մք
զմեղս մեր՝ հաւատարիմ է նա՝ և
արդար առ՝ի թողուլ մեզ զմեղս մեր.

ի՛ր

5 Ասէ ոմն պահեցէ զբանն նոր, արդարև
եւ ճշմարտութիւն ինձմէ ոչ գոյ։
զպատուիրանսն նոր ոչ պահեցէ՝ տուր
6 Այր առիցէ, եթէ ծանեաւ զինս։ եւ
զպատուիրանսն նոր պահեցեալ
եթէ զպատուիրանսն հրամայեաց պահեցեալ
յոյսովիկ դիտեաց եթէ ծանեաւք զինս։
7 Այր մարդասէր, մի՛ եւս ոչ եթէ մի՛
եւ ոչ եթէ մի՛ եւ ոչ եթէ մի՛
մարդասէրք։ եւ եթէ մարդասէր ոք, տա՛
նիմք քաւարարսաս առ աւուրս զի՛ զի՛ զաւրս
8 Մարդասիրք իմ, զայս գրեմ ձեզ զի մի՛
մեղանչէք։ եւ եթէ մեղանչէ ոք,

Գլ. Ա

խորհուրդ սպասուցի՛ ի սկզբանէ։ Ոչ
եթէ սպասուցի՛ ի սկզբանէ։ Ոչ
եթէ սպասուցի՛ ի սկզբանէ։ Ոչ
եթէ սպասուցի՛ ի սկզբանէ։ Ոչ
եթէ սպասուցի՛ ի սկզբանէ։ Ոչ
եթէ սպասուցի՛ ի սկզբանէ։ Ոչ

Գլ. Ա

Յովհան 1. 20. 9.
ոչ է ի մեզ բնակիւթ։
Ա Յովհ. 1. 6, 36.
զանգ, առաւ առանձինս զինս, եւ բառն նոր
եւ սրբեալ զամեզ յամենայն մեղաց։ Ա Յովհ.

ՀԻՆ

ՀԻՆ

ՀԻՆ

14 բրին։ *Կ՚ուզեցի ձեզ մանկունք՝ զի ծա-
նեայք դուք զհայր, ուզեցի ձեզ հայր՝
զի ծանեայք դուք զայն, որ՝ի սկզբա-
նէն է. ուզեցի ձեզ երիտասարդք՝ զի
եք դուք հզօրացեալք՝ և բանն այ՝ի
ձեզ բնակի, և յաղթեցիք դուք չարին։
15 *Ա՚ի սիրէք զաշխարհ՝ և ա՛ի որ ինչ է՝
16 խարհի է։ *Եթէ ոք սիրէ զաշխարհ,
ոչ է՚ի նմա սէր հօր. զի ամ որ ինչ է՝
խարհի է՝ ցանկութիւն մարմնոյ. և
ցանկութիւն աչաց. և ամբարտաւա-
նութիւն աստի կենդանոյ. որ ոչ է առ՚ի
17 հօրէ՝ այլ յաշխարհէ աստի։ *Ա՚շ-
խարհս անցանէ և ցանկութիւն նո-
ր. իսկ
ա՚ր առնէ զկամս այ՝ մնայ յաւիտեան։
18 *Ա՚րդեւոք, յետին ժամ նակ է. և որ-
պ
լուա՚ք եթէ Անտի գալոց՝ և արդէն
իսկ Անտիքոս բազումք եկեալ են, ո՚ր
տուստ մարթ եմք իմանալ՝ եթէ յետին
19 ժամանակ է։ *Ա՚ր՚ի մեզ ելին, այլ՚ ո՛չ
էին՚ի մեզ. զի եթէ՝ի մեզ էին՝ ապա
առ մեզ մնային. այլ զի յայտնի լինի՝

այժմ ուրեմն ակ՝ կացէք ի նմին. զի ե
28 * Կամ ուստեղն զձեզ, կայք ի նմա։ * Կամ
ասի՝ և ձգմարիտ է, եւ չէ սուտ. և ասէ
ինձ ածումին ուսուցանիցէ զձեզ վա
սոյ, թէ ոք զձեզ ուսուցէ։ այլ ասէ
նէ, բնակուցի ի ձեզ։ զի չէ ինչ պի
ցուք ածումին, զոր ընկալայք ի նմա
27 զի մի՛ ոք զձեզ մոլորեցուանիցէ։ * Կամ
խոհեմական։ ՟Ո * այս գրեցի ձեզ,
28 եւ ասացանեաց նոա մեզ զկեանսն յա
ջիք։ * Կամ այս են աւետիքն, զոր ա
այլ՝ եղուկ յորդի եւ ի հայր բնակեա
ձեզ բնակեսցի, զոր ի սկզբանէն լսէ
քանէ՝ ի ձեզ բնակեսցի. զի եթէ ի
ցուն։ * Ասաք զոր լուայքն ի սկզ
որ խոստովանի զորդին նա եւ զհայր ըն
նոայ զորդի, և այլ զհայր ընդունի. ի
զհայր և զորդի։ * Այլ որ ուրա
եր քան, նա իսկ ի նեռնէ, որ ուրա
ի՛ երկնից աստ՝ եթէ ոչ որ ուրանայ թէ
Թէ այ՛ ի ձգմարտութէ անտի։ * Ով
Թէ զիա՛մատու
եթէ ոչ գիտեք զձգմարտութին. այլ
28 եւ գիտեք ամենեքեան։ * Չգրեցի՛ չձեզ

ՀԵՏ

Նման նմա լինելոց է մեք. զի առ սոսկա-
գին, զի յորժամ նա յայտնուեսցի, եղիցուք
նմանք նմա, զի տեսցուք զնա որպէս նա է։
2 Եւ ամենայն որ յուսայ զայս յինքն, սրբեսցէ
զանձն իւր, որպէս եւ նա սուրբ է։ 3 Ամէն
գործեսցէ զմեղս, զի անօրէնութիւն գործէ
եւ մեղք է անօրէնութիւն։ 4 Եւ դուք գիտէք,
զի նա յայտնեցաւ, զի զմեղս մեր վերացու-
ցէ, եւ մեղք ոչ գոյ ի նմա։ 5 Ամէն որ ի նմա
կայ, մեղս ոչ գործէ։ Ամէն որ մեղս գործէ,
նա ոչ ետես զնա եւ ոչ ծանեաւ զնա։
6 Որդեակք, մի ոք մոլորեցուսցէ զձեզ։ Ամէն
որ գործէ զարդարութիւն, նա արդար է,
որպէս եւ նա արդար է։ 7 Ամէն որ գործէ
զմեղս, ի սատանայէ է, զի սատանայ յա-
ռաջնոյ մեղանչէ։ Եւ յայսմհետէ յայտնե-
ցաւ որդի Աստուծոյ, զի լուծցէ զգործս
սատանայի։ 9 Ամէն որ ծնեալ է յԱստուծոյ,
մեղս ոչ գործէ, զի սերմն նորա յինքն կայ,
եւ չկարէ մեղանչել, զի յԱստուծոյ ծնեալ է։
10 Ամէն որ ոչ գործէ զարդարութիւն, ոչ է
յԱստուծոյ, եւ ոչ որ չսիրէ զեղբայր իւր։
11 Զի այս է աւետիս, զոր լուարուք յառաջ-
նոյ, զի սիրեսցուք զմիմեանս։ 12 Ոչ որպէս
Կայէն, որ յանօրէնէն էր, եւ սպան զեղբայր
իւր։ Եւ վասն զի՞ սպան զնա։ Զի գործք
նորա չար էին, եւ գործք եղբօր նորա
արդարք։ 13 Մի զարմանայք, եղբարք, եթէ
ատէ զձեզ աշխարհ։ 14 Մեք գիտեմք, զի
մեռաք յանկանելոյ ի կեանս, զի սիրեմք
զեղբարս։ Ամէն որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր,
մնայ ի մահու։ 15 Ամէն որ ատէ զեղբայր
իւր, մարդասպան է։ Եւ գիտէք, զի ամէն
մարդասպան ոչ ունի զկեանս յանկանելոյ
յինքն։ 16 Ընդ այսմ գիտացաք զսէր, զի
նա զանձն իւր ետ վասն մեր, եւ մեք պար-
տիմք զանձինս մեր տալ վասն եղբարց։
17 Եւ որ ունիցի զկեանս աշխարհի եւ տես-
ցէ զեղբայր իւր պիտոյս ունելով, եւ գոցցէ
զողորմութիւն իւր յինքենէ, զիարդ սէր
Աստուծոյ կայցէ ի նմա։ 18 Որդեակք, մի
սիրեսցուք բանիւ եւ ոչ լեզուաւ, այլ գոր-
ծով եւ ճշմարտութեամբ։ 19 Եւ ընդ այսմ
գիտասցուք, զի ի ճշմարտութենէ եմք, եւ
առաջի նորա զսիրտս մեր հաստատեսցուք։
20 Զի եթէ սրտիք մեր դատիցեն զմեզ, զի
մեծ է Աստուած քան զսիրտս մեր, եւ գի-
տէ զամենայն։ 21 Սիրելիք, եթէ սիրտք մեր
դատիցեն զմեզ, յոյս ունիմք առ Աստուած։
22 Եւ զոր ինչ խնդրեսցուք, առցուք ի նմանէ,
զի զպատուիրանս նորա պահեմք, եւ զհա-
ճոյսն առաջի նորա գործեմք։ 23 Եւ այս է
պատուիրան նորա, զի հաւատասցուք ան-
ուան որդւոյ նորա Յիսուսի Քրիստոսի, եւ
սիրեսցուք զմիմեանս, որպէս ետ մեզ պատ-
ուիրան։ 24 Եւ որ պահէ զպատուիրանս նո-
րա, նա յնմա կայ, եւ նա յնոսա։ Եւ ընդ այս-
մ գիտեմք, զի կայ յմեզ, յՀոգւոյն զոր ետ
մեզ։

ԳԼՈՒԽ Դ.

1 Սիրելիք, մի զամենայն հոգւոյ հաւատա-
ցէք, այլ փորձեցէք զհոգիսն, եթէ յԱս-
տուծոյ են, զի բազումք մարգարէք սուտք
ելին յաշխարհ։ 2 Ընդ այսմ գիտասջիք զՀո-
գին Աստուծոյ, զամենայն հոգի որ խոստո-
վանի զՅիսուս Քրիստոս եկեալ ի մարմնի,
յԱստուծոյ է։ 3 Եւ զամենայն հոգի որ ոչ
խոստովանի զՅիսուս Քրիստոս եկեալ ի
մարմնի, յԱստուծոյ ոչ է։ Եւ այս է հոգի
հակառակորդին Քրիստոսի, զոր լուարուք
եթէ գայ, եւ արդ ի յաշխարհի է։ 4 Դուք
որդեակք յԱստուծոյ էք, եւ յաղթեցէք նո-
ցա, զի մեծ է որ ի ձեզ, քան զոր ի յաշխար-
հի։ 5 Նոքա յաշխարհէ են, վասն այնորիկ
յաշխարհէ խօսին, եւ աշխարհ լսէ նոցա։
6 Մեք յԱստուծոյ եմք, որ գիտէ զԱստուած,
լսէ մեզ, եւ որ ոչ է յԱստուծոյ, մեզ ոչ լսէ։
Ընդ այսմ գիտեմք զՀոգին ճշմարտու-
թեան եւ զհոգին մոլորութեան։ 7 Սիրելիք,
սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր յԱստուծոյ է,
եւ ամենայն որ սիրէ, յԱստուծոյ ծնեալ է,
եւ գիտէ զԱստուած։ 8 Որ ոչ սիրէ, ոչ գիտէ
զԱստուած, զի Աստուած սէր է։ 9 Եւ յայս-
մհետէ յայտնեցաւ սէր Աստուծոյ ի մեզ,
զի զմիածին որդի իւր առաքեաց Աստուած
յաշխարհ, զի կեցցուք նովաւ։ 10 Եւ յայս-
մհետէ է սէր, ոչ զի մեք սիրեցաք զԱստուած,
այլ զի նա սիրեաց զմեզ, եւ առաքեաց
զորդի իւր հաշտութիւն վասն մեղաց մե-
րոց։ 11 Սիրելիք, եթէ այսպէս սիրեաց Աս-
տուած զմեզ, եւ մեք պարտիմք միմեանս
սիրել։ 12 ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես,
եթէ սիրեսցուք զմիմեանս, Աստուած յմա
կայ, եւ սէր նորա կատարեալ է ի մեզ։
13 Եւ ընդ այսմ գիտեմք, զի յնմա կայ, եւ
նա յմեզ, զի ետ մեզ յՀոգւոյ իւրմէ։ 14 Եւ
մեք տեսաք եւ վկայեմք, զի Հայր առաքեաց
զորդի իւր զփրկիչ աշխարհի։ 15 Որ խոս-
տովանի, եթէ Յիսուս է որդի Աստուծոյ,
Աստուած յնմա կայ, եւ նա յԱստուծոյ։
16 Եւ մեք գիտացաք եւ հաւատացաք սի-
րոյ, զոր ունի Աստուած ի մեզ։ Աստուած
սէր է, եւ որ կայ ի սիրոյ, յԱստուծոյ կայ,
եւ Աստուած յնմա կայ։ 17 Ընդ այսմ կա-
տարեալ է սէր ի մեզ, զի յաւուր դատաս-
տանին յոյս ունիցիմք, զի որպիսի նա է,
եւ մեք եմք նմանք յաշխարհի։ 18 Երկիւղ
չկայ ի սիրոյ, այլ կատարեալ սէր զերկիւղ
հանէ արտաքս, զի երկիւղ տանջանս ունի,
եւ որ երկնչի, ոչ է կատարեալ ի սիրոյ։
19 Մեք սիրեսցուք զնա, զի նա նախ սի-
րեաց զմեզ։ 20 Եթէ ոք ասիցէ, եթէ սիրեմ
զԱստուած, եւ զեղբայր իւր ատիցէ, սուտ
է։ Զի որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր զոր տեսա-
նէ, զԱստուած զոր ոչ տեսանէ, զիարդ սի-
րիցէ։ 21 Եւ զայս պատուիրան ունիմք յնմանէ,
զի որ սիրէ զԱստուած, սիրեսցէ եւ զեղ-
բայր իւր։

լոց եմք զնա՝ ոչ ևս։ * Երանի, որ
ունի զայս յոյս յանձին՝ որպէս ան-
իւր՝ ոչ ևնայն սքե է։ * Ամենայն, որ
զմեղս գործէ, նա և զանօրէնու-
առնէ՝ և ինքն իսկ մեղքն անօրէնու-
թիւն է։ * Եւ գիտեմք՝ զի նա յայն սակս
յայտնեցաւ՝ զի զմեղս բարձցէ. և ի
նմա մեղք ոչ կան։ * Ամենայն, որ ի նմա է
հաստատեալ ոչ մեղանչէ. և ամենայն, որ մե-
ղանչէ՝ ոչ տեսեալ զնա՝ և ոչ ծանեալ զնա։
Ո՛ Ո՛ * Մանկունք՝ մի՛ ոք զձեզ խաբեսցէ. որ
առնէ զարդարութիւն, արդար է՝ ոյն և
նայն արդար է։ * Եւ որ առնէ զմեղս,
ի սկզբանէ սատկի մեղանչէ. վասն այնորիկ յայտնեցաւ որդին աստ
ծոյ՝ զի լուծցէ զգործս սատկի։ * Ամենայն որ յայ
ծնեալ է ի նմանէ՝ զմեղս ոչ առնէ. զի սերմն նո
ի նմա մնայ, և ոչ կարէ մեղանչել. զի
յայտնի են զաւակք աստուծոյ և սատկի
ի միմեանց որդիք սատկի։ Զի այս է աւետիս
յորմէ լուարուք սկզբանէ՝ զի սիրեսցուք
զմիմեանս։ Ոչ որպէս Կայէն յանձնէ չար
եղեալ՝ և սպան զեղբայր իւր։ Վասն զի՞ սպան
զնա։ Զի գործք նորա չարք էին՝ և եղբօր
արդարք։ Մի զարմանայք, եղբարք, եթէ

ունի | կոչեն ի քարէ անուանի էր՝ և սպան || Ղուկ.
զեղբայր իւր։ և յոր սակս սպան զնա· 4. 8.
զի իւր գործքն չարք էին, և եղբօրն
բարիք։ * Այս մի՛ ինչ զարմանայք եղ
բարք, եթէ աշխարհ զձեզ ատեայ
է։ * Մեք գիտեմք՝ զի փոխեցաք ի մա
հուանէ ի կեանս՝ քանզի սիրեմք զեղ
բարս։ | իսկ որ ոչն սիրէ՝ անդէն ի || Ա. Յով.
մահուն մնայ։ * Ամէն, որ ատէ զեղբայր 3. 17.
իւր՝ մարդասպան է։ և գիտէք զի ամ Ա. Եր.
մարդասպան ոչ ունի կեանս յաւիտեան 3. 10.
կնոջ յանձին հատուածոյ || Յայտ ի կ || Յով.
գիտացաք զսէրն այ։ զի նա զանձն 3. 13.
իւր ետ վասն մեր։ և մեք վասն եղբարց մե
ռանիցէ զեղբայր իւր կարօտեալ ի՛ լինէ 3. 11.
և փակիցէ զգութ իւր ի նմանէ, զի՞
այրդի սէրն այ՝ ի նմա իցէ բնակեալ։
թեացուք։ այլ արդեաւ և ճշմարտու * Ա. Յով.
թեամբ։ և յայսմ գիտասցուք 3. 18.
թէ՝ * Այս այսմ լինիցուք ծանու
ցեալք՝ եթէ ի ճշմարտութենէ անտի
հիմեալք։ և առաջի նո՛ւ արատացուք զհան

դէս

20 գիշեր արտից մերոց։ * ՚Ո՚ի երթեալ լուսոյ
զուտանիցեն զմեզ սիրտք մեր՝ այլ ապա
մեծ է քան զսիրտս մեր՝ և գիտէ զամե-
21 ամ. ամ. ամ.

Գլուխ Ժ.

Ի ՍՈՒՏ ԵՒ ԱՆԻՐԱՒԱՑ ՅԱՍՏԱՏՈՑ, ԵՒ ՇԱՀԱՒԵՏ ՈՒ ԽԱՐԱՆԱՑ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՅ ՄԱՅՐԱԳՈՄԵՑՒՈՅ

Ա Ղաղատիայ ասացեալ ի սուտ եւ անիրաւացն յաստատոցն, եւ շահաւետ ու խարանացն սրբոյ հոգւոյն Յովհաննու Մայրագոմեցւոյ

այնուրիկ յաշխարհէ խօսին. և աշխարհ
լսէ նոցա. * Մեք յայց եմք. որ զաճ ձա
նաչէ, լսէ մեզ. և որ չէ յայց՝ ոչ լսէ
մեզ. այսուրիկ ճանաչեմք զհոգին ճշ
մարտութեան և զհոգին խաբէութե.

Ղ Ա. 7 * Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս. զի
սէր յայց է. և ամ որ սիրէ՝ յայց է ծը
նեալ՝ և ճանաչէ զաճ. * Ան որ ոչն
սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զաճ, զի աճ սէր է.
1 Ցօհ. 4 * Ան զի յայսմ երևեցաւ սէրն այ՛ի
3. 16. մեզ՝ զի զորդին իւր միած ին առա
քեաց յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ
կենդանիք. * Յայսմ է սէրն. ոչ զի 10
Եփ 2 մեք սիրեցաք զաճ՝ այլ զի նա սիրեաց
զմեզ. և առաքեաց զորդին իւր՝ ի քա
ւութիւն մեղաց մերոց. * Սիրելիք՝ ե 11
թէ աճ այնպէս սիրեաց զմեզ, ապա
և մեք պարտիմք զմիմեանս սիրել.
1 Ցօհ. 4 * Զաճ ոևիցուք երբեք չիք տեսեալ. 12
1. 18. եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ աճ՛ի մեզ
1 Տիմ. բնակի. և սէր նո՛ր՝ ի մեզ կատարեալ
4. 16 է. * Յայսմ գիտեմք, եթէ մեք 13
՚ի նմա բնակեալ եմք՝ և նա՛ ի մեզ՝ զի
՚ի հոգւոյն իւրմէ եառ մեզ. * Եւ մեք 14

զայծ, սիրե նա և զեղբայր իւր։ Ա Յովհ. 3. 20
ունիմք առ ՚ի նմանէ • զի որ սիրէ 1 Յովհ. 4. 21
Յովհ. 1 սիրելոյ սիրելոյ։ * Եւ զայս պատուիրեր
առեալ ունի • զայծ, զոր ոչն հատ՚ զեղբայր
սիրեմ զայծ, և զեղբայրն իւր սիրէ, զոր
ըստ զմեզ։ * Այլ զի որ ասիցէ եթէ
սիրեցուք զայծ, վասն զի նախ նա սի
չէ, չէ կատարեալ ՚ի սէրն։ * Եթէ
կիսոյ ել տանջանաց է • իսկ որ երկն
րեալ ՚ի բաց մերժէ զերկիւղ։ զի եր
կիսոյ ՚ոչ գոյ ՚ի սէր, այլ սէրն կատա
և մեք եմք յաշխարհի յայսմիկ։ * Ա
տատանի • զի ունի նայն է՝ նոյնպէս
մարձակութի ունիցիմք յաւուրն դա
տաստանի • զի որպ նայն է՝ նոյնպէս
զ և ՚ի նմանէ բնակի։ * Եթայսմիկ կա
է • և որ կայ ՚ի սէրն՝ բնակեալ է յայծ
զերն այ, զոր ունի առ մեզ • այծ սէր
զ Եւ մեք հաւատացաք՝ և ծանեաք
դի այ, այծ ՚ի նմա բնակի, և նա յայծ
5 * Ո՞ր որ խոստովանեսցի եթէ յն է որ
քեաց զորդին իւր փրկիչ աշխարհի
առեալ՝ և վկայեմք, զի հայր առա

Կ. Ի.

1 Պետրոս՝ ծառայ եւ առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ընտրելոց
պանդխտութեան ցրուման Պոնտոսի, Գաղատիոյ, Կապադովկիոյ,
Ասիոյ եւ Բիւթանիոյ, 2 ըստ յառաջագիտութեան Աստուծոյ Հօրն
ի սրբութիւն Հոգւոյն, ի հնազանդութիւն եւ ի սրբութիւն
արեան Յիսուսի Քրիստոսի։ Շնորհք ձեզ եւ խաղաղութիւն
լիասփիւռ լիցի։ 3 Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ առատ ողորմութեան իւրոյ
ծնաւ զմեզ յանդրանիկ յարութիւն Յիսուսի Քրիստոսի ի
մեռելոց, 4 ի յոյս կենդանի, ի ժառանգութիւն անապական
եւ անարատ եւ անթառամ, պահեալ ի յերկինս ձեզ, 5 որ
զօրութեամբ Աստուծոյ պահիմ ի հաւատս ի փրկութիւն
պատրաստ յայտնելոյ ի ժամանակի վերջնում։ 6 Յորում
ցնծայք, սակաւ մի եթէ պարտ իցէ այժմ տրտմել ի
բազմատեսակ փորձութիւնս, 7 զի փորձութիւն հաւատոյ
ձերոյ բազում քան զոսկի որ կորնչի, որ եւ հրով
փորձի, գտցի ի գովեստ եւ ի պատիւ եւ ի փառս յայտնութեան
Յիսուսի Քրիստոսի։ 8 Զոր ոչ տեսեալ սիրէք, յորում
եւ այժմ ոչ տեսանելով հաւատայք, ցնծայք ուրախութեամբ
անբանելի եւ փառաւորեալ, 9 ընդունելով զվախճան
հաւատոյ ձերոյ, զփրկութիւն անձանց ձերոց։ 10 Վասն որոյ
փրկութեան հարցին եւ քննեցին մարգարէքն, որ
յառաջագոյն քան զձեզ պատրաստեցան, 11 քննելով
զորո՞ կամ զինչ ժամանակ ակնարկէր Հոգի Քրիստոսի
որ էր ի նոսա, նախատեսեալ զվկայութիւնս որ ի Քրիստոս
եւ զյետս զայնոսիկ փառս։ 12 Եւ յայտնեցաւ նոցա, զի
ոչ իւրեանց ինչ ծառայէին, այլ ձեզ զայսոսիկ զոր
այժմ պատմեցան ձեզ ի քարոզելոցն ձերոց ի Հոգւոյն
Սրբոյ առաքելոյ յերկնից, յորում ցանկան հրեշտակք
հայել։ 13 Վասն որոյ ընկալարանեալ զգեստս մտաց
ձերոց, պարկեշտացեալ եւ յուսացեալ կատարեալ
զշնորհսն որ բերին ձեզ յայտնութեամբ Յիսուսի
Քրիստոսի։ 14 Իբրեւ զորդիս հնազանդութեան, մի
համակերպիք ցանկութեանցն առաջնոցն ի տգիտութեան
ձերում, 15 այլ իբրեւ զկոչեցեալն ձեզ սուրբ՝ եւ դուք
սուրբ եղերուք ի բոլոր վարս ձեր։ 16 Վասնզի գրեալ է.
Սուրբ լերուք, զի սուրբ եմ ես։ 17 Եւ եթէ զհայր կոչէք
զոր անդէմ դատի ըստ գործոց իւրաքանչիւր, ընթացարո
զժամանակս յերկիւղի պանդխտութեան ձերոյ, 18 գիտելով
զի ոչ ապականելեաւք արծաթով կամ ոսկով փրկեցարուք
յանարգ ձերմէ ընթացից հարանց ձերոց, 19 այլ արեամբ
պատուականաւ իբրեւ Քրիստոսի անարատի եւ անարգի։
20 Որ յառաջագոյն քան զկազմումն աշխարհի ծանեալ է,
յայտնեցաւ ի վախճանս ժամանակաց վասն ձեր, 21 որ
ձեզ ընդ նմա հաւատացեալ ի Քրիստոս Աստուած, որ
յարոյց զնա ի մեռելոց եւ փառս ետ նմա, զի հաւատք
ձեր եւ յոյս ի Քրիստոս Աստուած լիցի։ 22 Զանձինս
ձեր սրբեալ հնազանդութեամբ ճշմարտութեան ի
սէր անկեղծ եղբարց, ի սրտէ զմիմեանս սիրեցէք
ջերմեռանդութեամբ, 23 ընծայեալք ոչ ի ցանելեաց
ապականելոց, այլ անապականից, ի բանէ կենդանի
Աստուծոյ եւ յաւիտենական։ 24 Վասնզի ամենայն
մարմին իբրեւ զխոտ, եւ ամենայն փառք մարդոյ
իբրեւ զծաղիկ խոտոյ. չորացաւ խոտն, եւ ծաղիկն
անկաւ, 25 բայց բան Տեառն մնայ յաւիտեան։ Եւ
այս է բանն որ աւետարանեցաւ ձեզ։

Կ. Ա.

1 Ամենայն ուրեք հանապազ, եւ եթէ բանիւ
պարտ իցէ, զայդ ծանեալ է. եւ ամէն որ
ունիցի զծնողսն, սիրէ եւ զծնեալսն ի
նմանէ։ * 2 Այսոքիկ ճանապարհեալք, եթէ
սիրեմք զաղբիւրն այդ, յորժամ զնաց սիր
բնութիւնք՝ եւ զպատուիրանսն արար
ցուք։ * 3 Քանզի այս է սէրն այդ, զի
թէ զպատուիրանսն պահեսցուք. եւ
պատուիրանք նորա ծանր չեն ինչ ծանուցանք։
4 Զի ամէն որ ծնեալ է յաստուծոյ՝ յաղթէ
աշխարհի. եւ այս է յաղթութիւնն որ
յաղթէ աշխարհի, հաւատքն մեր։
5 Ո՞ է որ յաղթէ, որ յաղթիցէ աշխար
հի, եթէ ոչ որ հաւատայցէ, եթէ

Յովհան. Ա. Ա. Ա

եղէտ կեանս յաւիտենականս ունիք։
զի հաւատայցէք յանուն որդւոյն
աստուծոյ։ 14 Եւ այս է համարձակութիւն զոր
ունիմք մեք առ նա. զի զորիցէ հայ-
ցեսցուք ըստ կամաց նորա, լսէ մեզ։
16 Ո՛* ի տեսանէ զիւրեք եղբայր լսէ հայ-
ցուածոյն մերոյ. ապա գիտեմք՝ եւ
տայ ածոյն մեզ զհայցուածոյն՝ զոր հայ-
ցեմք առ ի նմանէ։ * 17 Կայ եղբ որ առ
ցեմք զեղբայր իւր մեղուցեալ մեղս, որ
ոչ առ ի մահ։ խնդրեսցէ՝ եւ տացի
նմա կեանս, մեղուցեալ նոյն ոչ առ ի
մահ։ էն մեղք՝ որք մահու՛ տան են։
ոչ վասն այնորիկ ասեմ, եղէտ խնդրեսց
ցես։ * 18 Ա՛մենայն անիրաւութի՛ մեղք
էն։ եւ էն մեղք՝ որք մահու՛ տան են։
* 19 Գիտեմք եղէտ ամ, որ յաստ է ծնեալ
ոչ մեղանչէ։ այլ որ յաստ է ծնեալ
պահէ զանձն։ եւ չար ոտ նա ոչ մեր-
ձենայ։ * 20 Գիտեմք եղէտ յաստ եմք, եւ
աշխարհս ամ՝ ի չարին կայ։ * 21 Եւ գիտեմք
եղէտ որդին աստ եկն, եւ տուաւ
մեզ միտս, զի ծանիցուք զճշմարիտն
եւ եղիցուք ի ճշմարտին որդւոյ նորա
յիսուսի քրիստոսի։ զայս է ճշմարիտ
աստուած եւ կեանք յաւիտենական։

աբ՛ հա-
տուած։

պահեցեք զանձինս ի կատարեալ
հաւատսն քրիստոնէական * Ա՛րդեւակք
եմք քրիստոսի . զի նա է ճշմարիտ աստ՛ւած
եւ

ԹԱՒՆԵ .



ԹՈՒՂԹ
ԵՐԱՆԵԼՈՑՆ
ՅՕՀԱՆՆՈՒ
ԱՌԱՔԵԼՈՑ
ԵՐԿԱՐՈՐԴՈՒ

Յորժամ ասէ առաքեալն յորոմեալ՝ ի սէր
եւ՝ ի ճշմարտութիւն. 7 վէճ-ընդալ՝ ի մոլե-
ցաց. եւ ի՛ տալ նոցա զղջումն



ԵՐԻՑՈՒՆ Ա-
ընտրեալդ Քրիստոս. եւ առ-
որդեական իւր. զոր եւս սի-
րեմ ճշմարտութեամբ. եւ ոչ
եմ ես միայն. այլեւ ամե-
նեքեան, որք գիտակք են ճշմարտու-
թեան, * վասն ճշմարտութեանն, որ ի
մեզ

մեզ հաստատեալ է. զի ևս ընդ ձեզ
իցեմ ի յաւիտեանից եւ մեզիցիք
Եւ ևս նորոգ զողորմութիւն, խաղաղու-
թիւն յայց հօրէ. և ի տանէ յամէ քոյն որդ-
ւոյն հօրն ճշմարտութիւնք եւ սիրով եղիջ
ինձն եւ ձեզ։ * Ուրախ եղէ յոյժ. զի
գտի յորդիսն քոց՝ որք գնան ճշմար-
տութեամբ, եւ պատուիրանին զոր առաք
ի հօրէ։ * Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ
տիկին՝ ոչ իբրեւ զի նոր ինչ պատ-
ուիրան գրեմ քեզ. այլ զոր ի սկզբա-
նէ ունէաք, զի սիրեսցուք զմի-
մեանս։ Յովհ. Բ.

և այս է սէրն, զի գնասցուք
ըստ պատուիրանացն նորա. և այս է
պատուիրանն, զի ունկնդիր լինիցայք ի սկզբա-
նէ, եւ նովին գնասջիք։ * Զի բազում մոլորեցուցիչք եղեն յաշխարհ, որք
ոչ խոստովանին զյիսուս եկեալ մարմնով,
նա մոլորեցուցիչ է, և նեռն։ * Զոյշ
լինիջիք անձանց՝ զի մի կորուսանիջիք
զոր վաստակեցիքն. այլ զի առ-
նուցուք բովանդակ զվարձս։
Ամէն, որ յանցանէ՝ և ոչ կայ
ի վարդապետութենէն քրիստոսի, զաստ ոչ

Նահէ . որ կայ՚ի վարդապետութենէն ,
10 նա՝ եւ զերդիք եւ զհայր ընդունիւ։* Արդ եթէ
ոք գայցէ առ ձեզ , եւ զվարդապետու-
թիւնս զայս ոչ ունիցի , մի՛ ընդունիցիք
զնա՝ ի տուն . եւ մի՛ զողջոյն տայցէք
11 նմա ։ * Այլ որ առնուցէ նմա ողջոյն՝
կցորդ լինի չարեաց գործոց նորա ։
12 * Ունելոյ ինչ ունէի գրել ձեզ՝ այլ
ոչ կամեցայ քարտիսիւ եւ դեղով գրել ։
զի ակն ունիմ ինձէն իսկ գալ առ ձեզ .
եւ բերան՝ ի բերան խօսիլ . զի ուրա-
13 խութիւն մեր լցեալ կատարեալ ։* Ող-
ջոյն առնեն քեզ որդիք քեռւոջ ընտրե-
լոյ ։ Հնարհք ընդ ձեզ ։

ԹՈՒՂԹ ԵՐԵՄԻԱՅԻՈՅ ՅՕԴՆԵԱՅ ԱՌՈՒ ԿՅԱՆՔՈՅ ԵՐԲՈՎՐԴՈՅ

1 Պատուիրանէ ուրեմն ատեաւրանէն վէպսիս վասն քաղաքացոյն։ 9 Պատիժքէն անշփած ըլլալուն։ 11 որով չոր օրինակին հետեւելով խոստացաւ ցանկ։ 12 Յոնիներ պրեհարիս։

ԵՐԻՅՈՒ Ա ԼԵ

Գայիտս սիրելի, զոր ես սիրեմ ճշմարտութեամբ։ * Ա՛ր սիրելի, վասն այմ իրաց քոց յաջողութեան, և առողջութեան, աղօթս առնեմ. ոպէս և իսկ յաջողե՞ լի անձինդ քոյ։ * Յոյժ ուրախ եղէ

մարտուԹեդ. ոմն գնաս դու ճշմար-
տուԹեբ։ * Ա՛ծ եա ինչ ուրախուԹ 4
քան զայս ոչ ունիմ, զի լսիցեմ Թէ իմ
որդիսակքն ճշմարտուԹեբ գնան։ * Այլ 5
Թէ առնիցես առ եղբարս՝ զդոյն և
ընդ առաջի եկեղեցւոյ. որոց բարիս
առարեալ յուսարկես արժանիս այ։ 7
յուսեբք առնուն զհեԹանոսակա-
նացն։ * Ա՛ռք այսու հետս պարտիսն 8
ընԹալ զայնպիսիսն, զի գործակից
լիցուք ճշմարտուԹեան։ * Վասն ինչ 9
եկեղեցւոյն. այլ որ յառաջադէմ լի-
նոցանէ՝ դիւրաւրէն փոխ, ոչ ընդունի
զմեզ։ * Այսորիկ եԹէ եկիցի՝ յի- 10
շեցուցից զգործս նորա, զորս առնէ,
բանիւք չարաԹոք, շատախօսուԹեբ ա-
նիմաստ առնէ զմեզ. և ոչ այսոքիւբ շա-
տացեալ. ոչ ինքն ընդունի զեղբարս,
և զայնոսիկ՝ որք ընդունին, արգե-
լու. նոյն։ * Ոչ 11
քեզ՝ մի՛ լինիցիս համաոգի չարի՝ այլ
ճշմարտի։ * Ոչ 12
ես ասես
եղիցես
ասես

քարեաց. զի որ զբարիս առնէ՝ լոյս է.
և որ զչարիս գործէ՝ նա ոչ ետես եր
12 բեք զա՛ծ։* Ո՛վ դեմ առեալ վկայեալ
է յամենեցունց՝ և յեկեղեցւոյն՝ և՛ի
Աշմարտութէ՝ և մեք վկայեմք. և
դու գիտես՝ զի Աշմարիտ է մեր վկայ
13 ութիւն։* Պատուհմ ինչ ունէի գրել
քեզ. այլ ոչ կամիմ քարտիսիւ և գե՛ր
14 զով գրել։* Ո՛վ ի սպասումն իմ՝ ի մօտոյ
իսկ տեսանել զքեզ. և բերան՝ ի բե
15 րան խօսիլ։* Խաղաղութի՛ն ընկ քեզ
ողջոյն տան քեզ սիրելիքն. ողջոյն
առջիր սիրելեաց մերոց բարեաքան
ջիւր յանուանէ.

ԹՈՒՂԹ ԿԱԹՈՂԻԿԵԱՑ ԵՐԱՇՆԵԼՈՅՆ ՅՈՒԴԱՅԻ ԱՌԱՔԵԼԻՈՅ

1 Ընթերցան առաքեալն որ ասացեալ էր զգուշանալ
ի վերայ անիրաւ հատուցման եւ առանգրելոյն
զգեցեալ ի մոլորեալ. առաջնոյ թղթոյ, եւ
զամենայն յղեցեալ ի մոլախառ. առաքելոյ, եւ
զամենայն յղեցեալ ի մոլախառ. առաքելոյ, եւ
զամենայն յղեցեալ ի մոլախառ. առաքելոյ, եւ

ՅՈՒԴԱՅԻ ԱՌԱՔԵԼԻՆ

1 Յուդա Յիսուսի Քրիստոսի ծառայ եւ եղբայր
Յակոբայ. սրբոց կոչեցելոցդ ի Հօր
Աստուծոյ՝ որք յիսի պահիք
եւ կոչեցեալք. 2 Ողորմութիւն ձեզ եւ
խաղաղութիւն եւ սէր

զհետ ընկերացեալ մարմնոյ, կան առա-
ռաքեալ որք ըստ նմին օրինակի պատուհասեցան
մեր, և որք շուրջ գնեցեալք քաղաքին, 19. 24.
հուր ի խառարին։ * Ոչ առաքեալ և ար- 17.
քեպիսկոպոսն միանշեալ առ կատարած պա-
տուհասին՝ զանհաւատսն կոչեցեալ։ Ոչ ըղ- 14. 37.
հրեշտակ՝ որք ոչ պահեցին զիւրեանց
իշխանութիւնն, այլ թողին զիւրեանց
բնակութիւնն, ի դատաստանս մեծի
աւուրն՝ միանշեալ առ կատարած պա-
տուհասին՝ զանհաւատսն կոչեցեալ։ Ոչ
զհետ ընկերացեալ մարմնոյ, կան առա-
ռաքեալ որք ըստ նմին օրինակի պատուհասեցան
մեր, և որք շուրջ գնեցեալք քաղաքին,
հուր ի խառարին։ * Ոչ առաքեալ և ար-
քեպիսկոպոսն միանշեալ առ կատարած պա-
տուհասին՝ զանհաւատսն կոչեցեալ։ Ոչ ըղ-
հրեշտակ՝ որք ոչ պահեցին զիւրեանց
իշխանութիւնն, այլ թողին զիւրեանց
բնակութիւնն, ի դատաստանս մեծի
աւուրն՝ միանշեալ առ կատարած պա-
տուհասին՝ զանհաւատսն կոչեցեալ։ Ոչ
զհետ ընկերացեալ մարմնոյ, կան առա-
ռաքեալ որք ըստ նմին օրինակի պատուհասեցան
մեր, և որք շուրջ գնեցեալք քաղաքին,
հուր ի խառարին։ * Ոչ առաքեալ և ար-
քեպիսկոպոսն միանշեալ առ կատարած պա-
տուհասին՝ զանհաւատսն կոչեցեալ։ Ոչ ըղ-
հրեշտակ՝ որք ոչ պահեցին զիւրեանց
իշխանութիւնն, այլ թողին զիւրեանց
բնակութիւնն, ի դատաստանս մեծի
աւուրն՝ միանշեալ առ կատարած պա-
տուհասին՝ զանհաւատսն կոչեցեալ։ Ոչ

Ճառք

Ա. Տիմ. ա. 17. Պետ. ա. 1 ՚ Արդ քանզի հոգմամբ
խաչիցք · անեղկիւղ զանձինս ձարա-
խարդախութիւն · լինին եւ ձեզ ուրա-
կութեց խրատանց · ի սէրս խրատանց
ցեալքդ շոգմոգք՝ երջեալք զհետացան
Ա. Տիմ. ա. 1 կորիսայ կորեան · * Որք են առե-
22. 23. վարուց · և ըստ հակառակութեանն
Ա. Տիմ. ՚ Թեւանն բառաւամայ զերկիսեցան զհետ
4. 8. հին կայենէ գնացին · և ըստ ՚ մոլորու-
Ա. Տիմ. ՚ ցին · * Այ ենց · ՚ զի ըստ ձանապարհ
առնոն գիտեն , ՚ ինոսին ապականեա-
եւս՝ զոր բնութիւք իբրև զանխօս անա-
ինչ ոչն խմանան , հայհոյեն · և զայլն
առացէ՝ ի քեզ ասե · * Ոակ սոքա զոր
անհին հանդուրժել · այլ առ՝ սոս
ծ՚ ժպրհեցաւ հայհոյութե դատաս
պատասխանի վն մօսխեան մարմնոյն ,
բանասիրութին ազնայի վիճակաւ սոցա
Ա. Տիմ. ա. 2 ՚ միքայէլ հրեշտակապետ՝ յորժամ ըն
Ա. Տիմ. ՚ քառնհեն՝ զխաւս հայհոյեն · * Ասե
Ա. Տիմ. ՚ ձեռաւ՝ զմարմնին պղծեն · զնորութին
օրինակի և սոքա իբրև քնով դանդա
կաւորեալ զդատաստան · * Ասա նմին
Ա. Տիմ. ՚ Ջի օրինակ զյաւ իսրնական հրոյն ընկ



ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՊԱՀՆԱՐԻՒՆ
ՅՕԳՈՒՆԵՑԱՒՈՑ
ԱՒՈՒՐՑԻՆ
Պէտք կ՚ըսաղներգուի։

1 Աստուածամբան ամէնաուժոնէն յօհնանէ քաջ
ցանէ՝ երկիր յորդ առուոյ էջեր զյոյժ առատութիւնն,
4 ոլորանէ զերկինս երկնչելոյն. 11 զերկիր ընդ ուժ
սոյն ուղ. 12 հնշանուիէ զառաջին ոճառութիւն օրհն
սանէրէն ճրագարձուոց ևս չէ՛ ի նէ ըզ հրաշալի.
20 բացատրէ զնորհուրդ օրհնն ասուերաց
և ճրագարձուոց.

1 ՅԱՅՆԱՒՈՒՀՈՒՆ,
ՅՈՐ ԻՒՐ, ԻՆՁԵՒՈՆ
որոյ ետու ածծ ցուցանել ծա
ռայից իւրոց՝ որ ինչ լինել
լոց է վաղվաղակի. և նշանակեաց ա
ռաքելով՝ ի ձեռն հրեշտակի իւրոյ
առ

առ յօհաննէս ծառայ իւր։ * Որ վկայ
2 եաց զբանէն աստ, և զվկայութիւն յիսուսի
քրիստոսէ. և որ ինչ որ ետես. և որ լինելոցն
3 էր յետ այնորիկ։ * Երանի՛ որ ընդ
թերնում զբանս մարգարէութեանս այ
սորիկ. և որ լսէ և պահէ զոր ինչ ի
նմա գրեալ է. զի ժամանակս մերձ
4 ձեալ է։ * Յովհաննէս առ եօթն եկե
ղեցիս՝ որք են յասիայ, շնորհք ընդ
Ա.Ընդդ. ձեզ և խաղաղութիւն ի յէնէն, և որ
3. 14. էն, և որ գալոցն է. և յեօթն հոգ
ւոյն զորս[թ] որ է առաջի աթոռոյն
5 իւրոյ։ * Եւ ի յիսուս քրիստոսէ վկա
Յո.Վար. յէն[ա] որ է անդրանիկ մեռելոց.
15. 2. և իշխան թագաւորութեց երկրի. որ
Ե. լուաց սիրեացն զմեզ. և եղոյծ զմեզ ի
մեղս[ի]ս զաց մերոց ։ արեամբն իւրով։ * Եւ
6 եղոյց մեզ թագաւորս և քահանայս
ստեաւծ. այ հօր իւրոյ. նմա փառք՝ և զօրու
Ա.Պետ. թի՛ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։
1. 18. * Ա՛հա ամպիւք գալոց է և տեսցէ զնա երկ
7 Ա.Թես. նիցն. և ետեացեն զնա որ ծակ արկ
1. 13. նէին. և ապտակեն զնա ամ աչք. և որք
Յով. խոցեցին. և կոծ եացեն ի վերնէ ամ
6. 14. ազգք երկրի։ այո՛. ամէն։ * Ես
Ա.Պետ. եմ
1. 19.

եմ ա ω , և ք ω , առաջինն և վերջ
ջին , սակ սուրբ ած . որ էին , և որ է՝ և Յովհ.
8 որ գալոցն է՝ ամենակալ : * Ես յո Ա. 7.
հաննէս եղբայր ձեր , և հաւասարա Ա.յայտ.
կիցս վշտաց՝ և արքայութե՛ , և համբե Ա. 13.
րեալ՝ ի քս յն . եղէ ես՝ ի կղզին՝ որ Ա.թես.
կոչի պատմոս , վն բանին ած՝ և վկայ 24. 30.
10 ութե՛ յի քէ՛ . * Ես եղէ յին հոգի յա Յ.որ.
ւսուր կիւրակէի . և լսե՛այ զկնի իմ 14.
զձայն մեծ իբրև զիմաղոյ սակաւիկ : Ա.յայտ.
11 * Ո՛ր տեսանես՝ գրեա՛ ի գիրս . 4. 6.
և տուք տանիլ առ եօթն եկեղեցիսն՝ Ա.յայտ.
որք են յասիայ . յեփեսոս . և՛ ի զմիւռ 21. 6.հե.
նիա . ՛ի պերգամոն , և՛ ի թիւատիր . 22. 13.
և՛ ի սարդիկէ . և՛ ի փիլադելփիայ .
12 և՛ ի լաւոդիկեայ : * Եւ դարձայ ես
տեսանել զձայնն , որ խօսէր ընդ իս : և
՛ի դառնալն իմ տեսի եօթն աշտա
13 րան ոսկի : * Եւ ի մէջ աշտարա
նացն նման որդւոյ մարդոյ , զգեցեալ
պաշնեաւոր . և գօտեւորեալ առ բնատ
14 և սպիտակն գօտի ոսկեզին : * Եւ գլուխ
նր և հեր ունի զսար սպիտակի՝ և ունի ըզ
15 ձիւն . և աչք նր ունի զբոց հրոյ : * Եւ

ասաք նորա նման պղնձի ծխելոյ ի մէջ
հնոցի հրոյ է՝ և ձայն ի բերան զձայն
ջուրց բազմաց։ * Եւ ունէր յազ իւր 16
աստեղս եօթն, և ի բերանոյ նորա
սուր երկայրի սրեալ ելանէր. և ե-
րեսք նոր իբրև զարեգական ճառագայ
թեալ երևիւր։ * Իբրև տեսի զնա՝ 17
անկայ առ ոտսն նորա մեռեալ. և եդ
ի վերայ իմ զաջ իւր՝ և ասէ. մի՛ երկնչիր.
Ես եմ սկիզբն. և ես եմ վախճան. 18
* Եմ եմ կենդանի՝ և ես եմ, որ մեռայ, և
և ահա աւուրս կենդանի եմ յաւիտեան
յաւիտենից. և ունիմ զբանալիս մա-
հու և դժոխոց։ * Գրեա, զոր տեսա 19
նես՝ որ էն. և որ հանդերձեալ է լի-
նել յետ այնորիկ։ * Ո՛ խորհուրդ 20
եօթն աստեղացն, զոր տեսեր յաջ
իմ, և զեօթն ոսկի ճրագարանացն,
եօթն աստեղքն՝ եօթն եկեղեցեաց
հրեշտակքն են, և եօթն աշտանակքն՝
եօթն եկեղեցիքն են։

ԿԻ. ԲԱ.

1 Ա Յետ այսորիկ երեւեցաւ դարձեալ Յիսուս աշակերտաց իւրոց առ ծովեզերս Տիբերիադայ. երեւեցաւ
2 ինքն այսպէս։ Էին միասին Սիմոն Պետրոս եւ Թովմաս որ կոչեցեալ Երկուորեան, եւ Նաթանայէլ
3 որ էր ի Կանայ Գալիլեացւոց, եւ որդիքն Զեբեդեայ, եւ այլք երկու ի նոցանէ աշակերտաց իւրոց։
4 Ասէ ցնոսա Սիմոն Պետրոս. Երթամ որսալ ձուկն։ Ասեն ցնա. Երթամք եւ մեք ընդ քեզ։ Ելին
5 եւ նաւեցան անդէն, եւ յայնմ գիշերի ոչ բռնեցին զինչ։ Եւ յորժամ առաւօտն եղեւ, կայր Յիսուս
6 ի հողին, եւ ոչ գիտէին աշակերտքն թէ Յիսուս է։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Մանկունք, միթէ զինչ
ուտելեաց ունիք։ Պատասխանի տուեալ ասեն ցնա. Ոչ։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Արկէք զցանցն
7 յաջմէ կողմանէ նաւուն, եւ գտանիցէք։ Արկին եւ ոչ կարէին զայն հանել յերկրութենէ ձկանցն
8 բազմութենէ։ Ասէ աշակերտն յորում սիրէր զնա Յիսուս, Պետրոսի. Տէր է։ Սիմոն Պետրոս
լուեալ եթէ Տէր է, զգեցաւ զվերարկուն, (էր բաց ի նմանէ) եւ ընկեցաւ ի ծով։ Եւ այլ
աշակերտքն նաւեցան փոքրիկ նաւակաւ, (ոչ էին հեռի յերկրէ, այլ իբրեւ ի հարիւր
9 կանգնաչափ) եւ քարշէին զցանցն ձկամբ։ Ապա իբրեւ ելին յերկիր, տեսին հուր ածեալ
10 եւ ձուկն ի վերայ դրեալ, եւ հաց։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Բերէք ի ձկանցն զորս բռնեցէք
11 այժմ։ Ելեալ Սիմոն Պետրոս քարշեաց զցանցն յերկիր, լի մեծամեծ ձկամբ հարիւր
եւ երիս եւ հնգետասան. եւ այսչափ ինչ ձկանց ոչ պատառեցաւ ցանցն։ Ասէ ցնոսա
12 Յիսուս. Եկայք, ճաշակեցէք։ Եւ ոչ ոք համարձակեցաւ հարկանել ի նա, թէ դու ո՞վ ես,
13 գիտելով եթէ Տէր է։ Եկն Յիսուս, եւ առ զհաց, եւ ետ նոցա, եւ զձուկն նոյնպէս։
14 Այս երրորդ երեւեցաւ Յիսուս աշակերտաց իւրոց, յետ յարուցանելոյ զնա ի մեռելոց։
15 Եւ յորժամ ճաշակեցին, ասէ Յիսուս ցՍիմոն Պետրոս. Սիմոն Յովնանու, սիրես զիս
քան զսոսա։ Ասէ ցնա. Այո, Տէր, դու գիտես եթէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա. Արածեա զգառունս
16 իմ։ Ասէ ցնա երկրորդ անգամ. Սիմոն Յովնանու, սիրես զիս։ Ասէ ցնա. Այո, Տէր, դու
գիտես եթէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա. Արածեա զոչխարս իմ։ Ասէ ցնա երրորդ անգամ.
Սիմոն Յովնանու, սիրես զիս։ Տրտմեցաւ Պետրոս զի ասաց ցնա երրորդ անգամ. Սիրես
զիս։ Եւ ասէ ցնա. Տէր, դու ամենայնի գիտես, դու գիտես եթէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա
17 Յիսուս. Արածեա զոչխարս իմ։ Ամէն ամէն ասեմ քեզ, յորժամ էիր երիտասարդ, կապէիր
զգեստս քո եւ երթայիր ուր կամէիր. իսկ յորժամ ծերասցիս, երկարես զձեռս քո, եւ այլ
18 ոք կապեսցէ զքեզ, եւ տարցէ ուր ոչ կամիս։ Զայս ասաց նշանակելով զինչ մահուամբ
19 փառաւորեսցէ զԱստուած։ Եւ զայս ասացեալ ասէ ցնա. Հետեւեա ինձ։ Դարձեալ Պետրոս
տեսեալ զաշակերտն զոր սիրէր Յիսուս, որ եւ հանգեաւ ի ստինսն նորա ընթրելոյ, եւ
ասացեալ. Տէր, ո՞վ է մատնիչ քո։ Զայս տեսեալ Պետրոս ասէ ցՅիսուս. Տէր, սա զի՞նչ։
20 Ասէ ցնա Յիսուս. Եթէ կամիմ զի նա մնասցէ մինչեւ եկեսցէ, զի՞նչ է քեզ։ Դու հետեւեա
21 ինձ։ Ել այսպիսի բան ի մէջ եղբարցն, եթէ աշակերտն այն ոչ մեռանի։ Եւ ոչ ասաց
Յիսուս ցնա, եթէ ոչ մեռանի, այլ եթէ. Եթէ կամիմ զի նա մնասցէ մինչեւ եկեսցէ, զի՞նչ է
22 քեզ։ Այս է աշակերտն որ վկայէ զայսոսիկ, եւ գրեաց զայսոսիկ, եւ գիտեմք եթէ ճշմարիտ է
23 վկայութիւն նորա։ Եւ է այլ բազում ինչ զոր արար Յիսուս, զորս եթէ գրեսցին ամենայն
զատիկ, կարծեմ եթէ եւ զաշխարհս ոչ կարասցէ զգրեալսն առնուլ։

շեա՛, ուստի անկարն՝ և ապաշաւեա՛,
և զառաջինն գործեա՛ քո արա՛. ապա
թէ ոչ՝ գամ վաղվաղակի՛. և շարժե՛
ցից զաշտանակս քո՝ ի տեղւոջէ իւր
մէ՝ եթէ ոչ ապաշխարեսցես։ 6 Այլ
զայս արա՛ զիատես զգործս Նի-
կողայեան՝ զորս և ես ատեմ։ 7 Որ ու-
նի ականջս լսելոյ՝ լո՛ւիցէ զինչ ասէ
հոգին առ եկեղեցիս, որ յաղթէ, տաց
նմա ուտել ի փայտէն կենացն՝ որ է ի
մէջ դրախտին Աստուծոյ։ 8 Եւ առ հրեշտակն
ղկիւրնացւոց եկեղեցւոյն գրեա՛. այս
ասէ՝ որ է առաջին, և վերջին, որ
եղև մեռեա՛լ և կենդանացաւ։ 9 Ես
գիտեմ զգործս քո՝ և զնեղութիւնդ՝ և զաղ
քատութիւնդ. այլ աղքատ ես մե-
ծութիւն եղիցի. և հայհոյիս յայնց-
նե՝ որք ասեն զինքեանս հրեայս գոլ
և ոչ են, այլ են ժողովք սատանայի։ 10 Մի
երկնչիր՝ վասն որոյ կամիս չարչարել
սա հանդերձեալ ի բանտարկուն ար
կանել ի ձեզնէ ի բանտ. զի փորձիցիք
և ունիցիք զնեղութիւն աւուրս տասն
լեր հաւատարիմ մինչև ի մահ. և տաց

զգին
17 * Ա որ ունի անկաշ զոս, լուծցի զինչ կոչ-
ծանեցեալ ընծա սրտիւ քո բանայոյ իմոյ.
թէ ոչ, դամ վաղվաղակի. և պատաս-
18 տան, առա- * Ա դրդ, ապաշխարեա՛, զոր ունիս զվար-
դապետութիւնդ ինձ ի քէն ի քո, զոր ոչ
19 կիր: * Ա յապէն և գոս ունիս զվար-
ուցանել ի մեռելոց. ուստի՞ ինձ զգոհեալ ի պատու-
25. 21 պանել զդէպ ի քեզ ի քոյ ամենայն օրդ-
նութենէ թէ բազաւորեալ, որ ուսուցից զքաղաքակ
ամենայն զոր ես պատուիրեցի քեզ վարդապետել
24 քննակիցդ: * Ա դրդ ունիմ ասել ասք քեզ
ցեալ (որ սպանանէ ինձնիդ ուր ասեմ ի
վկայ ի իմ հաւատարիմ ամէն հաւատա
պատ վկայն իմ հաւատարիմ եղեր. (զի
զհաւատոյ իմ, յաւուր յորում անկիմ
և ունիմ զանուն իմ, և ոչ ուրացայ
զի բնակեալ եմ՝ ուր ամենասէր աթոռ
25 Երկայարի սրբոյ * Տեսի զոգիս ք
պրեալ. այսպէս ասէ՝ որ ունի զսուրն
տակին՝ որ ի պերգամոս եկեղեցւոյն,
26 յերկրորդում մահուընէ։ Ա ասէ հրեշ
եկեղեցին. որ յաղթէ, ոչ անիրաւէ
կանայն լուծցի զինչ հոգին ասէ ա
27 քեզ զպատակն կենաց։ * Ա ունի ա

գին ասէ առ եկեղեցիս. որ յաղթէ,
տաց նմա ուտել ի մանանայէն թա-
քուցեալոյ. և տացնմա զպիրն սրբու-
թիւն. և գրեալ անուն նոր ի գիրն.
զոր ոչ ոք գիտէ՝ բայց միայն որ առ-
նու: * Եւ առ հրեշտակն, որ ի Թիւ 13
ատիրայ եկեղեցին՝ գրեա. այսպէս ա-
մէն որդին ա՛յ. որոյ աչք են իբրև վառ
հրոյ. և ոտք նր նմանն պղնձի ծխելոյ: 19
* Գիտեմ զգործս քո՝ և զսէր՝ և զհաւատ՝
և զպաշտօն քո համբերութիւն. զի քա
զումն է վաստակ քո վերջինն, քան զա
ռաջինն: * Այլ ասեմ առ քեզ թա 20
զում. զի թողեր զկինն զեզաբէլ. որ
ասէր զինքն մարգարէ. և ուսուցա
նէր զմոլորութիւն, † զծառայս իմ, գլ
պոռնկիլ՝ և ուտել զպղծհաւ. * Եւ 21
ետու նորա ժամանակ ապաշխարել
զպոռնկութիւն իւրեանց՝ և ոչ ապաշ
խարեցին: * Հաւասիկ ես արկանեմ 22
զնա ի հնոց՝ և զգործակիցս իւր՝ ընդ
արս չնացաւ՝ ի նեղութիւնս մեծս. մեծս.
եթէ ոչ ապաշխարեսցեն ի գործոց իւ 23
րեանց. * Եւ զորդիսն նորա սպանից մա
հուամբ

հոգւոյ՝ և ծանիցեն ամ եկեղեցիք՝
Աթէ ես եմ, որ յանդիմանեմ զերկիր || Ամէն. 16. 7.
կամունս և զսիրտս. և տամ ձեզ իւ- 16 7.
րաքանչիւր, ըստ գործոց իւրեանց. Ամէն.
24 * Այլ ձեզ ասեմ ոմք՝ ի Թիւատիր եք. 7. 10.
և ոչ ունիք զվարդապետութիւնս զայս, Ամէն.
որք ոչ ծանեայք զխորհուրդս սատանի՝ 11. 20.
զոր խօսին. ասկայն ոչ արկից ձեզ ոք 17. 10.
25 զայլ ծանրութիւն. * Այլ որ ունիք, պա 20. 12.
26 հեցէք՝ մինչև ես գամ: * Եւ որ յաղ-
թէ՝ և պահէ զգործս իմ մինչև ցվախ
ճան, տացնեմ զիշխանութիւն՝ ի վր
27 ազգաց: * Եւ հովուեսցէ զնոս գաւա
զանաւ երկաթեայ. և իբրև զանօթ || Ամէն.
28 բրտի փշրեսցէ զնոսա: * Ոպէս և ես ընկա 2. 9.
լայ՝ ի հօրէ իմմէ. և տացնեմ զաստղն
29 առաւօտու: * Որ ունի ականջս լսելոյ՝
լուիցէ զինչ հոգին ասէ առ ե-
կեղեցիս:

Գլ. Ը. Թ.

ի [illegible] հօր հրամայէ սուրբ հրեշտակին գրել հոգ
ոյն արդիւնեցողաց երեցանցն, որ առնէին սուր
հնձել երկրին։ Քարոզէ զերանելութիւնսն։ Լինին սպա
ռնալիք առաջին, երկրորդ, երրորդ, չորրորդ եւ հնգե
րորդ հրեշտակացն։ Եւ ի վեցերորդն նկուն։ 7 Ձայնէ երկ
րորդ հրեշտակն, որ հետեւի նմա։ 12 Ձայնէ լինելոյ սպա
նումն երից։ 14 Ձայնէ ի վերայ ամենայնի։

ՈՒ ես տա հրեշտակին սարդիկեցւոց
գրել։ այսպէս ասէ
որ ունի զերծմն հոգւոյն եւ զերծմն
աստեղս. ես գիտեմ զգործս քո, զի անուն
կենդանոյ ունիս, եւ մեռեալ ես։ 2 Ոչ
գոյ զարթո՛ւց եւ հաստատեա՛ զայսոսիկ,
որ մեռանելոց են։ քանզի
չեմ գտեալ զգործս քո կատարեալ
առաջի աստուծոյ։
3 յիշեա՛ զիարդ առեր եւ լուար, եւ պահեա՛, եւ ապաշաւեա՛։ ապա թէ
ոչ՝ գամ առ քեզ իբրեւ զգող, եւ ոչ գիտասցես որում ժամու գամ
ես առ քեզ։ 4 Այլ ունիս սակաւ անուանս ի Սարդիկէ, որ ոչ
պղծեցին զհանդերձեալ իւրեանց։ եւ գնասցեն ընդ իս սպիտակ
եղեալք, զի արժանի են։ 5 Որ յաղթէ՝ նոյնպէս զգեցցի հան
դերձեալ սպիտակ, եւ ոչ ջնջեցից զանուն նորա ի գրոց կենաց։
եւ խոստովանեցայց զանուն նորա առաջի հաւր իմոյ, եւ առաջի

		ոչ զուր արթնանաս՝ և գամոնդ պող. և ոչ ||Մատ.
	5. 2.	ոք խնամոյ զաւրուստ իմ առ քեզ։
4	2.Պետ. 2.	*Իր ունիմ սակաւ մի զանուն առդիս
	3. 10.	նաց-ուցն. որք ոչ աղտեղացուցին զգ
	16. 15.	Ա Տար. հանդերձս իւրեանց. և շրջիցեն ի սպի
5		տակս՝ որում արժանի եղեն։ *Իր յատ
		թէ՝ այսպէս զգեցցի սպիտակ. և ոչ
		ջնջեսցի անուն նորա ի դպրութենէ կե
		նաց, և խոստովանեցայց զանուն նո
		ա առաջի հօր իմոյ՝ և առաջի հրեշտա
6		կաց նորա։ *Իր ունի ականջս լսել ինչ
7		զինչ ասէ հոգին առ եկեղեցիս։ *Իր
		ա՛ռ հրեշտակին եղեսիայ առաքեա եկե
		ղեցւոյն գրեա. այսպէս ասէ՝ սքան և
		Ա Տար. շիմարիսն. ։ որ ունի զիմաստութիւն դա
		թէ. ։ քանայ՝ և ոչ ոք է՝ որ փակէ. ||Ղուկ.
8	22. 22.	փակէ, և ոչ ոք է՝ որ քանայ։ *Ես գի
	12. 14.	զգործս քո. տես եւտու առաջի քո զդ ||Ովսէ.
		դուռն բացեալ. զոր ոչ ոք կարէ փա
		կել. զի սակաւ ե զօրութիւն քո. և պա
9		հեցեր զբանն իմ, և ոչ ուրացար զա
		նուն իմ։ *Ահաւադիկ տամ քեզ ի ժո
		ղովն սատանայի. որք ասեն զինքեանս
		հրեայս գոլ՝ և ոչ են՝ այլ ստեն. ահա

քից վնաս՝ զի եկեսցեն, և երկիր պաշ-
ցեն առաջի ոտից քոց. և ծանիցեն,
զի ես սիրեցի զքեզ։* ՚Ո. Քանզի պահեցեր 10
զբան համբերութեան իմոյ. և ես պա-
հեցից զքեզ ՚ի ժամ փորձութեան քո.
որ հանդերձեալ է գալ յաշխարհէս երկրի.
փորձել զամենակեսս յերկրաւս երկրի։
* ՚Ի՚ա Գամ վաղվաղակի. կալ զոր ու- 11
նիս՝ զի մի՛ ոք առցէ զպսակ քո։* ՚Ի՚բ 12
Յաղթեմ՝ արարից զնա սիւն տաճարի
Աստուծոյ իմոյ. և արտաքս այլ մի՛ ել ելցէ.
և գրեցից ՚ի վերայ նորա անուն Աստուծոյ իմոյ. և
զանուն քաղաքի Աստուծոյ իմոյ՝ զնորա Երու-
սաղէմ. որ իջանէ յոց երկնից յԱստուծոյ իմմէ. և
զանուն իմ նոր։* ՚Ի՚գ Որ ունի ականջս 13
լսել՝ զինչ ասէ Հոգին առ եկեղե-
ցիս։* ՚Ի՚դ Եւ առ հրեշտակն լաւուդիկեացի 14
գիր։* Այս ասէ ¶ Յովհ.
եկեղեցւոյն գրեա՛. ¶ այսպէս ասէ. Ես. 6.
ամէնն՝ վկայն հաւատարիմ. և ճշմա-
րիտ. որ է սկիզբն արարածոց Աստ-
ուծոյ։* ՚Ի՚ե Գիտեմ զգործս քո՝ զի ոչ ցուրտ ես՝ 15
և ոչ ջերմ. պարտ էր քեզ ցուրտ լի-
նիլ՝ և կամ ջերմ։* ՚Ի՚զ Այլ զի դու դաղջ 16
ես՝ և ոչ ջերմ, և ոչ ցուրտ. Հան-

քեզ

դերձեալ ես փսխիլ ի բերանոյ իմմէ։
17 * Ո՛չ ի սաես. մեծ առուն էր և մեծ ա-
ցայ. և ոչ իւիք կարօտիմ. և ոչ գի-
տես, թէ դու ես ողորմելի և հե-
18 և աղքատ. մերկ և կոյր։ * Ա՛րդ՝ ես
խորհրդակից եղէց քեզ. առ գնեա
յինէն ոսկի փորձեալ ի հրոյ՝ զի մե-
ծասցիս. և հանդերձս սպիտակս՝ զի
զգեցցիս, զի մի երեւեսցի անվայելչու-
թիւն մերկութեանդ քոյ. և դիր դեղ յաչս
19 քո՝ զի տեսցես։ * Ա՛ես, զորս սիրեմ, Ա՛ռակ.
յանդիմանեմ. և խրատեմ։ Նախան ց. 12.
20 ձեռաց այժմ, և ապաշխարեա։ * Ա՛հա Ա՛ռակ.
եսարկ կամ ես առ դուռս քո՝ և թակ 12. 6.
խեմ. եթէ ոք լուիցէ ձայնի իմում.
և բանայցէ զդրունսն, մտից առ նա՝
և ընդրիսս արարից առ նա. և նա ընդ իս.
21 * Ո՛ր յաղթէ՝ տացն նմա նստուել ընդ իս յա-
թոռ իմ. որպէս և ես յաղթեցի՝ և նստա
22 յաթոռ հօր իմոյ։ * Ո՛ր ունի ականջս՝
լուիցէ զինչ հոգին ասէ առ
եկեղեցիս։

զինու։ Եւ յաթոռոյ անտի ելանէին փայլատակունք, եւ ձայնք, եւ որոտմունք։ Եւ եւթն ճրագունք հրոյ վառեալք առաջի աթոռոյն, որ են եւթն հոգիքն Աստուծոյ։ Եւ առաջի աթոռոյն իբրեւ ծով ապակւոյ նման բիւրեղի։ Եւ մէջ աթոռոյն եւ շուրջ զաթոռովն չորեքհետասան աչօք լի առաջ եւ յետս։ Եւ առաջին կենդանին նման առիւծու, եւ երկրորդ կենդանին նման հորթոյ, եւ երրորդ կենդանին երեսս ունէր իբրեւ զերեսս մարդոյ, եւ չորրորդ կենդանին նման արծուոյ թռչելոյ։ Եւ չորեքկենդանիքն ունէին զանձինս իւրեանց վեցվեց թեւս, եւ ներքուստ լի էին աչօք։ Եւ հանգիստ ոչ առնէին ցերեկ եւ գիշեր՝ ասելով. Սուրբ, սուրբ, սուրբ է Տէր Աստուած Ամենակալ, որ էր եւ է եւ գալոց է։ Եւ յորժամ տան կենդանիքն փառս եւ պատիւ եւ շնորհակալութիւն աթոռոյն նստելոյ ի վերայ աթոռոյն, որ կենդանի է յաւիտեանս յաւիտենից, անկանիցին երիցունքն քսան եւ չորք առաջի աթոռոյն նստելոյ ի վերայ աթոռոյն, եւ երկիր պագանիցեն կենդանի յաւիտենից, եւ արկանիցեն զպսակս իւրեանց առաջի աթոռոյն՝ ասելով. Արժան ես, Տէր մեր եւ Աստուած մեր Յիսուս Քրիստոս, առնուլ զփառս եւ զպատիւ եւ զզօրութիւն, զի դու ստեղծեր զամենայն եւ վասն քո կամեցաւ եւ եղեն եւ ստեղծան։ Եւ տեսի զաջ կողմանէ նստելոյն ի վերայ աթոռոյն գիրս ներքուստ եւ արտաքուստ գրեալ, կնքեալ կնիքիւ եւթնիւ։ Եւ տեսի զհրեշտակ զօրաւոր քարոզեալ ձայնիւ մեծաւ, ով արժան է բանալ զգիրսն եւ զկնիքսն նոցա։ Եւ ոչ ոք կարէր ոչ յերկինս եւ ոչ ի վերայ երկրի եւ ոչ ընդ երկրի բանալ զգիրսն եւ նայել ի նոսա։ Եւ ես լայի շատ, զի ոչ ոք գտանէր արժան բանալ եւ նայել ի գիրսն։ Եւ ասէ ինձ մի ի ծերոցն. Մի լար, ահա յաղթեաց առիւծն որ է յազգէ Յուդայ, արմատ Դաւթի, բանալ գիրսն եւ զեւթն կնիքսն նոցա։ Եւ տեսի եւ ահա ի մէջ աթոռոյն եւ չորից կենդանեացն եւ ի մէջ երիցանցն գառն կայր իբրեւ սպանեալ, ունելով զեւթն եղջիւրս եւ զեւթն աչս, որ են եւթն հոգիքն Աստուծոյ, որ առաքեալ են յամենայն երկիր։ Եւ եկն եւ առ զգիրսն ի ձախմէ նստելոյն ի վերայ աթոռոյն։ Եւ յորժամ առ զգիրսն, չորեքկենդանիքն եւ քսան եւ չորք երիցունքն անկանէին առաջի գառնոյն, ունելով իւրաքանչիւր քնար եւ ոսկի բաժակս լի անուշահոտութեամբ, որ են աղօթքն սրբոցն։ Եւ երգէին երգ նոր՝ ասելով. Արժան ես առնուլ զգիրսն եւ բանալ զկնիքսն նոցա, զի սպանեալ եղեր եւ արեամբ քով գնեցեր մեզ Աստուծոյ ամենայն ազգաց եւ լեզուաց եւ ժողովրդոց եւ ազգաց, եւ արարեր զմեզ Աստուծոյ մերոյ թագաւորութիւն եւ քահանայք, եւ թագաւորեսցուք ի վերայ երկրի։ Եւ տեսի եւ լուայ ձայն հրեշտակաց բազմաց շուրջ զաթոռովն եւ զչորից կենդանեացն եւ զերիցանցն, եւ էր թիւ նոցա բիւրք բիւրուց եւ հազարք հազարաց, ասելով ձայնիւ մեծաւ. Արժան է գառնն որ սպանեալ է առնուլ զզօրութիւն եւ զհարստութիւն եւ զիմաստութիւն եւ զպատիւ եւ զփառս եւ զօրհնութիւն։ Եւ զամենայն արարած զոր ինչ ի երկինս եւ յերկրի եւ ընդ երկրի եւ զոր ինչ ի ծովու եւ զամենայն որ ինչ ի նոսա էին, լուայ ասելով. Նստելոյն ի վերայ աթոռոյն օրհնութիւն եւ պատիւ եւ փառս եւ զօրութիւն յաւիտեանս յաւիտենից։ Եւ չորեքկենդանիքն ասէին. Ամէն։ Եւ երիցունքն անկեալ երկիր պագանէին։

ՎԻ. ՊՈ.

փայլատակմունք՝ և ձայնք՝ և որոտ
մունք • և եօթն ղամբարք հրոյ բուր
բարերլոյ՝ առաջի աթոռոյն • որք ե՛ն
եօթն հոգիքն սո՛յ։ * Եւ առաջի աթո
ռոյն ծով ապակեղէն՝ ի՛նմանութեամբ
սպիտակութեա՛ ոսառին • և ի մէջ աթո
ռոյն՝ և շուրջ զաթո՛ռն չորք կենդա
նիք՝ լեր աչօք յետոյ և առաջոյ։ * Եւ
կենդանին առաջին նման առիւ
ծու • և երկրորդ կենդանին նման զոր
սակի • և երրորդ կենդանին ունէր
երեսս մարդոյ • և չորրորդ կենդանին
նման արծուոյ թռուցելոյ։ * Եւ չոր
րիցն կենդանեացն էին միոյ միոյ՝ ի՛նո
ցանէ վեց թեւք • շուրջ լցեալք աչօք
և ո՛չ հանգչէին՝ ո՛չ զտիւ՝ և ո՛չ զգի
շեր՝ յաւետ։ Ասէ՝ սո՛ր՝ սո՛ր՝ սո՛ր՝ տէր ամ Ա Ղուկ.
ամենակա՛լ՝ որ էն • և որ եղ • և որ գա
լոց ե՛ս։ * Յորժամ տայցէ կենդա
նիքն՝ փա՛ռս և պատի՛ւ՝ և զգոհու
թի՛ն առնուցուն՝ նստելոյն ի վերայ
աթոռոյն՝ որ կենդանի է յաւիտեանս
յաւիտենից։ * Անկցին քսան և չորք երիցունքն՝ ա
ռաջի նստելոյն յաթո՛ռն, և երկիր
պագանիցեն կենդանւոյն յաւիտենից։ * Եւ
արկցեն զպսակս իւրեանց առաջի աթո
ռոյն՝ և ասիցեն • Արժա՛ն ես տէր ա
ռնուլ զփա՛ռս և զպատի՛ւ և զզօրու
թի՛ւն • զի դո՛ւ ստեղծեր զամենայն՝ և

Ղ.Ա

Ղ.Ա

Նայիլ ինձ։* Եւ ես լայն ուժգին՝ զի
4 ինձ երթայր երկիր՝ բանալ զերկրն, եւ չէ
կարեր՝ ոչ յերկինս, եւ չէ յերկիր՝ եւ չէ
5 ոք ինձ եւ լսեմ ձայնիւ։* Եւ ես ոչ
տեսի զերկրորդ, եւ ոչ զերրորդ, այլ
զի արժանի բանալ զգիրքն
եւ լուծանել զկնիքս դորա։* Եւ ես ոչ
6 տեսի զհրեշտակ մի զոր
կնքով։* Եւ տեսի զհրեշտակ մի զոր
եւ արտաքոյ։ կնքեալ եօթն
7 կնիքովք, զի ոչ ոք գիտէր զգիրքն
յայտնեն, զի ոչ ոք գիտէր զգիրքն
8 Եւ տեսի յաջոյ ձեռինն, որ նստեր
եւ ես լուայ զձայնն, որ խօսեցաւ
ընդ իս, եւ ասէ ինձ՝ երթայ, առ
9 բաց զգիրքն։ Եւ ես ոչ երթայ
ասէ ինձ՝ տուր ինձ զգիրքն։ Եւ ասէ
ինձ՝ առ եւ կեր զնա, եւ ցաւեցուցէ
զորովայն քո, այլ զբերանդ քում
10 ասէ ինձ՝ ոչ ցաւեցուցէ զորովայն քո,
քաղցր իբրեւ զմեղր։ Եւ ես առի
զգիրքն յաջոյ ձեռինն հրեշտակին,
եւ կերի զնա, եւ ցաւեցոյց զորովայն
11 իմ։ Եւ ասէ ինձ՝ ասա ինձ՝ եւ
զգուշացուցէ զի
զազգս եւ զազգս, եւ զլեզուս եւ զթագաւորս
բազումս։ Եւ ետուն ինձ եղեգն
նման գաւազանի, եւ կանգնեցաւ
հրեշտակն, եւ ասէ՝ յարիր եւ չափեա
զտաճարն Աստուծոյ, եւ զսեղանն,
եւ զերկրպագուսն ի նմա։ եւ զսրահն
որ է արտաքոյ տաճարին՝ հեռացո
եւ մի չափեր զնա, զի տուեալ է
ազգաց, եւ զքաղաքն սուրբ կոխեսցեն
ամիսս քառասուն եւ երկու։ Եւ տա-

եւ ի լերուանց՝ եւ ի ժողովրդոց հնձեա
զմիջոյ այսեաղբ. քուլ, յամագեաց՝
զինիք դուրս. զի զենաւր՝ եւ գնեցեր
ժանի եւս առնուլ զդիւրսդ՝ եւ բանալ
օրհնեին զերդանուրս. եւ ասէին առ
խնկով. որք են ազօթք սրբոց։ * Եւ
առաջի գառինն. եւ ունէին իւրաքան
իւր զքնար, եւ զբաժակս ոսկի լի
և քաւան և ջորք երիցունքն անկանէին
Ժամ եւս զդիւրան, ջորք կինդանիքն, ա յերկիր
նասեր՝ի վէր ամենայն՝ † ։ * Եւ յոր † գիւրն
եւկին՝ և ընկալաւ յաջոյ ձեռանէ՝ն որ
ծայ, առաքեաք եւ ամ երկիր։ * Եւ
և ծովն աչս. որք են ծովն հոգիք
զենեալ. որ ունէր ծովն զոչնիսս.
նեացն՝ և՝ ի մէջ երիցանցն գառն կայր
և՝ ի մէջ աթոռոյն և՝ ի մէջ չորից կենդա
զերծին կնիքսն նորա։ * Եւ տեսի՝ և
լեր. քանալ զդիւրան՝ և լուծանել
յապզէն յուդայ, յարմատոյն դաւ
ղեալ. տասարիկ յազգեաց առիւծն
ցոյ. ահաւասիկ յաղթեաց առիւծն
ցէ՛ որք գտան արժանի բանալ զդիւրն,
և ընթեռնուլ զնա. կամ տեսանել
զնա։ * Եւ միոյն չերիցանցն ասէ. մի

† շէջ
նուագ ։ * Եւ արարեր † զմեզ մերոյ քա- 10
հանայս՝ և թագաւորս՝ թագաւորել
ի վերայ երկրի։ * Եւ տեսի, և լուայ ձայն 11
հրեշտակաց բազմաց՝ որք կային
շուրջ զաթոռովն, և զէրիւքն և զծերն,
և զբանն. և էր թիւ
նոցա՝ իւիւրք բիւրուց՝ և հազարք հազա- 12
րաց ։ * Որք ասէին ձայնիւ մեծաւ ։
արժանի է գառնդ զնահատ առնուլ
† եւշած ոմն զօրութիւն, † և զիմաստութիւն, և
զպատիւ և զփառս,
և զօրհնութիւն ։ * Եւ զամենայն արա- 13
րածս՝ որք են յերկինս և յերկրի՝ և
որք ի ծովու՝ և որք ի նմա՝ լուայ զի
ասէին ձայնիւ մեծաւ. որն նստի յա-
թոռն՝ և գառն օրհնեալ՝ բարձրա-
ցեալ՝ և փառաւորեալ յաւիտեանս
յաւիտենից ։ * Եւ չորք կենդանիքն 14
ասէին. ամէն. և քահանայք չորք եր-
ցունքն անկանէին առաջի նոր՝ և եր-
կիրպագանէին կենդանաւոյն յաւի-
տեանս յաւիտենից ։

❧❧❧

ԿԱ ։

ԳԼՈՒԽ Ի.

1 Յաւուր բանիել առաքելին՝ երկրորդ երրորդ եւ չոր-
րորդ ինօրեան, հետեւին սպասաւորէին՝ առ ի սա-
հակեան. 9 հինգերորդին՝ նահապետին խնդրել
զվէրծս հանգուցանին. 12 վեցերորդին՝ սուրս
փոխն ընդսպասիրաց յանձն բարձանել փառաւո-

1 Եւ ասէ, զի երբայց զմիմեանս՝ ի կրկնե- երբայց
քոցն. եւ լուայ՝ ի միոյ՝ ի հրեշտ փոան
կեղեանեացն իբրեւ զձայն որոտման՝
2 զի ասէր՝ գամ։ * Եւ ասէ, եւ ահա ե՛ն, ա
ձի սպիտակ, եւ որ հեծեալն էր՝ ունէր ա՛ն
զաղեղն. եւ տուաւ նմա պսակ.
3 եւ ելին յաղթօղն, զի յաղթեսցէ։ * Եւ
երբորդ կենդանւոյն՝ զի ասէր. գամ, ե՛ն, ա
4 եւ տեսի։ * Եւ ել այլ ձի կարմիր. եւ որ ա՛ն
հեծեալն էր՝ ունէր տուաւ նմա առ-
նուլ զխաղաղութիւն յերկրէ. զի զմի
մեանս զսպանցեն. եւ տուաւ նմա սուր
5 մեծ։ * Եւ յորժամ երբայց զկնիքն եր
րորդ-լուայ յերրորդ կենդանւոյն՝ զի

ա՛կ, ե ասէր. գամ, և տուայ, և տուսի, և աչ
փե՛ս հա ձի սեաւ. և որ նստեաւն ետր՝ ի վէ
նորա՝ ունէր կշիռս՝ ի ձեռին իւրում
* Եւ լուայ զձայն՝ ի միջոց չորից կեն 6
դանեացն. կապիճ ի չորեան՝ դենար
րի միոջ. և երեք կապիճ գարի՝ դենար
րի միոջ. և զձէթ և զգինի մի՛ վնասես
ցես։ * Եւ յորժամ եբաց զկնիքն չոր 7
րորդ, լուայ զձայն՝ ի չորրորդ կենդ
ա՛կ, ե դանեացն՝ զի ասէր՝ գամ, և տեսու։ * Եւ 8
փե՛ս տեսի, և ահա ձի չլուռս՝ և որ նստեր
՝ի վերն նմ՝ ունէր զանուն՝ և դժոխք եր
թային զկնի նր. և տուաւ նոմա իշխա
է՛ի վեր նաւթի † չորրորդ մասին աշխարհի՛
սանակեր սրով՝ և սովով՝ և մահու՛մբ
և գազանօք երկրի։ * Եւ յորժամ եբ
բաց զկնիքն հինգերորդ՝ տեսի՛ ի ներ
քոյ սեզանոյն զհոգիս սպա մարդկին
զեռնելոց վն բանին որ՝ և վն վկայու՛ե
նէր՝ զոր ունէին։ * Եւքաւ ասէին՝ ի ձայն 10
մե՛ծ՝ մինչև յերկար տար՝ սբ՝ և ճշմարիտ՝
ո՛չ դատես՝ և խնդրես զվրէժ արեն
մերոյ՝ի բնակչաց երկրի։ * Եւ տուե 11
ա՛ն նոցա արկանել լեռն սպիտակ. և ա
տա

զի հանդիսացեալ միտքս մի ժա-
մանակս. մինչեւ լցցին ծառայակիցք
նորա, եւ եղբարք նորա, որք հանդերձեալ
էին * [21] ընդ տեառնն խաւսել խրթին ինչ։ [21] Ընդ որոյ
յարժամ եբաց զինքեանս վերատրդ, եւ
ահա շարժումն մեծ եղեւ. եւ արեգակն
եղեւ սեաւ խրթին զկատարելոյն այծեամն.
[13] եւ լուսինն բազմութիւն եղեւ արեան։ * [13] Ընդ
աստեղք երկնից թօթափեցան յերե-
կիր, ոպէս տերեւ թզենւոյ. զի ուժգին
[14] շարժեացի՛ն հողմոյ։ * [14] Ընդ երկինն նը-
ւիրեալ զմագաղաղեթեայ դիրսն գաղարիւտ.
եւ ամենայն լերինք եւ կղզիք ի տեղւոյ իւ-
[15] րեանց շարժեցան։ * [15] Ընդ թագաւորքն
երկրի՛ եւ իշխանքն՝ եւ հազարապետքն՝ եւ
մեծամեծք՝ եւ զօրաւորքն. եւ ամ ծա-
ռայք՝ եւ ամ ազատք՝ թագուցին զին-
[16] քեանս յայրս եւ ի ծերպս վիմաց։ * [16] Ընդ ասեն
ասէին լերանցն եւ ծերպ անկեարուք ի վր
մեր. եւ ցբերարուք զմեզ ի դիմաց
[17] ոտն էն նստողին ի վր աթոռ * [17] Ո՛վ
[18] ուայն՝ ի՛ մեծ եկն բարկութիւն զաւրինն։ [18] Ընդ
[19] եւ ո՞վ կարէ տեսանել զնա։ [19] Ընդ
երկնաւոր մեծ բարկութիւնն, եւ ոչ կա-

ԳԼ. Լ.

1 Ողբեցին հրեշտակք արփեղան չքնեցին հազ
ուռնս։ 3 Նշոյր ըզն ի ճախս ինեւեան։ 6 Ոչ
համար բաշխեալ ընծայ գովաբանին զնա։
11 Աւրէն ե երկրպագութիւն հրեշտակաց։

ոտրանիցն ոեղեանաց սպիտակագեհատից։

1 Ե յետ այնորիկ տեսի զորս հրեշ
տակս՝ զի կային ի չորս անկիւնս
երկրի՝ ունելին զչորս հողմս երկրի՝
զի մի շնչեսցէ հողմ ի վր երկրի և մի
ի ծովս՝ և մի ի ծառս։ * 2 Եւ տեսի
զայլ հրեշտակ՝ զի ելլէր յարեւելից, և ու
նէր զնիշան այ կենդանւոյ. և աղաղա
կեաց ձայնիւ մեծաւ առ չորս հրե շ
տակսն՝ որոց առեալ էր զիշխանութիւն
ապականել զերկիր՝ և ծով։ * 3 Եւ ա
սէ՝ մի ապականէք երկրի՝ և մի ծովու՝ և մի
ծառոց, դադարեցուցէք մինչ կնքեցից
զծառայս այ իմոյ՝ ի ճակատս նոցա։
4 Եւ լուայ զթիւ կնքելոցն, զի եր

կինքեալք, յամ ազգե որդւոցն էլիւ։
5 * Յազգէն յուդայ՝ երկոտասան հա
զար կնքեալ։ յազգէ ռուբենի՝ եր
կոտասան հազար կնքեալ։ յազգէն
գադայ՝ երկոտասան հազար կնքեալ։
6 * Յազգէն ասերայ՝ երկոտասան հա
զար կնքեալ։ յազգէն նեփթաղիմայ
երկոտասան հազար կնքեալ։ յազգէն
մանասէ՝ երկոտասան հազար կնքեալ։
7 * Յազգէն շմաւոնի՝ երկոտասան հա
զար կնքեալ։ յազգէն ղեւեայ՝ երկո
տասան հազար կնքեալ։ յազգէն իսա
քարայ՝ երկոտասան հազար կնքեալ։
8 * Յազգէն զաբուղոնի՝ երկոտասան
հազար կնքեալ։ յազգէն յովսեփայ՝
երկոտասան հազար կնքեալ։ յազգէն
բենիամենի՝ երկոտասան հազար կընք
9 քեալ։ * Ա՛ւ յետ այսորիկ տեսի՝ և ա
հա ժողովուրդ բազում, որոց ոչ դոյր
թիւ յամ հեթանոսաց՝ և յամ ազգաց,
և յամէն ցեղս՝ և յամ ժողովեցելոցն
կային առաջի աթոռոյն՝ և առաջի գա
ռնին արկեալ զին-տուամբք հանդերձ
սպիտակս՝ և արմաւենիս ի ձեռս իւ
րեանց

թեանց։ * Եւ զաղաւակէին ի ձայն մեծ՝ 10
և ասէին. փրկութի՛ւն մերոյ՝ որ նստի
ի վրայ աթոռոյն, և գառինն։ * Եւ ամ 11
ենայն հրեշտակք կային շուրջ զաթոռովն, և
զերիցամբքն, և զչորիսին կենդանեացն.
անկանէին յերեսս առաջի աթոռոյն՝
և երկրպագանէին Աստուծոյ։ * Եւ ասէին. 12
ամէն. օրհնութի՛ւն, և փառք, և իմաս
տութի՛ւն, և գոհութի՛ւն, և պատի՛ւ, և
զօրութի՛ւն, և զօրութի՛ւն Աստուծոյ մերոյ՝ յա
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն։ * Եւ 13
ասէ ցիս՝ մի յերիցանց անտի. ասէ
ցիս. ո՞րք են՝ և կամ ուստի գան։
ասէ ցնա՝ տէր, դու գիտես. և 14
ասէ ցիս. սոքա են՝ որք գան ի վշտաց
մեծաց. և լուացին զպարկանեայս իւ
րեանց՝ և սպիտակացուցին արեամբ
գառինն։ * Վասն այնորիկ են առաջի 15
աթոռոյն Աստուծոյ՝ և պաշտեն զնա գիւր
վերայ աթոռոյն բնակեալ է ի նա։
զի ոչ քաղցիցեն՝ և ոչ ծարաւիցին։ * 16
և ոչ

զի ոչ տօթ ։ Եւ զատան ի միջոյ աթոռոյ * ։ Եւ զատան ի միջոյ աթոռոյ
ոչն իւրում հովուեսցէ զնա . և առ-
նուսցեն նոքա ի կենաց ազբիւրն ջրոյ
կենդանւոյ ։ քանզի եհատ առ զնա
արուսեակ յաւիտենից ։

Ա Տես. 25. 8. 21. 4. 7

ԿԱ . Ի .

1 Ի նմանել երկնից զարդիւնս, զինն լաւ-
քն ։ 2 Եւ զօրն ։ 3 Ի զգուշանալ ։ 4 Ի
ձեռնադրութեան ։ 5 Ի հոգալ զոչխարսն
Քրիստոսի ։ 6 Ի մարգարէութեան ։ 7 Ի
ձեռնադրութեան ։ 8 Ի հրեշտակապետ-
ութեան ։ 9 Ի մարգարէութեան ։ 10 Ի
ձեռնադրութեան ։ 11 Ի մարգարէութեան ։
12 Ի հրեշտակապետութեան ։ 13 Ի
ձեռնադրութեան ։ 14 Ի մարգարէութեան ։
15 Ի հրեշտակապետութեան ։ 16 Ի
ձեռնադրութեան ։ 17 Ի մարգարէութեան ։
18 Ի հրեշտակապետութեան ։

ծուխն խնկոցն աղօթիցն սրբոցն ի ձեռաց
հրեշտակացն առաջի Աստուծոյ: * Եւ եհան 5
հրեշտակն զխնկամանեացն ի հրոյ սեղա-
նոյն եւ եթափ զնա յերկիր. եւ եղեն ո-
րոտումն, ձայնք եւ փայլատակումն.
եւ շարժումն մեծ: * Եւ հրեշտակքն 6
եւթն որք ունէին զեօթն փող-
պատրաստեցին զինքեանս առ-ի հար
կանել: * Եւ առաջինն հրեշտակն եւ 7
հար զփողն, եւ եղեւ կարկուտ եւ
հուր՝ եւ արիւն խառնեալ՝ եւ անկաւ
յերկիրն. եւ զերրորդ մասն երկրի այ-
րեաց, եւ զերրորդ մասն ծառոց այ-
րեաց, եւ զամենայն խոտ կանաչ այրեաց:
* Եւ երկրորդ հրեշտակն փողեաց՝ եւ 8
իբրեւ զլեառն մի մեծ հրդեհեալ ան-
կաւ ի ծով. եւ եղեւ երրորդ մասն ծո-
վու արիւն: * Եւ սատակեցաւ երրորդ 9
մասն լոզակաց՝ եւ որ ունէր զանձինսն
դանդաչապականեցաւ. եւ երրորդ մասն
նաւուց ընկղմեցաւ: * Եւ երրորդ հր 10
րեշտակն փողեաց՝ եւ անկաւ յերկնից
աստղ մի մեծ՝ բոցաբորբեալ իբրեւ զ-
ջամբառ, եւ անկաւ յերրորդ մասն գե-
տոց

31 տոց և աղբեթացւոց * և երանուն առ
տեսն դատաստանի՛ն , և բազումք հա-
32 ւանե՛ն դատաստանի՛ն Քրիստոսի * և ա՛յր
բորդ հրեշտակն փողեաց , և վիրաւո
րիւր երրորդ մասն արեգական , և եր
րորդ մասն լուսնի՛ և երրորդ մասն աս
տեղաց և խաւարեր երրորդ մասանն՛ց .
և աւուր ոչ լուսաւորեր մասն երրո՛րդ՝
33 և գիշերոյ նոյնպէս : * և ա՛յր տեսի՛ և
լուա՛յ զձայն հրեշտակի թռուցեալոյ՛ ի միջոյ դոյ
մէջ երկնից , զի ասէր ՚ի ձայն մեծ . ա՛ք ա՛ք
վա՛յ՝ վա՛յ՝ վա՛յ՝ որք բնակին երե՛ս յերկիր . ընդ
յորժամ լինի՛ ձայն եւս երիցն փողոց ,
զոր կամիցին հրեշտակքն հարկանե՛լ :

Գլ. Թ.

1 Եւ հինգերորդ հրեշտակն փող զարկ. և տեսի
զի աստղ մի անկաւ
յերկնից յերկիր, և տուաւ նմա բանալի
2 հորատանին անդնդոց։ * Եւ եբաց զերդ
անդնդոց. և ելանէր ծուխ՝ի
3 ծխոյն անդնդոց իբրև ծուխ հնոցի մեծի. և խաւարեցաւ արեգական և օդ։ * Եւ՝ի
ծխոյն ելանէր մարախ յերկիր. և տուաւ նոցա իշխանութիւն իբրեւ զկայթից
4 կարձին։ * Եւ ասացաւ նոցա՝ զի մի՛ վնասիցեն խոտոյ երկրի. և մի՛ ամենայն ծառոյ, բայց միայն մարդկան երկրայ-
նոց, որք ոչ ունիցին զկնիքն+ի վերայ
5 ճակատաց իւրեանց։ * Եւ տուաւ նոցա
ոչ զի սպանանիցեն զնոսա. այլ
տանջեսցին հինգ ամիս։ ընդ այնմ տանջելոյ
նոցա՝ իբրև տանջանաց օձի՝ յորժամ
խայթիցէ զմարդ։ Եւ յաւուրսն յայնոսիկ
6 փնտրեսցեն մարդիկ զմահ, և ոչ գտցեն
զնա. և ցանկասցեն մեռանել, և փախչիցէ մահ ի նոցանէ։ Եւ կերպարանք
մարախացն նմանեալ էին ձիոց պատրաստեալ ի պատերազմ. և ի գլխոց
նոցա իբրև պսակք նմանեալ ոսկւոյ, և
երեսք նոցա իբրև երեսք մարդկան։ Եւ
8 ունէին մազս իբրև մազս կանանց. և
ատամունք նոցա իբրև ատամունք առիւծուց էին։ Եւ ունէին զրահս իբրև
զրահս երկաթեայս. և ձայն թեւոց նոցա
իբրև ձայն կառաց ձիոց բազմաց վազելոց ի պատերազմ։ Եւ ունէին պոչս
նմանեալ կարիճոց, և խայթ էր ի պոչս
նոցա. և իշխանութիւն նոցա վնասել
11 մարդկան ամիսս հինգ։ Եւ ունէին իւրեանց թագաւոր զհրեշտակ անդնդոցն,
որում անուն՝ եբրայերէն Աբադդոն, և
յունարէն անուն ունի Ապողիոն, այսինքն կորուստ։ Վայն մի՝ եւ գնաց։ Ահա
12 գան դեռ երկու վայք յետ սորա։ Եւ
հինգերորդ հրեշտակն փող զարկ. և

չարչարեսցեն զնա սպանցեն. և յաւ
րի երրորդի յարիցէ։ և չար
չարանք նոցա էբրև զեկտրոյս հրճուի
որ հարկանիցէ զմարդ։ * Եւ ։ յա՜ Աղաւոթ
ւորդան յայնմանիկ խնդրեսցեն մորդիկ 2. 19.
զմահ՝ և ոչ գտցեն. և ցանկասցին մե Ղեկ. 17.
ռանիլ՝ և փախիցէ՝ ի նոցանէ մահ։ 10. 8.
Ես ։ Եւ նմանութիւն մարգարոյն՝ ի նմա Ղ՝ ։
նուիքն Ձիոյ պատրաստելոյ՝ ի պատե 23. 30.
րազմ. և՝ ի վերջ գլխոցն նոցա զպսակ Աղաւոթ
նմանեալ ոսկւոյ. և երեսք նոց էբրև 16. 4.
զերեսս մարդոյ. * Եւ հերսք նոց էբրև 8
զհերս կնոջ. և առաստանք նոց էբրև
զառիւծուց։ * Եւ ունէին զրահս էբ 6
բև զրահս երկաթիս. և ձայն թեւոց
նոցա՝ էբրև զձայն կառաւարը ձիոց բազ Հոսեայ
մաց՝ որք արշաւեն՝ ի պատերազմ։ Ես։
Եւ ունէին պոչս ըստ նմանութեան կար 10
ձաց. և խայթոց յպոչունս. և ունէին
զիշխանութիւն չարչարել զմարդիկ ։ ։
ամիս հինգ։ * Եւ ունէին թագաւոր 11
՝ի վրայ իւրեանց զհրեշտակն ի՛ժ-ոխոց
և անունն նոր եբրայեցերէն աղբադոն.
ար կոչի՝ ի հոյ բառըքառ կորուստ։
ձ՝ և վայ՝ ձ

երկու գալոց են։* Եւ վեցերորդ հրեշտակն հեղ-
13 ում զբաժակն իւր ի վերայ մեծի գետոյն Եփրատ-
այ, եւ ցամաքեցաւ ջուրն նորա, որպէս թէ
14 պատրաստեսցին ճանապարհ արեգական ծա-
գելոց։* Եւ տեսի զի երից դիւահարեալ հոգիք
15 գորտանման ելանեն ի բերանոյ վիշապին, եւ
ի բերանոյ գազանին, եւ ի բերանոյ սուտ մար-
գարէին։ Զի են հոգիք դիւաց, որ առնեն նշա-
նս, եւ երթան առ թագաւորսն երկրի ամենայն,
16 ժողովել զնոսա ի պատերազմ մեծի աւուրն
17 Աստուծոյ ամենակալի։* Եւ ժողովեաց զնոսա
ի տեղին, որ կոչի եբրայերէն Մեգեդոն։ Եւ
եօթներորդ հրեշտակն հեղոյց զբաժակ իւր
ի վերայ օդոյն, եւ ելանէ ձայն մեծ ի տաճա-
ռէ երկնից ի գահոյ, եւ ասէ՝ Եղեւ։ Եւ եղե-
18 ւան հանգոյնք եւ որոտունք եւ կայծակունք,
եւ երկրաշարժ մեծ եղեւ, որպիսի ոչ եղեւ
ի յորմէ մարդ եղեւ ի վերայ երկրի այնպիսի
19 երկրաշարժ այդպիսի մեծ։ Եւ եղեւ քաղաքն
մեծ ի երիս մասունս, եւ քաղաքք հեթանոսաց
անկան։ Եւ Բաբելոն մեծ յիշեցաւ առաջի
Աստուծոյ, տալ նմա գինի բաժակի սրտմտու-
թեան նորա։ Եւ ամենայն կղզի փախեան, եւ
20 լերինք ոչ գտանէին։ Եւ կարկուտ մեծ իջանէ
ի յերկնից ի վերայ մարդկան, որպէս թէ
քանդեսցի ամենայն մարդ ի կարկտէն։ Եւ
եղեւ ի մեծ պատերազմին Աստուծոյ։

գլուխ՝ որով սատակին զանիրաւսն
20 * Եւ ոչ էր ի մարդիանէ՝ որք ոչ մե-
ռանի՛ հարսնածոցս յայտցանէ, եւ ոչ
ապաշխարեցին, եւ ոչ դարձան՛ի դո-
ծոց ձեռաց իւրեանց։ չերկրպաշտու-
թէ դիւաց՝ եւ կռոց՝ յոսկեղինայ՝ եւ
յարծաթեղինայ՝ եւ՛ի պղնձոց։ եւ՛ի
քարէ՝ եւ՛ի փայտէ։ որք ոչ տեսանէր
21 կարէն՝ եւ ոչ լսել՝ եւ ոչ գնալ։ * Եւ ոչ
ապաշխարեցին՛ի մարդասպանու-
թէ՛ եւ՛ի դեղատուութէ՝ եւ՛ի պոռնկու-
թէ՝ եւ՛ի գողու-թէ իւրեանց։

ԿԱՒ։ ԺԱ։

1 Երեցսակ ոմն ասպետիս իշանէ յերկինից, 2 եւ
գետոյն ի՛ ի ձեռին։ 3 յաստին եղեն օգտակոսք
5 հրեշտակն՝ վերջ լինել ժամանակին՛ ի
հինիւ եղինդրոյդ փաղն։ 8 տայ աւետարանչի
ուտել։ 11 պատասխանի տայ հրե-
շտակն՛ի ասելն։

Եւ տեսի զայլ հրեշտակ զօրաւոր,
1 զի էջանէր յերկինից։ եւ զգեցեալ

ձեր զամպ՝ և ծիածան՝ ի գլուխն իւր. և
երեսքն իբրև զարեգակն. և ոտքն իւր
իբրև զսիւն հրոյ * 2 և ունէր ի ձեռն
ունն իւրում գրկոյկ մի բացեալ. և եդ
զաջն իւր զայ ի վերայ ծովուն. և զձախն
ի վերայ երկրին. * 3 և աղաղակեաց ի
ձայն մեծ՝ և գոչեաց իբրև զառիւծ.
և յորժամ աղաղակեաց՝ խօսեցան եօթն
որոտմունքն յիւրեանց ձայնիւն. * 4 և
յորժամ խօսեցան եօթն որոտմունքն՝
կամէի գրել. և լուայ զձայն յերկնից՝
ասէր. կնքեա՛ զոր խօսեցան եօթն
Ղուկ. ա. 70 որոտմունքն՝ և մի՛ գրեր. * 5 և հրեշ
տակն զոր տեսի, որ եդ զաջն իւր՝ ի
վերայ ծովուն, և զերկիրն՝ ի վերայ ցամաքի,
համբարձ զձեռն իւր զայ յերկինս. 6
* և երդուաւ ի կենդանին յաւիտեան
նիզ՝ որ հաստատեաց զերկինս՝ և զոր
ինչ ի նմա՝ և զերկիր, և զոր ինչ ի նմա †.
Գաղդիա և զոր ի նմա՝ և զծով, և զոր ինչ ի նմա՝ և զոր ի նմա՝ ոչ եւս եղիցի ժամանակ. * 7 այլ
յաւուրս ձայնի եօթնեկորդի հրեշտա
կին՝ յորժամ հարցէ զերծոզն՝ կատարե
ցին խորհուրդն նորա. որպէս աւետեաց
ի ձեռն ծառայից իւրոց մարգարէից

8 *Եւ ձայնն զոր լուար յերկնից, դարձեալ խօսեցաւ ընդ իս եւ ասէ. երթ՝ առ զբերկոյսն, զոր ունի հրեշտակն քա-
ջեալ՝ ի ձեռին իւրում, եւ կայ՝ ի վէ-
9 մովն եւ ցամաքին։ *Եւ եւս երթեալ առ հրեշտակն՝ խնդրեցի՝ ինմանէ. եւ
ասէ ցիս, ա՛ռ զսա՝ եւ կերը զդոյն. եւ Ակնե-
դառնացի յորովայնդ քո. այլ՝ ի բե- յ. 1.
րան քո եղիցի քաղցր իբրեւ զմեղր։
10 *Եւ առի զբերկոյսն յաջեալ՝ ի հրե շ
տակէն՝ եւ կլի զնա. եւ եր՝ ի բերան իմ՝
նայ մեղր՝ եւ յորժամ կերի, դառնա-
11 ցաւ որովայն իմ։ *Եւ ասէ ցիս. Հա
մանիր քեզ դարձեալ մարգարէանալ
՚ի ժողովուրդս՝ եւ ի հեթանոսս. եւ ի
լեզուս՝ եւ ի թագաւորս բազումս։

ԿԱ. ԺԱ.

ա Եւ տուաւ ինձ եղէգն նման գաւազանի, եւ ասացաւ ինձ. Յարիր եւ չափեա զտաճարն Աստուծոյ եւ զսեղանն, եւ զերկրպագուսն անդ: բ Եւ զսրահն որ է արտաքոյ տաճարին՝ հան զդուրս եւ մի՛ չափեր զայն, զի տուեալ է հեթանոսաց. եւ զքաղաքն սուրբ կոխեսցեն ամիսս քառասուն եւ երկու: գ Եւ տա՛ց երկուց վկայից իմոց, եւ մարգարէասցին տասն եւ երկու հազար աւր՝ հագեալ քուրձս: դ Սոքա են երկու ձիթենիքն, եւ երկու մոմակալքն որ առաջի Տեառն երկրի կային: ե Եւ եթէ ոք կամեսցի վնասել նոցա՝ հուր ելանիցէ ի բերանոյ նոցա, եւ կլանիցէ զթշնամիսն նոցա. եւ եթէ ոք կամեսցի վնասել նոցա՝ այսպէս պարտ է սպանանել զնա: զ Սոքա զիշխանութիւն ունին գոցանել զերկինս, զի մի՛ անձրեւ իջանիցէ յաւուրս մարգարէութեան իւրեանց. եւ զիշխանութիւն ունին ի վերայ ջուրցն՝ դարձուցանել զնոսա յարիւն, եւ զամենայն երկիր հարկանել ամենայն

մահիւ՝ որչափ կամեսցին: է Եւ յորժամ կատարեսցեն զվկայութիւն իւրեանց, գազանն որ ելանէ ի յանդնդոց՝ արասցէ ընդ նոսա պատերազմ, եւ յաղթեսցէ նոցա, եւ սպանցէ զնոսա: ը Եւ մարմինք նոցա ի հրապարակի քաղաքին մեծի՝ որ կոչի հոգեւորապէս Սոդոմ եւ Եգիպտոս, ուր եւ Տէր նոցա խաչեցաւ: թ Եւ տեսցեն ազգք եւ ցեղք եւ լեզուք եւ հեթանոսք զմարմինս նոցա երիս աւր եւ կէս, եւ զդիակունս նոցա մի՛ թողուցուն դնել ի գերեզման: ժ Եւ բնակիչք երկրի ուրախասցին վասն նոցա, եւ ցնծասցեն, եւ պատարագս մատուսցեն միմեանց, զի երկոքին մարգարէքս տանջեցին զբնակիչս երկրի: ժա Եւ յետ երից աւուրց եւ կիսոյ՝ հոգի կենդանութեան ի Յաստուծոյ մտանիցէ ի նոսա, եւ կացցեն ի վերայ ոտից իւրեանց, եւ երկիւղ մեծ անկցի ի վերայ տեսողացն զնոսա: ժբ Եւ լուան ձայնի մեծի յերկնից՝ ասելոյ ցնոսա. Ելէք հանդերձ ինձ: եւ ելին յերկինս ի ամպու, եւ տեսին զնոսա թշնամիք նոցա: ժգ Եւ յաւուր յայնմիկ՝ եղեւ երկրաշարժ մեծ, եւ տասներորդ մասն քաղաքին անկաւ, եւ սպանան ի երկրաշարժէն անուանք մարդկան եւ եւթն հազարք. եւ զայլսն ահ մեծ եհար, եւ տուին փառս Աստուծոյ երկնից: ժդ Վայն երկրորդ անցաւ. եւ ահա վայն երրորդ եկեսցէ շուտով:

ժե Եւ հրեշտակն եւթներորդ հարկանէ զեղջիւր իւր, եւ եղեն ձայնք մեծամեծք յերկինս՝ ասելով. Եղեն արքայութիւնք աշխարհի Տեառն մերոյ եւ Քրիստոսի նորա, եւ թագաւորեսցէ յաւիտեանս յաւիտենից: ժզ Եւ քսան եւ չորեքն ծերքն որ առաջի Աստուծոյ նստին յաթոռս իւրեանց՝ անկան ի վերայ երեսաց իւրեանց, եւ երկրպագին Աստուծոյ, ասելով. ժէ Գոհանամք զքեզ, Տէր Աստուած Ամենակալ, որ ես եւ որ էիր եւ որ գալոց ես, զի առեր զզօրութիւն քո մեծ, եւ թագաւորեցեր: ժը Եւ հեթանոսք բարկացան, եւ եկն բարկութիւն քո, եւ ժամանակ մեռելոց դատել, եւ տալ վարձս ծառայից քոց մարգարէիցն եւ սրբոց, եւ որ երկնչին յանուանէ քումմէ, փոքունս եւ մեծամեծս, եւ կորուսանել զկորուսանողսն զերկիր: ի Եւ բացաւ տաճարն Աստուծոյ որ յերկինս, եւ երեւեցաւ տապանակ ուխտի նորա ի տաճարի նորա. եւ եղեն փայլատակունք եւ ձայնք եւ որոտմունք եւ երկրաշարժ եւ կարկուտ մեծ:

գնաց

ի գերեզմանոցն զսուգ ընդ նմա։ Եւ ոչ
առաւել։ Եւ ոչ տայցեն թաղել
նոցա, զի դիւ ինչ անկեալ կայցէ զերե-
ժամս բազումս։ Եւ ես տեսի զայս
ամենայն ի տեսլեան։ Եւ ասացեալ
ինձ ի հրեշտակէն, որ ընդ իս էր։
Եւ դու մարդ կանգնեա ի վերայ
գերեզմանին, եւ ասասցես զայս
ամենայն։ Եւ ես ասացի զինա-
մարդ ցերեկ, եւ
ոչ կարացի ասել զայս ամենայն
ի գիշերի։ Եւ ասացեալ ինձ ի
հրեշտակէն։ Ասա ցերեկ եւ ցա-
ծուղովուրդն, եւ ասա լերամբ եւ
ձորովք։ Եւ ասացի զինա-
մարդ ցերեկ, եւ
ոչ կարացի ասել զայս ամենայն
ի գիշերի։ Եւ ասացեալ ինձ ի
հրեշտակէն։ Ասա ցերեկ եւ ցա-
ծուղովուրդն, եւ ասա լերամբ եւ
ձորովք։ Եւ ասացի զինա-
մարդ ցերեկ, եւ

բնակեալք են յերկրի՝ ուրախ լինին
և խնդան՝ ի վերնից. միշտ ընծայս և
պատարագս ոսկեայ մատուսցեն. վա
զի սաքա երկոքեան մարգարէքն չար-
չարեցին զբնակիչս երկրի. * և յե-
րեից աւուրց և կիսոյ՝ հոգի կենդանի
յոգւոյ մահու՝ ինն, և յարիցեն. կացցեն
ի վերս ոտից իւրեանց, և ահ և երկիւղ
մեծ անկաւ ի վերս ամենեցուն որք տես
սին զնոսա. * և լուան զձայն մեծ՝ որ
ասէր ցնոսա. վերացարո՛ք, և եկիք աստ.
և վերացան և եկին յերկինս ամպովք.
և տեսին զնոսա թշնամիք նոցա. * և՝ ի
ժամանն յայնմիկ շարժումն մեծ եղև.
և տասներորդ մասն քաղաքին ընկղ
մեցաւ. և սպանան ի շարժմանէն արք
եօթն հազար. և յեղուկ այնորիկ ահ
մեծ եղև յամենեսեան սոսին. և փառս տայ
ին այ երկնաւորի. * և՝ հաւասիկ վայն
երկրորդ գնաց. և վայն երրորդ գայոց
և վաղվաղակի. * և՝ յորժամ եօթն
ներորդ հրեշտակն հարկանէր զիւրոյն
եղև ձայն յերկինս և ասէ. եղեն թա
գաւորութիւն ամ տիեզերաց այն մերոյ
և

և քի իւրոյ. և խաչաւորեցան ի մէջ
ամի յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։
9 * Այլ քանզի էր երիցս ընդդէմ, որք
նստէին յաթոռս իւրեանց առաջի այ,
անկանէին ի վէր երեսաց իւրեանց, և
երկիրպագանէին ամենայն այ. և ասէին։
7 * Կոհանաւք զքէն սուրբ տէր ամենա-
կալ. որ էին, և եւս՝ և որ գալոց եւս. և
առեր զզօրութիւն քո մեծ, և թագա-
ւորեցեր։ * Եւ հեթանոսք բարկա-
ցան. և եկն բարկութիւն քո՝ և ժա-
մանակ մեռելոց՝ դնել դատաստանին. և
տալ վարձս ծառայից քոց մարգա-
րէից. և սրբոց երկիւղածաց անուանդ
քոյ, փոքրոյնց՝ և մեծամեծաց. և ա-
պականել զապականիչսն երկրի։ * Եւ
բացաւ տաճարն այ՝ որ յերկինս. և
երևեցաւ տապանակն այ՝ որ՝ի տա-
ճարին նորա. և եղեն փայլատակմունք՝
ձայնք. և որոտումն, և շարժումն
և կարկուտ մեծամեծ։

ԿԻ. ԺԱ.

յ Եւ տուաւ ինձ ի ձեռն եղեալ եղէգն նման գաւազանի, եւ ասէր ինձ. Յարիր եւ չափեա զտաճարն Աստուծոյ եւ զսեղանն, եւ զերկրպագուսն ի նմա։ 2 Եւ զսրահն որ է արտաքոյ տաճարին՝ հան զդուրս եւ մի՛ չափեր զայն, զի տուաւ հեթանոսաց, եւ զսուրբ քաղաքն կոխեսցեն ամիսս քառասուն եւ երկու։ 3 Եւ տացեմ երկուս վկայս իմ, եւ մարգարէասցեն հազար երկու հարիւր վաթսուն աւուրս, զգեցեալ քուրձս։ 4 Սոքա են երկու ձիթենիքն եւ երկու մոմեղէնքն որ առաջի Տեառն կան երկրի։ 5 Եւ եթէ ոք կամեսցի վնասել նոցա, հուր ելանէ ի բերանոյ նոցա եւ կլանէ զթշնամիսն նոցա. եւ եթէ ոք կամեսցի վնասել նոցա, ընդ այսպէս պարտ է սպանանել զնա։ 6 Սոքա զիշխանութիւն ունին զի փակեսցեն զերկինս, զի մի՛ անձրեւ իջցէ յաւուրս մարգարէութեան իւրեանց. եւ իշխանութիւն ունին ի վերայ ջուրցն դարձուցանել զնոսա յարիւն, եւ զերկիր զարնուլ ամենայն հարուածովք՝ որչափ կամեսցին։ 7 Եւ յորժամ կատարեսցեն զվկայութիւն իւրեանց, գազանն որ ելանէ ի վերայ անդնդոցն՝ պատերազմ արասցէ ընդ նոսա, եւ յաղթեսցէ նոցա եւ սպանցէ զնոսա։ 8 Եւ մարմինք նոցա ի հրապարակի քաղաքին մեծի՝ որ կոչի հոգեւորապէս Սոդոմ եւ Եգիպտոս, ուր եւ Տէր նոցա խաչեցաւ։ 9 Եւ տեսցեն ազգք եւ ցեղք եւ լեզուք եւ հեթանոսք զմարմինս նոցա երիս աւուրս եւ կէս, եւ զմարմինս նոցա մի՛ թողուցուն դնել ի գերեզման։ 10 Եւ որ բնակեալքն են ի վերայ երկրի՝ ուրախ լինիցին ի նոսա եւ խնդասցեն, եւ պատարագս միմեանց առաքեսցեն, զի երկու մարգարէքս տանջեցին զբնակեալսն ի վերայ երկրի։ 11 Եւ յետ երից աւուրց եւ կիսոյ հոգի կենդանութեան ի Հայոց մտանէր ի նոսա, եւ կացին ի վերայ ոտից իւրեանց, եւ երկիւղ մեծ անկաւ ի վերայ տեսողացն նոցա։ 12 Եւ լուան ձայնէ մեծէ յերկնից՝ ասելոյ ցնոսա. Ելէք հանդերձեալ հոս։ Եւ ելին յերկինս ի մէջ ամպոյ, եւ տեսին զնոսա թշնամիքն իւրեանց։ 13 Եւ յաւուրն յայնմիկ եղեւ երկրաշարժ մեծ, եւ ինկաւ տասներորդ մաս քաղաքին, եւ սպանան ի երկրաշարժէն անուանիք եւ հազարապետք եւ մեծամեծք եւ ժողովուրդք եւս եւ ահաբեկեալ եղեն զարհուրմամբ եւ տան փառս Աստուծոյ երկնից։ 14 Վայն առաջինն անցաւ, եւ ահա վայն երրորդ գայ շուտով։ 15 Եւ հրեշտակն եօթներորդ հնչեաց, եւ եղեն ձայնք մեծամեծք յերկինս՝ ասելով. Եղեն արքայութիւնք աշխարհի Տեառն մերոյ եւ Քրիստոսի նորա, եւ թագաւորեսցէ յաւիտեանս յաւիտենից։ 16 Եւ քսան եւ չորեքն ծերքն որ առաջի Աստուծոյ նստին յաթոռս իւրեանց՝ անկան ի վերայ երեսաց իւրեանց եւ երկիր պագին Աստուծոյ, 17 եւ ասեն. Գոհանամք զքեզ Տէր Աստուած Ամենակալ, որ է եւ որ էր եւ որ գալոց է, զի զհզօրութիւն քո առեր եւ թագաւորեցեր։ 18 Եւ հեթանոսքն բարկացան, եւ եկն բարկութիւն քո, եւ ժամանակ մեռելոցն դատել, եւ տալ վարձս ծառայից քոց մարգարէիցն եւ սրբոցն, եւ որ երկնչին անուան քում, փոքունս եւ մեծամեծս, եւ կորուսանել զկորուսանողսն զերկիր։ 19 Եւ բացաւ տաճարն Աստուծոյ որ յերկինս, եւ երեւեցաւ տապանակ ուխտին նորա ի տաճարի նորա, եւ եղեն փայլատակունք եւ ձայնք եւ որոտմունք եւ երկրաշարժ եւ կարկուտ մեծ։

ՀԱՅՈՑ

13 Ի՛ տուէք ձեզ ի գիշերի մի։ * Այլ ներքոյ մոյ
որ ջաղաքաւորէ զինուորէ առաջի մեր
ալ զի անկաւ ջաղաքաւորս երդնուցեալ մերոյց.
ալ ու խրախուսեալ ու մարգարէս մերոյց
թագաւոր, և փրկող ըլլի. ու արդարացեալ
մեծ Հերովնիոյ՝ որ առեր. արդ ներէ ոտ
10 ընդ նմա անկանի։ * Այլ լուծ զգեցոյց
զիմաստութեան երկրի. ու հրեշտակք ընդ
թէ ոգւոյ ձեռնադրեալ ու ասոյց. որ մոլորեցուցիչ
ալեն առաջին։ որ անուն ունեալ կոչի
9 ընդ Հերովնիոյ։ * Այլ անկաւ վիշապն մեծ՝
ասացին կամ ընդ ի, և առնելը այլ զառաջ
8 առնալին զօրացք իւրով։ * Այլ ոչ կամ
կոչեալ վիշապն։ և վիշապն այս
Հերովնիոյ։ վիշապն ի հրեշտակք իւր
7 և վաճառուն։ * Այլ ոգիք պատերազմ
բնացին անդ առաջին հազար երկնքիւր
զի նոքա պատրաստեալ էին. զի կոչուակ
կիրնին վիճակաւ յանապատ՝ ուր էր տան
6 նոր առ աջ, և առ ոչինչ։ * Այլ
Հաւատարիլ պատճառ կիրնին զառաջինն
երկամեաւ։ և յաւիտեանից արդ
կիրնին զարդի ապրուն՝ որ հանգերձեալ էր
5 իւր՝ կալցի զինա վիշապն։ * Այլ ձեռա

թեցին նմա արեամբ գառնին, և բա-
նին վկայութեանն. և ոչ հաճեցան զ
վիշապին մինչև ի մահ: * Ա ի այսո- 12
օրթ երկնք ուրախ լերուք՝ և ամենայն
ըստ քեան՝ որք բնակեալ էք ի նմա. վայ
երկրի և ծովու՝ զի անկաւ բանսարկու
կուն առ ձեզ, որ ունի զցասումն բա
զում. և կայցէ առ սակաւ մի ժամա
նակ: * Եւ յորժամ ետես վիշապն, 13
թէ անկաւ յերկիր՝ զհետ եղև կնոջն,
որ ծնաւ զմանուկն արու: * Եւ տուին 14
ան կնոջն երկու թեւք արծուոյ մե ծի՝
զի թռիցէ յանապատ՝ ի տեղի իւր՝ ուր
կերակրիւր անդ ժամանակ, և ժա
մանակս, և կէս ժամանակի՝ յերեսաց
օձին: * Եւ եհեղ օձն ի բերանոյ իւր 15
ի հետ կնոջն ջուր՝ զի ընկղմեսցէ
զնա: * Եւ օգնեաց երկիր կնոջն. և 16
բացաւ երկիր զբերան իւր, և եկուլ
զջուրն, զոր եհեղ վիշապն ի բերա
նոյ իւրմէ: * Եւ ցասաւ վիշապն ընդ 17
կնոջն. և գնաց պատերազմել ընդ այլ
զաւակս նորա՝ որք պահեն զպատուիրա
նսն Աստուծոյ. և ունէին զվկայութիւնն

յի

31 յիսուսի քրիստոսի։ * Եւ եկաց
ի վէր աւազոյ ծովուն։

ԿԱ. ԺԱ.

1 Կ Ատշեն յոյժ նեղութիւնք առնեն զինծառիքեն
ի վէրեդեն։ 4 Երէմիա զիտնա տառատան եւ
ծրիւս։ 8 յորոց առնուծաս ա՛չ գան ի գիրն կենաց։
11 Երէմիա գալեն կենգտացոյցեն զիտաշ
ձեր առաքեալն։ 16 Ուրուագիրք ու սանի շրջ
զրոյ անուան եւ 999 թուոյն։

1 Ես ասեմ զի եղանէք ի ծովէն գա-
զան. եւ ունէր գլուխս եօթն՝ եւ
եղջիւրս տասն. եւ ի վէր եղջերացն
տասան խոյր. եւ ի վէր գլխոցն անուն
2 հայհոյութեան։* Եւ գազանն՝ զոր տե-
սի, նման ընձառ. եւ ոտք նր իբրեւ զար
ջառ. եւ բերան նր ոպ զառիւծու. եւ
եւ նմա վիշապն զզօրութի իւր՝ եւ զա
թոռ իւր՝ եւ զիշխանութի մեծ։
3 * Եւ մի ի գլխոցն վիրաւորեալ էր
ի մահ. եւ վէր մահու նր ողջացաւ։
Եւ զարմացաւամ երկիր ընդ գազանն։

զի

զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ
զի ոչ ունիմ զիշատագործութիւն՝ որ

Ես. ղ. 1
Ես. ղ. 2

18 համբերութիւն եւ հաւատս սրբոց։ * Այս
առաքեալք այլ գաղանի՝ զի կանայր յերկիրս։
եւ առնէր եղջիւրս երկուս անման գա-
22 րինն։ եւ խաւեր իբրեւ զվիշապին։ * Այս
զիշխանութիւն զամ զառաջնոյ գազա-
նին գործէր առաջինորա։ եւ առնէր
զերկիրն եւ զամ բնակիչս նորա, զի եր-
կիւղ պատանիցեն գազանին առաջնոյ
23 որոյ մահու նորա։ * Այս
առնէր նշանս բազումս։ եւ առայր հրոյ
իջանել յերկնից յերկիր՝ առ ի մարդ-
24 կան։ * Այս մոլորեցուցանէր զերկր-
բնակիչսն երկրիս՝ նշանիցն, որք
տուեալ էին ի ձեռս նորա առնել առաջի
գազանին։ ասեն ցնոսա բնակիչս երկ-
րի։ արա զպատկեր գազանին, որ ի
27 վէրուց սրոյն եկեաց։ * Այս տուեալ առնել
հոգի պատկերի գազանին, որ եւ խօսեսցի պատ-
կեր գազանին։ եւ զի խօսեսցի պատ-
կերն։ եւ երկիւղածացուսցէ զամ որք ոչ
պատկերին գազանին, սպանցի զնոսա։
եւ որ ոչ պատցէ երկիրն
զնշանն գազանին, սպանցի զնա։
եւ

ի-բժոյշ նորա գրեալ ի մէջ ձախատուցեցուցա ։
ունէ ինչ զանուն նորա՝ և զանուն հ՛ր
իւր քառասուն և չորք հազարք ։ որք
լերկինն սիրեն ։ և յե նոմա հար-
3 ևա ասեաւ՝ և ահա գառն կայր ի վէմ
գերանգիւ՝ որոց ինն հնչէ և ինն ինդ ։
4 Երկո-
բանասիրեաւ ի սէր հանգուցելոց ։ 11 Երկո-
վիճակաւ պատիւ երկրպագութեան գոչեցին ։ 10 Ին-
տեան ։ 9 Երգէր հին շարականոց ոչ գիտեմք ։ 8 Ին-
տեան և չորք հոգւոյ կոտանէ գինան ընդ գո-
տեան ։ 7 Վասն ի մէջ երկին սիրոյ ։ 6 Ինդ-
ՎԱՐ ՅՈՎ.

նէր և այս վկայհարիւր վաթսունևվեց ։
ղանէին ։ թիւր եղջերուն մարգոյ՝ և թիւր
որ ունէր սիտա՝ համարեսցի զթիւր գա-
անուանեալ նէր ։ * Այսոր է խմաստութիւն ։ 18
գրոյն՝ և զանուն գազանին ։ և զթիւր
և վաճառել՝ թէ ոչ ունիցի զդրոշմ
առուն նոց ։ * Այս ոչինչ կարասցէ գնել 17
դրոշմ յաջոյ ձեռինն՝ և ի վէմ ձակա
և զաղքատս՝ և զծառայս՝ ունել զդ-
ՅՈՎ. 620

2 * Եւ լուսայ ձայն յերկինից՝ իբրև ըղ
ձայն ջուրց բազմաց՝ և ձայն որոտ-
ման մեծի. և լուսայ ձայն իբրև ըղ
քնարահարաց. զի հարկանիցեն ըղ
3 քնարս իւրեանց։ Եւ երգէին զի երգս
նորս առաջի աթոռոյն այլ և առաջի
չորից կենդանեացն և առաջի երի-
ցանցն. և ոչ ոք կարէ գիտել զերգս
նոյ՝ բայց միայն հարիւր քառասուն և
չորք հազարքն. որք ագատեալք են
4 յերկրէ։ * Սոքա են՝ որք ըղ կանայս
ոչ խառնակեցան. և են կուսանք. սո
քա զկնի երթան գառինն, ուր և եր
թիցէ. սոքա ընտրեցան ի մարդկա-
5 նէ առաջի այ և գառինն։ * Եւ ի բե՛ր առ[ին]
բանս նոց ոչ գտաւ սուտ՝ զի ամբիծք պռոշք
6 են առաջի աթոռոյն այլ։ * Եւ տեսի այ
այլ հրեշտակ թռուցեալ ի մէջ երկ
նից. և ունէր զաւետիս յաւիտենա-
կան՝ աւետարանել նմա՝ որք բնակիչ են յերկրի։ * Եւ
7 ըզմեզ՝ որք բնակիչ են յերկրի։ * Եւ
ասէր ի ձայն մեծ. երկիւղա՛ծք լերի՛ և
տո՛ւք փառս նմա. զի եկեալ ժամ դա-
տաստանի նո՛ւ. և երկրպագեցէ՛ք ա՛ [illegible]

զերկիր եւ զծով եւ զգետունս։ * Եւ լուայ զհրեշտակն զորդ
եւ ասէր։ Ո՛չ վնասիցէք երկրի եւ ծովու եւ
գետանց եւ ոչ ծառոց, մինչեւ կնքեսցուք զծառայս
Աստուծոյ մերոյ ի ճակատս իւրեանց։ Եւ լուայ
զթիւ կնքելոցն, հարիւր քառասուն եւ չորք հազար
կնքեալք յամենայն ազգաց որդւոց Իսրայէլի։ Յազգէ
Յուդայ տասն եւ երկու հազար կնքեալք։ Յազգէ
Ռուբինի տասն եւ երկու հազար։ Յազգէ Գադայ
տասն եւ երկու հազար։ Յազգէ Ասերի տասն եւ
երկու հազար։ Յազգէ Նեփթաղիմի տասն եւ երկու
հազար։ Յազգէ Մանասէի տասն եւ երկու հազար։
Յազգէ Շմաւոնի տասն եւ երկու հազար։ Յազգէ
Ղեւեայ տասն եւ երկու հազար։ Յազգէ Իսաքարայ
տասն եւ երկու հազար։ Յազգէ Զաբուղոնի տասն
եւ երկու հազար։ Յազգէ Յովսեփայ տասն եւ երկու
հազար։ Յազգէ Բենիամինի տասն եւ երկու հազար
կնքեալք։ * Եւ ահա բազմութիւն մեծ, զոր ոչ
կարէր ոք համարել զնոսա, յամենայն ազգաց եւ
ցեղից եւ ժողովրդոց եւ լեզուաց, կային առաջի
աթոռոյն եւ առաջի գառնին, զգեցեալք սպիտակ
զգեստս, եւ ձեռանց նոցա ճիւղք արմաւենեաց։
Եւ գոչէին ձայնիւ մեծաւ եւ ասէին։ Փրկութիւն
Աստուծոյ մերոյ որ նստի յաթոռն եւ գառնոյ։
Եւ ամենայն հրեշտակքն կային շուրջ զաթոռն եւ
զծերսն եւ զչորեսին կենդանիսն, եւ անկան առաջի
աթոռոյն երեսաց իւրեանց եւ երկիր պագին
Աստուծոյ, եւ ասէին։ Ամէն։ Օրհնութիւն եւ
պատիւ եւ իմաստութիւն եւ գոհութիւն եւ
երկրպագութիւն Աստուծոյ մերոյ յաւիտեանս
յաւիտենից։ Ամէն։ Եւ պատասխանի ետ մի ի
ծերոցն եւ ասէ ցիս։ Ասա ինձ, սոքա որ զգեցեալք
են զսպիտակ զգեստս, ո՞ւր եկին եւ ո՞ւստի եկին։
Եւ ասեմ ցնա։ Տէր իմ, դու գիտես։ Եւ ասէ ցիս։
Սոքա են որ եկին ի նեղութենէ մեծէ, եւ լուացին
զզգեստս իւրեանց եւ սպիտակեցուցին զնոսա յարեան
գառնոյ։ Վասն այսորիկ են առաջի աթոռոյն
Աստուծոյ, եւ ծառայեն նմա ցերեկ եւ գիշեր
ի տաճարի նորա, եւ որ նստի յաթոռն բնակեսցէ
ընդ նոսա։ Ոչ քաղցցեն եւ ոչ ծարաւեսցին
եւս, եւ ոչ հարկանիցէ ի վերայ նոցա արեգակն
եւ ոչ ամենայն հուր։ Զի գառնն որ է առաջի
աթոռոյն հովիւ լիցի նոցա, եւ առաջնորդեսցէ
զնոսա ի կենդանի աղբերս ջուրց, եւ սրբեսցէ
Աստուած զամենայն արտասուս ի նոցանէ։ * Եւ
յորժամ բացաւ զկնիքն երկրորդ, լուայ զերկրորդ
կենդանին ասելով։ Եկ եւ տես։ Եւ ես տեսի, եւ
ահա ձի գունոյ կարմրի, եւ որ նստէր ի նմա
առնոյր խաղաղութիւն յերկրէ, եւ զի սպանցեն
զմիմեանս, եւ տրեցաւ նմա սուր մեծ։ Եւ յորժամ
բացաւ զկնիքն երրորդ, լուայ զերրորդ կենդանին
ասելով։ Եկ եւ տես։ Եւ ես տեսի, եւ ահա ձի
սեւ, եւ որ նստէր ի նմա ունէր կշիռս ի ձեռին
իւրում։ Եւ լուայ ձայն ի մէջ չորից կենդանեացն
ասելով։ Չափ ցորենոյ դահեկանաւ, եւ երիք չափք
գարեաց դահեկանաւ, եւ զձէթն եւ զգինին մի
վնասէք։ Եւ յորժամ բացաւ զկնիքն չորրորդ,
լուայ զձայն չորրորդ կենդանին ասելով։ Եկ եւ
տես։ Եւ ես տեսի, եւ ահա ձի դալկադէմ, եւ որ
նստէր ի նմա անուն նորա մահ, եւ դժոխք
հետեւէին նմա, եւ տրեցաւ նոցա իշխանութիւն
ի չորից մասանց երկրի սատակել սրով եւ
սովով եւ մահու եւ գազանաւք երկրի։ Եւ յորժամ
բացաւ զկնիքն հինգերորդ, տեսի զանձինս
սպանելոցն վասն բանին Աստուծոյ եւ վասն
վկայութեան զոր ունէին։ Եւ գոչեցին ձայնիւ
մեծաւ եւ ասէին։ Մինչեւ ե՞րբ, Տէր սուրբ եւ
ճշմարիտ, ոչ դատիս եւ ոչ վրէժխնդրես զարիւն
մեր յերկրէ բնակչաց։ Եւ տրեցան նոցա
զգեստք սպիտակք, եւ ասացաւ նոցա զի
հանգուցին մի ինչ եւս ժամանակ, մինչեւ
լցցին եւ ընկերք նոցա ծառայք եւ եղբարք
նոցա որ սպանանելոց են իբրեւ զնոսա։ Եւ
տեսի յորժամ բացաւ զկնիքն վեցերորդ, եւ ահա
երկրաշարժ մեծ եղեւ, եւ արեգակն եղեւ սեւ
իբրեւ զտիկն մազեայ, եւ լուսին ամենայն
եղեւ իբրեւ զարիւն։ Եւ աստեղք երկնից
անկան յերկիր, իբրեւ զի թզենի զպտուղս
իւր ընկենու յերկրաշարժէ սաստկէ, եւ
երկինք հեռացան իբրեւ զմատեան որ
փաթթուի, եւ ամենայն լերինք եւ կղզիք
յտեղեաց իւրեանց շարժեցան։ Եւ թագաւորք
երկրի եւ մեծամեծք եւ հարուստք եւ
հազարապետք եւ զօրաւորք եւ ամենայն
ծառայ եւ ազատ պահեցին զանձինս իւրեանց
ի քարանձաւս եւ ի ժայռս լերանց։ Եւ ասեն
լերանցն եւ ժայռոցն։ Անկարուք ի վերայ մեր
եւ ծածկեցէք զմեզ յերեսաց նստելոյն յաթոռն
եւ ի բարկութենէ գառնոյ։ Զի եկն աւուր
մեծի բարկութեան նորա, եւ ո՞վ կարէ կալ։

զինչ. զբեաւ, երանելի մեռեալքն, որք
ի տէր ննջեցին. այժմ ասէ հոգին,
զպարտ ասէ հոգին, քանզի հանգուցանեն
յոյժ ի գործս իւրեանց. ոչ միայն
զործ իւրեանց զնոսին ասէ զգործս
ի վերուստ առգեղնոսն ընծան որդեաց
մարդոյ. եւ ի գլուխ նոցա ասակ ոսկի
եւ ի ձեռին իւրում մուճակ զեղծեալ
արծաթ. ոտք նորա իբրեւ զպղինձ
երկնից. աղաղակէր ի ձայն մեծ՝ եւ
ասէր. որ խօսէր ի վէմ առպղոյ՝ առ
քրիստոս զերանելի քո՝ եւ հնձեա, զի
եկեալ ժամանակ հնձոց. եւ հասեալ էն
հունձք երկրի. եւ առաքեաց որ
նստեր ի վէմ առպղոյն, զգերանդի իւր
յերկինս, եւ հնձեցաւ երկիր. եւ
ել հրեշտակ երկրորդ ի տաճարէն, որ
ի յերկինս, ունէր եւ ա՛ն զգերանդի
սրեալ. եւ ել հրեշտակ իւր ի սե-
ղանոյն, որ ունէր զիշխանութիւն ի վրայ
հրոյ՝ եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ առ
զերանդին, որ ունէր զերանդի սրեալ
սրեալ՝ եւ ասէր. առաքեա զերանդի
հրոյ շատին, որ ունէր զերանդին
սրեալ՝ եւ ժողովեաց զայգի մեծ տա-
ռապանիցն երկրի, եւ արկ զնոսա
ի հնձան մեծ՝ զբարկութեան աստուծոյ.
եւ կոխեցաւ հնձանն արտաքոյ քաղաքին,
եւ ել արիւն ի հնձանէն մինչեւ ցսանձս
ձիոց, ի հազարս վաթսուն ստադիոնս.

Ծ. 13
14. 39.
Ա. տար.
7.

պիտի քառասուն և երկու ամիս իշխէ։
6 Եւ բացաւ զբերանն իւր ի հայհոյութիւն առ
Աստուած, հայհոյել զանունն նորա և զխորանն
նորա, զայնոսիկ որ յերկինս բնակեալ են։
7 Եւ տրեցաւ նմա պատերազմ ընել ընդ սրբոց
և յաղթել նոցա, և տրեցաւ նմա իշխանութիւն
ի վերայ ամենայն ազգի և ժողովրդեան և լե-
զուի և հեթանոսաց։ 8 Եւ երկրպագեսցեն նմա
ամենայն որ բնակեալ են ի վերայ երկրի, որոց
ոչ գրեալ է անունն իւրեանց ի գրքի կենդանու-
թեան գառնոյն որ սպանեալ է յաշխարհի։
9 Եթէ ոք ունի ականջս լուիցէ։ 10 Եթէ ոք ի
գերութիւն երթայ, ի գերութիւն երթիցէ։ Եթէ
ոք սրով սպանանիցէ, սրով պարտ է սպանանել։
Այստեղ է համբերութիւն և հաւատք սրբոցն։
11 Եւ տեսի զայլ գազան ելանել ի յերկրէ, և
եղջիւրք նորա երկու իբրև զեղջիւրս գառին,
և խօսէր իբրև զվիշապ։ 12 Եւ զամենայն իշ-
խանութիւն առաջնոյ գազանին առնէր առաջի
նորա, և արկանէր զերկիր և զբնակիչս նորա
զի երկրպագեսցեն առաջնոյ գազանին, որոյ
բժշկեցաւ հարուածն մահու։ 13 Եւ առնէր
նշանս մեծամեծս, զի և հուր իջուցանէր յերկ-
նից ի վայր առաջի մարդկան։ 14 Եւ մոլորեցու-
ցանէր զբնակիչս երկրի նշանիւքն զոր տուեալ
է նմա առնել առաջի գազանին, ասելով ցբնա-
կիչս երկրի զի արասցեն պատկեր գազանին,
որ ունի զվէրն և կեցաւ։ 15 Եւ տուեալ է նմա
շունչ տալ պատկերին գազանին, զի և խօսեսցի
պատկերն գազանին, և արասցէ զի որ ոչ երկր-
պագեսցեն պատկերին գազանին, սպանցին։
16 Եւ առնէ զամենեսեան, զփոքունս և զմե-
ծամեծս, զհարուստս և զաղքատս, զազատս և
զծառայս, դրոշմ ի ձեռն իւրեանց աջոյ կամ ի
ճակատս իւրեանց, 17 և մի ոք կարասցէ գնել
կամ ծախել, բայց միայն որ ունիցի զդրոշմն
կամ զանուն գազանին կամ զթիւ անուան նորա։
18 Ահա իմաստութիւն է։ Որ ունի միտս՝ հաշ-
ուեսցէ զթիւ գազանին, զի թիւ մարդոյ է, և
թիւ նորա վեց հարիւր վաթսուն և վեց է։

ԳԼՈՒԽ ԺԴ.

1 Եւ տեսի, և ահա գառն կայր ի վերայ լերինն
Սիոնի, և ընդ նմա հարիւր քառասուն և չորք
հազար, որ ունէին զանուն հօրն նորա գրեալ
ի ճակատս իւրեանց։ 2 Եւ լուայ ձայն յերկնից
իբրև զձայն ջուրց բազմաց, և իբրև զձայն
որոտման մեծի, և ձայն զոր լուայ իբրև զձայն
քնարահարաց քնարս իւրեանց հարանելոց։
3 Եւ երգէին իբրև զերգ նոր առաջի աթոռոյն
և առաջի չորից կենդանեացն և առաջի երից
երեսնից, և ոչ ոք կարէր ուսանել զերգն, բայց
միայն հարիւր քառասուն և չորք հազարքն,
որ գնեալ էին յերկրէ։ 4 Սոքա են որ ընդ կա-
նայս ոչ պղծեցան, զի կուսանք են, սոքա են
որ հետևին գառանն ուր և երթայցէ։ Սոքա գնեալ
են յերկրէ իբրև զանդրկի ընծայ Աստուծոյ և
գառնոյ։ 5 Եւ ի բերանս նոցա ոչ գտաւ նենգու-
թիւն, զի անարատք են առաջի գահոյն Աստու-
ծոյ։

պրոշիկ նորա. նոքա կային ի վէր ծո-
վոն ապակեղինիկ. եւ ուներին զքնարս
3 աստ.* Եւ երգէին զերգս մովսէսի ծա-
ռայի աստ. եւ զերգս գառնին ասելով.
քէ մեծամեծ եւ սքանչելի են գործք
քո տէր ամենակալ. արդար եւ
ճշմարիտ են ճանապարհք քո թա-
գաւոր ամ հեթանոսաց.* Եւ ո՞վ չերկ. 15. 3
4 ոչ երկիցէ տէր եւ փառաւորեսցէ զանուն
քո. զի դու միայն ես սուրբ. եւ ա-
մենայն ազգք եկեսցեն եւ երկրիւղիցեն առա-
ջի քո զի յայտնեցան արդարութիւնք քո
5 յայտնեացն:* Եւ յետ այսորիկ տե-
սի եւ բացաւ տաճարն խորանին վկայ-
6 ութեան որ երկինս:* Եւ ելանէին
եօթն հրեշտակք ունելով զեօթն
հարուածսն ի տաճարէն. եւ զգե-
ցեալք էին կտաւս մաքուրս եւ պայ-
ծառս. եւ գօտեւորեալք էին առ
ստեղս խուրձանց գօտիս ոսկեզնս
7 զի մի ի չորից կենդանեացն տուաւ †
եօթն սկաւտուկս ոսկիս լի բարկու-
թեամբ աստուծոյ որ կենդանի է յա-

յարիւնն մեռեալ՝ եւ այր շունչ կենդանի
եղեւ
եւ երկրորդ հրեշտակին եհար զսկաւա-
ռակ իւր ի ծով . և դարձան ջուրքն
որպէս ի մեռելոյ , եւ ամենայն կեն-
դանի հոգի մեռաւ յամենայնի որ
էին ի ծովու :* Եւ երրորդ հրեշտակն
եհար զսկաւառակ իւր ի գետս եւ
ի ղբիւրս ջուրց , եւ եղեն արիւն .
եւ լուայ զհրեշտակն ջուրց որ ասէր .
Արդար ես դու Տէր , որ ես եւ որ
եղեր սո՛ւրբ , զի այսպէս դատեցեր .
զի զարիւն սրբոց եւ մարգարէից
թափեցին , եւ զարիւն նոցա ըմպել
տուիր նոցա . արժանի են նոքա :*
Եւ լուայ զայլ հրեշտակէն ասելով
ի սեղանոյն . Այո՛ Տէր Աստուած
ամենակալ , ճշմարիտ եւ արդար
են դատաստանք քո :* Եւ չորրորդ
հրեշտակն եհար զսկաւառակ իւր
ի վերայ արեգական , եւ տուաւ նմա
այրել զմարդիկ հրով :* Եւ այրեցան
մարդիկ այրմամբ մեծաւ , եւ հայ-
հոյեցին զանուն Աստուծոյ որ ունի
զիշխանութիւն ի վերայ այսոցիկ
չարեացն , եւ ոչ ապաշխարեցին տալ
նմա փառս :* Եւ հինգերորդ հրեշ-
տակն հարկանէ զաթոռ գազանին ,
եւ եղեւ խաւարեալ թագաւորու-
թիւն նորա , եւ կրծէին զլեզուս իւ-
րեանց ի ցաւոց :* Եւ հայհոյեցին
զԱստուած երկնից ի ցաւոց իւրե-
անց եւ ի վէրոց իւրեանց , եւ ոչ
ապաշխարեցին ի գործոց իւրեանց :*

6 Նին՝ որ էր ի ծովէն՝ ասոնակներուն։ Ան
երբորդ հրեշտակին հետեւ զակաւտակ
իբր ի գետոն, եւ յաղբիւրսն ջուրց. եւ
3 եղեւ արիւն։ Եւ լուայ ի հրեշտա
կէն՝ որ ասէր. արդար ես՝ որ կաս. եւ
կ սէր ի գործս իւր՝ զի այսպէս դա
տեցար։ Եւ զի զարիւն սրբոց եւ
զարիւն մարգարէից հեղին ամբա
րիշտք. ետ այնորիկ զարիւն ետ լմ
7 պել։ Նոյ ըստ արժանաւոյն։ Եւ լուայ
ի սեղանոյն անտի. զի ասէր. այո՛ տէր
Աստուած ամենակալ. արդար՝ եւ ճշմարիտ
8 են դատաստանք քո։ Եւ երրորդ հրե
շտակն եհեղ ի սկաւառակն իւրմէ ի
9 վերայ արեգական։ Եւ տուաւ նմա խոր
շակահար առնել զմարդիկ հրով.
տապացան մարդիկ ի տապ մեծ.
հայհոյեցին զանուն Աստուծոյ որ ունի զիշխանու
թիւն ի վերայ հարուածոցս այսոցիկ. եւ
10 ոչ ապաշխարեցին ի փառս նմա։ Եւ
հինգերորդ հրեշտակն եհեղ ի սկա
ւառակն իւրմէ ի վերայ աթոռոյ գա
զանին. եւ եղեւ թագաւորութիւն նո

բեանց յախտից յաւիտեան։ * Եւ հայր 11
հոգիքն զոր տեսի ի ներքուստ յաւիտ
բեանց՝ եւ յախտից դառնութեանն՝ եւ ո՛չ
ապաշխարեցին ի գործոց իւրեանց։
Եւ վեցերորդ հրեշտակն եհար զ՚ի 12 *
սկաւառակն իւրում՝ ի վերայ գետոյն մե
ծի Եփրատայ. եւ ցամաքեցան ջուրք
նոր՝ զի պատրաստեսցի ճանապարհ թա
գաւորի յելելոյն արեւուս։ Եւ տեսի 13 *
զի ելանէին ի բերանոյ վիշապին՝ եւ
ի բերանոյ գազանին՝ եւ ի բերանոյ
սուտ մարգարէին ոգիք երիք անմաք
իբրեւ զդորտս։ * Քանզի նոքա էին 14
ոգիք դիւական՝ որք առնէին նըշ
նաններ՝ եւ երթային առ թագաւորս
ամ երկրի՝ ժողովել զնոսա ի պատե
րազմ. յօրն մեծ ամենակալէ։
Ահա. գայ իբրեւ զգող։ * Երանի 15
24. 43. զամ իբրեւ զգող, երանի որք հսկեն
Ղուկ. արթունք. եւ պահեսցեն զհանդերձս
12. 39. իւրեանց. զի մի՛ մերկ շրջեսցին. եւ
Ապոկ. երեւեսցին ամօթանք իւրեանց։ * Եւ 16
3. 3. ժողովեցին զնոսա ի տեղի մի. որ կոչի
Եբրայեցերէն՝ արմագեդոն։ * Եւ 17

և օրինեցարդ հրեշտակն եհեղ՝ի սկա
ւառակէ իւրմէ՝ի վերայ օդոյ. և եղ
ձայն մեծ յերկնից՝ և յարձագանգն ա
18 սելով. եղև։ * Եւ եղեն փայլա
տակունք. և ձայնք՝ և որոտմունք.
և եղև շարժումն մեծ՝ որպիսի չէք
եղեալ՝ի սկզբանէ՝ յորմէ հետե եղև
մարդ՝ի վերայ երկրի՝ այնպիսի շար
19 ժումն մեծ։ * Եւ եղև քաղաքն մեծ
յերիս մասունս՝ և քաղաքք ազգացն
անկան. և բաբիլոն մեծ յիշեցաւ ա
ռաջի նորա. տալ նմա զբաժակն գին
20 ւոյ ցասման բարկութեանն նորա։ * Եւ
ամ կղզիք փախեան. և լերինք՝ի
21 մէջոյ բարձան։ * Եւ կարկուտ մեծ
իբրև կշեռ տաղանդի՝ մեռոյ ի մէջանէր
յերկնից՝ի վերայ մարդկան. և հայ
հոյեին մարդիկ զԱստ յերկինն՝ վասն
հարուածոյ կարկտին. զի մեծ էր
հարուածն՝ և սաստիկ։

Գլուխ ԺԱ.

և եկաւ ինձ մի ի եօթն հրեշտակացն՝ որք ունէին զեօթն սկաւառակս՝ և խօսեցաւ ընդ իս՝ և ասէ. Երկ այսր և ցուցից քեզ զդատաստանս մեծի պոռնկին՝ որ նստի ի վերայ ջուրց բազմաց. * Ընդ որում պոռնկեցան թագաւորք երկրի՝ և արբեցան քնա կիչք երկրի ի գինւոյ արբեցութենէ պոռնկութեան նորա. * Եւ առ տարաւ զիս յանապատ հոգւովն. և տեսի զկինն մի՝ զի նստեր ի վերայ կարմիր գազանի. և լի էր անուանմբ հայհոյութենէ. և գազանն՝ զոր տեսի՝ ունէր գլուխս եօթն՝ և եղջիւրս տասն. * Եւ կինն զգեցեալ էր ծիրանիս և կարմրոյս. և զարդարեալ ոսկւով և մարգարտով. և ակամբք պատուականաւք՝ ունէր լոյ

զբաժակ ոսկի՝ ի ձեռին իւրում, և լի
եր գարշելի և անմաքրութ պոռնկու-
թեանց նորա։ 5 Եւ ի ճակատին նորա գրեալ ա-
նուն. խորհուրդ. բաբելոն մեծ՝ մայր
պոռնկութեանց և գարշելեացն երկրի։
9 * Եւ տեսի զկինն արբեցեալ յարիւ-
նէ սրբոցն և յարիւնէ վկայիցն Ք̅ի։
և զարմացայ՝ տեսեալ զնա՝ զարմա-
ցումն մեծ։ 7 * Եւ ասէ ցիս հրեշտակն՝
ընդէր զարմացար. եսասացից քեզ
զխորհուրդ կնոջն, և զգազանին, որ
բարձեալ ունի զնա. որ ունի զեօթն
գլուխս՝ և զտասն եղջիւրս։ 8 * Եւ զա-
զանդ՝ զոր տեսեր՝ որ էր, և չէ. և
հանդերձեալ է ելանել ի դժոխոց՝ և
ի կորուստ երթալ. և զարմացին ո-
մանք բնակեալքն ի վր
երկրի. որոց ոչ են գրեալ անուանքն
նոցա ի գիրս կենաց ի սկզբանէ աշխար
հի. զոր տեսանելիր զգազանն, զի էր՝
և չէ. և ներկէ։ 9 * Այստ է իմաստու-
թիւն՝ որ ունի միտս. եօթն գլուխքն՝
եօթն լերինք են, ուր կինն նստի

ՀՀ

գազանին . նոքա տեսցեն զպոռնիկն *
16 Եւ տասն եղջիւրքն զոր տեսեր՝ եւ
գազանն՝ սոքա ատեսցեն զպոռնիկն՝
եւ արասցեն զնա ամայի եւ մերկ՝ եւ
զմարմինս նորա կերիցեն՝ եւ զնա հրով
17 այրեսցեն * Զի Աստուած ետ սրտից
նոցա առնել զկամս նորա՝ եւ առնել
զմի կամս՝ եւ տալ զարքայութիւն
նոցա գազանին՝ մինչեւ կատարեսցին
18 բանք Աստուծոյ * Եւ կինն զոր տեսեր՝
է քաղաքն մեծ՝ որ ունի զարքայու-
թիւն ի վերայ երկրի թագաւորաց
երկրի :

ԺԸ

1 Եւ յետ այսորիկ տեսի զայլ հրեշտակ
իջանել յերկնից՝ որ ունէր զիշխանու-
թիւն մեծ . եւ երկիր լուսաւորեցաւ
2 ի փառաց նորա * Եւ գոչեաց զօրու-
թեամբ՝ եւ ասէ . Կործանեցաւ կործա-
նեցաւ Բաբելոն մեծ՝ եւ եղեւ բնակա-
րան դիւաց՝ եւ բանտ ամենայն ոգւոց
պղծութեան՝ եւ բանտ ամենայն հաւ-
3 տոց պղծութեան եւ ատելեաց * Զի
ի գինւոյ բարկութեան պոռնկութեան
նորա արբուցին ամենայն ազգք՝ եւ
թագաւորք երկրի պոռնկեցան ընդ
նմա՝ եւ վաճառականք երկրի զաւրու-
թեամբ պաղծութեան նորա մեծացան :
4 Եւ լուայ զայլ ձայն յերկնից՝ որ ասէր .
Ելէք ազգ իմ ի նմանէ՝ զի մի՛ հաղոր-
դիցիք մեղաց նորա՝ եւ ի հարուածոց
նորա մի՛ առնուցուք :
5 Զի հասին մեղք նորա մինչեւ յերկինս՝
եւ յիշեաց Աստուած զանիրաւութիւնս
նորա :
6 Հատուցէք նմա որպէս եւ նա ետ ձեզ՝
եւ կրկնակի կրկնակի հատուցէք նմա
ըստ գործոց նորա . ի գինւոյ յոր խառ-
նեաց՝ խառնեցէք նմա կրկին :
7 Որչափ զինքն փառաւորեաց՝ եւ զաւ-
րացոյց զպաղծութիւն՝ այնչափ տա-
ջարկեցէք նմա տանջանս եւ սուգ .
զի ասէ ի սրտի իւրում՝ Նստիմ թա-
գուհի՝ եւ այրի չեմ՝ եւ սուգ չտեսա-
նեմ :
8 Վասն այսորիկ մի՛ աւուր մահ՝ եւ սուգ
եւ սով՝ եւ հրով այրեսցի՝ զի զաւր է
Տէր Աստուած որ դատեաց զնա :
9 Եւ լացեն եւ սգասցեն վասն նորա
թագաւորք երկրի՝ որ ընդ նմա պոռնկե-
ցան եւ զաւրացան՝ յորժամ տեսցեն
զծուխ հրոյ այրման նորա :
10 Կայցեն ի հեռաստանէ՝ վասն երկիւղի
տանջանաց նորա՝ եւ ասասցեն . Վա՛յ
վա՛յ քաղաք մեծ Բաբելոն՝ քաղաք
զաւրաւոր . զի մի՛ ժամու եկն դատա-
10 Ինդ. 19. 3 ստանն քո * Եւ վաճառականք երկրի
լան եւ սգասցեն վասն նորա՝ զի զա-
նիրաւ ապրանս նոցա ոչ ոք գնէ ևս :
12 Ապրանս ոսկւոյ եւ արծաթոյ՝ եւ քա-
րանց պատուականաց՝ եւ մարգարտի՝
եւ բիսոսի՝ եւ ծիրանւոյ՝ եւ մետաքսի՝
եւ կարմրոյ՝ եւ ամենայն փայտից
սեւագործից՝ եւ ամենայն կահուց ա-
ռաջի՝ եւ ամենայն կահուց պղնձեայ-
ից՝ եւ ամենայն կահուց երկաթեայից՝
եւ մարմարիոնի՝
13 Եւ դարչնոյ՝ եւ հոտոյ՝ եւ մռոյ՝ եւ
խնկոյ՝ եւ գինւոյ՝ եւ իւղոյ՝ եւ սեւխ-
տոյ՝ եւ ցորենոյ՝ եւ անասնոց՝ եւ ոչ-
խարաց՝ եւ ձիոց՝ եւ կառաց՝ եւ մարմ-
նոց՝ եւ հոգիս մարդկան :
14 Եւ պտուղք ցանկութեանց անձին քո
մեկնեցան ի քէն՝ եւ ամենայն պայծա-
ռութիւնք եւ փառք կորեան ի քէն՝ եւ
ոչ ևս գտանիցեն զնոսա :
15 Վաճառականք սոցա որ ընդ նմա
պոռնկեցան եւ զաւրացան՝ կայցեն ի
հեռաստանէ՝ վասն երկիւղի տանջա-
նաց նորա՝ լալով եւ սգալով :
16 Եւ ասասցեն . Վա՛յ վա՛յ քաղաք մեծ՝
որ էր զգեցեալ բիսոսիւ՝ եւ ծիրանւով
եւ կարմրով՝ եւ ոսկւով՝ եւ քարամ-
բ եւ մարգարտիւք՝ եւ ազգք՝ եւ լեզուք .
17 Զի մի՛ ժամու աւերեցաւ այսչափ
մեծութիւնք՝ եւ ամենայն նաւապետ
եւ ամենայն ուղեւորդք՝ եւ նաւաստիք՝
եւ որ զծով գործեն՝ հեռի կացին :
18 Եւ տեսեալ զծուխ հրոյ այրման նո-
րա՝ ասասցեն . Ո՞ է նման քաղաքիս
մեծի :
19 Եւ ածեցեն զաւազ ի գլուխս իւրեանց՝
եւ լացեն եւ սգասցեն՝ եւ ասասցեն .
Վա՛յ վա՛յ քաղաք մեծ՝ որ ընդ նմա
մեծացան ամենեքեան որ ունէին նաւս
ի ծովու՝ ի մեծութենէ նորա . զի մի՛
ժամու աւերեցաւ :
20 Ուրախ լերուք ի նմա երկինք՝ եւ դուք
սուրբ առաքեալք եւ մարգարէք . զի
դատեաց Աստուած զդատաստան ձեր
ի նմանէ :
21 Եւ առ մի հրեշտակ զոր մի քար մե-
ծամեծ իբրեւ զաղացաքար՝ եւ արկ
յծովն՝ եւ ասէ . Այսպիսի զարհուրա-
նաւք պիտի կործանեսցի Բաբելոն մեծ
քաղաքն՝ եւ ոչ գտցի ևս :
22 Եւ ձայն քնարահարաց եւ երգեցողաց
եւ փողահարաց եւ շեփորահարաց՝ ոչ
լուիցի ևս ի քէն . եւ ամենայն արհեստ
արհեստից՝ ոչ գտցի ևս ի քէն . եւ ձայն
աղաղակի՝ ոչ լուիցի ևս ի քէն :
23 Եւ լոյս մոմեղինի՝ ոչ լուսաւորեսցէ
ևս ի քէն . եւ ձայն փեսայի եւ հարսի՝
ոչ լուիցի ևս ի քէն . զի վաճառականք
քո էին մեծամեծք երկրի . զի ի գաղ-
տուկ կախարդութեան քում մոլորե-
ցան ամենայն ազգք :
24 Եւ ի նմա գտաւ արիւն մարգարէից եւ
սրբոց՝ եւ ամենայն սպանելոցն ի վե-
րայ երկրի :

և առեալցեն զնա . և զմարմինն նորա կե-
17 րիցեն՝ և այրեսցեն զնա հրով։* Քանզի
զի՞ պէտ եղեւ ի սիրտս նոցա առ՝ ի լինել
նոցա մի կամս . և տալ զթագաւորու-
թիւնն գազանին . մինչեւ կատարեսցին
18 բանքն Աստուծոյ։* Եւ կինն զոր տեսեր՝ է
քաղաքն մեծ՝ որ ունի զթագաւորու-
թիւն ի վերայ թագաւորացն երկրի։

ԳԻ. ԺՈՂ.

1 Ելեալ ոմն ազգէ չանիոնէ բռնէցնէր զ-
նոսիեալ գլուխն անիոնն բռնէցնէ զգե-
Տրեղոսի զ որդոնէ՝ ի ծով ջուց իսն զգ՝ նդ-
20 խոյ երկինս և երկնայինս առաքս լինելոյն։
21 և ի ծագումս երկրի սգացեն՝ ի վերայ անկեան
ց խոշտանգուածոցն և յարդարել ելանել անտի
ձի . 4 ծովալողքն այ յորդորել ելանել անտի
1 Ելեալ ոմն ազգէ չանիոնէ բռնէցնէր զ-

ԳԻ. ԺՈՂ.

թի՝ ի վէր թագաւորութեց երկրի։
քաղաքն մեծ՝ որ ունի զթագաւորու-
18 բանն այ։* Եւ կինն զոր տեսեր՝ է
Թին գազանին . մինչեւ կատարեսցին
նոյ մի կամս . և տալ զթագաւորու-
զի՞ պէտ եղեւ ի սիրտս նոյ առ՝ ի լինել
17 րիցեն՝ և այրեսցեն զնա հրով։* Քանզ
և առեալցեն զնա . և զմարմինն նոր կե-
տակ իջեալ յերկինից՝ որ ունէր զ-
3 Ելեալ յետ այսորիկ տեսի այլ հրեշ-
զիշխանութիւն մեծ . և երկիրս լուսա-
2 ւորեցաւ՝ ի փառաց նոր։* Եւ աղա-
ղակեաց ի ձայն մեծ՝ առեալով . ասէ-
հաւ՝ անկաւ բաբելոն մեծ . որ եղեւ
հրէ

ի բ ընակութիւն դիւաց, և արգելիս ամ
այսոցպղծոց. և բանսպահանութ
թիւնամոգուոցանաքց, և աստեղեցոց.
3 քարկութիւնդիւնուոյպոռն
կութիւնն ամ աղգաց և թա
գաւորաց երկրի, որք ընդմա պոռնկե
ցան. և վաճառականք երկրի՝ ի նո
զօրութենանն յօրանալոյ մեծացան.
4 Եւ լուայ զձայն յերկնից՝ զի ասէր.
ելէք՝ ի միջոյ դորա ժողովուրդ իմ զի
մի՛ հաղորդիք լինիք մեղաց դորա. և
մի զհարուածս դորա ընդունիցիք.
5 զի հասին կցեցան մեղք դո
րա մինչև յերկինս. և յիշեաց ած զա
6 նօրինութիւնս դորա. Եւ հատուցէք
դմա՝ ոնգ և հատոյցն ձեզ. և տուք
դմա երկապատիկ ըստ գործոց իւրոց.
զբաժակն որով խառնեաց՝ խառնեա
7 ցէք դմա կրկին. Եւ որչափ փառա
ւորեաց զինքն, և հպարտացաւ. այնչափ
հատուցէք դմա զտուդ + զի ի սրտի
իւրում ասէ՝ նստայց թագուհի՝ և այրի ոչ եմ և սուգ չիցէ՝ և
8 զսոսա ի մի աւուր եկեսցեն մահք և սուգ և սով, և հրով
այրեսցի. զի հզօր է Տէր Աստուած որ դատեսցէ զնա.

թէ մեռուբ եկեսցեն՝ ի վե՛ր դորա հար
ուածք՝ մահ, և սուգ, և սով. և՝ ի
հուր այրեսցի. զի հզօր է տէր աստ՝ որ
8 դատեցաւ զդա։ * Եւ լացցեն, և կո՛ղոպոյծ
ծեսցին թագաւորք երկրի՝ ի վե՛ր դո
րա՝ որք ընդ դմա պոռնկեցան, և խաղա
ցին. և հեծեսցեն՝ յորժամ տեսցեն
10 զծուխ կիզման դորա։ * Ի հեռաստ
անից կայցեն վասն երկիւղի տանջա
նաց դորա՝ և ասասցեն. վայ, վայ քա
ղաքին մեծի բաբելովնի. քաղաքդ հզօր
զի՛ ի մի՛ւռամ ժամու եկին հատին դա
11 տաստանք քո։ Եւ վաճառականք երկ
րի ողբասցեն, և սգասցեն ի վե՛ր քեզ զի
12 զբեռունս նոցա ոչ ոք՝ որ գնէ։ * Եւ
շահ, որ ի քէն՝ ոչ ևս երևի. ոսկւոյ և
արծաթոյ. և ականոյ պատուականաց
և մարգարտոյ, և բեհեզոյ՝ և ծիրանւոյ
և մետաքսոյ, և բեհեզոյ՝ և ծիրանե
ւոյ՝ և ոսկեթելոյ՝ և որդան. և ա՛մ
փայտ խնկոյ՝ և ա՛մ անօթ փղոսկր հայ.
և ա՛մ անօթ ի փայտէ պատուականէ.
և ի պղնձոյ՝ և յերկաթոյ՝ և ի
13 կճռոյ. և կինամոմոն. և ա՛մ խունկ,
և հնդրուկ՝ և գինի, և ձէթ.

և

ասացին զՀոգի ի վճիռ դատաստանի,
61 Եւ նման է քաղաքիս այսմիկ մեծի։ * Եւ
լսով զձուկն կիզման նմին, առեալ,
62 լայր։ * Եւ աղաղակեցին տեսանող
նաւ դարձեան՝ ի հետաստանել կայցեն
նաւազք։ Եւ որք միանգամ ուրեմն
եան, որք ի տեղիս տեղիս նաւեն։ Եւ
մեծութիւն քո։ Եւ այս նաւավարք՝ եւ
միւսք ժամու ապականեցաւ այսչափ
63 մարդարիտս։ * Եւ ո՛վ ի՛ւր
որդան՝ եւ ոսկեզօծ՝ եւ քարինս պատ
զգեցեալ էր իւր բեհեզ՝ եւ ծիրանիս՝ եւ
ասասցեն։ Վայ, վայ քաղաք մեծ։ որ
64 Նաց քոց լիցուն՝ եւ ստուգ առնլով։ * Եւ
ի քաց կայցեն վէմ երկիւղի տանջա
ձաւք այսոքիւք մեծացեալք՝ ի քէն
65 ալ գտցես զայդ։ * Եւ այս շահավա
եւ ապիտակն գնաց ի քէն, եւ ոչ եւս
վայելչութիւն, պարարտն եւ գերն,
անձին քոյ գնաց ի քէն։ եւ լուսափայլ
66 ւոց մարդկան։ * Եւ այս ցանկութիւն
եւ կաւաց՝ որ վայել է մարմնոց եւ ոգ
այս, եւ արքա՝ եւ ոչխար։ երիվարաց
եւնաշխէհ, եւ ցորեան, եւ ստացուածք
```
```

և գոչեալով ձայնիւ մեծաւ՝ լսելով
և սգալով առատցեն. վայ՝ վայ քաղաք
մեծ, որով ամենեքեան մեծանային աք
որք ունէին զնաւս ի ծովս՝ ի պատ
ուական ինչսն իւրեանց. զի՝ ի միում ժա
մու ապականեալ կործանեցաւ։* 20 ||
երկինք՝ և սո
րբք և առաքեալք՝ և մարգարէք. զի դա
տաստան ձեր ի նմա
նեաց ած զդատաստանս ձեր ի նմա։* 21 նե՛ւ
ք՝ և հրեշտակ մի հզօր՝ ըզ
քար մի իբրև զերկան մեծ, և ընկեց
ի ծով՝ ասելով. այսպէս յարձակմամբ
անկցի բաբելոն քաղաք մեծ. և այլ
ևս գոյցի։* 22 և ձայն քնարերգաց,
և երաժշտակնաց՝ սրնջ եւ տակնաց,
և փողահարաց՝ և թմբկի, այլ ոչ ևս
լսի ի քեզ։* 23 և լոյս ճրագի, և
ձայն երկանի՝ այլ ոչ ևս երևեսցի ի
քեզ. և ձայն փեսայի և ձայն հարսին
ոչ ևս լսի ի քեզ. և ոչ վաճառա
կանք քո՝ փառաւորք և մեծամեծք եր
կրի. որք զարբայեալք եղեն ի քեզ
վասնզի կախարդու թեամբ քո եղեն
ամենայն ազգք։* 24 և

տեառնէ
լուսոյ ։ եւ ծուխ ելանէր յաւազ
գամ օրհնեցին , եւ առացին . ալէ-
զեան բան Աստ ։ Եւ կրկին ան
պիտի բերէ զմեզ առ Յիսուս
ջանաց եւ խնդրեաց զվերջ առեան ծառայից
ի մէնջ ինչ մեծ † ի պատնկուել ի հեռուստ ,
դատաստանէն ։ զի դատուեաց զպատ-
ժեսցի ։ * Ո՞վ չէշմարիտ եւ արդար են
փառաց ։ եւ պատիր , եւ զօրութիւն յայ
լոյն ։ ալէլուիա ։ փրկութիւն , եւ
թագաւորութեան յերկինս ասա-
ծեալ ։ Եւ յետ այսորիկ լուայ ձայն մեծ

ՅՀՆԻ Ի ԼԻՑ ՀՌԻՑ ։

փառ տէրանց ։ 20 Վասնզի ո ասաց մարգարէն
ծրյնոյնի զօրօք , զի ի ըստ ըստ ըստ ըստ
ասին ազգեալ երկրպագեալ ։ 11 Աչքի ան-
ձին ։ 10 Ձրէ
ձրա՛ էրեցեալն , ի հարանիս գտանին ։ Ձրէ
ձրա՛ էրեցեալն ։ Աչքի ան-

ԿԻ ։ ԺԱՅ ։

յերկրին կենդանանաց ։
եւ արբոց գառա ։ եւ ամենայն դրեալ
ի քեզ ամենայն արիւն մարգարէից

4 առանց յաւիտենից • * Եւ անկան
քսան և չորք երիցունքն՝ և չորք կեն
դանիքն • և երկիրպագին Աստ
ուծոյն որ նստէր յաթոռ միտաց • ասելով •
5 ամէն ալէլուիայ • * Եւ ձայն յաթո
ռոյն ելանէր՝ ասելով • օրհնեցէք զԱստ
ուած մեր ամենայն ծառայք նորա • և որք երկնչիք
ի նմանէ՝ փոքրունք և մեծամեծք •
6 * Եւ լուայ ձայն բազմութեան մեծի •
իբրև զձայն ջուրց բազմաց՝ և իբրև
զձայն հզօր որոտմանց • ասելով • ալէ
ղուիա • արդեն թագաւո
7 րեաց Տէր Աստուած մեր ամենակալ • * Եկն
գամք՝ և ցնծասցուք • և տացուք փառս
նմա • զի եկն հարսանիք գառնին • և
8 կինն նորա պատրաստեաց զինքն • * Եւ
տուաւ նմա զգեստուլ բեհեզս սպի
տակս՝ սքանչ՝ և լուսափայլս • որ է բեհե
9 զն արդարութիւն սրբոցն • * Եւ ասէ
ցերիցանցն աստ գիտ • գրեա զայդ •
Երանեալք են ամենեքեան՝ որք կոչե
ցեալք են յընթրիս հարսանեացն գառ
10 նին • * Եւ ես անկեալ առաջի ոտից

անուա՛, մի՛ անկանիր առաջի իմ. քանզի ես եմ Ա՛ռաջին եւ Վերջին, եւ եղբայր քո, եւ ընկերակից քո ի նեղութեան, եւ ի թագաւորութեան, եւ ի համբերութեան յԻսուս Քրիստոս. էի ես ի կղզւոջն որ կոչի Պատմոս վասն վկայութեան Աստուծոյ եւ վկայութեան Յիսուսի Քրիստոսի. 18 եղէ ես ի Հոգւոյն յաւուր կիրակէի. եւ լուայ զձայն մեծ իբրեւ զշեփորի ասելոյ. 19 զոր տեսանես՝ գրեա՛ ի գիրս, եւ առաքեա՛ եկեղեցեաց որ են ի Յունաստան, յԵփեսոս եւ ի Զմիւռնիա եւ ի Պերգամոս եւ ի Թիատիրա եւ ի Սարդիս եւ ի Փիլադելփիա եւ ի Լաւդիկիա. 20 եւ դարձեալ տեսի զձայնն որ խօսէր ընդ իս.

ցե զՀնձան գինւոյ՝ ցասման բարկու- Աղէ.
16 թեա՛ն մեր ամենակալի։ * Եւ ոտներ՝ ի 2. 9.
վէր պատմուճանի իւրոյ, և՝ ի վէր ան-
գամոյ իւրոյ գիր գրեալ։ Թագաւ Ա Տի.
որ Թագաւորաց և տէր տերանց։ 6. 15.
17 * Եւ տեսի այլ Հրեշտակ, որ կայր Ա Էս.
՝ի վէր արեգական. գոչ աղաղակեաց՝ ի 17. 14.
Ձայն մեծ առ Համուց Թռուցեալոց ընդ
միջ երկինից՝ ասելով. եկայք, և ժո-
ղովեցարուք յընթրիս մեծին Աստ.
18 * Եւ կերիջիք զմարմինս Թագաւո-
րաց. և զմարմինս հզօրաց. և զմար-
մինս երիվարաց՝ և առ հեծելոցն՝ ի նո-
և զմարմինս ազատաց և ծառայից՝
19 մեծի և փոքրու։ * Եւ տեսի զգա-
զանն՝ և զԹագաւորս երկրի՝ և զզօրս
ձեր ժողովեալս առնել զպատերազմ
ընդ այնմ, որ հեծեալն էր՝ ի ձի սպի-
20 տակ՝ և ընդ զօրսն՝ ։ * Եւ բռնեցաւ
գազանն. և ընդ նմա առաւ մար
գարէն՝ որ առնէր զնշանսն առաջի
նը. զորս մոլորեցոյց՝ և ետ առնուլ
զդրոշմն գազանին. և զերկրպագու-
պատկերին նը. և կենդանեաւքն արկին

զնա՝ ի լիճ հրոյն այրեցելոյ ծծմբոյ
28 ուր և գազանն մեռաւ՝ և սուրբ հետ. եղելոյն
ի վերայ ձիոյն. յորոյ բերանոյն ելանէր
սուրն. և ամենայն թռչունք յագեցան ի
մարմնոց նոցա։

ԳԼՒՒ. Ի.

1 Տեսի զհրեշտակ մի զօրաւոր իջանել ի
յերկնից՝ զգեցեալ ամպով. և ծիածան էր
ի գլխոյ նորա. և երեսք նորա իբրև զարե-
2 գակն. և ոտք նորա իբրև զսիւնս հրոյ։
Եւ ունէր ի ձեռին իւրում գրքոյկ բա-
ցեալ. և եդ զաջ ոտն իւր ի վերայ ծովուն
3 և զձախ ի վերայ երկրին։ Եւ աղաղակեաց
ձայնիւ մեծաւ՝ որպէս առիւծ մռնչէ.
և յորժամ աղաղակեաց՝ խօսեցան եօթն
4 որոտունք զձայնս իւրեանց։ Եւ յորժամ
խօսեցան եօթն որոտունքն՝ ես գրել
պատրաստէի. և լուայ ձայն յերկնից
ասելոյ ինձ. կնքեա զայն՝ զոր խօսեցան
եօթն որոտունքն, և մի՛ գրեր զայն։
5 Եւ հրեշտակն զոր տեսի կայ ի վերայ
ծովուն և ի վերայ երկրին՝ վերացոյց
6 զաջ ոտն իւր յերկինս։ Եւ երդուաւ ի
կենդանին յաւիտենից՝ որ ստեղծ զերկինս
և զամենայն որ ի նոսա է, և զերկիր և
զամենայն որ ի նմա է, և զծով և զամե-
նայն որ ի նմա է, թէ ժամանակ այլ
7 եւս մի՛ լինիցի։ Այլ յաւուրս ձայնի
եօթներորդ հրեշտակին՝ յորժամ սկսցէ
հնչել՝ կատարեսցի խորհուրդ Աստուծոյ,
որպէս աւետարանեաց ծառայիցն իւրոց
մարգարէիցն։

8 Եւ ձայնն զոր լուայ յերկնից՝ խօսեցաւ
ընդ իս դարձեալ, և ասէ. երթ՝ առ զգրքոյկ
բացեալ ի ձեռին հրեշտակին որ կայ ի
վերայ ծովուն և ի վերայ երկրին։ Եւ
9 գնացի առ հրեշտակն՝ ասելով նմա թէ
տուր ինձ զգրքոյկն։ Եւ ասէ ցիս. առ
և կե՛ր զայն, և դառնասցէ որովայն քո,
բայց քաղցր իբրև զմեղր լիցի ի բերա-
10 նի քում։ Եւ առի զգրքոյկն ի ձեռին հրե-
շտակին՝ և կերի զայն, և եղև քաղցր իբրև
զմեղր ի բերանի իմում. և յորժամ կերի
զայն՝ դառնասցաւ որովայն իմ։
11 Եւ ասէ ցիս. պարտ է քեզ դարձեալ
մարգարէանալ ազգաց և ժողովրդոց և

ջուրս կոլմանս երկիր, զգօ՛ղ, զմշ
երգ եւ մոլորեցուսցե զաշխ՛ա՛ր
տանայ, եւ հանցե՛ զ բանտե՛ անտի ։ ՅՈՎ. Ը. 3

Եւ յետ հալար աւին լուծցե՛ զաս
թագաւորեացն շնամա հալար ամ ։
ցին քահանայքե՛ այ, եւ աւ՛ն չի քե՛ ։ ու
մա՛ն ոչ ունի զինչհանութի՛ ։ այլ երդ
թեն առալնուս, ի վե՛ տուցա երկնատ
նի սքեցն, ոչք ունին քաժ՛ին ի յարու
սին ։ այս ե յարութի՛ առ աջինն։ Եւ
եկաց, մինչե՛ ի կատարել հալար ա՛
։ Եւ յետ այսորիկ ի մեռելոց ոչ
թագաւորեացն ընդ քե՛ հալար ամ ։
աջոյ ձեռին իւրեանց ։ եւ կացին, եւ
նե՛ ի ձախատս իւրեանց ։ եւ ոչ ի վե՛
պատին գազանին։ եւ ոչ առին զդրոշմն
չի՛ եւ վե՛ բանին այ ։ եւ զսրս ոչ երկր
չէդիս չարչարելոցն վե՛ վկայութեն
տաւորութի՛ տո՛ւաւ նոցա , ընտրել
աթոռս ։ եւնաւան՛ ի վե՛ նոց ։ եւ դա
ատակաւ մի ժամանակ ։ * Եւ տեսի
յետ այնորիկ պարտ է լուծանիլ նոմա
մինչե՛ կատարեացի հազար ամն ։ եւ
պիսայլ մի՛ եւս մեղաբեցուսցե զաղգս

մահ՝ և դժոխք մատնեցան ի լիճ հրոյն
քանզիւր ըստ գործոց իւրեանց։* Եւ
րեանց մեռեալս. և դատեցան իւրա-
գործոց իւրեանց։* Եւ ետ ծով զմե-
ռեալս նոսա. և մահ և դժոխք զիւ-
նոսա ի պատերազմ. որոց թիւ նոցա
զօրս ի պատերազմ՝ որոց թիւ նոցա
իբրև ջաւազ ծովու։* Եւ ելանէին ի
լայնութիւն երկրին. և պատեցին զբա-
նակս սրբոցն, և զքաղաքն սիրեալ։* Եւ
իջոյ հուր յերկնից առ յոյժ և կերիցէ
զնոսա. և սատանայ մոլորեցուցիչն զնոսա՝ որ մո-
լորեցուցեալ էր, և արկցէ զնոսա ի ծովն
հրոյ և ծծմբոյ. ուր էր գազանն։
* Եւ տեսի մարգարէն, և չարչարեա-
ցին զտիւր և զգիշեր։* Եւ տեսի զա
Թոռ սպիտակ մեծ. և ի վրայ նորա
նստեալ յորոյ երեսացն երկինքն էին, և
փախչէին երկինք և երկիր. և տեղի
ոչ գտաւ նոցա։* Եւ տեսի զմեռեալս՝
զմեծամեծս և զփոքունս, որք կային
առաջի աթոռոյն. և գրեանք բանա-
ցին. և այլ գիրք բացաւ կենդա-
նի. և դատեցան մեռեալքն ի գրեալոցն՝ ըստ
գործոց իւրեանց։* Եւ ետ ծով զմե-
ռեալս նոսա. և մահ և դժոխք զիւ-
րեանց մեռեալս. և դատեցան իւրա-
քանչիւր ըստ գործոց իւրեանց։* Եւ

թոյն. այս է մահն երկրորդ։ * Եւ
որդիք ոչ գոյաւ ի նմին կենացդ բերեալ
արկաւ ի լիճ հրոյն։

ԳԼ. ԽԱ.

1 Յետանէ աշխատութիւնէն ինձէն երթասցէք
ի 2 տունս հարցն իմոց։ Զի եթէ ոչ այդպէս
էի ասացեալ ձեզ։ Երթեալ պատրաստեմ
տեղի ձեզ։ 3 Եւ եթէ երթեալ պատրաստեմ
տեղի ձեզ, դարձեալ գամ, եւ առնում
զձեզ առ ինքն, զի ուր եմ ես եւ դուք
լինիցիք։ 4 Եւ զուր գիտէք ճանապարհ
ուր եմ ես երթեալ։ 5 Ասէ ցնա Թովմաս։
Տէր, ոչ գիտեմք ուր երթիցես, եւ
զիա՞րդ կարեմք ճանապարհ գիտել։
6 Ասէ ցնա Յիսուս։ Ես եմ ճանապարհ
եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք։ Ոչ ոք
գայ առ Հայր, եթէ ոչ իմով անուամբ։
7 Եթէ ինձ ծանեայիք, եւ զՀայր իմ
ծանեայիք։ Եւ յայսմհետէ ծանիջիք
զնա, եւ տեսէք զնա։ 8 Ասէ ցնա Փիլիպպոս։
Տէր, ցո՛ մեզ զՀայր, եւ ինձ
բաւական է։ 9 Ասէ ցնա Յիսուս։ Այդ
չափ ժամանակ եղէ ընդ ձեզ, եւ ոչ
ծանեար զիս, Փիլիպպոս։ Որ տեսանէ
զիս, տեսանէ զՀայր։ Եւ դու ո՛րպէս
ասես, ցո՛ մեզ զՀայր։ 10 Ոչ հաւատա՞
ես, եթէ ես ի Հօր եմ, եւ Հայր ի
մէնջ է։ Զբանս զոր ես ասեմ ձեզ,
ոչ յանձնէ խօսիմ։ Եւ Հայր որ ի
մէնջ է, նա առնէ զգործս։ 11 Հաւատա՛
ցիք ինձ, եթէ ես ի Հօր եմ, եւ Հայր
ի մէնջ է։ Եթէ ոչ, գործոցդ համարի
հաւատա՛ ցիք ինձ։ 12 Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ, որ հաւատայ ինձ, գործս
զոր ես առնեմ, նա եւ նա առնիցէ,
եւ մեծագոյնս քան զայս առնիցէ։
Զի ես առ Հայր իմ երթեալ եմ։
13 Եւ զամենայն զոր խնդրիցէք յանուն
իմ, զայն արարից, զի փառաւորեսցի
Հայր յորդիսն։ 14 Եթէ խնդրիցէք
ինչ յանուն իմ, զայն արարից։ 15 Եթէ
սիրէք զիս, զպատուիրանս իմ պահեցէք։
16 Եւ ես խնդրեցից զՀայր, եւ զայլ
Մեկնիչ տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ
յաւիտեան կացցէ։ 17 ԶՀոգին ճշմարտութեան,
զոր աշխարհս ոչ կարէ առնուլ,
զի ոչ տեսանէ զնա, եւ ոչ ծանանէ
զնա։ Դուք ծանանէք զնա, զի ընդ
ձեզ բնակեալ է, եւ ի ձեզ լինիցի։
18 Ոչ թողից զձեզ որբս, գամ առ
ձեզ։ 19 Մի եւս սակաւ, եւ աշխարհս
ոչ տեսանէ զիս, եւ դուք տեսանէք
զիս, զի ես կենդանի եմ, եւ դուք
կենդանի լինիջիք։ 20 Յայնմ աւուր
դուք գիտասջիք, զի ես յՀօրէ իմում
եմ, եւ դուք յիս, եւ ես ի ձեզ։
21 Որ ունի զպատուիրանս իմ, եւ պահէ
զնոսա, նա է որ սիրէ զիս։ Եւ որ
սիրէ զիս, սիրեալ լինիցի յՀօրէ իմմէ,
եւ ես սիրեցից զնա, եւ յայտնեցից
նմա զանձն իմ։ 22 Ասէ ցնա Յուդա
ոչ Իսկարիովտացի։ Տէր, զի՞նչ եղեւ
եթէ յայտնելոց ես զանձն քո մեզ,
եւ ոչ աշխարհի։ 23 Պատասխանի
Յիսուս, եւ ասէ ցնա։ Եթէ ոք սիրէ
զիս, զբանս իմ պահեսցէ, եւ Հայր
իմ սիրեսցէ զնա, եւ առ նա եկեսցուք,
եւ բնակութիւն առնեսցուք ընդ նմա։
24 Որ ոչ սիրէ զիս, զբանս իմ ոչ
պահէ։ Եւ զբանն զոր լուայք, ոչ է
իմ, այլ Հօրն որ առաքեաց զիս։
25 Զայս ասացի ձեզ, ընդ ձեզ կացեալ։
26 Եւ Մեկնիչն Հոգին սուրբ, զոր
առաքեսցէ Հայր յանուն իմ, նա
ուսուսցէ ձեզ զամենայն, եւ յիշեցուսցէ
ձեզ զամենայն զոր ասացի ձեզ։
27 Խաղաղութիւն թողից ձեզ, խաղաղութիւն
իմ տաց ձեզ։ Ոչ որպէս
աշխարհ տայ, ես տամ ձեզ։ Մի
խռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի
երկնչիցին։ 28 Լուարուք զոր ասացի
ձեզ, եթէ երթեալ եմ, եւ գամ առ
ձեզ։ Եթէ սիրէիք զիս, ուրախ
լինիջիք, զի ասացի, թէ երթեալ եմ
առ Հայր, զի Հայր իմ մեծ է քան
զիս։ 29 Եւ արդ ասացի ձեզ յառաջ
քան զլինելն, զի յորժամ լիցի,
հաւատասջիք։ 30 Ոչ բազում ինչ
խօսեսցայց ընդ ձեզ, զի գայ
իշխան աշխարհիս այսորիկ, եւ ինձ
ոչ ինչ գտանէ։ 31 Այլ զի գիտասցէ
աշխարհ, զի սիրեմ զՀայր, եւ որպէս
պատուիրեաց ինձ Հայր, ես այսպէս
առնեմ։ Յարուցարո՛ւք, երթիցուք
ասդ։

Ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք։ Ոչ ոք գայ առ Հայր, եթէ ոչ իմով անուամբ։ Եթէ ինձ ծանեայիք, եւ զՀայր իմ ծանեայիք։ Եւ յայսմհետէ ծանիջիք զնա, եւ տեսէք զնա։ Ասէ ցնա Փիլիպպոս։ Տէր, ցո՛ մեզ զՀայր, եւ ինձ բաւական է։ Ասէ ցնա Յիսուս։ Այդ չափ ժամանակ եղէ ընդ ձեզ, եւ ոչ ծանեար զիս, Փիլիպպոս։ Որ տեսանէ զիս, տեսանէ զՀայր։ Եւ դու ո՛րպէս ասես, ցո՛ մեզ զՀայր։ Ոչ հաւատա՞ ես, եթէ ես ի Հօր եմ, եւ Հայր ի մէնջ է։ Զբանս զոր ես ասեմ ձեզ, ոչ յանձնէ խօսիմ։ Եւ Հայր որ ի մէնջ է, նա առնէ զգործս։ Հաւատա՛ ցիք ինձ, եթէ ես ի Հօր եմ, եւ Հայր ի մէնջ է։ Եթէ ոչ, գործոցդ համարի հաւատա՛ ցիք ինձ։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, որ հաւատայ ինձ, գործս զոր ես առնեմ, նա եւ նա առնիցէ, եւ մեծագոյնս քան զայս առնիցէ։ Զի ես առ Հայր իմ երթեալ եմ։ Եւ զամենայն զոր խնդրիցէք յանուն իմ, զայն արարից, զի փառաւորեսցի Հայր յորդիսն։ Եթէ խնդրիցէք ինչ յանուն իմ, զայն արարից։ Եթէ սիրէք զիս, զպատուիրանս իմ պահեցէք։ Եւ ես խնդրեցից զՀայր, եւ զայլ Մեկնիչ տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ յաւիտեան կացցէ։ ԶՀոգին ճշմարտութեան, զոր աշխարհս ոչ կարէ առնուլ, զի ոչ տեսանէ զնա, եւ ոչ ծանանէ զնա։ Դուք ծանանէք զնա, զի ընդ ձեզ բնակեալ է, եւ ի ձեզ լինիցի։ Ոչ թողից զձեզ որբս, գամ առ ձեզ։ Մի եւս սակաւ, եւ աշխարհս ոչ տեսանէ զիս, եւ դուք տեսանէք զիս, զի ես կենդանի եմ, եւ դուք կենդանի լինիջիք։ Յայնմ աւուր դուք գիտասջիք, զի ես յՀօրէ իմում եմ, եւ դուք յիս, եւ ես ի ձեզ։ Որ ունի զպատուիրանս իմ, եւ պահէ զնոսա, նա է որ սիրէ զիս։ Եւ որ սիրէ զիս, սիրեալ լինիցի յՀօրէ իմմէ, եւ ես սիրեցից զնա, եւ յայտնեցից նմա զանձն իմ։ Ասէ ցնա Յուդա ոչ Իսկարիովտացի։ Տէր, զի՞նչ եղեւ եթէ յայտնելոց ես զանձն քո մեզ, եւ ոչ աշխարհի։ Պատասխանի Յիսուս, եւ ասէ ցնա։ Եթէ ոք սիրէ զիս, զբանս իմ պահեսցէ, եւ Հայր իմ սիրեսցէ զնա, եւ առ նա եկեսցուք, եւ բնակութիւն առնեսցուք ընդ նմա։ Որ ոչ սիրէ զիս, զբանս իմ ոչ պահէ։ Եւ զբանն զոր լուայք, ոչ է իմ, այլ Հօրն որ առաքեաց զիս։ Զայս ասացի ձեզ, ընդ ձեզ կացեալ։ Եւ Մեկնիչն Հոգին սուրբ, զոր առաքեսցէ Հայր յանուն իմ, նա ուսուսցէ ձեզ զամենայն, եւ յիշեցուսցէ ձեզ զամենայն զոր ասացի ձեզ։ Խաղաղութիւն թողից ձեզ, խաղաղութիւն իմ տաց ձեզ։ Ոչ որպէս աշխարհ տայ, ես տամ ձեզ։ Մի խռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի երկնչիցին։ Լուարուք զոր ասացի ձեզ, եթէ երթեալ եմ, եւ գամ առ ձեզ։ Եթէ սիրէիք զիս, ուրախ լինիջիք, զի ասացի, թէ երթեալ եմ առ Հայր, զի Հայր իմ մեծ է քան զիս։ Եւ արդ ասացի ձեզ յառաջ քան զլինելն, զի յորժամ լիցի, հաւատասջիք։ Ոչ բազում ինչ խօսեսցայց ընդ ձեզ, զի գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ, եւ ինձ ոչ ինչ գտանէ։ Այլ զի գիտասցէ աշխարհ, զի սիրեմ զՀայր, եւ որպէս պատուիրեաց ինձ Հայր, ես այսպէս առնեմ։ Յարուցարո՛ւք, երթիցուք ասդ։

Ա Ա Ա

Թէն

Նոյնչափ ու լայնութիւն, ու բարձրու-
թիւնն հաւասար։ 37 Եւ որչափ երկայնութիւնն
զիպարիսպանն։ * Եւ էր քաղաքն քա-
ռակուսի. 38 Եւ չափեաց զքաղաքն եւ զդրունսն նո-
ցա, եւ զպարիսպսն նորա մեծ, եւ
չափեալ ամենայն պատուականութեամբ քարանց։ 39 * Եւ էին պարիսպք նորա մեծ, եւ
յաւիտենական եւ կենդանի։ 40 Եւ էին պարիսպք նորա երկոտա-
սան։ Եւ ընդ երկոտասան դրունսն երկո-
տասան հրեշտակք, եւ անուանք իւրա-
քանչիւրոց ի վերայ դրանցն գրեալ էին,
որ են անուանք երկոտասան տոհմից որդ-
ոց Իսրայէլի։ 41 Յարեւմտից կողմանէ դրունք երեք, եւ ի հիւ-
սիսոյ կողմանէ դրունք երեք, եւ ի հա-
րաւոյ կողմանէ դրունք երեք, եւ
յարեւմտից կողմանէ դրունք երեք։ 42 * Եւ պարիսպ քաղաքին ունէր հիմ
նունս երկոտասան, եւ ի նոսա երկոտա-
սան անուանք երկոտասան առաքելոց
գառինն։ 43 Եւ որ խօսէր ընդ իս, ունէր
չափ եղէգն ոսկի, ի չափել զքաղաքն
եւ զդրունսն նորին եւ զպարիսպսն։ 44 Եւ
քաղաքն մեծ է եւ չէ ընդ

զաքրին ոսկի մաքուր, ունի լուսակի պայ-
ծառ
մարգարտով. և ընդարձակութիւն քա-
ղաքին ոսկի մաքուր, նման ապակւոյ ա-
ռ մաքուր: * 19 Եւ հիմունք քաղա-
քին զամենայն պատուականաց զարդարեալ էին:
առաջին պարսպին յասպիս. երկրոր-
դն շափիղայ. երրորդն պղնձագոյն. չորրոր-
դն զմրուխտ. * 20 հինգերորդն եղէնդնաքար.
վեցերորդն սարդիոն. եօթներորդն ոսկե
քար. ութերորդն բիւրեղ. իններորդն
տոպազիոն. տասներորդն քրիսոպրա-
զ. տասնեւմէկերորդն յակինթոս. երկոտա-
սներորդն ամեթիստոս: * 21 Եւ էին երկո-
տասան դրունք երկոտասան մարգ-
արտաց. միում ոմն. և իւրաքանչիւրոյն
դրունք էին ի մի մի դուռն: և սրբոյ միոյ
փո-
ղոցն

22 ծառ։ * Այլ տաձար ոչ տեսի ի նմա՝
քանզի ինքն ինծ ամենակալ տաճար եր
23 ի նմա՝ և գառն։ * ‖ Այլ քաղաքին ‖ Ագոյ.
չէին պէտք արեգական և լուսնի, զի 60. 16.
լուսաւորեացեն զնա. քանզի փառքն
այլ լուսաւորէին զնա յայմ ժամ. և
24 ճրագ ի նմա գառն։ * Այլ գնայցեն
հեթանոսք ի լոյսն նր. և թագաւորք
երկրի լուսազգեաց լինիցին ի փառաց
25 նր։ * Այլ դրունք նր ոչ փակիցին ի ‖ Ագոյ.
տուէ և ի գիշերի. այլ բաց կայցեն 60. 11.
հանապազորդ. և գիշեր ոչ ևս լինիցի
26 ի նմա։ * Այլ փառք, և պատիւ ազգաց ի
27 նմա։ * Այլ ոչ մտցէ անդր ամ չարակամ,
և պիղծ, և ստութիւն, բայց միայն որք
գրեալք են ի գիրս կենաց
գառինն։

ԳԼ : ԼԲ.

1 Յետանէ առեղծուածին ջինջ յանհասցի ձեզ
և շնջառս ձենոց . և յայտնեսցէ ղառուածս ձեր ա-
ծուփ եւ փետուրեց 3 Երկնային ա-
ղիւ երկրպագանիցէ 11 Զարեսցէ ինձէ՛ զ-
ոմն . 14 Վասն իրանոպատիւն են երանելին .
16 Ի չոյէ չիսաս վասն գերծոյ . 17 Աչսորհեսցէ
զաչն հայրենի գուշտեսան 18 Սպասեսցեն
զբերանոյ մօրն իւրեանց .

Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Ր Ք Ա Յ Ի Ն Ի Ս Ո Ւ Ս Ի Ն Ի Ս Ո Ւ Ս Ի Ն Ի Ս Ո Ւ Ս

Աւետ. 60. 20

6 եր՝ ի ձակատս նոցա։ * Եւ գիշեր ոչ եր
անդ՝ եւ ոչ էին անդ պէտք ճրագի, եւ
լուսոյ արեգական. վասն զի տէր աստ լու-
սաւորէր զնոսա. եւ թագաւորեսցեն յա-
9 հիսեանս յաւիտեանից։ * Եւ ասէ ցին՝
այս բանք հաւատարիմք են եւ ճշմարիտ.
եւ տէր աստ մարգարէից սրբոց՝ առաքեաց
զհրեշտակ իւր՝ ծառայից իւրոց ցու-
7 ցանել նոցա զիւնեալսն ի վաղվաղակի։ * Ո.
հա գամ վաղվաղակի. երանի որ պա-
հէ զբան մարգարէութեան այսորիկ.
8 * Եւ ես Յովհաննէս լուայ եւ տեսի զայս
ամենայն. եւ որժամ լուայ եւ տեսի. անկայ՝
եւ երկիր պագի հրեշտակին՝ որ ցուցա
9 նէր ինձ զայս ամենայն։ * Եւ ասէ ցիս՝ մի՛
անկանիր առաջի իմ, եւ երկիր պագ
նմա. քանզի ես ծառայակից քո եմ
եւ եղբարց քոց մարգարէից եւ պահեն զբան մար-
գարէութեան գրոցս այսորիկ. երկիր
10 պագ։ * Եւ ասէ ցիս դարձեալ. մի՛
կնքեր զբանս մարգարէական գրոցս
այսորիկ. քանզի ժամանակ մերձ է.
11 * Որ ամբարշտեւլցէն է՝ ամբարշտեսցի.
եւ որ աղտեղանալոցն է՝ աղտեղասցի.
եւ որ արդարանալոցն է՝ արդարասցի.

և որ սրբեսցին՝ սրբեսցի։ * Ա՛հա՝ 12
գամ վաղվաղակի՝ և վարձք իմ ընդ իս է,
հատուցանել իւրաքանչիւր ըստ գործո
յ. Ես եմ Ալփայ և Օ, 13
սկիզբն և կատարած. առաջինն և վեր
ջինն։ * Երանելի՛ք են՝ որք պահեն զ 14
պատուիրանս նո՛ր. նոքա ունիցին իշխա
նութի՛ւն ի վերայ ծառոյ կենացն՝ և
մտանել ընդ դրունս քաղաքին։ * Ա՛ռ 15
եղիցեն արտաքս շունք՝ և դեղատուք՝ և
պոռնկաղո՛ք՝ և կուռապաշտք. և ամենայն
քեան որք սիրեն զստութի՛ւն։ * Ես յի 16
առաքեցի զհրեշտակ իմ վկայել զայս
ձեզ եկեղեցիցդ. Ես եմ յարմատոյ և
ի սերմէ դաւթի. և աստղ պայծառ
առաւօտու։ * Ա՛ռ հոգի, և փեսայ՝ որ 17
գա՛, ասասցե՛ թէ եկ. և որ ծա
ծանի՝ և որ լսէ՝ ասասցէ՛ թէ եկ. և որ ծա
րաւի է՝ եկեսցէ. ‖ և որոք կամի առ
նու՛ զջուրն կենացդ ձրի։ * Վկայեմ 18
ես ամենայն մարգարէութի՛ւն
գրոցս այսորիկ՝ թէ որ յաւելցէ ի ա
յսոցմանէ՝ յաւելցէ Աստ՛ւած ի վերայ նո
ցա զհարուածս գրեալս ի գիրս յայս։ * Ա՛ռ 19
և որ պակասեցուցանէ ի բանից գրոցս
յայսոցմանէ՝ պակասեցուցանէ Աստ՛ւած
զբաժինն նորա ի գրոց կենդանեաց՝ և
յաստուածային քաղաքէն՝ և յայնց
որ գրեալ են ի գրոցս յայսոցմանէ։ * Ա՛ռ 20
ասէ որ վկայէ զայս. Այո՛ եկից
շուտով։ Ամէն։ Եկ՝ Տէր Յիսուս։
Շնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
ընդ ամենեսեան։ Ամէն։

թէ ոք պակասեցուսցէ ՚ի բանից մար-
գարէութեանդ գրոցս այսորիկ՝ պակաս-
ցուսցէ , և Հատցէ ած զբաժինն ՚ի
ծառոյն կենացն՝ և ՚ի քաղաքէն սրբ՝ որ
գրեալ է ՚ի գիրս յայսոսիկ։ Ասէ՝ որ վկայ
եացն զայս . գամ ես վաղվաղակի . ա-
մէն . եկ տէր յիսուս ՀՆորհք տեառն մե-
ծի հայր մեր . ամէն .

Ա

Ո
նհատ գոհութի՛ւն և փառք առասպե-
պարգեւի և ամենաողորմին Աս-
տուծոյ խնամակալին Երից Համայնից.
որ բարեխօսութիւք սրբոյն Աբրիկտորի
ուսաւարչին մերոյ՝ ի վայելուչմանէ
կանոց սիմոնի՝ ընտրեցաք մեզ նոյ հաստիցս
կար՝ Հասանիլ Սիոյ Հայոց տանն ոտքմանն
՝ի կաւատար յոյժ զգուշաբար՝ ըստ առաւել
ընտիր օրինակի տպագրեցելոյ. ի սկ
յաւէտ քան զառաջին օրինակսն՝ սա
շքեղագարդ յօրինմամբ իւրաքանչիւր
գլխոցն խորագրօվք բարգաւաճեալ.
Ո՛րս մեզ նորոգ թարգմանութիւք ընդ
ձեռաց կոստանդնուպօլսեցի բարե-
բարոյ Յարութի՛ւն դպիրն սրապիօնեան՝
յօգուտ և՝ ի շինութիւն մերազնեայց.
Ուրեմն միաչ առացմամբ և ընդհերքմամբ
սէր հոգւով և մարմնով ցնծայցեք, և
զմեզ մերայնով՝ յանդիմբ յոգնայնան
գործակալսա և անձանձիր աշխատող
րոյ՝ ի գործս մերոյ տպագրութեանն
արտիւ աղերսեմք գթութիք յիշել՝ ի
Քրս՝ ի յոյն բնաւից. որ ի օրհնեալ
միշտ լիցի՛ն և սէր Հոգւոյն. ամէն.



